



รวมกฎหมายประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๕๙
เล่ม ๒

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

หนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๙ เป็นการรวบรวมกฎหมายทั้งสิ้นจำนวน ๖๘ ฉบับ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติ จำนวน ๖๕ ฉบับ และพระราชกำหนด จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปี พุทธศักราช ๒๕๕๙ อันมีเนื้อหาของพระราชบัญญัติ / พระราชกำหนด ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการค้นคว้าอ้างอิง และเพื่อเผยแพร่ให้แก่สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนประชาชนผู้สนใจใฝ่ศึกษาทั่วไป

นายสรศักดิ์ เพียรเวช
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กันยายน ๒๕๖๐

คำนำ

การจัดทำหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๙ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นการรวบรวมพระราชบัญญัติ จำนวน ๖๕ ฉบับและพระราชกำหนด จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ โดยแต่ละฉบับได้นำเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย พร้อมทั้งได้สรุปสาระสำคัญกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่ ฉบับแรกถึงฉบับปัจจุบัน มาจัดทำเป็นบันทึกท้ายพระราชบัญญัติ / พระราชกำหนด เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมในแต่ละครั้งและเพื่อความสะดวกในการค้นคว้ากฎหมายย้อนไปยังฉบับก่อน ๆ

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๙ จะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และประชาชนทั่วไปที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอรับไว้พิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย

กันยายน ๒๕๖๐

คณะที่ปรึกษา

นายจิรพงศ์ วัฒนรัตน์
นางบุษกร อัมพรประภา
นางวัชรวิวรรณ ฝ่ายทอง
นายจักรพันธ์ จันทระเจริญ
นายกุลพล วัชรภาพ

ที่ปรึกษาเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ที่ปรึกษาเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

นางวนิดา อินทรอำนวย
นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง
นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์
นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ
นางวัลลภา ทองบางไทร
นางศิริวิวัฒน์ ไสหนู

วิทยากรชำนาญการพิเศษ
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
วิทยากรปฏิบัติการ
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลอาวุโส
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

<http://www.parliament.go.th/elaw>

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๓๐ หรือ ๓๒๑๐

รายละเอียดประกอบการใช้

หนังสือรวมกฎหมายปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ นี้ มีกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น ๖๘ ฉบับ โดยมีข้อมูลภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาในปี พุทธศักราช ๒๕๕๙ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติ จำนวน ๖๕ ฉบับ และพระราชกำหนดจำนวน ๓ ฉบับ โดยจัดเรียงชื่อเรื่องตามลำดับวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๒ บันทึกท้ายกฎหมาย

บันทึกท้ายกฎหมาย คณะผู้จัดทำได้สืบค้นเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย ในแต่ละเรื่อง ตั้งแต่ฉบับแรกซึ่งยังคงใช้บังคับอยู่ จนถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน รวมทั้งวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของกฎหมายฉบับก่อนๆ เพื่อนำมาจัดทำบันทึกท้ายพระราชบัญญัติ / พระราชกำหนดด้วย

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย (ภาคผนวก)

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายประกอบด้วยข้อมูลวันที่มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ / พระราชกำหนด ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเรียงตามลำดับการพิจารณาตั้งแต่ร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จนถึงวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สารบัญ

ชื่อเรื่อง	หน้า
คำนำ	ก - ข
คณะผู้จัดทำ	ค
รายละเอียดประกอบการใช้	ง
๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑ ๑๒
๒. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๖ ๒๙
๓. พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๕๘ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๐ ๘๔
๔. พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๙๔ ๑๐๓
๕. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๐๘ ๑๓๓
๖. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๓๘ ๑๖๓
๗. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๑๗๔ ๒๐๐
๘. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๑๐ ๒๒๐
๙. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๒๘ ๒๓๔
๑๐. พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๔๓ ๒๖๔
๑๑. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๗๐ ๒๘๓
๑๒. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๒๙๗ ๓๓๘
๑๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๓๕๐ ๓๗๑
๑๔. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ - บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๓๘๐ ๓๘๓

๑๕. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง ตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	๓๙๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๓๙๕
๑๖. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙	๓๙๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๑๐
๑๗. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙	๔๑๗
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๓๒
๑๘. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙	๔๓๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๕๙
๑๙. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	๔๖๑
๒๐. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	๔๖๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๗๐
๒๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙	๔๘๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๔๙๐
๒๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙	๔๙๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๕๐๔
๒๓. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙	๕๐๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๕๒๕
๒๔. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙	๕๓๒
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๕๔๑
๒๕. พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙	๕๕๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๕๗๒
๒๖. พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	๕๗๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๕๘๐
๒๗. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙	๕๙๓
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๖๐๑
๒๘. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙	๖๐๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๖๒๗
๒๙. พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคาร เพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย พ.ศ. ๒๕๕๙	๖๔๘
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๗๑๕
๓๐. พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙	๗๑๗
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๗๒๘

๓๑. พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙	๗๓๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติฯ	๗๖๗
๓๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	๗๖๙
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙	
๓๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	๗๗๓
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙	
- บันทึกท้ายรัฐธรรมนูญฯ	๗๗๖

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๙



พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

พ.ศ. ๒๕๕๙

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ รวมทั้งดอกผลของเงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุดังกล่าว เอกสารทางกฎหมาย หรือตราสารในรูปแบบใด ๆ ทั้งที่ปรากฏในสื่ออื่นใด กระดาษ หรือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง สิทธิเรียกร้อง หรือประโยชน์อื่นใดในทรัพย์สินนั้น

“การก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร

“อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี หรืออาวุธอื่นใดซึ่งมีอานุภาพที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ พืช จำนวนมากหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรงทำนองเดียวกับอาวุธดังกล่าว รวมทั้งระบบการส่งอาวุธ ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของอาวุธนั้นด้วย

“บุคคลที่ถูกกำหนด” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อ ซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำ อันเป็นการก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและสำนักงานได้ประกาศรายชื่อนั้น หรือบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคล ที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน

“ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน” หมายความว่า การห้ามโอน ขาย ยักยอก หรือจำหน่าย ซึ่งทรัพย์สิน หรือเปลี่ยนสภาพใช้ประโยชน์หรือกระทำการใด ๆ ต่อทรัพย์สินอันจะส่งผลเปลี่ยนแปลงต่อ จำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้ง หรือลักษณะของทรัพย์สินนั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“คณะกรรมการธุรกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

มาตรา ๖ ในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย และสำนักงานเห็นว่ามีมติหรือประกาศดังกล่าวไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายไทย ให้สำนักงานดำเนินการ ประกาศรายชื่อนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติหรือประกาศดังกล่าว

การเพิกถอนรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เมื่อมีมติของหรือประกาศ ภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติอันเป็นผลให้ต้องเพิกถอนรายชื่อนั้นออกจากรายชื่อบุคคล ที่ถูกกำหนดแล้ว

การประกาศรายชื่อตามวรรคหนึ่งและการเพิกถอนรายชื่อตามวรรคสอง สำนักงานต้องดำเนินการ โดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยและมีพยานหลักฐานอันสมควรว่าผู้ใดมีพฤติกรรม เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่ง หรือภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้น ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณา ส่งรายชื่อผู้นั้นให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด และถ้าปรากฏแก่ศาลว่ามีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ดังต่อไปนี้ ให้ศาลมีคำสั่งตามที่ขอ

- (๑) ผู้นั้นมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือ
- (๒) ผู้นั้นดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลที่ถูกกำหนดตาม (๑)

หรือตามมาตรา ๖

เมื่อคณะกรรมการธุรกรรมเห็นชอบให้ส่งรายชื่อตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานรายงานต่อ คณะกรรมการในการประชุมคราวถัดไป

ให้สำนักงานประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกศาลมีคำสั่งเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดและแจ้งให้บุคคล ดังกล่าวทราบ ทั้งนี้ การประกาศและการแจ้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้สำนักงานทบทวนรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเห็นว่าพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนรายชื่อนั้นออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของสำนักงานและคณะกรรมการธุรกรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าวที่เกี่ยวกับการพิจารณาของสำนักงาน ให้สำนักงานแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณารายชื่อก่อนส่งเรื่องให้คณะกรรมการธุรกรรม พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ให้สำนักงาน คณะกรรมการธุรกรรม พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามมาตรา นี้ โดยไม่ชักช้า

มาตรา ๘ เมื่อสำนักงานประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการดังต่อไปนี้โดยไม่ชักช้า

(๑) ระวังการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้น ไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อม

(๒) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้สำนักงานทราบ

(๓) แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือกำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ การเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ ผู้ซึ่งได้ดำเนินการตามมาตรา ๘ โดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบก่อให้เกิดความเสียหาย แก่บุคคลใด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๒ บุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๗ หรือผู้ซึ่งถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน ตามมาตรา ๘ อันเนื่องมาจากการกำหนดการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๗ อาจยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้พิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ขอให้ดำเนินการเพิกถอนรายชื่อออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด

(๒) ขอให้เพิกถอนการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

(๓) ขอให้มีการสั่งอนุญาตให้ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

กรณีมีคำสั่งอนุญาตตาม (๓) ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการนำทรัพย์สิน ไปใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายด้วยก็ได้ และหากปรากฏข้อเท็จจริงว่าการอนุญาต ดังกล่าวอาจเป็นช่องทางให้นำทรัพย์สินไปใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ศาลจะกำหนด เงื่อนไขใด ๆ เพิ่มเติมหรือจะเพิกถอนการอนุญาตนั้นเสียก็ได้

มาตรา ๑๓ บุคคลอื่นนอกจากบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ อาจยื่นคำร้อง ต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ชำระหนี้ที่ถึงกำหนดชำระแก่ผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๘ ซึ่งสัญญาหรือข้อผูกพันนั้นได้ทำขึ้นหรือเกิดขึ้นก่อนวันที่บัญชีนั้นถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน

(๒) ชำระดอกเบี้ยหรือดอกผลและเป็นกรณีจำเป็นที่ต้องชำระเงินเข้าบัญชีของผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๘

(๓) ชำระหนี้ซึ่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๗ เป็นผู้ที่ต้องชำระหนี้

(๔) ดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๗

กรณีมีคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ถ้าต้องมีการชำระหนี้หรือโอนเงินเข้าหรือออกจากบัญชีของผู้ที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๘ ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันมิให้นำทรัพย์สินไปใช้ในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายก็ได้

มาตรา ๑๔ การดำเนินการทางศาลตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

การสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้กระทำการอันเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และสำนักงานเห็นว่ามีมติหรือประกาศดังกล่าวไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายไทยให้สำนักงานประกาศรายชื่อนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติหรือประกาศดังกล่าว

การเพิกถอนรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เมื่อมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติอันเป็นผลให้ต้องเพิกถอนรายชื่อนั้นออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดแล้ว

การประกาศรายชื่อตามวรรคหนึ่งและการเพิกถอนรายชื่อตามวรรคสอง สำนักงานต้องดำเนินการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดกระทำการอันเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อตามวรรคสอง อาจพิจารณาส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศเพื่อส่งคำร้องไปยังคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ให้ดำเนินการกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรดังกล่าวก็ได้

เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณากำหนดรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อ” เพื่อพิจารณารายชื่อบุคคลดังกล่าวก่อนส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศ

คณะกรรมการตามวรรคสองอย่างน้อยให้มีผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการรวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อ และหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของสำนักงานและคณะกรรมการดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อบุคคลดำเนินการพิจารณารายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานรายงานต่อคณะกรรมการในการประชุมคราวถัดไป

มาตรา ๑๗ เมื่อสำนักงานประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๑๕ แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดดำเนินการดังต่อไปนี้โดยไม่ชักช้า

(๑) ระวังการดำเนินการกับทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนด หรือของผู้กระทำการแทน หรือตามคำสั่งของผู้นั้น หรือของกิจการภายใต้การครอบครองหรือควบคุมของผู้นั้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

(๒) แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้สำนักงานทราบ

(๓) แจ้งให้สำนักงานทราบเกี่ยวกับผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นลูกค้าซึ่งอยู่ในรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด หรือผู้ที่มีหรือเคยมีการทำธุรกรรมกับผู้นั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือกำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินการตามหมวดนี้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ผู้ซึ่งถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๑๕ อาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง เพื่อขออนุญาตดำเนินการใด ๆ กับทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินก็ได้

ก่อนมีการอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อบุคคลส่งเรื่องไปยังกระทรวงการต่างประเทศเพื่อส่งคำร้องไปยังคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเพื่อให้พิจารณาคำร้องของบุคคล

ที่ถูกกำหนดตามวรรคหนึ่ง และเมื่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติหรือองค์กรที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมอบหมายวินิจฉัยเป็นอย่างไรแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดรายชื่อดังเนินการไปตามนั้น

หมวด ๓

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงาน

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) กำหนดแนวทางในการกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) กำหนดแนวทางปฏิบัติที่จำเป็นเพื่อให้ผู้มีหน้าที่ทำรายงานหรือบุคคลอื่นใดดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำหรือชี้แจงแนวทางการปฏิบัติแก่ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงการดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
- (๓) รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น
- (๔) เก็บรวบรวมข้อมูลและพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการยึดอายัด หรือริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๓ บุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๓) หรือมาตรา ๑๗ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดจัดหา รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือดำเนินการด้วยประการใด ๆ เพื่อการก่อการร้าย หรือโดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือของบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดจัดหา รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สิน หรือดำเนินการด้วยประการใด ๆ เพื่อการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือโดยรู้อยู่แล้วว่าผู้ได้รับประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นเป็นบุคคลที่ถูกกำหนด หรือโดยเจตนาให้เงินหรือทรัพย์สินหรือจากการดำเนินการนั้นถูกนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของบุคคลที่ถูกกำหนดหรือของบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบกันในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในการกระทำความผิดนั้น

นิติบุคคลใดกระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือเป็นผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบในการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลตามวรรคสี่เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้ความผิดตามมาตรานี้ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

มาตรา ๒๖ ความผิดตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ วรรคสี่ ที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด ให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

มาตรา ๒๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรากฏว่า

- (๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
- (๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย หรือ
- (๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักรและมิได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ บรรดาประกาศรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๘ และยังมีได้ถูกเพิกถอนรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนด ให้ถือเป็นรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนด ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ บรรดากฎหมายกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ใช้บังคับ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎหมายกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎหมายกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ขึ้นใช้บังคับเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย แต่มาตรการดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งต้องใช้มาตรการในลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการดำเนินการเพื่อรองรับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามที่คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force on Money Laundering: FATF) กำหนด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นในการตรากฎหมายและความเป็นเอกภาพของกฎหมาย สมควรนำบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมากำหนดรวมไว้ในพระราชบัญญัติเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

มีกฎหมายที่มีบทบัญญัติครอบคลุมถึงการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งต้องใช้มาตรการในลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อรองรับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตามที่คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force on Money Laundering: FATF) ได้กำหนดไว้

ซึ่งประชาชนจะได้รับประโยชน์เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วจะทำให้มีมาตรการลงโทษทางการเงินกับบุคคลที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อสกัดกั้นมิให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงแหล่งเงินหรือทุนเพื่อใช้ในการกระทำความผิดได้ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการรักษาความมั่นคงระดับชาติ จึงได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้นโดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ขึ้นใช้บังคับเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย แต่มาตรการดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งต้องใช้มาตรการในลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการดำเนินการเพื่อรองรับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามที่คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force on Money Laundering: FATF) กำหนด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นในการตรากฎหมายและความเป็นเอกภาพของกฎหมายสมควรนำบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมากำหนดรวมไว้ในพระราชบัญญัติเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดคำนิยามในพระราชบัญญัตินี้

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ รวมทั้งดอกผลของเงิน ทรัพย์สิน หรือวัตถุดังกล่าว เอกสารทางกฎหมาย หรือตราสารในรูปแบบใด ๆ ทั้งที่ปรากฏในสื่ออื่นใด กระดาษ หรือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครองสิทธิเรียกร้อง หรือประโยชน์อื่นใดในทรัพย์สินนั้น

“การก่อการร้าย” หมายความว่า การกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาและพิธีสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือรับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำที่เป็นความผิดนั้นได้กระทำขึ้นในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร

“อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี หรืออาวุธอื่นใดซึ่งมีอานุภาพที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ พืช จำนวนมากหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ทำนองเดียวกับอาวุธดังกล่าว รวมทั้งระบบการส่งอาวุธ ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของอาวุธนั้นด้วย

“บุคคลที่ถูกกำหนด” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อ ซึ่งมีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและสำนักงานได้ประกาศรายชื่อนั้น หรือบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรตามรายชื่อที่ศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“ระงับการดำเนินการกับทรัพย์สิน” หมายความว่า การห้ามโอน ขาย ยักย้าย หรือจำหน่าย ซึ่งทรัพย์สิน หรือเปลี่ยนสภาพใช้ประโยชน์หรือกระทำการใด ๆ ต่อทรัพย์สินอันจะส่งผลเปลี่ยนแปลงต่อจำนวน มูลค่า ปริมาณ ท่าเลที่ตั้ง หรือลักษณะของทรัพย์สินนั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“คณะกรรมการธุรกรรม” หมายความว่า คณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

๓.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้ที่มีการกระทำอันเป็นการก่อการร้าย (มาตรา ๖)

๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ใดมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือดำเนินการแทนหรือตามคำสั่งหรือภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้น (มาตรา ๗)

๓.๓ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดในกรณีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ แล้ว (มาตรา ๘)

๓.๔ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือกำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๙)

๓.๕ กำหนดให้การเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๐)

๓.๖ กำหนดให้ผู้ซึ่งได้ดำเนินการตามมาตรา ๘ โดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง (มาตรา ๑๑)

๓.๗ กำหนดสิทธิของบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๗ หรือผู้ซึ่งถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินตามมาตรา ๘ ในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณา (มาตรา ๑๒)

๓.๘ กำหนดสิทธิของบุคคลอื่นนอกจากบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งอนุญาต (มาตรา ๑๓)

๓.๙ การดำเนินการทางศาลตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๔)

๔. หมวด ๒ การสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๔.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกรณีที่มีมติของหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้กระทำการอันเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (มาตรา ๑๕)

๔.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดกระทำการอันเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (มาตรา ๑๖)

๔.๓ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของผู้มีหน้าที่รายงานหรือบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดในกรณีมีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ แล้ว (มาตรา ๑๗)

๔.๔ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงหรือแนวทางปฏิบัติใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือกำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๘)

๔.๕ กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินการตามหมวดนี้โดยอนุโลม (มาตรา ๑๙)

๔.๖ กำหนดสิทธิของผู้ซึ่งถูกระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๑๕ อาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ (มาตรา ๒๐)

๕. หมวด ๓ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงาน

๕.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา ๒๑)

๕.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา ๒๒)

๖. หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

๖.๑ กำหนดโทษบุคคลที่ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลที่ถูกกำหนดที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘

(๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) และผู้มีหน้าที่รายงานที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๑๗ (๑) หรือ (๒) และผู้ที่สั่งการ ไม่สั่งการ กระทำการ หรือไม่กระทำการอันเป็นการให้เกิดการกระทำความผิด (มาตรา ๒๓)

๖.๒ กำหนดโทษผู้มีหน้าที่รายงานที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ (๓) หรือมาตรา ๑๗ (๓) และผู้ที่สั่งการ ไม่สั่งการ กระทำการ หรือไม่กระทำการอันเป็นการให้เกิดการกระทำความผิด (มาตรา ๒๔)

๖.๓ กำหนดโทษการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การกระทำที่เป็นความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง กำหนดโทษผู้สนับสนุนหรือผู้สมคบในการกระทำความผิดดังกล่าว กำหนดโทษนิติบุคคลที่กระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าว และกำหนดโทษผู้ที่สั่งการ ไม่สั่งการ กระทำการ หรือไม่กระทำการ อันเป็นการให้เกิดการกระทำความผิดของนิติบุคคล (มาตรา ๒๕)

๖.๔ กำหนดโทษความผิดตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ วรรคสี่ ที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด ให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา ๒๖)

๖.๕ กำหนดโทษผู้กระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ที่กระทำนอกราชอาณาจักรต้องรับโทษในราชอาณาจักรหากเป็นการกระทำตามที่กำหนดไว้ (มาตรา ๒๗)

๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ กำหนดให้บรรดาประกาศรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนดซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ และยังมีได้ถูกเพิกถอนรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนด ให้ถือเป็นรายชื่อของบุคคลที่ถูกกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๘)

๗.๒ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๒๙)



พระราชบัญญัติ

ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“การจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการจัดการซ่อมแซมหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นที่ชำรุดเสียหายหรือสูญหายด้วย และในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีหนังสือแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ที่เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่เพื่อทราบแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่จำนวนสามคน เป็นกรรมการ

ในจังหวัดใดที่มีพื้นที่ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้มีผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนและจังหวัดใดที่มีพื้นที่ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน

ให้ผู้ว่าราชการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้แทนเทศบาลและผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแล และการส่งเสริมการปลูกป่า รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวต้องกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ด้วย

(๒) ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙

(๓) ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยคำร้องตามมาตรา ๑๓

(๔) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนตามมาตรา ๑๓

(๕) มีหนังสือเรียกเจ้าพนักงานปกครองแห่งท้องที่หรือเจ้าพนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดมาตรการตาม (๑)

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“มาตรา ๑๑/๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดโดยอนุโลม”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ บุคคลใดอ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติใดอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ภายในกำหนดหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น

คำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอแห่งท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๑๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้สอบสวนตามคำร้องนั้น ถ้าปรากฏว่าผู้ร้องได้เสียสิทธิหรือเสื่อมประโยชน์ให้คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดพิจารณากำหนดค่าทดแทนให้ ทั้งนี้ตามระเบียบที่กรมป่าไม้กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ถ้าผู้ร้องไม่พอใจในค่าทดแทนที่คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดกำหนด ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓/๑ ในกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ และในบริเวณดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้น

การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าที่ดินในบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์มีแนวเขตทับที่ดินซึ่งบุคคลได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ อยู่แล้ว ให้การรับประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์นั้น สิ้นสุดลงเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์

การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑/๑ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ มาตรา ๑๓/๔ มาตรา ๑๓/๕ มาตรา ๑๓/๖ มาตรา ๑๓/๗ มาตรา ๑๓/๘ และมาตรา ๑๓/๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“หมวด ๑/๑

คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๑๓/๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๓/๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๑๓/๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการหรือในธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ

มาตรา ๑๓/๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓/๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓/๕ วาระสอง

มาตรา ๑๓/๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓/๓ หรือมีส่วนได้เสีย

ตามมาตรา ๑๓/๔

มาตรา ๑๓/๘ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติต่อรัฐมนตรี
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๖

และมาตรา ๒๐

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรม

- (๔) เสนอแนะการกำหนดค่าตอบแทนการอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ต่อรัฐมนตรี

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือดำเนินการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๓/๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑/๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอนุโลม”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินสามสิบปี ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกินสิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน แล้วยแต่กรณี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“มาตรา ๑๙/๑ ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้เก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ป่าสงวนแห่งชาติใดมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจอนุญาต

เป็นหนังสือให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม่ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต โดยเสียค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แต่ในกรณีที่จะอนุญาตให้เกินหนึ่งพันไร่ต่อราย ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๖/๒ มาตรา ๒๖/๓ มาตรา ๒๖/๔ และมาตรา ๒๖/๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“มาตรา ๒๖/๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดบรรดาไม้ ของป่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ที่ได้รับผลในการกระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ ไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ และเมื่อได้มีการฟ้องคดีให้จำคุกในมาตรา ๓๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับ

ในกรณีที่มิมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืน ภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้มีสิทธิขอรับทรัพย์สินคืนนั้น จากเจ้าพนักงานที่มีอำนาจยึดไว้ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่มิมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี และไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าว ให้เริ่มนับระยะเวลาตามวรรคสอง ตั้งแต่วันที่มิมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี

มาตรา ๒๖/๒ ในกรณีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่ง มิได้เป็นของผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่งได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้น ถูกยึดหรืออายัด หรือ

(๒) เมื่อผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้น มาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา

มาตรา ๒๖/๓ ถ้าทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่ง จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน อธิบดีอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคสอง เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินนั้น หรือ

(๒) ถ้าการนำทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทาความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาก็ให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ตามระเบียบ ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๖/๔ ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพย์สินสาธารณะในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพย์สินสาธารณะที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

มาตรา ๒๖/๕ ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้อง คดีอาญาให้เรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๒๖/๔ ไปในคราวเดียวกัน”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ในกรณีความผิดตามมาตรา ๑๔ นี้ ถ้าได้กระทำเป็นเหตุที่เกียติสืบทอดหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่

(๑) ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขา หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือ

(๒) ไม้อื่นที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกียติสืบทอดหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือ

(๓) ต้นน้ำลำธาร หรือ

(๔) พื้นที่ชายฝั่ง

ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท

ในกรณีที่มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ นี้ ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นยึดถือ หรือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตลอดจนสั่งให้ผู้กระทำความผิดรื้อถอน สิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติออกจากป่าสงวนแห่งชาติ ภายในระยะเวลาที่กำหนด”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓/๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๒ และมาตรา ๓๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

“มาตรา ๓๓/๒ ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง และก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างร้ายแรง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๓๓/๓ ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตผู้ใดปล่อยปละละเลยให้บุคคลอื่นบุกรุกยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ บรรดาไม้ ของป่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งประกาศดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศ ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับหรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับดังกล่าวตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าท้ายพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๑๙ การประกาศกำหนดบริเวณให้ใช้พื้นที่ตามมาตรา ๑๓ ทวิ การอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปโดยให้ถือว่าเป็นการประกาศกำหนดบริเวณให้ใช้พื้นที่และการอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๑ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติ

ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๒ บรรดาคำขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ คำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และคำขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และกรณีคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างในสาระสำคัญไปจากคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือสั่งเรียกหลักฐานประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมได้

มาตรา ๒๓ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า

ใบอนุญาตทำไม้	ฉบับละ	๒๐๐	บาท
ใบอนุญาตเก็บหาของป่า	ฉบับละ	๕๐	บาท
ใบคู่มือคนงาน ผู้รับจ้างหรือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาต หรือหนังสืออนุญาต	ฉบับละ	๕๐	บาท
ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐	บาท
การโอนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
หนังสืออนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัย	ไร่ละ	๕,๐๐๐	บาท
ค่าภาคหลวงไม้	ลูกบาศก์เมตรละ	๔๐๐	บาท
ค่าภาคหลวงของป่า	ลูกบาศก์เมตรละ	๔๐	บาท
ในกรณีค่าภาคหลวงของป่าที่ไม่อาจคำนวณเป็นลูกบาศก์เมตรได้			
หรือนิยามซื้อขายกันตามมาตรฐาน นอกจากเป็นลูกบาศก์เมตร ร้อยละสิบของราคาตลาด			
ค่าบำรุงป่า สองเท่าค่าภาคหลวงไม้ หรือค่าภาคหลวงของป่าที่ผู้รับอนุญาตต้องชำระ			
เนื่องจากการทำไม้และเก็บหาของป่าจากป่าสงวนแห่งชาติ			

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งในปัจจุบันมีการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น สมควรกำหนดมาตรการในการคุ้มครอง ป้องกัน และบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและกำหนดให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด เพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นในการควบคุม ดูแล การส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ และกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในการนี้เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด และปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ อัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ คือ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นกฎหมายหลักที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองและสงวนป่าไม้ตลอดจนพื้นที่บริเวณต้นน้ำลำธาร อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติอันสำคัญยิ่งไว้มิให้ถูกบุกรุกทำลาย อันจะเป็นเหตุให้เกิดความแห้งแล้ง พื้นดินพังทลาย ลำน้ำตื้นเขินหรือเกิดอุทกภัยก่อให้เกิดความเสียหายและการสูญเสียทางเศรษฐกิจของประชาชน และในขณะเดียวกันก็เป็นกฎหมายที่เปิดโอกาสให้มีการอนุญาตให้ใช้สอยทรัพยากรธรรมชาติได้อีกด้วย ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้ประกาศใช้ครั้งแรกในสมัยรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี โดยได้ยกเลิกกฎหมายฉบับก่อน ๆ ๓ ฉบับด้วยกันคือ (๑) พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ (๒) พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ และ (๓) พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า (ฉบับที่ ๓) ๒๔๙๗ รวมถึง บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ นี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง โดยแก้ไขครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ สมัยรัฐบาล พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ครั้งที่สองในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ สมัยรัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี และครั้งที่สาม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สมัยรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี สาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๓๘ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๐๗ หน้า ๒๖๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๐๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญยิ่งของชาติ และรัฐบาลได้กำหนดจุดหมายไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติว่าจะสงวนป่าไม้ไว้เป็นเนื้อที่ประมาณร้อยละ ๕๐ แห่งเนื้อที่ประเทศ คือเป็นเนื้อที่ป่าสงวนรวมประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๕๖ ล้านไร่

บัดนี้ ปรากฏว่าป่าไม้ที่สงวนคุ้มครองไว้แล้ว และที่ยังมิได้สงวนคุ้มครองได้ถูกบุกรุกและถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก แม้ป่าไม้ในบริเวณต้นน้ำลำธารก็ถูกแผ้วถางเผาทำลายไปเป็นอันมาก ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดความแห้งแล้ง พื้นดินพังทลาย ลำน้ำตื้นเขิน หรือเกิดอุทกภัย อันเป็นผลเสียหายแก่การเกษตรและเศรษฐกิจของประเทศอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่าที่ใช้บังคับอยู่ มีวิธีการไม่รัดกุมเหมาะสมต้องเสียเวลาดำเนินการเป็นเวลานาน จึงจะประกาศกำหนดเป็นป่าสงวนหรือเป็นป่าคุ้มครองได้เป็นเหตุให้บุคคลบางจำพวกฉวยโอกาสทำลายป่าได้กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ได้กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนไว้ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย ผู้กระทำความผิดไม่เข็ดหลาบเป็นช่องทางให้มีการบุกรุกทำลายป่ามากขึ้น รัฐบาลจึงเห็นเป็นการจำเป็นอันรีบด่วนที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงกฎหมายเรื่องนี้เสียใหม่ เพื่อให้สามารถดำเนินการ

คุ้มครองป้องกัน เพื่อรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าของชาติ และเพื่อมิให้อาชีพเกษตรกรรมของประชาชนส่วนใหญ่และเศรษฐกิจของประเทศถูกระทบกระเทือนจากผลของการทำลายป่า

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “ป่า” “ป่าสงวนแห่งชาติ” “ไม้” “ของป่า” “สัตว์เลี้ยง” “ทำไม้” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “อธิบดี” “รัฐมนตรี”

๒. หมวด ๑ การกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ

๒.๑ กำหนดให้บรรดาป่าที่เป็นป่าสงวนอยู่แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่า ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงเขตหรือการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติป่าใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำได้โดยออกกฎกระทรวง และเฉพาะกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนนั้นแนบท้ายกระทรวงด้วย (มาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติไว้ตามสมควรเพื่อให้ประชาชนเห็นได้ว่าเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดให้ปิดประกาศสำเนากฎกระทรวงและแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ตามมาตรา ๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๗ ไว้ ณ ที่ทำการอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ทำการกำนันท้องที่ และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านท้องที่นั้น (มาตรา ๙)

๒.๖ กำหนดให้เมื่อได้กำหนดป่าใดเป็นป่าสงวนแห่งชาติแล้ว ให้มีกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาตินั้น คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมที่ดิน และกรรมการอื่นอีกสองคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ควบคุมให้การเป็นไปตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙

๒) ดำเนินการสอบสวน และวินิจฉัยคำร้องตามมาตรา ๑๓

๓) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนตามมาตรา ๑๓

๔) ตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(มาตรา ๑๐)

๒.๗ กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม และให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานแห่งที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา ๑๑)

๒.๘ กำหนดให้บุคคลที่อ้างว่ามีสิทธิ หรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น คำร้องดังกล่าวให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาตินั้นโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๑๒)

๒.๙ กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้สอบสวนตามคำร้องนั้น ถ้าปรากฏว่าผู้ร้องได้เสียสิทธิหรือเสื่อมเสียประโยชน์ ให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดค่าทดแทนให้ตามที่เห็นสมควร ถ้าผู้ร้องไม่พอใจในค่าทดแทนที่คณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติ

กำหนด ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (มาตรา ๑๓)

๓. หมวด ๒ การควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ

๓.๑ กำหนดให้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่าหรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่ทำไม้หรือเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามมาตรา ๑๖ กระทำการตาม มาตรา ๑๗ ใช้ประโยชน์ตามมาตรา ๑๘ หรือกระทำการตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ ทำไม้หวงห้ามหรือ เก็บหาของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ (มาตรา ๑๔)

๓.๒ กำหนดให้การทำไม้หรือการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติให้กระทำได้เมื่อได้รับ ใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราว ๆ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ แห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ (มาตรา ๑๕)

๓.๓ กำหนดให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้เป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต ถ้าการอนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นการอนุญาตแก่บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการใด ๆ เกี่ยวกับการ ทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยการทำเหมืองแร่ หรือให้ขุดดินขาวหรือทำการระเบิดและย่อยหินตามประมวล กฎหมายที่ดิน ให้ผู้รับอนุญาตนั้นได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง ของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่ ดินขาวหรือหินแล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๖)

๓.๔ กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือแก่กระทรวง ทบวง กรมหรือบุคคลอื่นใด ให้กระทำการในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี และรัฐมนตรี เห็นสมควรจะสั่งยกเว้นค่าธรรมเนียมค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัย ทางวิชาการ(มาตรา ๑๗)

๓.๕ กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในเรื่องการ ผ่านหรือการใช้ทาง การนำหรือปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไป (มาตรา ๑๘)

๓.๖ กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ กระทำการในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา ๑๙)

๓.๗ กำหนดให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลใดทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นได้ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต ในกรณีป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ไม่มีค่าเหลืออยู่เป็นส่วนน้อย และป่าสงวนแห่งชาตินั้นไม่อาจ กลับฟื้นคืนดีได้เองตามธรรมชาติ (มาตรา ๒๐)

๓.๘ กำหนดให้ใบอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๕ ให้ใช้ได้ภายในระยะเวลาที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ซึ่งต้องไม่เกิน ๑ ปีนับแต่วันออก ใบอนุญาต (มาตรา ๒๑)

๓.๙ กำหนดให้ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ยื่นคำขอใบแทนใบอนุญาตต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๒)

๓.๑๐ กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรา ๑๕ จะโอนกันได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๓)

๓.๑๑ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต ต้องจัดให้คนงาน ผู้รับจ้างหรือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตมีใบคู่มือสำหรับการทำตามที่ได้รับอนุญาต ตามแบบ ระเบียบและวิธีการที่กำหนด (มาตรา ๒๔)

๓.๑๒ กำหนดให้เมื่อได้กำหนดป่าใดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ และรัฐมนตรีได้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาตินั้นแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดออกจากป่าสงวนแห่งชาติ หรือให้งดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในกรณีที่มีข้อเท็จจริงปรากฏหรือเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำความผิด สิ่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิดรื้อถอน แก๊ซแก๊สที่เป็นอันตราย หรือสิ่งที่ทำให้เสื่อมสภาพในเขตป่าสงวนแห่งชาติภายในเวลาที่กำหนด ยึด ทำลาย รื้อถอน แก๊ซแก๊ส เมื่อผู้กระทำความผิดไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด หรือรู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่หาตัวไม่พบ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติการดังกล่าว และได้เสียค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้น ให้ผู้กระทำความผิดชดใช้หรือออกค่าใช้จ่ายนั้นทั้งหมด หรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินที่ยึดไว้ได้ออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร เพื่อชดใช้ค่าใช้จ่ายนั้น (มาตรา ๒๕)

๓.๑๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อทำการจับกุม ปรามปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๖)

๓.๑๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พักใช้ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตได้ มีกำหนดไม่เกิน ๖๐ วันนับแต่วันที่ยื่นคำสั่ง เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตคนงาน ผู้รับจ้าง หรือผู้แทนของผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงหรือเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาต ซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ อันอาจเป็นการเสียหายอย่างร้ายแรง คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือหนังสือดังกล่าว อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนคำสั่งหรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร แต่ในกรณีที่มีคำสั่งเพิ่มระยะเวลาดังกล่าวนั้น จะเพิ่มได้ไม่เกิน ๑๒๐ วัน (มาตรา ๒๗)

๓.๑๕ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีโดยยื่นอุทธรณ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๒๗ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (มาตรา ๒๘)

๓.๑๖ กำหนดให้ในกรณีที่มีการสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตแล้ว ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรก็ให้มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตนั้นได้ (มาตรา ๒๙)

๓.๑๗ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตทั้งหมดหรือบางส่วนได้ ในกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณประโยชน์ หรือเมื่อปรากฏว่าได้มีการอนุญาตไปโดยมิชอบ (มาตรา ๓๐)

๔. หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

๔.๑ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ซึ่งการฝ่าฝืนดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขาหรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือไม้อื่นที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนรวมกันเกิน ๒๐ ต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม่เกินสี่ลูกบาศก์เมตร และการฝ่าฝืนดังกล่าวเป็นการกระทำในเนื้อที่รวมกันเกินกว่า ๒๕ ไร่ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ต้นน้ำลำธาร (มาตรา ๓๑)

๔.๒ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ (มาตรา ๓๒)

๔.๓ กำหนดโทษผู้ที่ทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นใด ที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๓)

๔.๔ กำหนดโทษผู้ที่รับไว้ด้วยประการใด ซ่อนเร้น จำหน่าย หรือช่วยพ้อเอาไปเสีย ซึ่งไม้หรือของป่าที่ตนรู้อยู่แล้วว่า เป็นไม้หรือของป่าที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๔)

๔.๕ กำหนดให้รับเสียทั้งสิ้นบรรดาไม้ ของป่า เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ซึ่งบุคคลใช้หรือได้มาโดยการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๕)

๕. บทเฉพาะกาล

๕.๑ กำหนดให้บรรดาป่าที่เป็นป่าคุ้มครองแล้วตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่า ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๖)

๕.๒ กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลกระทำการใด ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่า ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนั้น (มาตรา ๓๗)

๕.๓ กำหนดให้ภายในระยะเวลา ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บรรดากฎหมายกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด และระเบียบการต่าง ๆ ที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่า และใช้อยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะมีกฎหมายกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนดหรือระเบียบการต่าง ๆ ยกเลิก หรือมีความอย่างเดียวกัน หรือขัด หรือแย้งกัน หรือกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๓๘)

๒. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๖๔ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๒๒ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษให้สูงขึ้น และโดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ให้สูงขึ้นด้วย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือนถึง ๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาท และผู้ที่กระทำความผิดที่ได้กระทำเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขา หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. หรือไม้อื่นที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนรวมกันเกิน ๒๐ ต้น หรือท่อนหรือรวมปริมาตรไม่เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือต้นน้ำลำธาร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึง ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท และในกรณีที่มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรานี้ ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นได้ยึดถือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิด ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ด้วย (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๒. กำหนดให้ผู้ที่ทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓)

๓. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๒๔ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะช่วยเหลือราษฎรที่มีความจำเป็นในการครองชีพสามารถเข้าทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้โดยไม่เดือดร้อนและโดยมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งจึงได้แก้ไขกฎหมายให้ทางราชการมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้เป็นคราว ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยกำหนดว่าในระยะสั้นอันเป็นการช่วยเหลือชั่วคราวตามความจำเป็น อนุญาตได้คราวละไม่เกินห้าปี นอกจากนั้นได้แก้ไขบทบัญญัติอื่น ๆ ที่ยังไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและสะดวกแก่การปฏิบัติราชการ เช่น อนุญาตให้ทางราชการและองค์การของรัฐใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการชั่วคราวได้โดยคล่องตัวยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ในกรณีที่ส่วนราชการและองค์การของรัฐมีความประสงค์จะใช้พื้นที่บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ และในบริเวณดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การที่ส่วนราชการหรือองค์การนั้น ๆ จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้น

การใช้พื้นที่ดังกล่าว ถ้าที่ดินในบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์มีแนวเขตทับที่ดินซึ่งบุคคลได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๑๔ อยู่แล้ว ให้การรับประโยชน์ในที่ดินส่วนที่เป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์นั้นสิ้นสุดลงเมื่อพ้นกำหนด ๓๖๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์

การใช้พื้นที่ดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรี (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๓ ทวิ)

๒. กำหนดให้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่ทำไม้หรือเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๖ ทวิ หรือมาตรา ๑๖ ตริ กระทำการตามมาตรา ๑๗ ใช้ประโยชน์ตามมาตรา ๑๘ หรือกระทำการตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

๓. กำหนดให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ ในกรณีการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติคราวละไม่น้อยกว่า ๕ ปีแต่ไม่เกิน ๓๐ ปี ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จะอนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้ และการเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกิน ๑๐ ปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่าตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับแร่

ดินขาวหรือหิน แล้วแต่กรณี การขออนุญาตและการอนุญาตดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรี (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๔. กำหนดให้ในกรณีป่าสงวนแห่งชาติทั้งหมดหรือบางส่วนมีสภาพเป็นป่าไร่ร้างเก่า หรือทุ่งหญ้า หรือเป็นป่าที่ไม่มีไม้มีค่าขึ้นอยู่เลย หรือมีไม้มีค่าที่มีลักษณะสมบูรณ์เหลืออยู่เป็นส่วนน้อย และป่านั้นยากที่จะกลับฟื้นคืนดีตามธรรมชาติ ทั้งนี้ โดยมีสภาพตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าป่าสงวนแห่งชาติในบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสื่อมโทรม

ถ้าทางราชการมีความจำเป็นต้องปรับปรุงฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดเขตป่าเสื่อมโทรมทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ

ในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ถ้าบุคคลใดได้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตดังกล่าวอยู่แล้ว จนถึงวันที่ประกาศกำหนด

๑) เมื่อบุคคลดังกล่าวร้องขอ และอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเห็นว่าบุคคลนั้นยังมีความจำเป็นเพื่อการครองชีพ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลดังกล่าวทำประโยชน์ และอยู่อาศัยต่อไปในที่ที่ได้ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่แล้วนั้นได้ แต่ต้องไม่เกิน ๒๐ ไร่ต่อหนึ่งครอบครัว และมีกำหนดเวลาคราวละไม่น้อยกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี ทั้งนี้ โดยได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับคราวแรก คราวต่อ ๆ ไปต้องเสียค่าธรรมเนียม

๒) บุคคลซึ่งได้รับอนุญาตตาม (๑) อาจขออนุญาตปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นในที่ที่ตนเคยทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มเติมจากที่ได้รับอนุญาตแล้ว โดยพิสูจน์ให้เห็นว่ามีความสามารถ และมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จะปลูกป่า หรือไม้ยืนต้นตามที่ขอเพิ่มนั้นได้ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้ปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นได้แต่ต้องไม่เกิน ๓๕ ไร่ต่อหนึ่งครอบครัว และมีกำหนดเวลาคราวละไม่น้อยกว่า ๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี และต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนดไว้

การได้รับอนุญาตมิให้ถือว่าเป็นการได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้บุคคลซึ่งได้รับอนุญาต ได้รับยกเว้นค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า สำหรับไม้ที่ได้ปลูกขึ้นภายในที่ดินที่ได้รับอนุญาต และบุคคลที่ได้รับอนุญาตต้องใช้ประโยชน์ในที่ดินตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระเบียบที่อธิบดีกำหนด และจะให้บุคคลอื่นนอกจากบุคคลในครอบครัวเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวมิได้ และในกรณีที่บุคคลที่ได้รับอนุญาตละทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือไม่อยู่อาศัยในที่ดินที่ได้รับอนุญาตติดต่อกันเกินระยะเวลา ๒ ปี หรือยินยอมให้บุคคลอื่นนอกจากบุคคลในครอบครัวเข้าทำประโยชน์ หรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในระเบียบที่อธิบดีกำหนด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตนั้น (มาตรา ๑๖ ทวิ)

ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ ทวิ ถึงแก่ความตาย ให้บุคคลในครอบครัวซึ่งอาศัยอยู่กับผู้ได้รับอนุญาตมีสิทธิอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไปได้ แต่ไม่เกิน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้ได้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย และให้ผู้สืบสิทธิและหน้าที่ของตนประสงค์จะอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไป ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ผู้ได้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย (มาตรา ๑๖ ตรี) (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๖ ทวิ และมาตรา ๑๖ ตรี)

๕. กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในเรื่องการเข้าไป การผ่านหรือการใช้ทาง การนำหรือปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไป ระเบียบดังกล่าวจะใช้บังคับในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งใดให้ประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ในท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติแห่งนั้นตั้งอยู่ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๖. กำหนดให้ในกรณีป่าสงวนแห่งชาติแห่งใดมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือ

ไม่ยื่นต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาต แต่ในกรณีที่จะอนุญาตให้เกิน ๒,๐๐๐ ไร่ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๗. กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือขัดคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๓๓ ทวิ)

๘. กำหนดให้บทบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนการอนุญาตที่บุคคลใดได้รับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๐)

๔. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๔๖ ก วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งในปัจจุบัน มีการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นสมควรกำหนดมาตรการในการคุ้มครอง ป้องกัน และบำรุงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและกำหนดให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด เพื่อกำหนดมาตรการที่จำเป็นในการควบคุม ดูแลการส่งเสริมการปลูกป่า และการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ และกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในการนี้เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้มาหรือ ได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด และปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับบทกำหนดโทษ อัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้รวมถึงการจัดการซ่อมแซมหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นที่ชำรุดเสียหายหรือสูญหายด้วย และกำหนดให้การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีหนังสือแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ที่เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่ทราบด้วย (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๘ วรรคสอง)

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด ในจังหวัดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ปลัดจังหวัด ผู้บังคับการ

ตำรวจภูธรจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนเทศบาลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่จำนวน ๑ คน และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่จำนวน ๓ คน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ที่ป่าสงวนแห่งชาติตั้งอยู่หรือผู้ที่อธิบดีกรมป่าไม้มอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ประจำจังหวัด (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๓. กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดโดยอนุโลม (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑)

๔. กำหนดอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน วินิจฉัยคำร้อง และกำหนดค่าทดแทน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดที่ป่าสงวนแห่งชาตินั้นตั้งอยู่ ในกรณีที่บุคคลซึ่งอ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดู้อยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๕. กำหนดอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดบริเวณที่ทางราชการ ใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓/๑)

๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้ง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา ๘ เพิ่มหมวด ๑/๑ มาตรา ๑๓/๒ ถึงมาตรา ๑๓/๔)

๗. กำหนดให้การพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุญาตให้บุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรือ อยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นอำนาจอธิบดีกรมป่าไม้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๘. กำหนดให้อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจกำหนดอัตราและวงระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยกำหนดให้ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เก็บได้ต้องเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๙/๑)

๙. กำหนดเกี่ยวกับกรณีที่ป่าสงวนแห่งชาติมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีกรมป่าไม้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ มีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลใดทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยเสียค่าตอบแทน แต่ในกรณีที่จะอนุญาตให้เกิน ๑,๐๐๐ ไร่ต่อราย จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีด้วย (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๑๐. กำหนดเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึดหรืออายัดบรรดาไม้ ของป่า อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้มิได้เป็นของผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุ

อันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน ให้อธิบดีกรมป่าไม้มีอำนาจในการจัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินก่อนครบกำหนดเวลา หรือนำทรัพย์สินนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ ถึงมาตรา ๒๖/๓)

๑๑. กำหนดให้ผู้ซึ่งกระทำความผิดละเว้นการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไป และให้พนักงานอัยการเรียกค่าเสียหายดังกล่าวในการดำเนินคดีอาญากับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๒๖/๔ และมาตรา ๒๖/๕)

๑๒. กำหนดโทษสำหรับผู้ซึ่งกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ โดยยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ให้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท และในกรณีที่กระทำความผิดเป็นเนื้อที่เกิน ๒๕ ไร่ หรือก่อให้เกิดความเสียหายตามที่กำหนดให้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติออกจากป่าสงวนแห่งชาติภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๑๓. กำหนดโทษสำหรับผู้ซึ่งทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นใด ที่จัดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓)

๑๔. กำหนดโทษสำหรับผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ (๒) ให้ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓/๑)

๑๕. กำหนดโทษสำหรับผู้รับใบอนุญาตซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ให้ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และกำหนดโทษสำหรับผู้รับใบอนุญาตซึ่งปล่อยปละละเลยให้บุคคลอื่นบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๖ เพิ่มมาตรา ๓๓/๒ และมาตรา ๓๓/๓)

๑๖. กำหนดให้บริบรดาไม้ ของป่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้ใช้เพื่อกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่ โดยให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สินดังกล่าว และ ให้เจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุ เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

๑๗. กำหนดให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า ท้ายพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และ ค่าบำรุงป่าท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๘)

๑๘. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการอนุญาตให้บุคคลเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ และการอนุญาตให้บุคคลทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า หรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไป โดยให้ถือว่าเป็นการอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๙)

๑๙. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๐)

๒๐. กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี อธิบดีกรมป่าไม้ และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๑)

๒๑. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๒)

๒๒. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับบรรดาฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือ ระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนด หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๓)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ



พระราชบัญญัติ
พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(๒) พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“พลังงานนิวเคลียร์” หมายความว่า พลังงานที่ปลดปล่อยออกมาจากการแยก รวม หรือแปลงนิวเคลียส

“รังสี” หมายความว่า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าหรืออนุภาคใด ๆ ที่มีความเร็ว ซึ่งสามารถก่อให้เกิด
การแตกตัวเป็นไอออนได้ในตัวกลางที่ผ่าน

“วัสดุภัณฑ์มันตรังสี” หมายความว่า ธาตุหรือสารประกอบใด ๆ ที่องค์ประกอบส่วนหนึ่งมีโครงสร้างภายในอะตอมไม่คงตัว และสลายตัวโดยปลดปล่อยรังสีออกมา ทั้งที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือเกิดจากการผลิตหรือการใช้วัสดุนิวเคลียร์ การผลิตจากเครื่องกำเนิดรังสี หรือกรรมวิธีอื่นใด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงวัสดุภัณฑ์มันตรังสีที่มีลักษณะเป็นวัสดุนิวเคลียร์

“เครื่องกำเนิดรังสี” หมายความว่า เครื่องหรือระบบอุปกรณ์เมื่อมีการให้พลังงานเข้าไปแล้ว จะก่อให้เกิดการปลดปล่อยรังสีออกมา และอุปกรณ์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสี

“วัสดุนิวเคลียร์” หมายความว่า

(๑) วัสดุต้นกำลัง ได้แก่

(ก) ยูเรเนียมที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ยูเรเนียมด้อยสมรรถนะ ทอเรียม หรือวัสดุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ รวมถึงสารประกอบหรือสารผสมของธาตุหรือวัสดุดังกล่าวตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ข) แร่หรือสินแร่ซึ่งประกอบด้วยวัสดุตาม (ก) อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างโดยมีอัตราความเข้มข้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ ได้แก่

(ก) พลูโทเนียม ยูเรเนียม ๒๓๓ ยูเรเนียมที่เสริมสมรรถนะด้วยยูเรเนียม ๒๓๓ หรือยูเรเนียม ๒๓๕ หรือสารประกอบของธาตุดังกล่าว

(ข) วัสดุใด ๆ ที่มีวัสดุตาม (ก) อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมเข้าไป

(ค) วัสดุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) วัสดุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์” หมายความว่า เครื่องหรือระบบอุปกรณ์ใด ๆ ซึ่งออกแบบหรือใช้เพื่อก่อให้เกิดพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งได้แก่ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงานและเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย

“เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน” หมายความว่า เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่นำพลังงานนิวเคลียร์ไปใช้ประโยชน์เพื่อผลิตเป็นพลังงานในรูปแบบอื่น

“เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย” หมายความว่า เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่ใช้นิวตรอนหรือรังสีเพื่อการศึกษา การค้นคว้า การวิจัย หรือการอื่น

“สถานประกอบการทางนิวเคลียร์” หมายความว่า

(๑) สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน แต่ไม่รวมถึงยานพาหนะที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงานสำหรับการขับเคลื่อน

- (๒) สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย
- (๓) สถานที่แต่งแร่เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุนิวเคลียร์
- (๔) สถานที่เปลี่ยนรูปหรือเสริมสมรรถนะวัสดุนิวเคลียร์
- (๕) สถานที่ประกอบหรือจัดเก็บเชื้อเพลิงนิวเคลียร์
- (๖) สถานที่จัดเก็บหรือแปรสภาพเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

“เชื้อเพลิงนิวเคลียร์” หมายความว่า วัสดุนิวเคลียร์ที่ผ่านกระบวนการเหมาะสมเพื่อใช้เป็นแหล่งกำเนิดพลังงานนิวเคลียร์

“เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว” หมายความว่า เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ที่ผ่านการใช้งานในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์แล้ว และไม่นำไปใช้งานในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์อีก

“กากกัมมันตรังสี” หมายความว่า วัสดุไม่ว่าจะอยู่ในรูปของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ดังต่อไปนี้

(๑) วัสดุกัมมันตรังสีที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ บรรดาที่ไม่อาจใช้งานได้ตามสภาพอีกต่อไป

(๒) วัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยวัสดุนิวเคลียร์หรือวัสดุกัมมันตรังสีที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ วัสดุที่ประกอบหรือปนเปื้อนดังกล่าวต้องมีค่ากัมมันตภาพต่อปริมาณหรือกัมมันตภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ปลอดภัยที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วัสดุอื่นใดที่มีกัมมันตภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

“ทำเครื่องกำเนิดรังสี” หมายความว่า รวมถึง ผลิต ประกอบ ประดิษฐ์ ปรับปรุง แปรสภาพ หรือดัดแปลงเครื่องกำเนิดรังสี

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักรไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนถ่ายยานพาหนะในราชอาณาจักรหรือไม่ก็ตาม

“มีไว้ในครอบครอง” หมายความว่า มีไว้ในครอบครองเพื่อตนเองหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงมีไว้ในครอบครองเพื่อการขนส่ง

“แต่งแร่” หมายความว่า การกระทำอย่างใด ๆ เพื่อทำแร่ให้สะอาด หรือเพื่อให้แร่ที่ปนกันอยู่ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปแยกออกจากกัน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือระดับกัมมันตภาพของวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือกากกัมมันตรังสีก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้บังคับแก่การดำเนินการเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์และรังสีในทางสันติ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัย อย่างเพียงพอ ที่จะป้องกันอันตรายจากผลกระทบทางนิวเคลียร์และรังสีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ยานพาหนะทางทหารของต่างประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสีเป็นเครื่องกำเนิดรังสี
 - (๒) กำหนดให้วัสดุอื่นใดเป็นวัสดุต้นกำลัง วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ หรือวัสดุนิวเคลียร์
 - (๓) กำหนดสารประกอบหรือสารผสมของยูเรเนียมที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ยูเรเนียมด้อยสมรรถนะ ทอเรียม หรือวัสดุอื่นใดที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวัสดุต้นกำลัง เพื่อให้สารประกอบหรือสารผสมนั้นเป็นวัสดุต้นกำลัง
 - (๔) กำหนดอัตราความเข้มข้นยูเรเนียมที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ยูเรเนียมด้อยสมรรถนะ ทอเรียม วัสดุอื่นใดที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวัสดุต้นกำลัง หรือสารประกอบหรือสารผสมของธาตุหรือวัสดุดังกล่าวที่มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวัสดุต้นกำลัง ที่ประกอบในแร่หรือสินแร่ เพื่อให้แร่หรือสินแร่นั้นเป็นวัสดุต้นกำลัง
 - (๕) กำหนดวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้
- ตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๕

(๖) กำหนดวัสดุกำมันตรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง หรือกำหนดวัสดุนิวเคลียร์ที่ต้องแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง

(๗) กำหนดประเภทวัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี หรือวัสดุนิวเคลียร์ที่บุคคลธรรมดา ขอรับใบอนุญาตได้ตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๔๐

(๘) กำหนดศักยภาพทางเทคนิคของผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี หรือวัสดุนิวเคลียร์ตามมาตรา ๒๙ (๑) (ข) มาตรา ๓๐ (๒) มาตรา ๔๑ (๑) (ข) หรือมาตรา ๔๒ (๒) หรือศักยภาพทางเทคนิคและการเงินของผู้ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามมาตรา ๔๖ (๒)

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ตามมาตรา ๔๘

(๑๐) กำหนดรายละเอียดของรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ฉบับเบื้องต้นตามมาตรา ๕๖

(๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต การบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ วัสดุนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การทดสอบการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์หรือการทดสอบ การบรรจุวัสดุนิวเคลียร์หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และการรายงานการทดสอบดังกล่าวตามมาตรา ๖๓

(๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการยื่นคำขอเลิกดำเนินการ และรายละเอียดของแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามมาตรา ๗๐

(๑๓) กำหนดระดับค่ากำมันตภาพและค่าครึ่งชีวิตของกากกำมันตรังสีที่ปล่อยทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมได้ และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และปริมาณปล่อยทิ้งกากกำมันตรังสีตามมาตรา ๗๘

(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการกากกำมันตรังสี และกำหนดกากกำมันตรังสี ที่ต้องส่งให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมาตรา ๗๙

(๑๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งการนำวัสดุกำมันตรังสีขึ้นมาจากหลุมสำรวจปิโตรเลียม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการเมื่อไม่สามารถนำวัสดุกำมันตรังสีขึ้นมาจากหลุมสำรวจ ปิโตรเลียมตามมาตรา ๘๓

(๑๖) กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการการเก็บรักษาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การส่งเชื้อเพลิง นิวเคลียร์ใช้แล้วให้แก่หน่วยงานของรัฐ การส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วไปจัดการนอกราชอาณาจักร และการส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วกลับคืนแก่ประเทศผู้ขายหรือผู้ให้เช่าตามมาตรา ๘๗

(๑๗) กำหนดการดำเนินกิจการทางนิวเคลียร์ที่ต้องแจ้งต่อเลขาธิการตามมาตรา ๙๐

(๑๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และรังสี และการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙๑

(๑๙) กำหนดการแบ่งระดับและการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต ตามมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๗

(๒๐) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ที่ผู้ครอบครองวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ซึ่งประสงค์จะขนส่งวัสดุดังกล่าว และผู้รับขนส่งวัสดุดังกล่าวมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙๙

หมวด ๒

คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิวเคลียร์และรังสีในสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ หรือนิติศาสตร์ จำนวนไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และเลขาธิการจะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ และต้องไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

- (๔) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๕) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๘) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๙) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายและมาตรการต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์

(ข) การกำกับดูแลทางนิวเคลียร์และรังสี เพื่อความปลอดภัยและเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันหรือระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญ ความเสียหาย หรืออันตราย ที่จะมีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม หรือการกำหนดแนวทางหรือลักษณะการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมสิ่งดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) วางระเบียบควบคุมและดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดมาตรฐานต่าง ๆ อันพึงใช้โดยเฉพาะเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์

(๕) ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยจากพลังงานนิวเคลียร์

(๖) กำหนดแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีซึ่งเป็นแผนสนับสนุนและอยู่ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๗) พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๔ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการผู้นั้น แจ้งให้ที่ประชุมทราบ และให้ที่ประชุมพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นสมควรอยู่ในที่ประชุมหรือมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
 มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่ง
 เป็นหนังสือเรียกส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ
 ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานปฏิบัติงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลทางนิวเคลียร์และรังสี งานวิชาการ
 และงานธุรการให้แก่คณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานและให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานต่าง ๆ
 ทางด้านนิวเคลียร์และรังสี และงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓

วัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี

มาตรา ๑๘ วัสดุกัมมันตรังสีใดที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไป
 ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงระดับกัมมันตภาพ หรือลักษณะการครอบครองหรือการใช้
 วัสดุกัมมันตรังสี

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้กำหนดรายชื่อวัสดุกัมมันตรังสี และระดับกัมมันตภาพ
 หรือลักษณะการใช้งานวัสดุกัมมันตรังสี

มาตรา ๑๙ ผู้ใดจะดำเนินการดังต่อไปนี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ

- (๑) ผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี
- (๒) นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุกัมมันตรังสี

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตสำหรับวัสดุกัมมันตรังสี
 แต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ วัสดุกัมมันตรังสีใดที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ให้เป็นไป
 ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงระดับกัมมันตภาพหรือลักษณะการใช้งานวัสดุกัมมันตรังสี

ผู้ใดมีไว้ในครอบครอง หรือใช้วัสดุกัมมันตรังสีที่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้ง
 การครอบครองหรือใช้วัสดุกัมมันตรังสีต่อเลขาธิการ

การแจ้งการครอบครองหรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข
 และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ให้มีอายุ ดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตผลิตวัสดุกัมมันตรังสีให้มีอายุห้าปี

- (๒) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้วัสดุกันมันตรังสีให้มีอายุห้าปี
- (๓) ใบอนุญาตนำเข้าวัสดุกันมันตรังสีให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน
- (๔) ใบอนุญาตส่งออกวัสดุกันมันตรังสีให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน
- (๕) ใบอนุญาตนำผ่านวัสดุกันมันตรังสีให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๒๒ ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตนำเข้าวัสดุกันมันตรังสีตามมาตรา ๑๙ ขอรับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองวัสดุกันมันตรังสีนั้นด้วย

มาตรา ๒๓ ผู้รับใบอนุญาตนำผ่านวัสดุกันมันตรังสี ให้ได้รับยกเว้นการขอรับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองวัสดุกันมันตรังสีหรือการแจ้งการมีไว้ในครอบครองวัสดุกันมันตรังสีนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๔ ผู้รับใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุกันมันตรังสีตามมาตรา ๑๙ (๒) ต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักร ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร หรือนำผ่านซึ่งวัสดุกันมันตรังสี ทางด่านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับกับการกำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ผู้ใดจะดำเนินการดังต่อไปนี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ

- (๑) ทำเครื่องกำเนิดรังสี
- (๒) มีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี
- (๓) นำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตสำหรับเครื่องกำเนิดรังสีแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๖ ให้มีอายุ ดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตทำเครื่องกำเนิดรังสีให้มีอายุห้าปี
- (๒) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีให้มีอายุห้าปี
- (๓) ใบอนุญาตนำเข้าเครื่องกำเนิดรังสีให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน
- (๔) ใบอนุญาตส่งออกเครื่องกำเนิดรังสีให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๒๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ ต้องเป็นนิติบุคคล เว้นแต่วัสดุกันมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีบางประเภทที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติ

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(ข) มีศักยภาพทางเทคนิคเพียงพอในการดูแลความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุแก๊สมันตรังสีที่ขออนุญาต การดำเนินการเมื่อเลิกใช้งาน และการจัดการกากแก๊สมันตรังสี หรือมีศักยภาพทางเทคนิคเพียงพอในการดูแลความปลอดภัยของเครื่องกำเนิดรังสีที่ขออนุญาต แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ศักยภาพทางเทคนิคให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑) สถานที่จัดเก็บหรือสถานที่ประกอบกิจการ
- ๒) เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้
- ๓) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี
- ๔) แผนป้องกันอันตรายจากรังสี

(๒) ลักษณะต้องห้าม

(ก) เป็นคนวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(ง) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้พ้นโทษมาไม่ถึงห้าปีในวันที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๓๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้จัดการหรือผู้แทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ (๑) (ก) และ (๒)

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๙ (๑) (ข) และ (๒) (ข) และ (ค)

(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วห้าปีก่อนวันที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๓๑ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ มีหน้าที่วางหลักประกันตั้งแต่ได้รับใบอนุญาตเพื่อเป็นหลักประกันในการจัดการกากแก๊สมันตรังสี และในการเข้าดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๔ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

หลักประกันตามวรรคหนึ่งจะเป็นเงินสด พันธบัตรของรัฐบาลไทย สัญญาค้ำประกันของธนาคาร หรือหลักประกันอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่วางหรือวางหลักประกันไม่ครบตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนหลักประกันที่ต้องวางหรือวางขาดแล้วแต่กรณี นับแต่วันที่ครบกำหนดส่ง และให้เลขาธิการเตือนให้มีการวางหลักประกัน และเงินเพิ่มภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเตือน และถ้ายังไม่มี การวางหลักประกันและเงินเพิ่มให้ถูกต้อง เลขาธิการอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตได้

ในกรณีที่เลขาธิการมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการจัดการกากัมมันตรังสีแทนผู้รับใบอนุญาต ให้ใช้จ่ายจากหลักประกันตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่หลักประกันไม่เพียงพอ ผู้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนที่ขาด และหากมีหลักประกันเหลือให้คืนแก่ผู้รับใบอนุญาต

หลักประกันตามวรรคหนึ่ง ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี แต่ไม่พ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

การเก็บรักษาและการเบิกจ่ายหลักประกัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ ให้หน่วยงานของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่เป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ ได้รับยกเว้นไม่ต้องวางหลักประกันตามมาตรา ๓๑

มาตรา ๓๓ การโอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ ให้กระทำได้เมื่อเป็นการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ และได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ

การขอโอนใบอนุญาตและการโอนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ ตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือตกเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ทายาทหรือผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อรับโอนใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือตกเป็นบุคคลล้มละลาย แล้วแต่กรณี หรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยายเวลาให้ตามความจำเป็น ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ หากจะประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้นต่อไปให้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตใหม่

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเสมือนว่าทายาทหรือผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ซึ่งเข้าประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้นเป็นผู้รับใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ถ้าผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๖ ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเลขาธิการจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

วัสดุนิวเคลียร์

มาตรา ๓๖ ผู้ใดจะดำเนินการดังต่อไปนี้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ

- (๑) มีไว้ในครอบครองหรือใช้วัสดุนิวเคลียร์
- (๒) นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุนิวเคลียร์

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตสำหรับวัสดุนิวเคลียร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๗ ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ให้มีอายุ ดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้วัสดุนิวเคลียร์ให้มีอายุห้าปี
- (๒) ใบอนุญาตนำเข้าวัสดุนิวเคลียร์ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน
- (๓) ใบอนุญาตส่งออกวัสดุนิวเคลียร์ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน
- (๔) ใบอนุญาตนำผ่านวัสดุนิวเคลียร์ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๓๘ วัสดุนิวเคลียร์ใดที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงปริมาณ ความเข้มข้น และองค์ประกอบของวัสดุนิวเคลียร์หรือลักษณะการใช้งานวัสดุนิวเคลียร์

ผู้ใดมีไว้ในครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ที่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งปริมาณการครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ต่อเลขาธิการ

การแจ้งการครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ผู้รับใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุนิวเคลียร์ตามมาตรา ๓๖ (๒) ต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักร ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร หรือนำผ่านซึ่งวัสดุนิวเคลียร์ ทางด่านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ต้องเป็นนิติบุคคล เว้นแต่วัสดุนิวเคลียร์บางประเภทที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติ

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(ข) มีศักยภาพทางเทคนิคเพียงพอในการดูแลความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัยของวัสดุนิวเคลียร์ที่ขออนุญาต การดำเนินการเมื่อเลิกใช้งาน การจัดการกากกัมมันตรังสี และการจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ทั้งนี้ ศักยภาพทางเทคนิคให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยอย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑) สถานที่จัดเก็บหรือสถานที่ประกอบกิจการ
- ๒) เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้
- ๓) เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์
- ๔) ระบบการคุ้มครองทางกายภาพ
- ๕) แผนป้องกันอันตรายจากรังสี

(๒) ลักษณะต้องห้าม

(ก) เป็นคนวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยยังไม่พ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอน

ใบอนุญาต

(ง) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้พ้นโทษมาไม่ถึงห้าปีในวันที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๔๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ซึ่งเป็นนิติบุคคล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้จัดการหรือผู้แทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๑ (๑) (ก) และ (๒)

(๒) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๑ (๑) (ข) และ (๒) (ข) และ (ค)

(๓) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วห้าปีก่อนวันที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๔๓ การโอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ให้กระทำได้เมื่อเป็นการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ และได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ

การขอโอนใบอนุญาตและการโอนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๔ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ มาใช้บังคับกับการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์โดยอนุโลม

หมวด ๕

สถานประกอบการทางนิวเคลียร์

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔๕ ผู้ใดจะตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องได้รับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ จากเลขานุการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามลำดับ

มาตรา ๔๖ ผู้ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามมาตรา ๔๕ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (๒) มีศักยภาพทางเทคนิคและการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรืออยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
- (๔) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตมาแล้วห้าปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วห้าปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๔๗ กรรมการและผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยหรือมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางนิวเคลียร์และรังสี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วห้าปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(๓) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ (๓) (๔) และ (๕)

มาตรา ๔๘ การก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร แต่ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องมีมาตรฐานเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

มาตรา ๔๙ ในการประกอบกิจการของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน หากเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานแล้ว ให้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานตกลงร่วมกันในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ดังกล่าวร่วมกัน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้มีการกระทำอย่างใดร่วมกัน การกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการใดให้ต้องปฏิบัติเพิ่มเติม การกำหนดให้มีผลเป็นการยกเว้นหลักเกณฑ์หรือวิธีการในการควบคุมดูแลตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน หรือกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน หรือกำหนดมอบอำนาจให้ผู้มีอำนาจในการควบคุมดูแลตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานเป็นผู้ใช้อำนาจแทนก็ได้

ข้อตกลงร่วมกันตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลใช้บังคับได้

มาตรา ๕๐ การโอนใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ให้กระทำได้เมื่อเป็นการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ และได้รับอนุญาตจากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

การขอโอนใบอนุญาตและการโอนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๒

พื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

มาตรา ๕๑ ในการก่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ผู้ประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องได้รับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในการยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบอนุญาตพร้อมด้วยรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

การจัดทำรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายละเอียดของเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผลกระทบจากเหตุการณ์ภายนอกต่อพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ทั้งในส่วนที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์

(๒) ลักษณะของพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

(๓) รายงานด้านสิ่งแวดล้อม

(๔) การกระจายตัวของประชากรบริเวณโดยรอบพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

(๕) เส้นทางอพยพประชาชนกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

(๖) การป้องกันและระงับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อม

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๒ ในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ให้สำนักงานจัดให้มีการรับฟังความเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณโดยรอบพื้นที่ตั้ง เพื่อประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาต ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๓ ใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ต้องไม่เกินสิบปี และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินสิบปี

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินสามปีก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ พร้อมด้วยรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งที่ได้แก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๔ เมื่อเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการออกใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์แล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้นหรือสภาพพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เปลี่ยนแปลงไปอันอาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งที่ได้วิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งให้สอดคล้องกับกรณีที่เปลี่ยนแปลงไป ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่อาจยื่นรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอขยายระยะเวลาต่อเลขาธิการ และให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งขยายระยะเวลา

การยื่นรายงานดังกล่าวได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และหากผู้รับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ไม่ยื่นรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งหรือภายในระยะเวลาที่มีการขยายออกไป ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

ในกรณีที่เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการได้พิจารณารายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่าพื้นที่ตั้งนั้นไม่เข้าเงื่อนไขในการอนุญาตให้ใช้เป็นพื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์อีกต่อไป ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

ส่วนที่ ๓

การก่อสร้าง และการติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์

มาตรา ๕๕ ผู้รับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ประสงค์จะก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องได้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในการยื่นขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นคำขอพร้อมด้วยใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ รายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น และเอกสารหรือหลักฐานทางการเงิน

เอกสารหรือหลักฐานทางการเงินที่ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ก็ได้

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ รายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับแบบก่อสร้าง การรักษาความปลอดภัย และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี และข้อมูลอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ก็ได้

มาตรา ๕๗ เมื่อเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการออกใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์แล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้นอันอาจมีผลกระทบต่อการวิเคราะห์ความปลอดภัยในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

ฉบับเบื้องต้น ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ยื่นรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นในส่วนที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปใหม่ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยต้องวิเคราะห์ความปลอดภัยให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นด้วย

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่อาจยื่นรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอขยายระยะเวลาต่อเลขาธิการและให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งขยายระยะเวลาการยื่นรายงานดังกล่าวได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และหากผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ไม่ยื่นรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งหรือภายในระยะเวลาที่มีการขยายออกไป ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

ในกรณีที่เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการได้พิจารณารายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่า การก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ไม่อาจดำเนินการได้อีกต่อไป ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

มาตรา ๕๘ ใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกินสิบปี และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตได้เพียงครั้งเดียวเป็นระยะเวลาไม่เกินสิบปี

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินสามปีก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ พร้อมด้วยรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นที่ได้แก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๙ ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องรายงานความคืบหน้าในการก่อสร้างต่อเลขาธิการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น

มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ดำเนินการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างที่ปรากฏในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น

ในกรณีที่มีการก่อสร้างโดยผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งระงับการกระทำดังกล่าว และหากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเห็นว่าการก่อสร้างที่ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาตนั้นยังคงอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ความปลอดภัยที่ยอมรับได้ เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้างตามวรรคหนึ่ง

หากการก่อสร้างที่ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาตนั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อม ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งระงับการกระทำดังกล่าว และให้ผู้รับใบอนุญาตรื้อถอนอาคารทั้งหมดหรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่มีการติดตั้งเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ แตกต่างไปจากในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การทดสอบเดินเครื่องและการดำเนินการ

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่มีการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์แล้วเสร็จ ก่อนที่จะขอรับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยแจ้งวัน เวลา และระยะเวลาการทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์ ให้เลขาธิการทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบการทดสอบดังกล่าว

เมื่อการทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์เสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องจัดทำรายงานการทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์เสนอเลขาธิการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๖๓ ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ

(๑) การบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์และทดสอบการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์

(๒) การบรรจุวัสดุนิวเคลียร์ในกระบวนการเสริมสมรรถนะวัสดุนิวเคลียร์หรือการบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วในกระบวนการแปรสภาพเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

เลขาธิการจะมีคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่งได้ก็ต่อเมื่อได้ให้ความเห็นชอบรายงานการทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์ตามมาตรา ๖๒ แล้ว

ในการบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ วัสดุนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายตรวจสอบการดำเนินการดังกล่าวด้วย

เมื่อดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตเสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องจัดทำรายงานการทดสอบเสนอต่อเลขาธิการเพื่อให้ความเห็นชอบ

การขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง การบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ วัสดุนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การทดสอบการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์หรือการทดสอบการบรรจุวัสดุนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และการรายงานการทดสอบดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๔ ผู้ดำเนินการก่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ประสงค์จะดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ต้องได้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในการยื่นขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นคำขอพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานทางการเงิน ใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับสมบูรณ์

รายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับสมบูรณ์ตามวรรคสอง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นปัจจุบันของรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น และรายงานการทดสอบตามมาตรา ๖๒ และในกรณีที่มีการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ ต้องมีการรายงานการทดสอบตามมาตรา ๖๓ ด้วย

เอกสารที่ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยจะกำหนดเอกสารและระยะเวลาการยื่นเอกสารตามวรรคสองให้แตกต่างกันตามประเภทของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ก็ได้

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๕ ใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกินหกสิบปี และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๖ ในการออกใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจสั่งแก้ไขขีดจำกัดการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่ปรากฏในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับสมบูรณ์ก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตก็ได้

มาตรา ๖๗ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์มีหน้าที่ทบทวนและปรับปรุงรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามระยะเวลาและกรณีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเมื่อเลขาธิการเห็นว่ามีความจำเป็นต้องทำให้รายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่อาจยื่นรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอขยายระยะเวลาต่อเลขาธิการ และให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งขยายระยะเวลาการยื่นรายงานดังกล่าวได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และหากผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ไม่ยื่นรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่งหรือภายในระยะเวลาที่มีการขยายออกไป ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

ในกรณีที่เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการได้พิจารณารายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่า การดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต่อไป จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ใหม่ ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์นั้น

หากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการไม่เห็นชอบกับรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามวรรคหนึ่งหรือที่แก้ไขตามวรรคสาม หรือผู้รับใบอนุญาตไม่แก้ไขรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยตามวรรคสอง ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งพักใช้ใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จนกว่าผู้รับใบอนุญาตแก้ไขรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยและได้รับความเห็นชอบรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยที่แก้ไขแล้วดังกล่าว

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ประเภทสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงานไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเข้าดำเนินการแทน จนกว่าจะมีผู้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ประเภทสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงานรายอื่นเข้าดำเนินการแทน หรืออาจสั่งเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์นั้นได้

ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เข้าดำเนินการแทนเป็นผู้รับใบอนุญาตซึ่งมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เข้าดำเนินการแทนผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิเข้าไปและใช้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่จำเป็น โดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนจะต้องใช้ความระมัดระวังเพื่อสงวนรักษาทรัพย์สินของผู้รับใบอนุญาตเหมือนเช่นผู้ดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือผู้มีวิชาชีพ เช่นนั้นจะพึงปฏิบัติ และหากเกิดความเสียหายแก่ผู้รับใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายนั้นจากสำนักงานได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

การแบ่งรายได้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการดำเนินการแทนระหว่างผู้เข้าดำเนินการแทนและผู้รับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๙ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับกับการวางหลักประกันของผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ เพื่อเป็นหลักประกันในการจัดการกากกัมมันตรังสี การจัดการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และการดำเนินการตามแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

การเลิกดำเนินการ

มาตรา ๗๐ ให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ยื่นคำขอลีกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์พร้อมด้วยแผนการเลิกดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับสมบูรณ์ต่อเลขาธิการ ทั้งนี้ แผนการเลิกดำเนินการดังกล่าวต้องมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

การยื่นคำขอลีกดำเนินการและรายละเอียดของแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ในแต่ละประเภทตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเห็นชอบให้เลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้เลขาธิการออกใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ให้กับผู้ยื่นคำขอตามมาตรา ๗๐ โดยระบุให้ยกเลิกใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ไว้ในใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ด้วย

ให้ใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์มีอายุไม่เกินระยะเวลาที่ระบุในแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

มาตรา ๗๒ ผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ซึ่งประสงค์จะแก้ไขแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ให้ยื่นแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่แก้ไขแล้วต่อเลขาธิการเพื่อให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เทคโนโลยีที่ใช้ในการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เปลี่ยนแปลงไป หรือเพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัย ให้เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์แก้ไขแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ได้

มาตรา ๗๓ ผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ประสงค์ให้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ทั้งหมดหรือบางส่วนพ้นจากการควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำร้องต่อเลขาธิการ

เมื่อเลขาธิการเห็นว่า การเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ในส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ร้องขอตามวรรคหนึ่ง เป็นไปโดยถูกต้องตามแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และมีปริมาณรังสีอยู่ในระดับที่ปลอดภัยตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดแล้ว เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจสั่งให้สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ส่วนนั้นพ้นจากการควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๔ ผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หากเลขาธิการเห็นว่า การดำเนินการจะไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว เลขาธิการมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการ รื้อถอนแทนหรือร่วมกับผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ โดยใช้จ่ายจากหลักประกันของผู้รับใบอนุญาต ในกรณีที่หลักประกันไม่เพียงพอ ผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนที่ขาด และหากมีหลักประกันเหลือให้คืนแก่ผู้รับใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์

หมวด ๖

กากกัมมันตรังสี

มาตรา ๗๕ ห้ามผู้ใดนำกากกัมมันตรังสีเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่เป็นการนำเข้ากากกัมมันตรังสีที่เกิดจากการส่งกากกัมมันตรังสีในราชอาณาจักรไปจัดการนอกราชอาณาจักร หรือที่เกิดจากการส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วไปแปรสภาพนอกราชอาณาจักร โดยได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๖ ผู้ใดจะส่งกากกัมมันตรังสีออกไปนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับใบอนุญาตจาก เลขาธิการ

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๗ ผู้รับใบอนุญาตนำเข้ากากกัมมันตรังสีตามมาตรา ๗๕ หรือใบอนุญาตส่งออก กากกัมมันตรังสีตามมาตรา ๗๖ ต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งกากกัมมันตรังสีทางด่านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนด

มาตรา ๗๘ ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสีออกสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่เป็นกากกัมมันตรังสี ที่มีระดับค่ากัมมันตภาพและค่าครึ่งชีวิตตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและได้ดำเนินการปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และปริมาณในการปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสีที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๙ ผู้ก่อให้เกิดกากกัมมันตรังสีมีหน้าที่จัดการกากกัมมันตรังสีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กากกัมมันตรังสีใดที่ผู้มีหน้าที่ตามวรรคหนึ่งต้องส่งให้หน่วยงานของรัฐจัดการให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ค่าใช้จ่ายในการจัดการกากกัมมันตรังสีตามวรรคสอง ให้ผู้มีหน้าที่ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๘๐ ผู้ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ต้องได้รับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานที่ ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ใบอนุญาตก่อสร้างสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี และใบอนุญาต ดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ตามลำดับ

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๕ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และหมวด ๘ ความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัย รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๑ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องจัดการกากกัมมันตรังสี ให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และตามบทบัญญัติ ในหมวดนี้

มาตรา ๘๒ ผู้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้ซึ่งวัสดุกัมมันตรังสีที่เล็กใช้ วัสดุกัมมันตรังสี ต้องจัดการวัสดุกัมมันตรังสีนั้นเช่นเดียวกับการจัดการกากกัมมันตรังสี

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยให้ถือว่าวัสดุกัมมันตรังสีที่ผู้รับใบอนุญาตไม่ได้ใช้ประโยชน์ เป็นระยะเวลาห้าปีติดต่อกันเป็นวัสดุกัมมันตรังสีที่ผู้รับใบอนุญาตเลิกใช้และต้องจัดการตามวรรคหนึ่ง

เว้นแต่ผู้รับใบอนุญาตจะแสดงหลักฐานให้เลขาธิการเห็นว่าผู้รับใบอนุญาตยังคงประสงค์จะใช้วัสดุภัณฑ์มันตรังสีนั้นต่อไป

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ (๑) ใช้วัสดุภัณฑ์มันตรังสีเพื่อประโยชน์ในการสำรวจปิโตรเลียม และวัสดุภัณฑ์มันตรังสีนั้นตกค้างอยู่ในหลุมสำรวจปิโตรเลียม ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องดำเนินการเพื่อนำวัสดุภัณฑ์มันตรังสีนั้นขึ้นมาจากหลุมสำรวจปิโตรเลียม และแจ้งให้เลขาธิการทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ไม่สามารถนำวัสดุภัณฑ์มันตรังสีขึ้นจากหลุมสำรวจปิโตรเลียมได้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) การแสดงตำแหน่งหรือพิกัดของหลุมสำรวจปิโตรเลียมที่วัสดุภัณฑ์มันตรังสีนั้นตกค้างอยู่
- (๒) วิธีการปิดหลุมสำรวจปิโตรเลียม

หมวด ๗

เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

มาตรา ๘๔ ห้ามผู้ใดนำเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่เป็นการนำกลับเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักรและส่งออกไปตามมาตรา ๘๕ โดยได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๕ ห้ามผู้ใดส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในการขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแสดงเอกสารหรือหลักฐานว่าผู้รับอนุญาต ประเทศปลายทางเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายของประเทศปลายทางที่อาจครอบครองเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วนั้นได้

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๖ ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วตามมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง หรือใบอนุญาตส่งออกเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง ต้องนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วทางด่านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนด

มาตรา ๘๗ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ก่อให้เกิดเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ต้องเก็บรักษาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วตามวิธีการที่ระบุไว้ในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับสมบูรณ์ซึ่งเป็นเงื่อนไขในใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ เว้นแต่ได้จัดส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วให้แก่หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่เก็บรักษาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือส่งไปจัดการนอกราชอาณาจักร หรือส่งกลับคืนแก่ประเทศผู้ขายหรือผู้ให้เช่าซึ่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

การเก็บรักษาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วให้แก่หน่วยงานของรัฐ การส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วไปจัดการนอกราชอาณาจักร และการส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วกลับคืนแก่ประเทศผู้ขายหรือผู้ให้เช่า ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๘

ความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัย

มาตรา ๘๘ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ซึ่งครอบครองวัสดุกัมมันตรังสีและผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ ซึ่งครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ ยื่นรายงานแสดงปริมาณของวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์แล้วแต่กรณี ที่อยู่ในความครอบครองต่อเลขาธิการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๘๙ ผู้ใดวิจัยและพัฒนาวิธีการเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ที่ไม่ใช้วัสดุนิวเคลียร์ ต้องแจ้งให้เลขาธิการทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๙๐ ผู้ดำเนินกิจการทางนิวเคลียร์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องแจ้งให้เลขาธิการทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่เลขาธิการกำหนด

มาตรา ๙๑ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี และการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙๒ ผู้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี และผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต โดยต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีอย่างน้อยหนึ่งคนประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๙๓ ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๖ (๑) และ (๒) ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต โดยต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์อย่างน้อยหนึ่งคนประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๙๔ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต โดยต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์อย่างน้อยหนึ่งคนประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๙๕ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ

เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย เว้นแต่ในกรณีที่เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องให้บุคคลที่มีสัญชาติอื่นเป็นเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(๒) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

(๓) ไม่เป็นคนวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยยังไม่พ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

การแบ่งระดับและการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ รวมทั้งการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙๖ ใบอนุญาตตามมาตรา ๙๕ ให้มีอายุไม่เกินสามปี

ใบอนุญาตให้เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ให้ใช้ได้กับการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เฉพาะเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่กำหนดในใบอนุญาตเท่านั้น

มาตรา ๙๗ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ที่ประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อเลขาธิการ และเมื่อได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าเลขาธิการจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๙

การขนส่ง

มาตรา ๙๘ ผู้ครอบครองวัสดุกำมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ซึ่งประสงค์จะจัดให้มีการขนส่งวัสดุดังกล่าว ต้องแจ้งต่อเลขาธิการ

การแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เลขาธิการประกาศกำหนด

มาตรา ๙๙ ผู้ครอบครองวัสดุกำมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ซึ่งประสงค์จะขนส่งวัสดุดังกล่าวตามมาตรา ๙๘ และผู้รับขนส่งวัสดุดังกล่าว มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัย ทางนิวเคลียร์และรังสีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อกำหนดหรือข้อจำกัดในการขนส่งไม่ว่าโดยทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ
- (๒) ประเภท ข้อกำหนด และการรับรองหีบห่อที่ใช้ในการขนส่ง
- (๓) การติดป้ายแสดงสัญลักษณ์ทางรังสี
- (๔) การตรวจสอบและการควบคุมการขนส่ง

หมวด ๑๐

เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากการประกอบกิจการ ตามใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ระงับเหตุในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และต้องแจ้ง เหตุดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบทันที รวมทั้งต้องให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อแก้ไข บรรเทา หรือระงับซึ่งอันตรายหรือความเสียหายนั้น

มาตรา ๑๐๑ ในกรณีที่อันตรายหรือความเสียหายตามมาตรา ๑๐๐ มีลักษณะหรือขยายขอบเขต เป็นความเสียหายสาธารณะ หรือในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าการประกอบกิจการตามใบอนุญาต อาจก่อให้เกิดความเสียหายสาธารณะ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย มีอำนาจเข้าระงับเหตุแห่งความเสียหายสาธารณะนั้นได้ทันที รวมทั้งมีอำนาจประกาศมาตรการ เพื่อประโยชน์ในการระงับเหตุ

ในการระงับเหตุแห่งความเสียหายสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีเป็นแผนสนับสนุนและอยู่ภายใต้

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และให้สำนักงานมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะและจัดให้มีเจ้าหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

ในกรณีที่อันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากนิวเคลียร์หรือรังสีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๑๑

การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต ให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการอาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้ โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ในกรณีที่การออกใบอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ การสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้วย

ในการสั่งพักใช้ใบอนุญาต เลขาธิการอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อการป้องกันอันตรายจากรังสี เพื่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี หรือการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่นใดที่จำเป็นก็ได้

มาตรา ๑๐๓ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเลขาธิการภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง เลขาธิการอาจมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ในกรณีที่การสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้วย

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เลขาธิการอาจมีคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามที่ได้รับใบอนุญาตนั้นได้เท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันอันตรายจากรังสี เพื่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี หรือการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้จ่ายจากหลักประกัน หากหลักประกันไม่เพียงพอ ผู้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนที่ขาด

หมวด ๑๒

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๕ ผู้รับคำสั่งของเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๐๖ ผู้รับคำสั่งของเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง

หมวด ๑๓

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๐๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ที่ประกอบกิจการหรือที่มีไว้ หรือที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าประกอบกิจการหรือที่มีไว้ซึ่งวัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าบรรทุกวัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์ เพื่อซักถามข้อเท็จจริง ตรวจสอบกิจการ เอกสารและหลักฐาน และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบการกระทำใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อดำเนินการระงับหรือป้องกันอันตรายซึ่งอาจมีแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน เพื่อการคุ้มครองอนามัยของบุคคล หรือเพื่อปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๒) เข้าไปในสถานที่ก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือสถานที่ประกอบกิจการให้บริการจัดการกากกำมันตรังสี เพื่อตรวจสอบการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกำมันตรังสี หรือเพื่อตรวจสอบการทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์ตามมาตรา ๖๒ และตรวจสอบการทดสอบการบรรจุวัสดุนิวเคลียร์หรือการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ตามมาตรา ๖๓

(๓) ตรวจค้น กัก ยึด หรืออายัดวัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และเอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มี

การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๓ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๘๕

(๔) นำวัสดุกำมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือสิ่งอื่นใดที่สงสัยว่าเป็นวัสดุกำมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ

(๕) ติดตั้งอุปกรณ์หรือเครื่องมือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบติดตามวัสดุกำมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

(๖) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๗) ออกคำสั่งใด ๆ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้หรือผู้มีหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการเพื่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี

(๘) ให้ผู้แทนของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศตามมาตรา ๑๑๓

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) และได้กระทำการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการต่อไปในเวลาหลังพระอาทิตย์ตกหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) ในเวลาใด ๆ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และให้มีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการเพื่อความปลอดภัยหรือความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ทั้งนี้ ให้แจ้งผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวถึงการเข้าไปในสถานที่นั้นในโอกาสแรกที่สามารถทำได้

มาตรา ๑๐๘ เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไข หรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ในการนี้หากเป็นกรณีมีเหตุอันสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้บุคคลดังกล่าวส่งออกไปซึ่งวัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตนั้น เพื่อคืนให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้จัดส่งวัสดุนั้นมาให้ โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ไม่ว่าเพราะไม่มีความสามารถหรือเพราะเหตุอื่นใด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้

บุคคลดังกล่าวส่งมอบสิ่งของตามวรรคหนึ่งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่กำหนด เพื่อทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี โดยคำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสิ่งของดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่สิ่งของตามวรรคหนึ่งอาจจำหน่ายได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขายทอดตลาดหรือขายให้แก่หน่วยงานของรัฐภายในสามเดือนนับแต่วันได้รับมอบ เงินที่ขายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา การจำหน่าย และค่าภาระที่เกี่ยวข้องแล้วให้เก็บไว้เพื่อคืนแก่เจ้าของ แต่ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนดังกล่าวแล้วยังจำหน่ายไม่ได้หากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าการผ่อนเวลาต่อไปจะเป็นอันตรายหรือภาระเกินควรก็ให้มีอำนาจสั่งให้ทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ต้องทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี หากมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้นำเข้ามาซึ่งสิ่งของนั้นมีหน้าที่จ่ายหรือชดใช้เงินจำนวนนั้นแก่ทางราชการ

มาตรา ๑๐๙ วัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ กากกำมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และเอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๑๐๗ (๓) ถ้าการเก็บสิ่งของที่ยึดหรืออายัดไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรืออันตรายที่จะเกิดจากสิ่งของนั้น หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าแห่งสิ่งของนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณีโดยคำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดจากสิ่งของดังกล่าวด้วย และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐๘ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่าสิ่งของที่ยึดหรืออายัดไว้มิใช่เป็นทรัพย์สินที่ต้องริบหรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถอนการอายัดหรือคืนสิ่งของนั้นให้แก่ผู้ควรได้รับคืนโดยมิชักช้า ในกรณีที่มีการคืนสิ่งของที่ยึดหรืออายัดไว้ ให้แจ้งการคืนโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของผู้ควรได้รับคืน แต่ในกรณีไม่รู้ตัวผู้ควรได้รับคืนหรือรู้ตัวแต่ไม่รู้ภูมิลำเนา ถ้าได้ประกาศในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับที่ได้แพร่หลายในท้องที่ที่ได้ยึดหรืออายัดสิ่งของนั้น หรือการประกาศในหนังสือพิมพ์จะไม่คุ้มกับมูลค่าสิ่งของที่จะคืน ถ้าได้ประกาศไว้ ณ ที่ทำการอำเภอแห่งท้องที่นั้นไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ให้ถือว่าได้มีการแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ประกาศในหนังสือพิมพ์ หรือวันที่ครบกำหนดการประกาศ ณ ที่ทำการอำเภอ แล้วแต่กรณี

ผู้ขอรับคืนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าภาระต่าง ๆ ของรัฐที่เกิดขึ้นเพราะการประกาศในหนังสือพิมพ์ พร้อมเงินเพิ่มอีกร้อยละยี่สิบของเงินจำนวนดังกล่าว

ในกรณีที่ไม่สามารถจะคืนได้เพราะหาตัวผู้ควรได้รับคืนไม่พบ ก็ให้รักษาสິงของที่ยึดไว้ หรือเงินที่จะคืนให้คืนไว้ แล้วแต่กรณี หากภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่ได้แจ้งแก่ผู้ควรได้รับคืนและไม่มีผู้ควรได้รับคืนมาขอรับ ก็ให้ตกเป็นของรัฐ

มาตรา ๑๑๐ วัสดุภัณฑ์เครื่องใช้เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และเอกสารหรือสิ่งใด ๆ ตามมาตรา ๑๐๙ หรือทรัพย์สินใด ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ศาลมีคำพิพากษาให้ริบ ให้ส่งมอบแก่สำนักงานเพื่อทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ในกรณีที่ต้องทำลายหรือจัดการตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งในคำพิพากษาให้เจ้าของชำระ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้แก่ทางราชการด้วย

มาตรา ๑๑๑ ในกรณีที่ต้องมีการชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้แก่ทางราชการตามมาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ และมาตรา ๑๑๐ ให้หนี้ในค่าใช้จ่ายนั้นเป็นหนี้ที่มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของผู้มีหน้าที่ ชดใช้ค่าใช้จ่ายในลำดับเดียวกับหนี้ค่าภาษีอากร

มาตรา ๑๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑๓ ให้ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ตามมาตรา ๓๖ (๑) ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามมาตรา ๔๕ และผู้รับอนุญาตบรรจุวัสดุนิวเคลียร์ ในสถานที่เสริมสมรรถนะวัสดุนิวเคลียร์หรือสถานที่แปรรูปเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วและผู้รับอนุญาต บรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์และทดสอบการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ตามมาตรา ๖๓ อำนาจความสะดวกแก่ผู้แทนของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศที่ปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศ ในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบสถานประกอบการทางนิวเคลียร์
- (๒) ตรวจสอบวัสดุนิวเคลียร์
- (๓) เก็บตัวอย่างวัสดุที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางนิวเคลียร์
- (๔) ติดตั้งอุปกรณ์หรือเครื่องมือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบและติดตามวัสดุนิวเคลียร์ และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

- (๕) ตรวจสอบการทดสอบการบรรจุวัสดุนิวเคลียร์หรือการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ตามมาตรา ๖๓

มาตรา ๑๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๑๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ ตามที่คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการสั่งตามมาตรา ๑๖ หรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตามมาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง (๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๒ หรือมาตรา ๘๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกปี หรือปรับไม่เกินหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๐ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินแปดปี หรือปรับไม่เกินแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๒๒ ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ที่มีหน้าที่แจ้งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๙๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๙๕ หรือผู้รับใบอนุญาตซึ่งฝ่าฝืนมาตรา ๙๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๙๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดมีไว้ในครอบครองหรือใช้วัสดุกันมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี หรือวัสดุนิวเคลียร์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือทรัพย์สินของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือทรัพย์สินของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ที่เป็นวัสดุนิวเคลียร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี หรือปรับไม่เกินสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดกระทำความผิดฐานฉ้อโกงหรือยกยอกทรัพย์ที่เป็นวัสดุนิวเคลียร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดกระทำความผิดต่อเสรีภาพตามมาตรา ๓๐๙ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยใช้วัสดุกันมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายอาญา ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบสี่ปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนแปดหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดขู่เข็ญว่าจะกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๐ เพื่อบังคับผู้อื่นให้กระทำการใดหรือไม่กระทำการใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การขู่เข็ญตามวรรคหนึ่ง เป็นการขู่เข็ญว่าจะกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๔ เพื่อบังคับผู้อื่นให้กระทำการใดหรือไม่กระทำการใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำเพื่อบังคับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำการใดหรือไม่กระทำการใด ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามสิบปีถึงสี่สิบปี

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดกระทำการต่อวัสดุกันมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ หรือสถานประกอบการทางนิวเคลียร์โดยมุ่งหมายให้เกิดการแพร่กระจายหรือน่าจะเกิดการแพร่กระจายของวัสดุกันมันตรังสี

หรือวัสดุนิวเคลียร์ โดยเจตนาที่จะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือทรัพย์สินของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดลอม ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงยี่สิบล้านบาท

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๒ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรากฏว่า

(๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักร หรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย

(๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวในราชอาณาจักรและได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๖ ความผิดตามมาตรา ๑๓๐ หากผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น

(๑) สนับสนุนการกระทำความผิดหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำความผิด

(๒) จัดหาหรือให้เงิน ทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ หรือเพื่อให้ได้รับประโยชน์ในการกระทำความผิด

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าได้มีการกระทำความผิดเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันตามวรรคหนึ่ง ผู้สมคบกันนั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ในกรณีที่ความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้สมคบ ทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอดหรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้น คงรับโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งเท่านั้น

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกลับใจให้ความจริงแก่การสมคบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกัน ศาลจะไม่ลงโทษผู้นั้นหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใดเตรียมการเพื่อกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ

มาตรา ๑๔๐ ความผิดตามมาตรา ๑๓๐ ให้ศาลลงโทษผู้กระทำความผิดโดยคำนึงถึงปริมาณและความแรงทางรังสีของวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์นั้นด้วย

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดทดลอง ผลิต ครอบครอง หรือใช้ไม่ว่าในทางใด ๆ ซึ่งวัตถุระเบิดที่มีวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์เป็นส่วนประกอบในราชอาณาจักร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสองล้านบาท

ผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเพื่อให้เกิดการแพร่กระจายของวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์โดยเจตนาดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

(๑) ทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย หรือทรัพย์สินของบุคคลใด หรือต่อสิ่งแวดล้อม หรือ

(๒) บังคับผู้อื่น รัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ให้กระทำการใดหรือไม่กระทำการใด

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ การเก็บรักษา และการขนส่งวัสดุนิวเคลียร์แบบแปลนและแผนผังของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต่อบุคคลอื่น ซึ่งมีใช่เป็นการกระทำโดยผู้รับใบอนุญาตหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแล เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแล เพื่อป้องกันความเสียหายสาธารณะ หรือเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๑๔๔ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีซึ่งประกอบด้วยเลขาธิการ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจเปรียบเทียบได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนพบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งและผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ

ถ้าคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก ให้กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ถ้าผู้ต้องหายินยอมตามนั้น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาตามวรรคสาม ให้ดำเนินคดีต่อไป

ในระหว่างรอรการเปรียบเทียบ หรือรการชำระเงินค่าปรับ หากผู้ต้องหาได้รับการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีจะขอให้มีการประกันหรือหลักประกันก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๔๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓) ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔๖ บรรดาใบอนุญาต ใบรับรอง หรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังมีผลใช้บังคับอยู่ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

มาตรา ๑๔๗ ให้ผู้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่ไม่มีการกำหนดอายุใบอนุญาต อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ขอรับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างนั้น ให้ประกอบกิจการนั้นได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาต

มาตรา ๑๔๘ บรรดาคำขอรับใบอนุญาต คำขอใบรับรอง คำขอต่ออายุใบอนุญาต หรือคำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการยื่นคำขอใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๙ คำอุทธรณ์เกี่ยวกับใบอนุญาต ใบรับรอง หรือการอนุญาตใด ๆ ตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่อยู่ระหว่างการยื่นอุทธรณ์หรือคั่งการพิจารณาอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้พิจารณาต่อไปตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๑๕๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว และยังอยู่ระหว่างการดำเนินคดี ให้ดำเนินการเปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๑๔๔

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดประกอบกิจการที่ไม่ต้องได้รับใบอนุญาตหรือไม่ต้องแจ้งก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือแจ้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และในระหว่างนั้น ให้ประกอบกิจการนั้นได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาตหรือไม่รับแจ้ง

มาตรา ๑๕๒ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองร้อยเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

วัสดุภัณฑ์มั่งคั่ง

(๑) ใบอนุญาตผลิต	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๓) ใบอนุญาตนำเข้า	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๔) ใบอนุญาตส่งออก	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๕) ใบอนุญาตนำผ่าน	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐	บาท
(๖) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๗) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท		
(๘) การโอนใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๙) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท

เครื่องกำเนิดรังสี

(๑๐) ใบอนุญาตทำ	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐	บาท
(๑๑) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐	บาท
(๑๒) ใบอนุญาตนำเข้า	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐	บาท
(๑๓) ใบอนุญาตส่งออก	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐	บาท
(๑๔) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๑๕) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท		
(๑๖) การโอนใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๑๗) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท

วัสดุนิวเคลียร์

(๑๘) ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๙) ใบอนุญาตนำเข้า	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๐) ใบอนุญาตส่งออก	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐	บาท
(๒๑) ใบอนุญาตนำผ่าน	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐	บาท
(๒๒) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๒๓) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท		
(๒๔) การโอนใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๒๕) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท

สถานประกอบการทางนิวเคลียร์

(๒๖) ใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์	ฉบับละ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๒๗) ใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์		
- กรณีที่สถานประกอบการนั้นไม่มีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์	ฉบับละ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- กรณีที่สถานประกอบการนั้นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์		
ขนาดกำลังไม่เกิน ๓,๓๐๐ เมกะวัตต์ (ความร้อน)	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- กรณีที่สถานประกอบการนั้นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์		
ขนาดกำลังเกินกว่า ๓,๓๐๐ เมกะวัตต์ (ความร้อน)	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
		และค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม
		ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับ
		แต่ละ ๓,๓๐๐ กิโลวัตต์
		(ความร้อน) ที่เพิ่มขึ้นมา
(๒๘) ใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์		
- กรณีที่สถานประกอบการนั้นไม่มีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์	ฉบับละ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- กรณีที่สถานประกอบการนั้นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์		
ขนาดกำลังไม่เกิน ๓,๓๐๐ เมกะวัตต์ (ความร้อน)	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- กรณีที่สถานประกอบการนั้นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์		
ขนาดกำลังเกินกว่า ๓,๓๐๐ เมกะวัตต์ (ความร้อน)	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
		และค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม
		ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับ
		แต่ละ ๓,๓๐๐ กิโลวัตต์
		(ความร้อน) ที่เพิ่มขึ้นมา
(๒๙) ใบอนุญาตเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์	ฉบับละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๓๐) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๓๑) การต่ออายุใบอนุญาต		ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม
		สำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท

(๓๒) ใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๓๓) ใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๓๔) ใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๓๕) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท

กากกัมมันตรังสี

(๓๖) ใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี	ฉบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓๗) ใบอนุญาตก่อสร้างสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี	ฉบับละ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓๘) ใบอนุญาตดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี	ฉบับละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
(๓๙) ใบอนุญาตเล็กดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี	ฉบับละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๔๐) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๔๑) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม สำหรับใบอนุญาตแต่ละประเภท
(๔๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต	ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีทางรังสีและนิวเคลียร์ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีและการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ เพื่อคุ้มครองประชาชนและสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ในทางสากลที่เกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ๒๕๕๘ โดยหลักการเพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยมีมติให้ความเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายในวาระการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๖๗ ก วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีทางรังสีและนิวเคลียร์ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีและการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ เพื่อคุ้มครองประชาชนและสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ในทางสากลที่เกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๑ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ขอบเขตการใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้บังคับแก่การดำเนินการเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์และรังสีในทางสันติ และไม่ใช่บังคับแก่ยานพาหนะทางทหารของต่างประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร (มาตรา ๖ และมาตรา ๗)

๒. องค์การกำกับดูแล

กำหนดให้มีคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนเก้าคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน และเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ กำกับดูแลทางนิวเคลียร์และรังสี ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง วางระเบียบควบคุมและดำเนิน

กิจการให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในใบอนุญาต ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยจากพลังงานนิวเคลียร์ กำหนดมาตรฐานต่าง ๆ อันพึงใช้โดยเฉพาะเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ รวมทั้งกำหนดแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี (มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๗)

๓. วัตถุที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแล

พระราชบัญญัตินี้มุ่งควบคุมและกำกับดูแลการใช้ประโยชน์วัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลโดยกำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย (safety) ความมั่นคงปลอดภัย (security) และการพิทักษ์ความปลอดภัย (safeguards) หรือหลัก 3S

๔. หลักเกณฑ์และวิธีการในการควบคุม

๔.๑ วัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี (มาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๓๕) ร่างพระราชบัญญัตินี้มุ่งควบคุมวัสดุกัมมันตรังสีเกือบทุกประเภท โดยวัสดุกัมมันตรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุม (exempt) จะเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ระบบการควบคุมใช้วิธีการอนุญาตและการแจ้งโดยกำหนดให้การผลิต มีไว้ในครอบครอง ใช้ นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุกัมมันตรังสีจะต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ และวัสดุกัมมันตรังสีบางประเภทที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตแต่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้วัสดุกัมมันตรังสีต่อเลขาธิการ (มาตรา ๑๙) และมาตรา ๒๐) กรณีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุกัมมันตรังสี จะต้องดำเนินการผ่านช่องทางด้านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนด (มาตรา ๒๔)

สำหรับเครื่องกำเนิดรังสีที่ใช้หลักการเช่นเดียวกันกับกรณีของวัสดุกัมมันตรังสี กล่าวคือ เครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมจะเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีการทำ มีไว้ในครอบครอง หรือใช้ นำเข้าหรือส่งออกเครื่องกำเนิดรังสี จะต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ (มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

ผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสีต้องเป็นนิติบุคคล เว้นแต่วัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีบางประเภทที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาก็ได้ (มาตรา ๒๘) โดยจะมีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตในแต่ละกรณีไว้แตกต่างกัน ในการขอรับใบอนุญาตผู้ขอรับใบอนุญาตมีหน้าที่วางหลักประกันตั้งแต่ได้รับใบอนุญาตเพื่อเป็นหลักประกันในการจัดการกากกัมมันตรังสี และในการเข้าดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันอันตรายจากรังสีเพื่อความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย หรือการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี (มาตรา ๓๑) อย่างไรก็ตาม หากผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวงจะได้รับยกเว้นไม่ต้องวางหลักประกันดังกล่าว (มาตรา ๓๒) ทั้งนี้ การโอนใบอนุญาตสามารถกระทำได้หากเป็นการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดและได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ (มาตรา ๓๓) รวมทั้งมีการกำหนดวิธีดำเนินการในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือตกเป็นบุคคลล้มละลายไว้ด้วย (มาตรา ๓๔)

๔.๒ วัสดุนิวเคลียร์ (มาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๔๔) วัสดุนิวเคลียร์ทุกประเภทตามที่กำหนดในมาตรา ๔ บทนิยาม อยู่ภายใต้การควบคุม กล่าวคือ การมีไว้ในครอบครองหรือใช้ นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุนิวเคลียร์ต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ (มาตรา ๓๖) โดยจะมีการกำหนดอายุใบอนุญาตแต่ละประเภทไว้แตกต่างกัน (มาตรา ๓๗) ส่วนวัสดุนิวเคลียร์บางประเภทที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตซึ่งจะเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัสดุนิวเคลียร์ดังกล่าวก็ยังคงต้องแจ้งปริมาณการครอบครองต่อเลขาธิการ (มาตรา ๓๘) นอกจากนี้ การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัสดุนิวเคลียร์ จะต้องดำเนินการทางด่านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนดเท่านั้น (มาตรา ๓๙)

ผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ต้องเป็นนิติบุคคล เว้นแต่วัสดุนิวเคลียร์บางประเภทที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาก็ได้ (มาตรา ๔๐) โดยจะมีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตในแต่ละกรณีไว้ ทั้งนี้ การโอนใบอนุญาตตามหมวดนี้สามารถกระทำได้เมื่อเป็นการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดและได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ (มาตรา ๔๓) และมีการกำหนดให้นำบทบัญญัติในเรื่องการวางหลักประกัน ช้อยกเว้นกรณีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตวิธีดำเนินการในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตายหรือสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือตกเป็นบุคคลล้มละลาย และการขอต่ออายุใบอนุญาต ตามที่กำหนดในหมวด ๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์โดยอนุโลม (มาตรา ๔๔)

๔.๓ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ (หมวด ๕ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๗๔) ตามบทนิยามกำหนดว่าสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ มี ๖ ประเภท คือ (๑) สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน แต่ไม่รวมถึงยานพาหนะที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงานสำหรับการขับเคลื่อน (๒) สถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์วิจัย (๓) สถานที่แต่งแร่เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุนิวเคลียร์ (๔) สถานที่เปลี่ยนรูปหรือเสริมสมรรถนะวัสดุนิวเคลียร์ (๕) สถานที่ประกอบหรือจัดเก็บเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ และ (๖) สถานที่จัดเก็บหรือแปรสภาพเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว (บทนิยามในมาตรา ๔) โดยในหมวดนี้มีการแบ่งบัญญัติออกเป็น ๕ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ส่วนที่ ๒ พื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ส่วนที่ ๓ การก่อสร้างและการติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ ส่วนที่ ๔ การทดสอบเดินเครื่องและการดำเนินการ และส่วนที่ ๕ การเลิกดำเนินการ ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๕๐) การตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ต้องได้รับใบอนุญาต ๓ ใบ คือ ใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ และใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๔๕) โดยผู้ขอรับใบอนุญาตดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด เช่น เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และมีศักยภาพทางเทคนิคและการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๖) และกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลดังกล่าวจะต้องมีสัญชาติไทยหรือมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางนิวเคลียร์และรังสี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วห้าปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต และจะต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน (มาตรา ๔๗)

ด้วยเหตุที่การก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เป็นเรื่องทางเทคนิค ซึ่งจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและกำกับดูแลจากเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านรังสีและนิวเคลียร์เป็นการเฉพาะ พระราชบัญญัตินี้จึงได้กำหนดให้การก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๘) นอกจากนี้ ในส่วนของการประกอบกิจการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อการผลิตพลังงาน หากเกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานตกลงร่วมกันในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ดังกล่าวร่วมกัน โดยข้อตกลงร่วมกันดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับได้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว (มาตรา ๔๙)

สำหรับการโอนใบอนุญาตตามหมวดนี้สามารถกระทำได้เมื่อเป็นการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้โอน เช่นเดียวกันกับการโอนใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุแก๊สมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี และวัสดุนิวเคลียร์ แต่จะแตกต่างไปจากกรณีการโอนใบอนุญาตในหมวดก่อนหน้านี้ตรงที่จะต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๕๐)

ส่วนที่ ๒ พื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ (มาตรา ๕๑ ถึงมาตรา ๕๔) ผู้ที่ประสงค์จะก่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จะต้องขอรับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการโดยยื่นคำขอรับใบอนุญาตพร้อมด้วยรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดตามที่กำหนด เช่น ผลกระทบจากเหตุการณ์ภายนอกต่อพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ทั้งในส่วนที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ ลักษณะของพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ รายงานด้านสิ่งแวดล้อม การกระจายตัวของประชากรบริเวณโดยรอบพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ เส้นทางอพยพประชาชนกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี การป้องกันและระงับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๕๑) และจะต้องมีการรับฟังความเห็นของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณโดยรอบพื้นที่ตั้งเพื่อประกอบการพิจารณาออกใบอนุญาตด้วย (มาตรา ๕๒) ทั้งนี้ ใบอนุญาตดังกล่าวจะมีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ไม่เกินสิบปี และขอต่ออายุใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินสิบปี (มาตรา ๕๓)

ในกรณีที่ได้ออกใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์แล้ว ต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้นหรือสภาพพื้นที่ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์เปลี่ยนแปลงไปอันอาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นรายงานวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งฉบับใหม่ที่ได้ออกวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งให้สอดคล้องกับกรณีที่เปลี่ยนแปลงไป ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือพื้นที่ตั้งนั้นไม่เข้าเงื่อนไขในการอนุญาตให้ใช้เป็นพื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์อีกต่อไป เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวได้ (มาตรา ๕๔)

ส่วนที่ ๓ การก่อสร้าง และการติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ (มาตรา ๕๕ ถึงมาตรา ๖๑) ผู้ที่จะก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จะต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และต้องได้รับใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยในการยื่นคำขอรับใบอนุญาตผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นคำขอพร้อมด้วยใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์รายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น และเอกสารหรือหลักฐานทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่สถานประกอบการทางนิวเคลียร์มีด้วยกันหลายประเภท ดังนั้น เอกสารหรือหลักฐานทางการเงินที่ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นจึงอาจแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของสถานประกอบการ โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕๕)

เอกสารสำคัญในการยื่นคำรับใบอนุญาตก่อสร้าง คือ รายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น ซึ่งจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการรักษาความมั่นคงทางนิวเคลียร์และรังสี และข้อมูลอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยรายละเอียด ของข้อมูลดังกล่าวจะแตกต่างกันตามประเภทของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ก็ได้ (มาตรา ๕๖) เช่นเดียวกันกับกรณีของใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่ เมื่อได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างไปแล้ว หากต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้นอันอาจมีผลกระทบต่อการวิเคราะห์ความปลอดภัยในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการ

ทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างยื่นรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปใหม่ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยต้องวิเคราะห์ความปลอดภัยให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นด้วย หากผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ไม่อาจดำเนินการได้อีกต่อไป เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ (มาตรา ๕๗) ทั้งนี้ ใบอนุญาตจะมีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ไม่เกินสิบปี และขอต่ออายุใบอนุญาตได้เพียงครั้งเดียวเป็นระยะเวลาไม่เกินสิบปี (มาตรา ๕๘)

ในขั้นตอนการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์นั้นพระราชบัญญัตินี้มีการกำหนดกลไกการควบคุมการก่อสร้างไว้ โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างต้องรายงานความคืบหน้าในการก่อสร้างต่อเลขาธิการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้น และจะต้องก่อสร้างตามแบบที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น (มาตรา ๕๙) ห้ามมิให้ดำเนินการก่อสร้างผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม หากการก่อสร้างที่ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาตนั้นยังคงอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ความปลอดภัยที่ยอมรับได้ เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง แต่ในกรณีที่ก่อสร้างที่ผิดไปจากที่ได้รับใบอนุญาตนั้นอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งระงับการกระทำดังกล่าว และให้ผู้รับใบอนุญาตรื้อถอนอาคารทั้งหมดหรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๖๐)

ส่วนที่ ๔ การทดสอบเดินเครื่องและการดำเนินการ (มาตรา ๖๑ ถึงมาตรา ๖๙) เมื่อก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์แล้วเสร็จก่อนที่จะขอรับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างจะต้องดำเนินการทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยแจ้งวัน เวลา และระยะเวลาการทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้เลขาธิการทราบล่วงหน้าเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบการทดสอบดังกล่าวและเมื่อการทดสอบเสร็จสิ้น ผู้รับใบอนุญาตก่อสร้างต้องจัดทำรายงาน การทดสอบระบบเครื่องจักรและอุปกรณ์เสนอต่อเลขาธิการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (มาตรา ๖๑) และในกรณีที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ผู้รับใบอนุญาตต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการให้บรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์และทดสอบการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ หรือในกรณีการเสริมสมรรถนะวัสดุนิวเคลียร์หรือการแปรสภาพเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วก็ต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการให้บรรจุวัสดุนิวเคลียร์หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วได้ และต้องดำเนินการบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ วัสดุนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด รวมทั้งต้องจัดทำรายงานผลการทดสอบดังกล่าวเสนอต่อเลขาธิการให้ความเห็นชอบ (มาตรา ๖๓) หลังจากนั้น จึงจะขอรับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการ ทางนิวเคลียร์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (มาตรา ๖๔) โดยใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ไม่เกินหกสิบปี และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตได้ (มาตรา ๖๕)

ส่วนที่ ๕ การเลิกดำเนินการ (มาตรา ๗๐ ถึงมาตรา ๗๔) ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการต้องยื่นคำขอลีกดำเนินการ พร้อมด้วยแผนการเลิกดำเนินการที่มีการปรับปรุงตามที่กำหนดไว้ในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยฉบับสมบูรณ์ โดยยื่นต่อเลขาธิการเมื่อเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเห็นชอบให้เลิกดำเนินการฯ ให้เลขาธิการออกใบอนุญาตเลิกดำเนินการ โดยให้ใบอนุญาตเลิกดำเนินการฯ ยังคงมีอายุต่อไปแต่ไม่เกินระยะเวลาที่ระบุในแผนการเลิกดำเนินการ ในระหว่างเลิกดำเนินการหากจำเป็นก็สามารถแก้ไขแผนการเลิกดำเนินการได้ เมื่อการดำเนินการ

ตามแผนเล็กดำเนินการเสร็จสิ้น ผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการฯ ต้องยื่นคำร้องต่อเลขาธิการเพื่อให้สถานประกอบการนั้นหลุดพ้นจากการควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตาม หากผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการไม่ปฏิบัติตามแผนเล็กดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บุคคลอื่นดำเนินการรื้อถอนแทนหรือร่วมกับผู้รับใบอนุญาตเล็กดำเนินการ โดยใช้จ่ายจากหลักประกันของผู้รับใบอนุญาต

๕. กากกัมมันตรังสี (มาตรา ๗๕ ถึงมาตรา ๘๓) กำหนดมาตรการควบคุมดูแลดังนี้

- การนำเข้าหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งกากกัมมันตรังสีต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แต่กรณีการนำเข้ามาในราชอาณาจักรจะออกใบอนุญาตได้เฉพาะการนำเข้ากากกัมมันตรังสีที่เกิดจากการส่งกากกัมมันตรังสีในราชอาณาจักรไปจัดการนอกราชอาณาจักร หรือที่เกิดจากการส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วไปแปรสภาพนอกราชอาณาจักร ส่วนการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรไม่มีเงื่อนไขพิเศษ การนำเข้าหรือส่งออก ต้องผ่านทางด่านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนด

- การปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสี ต้องเป็นกรณีที่กากกัมมันตรังสีมีระดับค่ากัมมันตภาพและค่าครึ่งชีวิตตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และได้ดำเนินการปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และปริมาณในการปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสีที่กำหนดในกฎกระทรวง

- การจัดการกากกัมมันตรังสี เป็นหน้าที่ของผู้ก่อให้เกิดกากกัมมันตรังสีต้องทำการจัดการกากกัมมันตรังสีในบางขั้นตอน แต่หากการจัดการกากกัมมันตรังสีในขั้นตอนที่ไม่สามารถดำเนินการได้ก็สามารถส่งให้หน่วยงานของรัฐรับไปจัดการกากกัมมันตรังสีต่อไป นอกจากนี้ ผู้รับใบอนุญาตผลิต ครอบครอง หรือใช้ซึ่งวัสดุกัมมันตรังสีที่เลิกใช้วัสดุกัมมันตรังสีต้องจัดการวัสดุกัมมันตรังสีนั้นเช่นเดียวกับการจัดการกากกัมมันตรังสี รวมถึงผู้รับใบอนุญาตไม่ได้ใช้ประโยชน์วัสดุกัมมันตรังสีเป็นระยะเวลาห้าปีติดต่อกันให้ถือว่าเป็นวัสดุกัมมันตรังสีที่ผู้รับใบอนุญาตเลิกใช้และต้องจัดการ เว้นแต่ผู้รับใบอนุญาตจะแสดงหลักฐานเห็นว่ายังคงประสงค์จะใช้วัสดุกัมมันตรังสีนั้นต่อไป

- การให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ต้องได้รับใบอนุญาต ๓ ใบ ได้แก่ ใบอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อตั้งสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี ใบอนุญาตก่อสร้างสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี และใบอนุญาตดำเนินการให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี จากเลขาธิการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามลำดับ และให้นำบทบัญญัติสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และบทบัญญัติความปลอดภัย ความมั่นคง ความปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัย รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

- วัสดุกัมมันตรังสีที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ (๑) ใช้เพื่อประโยชน์ในการสำรวจปิโตรเลียม และวัสดุกัมมันตรังสีนั้นตกค้างอยู่ในหลุมสำรวจปิโตรเลียม จะต้องดำเนินการเพื่อนำขึ้นมาให้ได้ แต่หากไม่สามารถนำขึ้นมาได้ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖. เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว (มาตรา ๘๔ ถึงมาตรา ๘๗) กำหนดมาตรการควบคุมดูแลดังนี้

- การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วต้องได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แต่กรณีการนำเข้ามาในราชอาณาจักรจะออกใบอนุญาตได้เฉพาะการนำเข้าเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วที่เกิดในราชอาณาจักรไปจัดการนอกราชอาณาจักร ส่วนการส่งออกและนำผ่านไปนอกราชอาณาจักรไม่มีเงื่อนไขพิเศษ การนำเข้าหรือส่งออกต้องผ่านทางด่านศุลกากรที่เลขาธิการประกาศกำหนด

- ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ก่อให้เกิดเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วต้องเก็บรักษาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วตามวิธีการที่ระบุไว้ในรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัย เว้นแต่ได้จัดส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วให้แก่หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่เก็บรักษาหรือส่งไปจัดการนอกราชอาณาจักร หรือส่งกลับคืนแก่ประเทศผู้ขายหรือผู้ให้เช่าซึ่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว

๗. ความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย และการพิทักษ์ความปลอดภัย (มาตรา ๘๘ ถึงมาตรา ๙๗) กำหนดมาตรการดังนี้

- ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ซึ่งครอบครองวัสดุแก๊สมันตรังสี และผู้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๖ ซึ่งครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ ต้องยื่นรายงานแสดงปริมาณของวัสดุแก๊สมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ที่อยู่ในความครอบครองต่อเลขาธิการ

- ผู้ทำการวิจัยและพัฒนาวัฏจักรเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ที่ไม่ใช้วัสดุนิวเคลียร์และผู้ดำเนินกิจการทางนิวเคลียร์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องแจ้งให้เลขาธิการทราบ

- ผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี และการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่ได้รับใบอนุญาตจากเลขาธิการ โดยมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด อายุใบอนุญาตไม่เกิน ๓ ปี และต่ออายุได้

๘. การขนส่ง (มาตรา ๙๘ และมาตรา ๙๙)

ผู้ครอบครองวัสดุแก๊สมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากแก๊สมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ซึ่งประสงค์ทำการขนส่งวัสดุดังกล่าว มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเลขาธิการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และผู้นั้นรวมถึงผู้รับขนส่งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

๙. หมวด ๑๐ เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี (มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๑) กำหนดมาตรการดังนี้

- กรณีอันตรายหรือความเสียหายตามปกติเกิดขึ้น ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่ระงับเหตุในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบทันที รวมทั้งต้องให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไข บรรเทา หรือระงับอันตรายหรือความเสียหายนั้น

- กรณีอันตรายหรือความเห็นที่เป็นความเสียหายสาธารณะเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีอำนาจเข้าระงับเหตุแห่งความเสียหายสาธารณะนั้นได้ทันที รวมทั้งมีอำนาจประกาศมาตรการเพื่อประโยชน์ในการระงับเหตุนี้ โดยการระงับเหตุแห่งความเสียหายสาธารณะนั้น ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยมีแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีเป็นแผนสนับสนุนและอยู่ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และให้สำนักงานมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะและจัดให้มีเจ้าหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

- กรณีอันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากนิวเคลียร์หรือรังสีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ให้ดำเนินการอย่างเดียวกับกรณีอันตรายหรือความเสียหายที่เป็นความเสียหายสาธารณะเกิดขึ้น

๑๐. การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๑๐๒ ถึงมาตรา ๑๐๔) กำหนดมาตรการดังนี้

ผู้รับใบอนุญาตที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต เลขาธิการมีอำนาจดำเนินการ ดังนี้

- สั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

- หากไม่ปฏิบัติตาม เลขานุการอาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้ครั้งละไม่เกิน หนึ่งร้อยยี่สิบวัน

- หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต เลขานุการอาจมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การออกใบอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการสั่งใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้วย

ในระหว่างสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต เลขานุการอาจมีคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการได้เท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันอันตรายจากรังสี เพื่อความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัย หรือการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี หากมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้จ่ายจากหลักประกัน หากหลักประกันไม่เพียงพอ ผู้รับใบอนุญาตต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนที่ขาด

๑๑. การอุทธรณ์ (มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖) แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

- คำสั่งของเลขานุการ ผู้รับคำสั่งที่ไม่เห็นด้วย ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

- คำสั่งของเลขานุการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ผู้รับคำสั่งที่ไม่เห็นด้วยให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาทางปกครอง

๑๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๔) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

- เข้าไปในสถานประกอบกิจการ ยานพาหนะ ยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์ เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ เพื่อซักถามข้อเท็จจริง ตรวจสอบกิจการ เอกสารและหลักฐาน และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบการกระทำใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อดำเนินการระงับหรือป้องกันอันตรายซึ่งอาจมีแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน เพื่อการคุ้มครองอนามัยของบุคคล หรือเพื่อปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

- เข้าไปเพื่อตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์หรือสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี หรือเพื่อตรวจสอบการทดสอบระบบเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ การบรรจุวัสดุนิวเคลียร์ และการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์

- ตรวจ ค้น กัก ยึดอายัด หรือนำไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ ติดตั้งอุปกรณ์ หรือเครื่องมือเพื่อการตรวจสอบติดตาม บรรดาวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือเอกสารหรือสิ่งใด ๆ สำหรับการยึดหรืออายัด พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณีได้ หรือหากมีการถอนการอายัดหรือยึดให้คืนแก่ผู้ควรได้รับคืน ถ้าพนักงานกำหนดหนึ่งปีไม่มีผู้มารับคืน ให้ตกเป็นของรัฐ

- มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

- ออกคำสั่งใด ๆ เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้มีหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำการหรืองดเว้นกระทำการเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางรังสีหรือทางนิวเคลียร์

- ให้ผู้แทนของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใต้พันธกรณีระหว่างประเทศ ในการนี้ ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองวัสดุนิวเคลียร์ ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ผู้รับใบอนุญาตบรรจุวัสดุนิวเคลียร์ในสถานที่เสริมสมรรถนะวัสดุนิวเคลียร์หรือสถานที่แปรสภาพเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วและผู้รับใบอนุญาตบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์

ในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์และทดสอบการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ต้องอำนวยความสะดวกแก่ผู้แทนของทบวงการฯ ด้วย

- กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไข หรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องได้ หากมีเหตุอันสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้นั้นส่งออกไปซึ่งวัสดุกัมมันตรังสีเครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วนั้น เพื่อคืนให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้จัดส่งวัสดุนั้นมาให้ หรือสั่งให้ส่งสิ่งของนั้นมาให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี หรือขายทอดตลาดหรือขายให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภายในสามเดือนนับแต่วันได้รับมอบหรือสั่งให้ทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี โดยให้เจ้าของหรือผู้นำเข้ามาซึ่งสิ่งของนั้นมีหน้าที่จ่ายหรือชดใช้เงินจำนวนนั้นแก่ทางราชการ

ทั้งนี้ วัสดุต่าง ๆ ที่ศาลมีคำพิพากษาให้รับ ให้ส่งมอบแก่สำนักงานเพื่อทำลายหรือจัดการ โดยให้ศาลมีคำสั่งในคำพิพากษาให้เจ้าของชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้แก่ทางราชการด้วย

๑๓. บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๑๕ ถึงมาตรา ๑๔๔)

- กำหนดให้ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับโทษอาญาโดยกำหนดสัดส่วนโทษจำคุก ๑ ปี ต่อโทษปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- กำหนดให้การกระทำบางกรณีต้องรับโทษอาญาด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองทางกายภาพต่อวัสดุนิวเคลียร์ ค.ศ. ๑๙๗๙ (Convention on the Physical Protection of Nuclear Material) ตามมาตรา ๑๒๙ ถึงมาตรา ๑๔๒)

- กำหนดความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคลตามมาตรา ๑๔๓ โดยบัญญัติให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย ที่ ๒/๒๕๕๖ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่าบทบัญญัติในลักษณะดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ วรรคสอง

- กำหนดให้ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี

๑๔. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๔๕ ถึงมาตรา ๑๕๒)

- กำหนดให้คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓) เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ในระยะเริ่มแรก

- กำหนดรองรับใบอนุญาต ใบรับรอง หรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติฯ มีผลต่อไป ส่วนคำขอต่าง ๆ ที่ยื่นไว้ ให้ดำเนินการยื่นใหม่

- กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่ไม่มีการกำหนดอายุใบอนุญาต อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับขอรับใบอนุญาตดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างนั้น ให้ประกอบกิจการนั้นได้ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งไม่อนุญาต

- กำหนดให้การอุทธรณ์ต่าง ๆ ที่ค้างพิจารณาอยู่ ก็ให้พิจารณาต่อไป

- กำหนดให้ความผิดตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติฯ ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวและยังอยู่ระหว่างการดำเนินคดี สามารถเปรียบเทียบได้

- กิจการใดที่เดิมไม่ต้องขอรับใบอนุญาตหรือไม่ต้องแจ้ง ให้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือแจ้งภายในสามสิบวัน

- กำหนดรองรับบรรดากฎหมายลำดับรอง

๑๕. ค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมในแต่ละเรื่อง ได้แก่ วัสดุภัณฑ์มันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี และอื่น ๆ เป็นไปตามอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติฯ โดยรัฐมนตรีฯ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติฯ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม ทั้งนี้ การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวจะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือระดับกัมมันตภาพของวัสดุภัณฑ์มันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือกากกัมมันตรังสีก็ได้ (มาตรา ๕)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

พัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มาตรฐาน” หมายความว่า ศาสตร์เกี่ยวกับการวัดปริมาณและการประยุกต์ใช้ศาสตร์นั้น
และให้หมายความรวมถึงกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการสอบเทียบ ปรับตั้งความถูกต้องของเครื่องมือ
และอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัดปริมาณหรือวิเคราะห์ทดสอบ

“มาตรฐานการวัดแห่งชาติ” หมายความว่า มาตรฐานของระบบเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิงที่ใช้ในการวัดปริมาณ ที่มีวิธีการเก็บรักษา วิธีการใช้งานตามวิธีการมาตรฐานระหว่างประเทศ รวมถึงมาตรฐานการวัด มาตรฐานอ้างอิง วัสดุอ้างอิง ที่ใช้สำหรับกำหนดค่าพื้นฐานของปริมาณให้กับปริมาณวัดที่เกี่ยวข้องในประเทศ ที่เก็บรักษาไว้โดยสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติมอบหมายเพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดค่าปริมาณไปยังมาตรฐานการวัดอื่น ๆ สำหรับชนิดของปริมาณวัดที่เกี่ยวข้อง และสามารถสอบกลับได้ไปยังมาตรฐานการวัดระหว่างประเทศ เพื่อใช้อ้างอิงเป็นมาตรฐานที่มีความถูกต้องสูงสุดของประเทศ

“การวัดปริมาณ” หมายความว่า การวัดปริมาณของหน่วยวัดทางวิทยาศาสตร์ที่กำหนดให้ใช้เป็นหน่วยวัดตามระบบหน่วยวัดระหว่างประเทศ เช่น ปริมาณความยาว มวล เวลา กระแสไฟฟ้า อุณหภูมิ ความเข้มของแสง และปริมาณสาร

“การพัฒนาระบบมาตรวิทยา” หมายความว่า การศึกษา ค้นคว้า และวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิงที่ใช้ในการวัดปริมาณ เพื่อให้เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิงดังกล่าว มีความถูกต้องตามมาตรฐานระหว่างประเทศ รวมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดความถูกต้องของการวัดปริมาณ การจัดหาและบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิงที่ใช้ในการวัดปริมาณ

“มาตรฐานอ้างอิง” หมายความว่า มาตรฐานการวัดที่องค์กรหรือหน่วยงานใช้เป็นมาตรฐานเพื่อการสอบเทียบกับมาตรฐานการวัดอื่น ๆ สำหรับปริมาณที่กำหนด

“วัสดุอ้างอิง” หมายความว่า วัสดุหรือสารมาตรฐานที่มีการระบุสมบัติเฉพาะ ซึ่งสมบัติเฉพาะนั้นมีความเป็นเนื้อเดียวและเสถียรพอเพียง ซึ่งจัดเตรียมขึ้นมาสำหรับใช้ในการวัดหรือการตรวจสอบสมบัติเชิงคุณภาพ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนากระบวนมาตรวิทยา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนแปดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน และประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านมาตรวิทยา

ให้ผู้آنวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) กำหนดระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินกองทุนตามมาตรา ๒๒”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษพนักงานและลูกจ้าง และกิจการอื่น ด้านการบริหารงานบุคคล”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ ได้รับแต่งตั้ง

ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ดำรงตำแหน่งแทน

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุอ้างอิงที่ใช้ในการวัดปริมาณที่มีความถูกต้องตามมาตรฐานระหว่างประเทศ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศโดยคำแนะนำของคณะกรรมการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิงที่ใช้ในการวัดปริมาณเป็นเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงความถูกต้องตามมาตรฐานระหว่างประเทศเพื่อให้ถือเป็นมาตรฐานการวัดแห่งชาติ

(๒) กำหนดหน่วยการวัดปริมาณที่ใช้ในกิจการประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องเป็นระบบเดียวกัน และสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการใช้ การเก็บรักษา การสอบเทียบ การซ่อมบำรุง และการดำเนินการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิงที่ใช้ในการวัดปริมาณ

(๔) กำหนดกิจการอื่นใดอันจำเป็นในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ ให้สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และรายได้ของสถาบันให้นำเข้าสมทบกองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสถาบันต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ พนักงานและลูกจ้างที่พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุมีอายุครบตามที่กำหนด ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง

ทรัพย์สินของสถาบันไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๓ สถาบันมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบมาตรวิทยา จัดหาและเก็บรักษามาตรฐานการวัดแห่งชาติ วัสดุอ้างอิงมาตรฐานของประเทศทุกสาขา เพื่อให้สอดคล้องกับระบบหน่วยวัดระหว่างประเทศ รวมถึงการถ่ายทอดความถูกต้องของการวัดปริมาณไปสู่ผู้ใช้งาน

(๒) ดำเนินการและสนับสนุนในการวิเคราะห์ ทดสอบ และสอบเทียบ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการวัดปริมาณของประเทศ

(๓) ดำเนินการและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อการยอมรับในระหว่างประเทศ

(๔) ส่งเสริมการประกอบวิชาชีพด้านมาตรวิทยาและความสามารถของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ทดสอบ และสอบเทียบ

มาตรา ๑๔ สถาบันมีอำนาจหน้าที่กระทำการกิจต่าง ๆ ภายในวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๓ และอำนาจเช่นว่านี้ ให้รวมถึง

- (๑) บริหารกองทุนตามกฎหมาย และระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) ศึกษา สืบค้น และวิเคราะห์ทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนนโยบาย และจัดทำแผนงานโครงการและมาตรการต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบมาตรฐานวิชาชีพของประเทศไทย แล้วเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
- (๓) ออกใบรับรองผลการวัดปริมาณที่ได้จากการวัด วิเคราะห์ ทดสอบ หรือสอบเทียบให้กับเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือวัสดุอ้างอิง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สถาบันกำหนด
- (๔) ศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีการวัดปริมาณ และสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านมาตรวิทยาของภาครัฐ ผู้ประกอบการภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ส่งเสริมความร่วมมือในกิจกรรมด้านนี้ระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (๕) มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีมาตรฐานและความสามารถด้านมาตรวิทยาเป็นตัวแทนในกิจกรรมด้านมาตรวิทยาในระดับระหว่างประเทศเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน
- (๖) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ทดสอบ และสอบเทียบ ในกิจกรรมด้านมาตรวิทยาและระบบการถ่ายทอดความถูกต้อง การให้บริการข้อมูลและการให้คำปรึกษาทางเทคโนโลยีการวัดปริมาณ และการให้บริการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรวิทยา
- (๗) ดำเนินการและสนับสนุนการเพิ่มสมรรถนะในการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยี การวัดปริมาณ ระบบการถ่ายทอดความถูกต้องของเครื่องมือและอุปกรณ์การวัดปริมาณ หรือความสามารถสอบกลับได้ ตลอดจนการจัดโครงการลงทุนและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการรับเทคโนโลยีด้านมาตรวิทยาจากต่างประเทศ เพื่อให้ระบบมาตรวิทยาของประเทศไทยมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับในระบบหน่วยวัดระหว่างประเทศ
- (๘) ดำเนินการและส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านมาตรวิทยาของประเทศ รวมทั้งการพัฒนากำลังคนทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน
- (๙) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสถาบัน และงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๑๐) จัดให้ได้มา ถือกรรมสิทธิ์ เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม แลกเปลี่ยน โอน รับโอน และขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ รวมทั้งหลักทรัพย์ต่าง ๆ ตลอดจนทรัพย์สินที่มีผู้มอบหรืออุทิศให้
- (๑๑) เรียกค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยี การวัดปริมาณ หรือความสามารถสอบกลับได้ การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญา การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการดำเนินงาน

และค่าบริการในการให้บริการ รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าตอบแทนและค่าบริการนั้น
ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๑๒) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศในกิจการ
ที่เกี่ยวกับการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีการวัดปริมาณ และความสามารถสอบกลับได้

(๑๓) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีการวัดปริมาณ หรือความสามารถ
สอบกลับได้ และการประดิษฐ์หรือพัฒนาเครื่องมือหรืออุปกรณ์การวัดปริมาณ หรือความรู้เทคโนโลยี
ที่ใช้เป็นมาตรฐานในกิจการด้านมาตรวิทยา

(๑๔) เข้าร่วมกิจการหรือร่วมลงทุนกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด
เพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาระบบมาตรวิทยาของประเทศ

(๑๕) กู้ยืมเงิน ให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ทั้งนี้ เพื่อการศึกษา พัฒนา
เทคโนโลยีการวัดปริมาณ และการบริการวิเคราะห์ ทดสอบ หรือสอบเทียบความถูกต้องของเครื่องมือ
และอุปกรณ์การวัดปริมาณ

(๑๖) กระทำการอื่นใดอันจำเป็นในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน หรือการลงทุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
หากเกินวงเงินที่กำหนดไว้ในระเบียบ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบ
มาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้ผู้อำนวยการได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบ
มาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐

“(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบ
มาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐

“(๘) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน
หรือกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบ
มาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐

“การขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ (๑/๑) ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลา
ในสัญญาจ้าง”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบ
 มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) ผลประโยชน์จากค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีการวัดปริมาณ
 หรือความสามารถสอบกลับได้ การอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญา การจำหน่ายผลิตผลที่ได้จาก
 การดำเนินงาน และจากค่าบริการ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติ
 พัฒนาระบบมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อใช้ใน
 กิจการดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินงานและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
 ด้านมาตรฐานวิชาชีพของประเทศ การพัฒนากำลังคน การติดตามประเมินผล การเผยแพร่ผลงานวิจัย
 และการส่งเสริมการนำผลงานไปใช้ประโยชน์

(๒) การบริหารกองทุน

(๓) การดำเนินงานของสถาบัน

(๔) การดำเนินงานของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการและอนุกรรมการ
 ตลอดจนเงินเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของบุคคลดังกล่าว

มาตรา ๒๓ ให้สถาบันวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงิน
 แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสถาบันได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

ให้สถาบันจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อตรวจสอบ
 ปีบัญชีให้เป็นไปตามปีงบประมาณ

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบ
 เป็นผู้สอบบัญชีของสถาบัน และทำรายงานการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ ให้สถาบันจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี
 โดยแสดงงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงาน
 ของสถาบันในปีที่ล่วงมาแล้วด้วย”

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพซึ่งดำรงตำแหน่ง
 อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 ตามพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ (๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาระบบ
 มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือด้วยเหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ บรรดาประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับตามพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติขึ้นเพื่อให้มีมาตรการในการสร้างระบบและมาตรฐานด้านมาตรวิทยาของประเทศ โดยสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของมาตรวิทยาทางฟิสิกส์เป็นหลัก จึงมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากมาตรวิทยาและโครงสร้างระบบมาตรวิทยาระหว่างประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลง ขอบข่ายเพื่อรองรับการพัฒนาและการประยุกต์ที่ขยายไปสู่มาตรวิทยาทางเคมีและชีวภาพซึ่งมีบทบาทอย่างมาก ต่อการพัฒนาคุณภาพของบริการทางการแพทย์ อุตสาหกรรมยา อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมเกษตร ทั้งเป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และความสามารถในการแข่งขันของ ภาคอุตสาหกรรมหลักของประเทศ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้ระบบมาตรวิทยาของประเทศสามารถ รองรับมาตรวิทยาทางเคมีและชีวภาพให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งปรับปรุง บทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติ อำนาจหน้าที่ของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ และการใช้จ่าย เงินกองทุนเพื่อการพัฒนา ระบบมาตรวิทยา เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

กฎหมายในงานด้านพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาของประเทศไทยฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติพัฒนา มาตรฐานวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งได้ประกาศใช้ในสมัยรัฐบาล พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติม บางมาตรา ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายในสมัยรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ดังนั้น พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงมีจำนวน ๒ ฉบับ

๑. พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๔๗ ก วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากงานในด้านพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาของประเทศไทยยังไม่มีองค์กรหลักรับผิดชอบดำเนินการ ทำให้การวัด การตรวจสอบ การทดสอบ การสอบเทียบเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการผลิต และการควบคุมคุณภาพยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ นอกจากนี้ การแข่งขันในการทางการค้าระหว่างประเทศกำลังทวีมากขึ้น ทำให้ต้องจัดให้มีมาตรการในการสร้างระบบ และมาตรฐานในการวัดปริมาณของประเทศให้เป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงต้อง พัฒนาและส่งเสริมงานในด้านมาตรฐานวิทยาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานในด้านนี้ แต่เนื่องจากยังต้องผูกพันกับกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ของทางราชการ ไม่มีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการรับการถ่ายทอดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สมควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่มีลักษณะการบริหารงานเป็นอิสระ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักของประเทศสำหรับงานด้านนี้ภายใต้การกำกับ ดูแลของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยมีกองทุนซึ่งประกอบด้วยทุนจากภาครัฐและ แหล่งทุนอื่น ๆ เป็นทุนในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “มาตรฐานวิทยา” “มาตรฐานแห่งชาติ” “การพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยา” “การวัดปริมาณ” “กองทุน” “คณะกรรมการ” “สถาบัน” “ผู้อำนวยการ” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติ” (มาตรา ๔)
๓. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติ (มาตรา ๕)
๔. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี (มาตรา ๖)
๕. กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๗)
๖. กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๘)
๗. กำหนดให้คณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่มอบหมายได้ (มาตรา ๙)
๘. กำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ (มาตรา ๑๐)
๙. กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุอ้างอิงที่ใช้ในการวัดปริมาณที่มีความถูกต้องตามมาตรฐานสากล (มาตรา ๑๑)
๑๐. กำหนดให้จัดตั้งสถาบันขึ้นเรียกว่า “สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ” เป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๑๒)
๑๑. กำหนดวัตถุประสงค์ของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มาตรา ๑๓)
๑๒. กำหนดอำนาจหน้าที่ของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มาตรา ๑๔)
๑๓. กำหนดให้สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติมีผู้อำนวยการคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี (มาตรา ๑๕)
๑๔. กำหนดคุณสมบัติของผู้อำนวยการสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มาตรา ๑๖)
๑๕. กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มาตรา ๑๗)
๑๖. กำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติมีหน้าที่บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสถาบัน และตามนโยบาย ข้อบังคับ และระเบียบที่คณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติหรือรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๘)
๑๗. กำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติอาจมอบหมายให้พนักงานปฏิบัติการบางอย่างแทนได้ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก (มาตรา ๑๙)
๑๘. กำหนดให้คณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติแต่งตั้งพนักงานในสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติเป็นผู้ทำการแทนผู้อำนวยการชั่วคราว เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลง (มาตรา ๒๐)
๑๙. กำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสถาบันเรียกว่า “กองทุนเพื่อการพัฒนาระบบมาตรวิทยา” (มาตรา ๒๑)
๒๐. กำหนดให้การใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๒)
๒๑. กำหนดให้สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติจัดทำบุคคล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีของทุกปี (มาตรา ๒๓)
๒๒. กำหนดให้สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติเพื่อเสนอรัฐมนตรี (มาตรา ๒๔)
๒๓. กำหนดให้ในระยะเริ่มแรกเมื่อยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามมาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม คนหนึ่งคนใดเป็นผู้ทำการแทนชั่วคราวจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณ รวมทั้งพนักงานและลูกจ้างของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านมาตรวิทยาที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของกรมวิทยาศาสตร์บริการในส่วนที่เกี่ยวกับโครงการมาตรวิทยาและการรับรองห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และโครงการปรับปรุงและขยายงานมาตรวิทยาทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มาตรา ๒๗)

๒. พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๖๗ ก วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ หน้า ๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติขึ้นเพื่อให้มีมาตรการในการสร้างระบบและมาตรฐานด้านมาตรวิทยาของประเทศโดยสอดคล้องกับหลักปฏิบัติของมาตรวิทยาทางฟิสิกส์เป็นหลัก จึงมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เนื่องจากมาตรวิทยาและโครงสร้างระบบมาตรวิทยาระหว่างประเทศได้มีการเปลี่ยนแปลงขอบข่ายเพื่อรองรับการพัฒนาและการประยุกต์ที่ขยายไปสู่มาตรวิทยาทางเคมีและชีวภาพซึ่งมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพของบริการทางการแพทย์ อุตสาหกรรมยา อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมเกษตร ทั้งเป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมหลักของประเทศสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้ระบบมาตรวิทยาของประเทศสามารถรองรับมาตรวิทยาทางเคมีและชีวภาพให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการมาตรวิทยาแห่งชาติ อำนาจหน้าที่ของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ และการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนา ระบบมาตรวิทยา เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยาม (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามเพื่อให้สอดคล้องกับความหมายที่บัญญัติไว้ในประมวลศัพท์ระหว่างประเทศว่าด้วยคำศัพท์พื้นฐานและคำศัพท์ทั่วไปสาขามาตรวิทยา โดยแก้ไขความหมายของคำว่า “มาตรวิทยา” และคำว่า “การวัดปริมาณ” เพิ่มบทนิยามคำว่า “มาตรฐานอ้างอิง” และคำว่า “วัสดุอ้างอิง” เพื่อรองรับการเพิ่มภารกิจมาตรวิทยาทางเคมีและชีวภาพ และแก้ไขนิยามจากคำว่า “มาตรฐานแห่งชาติ” เป็นคำว่า “มาตรฐานการวัดแห่งชาติ” และแก้ไขการใช้คำว่า “มาตรฐานสากล” เป็นคำว่า “มาตรฐานระหว่างประเทศ” รวมทั้งได้แก้ไขการใช้คำในมาตรา ๘ ในส่วนของการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ ให้มีความสอดคล้องกัน

๒. องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมหาวิทยาลัยแห่งชาติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบโดยปรับลดจำนวนของคณะกรรมการมหาวิทยาลัยแห่งชาติ โดยปรับลดจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งให้เหลืออยู่เท่าที่จำเป็น จากเดิมสิบคนเหลือจำนวนเจ็ดคน และจำแนกองค์ประกอบของคณะกรรมการออกเป็นอนุมาตรา (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๕ (๓) โดยตัดความที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินกองทุนที่คณะกรรมการกำหนดออกเพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานที่บริหารทุนหมุนเวียนเป็นไปอย่างคล่องตัวและไม่เป็นภาระกับคณะรัฐมนตรี ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนได้ให้อำนาจคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนในการกำกับติดตามทุนหมุนเวียน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ไว้อยู่แล้ว และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๕) โดยกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการในการออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นด้วย (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๓) และมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๕))

๓. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากสองปีเป็นสามปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระก็อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และเมื่อครบกำหนดวาระหากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการที่ตั้งขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่ นอกจากนี้ ได้กำหนดความเพื่อให้ระหว่างที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

๔. สถานะ วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ของสถาบันมหาวิทยาลัยแห่งชาติ (มาตรา ๘)

๔.๑ กำหนดสถานะของสถาบันให้มีความชัดเจนโดยให้สามารถของตั้งงบประมาณได้โดยตรง ไม่เป็นภาระทางธุรการที่ต้องดำเนินการผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติที่กำหนดให้กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒)

๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของสถาบัน โดยตัดวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๓ (๑) ในส่วนของงานธุรการไปกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของสถาบันในมาตรา ๑๔ และกำหนดเพิ่มวัตถุประสงค์ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพและบริการ รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจมหาวิทยาลัยทางเคมีและชีวภาพที่เพิ่มขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๔.๓ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๔ (๑) อำนาจสถาบันในการบริหารกองทุนตามกฎหมาย จากเดิมกำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด เป็นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดและเพิ่มมาตรา ๑๔ (๕) เพื่อกำหนดให้อำนาจสถาบันที่จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีความสามารถเป็นตัวแทนในกิจกรรมด้านมหาวิทยาลัยในระดับระหว่างประเทศได้ เพิ่มความในมาตรา ๑๔ (๙) กำหนดหน้าที่สถาบันเพื่อรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และแก้ไขความในมาตรา ๑๔ (๑๑) เพื่อให้อำนาจสถาบันในการเรียกค่าตอบแทนการอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญา และการจำหน่ายผลิตผลจากการดำเนินงานของสถาบัน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

๔.๔ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันมหาวิทยาลัยแห่งชาติอาจรับประโยชน์ตอบแทนอื่นนอกเหนือจากเงินเดือนได้ตามที่คณะกรรมการกำหนด และแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้อำนวยการ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจการของสถาบัน รวมทั้งกำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ ในกรณีที่มิใช่ยุบหรือตามที่กำหนดเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสาม มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๖ (๑/๑) มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๑๖ (๘) และมาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๗ วรรคสอง)

๕. การใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาระบบมาตรวิทยาและการจัดการทางการเงินและระบบบัญชี โดยกำหนดเรื่องการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาระบบมาตรวิทยาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๓) และกำหนดให้สถาบันจัดการทางการเงินภายใน หกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชียังสอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน และกำหนดให้ปีบัญชีเป็นไปตามปีงบประมาณ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ ให้มีความสอดคล้องกัน (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔)

๖. บทเฉพาะกาล

๖.๑ กำหนดรองรับให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕)

๖.๒ กำหนดรองรับโดยมิให้ใช้เกณฑ์อายุหกสิบห้าปีบริบูรณ์ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือตามเหตุอื่น ที่กำหนดไว้ในกฎหมายก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา ๑๕)

๖.๓ กำหนดรองรับบรรดาประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ยังคงใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๗)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาที่ประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่
ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“สภาคณาจารย์และพนักงาน” หมายความว่า สภาคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา เพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีดุลยภาพ มีพันธกิจต่อสังคมในการจัดการศึกษา ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม รวมถึงการสืบสาน และสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ด้วยวิทยาการความรู้ด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยคำนึงถึง

- (๑) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๒) ความมีเสรีภาพทางวิชาการและความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) การเป็นชุมชนทางวิชาการและการใช้องค์ความรู้เพื่อชี้นำสังคม
- (๔) การมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
- (๕) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความโปร่งใส ความถูกต้อง ความยุติธรรม ความน่าเชื่อถือ และตรวจสอบได้

(๖) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

(๒) สำนักงาน

(๓) คณะ

(๔) สถาบัน

(๕) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน คณะ สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อีกได้

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงาน ให้กำหนดฐานะ และภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัย ร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ใน มาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศ

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗ ที่มีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายใน อำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๙) จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๑๐) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๑) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุน กับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์ เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

- (๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว
- (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- (๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์
- (๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรง เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัย และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนิสิตซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดีทั้งปวง และการบังคับทางปกครอง

บุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ ต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒ การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย
- (๓) อธิการบดี
- (๔) ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน
- (๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ซึ่งเป็นกรรมการสภาวิชาการ
- (๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี
- (๗) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คนจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีจำนวนสามคน และจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนักจำนวนหนึ่งคน
- (๘) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คนจากคณาจารย์ประจำ และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)
- (๙) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งคนจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงาน หรือหัวหน้าหน่วยงานภายใน และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๔) และ (๕)

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย และในกรณีที่อุปนายก

สภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๖) เป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย และจะให้มิผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ด้านบริหารและธุรการของสภามหาวิทยาลัย การบริหารงานสำนักงานสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๒ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๒๐ (๒) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มาประชุม
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการดำเนินการให้เต็มซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้น อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่า เก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมีได้มีการดำเนินการให้เต็มซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย
อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย
- (๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปได้
- (๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย
- (๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- (๕) อนุมัติการจัดตั้งและยุบเลิกวิทยาเขต
- (๖) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว
- (๗) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น
- (๘) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา
- (๙) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดทั้งของมหาวิทยาลัย และที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญากิตติมศักดิ์
- (๑๐) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ
- (๑๑) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๘ วรรคสาม และกรรมการสภาวิชาการ
- (๑๒) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ
- (๑๓) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ การจัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น
- (๑๔) อนุมัติการกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๔ (๕)
- (๑๕) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย

(๑๖) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล หรือยกเลิกนิติบุคคล ที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๑๑)

(๑๗) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ แล้วแต่กรณี

(๑๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี คณบดี และประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน

(๓) กรรมการซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน สถาบัน หรือสำนัก

ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

องค์ประกอบ จำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ ให้มีสภาคณาจารย์และพนักงาน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาคณาจารย์และพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ สภาคณาจารย์และพนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย

- (๒) ส่งเสริมจรรยาบรรณของคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย
- (๓) สร้างและส่งเสริมความสามัคคีของคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๙ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามพื่ออธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๐ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๓ วรรคสามและวรรคสี่

มาตรา ๓๑ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๓๒ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ด้านการบริหารตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าแปดปี

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย

(๔) ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์พิเศษ

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๓ รองอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

รองอธิการบดีอาจแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ด้านการบริหารตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าแปดปี แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนรองอธิการบดี

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๔ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) บริหารงานบุคคล บริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการ รองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก และอาจารย์พิเศษ

(๖) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๗) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๘) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๖ ในคณะหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ที่จัดการเรียนการสอน ให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณบดีและรองคณบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๗ คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

รองคณบดีอาจแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีประสบการณ์ด้านการบริหารตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี แต่ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนรองคณบดี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ ในคณะหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ที่จัดการเรียนการสอน ให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานนั้น ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำคณะหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ที่จัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงาน และรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๐ ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน อาจให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานนั้น ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน เป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัยหรือสำนักงาน ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัยหรือสำนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ต้องปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๓ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงาน คณะ สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน คณะ สถาบัน หรือสำนัก อธิการบดีจะมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานดังกล่าว ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดีเฉพาะในส่วนงานนั้นก็ได้

คณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดีอาจมอบอำนาจต่อให้รองคณบดี รองผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นปฏิบัติหน้าที่ที่รับมอบอำนาจมานั้นแทนได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี และให้ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจต่อมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด

มาตรา ๔๔ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจ ให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มิกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ให้สภาวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดแล้วเสนอ สภามหาวิทยาลัยพิจารณา

มาตรา ๔๘ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๐ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๕๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำ การตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยในรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๓ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๔ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา และแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๖ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๗ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๘ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๐ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๑ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๒ บุคคลซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

- | | |
|-----------------------------|-----------------------------|
| (๑) ศาสตราจารย์ | ใช้อักษรย่อ ศ. |
| (๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ | ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ) |
| (๓) ศาสตราจารย์พิเศษ | ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ) |
| (๔) รองศาสตราจารย์ | ใช้อักษรย่อ รศ. |
| (๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ | ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ) |
| (๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ | ใช้อักษรย่อ ผศ. |
| (๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ | ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ) |

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดังกล่าวสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๓ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งมิใช่คณาจารย์ประจำ และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีผลงานในหน้าที่ที่แสดงถึงการใช้วิชาชีพหรือระดับความสามารถได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การกำหนดตำแหน่ง วิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗
ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๔ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๕ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อ สำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๖ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๗ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลัง ที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงชั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๘ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่า ทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๙ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมาย แสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจกำหนดให้มี

ครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เชื้อมวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เชื้อมวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๐ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๑ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิต และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เชื้อมวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญ์ อนุปริญญ์ หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗๐ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๔ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๕ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๖ ให้ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการและกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานสภาคณาจารย์และพนักงานและกรรมการสภาคณาจารย์และพนักงานจนกว่าจะมีสภาคณาจารย์และพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๗ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๑๐ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๘ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยทันที

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดี และให้รองอธิการบดีซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

และผู้ช่วยอธิการบดีซึ่งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่มีการสรรหาและดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการสรรหาและดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และหากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีแล้ว ให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยทันที

เมื่อครบกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสี่แล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ และหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๘๐ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักงานสำนัก ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานศูนย์ และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานสถาบัน ผู้อำนวยการสำนักงานสำนัก ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย และผู้อำนวยการสำนักงานศูนย์ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไป

มาตรา ๘๑ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๘๒ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน คณะกรรมการประจำสำนัก คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการประจำศูนย์ หรือคณะกรรมการประจำส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ และคณะกรรมการประจำส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัย

ได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน คณะกรรมการประจำสำนัก หรือคณะกรรมการประจำส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ สถาบัน หรือสำนักตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๓ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๘๔ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการดังกล่าว รับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัย โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการมาใช้บังคับ แต่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยหรือตามมติสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๕ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๘๔ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยทันที แล้วแต่กรณี

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและมีอัตราที่จะบรรจุทำงานได้ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๘๔ ซึ่งมีได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงสถานะความเป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการต่อไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๘๖ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๕ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๗ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๕ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๕ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งและมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้ แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญและมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๘๘ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๘๔ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๕ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการที่มีอยู่เดิม มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๙ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นมาเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๙๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามความในบทเฉพาะกาลนี้ ให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ อธิการบดี ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจทำหน้าที่ให้ความเห็นและกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาล

ให้คณะกรรมการเฉพาะกิจตามมาตรา นี้ ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลนี้ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้ว

มาตรา ๙๑ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกากฎทรวง ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐ พัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ ที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยหลักการเพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติและลงมติเห็นควรประกาศใช้เป็นกฎหมายในวาระการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๓ ก วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๑๐

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด มีบทบัญญัติ ๙๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. สถานะ การดำเนินการ และส่วนงานของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๕) โดยมีมหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างองค์ความรู้ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา เพื่อพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติและมีคุณภาพ มีพันธกิจต่อสังคมในการจัดการศึกษา ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงการสืบสวน และสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ด้วยวิทยาการความรู้ด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (มาตรา ๗)

สำหรับส่วนงานของมหาวิทยาลัยกำหนดให้อาจแบ่งส่วนงานออกเป็นสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงาน คณะ สถาบัน สำนัก และมหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนักงาน คณะ สถาบันหรือสำนัก ก็ได้ (มาตรา ๙)

ในส่วนของการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบหรืออาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๔)

๒. การบริหารและองค์กรทางการบริหารของมหาวิทยาลัย

๑) กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรทางการบริหาร ซึ่งมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยและองค์กรต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๐) โดยนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีก ส่วนกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งมาจากกรรมการสภาวิชาการรองอธิการบดี หัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ และคณาจารย์ประจำให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ (มาตรา ๒๒) โดยในส่วนของอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยนั้น นอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัยแล้ว ให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย รวมถึงการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๓)

๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยอธิการบดี เป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่น โดยองค์ประกอบ จำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๕)

๓) กำหนดให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๖)

๔) กำหนดให้มีสภาคณาจารย์และพนักงาน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมจรรยาบรรณและความสามัคคีของคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย โดยจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘)

๕) กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๒๙) โดยอธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ (มาตรา ๓๑) ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน (มาตรา ๓๕)

๖) กำหนดให้แต่ละคณะหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้รองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดก็ได้ โดยคณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานนั้นด้วย (มาตรา ๓๙ และมาตรา ๓๘)

๗) กำหนดให้สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนักที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดก็ได้ รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานนั้นด้วย (มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐)

๘) กำหนดให้ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัยหรือสำนักงาน มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น (มาตรา ๔๑)

๓. การประกันคุณภาพและการประเมิน

กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖) และให้สภามหาวิทยาลัยให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอนและการวัดผลตามหลักสูตร (มาตรา ๔๗) รวมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี หัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ และผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙)

๔. การบัญชีและการตรวจสอบ

กำหนดให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาระบบบัญชีของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ (มาตรา ๕๐) และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี (มาตรา ๕๑) โดยให้ผู้สอบบัญชีรายงานผลการสอบบัญชีต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยจะได้เสนอต่อรัฐมนตรี (มาตรา ๕๔)

๕. การกำกับและดูแล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๕๖) และในการที่มหาวิทยาลัยจะเสนอเรื่องใดไปยังคณะรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๕๗)

๖. ตำแหน่งทางวิชาการ

กำหนดให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์และอาจารย์เป็นตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ (มาตรา ๕๘) นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ โดยคุณสมบัติหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนตำแหน่งดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑) ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๖๒)

๗. วุฒิการศึกษา ครุวิทยฐานะ เครื่องแบบ ตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์

กำหนดให้ปริญญาของมหาวิทยาลัยมีสามชั้น คือ ปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี (มาตรา ๖๔) โดยมหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย สาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงอื่น และสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ (มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๗)

นอกจากอำนาจเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาแล้ว มหาวิทยาลัยมีอำนาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือ
 เชี่ยวชาญฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ กำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ
 และกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ (มาตรา ๖๙
 และมาตรา ๗๐)

๘. บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญฐานะ ครูประจำตำแหน่ง
 เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และการแสดงวุฒิการศึกษา
 โดยไม่มีสิทธิ (มาตรา ๗๒) การปลอม หรือทำเลียนแบบ ซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
 หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย หรือใช้ตราเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของ
 มหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา ๗๓)

๙. บทเฉพาะกาล

๑) กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นของ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๔)

๒) กำหนดให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย
 ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่
 พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๕)

๓) กำหนดให้ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการและกรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการ
 ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ ปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานสภาคณาจารย์และ
 พนักงาน และกรรมการสภาคณาจารย์และพนักงานจนกว่าจะมีสภาคณาจารย์และพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้
 (มาตรา ๗๖)

๔) กำหนดรองรับให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามพระราชบัญญัติ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้น
 ในมหาวิทยาลัย เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานใหม่
 (มาตรา ๗๘) กำหนดรองรับคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการ
 ประจำสถาบัน คณะกรรมการประจำสำนัก คณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการประจำศูนย์ หรือ
 คณะกรรมการประจำส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และคณะกรรมการประจำส่วนงาน
 ภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้น ให้ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการประจำคณะ
 คณะกรรมการประจำสถาบัน คณะกรรมการประจำสำนัก หรือคณะกรรมการประจำส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น
 ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ สถาบัน หรือสำนัก ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๐)

๕) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของมหาวิทยาลัยดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ
 และกำหนดการแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยไว้ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้นับรวม
 วาระการดำรงตำแหน่งบริหารตามพระราชบัญญัติเดิมเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย
 (มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ และมาตรา ๘๑)

๖) กำหนดรองรับผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไป (มาตรา ๘๓) และรองรับสิทธิ
 ในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใด รวมทั้งสิทธิ
 ในการเลื่อนตำแหน่งมิให้เสียไปเพราะเหตุโอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพ (มาตรา ๘๘)

๗) กำหนดรองรับกรณีของบุคลากรของมหาวิทยาลัย กล่าวคือ กำหนดให้โอนข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๔) และรองรับการเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยเมื่อมีการแสดงเจตนาตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีกำหนดเวลาสามช่วงคือ ช่วงแรกภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการบรรจุทันที ช่วงที่สองหลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีการประเมินว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน ช่วงที่สามหลังจากสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากมหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและมีอัตราที่จะบรรจุทำงานได้เมื่อมีการประเมินว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน (มาตรา ๘๕)

๘) กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ส่วนลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง (มาตรา ๘๗)

๙) กำหนดให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ให้ความเห็นและกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาล โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้ว (มาตรา ๙๐)

๑๐) กำหนดให้มหาวิทยาลัยออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทบวง ประกาศ ทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๑)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยศิลปากร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐

(๒) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยศิลปากร

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาซึ่งประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่
ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยศิลปากร

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากร

“สภาคณาจารย์และพนักงาน” หมายความว่า สภาคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยศิลปากร

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยศิลปากร

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยศิลปากรมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์และอย่างมีคุณภาพ ในทางสุนทรีย์ ศิลปะและวิทยาการ เน้นความงาม ความจริงและความเป็นธรรม สอน วิจัย และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยคำนึงถึง

- (๑) ความเป็นเลิศทางศิลปะและงานสร้างสรรค์
- (๒) ความมีเสรีภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ ควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๔) มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการและวิชาชีพอันเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ

นานาชาติ

(๕) การบริหารอย่างมีคุณภาพ ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม

- (๖) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ

- (๗) การบริหารแบบมีส่วนร่วม

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงานอธิการบดี
- (๓) คณะ

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยอีกได้

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงาน ต้องระบุถึงภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้น ๆ ให้ชัดเจน

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง สถาบันอื่น หรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้น แก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำนอง หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์

มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุน หรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗ ที่มีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) จัดให้มีการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

(๕) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๖) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๗) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๙) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๑๐) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๑๑) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย

(๑๒) นำผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ และทรัพย์สินทางปัญญาไปพัฒนาและจัดการเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่ใช่ว่าจะต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวงรวมทั้งการบังคับทางปกครอง

บุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้ทูลกำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าวมหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ทูลหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
 - (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย
 - (๓) อธิการบดี
 - (๔) ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน และนายกสภามหาวิทยาลัยเก่ามหาวิทยาลัยศิลปากร
 - (๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจำนวนหนึ่งคน จากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีจำนวนสี่คน และจากผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะจำนวนหนึ่งคน
 - (๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำผู้ซึ่งทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๕)
- ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) เป็นผู้ดำเนินการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัยและให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย หากอุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจ

ปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยและจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น

(๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มาประชุม

- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่างให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิหรือยังมิได้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๒ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย
อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายในการบริหารงานมหาวิทยาลัยและแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย
- (๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้มหาวิทยาลัยหรือส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้
- (๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย
- (๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- (๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัย และการประเมินผลการปฏิบัติงานของอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย
- (๖) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวมหรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา
- (๗) อนุมัติการรับเข้าสมทบและการยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น
- (๘) อนุมัติการจัดการศึกษาร่วมและการยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น
- (๙) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญา กิตติมศักดิ์
- (๑๐) อนุมัติการจัดตั้งและยุบเลิกวิทยาเขต
- (๑๑) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว
- (๑๒) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย
- (๑๓) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น
- (๑๔) อนุมัติการกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน และการลงทุนหรือการร่วมลงทุนตามมาตรา ๑๔ (๘)
- (๑๕) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล หรือยกเลิกนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๑๑)
- (๑๖) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ
- (๑๗) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๘ วรรคสาม และกรรมการสภาวิชาการ

(๑๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

(๑๙) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๒๐) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัยและเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๒๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของส่วนงานใด หรือของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๓ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน กรรมการบริหารมหาวิทยาลัย รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน และผู้แทนผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยจำนวนสามคน เป็นกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ซึ่งเป็นผู้แทนผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนา มหาวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

(๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องและผู้ร้องทุกข์ถูกสั่งให้ออกจากงาน หรือผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง ผ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่เป็นธรรม

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง วิธีการอุทธรณ์และร้องทุกข์ วิธีการพิจารณาการอุทธรณ์และร้องทุกข์ และการกำหนดหลักประกันความเป็นธรรมเพื่อคุ้มครองผู้ร้องทุกข์มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการร้องทุกข์ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ สภาวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๒) กำหนดคุณภาพและมาตรฐานวิชาการของมหาวิทยาลัยเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๓) ประมวลและประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี
- (๔) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษาต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๕) เสนอการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๖) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๗) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๑ และการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๒ ต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๘) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกคณะ หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน วิจัย หรือให้บริการทางวิชาการ รวมทั้งเสนอการแบ่งหน่วยงานภายในของคณะหรือส่วนงานดังกล่าวต่อสภามหาวิทยาลัย
- (๙) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาการ
- (๑๐) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่อธิการบดีและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ให้มีสภาคณาจารย์และพนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำ
- (๒) รองประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน คนที่หนึ่ง ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำ
- (๓) รองประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน คนที่สอง ซึ่งเป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่คณาจารย์ประจำ

(๔) กรรมการสภาคณาจารย์และพนักงาน

สภาคณาจารย์และพนักงานมีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่สภามหาวิทยาลัย และอธิการบดีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัย หรืออธิการบดีมอบหมาย รวมทั้งเสริมสร้างจรรยาบรรณ และคุณธรรมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาคณาจารย์และพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๒ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๓๓ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔
- (๔) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

(๕) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มาประชุม

- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๔ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าแปดปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๕ รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๖ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๓) บริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๔) บรรจุ แต่งตั้ง ดำเนินการทางวินัย และถอดถอนพนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างของมหาวิทยาลัย รวมทั้งดำเนินการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๕) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี รองคณบดี และรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๖) ดำเนินการให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานและการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

(๗) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๘) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอขออนุมัติต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๔ เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีการจัดตั้งวิทยาเขต ให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้รับผิดชอบงานของวิทยาเขตนั้นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่มีการจัดตั้งวิทยาเขต ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๔๐ ในแต่ละคณะและส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะและส่วนงานนั้น และอาจมีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนงานหรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงาน หรือจะมีทั้งรองคณบดีและผู้ช่วยคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานมอบหมาย

คณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณบดี หรือหัวหน้าส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองคณบดีหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และให้มีอำนาจถอดถอนรองคณบดีหรือรองหัวหน้าส่วนงาน โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงาน

เมื่อคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของรองคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ในคณะและส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำส่วนงาน โดยมีคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานนั้นเป็นประธาน

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา อำนาจหน้าที่ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๓ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี และหัวหน้าส่วนงานหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันไม่ได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะรักษาการแทนตำแหน่งดังกล่าวได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๔ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วง ให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๕ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาและการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๙ (๔) ให้สภาวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตร การศึกษา การเรียน การสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๔๘ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาดังกำหนด ในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๙ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาดังกำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๐ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๕๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๓ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๔ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและบัญชีรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัย ในปีที่ผ่านมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕

การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๖ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัย เป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๗ บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๘ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย
สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ โดยทำเป็นประกาศ
ของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๙ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจาก
ตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่
ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๐ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้
เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๑ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์
ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย
เป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า
คณะที่จัดการเรียนการสอน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ
และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๒ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์
ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้
ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ใช้อักษรย่อ ผศ.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อคำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๓ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๕ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๖ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๗ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้เป็นปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๘ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเสมียนวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๙ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้าหรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๐ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๙ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๔ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๕ ให้ประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ที่ประธานสภาคณาจารย์และพนักงานและกรรมการสภาคณาจารย์และพนักงานจนกว่าจะได้มาซึ่งสภาคณาจารย์และพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๖ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๗๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๘ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และหัวหน้าส่วนงานภายในที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งปีตามวรรคสองแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗๙ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ด้วย

มาตรา ๘๐ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน คณะกรรมการประจำสำนัก คณะกรรมการประจำศูนย์ คณะกรรมการประจำหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และคณะกรรมการประจำส่วนงานภายในที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำส่วนงานตามมาตรา ๔๒ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๑ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่อไป

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๘๒ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานของมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัย โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับ แต่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยหรือตามมติสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๓ ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๘๒ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องทำการประเมินความรู้ความสามารถ

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและมีอัตราที่จะบรรจุทำงานได้ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการตามมาตรา ๘๒ ซึ่งมีได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงสถานะความเป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการต่อไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยงานนั้น

มาตรา ๘๔ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๓ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๕ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๓ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๓ ให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะทางราชการยุบตำแหน่งและให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญและมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๘๖ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๘๒ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๘๓ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างที่มีอยู่เดิม มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่ง

และเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบุคคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ไปเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอน เงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๘๘ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทบทวน ประกาศทบทวนมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ จะทำให้การบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยศิลปากรให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยนั้น มีประเด็นที่มีการพูดกันมากในปัจจุบันคือการปรับเปลี่ยนสภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐบาล จากการเป็นส่วนราชการไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หรือที่เราเรียกว่า การออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้กลายเป็นประเด็นสาธารณะที่ถูกหยิบยกขึ้นมาวิเคราะห์ถึงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสาเหตุ รูปแบบ และประโยชน์รวมถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ซึ่งในปัจจุบันกระแสความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบดังกล่าวนี้ ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเป็นการปรับเปลี่ยนสถานภาพจากมหาวิทยาลัยของรัฐบาลที่มี ความเป็นราชการทั้งหมดมาเป็นมหาวิทยาลัยในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่มหาวิทยาลัยเอกชน และไม่ได้อยู่ในรัฐวิสาหกิจ หากแต่ยังคงสภาพการเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่แต่มีการบริหารจัดการงานกับบุคลากรที่แตกต่างออกไปจากเดิม ซึ่งหลักการสำคัญของมหาวิทยาลัยนอกระบบนี้คือการที่มหาวิทยาลัยได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีโดยตรง เพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา โดยที่มหาวิทยาลัยมีอิสระจากอำนาจของรัฐ บุคคลหรือองค์กรของมหาวิทยาลัย จะต้องถูกตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ โดยมหาวิทยาลัยศิลปากรก็เป็นสถาบันอุดมศึกษาอีกแห่งหนึ่งที่เห็นสมควรปรับปรุงการศึกษาในรูปแบบดังกล่าว ซึ่งการปรับปรุงการศึกษาในครั้งนี้ส่งผลให้เกิดข้อดี ดังนี้

๑. มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน โดยมหาวิทยาลัยสามารถกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง พร้อมทั้งกำหนดวิธีการปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความคล่องตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทั่วทั้งที่สามารถพัฒนาระบบบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะงานของมหาวิทยาลัยได้เอง ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. เกิดการทำงานตามความรู้ความสามารถที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ อันจะนำมาซึ่งผลิตผลที่มีประสิทธิภาพและสนองต่อความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

๓. เกิดระบบการทำงานและระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและมีความเป็นธรรมต่อบุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยซึ่งจะส่งผลให้ได้รับค่าตอบแทนสูงขึ้นตามไปด้วย

๔. มีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนมากขึ้น

๕. ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาล

๖. เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

๗. มหาวิทยาลัยสามารถเปิดหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้ และมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

จึงได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๔๙ ก วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ จะทำให้การบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยศิลปากรให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๕)

๒. หมวด ๑ บททั่วไป

๒.๑ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์ และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ และอย่างมีคุณภาพในทางสุนทรีย์ ศิลปะและวิทยาการ เน้นความงาม ความจริงและความเป็นธรรม สอน วิจัย และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (มาตรา ๗)

๒.๒ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ กำหนดให้มหาวิทยาลัยคำนึงถึงความเป็นเลิศทางศิลปะและงานสร้างสรรค์ ความมีเสรีภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ ควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการและวิชาชีพ อันเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ การบริหารอย่างมีคุณภาพ ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม (มาตรา ๘)

๒.๓ กำหนดให้มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงานออกเป็น สำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี คณะ ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนงานในมหาวิทยาลัยอีกได้ (มาตรา ๙)

๒.๔ กำหนดให้การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงาน ต้องระบุถึงภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้น ๆ ให้ชัดเจน (มาตรา ๑๐)

๒.๕ กำหนดภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้ รวมทั้งมหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง สถาบันอื่น หรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้

โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้น แก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ (มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒)

๒.๖ กำหนดให้กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ (มาตรา ๑๓)

๒.๗ กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึงการซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และ จำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้ รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น จัดให้มีการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน ในมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และ ประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์ จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย กู้ยืมเงิน และให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วนและลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่าง ประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการ จัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการ ที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย และนำผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์ และทรัพย์สินทางปัญญา ไปพัฒนาและจัดการเพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๔)

๒.๘ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรมีรายได้จากเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือ ผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญาของ มหาวิทยาลัย รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัย ปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น (มาตรา ๑๕)

๒.๙ กำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี (มาตรา ๑๖)

๒.๑๐ กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยศิลปากรได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วย เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๗)

๒.๑๑ กำหนดให้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับ มหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้ (มาตรา ๑๘)

๒.๑๒ กำหนดให้บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ ทั้งนี้ เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ (มาตรา ๑๙)

๓. หมวด ๒ การดำเนินการ

๓.๑ กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- ๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- ๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย
- ๓) อธิการบดี
- ๔) ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน และนายกสมาคมนักศึกษาเก่ามหาวิทยาลัยศิลปากร
- ๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำผู้ซึ่งทำการสอนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๕) และให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) เป็นผู้ดำเนินการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยและให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ (มาตรา ๒๐)

๓.๒ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง การกำหนดนโยบายในการบริหารงาน ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ออกข้อบังคับว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัย และการประเมินผล การปฏิบัติงานของอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ทั้งของมหาวิทยาลัยและที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ อนุมัติการจัดตั้งและยุบเลิกวิทยาเขต อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๘ วรรคสาม และกรรมการสภาวิชาการ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๑)

๓.๓ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน กรรมการบริหารมหาวิทยาลัย รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน และผู้แทนผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยจำนวนสามคน เป็นกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ (มาตรา ๒๔)

๓.๔ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนามหาวิทยาลัย พิจารณากลับรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง

การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๕)

๓.๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ผู้ร้องทุกข์ถูกสั่งให้ออกจากงาน หรือผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง ผ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่เป็นธรรม (มาตรา ๒๗)

๓.๖ กำหนดให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๘)

๓.๗ กำหนดให้สภาวิชาการมหาวิทยาลัยศิลปากรมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย กำหนดคุณภาพและมาตรฐานวิชาการของมหาวิทยาลัย และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการ พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษาต่อสภามหาวิทยาลัย เสนอการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดต่อสภามหาวิทยาลัย พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษต่อสภามหาวิทยาลัย พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกคณะ หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน วิจัย หรือให้บริการทางวิชาการ (มาตรา ๒๙)

๓.๘ กำหนดให้มีสภาคณาจารย์และพนักงาน ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำ รองประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน คนที่หนึ่ง ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำ รองประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน คนที่สอง ซึ่งเป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่คณาจารย์ประจำ กรรมการสภาคณาจารย์และพนักงาน ทั้งนี้ ให้สภาคณาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยศิลปากรมีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่อธิการบดีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย รวมทั้งเสริมสร้างจรรยาบรรณ และคุณธรรมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๐)

๓.๙ กำหนดให้มืออธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๓๑)

๓.๑๐ กำหนดให้อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และเมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย (มาตรา ๓๓)

๓.๑๑ กำหนดให้อธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี (มาตรา ๓๔)

๓.๑๒ กำหนดให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอก หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัย รับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา อื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี (มาตรา ๓๕)

๓.๑๓ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ ของมหาวิทยาลัย จัดทำนโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย บรรจุ แต่งตั้ง ดำเนินการทางวินัย และ ถอดถอนพนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างของมหาวิทยาลัย แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการ สำนักงานสภามหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี รองคณบดี และรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ จัดทำงบประมาณรายรับและ งบประมาณรายจ่าย เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๖)

๓.๑๔ กำหนดให้ในกรณีที่มีการจัดตั้งวิทยาเขต ให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้รับผิดชอบงานของวิทยาเขตนั้นตามที่อธิการบดีมอบหมาย และให้มี คณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง ทั้งนี้ องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำวิทยา เขตให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙)

๓.๑๕ กำหนดให้ในแต่ละคณะและส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีคณบดี หรือหัวหน้าส่วนงานซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะและส่วนงานนั้น และอาจมีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนงานหรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงาน หรือจะมีทั้ง รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดี หรือรองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานมอบหมาย (มาตรา ๔๐)

๓.๑๖ กำหนดให้ในคณะและส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีคณะกรรมการ ประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำส่วนงาน โดยมีคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานนั้นเป็นประธาน (มาตรา ๔๑)

๔. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

๔.๑ กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๕)

๔.๒ กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาและการวิจัยของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๖)

๔.๓ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียน การสอน และการวัดผล ตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด (มาตรา ๔๗)

๔.๔ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด ในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๘)

๔.๕ กำหนดให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๔๙)

๕. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

๕.๑ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ ทั้งนี้ การบันทึกรายการในสมุดบัญชีดังกล่าว ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ (มาตรา ๕๐)

๕.๒ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรจัดท่างบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัยภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ทั้งนี้ วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๑)

๕.๓ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดย ความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยในรอบปีบัญชี (มาตรา ๕๒)

๕.๔ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ศิลปากร ภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (มาตรา ๕๔)

๕.๕ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๕๕)

๖. หมวด ๕ การกำกับและดูแล

๖.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยศิลปากรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของ รัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ (มาตรา ๕๖)

๖.๒ กำหนดให้บรรดาเรื่องที่มหาวิทยาลัยศิลปากรจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตาม พระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๕๗)

๗. หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

๗.๑ กำหนดให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ เป็นตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยศิลปากร ทั้งนี้ สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้ มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๕๘)

๗.๒ กำหนดให้ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจาก ตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้ (มาตรา ๕๙)

๗.๓ กำหนดให้ศาสตราจารย์พิเศษจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงาน ในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยศิลปากร (มาตรา ๖๐)

๗.๔ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ ประจำของมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ และกำหนดให้ อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็น

อาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอน (มาตรา ๖๑)

๗.๕ กำหนดให้บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๖๒)

๘. หมวด ๗ ปริญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๘.๑ กำหนดให้ปริญนามีสามชั้น ได้แก่ ปริญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด. ปริญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม. ปริญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ. (มาตรา ๖๓)

๘.๒ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรมีอำนาจให้ปริญา อนุปริญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญา อนุปริญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ (มาตรา ๖๔)

๘.๓ สภามหาวิทยาลัยศิลปากรอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญาตรีได้รับปริญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญาเกียรตินิยมอันดับสองได้ (มาตรา ๖๕)

๘.๔ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยศิลปากรอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญาได้ (มาตรา ๖๖)

๘.๕ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรมีอำนาจให้ปริญาเกียรตินิยมแก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้ (มาตรา ๖๗)

๘.๖ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญา อนุปริญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจกำหนดให้มีครุประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครุประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครุประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้ (มาตรา ๖๘)

๘.๗ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๖๙)

๘.๘ กำหนดให้มหาวิทยาลัยศิลปากรอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗๐)

๙. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๙.๑ กำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ หรือใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุ หรือสินค้าใด ๆ ที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ

จากมหาวิทยาลัย อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๒)

๑๐. บทเฉพาะกาล

๑๐.๑ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๓)

๑๐.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกิน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๔)

๑๐.๓ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาคณาจารย์และพนักงานและกรรมการสภาคณาจารย์และพนักงานจนกว่าจะได้มาซึ่งสภาคณาจารย์และพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกิน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๕)

๑๐.๔ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๑๐ (มาตรา ๗๖)

๑๐.๕ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๗๗)

๑๐.๖ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยศิลปากรได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๗๘)

๑๐.๗ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ด้วย (มาตรา ๗๙)

๑๐.๘ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสถาบัน คณะกรรมการประจำสำนัก คณะกรรมการประจำศูนย์ คณะกรรมการประจำหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐

และคณะกรรมการประจำส่วนงานภายในที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งมีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำส่วนงานตามมาตรา ๔๒ ซึ่งต้องไม่เกิน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๐)

๑๐.๙ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรืออาจารย์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรต่อไป และให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัตินี้ จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง (มาตรา ๘๑)

๑๐.๑๐ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้โอนบรรดาศาธาราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานของมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๒)

๑๐.๑๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อมีการแสดงเจตนาตามระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๘๓)

๑๐.๑๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากร ตามมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๓ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากร (มาตรา ๘๔)

๑๐.๑๓ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยศิลปากร ตามมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๓ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยศิลปากร และให้ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยศิลปากรบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากร ตามมาตรา ๘๓ ให้ถือว่าเป็นการออกจากการเพราะทางราชการยุบตำแหน่งและให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง (มาตรา ๘๕)

๑๐.๑๔ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๘๒ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๘๓ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างที่มีอยู่เดิม มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศิลปากร (มาตรา ๘๖)

๑๐.๑๕ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศิลปากรว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้น และให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบุคคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ไปเป็นของมหาวิทยาลัยศิลปากร

และให้ถือว่า การโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (มาตรา ๘๗)

๑๐.๑๖ กำหนดให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศดังกล่าว ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๘)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาที่ประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยตั้งแต่
สองส่วนงานขึ้นไป ที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“สภาอาจารย์” หมายความว่า สภาอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“สภานักงาน” หมายความว่า สภานักงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสาลกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ และงานวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี อันจะนำไปใช้พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ โดยมีภารกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญและคำนึงถึง

- (๑) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๒) ความมีเสรีภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม
- (๓) ความมีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ
- (๔) ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ รวมทั้งความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
- (๕) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ
- (๖) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย
- (๗) ความรับผิดชอบต่อสังคมในพื้นที่
- (๘) ความเชื่อมโยงกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ
- (๙) การนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า
- (๑๐) ความคล่องตัวของการบริหารงานในวิทยาเขต

มาตรา ๙ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
- (๒) สำนักงานอธิการบดี
- (๓) สำนักงานวิทยาเขต
- (๔) คณะ
- (๕) วิทยาลัย
- (๖) สถาบัน
- (๗) สำนัก

มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ อีกได้

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงานให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กิจกรรมของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗ ที่มีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการให้การศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถิ่นหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยโดยการบริหารกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๙) จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๑๐) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและพัฒนาผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

(๑๑) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๒) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการร่วมลงทุนกับนิติบุคคลที่มีเทคโนโลยีก้าวหน้าของโลกเพื่อนำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้พัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

มาตรา ๑๕ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
- (๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว
- (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุน และจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ รวมถึงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๖ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่มหาวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย หรือได้มาโดยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง

บุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ ต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย
- (๓) อธิการบดี
- (๔) ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ประธานสภาอาจารย์ ประธานสหภาพนิสิต และนายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนเจ็ดคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี ซึ่งรับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขตจำนวนหนึ่งคน จากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีอื่นจำนวนหนึ่งคน จากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีจำนวนสี่คน และจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนักจำนวนหนึ่งคน

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ ซึ่งมีผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓) (๔) และ (๕) จำนวนสี่คน และพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งมีใช้คณาจารย์ประจำจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิจากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่ง เป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย และให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย และในกรณีที่อุปนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๕) เป็นเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย และจะให้มีผู้ช่วยเลขาธิการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ด้านบริหารและธุรการของสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๒ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๒๐ (๒) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่ อีกได้

กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง นายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยในประเภทนั้น
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ (๒) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่ง แทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่ง เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมิได้เลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย
 - (๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปได้
 - (๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัย
 - (๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
 - (๕) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา
 - (๖) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม หรือการยกเลิกการสมทบ การยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น
 - (๗) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ทั้งของมหาวิทยาลัย และที่มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์
 - (๘) อนุมัติการจัดตั้งและการยุบเลิกวิทยาเขต
 - (๙) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว
 - (๑๐) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย
 - (๑๑) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ การจัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น
 - (๑๒) อนุมัติการกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน
- ตามมาตรา ๑๔ (๕)
- (๑๓) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิคนิติบุคคล ที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๑๒)
 - (๑๔) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอน นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๕) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม และประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๑๖) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี

(๑๗) รับรองรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย และเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกะทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทนแล้วรายงานให้สภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ แล้วแต่กรณี

(๑๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยอธิการบดี เป็นประธานกรรมการ รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ประธานสภาอาจารย์ และประธานสภานักงาน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ โดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนา มหาวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงาน และการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงาน รวมทั้งให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

(๒) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องและผู้ร้องทุกข์ถูกสั่งให้ออกจากงาน หรือผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง ผ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่เป็นธรรม

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ วิธีการอุทธรณ์และร้องทุกข์ วิธีพิจารณาการอุทธรณ์และร้องทุกข์ และการกำหนดหลักประกันความเป็นธรรมเพื่อคุ้มครองผู้ร้องทุกข์มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติที่

ไม่เป็นธรรมเนียมอันเนื่องมาจากการร้องทุกข์ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการอุทธรณ์ และร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่มหาวิทยาลัย และสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ ประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการ มหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๐ ให้มีสภาอาจารย์ ประกอบด้วยประธานและกรรมการซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ ของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ ประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาอาจารย์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ สภาอาจารย์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวง ของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และผดุงเกียรติของคณาจารย์

(๓) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์ประจำ ระหว่างคณาจารย์ ประจำด้วยกัน และระหว่างคณาจารย์ประจำกับผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้มีสภาพนักงาน ประกอบด้วยประธานและกรรมการซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงาน ในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการเลือก วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๓ สภาพนักงานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวง ของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และผดุงเกียรติของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ

(๓) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และระหว่างผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยด้วยกัน

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๔ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๕ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

รองอธิการบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘

มาตรา ๓๖ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สภามหาวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๓๗ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัย

หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ได้ทำการสอนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๒) มีประสบการณ์ด้านการบริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๓) มีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) บริหารงานบุคคล บริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๔) จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๕) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๖) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๗) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี รองผู้อำนวยการสถาบัน

รองผู้อำนวยการสำนัก รองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก และผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานนั้น

(๘) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือตามที่ สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดี มิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีความคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๗ เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๔๑ ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน ของวิทยาเขต ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๒ ในวิทยาเขต ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของกรรมการประจำวิทยาเขต ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำ วิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๓ คณะกรรมการประจำวิทยาเขตมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่รองอธิการบดีซึ่งรับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขต ในกิจการต่าง ๆ ของวิทยาเขต

(๒) เสนอความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการของวิทยาเขตต่ออธิการบดี

(๓) เสนอแผนพัฒนาและแผนงานของวิทยาเขตต่ออธิการบดี

(๔) เสนอแนะการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยในวิทยาเขต รวมทั้งการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงานนั้นต่ออธิการบดี

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๔ ในคณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือวิทยาลัย ที่จัดการเรียนการสอน ให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงาน ของส่วนงานนั้น และจะให้ มีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี หรือจะมีทั้งรองคณบดีและผู้ช่วยคณบดี ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘ รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณบดี รองคณบดี หรือผู้ช่วยคณบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๕ ในสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบัน หรือสำนัก ที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอนหรือที่จัดการเรียนการสอนแต่ไม่ประสาทปริญญา ให้มีผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้ มีรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ รองหัวหน้าส่วนงานหรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงาน หรือจะมีทั้ง รองผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงาน ตามจำนวนที่ สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานนั้นมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการและหัวหน้าส่วนงานมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ผู้อำนวยการและหัวหน้าส่วนงานนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘

รองผู้อำนวยการและรองหัวหน้าส่วนงานนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงานนั้น จากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงาน รองหัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

เมื่อผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือรองหัวหน้าส่วนงานและผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๖ ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี หรือสำนักงานวิทยาเขต ให้มีผู้อำนวยการสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้ มีรองผู้อำนวยการสำนักงานหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน หรือจะมีทั้งรองผู้อำนวยการสำนักงาน และผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน ตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ ผู้อำนวยการสำนักงานนั้นมอบหมายก็ได้

การบริหารงานภายในของส่วนงานตามวรรคหนึ่ง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจาก ตำแหน่งของผู้อำนวยการสำนักงาน รองผู้อำนวยการสำนักงาน หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงาน ให้เป็นไป ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๗ ในส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอน ให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงาน ประกอบด้วยคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนงาน แล้วแต่กรณี เป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่น อีกจำนวนหนึ่ง

ในส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน อาจให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานด้วยได้ ประกอบด้วยผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงาน หรือผู้อำนวยการสำนักงาน เป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่น อีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา อำนาจหน้าที่ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการ ประจำส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๘ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียง หนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๔๙ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วง ให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนด ให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่ใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทน ทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างรักษาการแทน หรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๕๐ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๑ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๒ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด แล้วเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

มาตรา ๕๓ ให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๔ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๕ ให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๕๖ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชี ของมหาวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕๗ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยในรอบปีบัญชี

มาตรา ๕๘ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้อำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๙ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้มหาวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของมหาวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา และแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๖๐ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕ การกำกับและดูแล

มาตรา ๖๑ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาขัดแย้งในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๒ บรรดาเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๖๓ คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๔ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๕ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๖ สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก ที่จัดการเรียนการสอน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๗ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

- | | |
|-----------------------------|-----------------------------|
| (๑) ศาสตราจารย์ | ใช้อักษรย่อ ศ. |
| (๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ | ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ) |
| (๓) ศาสตราจารย์พิเศษ | ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ) |
| (๔) รองศาสตราจารย์ | ใช้อักษรย่อ รศ. |
| (๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ | ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ) |
| (๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ | ใช้อักษรย่อ ผศ. |
| (๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ | ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ) |

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดังกล่าวสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๖๘ ปริญญามีสามชั้น คือ

- | | | | |
|-----------|----------|-------------|----------------|
| ปริญญาเอก | เรียกว่า | ดุษฎีบัณฑิต | ใช้อักษรย่อ ด. |
| ปริญญาโท | เรียกว่า | มหาบัณฑิต | ใช้อักษรย่อ ม. |
| ปริญญาตรี | เรียกว่า | บัณฑิต | ใช้อักษรย่อ บ. |

มาตรา ๖๙ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ชั้นหนึ่งชั้นใด ในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศ หรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อ สำหรับสาขานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๐ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๗๑ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลัง ที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชา

มาตรา ๗๒ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่า ทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๓ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเสมียนวิทยฐานะเป็นเครื่องหมาย แสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจกำหนดให้มี ครูประจำตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครูประจำ ตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เสมียนวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใดโดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๔ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้าหรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากมหาวิทยาลัย

มาตรา ๗๕ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีรูปแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๖ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๗ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาเป็นของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๙ ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อุนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๑ ให้ประธานและสมาชิกสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๒ ให้ประธานและกรรมการสภาข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และประธานและกรรมการสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภานักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๓ ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๑๐ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๔ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือรองอธิการบดีเป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๘๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองและผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๘๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย เลขานุการคณะ เลขานุการวิทยาลัย เลขานุการศูนย์ ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย เลขานุการคณะ เลขานุการวิทยาลัย เลขานุการศูนย์ ผู้อำนวยการกอง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไป

มาตรา ๘๗ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๘๘ ให้คณะกรรมการประจำวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และคณะกรรมการประจำส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการประจำส่วนงานตามมาตรา ๔๗

ให้คณะกรรมการอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งหรือได้รับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะมีมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๘๙ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง

มาตรา ๙๐ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการ ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการดังกล่าว รับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัย โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ มาใช้บังคับแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ มาใช้บังคับ แต่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยหรือตามมติสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๙๑ ข้าราชการตามมาตรา ๙๐ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้ว เห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้ามหาวิทยาลัยเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และมีอัตราที่จะบรรจุทำงานได้ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

ข้าราชการตามมาตรา ๙๐ ซึ่งมีได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงสถานะความเป็นข้าราชการต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๙๒ ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๑ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๙๓ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๑ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้ แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญและมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๙๔ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๙๐ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๑ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการที่มีอยู่เดิม มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

มาตรา ๙๕ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นมาเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่า การโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๙๖ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกา
ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐ พัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ ที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ ประกอบกับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีการจัดการเรียนการสอนตามวิทยาเขตต่าง ๆ ซึ่งการบริหารของมหาวิทยาลัย มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความคล่องตัวในการบริหารเพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทาง ตามมาตรา ๒๑ ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ซึ่งบทบัญญัติตามมาตราดังกล่าวมุ่งให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ผู้รับบริการ สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพเข้าสู่สังคม เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไปพร้อมกัน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเป็นนิติบุคคล

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ ผนวกกับพัฒนาการและทิศทางการพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่มีอย่างต่อเนื่อง จนมีความพร้อมด้านการบริหารจัดการที่สามารถใช้ความเป็นอิสระ มีความคล่องตัวและมีความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งแนวโน้มอนาคตที่มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จึงจำเป็นต้องมีความเป็นอิสระและความคล่องตัวมากขึ้นในการบริหารงานด้านต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงสถานภาพของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการประชุมครั้งที่ ๓๖๑(๘/๒๕๕๗) เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงได้มีมติเห็นชอบให้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ มุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการเพื่อจะได้ดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ สามารถดำเนินกิจการได้โดยอิสระ พัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ยังกำหนดเพิ่มเติมในหลักการกลางที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยกำหนดให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำของมหาวิทยาลัยสามารถเลือกสถานภาพได้ตามความสมัครใจ โดยยังคงสิทธิการเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการและสิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐกำหนดได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนส่งเสริมการเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยภายใต้การคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องของรัฐบาล ซึ่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีข้อดี ดังนี้

๑. เพื่อปรับเปลี่ยนสถานะของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่เป็นส่วนราชการ มาเป็นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น แต่ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๒. เพื่อให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นสถาบันศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทุนบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา และความเป็นเลิศทางวิชาการควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ รวมทั้งความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

๓. เพื่อให้การบริหารงานในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความคล่องตัวและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย รวมถึงการจัดการศึกษาที่ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งจะทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ผลดีกำลังคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศได้อย่างมีคุณภาพ

๔. นักศึกษาจะได้รับการบริการด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งเป็นการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพเข้าสู่สังคมได้มากขึ้น

จึงได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๕๓ ก วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ ประกอบกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีการจัดการเรียนการสอนตามวิทยาเขตต่าง ๆ ซึ่งการบริหารของมหาวิทยาลัยมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความคล่องตัวในการบริหารเพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทยกเลิกกฎหมาย ให้ยกเลิก (มาตรา ๓)

๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒

๒) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. บทนิยามศัพท์ ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาที่ประกอบด้วยส่วนงานของมหาวิทยาลัยตั้งแต่สองส่วนงานขึ้นไป ที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“สภาอาจารย์” หมายความว่า สภาอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“สภานักงาน” หมายความว่า สภานักงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล (มาตรา ๕)

๔. หมวด ๑ บททั่วไป

๔.๑ กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ และงานวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี อันจะนำไปใช้พัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ โดยมีภารกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (มาตรา ๗)

๔.๒ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้ความสำคัญและคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคมในพื้นที่ และอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตาม มาตรา ๗ (มาตรา ๘)

๔.๓ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อาจแบ่งส่วนงาน เป็นสำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี สำนักงานวิทยาเขต คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตาม มาตรา ๗ อีกได้ (มาตรา ๙)

๔.๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามมาตรา ๙ (มาตรา ๑๐)

๔.๕ กำหนดให้ภายใต้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้ โดยการรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้น ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๑๑)

๔.๖ กำหนดให้ภายใต้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ (มาตรา ๑๒)

๔.๗ กำหนดให้กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน (มาตรา ๑๓)

๔.๘ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๑๔)

๔.๙ กำหนดเกี่ยวกับรายได้ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มาตรา ๑๕)

๔.๑๐ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี (มาตรา ๑๖)

๕. หมวด ๒ การดำเนินการ

๕.๑ กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัย และกำหนดองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๐)

๕.๒ กำหนดให้สำนักงานสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ด้านบริหารและธุรการของสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๑)

๕.๓ กำหนดให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่ง และเงื่อนไขการพ้นจากตำแหน่งของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๒)

๕.๔ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และกำหนดอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มาตรา ๒๓)

๕.๕ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนามหาวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงาน และการจัดตั้ง การรวม การแบ่ง หรือการยุบเลิกหน่วยงานภายในของส่วนงาน รวมทั้งให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่อธิการบดี ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๖)

๕.๖ กำหนดให้การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๗)

๕.๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ยุกร้องทุกข์ถูกสั่งให้ออกจากงาน หรือผู้ร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง ผ่าฝืนกฎหมาย หรือไม่เป็นธรรม (มาตรา ๒๘)

๕.๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่มหาวิทยาลัย และสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๒๙)

๕.๙ กำหนดให้มีสภาอาจารย์ ประกอบด้วยประธานและกรรมการซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มาตรา ๓๐)

๕.๑๐ กำหนดให้สภาอาจารย์มีหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และผดุงเกียรติของคณาจารย์ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์ประจำ ระหว่างคณาจารย์ประจำด้วยกัน

และระหว่างคณาจารย์ประจำกับผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๓๑)

๕.๑๑ กำหนดให้มีสภาพนักงาน ประกอบด้วยประธานและกรรมการซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๓๒)

๕.๑๒ กำหนดหน้าที่ของสภาพนักงาน (มาตรา ๓๓)

๕.๑๓ กำหนดให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๓๔)

๕.๑๔ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแต่งตั้งอธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดี (มาตรา ๓๕)

๕.๑๕ กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่ง และเงื่อนไขการพ้นจากตำแหน่งของอธิการบดี (มาตรา ๓๖)

๕.๑๖ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของอธิการบดี (มาตรา ๓๗)

๕.๑๗ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของรองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก (มาตรา ๓๘)

๕.๑๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ของอธิการบดีและให้อธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในกิจการทั้งปวง (มาตรา ๓๙)

๕.๑๙ กำหนดให้ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน (มาตรา ๔๐)

๖. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

๖.๑ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๐)

๖.๒ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการวิจัยของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๑)

๖.๓ กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด แล้วเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา (มาตรา ๕๒)

๖.๔ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๓)

๖.๕ กำหนดให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มาตรา ๕๔)

๗. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

๗.๑ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี (มาตรา ๕๕)

๗.๒ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัยภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๕๖)

๗.๓ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยในรอบปีบัญชี (มาตรา ๕๗)

๗.๔ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น (มาตรา ๕๘)

๗.๕ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย ภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี (มาตรา ๕๙)

๗.๖ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๖๐)

๘. หมวด ๕ การกำกับและดูแล

๘.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นการเฉพาะ (มาตรา ๖๑)

๘.๒ กำหนดให้บรรดาเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๖๒)

๙. หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

๙.๑ กำหนดให้คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีตำแหน่งทางวิชาการ คือ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ (มาตรา ๖๓)

๙.๒ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด ให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นเกียรติยศได้ (มาตรา ๖๔)

๙.๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๖๕)

๑๐. หมวด ๗ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๑๐.๑ กำหนดให้ปริญญามีสามชั้น ได้แก่ ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี (มาตรา ๖๘)

๑๐.๒ กำหนดให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ (มาตรา ๖๙)

๑๐.๓ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาเกียรติคุณอันดับหนึ่งหรือปริญญาเกียรติคุณอันดับสองได้ (มาตรา ๗๐)

๑๐.๔ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ (มาตรา ๗๑)

๑๐.๕ กำหนดให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่ผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัย เห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัย หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่ง นั้นมิได้ (มาตรา ๗๒)

๑๑. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๑๑.๑ กำหนดโทษสำหรับผู้ซึ่งใช้ครุวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ ครุประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญ อนุปริญญ ประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น (มาตรา ๗๖)

๑๑.๒ กำหนดโทษสำหรับผู้ซึ่งกระทำการปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือ สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ หรือใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่วัตถุ หรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ วรรคสอง (มาตรา ๗๗)

๑๒. บทเฉพาะกาล

๑๒.๑ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาเป็นของ มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๘)

๑๒.๒ กำหนดให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๗๙)

๑๒.๓ กำหนดให้ประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานกรรมการและกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๐)

๑๒.๔ กำหนดให้ประธานและสมาชิกสภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมี สภาอาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๑)

๑๒.๕ กำหนดให้ประธานและกรรมการสภาข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และประธานและกรรมการสภาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๒)

๑๒.๖ กำหนดให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะมีประกาศของมหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๑๐ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๓)

๑๒.๗ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๘๔)

๑๒.๘ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และหัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองและผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๘๕)

๑๒.๙ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย เลขานุการคณะ เลขานุการวิทยาลัย เลขานุการศูนย์ ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย เลขานุการคณะ เลขานุการวิทยาลัย เลขานุการศูนย์ ผู้อำนวยการกอง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงดำรงตำแหน่งต่อไป (มาตรา ๘๖)

๑๒.๑๐ กำหนดให้การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสถาบันหรือสำนัก และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๘๗)

๑๒.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการประจำวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และคณะกรรมการประจำส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการประจำส่วนงาน ตามมาตรา ๔ ให้คณะกรรมการอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งหรือได้รับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือจนกว่าสภามหาวิทยาลัยจะมีมติเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๘๘)

๑๒.๑๒ กำหนดให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดเวลาที่ได้รับการแต่งตั้ง (มาตรา ๘๙)

๑๒.๑๓ กำหนดให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการดังกล่าว ให้ถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานราชการดังกล่าว รับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านมหาวิทยาลัย โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างของส่วนราชการ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ มาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๙๐)

๑๒.๑๔ กำหนดให้ข้าราชการตามมาตรา ๙๐ ผู้ซึ่งแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ภายหลังกำหนดเวลา การแสดงเจตนาดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้ (มาตรา ๙๑)

๑๒.๑๕ กำหนดให้ผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๑ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๙๒)

๑๒.๑๖ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๑ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญและมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ (มาตรา ๙๓)

๑๒.๑๗ กำหนดให้สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานที่โอนมาตามมาตรา ๙๐ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๑ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างของส่วนราชการที่มีอยู่เดิม มิให้เสียไป เพราะเหตุที่โอนมาหรือเปลี่ยนสถานภาพหรือไม่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย (มาตรา ๙๔)

๑๒.๑๘ กำหนดให้ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการในมหาวิทยาลัยว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้นและให้โอนอัตราตำแหน่งและเงินงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบประมาณที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นมาเป็นของมหาวิทยาลัย และให้ถือว่าการโอนเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนเงินงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (มาตรา ๙๕)

๑๒.๑๙ กำหนดให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกา ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๖)

นางธิดารัตน์ อุณจันทร์ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ท.” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมาตรา ๕/๑ และมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕/๑ เมื่อมีกรณีที่ต้องสรรหาและคัดเลือกกรรมการ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในการสรรหากรรมการ ให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสรรหาและเสนอรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ (๔) องค์การละห้าคน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการคัดเลือก สำหรับกรณีที่เป็นการสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้องค์การดังกล่าวแต่ละองค์การเสนอรายชื่อเท่าจำนวนกรรมการที่ว่างลง

(๒) ให้มีคณะกรรมการคัดเลือก ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นกรรมการคัดเลือก โดยให้เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการคัดเลือกคนหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ทำการแทน ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น ทำหน้าที่กรรมการคัดเลือกแทน

(๓) ให้คณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการจากรายชื่อบุคคลตาม (๑) ให้ได้จำนวนตามที่จะต้องแต่งตั้ง

(๔) ในกรณีที่คณะกรรมการคัดเลือกคัดเลือกบุคคลได้ไม่ครบจำนวนตาม (๓) ให้แจ้งให้้องค์กรตาม (๑) แต่ละองค์การเสนอรายชื่อบุคคลใหม่เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการที่ยังขาดอยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการคัดเลือกบุคคลได้ไม่ครบจำนวนดังกล่าว และให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกเพิ่มเติมตาม (๓) เป็นกรรมการเพิ่มเติมจากที่มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการไว้แล้ว

(๕) เมื่อได้มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการประชุมเลือกกันเองเพื่อเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และให้คณะกรรมการคัดเลือกแจ้งรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกเป็นประธานกรรมการและกรรมการ พร้อมเอกสารหลักฐานตามมาตรา ๗ วรคสอง รวมทั้งความยินยอมของบุคคลดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคัดเลือกกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งในวันที่ได้รับการคัดเลือก ถ้าผู้นั้นแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) หรือ (๕) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่า

ตนเล็กประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๓) แล้ว ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการต่อไปได้ ถ้าผู้นั้นมิได้แสดงหลักฐานดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่ได้รับการคัดเลือก และให้คณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกใหม่โดยจะพิจารณาจากรายชื่อบุคคลที่มีการเสนอไว้แล้วตามมาตรา ๕/๑ (๑) หรือจะขอให้องค์กรตามมาตรา ๕/๑ (๑) เสนอรายชื่อบุคคลใหม่ก็ได้ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕/๑ (๔) มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปี

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗

(๕) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือร้ายแรงผิดปกติหรือจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๖) คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดต้องพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) หรือไม่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้วินิจฉัย

การพ้นจากตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังมีได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการไปพลางก่อนจนกว่าประธานกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕/๑ (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะแจ้งให้หน่วยงานใดดำเนินการจัดให้กรรมการ เลขาธิการ หรืออนุกรรมการหรือพนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ไต่สวนข้อเท็จจริง เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควร

เชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กรรมการ เลขาธิการ อนุกรรมการ หรือพนักงาน ป.ป.ท. จะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานใดตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด แต่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ และมาตรา ๒๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๒๓/๑ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าจะรับหรือไม่รับหรือสั่งจำหน่ายเรื่องตามมาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. สั่งให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับเรื่องกล่าวหา

ก่อนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมอบหมายให้เลขาธิการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องกล่าวนั้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปก็ได้ ในการนี้ เลขาธิการอาจมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๒๓/๒ ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมอบหมายให้เลขาธิการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้วนำเสนอสำนวนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาตามมาตรา ๓๙ ต่อไป

เลขาธิการอาจมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เลขาธิการมีอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่งด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบหมายให้ไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. และการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของเลขาธิการและพนักงาน ป.ป.ท. ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“ในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางอาญาอื่นที่มีใช้การกระทำการทุจริตในภาครัฐรวมอยู่ด้วย และคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่า หากให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีไปตามอำนาจหน้าที่จะเป็นประโยชน์กว่า จะส่งเรื่องคืนให้พนักงานสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้รับเรื่องและขอให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปก็ได้ โดยให้นำขั้นตอนและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ทั้งหมดที่ได้กำหนดไว้ตามวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. สั่งจำหน่ายเรื่องนั้น ในกรณีนี้ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นสมควรจะแจ้งผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปด้วยก็ได้”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๓๐/๑ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามมาตรา ๓๐ โดยได้มีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้แล้ว ให้พนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจควบคุมและพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกควบคุมตัวนั้นได้เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การปล่อยชั่วคราวตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนด ในกรณีที่จำเป็นต้องควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือการฟ้องคดี พนักงาน ป.ป.ท. อาจยื่นคำร้องขอหมายจับผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลได้ หากกรณีที่มีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจของศาลแล้ว ให้พนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้ต่อไป โดยให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเดินทาง ค่าที่พัก และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา ในฐานะอื่นที่มีอยู่ในฐานะพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. มาก่อน”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ในการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการทหาร ในกรณีเช่นนั้นอำนาจของอัยการสูงสุดตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม ให้เป็นอำนาจของเจ้ากรมพระธรรมนูญ”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง โดยมีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน

ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน โดยมีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๑/๑ ให้เลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ตามผลการคัดเลือกของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยความเห็นชอบของวุฒิสภา

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นผู้คัดเลือกบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการแล้วเสนอนายกรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

ในการคัดเลือกตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ให้สำนักงานมีคณะกรรมการสามัญประจำกระทรวง โดยให้ถือว่าประธานกรรมการมีฐานะเป็นประธานอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง และเลขาธิการมีฐานะเป็นรองประธานอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๒ ให้พนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. และข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ให้พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งในทำนองเดียวกันกับค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่งพนักงานไตสวนและผู้ช่วยพนักงานไตสวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๒/๑ การแต่งตั้งพนักงาน ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสังกัดสำนักงาน ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าชำนาญการหรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมายไม่น้อยกว่าหกปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางกฎหมายและสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมายไม่น้อยกว่าสี่ปี

(๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทางกฎหมาย และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมายไม่น้อยกว่าสองปี แต่ถ้าสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาด้วย ระยะเวลาสองปีให้ลดเหลือหนึ่งปี

(๔) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายหรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างน้อยสองสาขา หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมายไม่น้อยกว่าแปดปี

(๕) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ขาดแคลนและจะยังประโยชน์ต่อการดำเนินการไต่สวนของสำนักงานเป็นอย่างยิ่ง และผ่านการอบรมหลักสูตรการไต่สวน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด และรับราชการในสำนักงานหรือสำนักงาน ป.ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสี่ปี”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๑ มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ
 มาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๕๘/๒ และมาตรา ๕๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“หมวด ๓/๑

มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

มาตรา ๕๘/๑ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๗ (๒) โดยเร็ว

(๑) เมื่อปรากฏว่ากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดล้ำสมัย ขาดประสิทธิภาพ หรือขาดการบังคับใช้อย่างทั่วถึงเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

(๒) เมื่อปรากฏว่าการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐไม่บรรลุผล เพราะไม่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย หรือมาตรการที่จำเป็น

มาตรา ๕๘/๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่า หน่วยงานของรัฐใดมีวิธีปฏิบัติ หรือการดำเนินงานที่เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ให้บริการหรือประชาชน และส่อไปในทางทุจริตในภาครัฐ หรือเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ให้สำนักงานแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นทราบ

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องสั่งการให้มีการตรวจสอบและดำเนินการ แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากจะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงต้องกำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้สำนักงานทราบด้วย ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รายงานให้คณะรัฐมนตรี และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๕๘/๓ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนักงานพบว่าการดำเนินโครงการใด มีการกำหนดวงเงินสูงเกินที่เป็นจริงหรือไม่คุ้มค่า ให้แจ้งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ ค่าใช้จ่ายในเรื่องดังต่อไปนี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

- (๑) การไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและการรวบรวมพยานหลักฐาน
- (๒) การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๘ (๔)
- (๓) การดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๑ ของหมวด ๔ เบ็ดเตล็ด แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๖๑/๑ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๘ มาใช้บังคับ”

มาตรา ๒๓ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. คณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ได้กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๒๔ ให้กรรมการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นกรรมการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้เลขาธิการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ในวันก่อนวันที่

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและการดำเนินการล่าช้าและก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และรูปแบบของการทุจริตที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวสมควรปรับปรุงกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง และกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งพนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐในส่วนของกรมการได้มา องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง เพื่อให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพิ่มเติมมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ อันจะมีผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐบรรลุผลและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

สืบเนื่องจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันโดยกำหนดแนวทางและมาตรการป้องกันเพื่อแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันและประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติดังกล่าว โดยมีการปรับปรุงวิธีการได้มาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ปรับปรุงสถานะของหน่วยงานให้มีความเป็นอิสระมากขึ้น คือ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และกำหนดให้ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต้องเป็นข้าราชการพลเรือน มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจนเพื่อความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานในหลายส่วน เช่น การรับเรื่องไว้พิจารณามีการกำหนดระยะเวลาพิจารณารับหรือไม่รับเรื่องที่กล่าวหาเอาไว้อย่างชัดเจน โดยต้องพิจารณาสั่งให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับการกล่าวหา ปรับปรุงกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยกำหนดให้เลขาธิการและพนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งได้รับมอบหมายมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้และยังเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. สามารถฟ้องคดีได้เอง กรณีที่อัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้องหรืออัยการยังไม่มีคำสั่งถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับสำนวนไต่สวนข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในขั้นตอนการทำงาน อันจะส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีประสิทธิภาพบรรลุผลและเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวมต่อไป

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๑ ครั้ง คือพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้ง ๒ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๑ ก วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสำคัญและเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ยังไม่มีส่วนราชการในส่วนของฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยตรง ทำให้รัฐบาลไม่สามารถกำกับดูแลและผลักดันเพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่มีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมาก สมควรที่จะมีส่วนราชการในฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านนโยบายดังกล่าว และเป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในฝ่ายบริหารสามารถดำเนินการในลักษณะบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามความหมายของคำว่า “ทุจริตในภาครัฐ” “ทุจริตต่อหน้าที่” “ประพฤติมิชอบ” “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “ผู้กล่าวหา” “ผู้ถูกกล่าวหา” “ไต่สวนข้อเท็จจริง” “กรรมการ” “พนักงาน ป.ป.ท.” “เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท.” “สำนักงาน” “เลขาธิการ” “รองเลขาธิการ” (มาตรา ๓)

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๕ – มาตรา ๒๒)

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ท.” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ เป็นกรรมการ และมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ กำหนดให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) เสนอนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี

๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๓) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔) ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๖) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบด้วย

๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

๘) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

๓. หมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง (มาตรา ๒๓ – มาตรา ๕๐)

๓.๑ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๑) เมื่อได้รับการกล่าวหาตามมาตรา ๒๔

๒) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ

๓) เมื่อได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๓๐

๔) เมื่อได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

๓.๒ กำหนดให้ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ถ้อยคำประกอบการชี้แจง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๓.๓ เมื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

๔. หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (มาตรา ๕๑ – มาตรา ๕๘)

๔.๑ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการ มีฐานะเป็นกรมในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมีเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มีหน้าที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน โดยมีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ ในส่วนของการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เลขาธิการปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมตลอดทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต

๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๔) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต

๕) จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต

๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

๕. หมวด ๔ เบ็ดเตล็ด (มาตรา ๕๙ – มาตรา ๖๑)

๕.๑ กำหนดให้สำนักงานจัดทำบัญชีเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับไว้พิจารณา และผลการดำเนินการ เพื่อส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตทราบ เพื่อเป็นการประสานงานตามระยะเวลาวิธีการ และรายการที่ตกลงร่วมกัน

๕.๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงาน ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยให้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย เว้นแต่อำนาจในการจับและคุมขัง ให้แก่พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ

๕.๓ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในเรื่องดังต่อไปนี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

๑) การไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน

๒) การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๘ (๔)

๓) การดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้

๖. หมวด ๕ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๒ – มาตรา ๖๕)

๖.๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือไม่ดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่สั่งตามมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๓ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. และมีใช้การกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่ การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๔ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

๗. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๖ – มาตรา ๖๗)

๗.๑ กำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗.๒ กำหนดให้กระทรวงยุติธรรม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. สำนักงานประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างสำนักงาน กรอบอัตรากำลังข้าราชการและพนักงานราชการและกำหนดงบประมาณ รวมถึงการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็น เพื่อรองรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตาม พระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒. พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๘ ก วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๓๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและการดำเนินการล่าช้าและก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และรูปแบบของการทุจริตที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว สมควรปรับปรุงกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งพนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐในส่วนของการได้มา องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง เพื่อให้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพิ่มเติมมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ อันจะมีผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐบรรลุผลและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และมีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง)

๒. กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีชื่อเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ท.” ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมาตรา ๕/๑ และมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

๓. กำหนดวิธีการสรรหาและขึ้นการได้มาของกรรมการ ป.ป.ท. โดยให้คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สรรหาและเสนอรายชื่อบุคคลให้คณะกรรมการคัดเลือก ซึ่งประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลรัฐธรรมนูญ และประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน พิจารณาคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการ ป.ป.ท. แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งต่อไป (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๕/๑)

๔. กำหนดให้ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ป.ป.ท. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้าม ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๕) หรือแสดงหลักฐานที่เชื่อได้ว่าตนเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๓) แล้ว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการคัดเลือก แต่หากไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่ได้รับการคัดเลือกในกรณีนี้ให้คณะกรรมการคัดเลือกทำการพิจารณาคัดเลือกใหม่ (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคสอง)

๕. กำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ป.ป.ท. ก่อนครบวาระ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐)

๖. กำหนดให้กรรมการ เลขาธิการ หรืออนุกรรมการ หรือพนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งได้รับมอบหมายให้ไต่สวนข้อเท็จจริง สามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหา โดยหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานใดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด แต่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้นด้วย (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๗. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรับเรื่องที่กล่าวหาไว้พิจารณาหรือไม่รับไว้พิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และกำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรืออาจมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. ไต่สวนข้อเท็จจริงแทนได้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เลขาธิการและพนักงาน ป.ป.ท. ต้องปฏิบัติในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ (มาตรา ๙ เพิ่มเติม ๒๓/๑ มาตรา ๒๓/๒)

๘. กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะส่งเรื่องคืนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กรณีเห็นว่าการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตอื่น ไม่สามารถแยกกันได้และการดำเนินการของพนักงานสอบสวนจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๓๐)

๙. กำหนดให้พนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจในการปล่อยตัวชั่วคราวเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้เรียกประกันหรือหลักประกันด้วยสำหรับกรณีที่ได้มีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้แล้ว (มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๓๐/๑)

๑๐. ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแทนเพื่อให้สอดคล้องกับกลไกการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเลขาธิการ ป.ป.ท. หรือพนักงาน ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบหมาย (มาตรา ๑๒ ยกเลิกมาตรา ๓๓)

๑๑. กำหนดให้ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเดินทาง ค่าที่พักและสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ วรรคสาม)

๑๒. กำหนดมิให้แต่งตั้งบุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. มาก่อนเป็นอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในการไต่สวนข้อเท็จจริงอีก (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ (๑))

๑๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๔๗ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ในการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอัยการทหารและในกรณีเช่นนั้นอำนาจของอัยการสูงสุดตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม ให้เป็นอำนาจของเจ้ากรมพระธรรมนูญ” (มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗)

๑๔. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการระดับกรมที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีเลขาธิการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานฯ (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง)

๑๕. กำหนดให้ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

๑๖. กำหนดให้พนักงาน ป.ป.ท. เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. และข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งในทำนองเดียวกันกับค่าตอบแทนพิเศษประจำตำแหน่งพนักงานไตสวนและผู้ช่วยพนักงานไตสวน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒)

๑๗. กำหนดคุณสมบัติของพนักงาน ป.ป.ท. โดยต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่ต่ำกว่าชำนาญการหรือเทียบเท่าขึ้นไป และต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมายและประสบการณ์ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (มาตรา ๑๙ เพิ่มมาตรา ๕๒/๑)

๑๘. กำหนดให้เพิ่มหมวด ๓/๑ มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีหน้าที่เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมาตรการที่ล้าสมัย รวมถึงกำหนดมาตรการในกรณีที่หน่วยงานของรัฐกระทำการหรือดำเนินโครงการใดที่ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดีมิชอบ (มาตรา ๒๐ เพิ่มหมวด ๓/๑ มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ มาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๕๘/๒ และมาตรา ๕๘/๓)

๑๙. กำหนดให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการไตสวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและการรวบรวมพยานหลักฐาน การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๘ (๔) และการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๑)

๒๐. กำหนดมิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีมารวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และระยะเวลาการดำเนินการลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา โดยได้กำหนดกรอบระยะเวลาสิ้นสุดของการดำเนินคดีอาญาไว้ไม่เกินยี่สิบปี (มาตรา ๒๒ เพิ่มมาตรา ๖๑/๑)

๒๑. กำหนดให้บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. คณะอนุกรรมการไตสวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้สำหรับเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการไตสวนข้อเท็จจริงของคณะอนุกรรมการไตสวนข้อเท็จจริง หรือระหว่างแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมอบหมายให้คณะอนุกรรมการไตสวนข้อเท็จจริง พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการต่อไปก็ได้และพยานหลักฐานที่รวบรวมไว้แล้วก็ยังเป็นอันใช้ได้ (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้กรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใหม่ และกำหนดให้กรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งและเหลืออยู่น้อยกว่าสามคนให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการไปพลางก่อนได้ (มาตรา ๒๔)

๒๓. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๗)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย
การออกจากราชการ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทาง
ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ก.พ.อ. จะตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ ก.พ.อ. มอบหมายก็ได้

การตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ก.พ.อ. จะกำหนดให้คณะกรรมการคณะใดปฏิบัติการตามที่มอบหมายแล้วเสนอ ก.พ.อ. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ แล้วแต่กรณี ก็ได้

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการ อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ (๓) หรือที่ ก.อ.ร. กำหนดตามมาตรา ๑๗/๔ (๒)”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๒/๑ คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ มาตรา ๑๗/๑ มาตรา ๑๗/๒ มาตรา ๑๗/๓ มาตรา ๑๗/๔ มาตรา ๑๗/๕ และมาตรา ๑๗/๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

“หมวด ๒/๑

คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์

มาตรา ๑๗/๑ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.ร.” ประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) คนหนึ่งซึ่ง ก.พ.อ. มอบหมาย เป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง ก.พ.อ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นกรรมการใน ก.พ.อ. และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านบริหารการอุดมศึกษา ด้านกฎหมาย และด้านบริหารงานบุคคล จำนวนไม่เกินห้าคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๑๗/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗/๑ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่แทนภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๗/๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗/๑ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ก.พ.อ. มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๗/๔ ก.อ.ร. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๒ และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๓

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มาตรา ๑๗/๕ ก.อ.ร. จะตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ ก.อ.ร. มอบหมายก็ได้ การตั้งคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ก.อ.ร. จะกำหนดให้คณะอนุกรรมการคณะใดปฏิบัติการตามที่มอบหมายแล้วเสนอ ก.อ.ร. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ แล้วแต่กรณี ก็ได้

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการ อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.อ.ร. กำหนด

มาตรา ๑๗/๖ การประชุมของ ก.อ.ร. ให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้แก้ไขคำว่า “ก.พ.อ.” ในหมวด ๘ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นคำว่า “ก.อ.ร.” ทุกแห่ง

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ยกเว้นกรณีการสั่งลงโทษ หรือการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งถึงการกระทำหรือได้รับคำสั่ง และให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน โดยจะต้องมีการกำหนดหลักประกันความเป็นธรรมเพื่อคุ้มครองผู้ร้องทุกข์มิให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการร้องทุกข์

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีได้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิเสนอ

เรื่องร้องทุกข์ต่อ ก.อ.ร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

ให้ ก.อ.ร. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ที่ออกตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.อ.ร. หรือในกรณีที่ ก.อ.ร. มิได้ พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๑ และการแก้ไขคำสั่ง ลงโทษตามมาตรา ๖๔ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับตามวรรคหนึ่งซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน และให้นำมาตรา ๖๒ วรรคสาม มาใช้บังคับ โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๐ ให้แก้ไขคำว่า “เลื่อนขึ้นเงินเดือน” และคำว่า “ลดขึ้นเงินเดือน” ในพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นคำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และคำว่า “ลดเงินเดือน” ทุกแห่ง

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด ที่ใช้คำว่า “เลื่อนขึ้นเงินเดือน” และคำว่า “ลดขึ้นเงินเดือน” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้ใช้คำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และคำว่า “ลดเงินเดือน” แทน

มาตรา ๑๑ ให้ดำเนินการให้มี ก.อ.ร. ตามมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มี ก.อ.ร. ตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ.อ. ทำหน้าที่ ก.อ.ร. ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๒ เรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.อ. ให้ ก.พ.อ. พิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๑๓ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ให้นำข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่ง ให้ออกจากราชการ หรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

จนกว่าจะได้มีการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการพิจารณาวินิจัยอุทธรณ์และร้องทุกข์โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจัยอุทธรณ์และร้องทุกข์เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของคณะกรรมการเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับระบบการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยแก้ไขจากคำว่า “เลื่อนขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และแก้ไขคำว่า “ลดขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “ลดเงินเดือน” จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

เนื่องด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และได้ลงมติเห็นควรประกาศใช้เป็นกฎหมายในการประชุมครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๐ ก วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ หน้า ๓๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาจะต้องมารวมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แต่เนื่องจากข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอยู่ภายใต้ระบบการบริหารงานบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ ก.ม. ก.ค. และ ก.พ. ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความเสมอภาค เป็นเอกเทศ และสอดคล้องกับภารกิจโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ จึงสมควรกำหนดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยให้คณาจารย์และบุคลากรที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” “สภาสถาบันอุดมศึกษา” “สถาบันอุดมศึกษา” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๒. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๗ – มาตรา ๑๐)

๒.๑ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

๒.๒ กำหนดอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษหรือเงินเพิ่มพิเศษ รวมถึงเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด

๒.๓ กำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่สภาสถาบันอุดมศึกษาจะกำหนดให้มีวันหยุดพิเศษเฉพาะกรณีเพิ่มขึ้นตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

๒.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการ (มาตรา ๑๑ – มาตรา ๑๗)

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนสถาบันอุดมศึกษา หรือ “ก.พ.อ.” โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

๓.๒ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวาระและตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด เช่น ตาย ลาออก เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นต้น (มาตรา ๑๓)

๓.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.อ. อาทิ มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น (มาตรา ๑๔) นอกจากนี้ ก.พ.อ. มีอำนาจตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนได้ (มาตรา ๑๖)

๓.๔ กำหนดการประชุมของ ก.พ.อ. องค์ประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งและการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

๓.๕ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

๔. หมวด ๓ การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและการแต่งตั้ง (มาตรา ๑๘ – มาตรา ๓๔)

๔.๑ ตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดตำแหน่งโดยเฉพาะตำแหน่งวิชาการ ตำแหน่งประเภทบริหาร และตำแหน่งประเภททั่วไป ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๔.๒ ตำแหน่งวิชาการระดับศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์ อาจให้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนถึงอายุครบหกสิบห้าปี

๔.๓ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดกรอบของตำแหน่ง อันดับเงินเดือนของตำแหน่ง และจำนวนข้าราชการ รวมทั้งหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งซึ่งให้กำหนดคราวละสี่ปี

๔.๔ กำหนดหลักเกณฑ์การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการโดยสอบแข่งขัน หรือคัดเลือก ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๔.๕ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้รัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นอกจากนี้ การรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

๔.๖ การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสามารถกระทำได้ตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๓๒)

๔.๗ การขอกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา การนับวันรับราชการ และเงินเดือนที่จะได้รับของผู้ขอกลับเข้ารับราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

๕. หมวด ๔ การเลื่อนขึ้นเงินเดือน (มาตรา ๓๕ – มาตรา ๓๖)

๕.๑ ให้อธิการบดีมีคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนตามข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา

๕.๒ สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการที่ถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๖. หมวด ๕ วินัยและการรักษาวินัย (มาตรา ๓๗ – มาตรา ๔๘)

๖.๑ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ การปฏิบัติหรือการละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การรายงานเท็จ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ การกลั่นแกล้ง การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นต้น

๖.๒ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัย หรือผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้

๖.๓ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขึ้นเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก

๗. หมวด ๖ การดำเนินการทางวินัย (มาตรา ๔๙ – มาตรา ๕๔)

๗.๑ การตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่า การกล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับออกตามมาตรา ๑๗

๗.๒ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจเช่นเดียวกับ พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนด (มาตรา ๕๒)

๘. หมวด ๗ การออกจากราชการ (มาตรา ๕๕ – มาตรา ๖๐)

๘.๑ กำหนดกรณีข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการ เช่น ตาย หรือพ้นจาก ราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือได้รับอนุญาตให้ลาออก เป็นต้น ซึ่งวิธีการลาออก การอนุญาตให้ลาออก และการยับยั้งการลาออก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

๘.๒ การลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งเทียบเท่า ระดับ ๑๐ ขึ้นไป และตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจาก ตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย

๘.๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงานสภาสถาบันอุดมศึกษาทราบ ซึ่งหากสภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาซึ่งส่งลงโทษมิได้ดำเนินการทางวินัยจะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการและสั่งการใหม่ ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้

๙. หมวด ๘ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (มาตรา ๖๑ – มาตรา ๖๕)

๙.๑ สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.อ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เมื่อข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก โดยให้ ก.พ.อ. พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน นอกจากนี้ ยังมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

๙.๒ สิทธิร้องทุกข์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งถึงการกระทำหรือได้รับคำสั่งหากข้าราชการพลเรือนสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา (มาตรา ๖๓)

๑๐. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๖ – มาตรา ๗๗)

๑๐.๑ ให้ดำเนินการให้มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังไม่มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ม. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ ทำหน้าที่ ก.พ.อ. ไปพลางก่อน

๑๐.๒ กำหนดองค์ประกอบของกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๔) ในระหว่างที่ยังมีมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าห้าแห่ง

๑๐.๓ ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ มีน้อยกว่าห้าแห่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๒) (๔) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งในสิ้นปีที่มีมหาวิทยาลัยน้อยกว่าห้าแห่ง และให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๑) (๓) และ (๕) อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

๑๐.๔ ในวาระเริ่มแรกจากได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) จากผู้ซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๔) และ (๕) เสนอแนะ

๑๐.๕ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมีให้นำมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไปเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ อาจได้รับราชการเพื่อทำหน้าที่สอนหรือวิจัยต่อไปได้จนมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์

๑๐.๖ ข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้และมีตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

๑๐.๗ การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือนสามัญในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย การดำเนินการต่อไปสำหรับกรณินั้นให้เป็นไปตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๘ ก วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๓๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงการกำหนดระบบตำแหน่งและประเภทตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์การต่อเวลาราชการของผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการเสียใหม่เพื่อให้การต่อเวลาราชการเป็นไปตามความ

จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้สมควรที่จะให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนของอธิการบดีและบทบัญญัติเพื่อรองรับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องพิจารณารับรองคุณสมบัติของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดอัตราเงินเดือนค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งเว้นแต่การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามมาตรา ๑๘ (ค) (๑) ให้รัฐมนตรีว่านายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด (มาตรา ๘)

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ (๑) แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะ

สำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าที่ต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด (มาตรา ๙)

๘. ให้เพิ่มความจำเป็นวรรคสามของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับเรื่องการเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดีให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน (มาตรา ๑๐)

๙. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามมาตรา ๑๘ (ค) (๑) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ (มาตรา ๑๑)

๑๐. ให้เพิ่มความจำเป็นหมวด ๙ การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา มาตรา ๖๕/๑ และมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เกี่ยวกับเรื่องการกำหนดตำแหน่ง ระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้ง อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่มและสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและการโอนย้ายตำแหน่ง การลา จรรยาบรรณ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ โดยการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด และในระหว่างการต่อเวลาราชการดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้ (มาตรา ๑๓)

๑๒. บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๔)

๑๓. ในระหว่างที่ยังมิได้มีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ การกำหนดตำแหน่งการแต่งตั้ง และการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น ให้เป็นไปตามประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕)

๑๔. ในระหว่างที่ยังมิได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๖)

๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๕๓ ก วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ หน้า ๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของคณะกรรมการเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับระบบการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยแก้ไขจากคำว่า “เลื่อนขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และแก้ไขคำว่า “ลดขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “ลดเงินเดือน” จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมการตั้งคณะกรรมการของ ก.พ.อ. โดยกำหนดให้ ก.พ.อ. มีอำนาจตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติตามที่ ก.พ.อ. มอบหมาย แล้วเสนอ ก.พ.อ. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบก็ได้ และให้ ก.พ.อ. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้งการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมคณะกรรมการ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๒. เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.ร.” เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ รวมทั้งออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ดังต่อไปนี้

๒.๑ องค์ประกอบ ก.อ.ร. ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) คนหนึ่ง ซึ่ง ก.พ.อ. มอบหมาย เป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง ก.พ.อ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นกรรมการใน ก.พ.อ. และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านบริหารการอุดมศึกษา

ด้านกฎหมาย และด้านบริหารงานบุคคล จำนวนไม่เกินห้าคน โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๑)

๒.๒ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก ก.พ.อ. มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ และถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๒ และมาตรา ๑๗/๓)

๒.๓ อำนาจหน้าที่ ก.อ.ร. มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๒ และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๓ รวมทั้งออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๔)

๒.๔ การตั้งคณะอนุกรรมการ กำหนดให้ ก.อ.ร. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ ก.อ.ร. มอบหมาย แล้วเสนอ ก.อ.ร. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบก็ได้ และให้ ก.อ.ร. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมของคณะอนุกรรมการ (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๕)

๒.๕ การประชุมของ ก.อ.ร. ให้นำเรื่องการประชุมของ ก.พ.อ. มาใช้บังคับกับประชุมของ ก.อ.ร. โดยอนุโลม (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๗/๖)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.อ.ร. ดังต่อไปนี้

๓.๑ ตัดอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของ ก.พ.อ. ออก (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ (๓))

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดให้ข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของสภาสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.อ.ร. กำหนด (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสาม)

๓.๓ แก้ไขคำว่า “ก.พ.อ.” ในหมวด ๘ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ เป็นคำว่า “ก.อ.ร.” ทุกแห่ง (มาตรา ๗ แก้ไขถ้อยคำในหมวด ๘)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้ผู้ร้องทุกข์ที่ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีได้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน ให้มีสิทธิเสนอเรื่องร้องทุกข์ต่อ ก.อ.ร. แล้วให้ ก.อ.ร. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน หากผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.อ.ร. หรือในกรณีที่ ก.อ.ร. มีได้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)

๕. ตัดเรื่องการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ออก (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕)

๖. แก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับระบบการเลื่อนเงินเดือนและข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยแก้ไขคำว่า “เลื่อนขั้นเงินเดือน” และคำว่า “ลดขั้นเงินเดือน” ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นคำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และคำว่า “ลดเงินเดือน” ทุกแห่ง รวมทั้งกำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้คำว่า “เลื่อนขั้นเงินเดือน”

และคำว่า “ลดชั้นเงินเดือน” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้ใช้คำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และคำว่า “ลดเงินเดือน” แทน (มาตรา ๑๐)

๗. บทเฉพาะกาลตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดรองรับการดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามกฎหมายเดิม ดังต่อไปนี้

๗.๑ กำหนดให้ดำเนินการให้มี ก.อ.ร. ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยในระหว่างที่ยังไม่มี ก.อ.ร. ให้ ก.พ.อ. ทำหน้าที่ ก.อ.ร. ไปพลางก่อน (มาตรา ๑๑)

๗.๒ กำหนดให้ ก.พ.อ. พิจารณาเรื่องอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะแล้วเสร็จ (มาตรา ๑๒)

๗.๓ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นำข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๓)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ราชวิทยาลัย” หมายความว่า ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

“สภाराชวิทยาลัย” หมายความว่า สภाराชวิทยาลัยจุฬาภรณ์

“ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานราชวิทยาลัยและลูกจ้างของราชวิทยาลัย

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ขึ้น เป็นสถาบันการวิจัยและวิชาการชั้นสูง
จัดการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุข

ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้ราชวิทยาลัยเป็นสถาบันการวิจัยและวิชาการชั้นสูง และจัดการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย สร้าง ประมวล ประยุกต์ ส่งเสริม เผยแพร่ พัฒนา จัดการศึกษาและผลิตบุคลากรในระดับสูง เพื่อสร้างองค์ความรู้ เป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุข ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขแก่ประชาชน ให้ความช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ประสบภัยพิบัติ รวมทั้งส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ ให้ราชวิทยาลัยคำนึงถึง

- (๑) ความมีคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๓) ความเป็นเลิศและความมีเสริภาพทางวิชาการ มาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

- (๔) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
- (๕) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ
- (๖) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย

มาตรา ๘ ราชวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานราชวิทยาลัย
- (๒) สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์
- (๓) สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์
- (๔) วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์

ราชวิทยาลัยอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ อีกได้

การจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งส่วนงานตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้ทำเป็นประกาศของราชวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ ส่วนงานตามมาตรา ๘ ให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานราชวิทยาลัย มีหน้าที่บริหารจัดการกิจการทั่วไปของราชวิทยาลัย จัดทำนโยบาย และแผนของราชวิทยาลัย ประสานงานกับส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนกิจการของราชวิทยาลัย และดำเนินการตามที่เลขาธิการราชวิทยาลัยหรือสภาราชวิทยาลัยมอบหมาย

(๒) สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ มีหน้าที่ดำเนินการวิจัย ส่งเสริม สนับสนุน และนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ และพัฒนากำลังคนระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์และการสาธารณสุข

(๓) สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทำการวิจัย นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และให้บริการทางวิชาการ

(๔) วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์ มีหน้าที่จัดการศึกษาทางด้านแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ ทำการวิจัย และสนับสนุนให้ทำการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าว และให้บริการในการบำบัดรักษาผู้ป่วย

(๕) ส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น มีหน้าที่ตามที่กำหนดในประกาศของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๘ วรรคสาม

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของราชวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการดำเนินการของส่วนงานตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมกันทำหน้าที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยในกิจการทั้งปวง

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๖ ราชวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในราชวิทยาลัยได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการรับเข้าสมทบตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของราชวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในราชวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๖ ราชวิทยาลัยอาจจัดการศึกษา หรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา ราชวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของราชวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๑๒ กิจกรรมของราชวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๓ ราชวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ใน มาตรา ๖ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของราชวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของราชวิทยาลัย และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุน หรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของราชวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายใน อำนาจหน้าที่ของราชวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของราชวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่นายกรัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(๖) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ และประโยชน์ อย่างอื่นให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ ของราชวิทยาลัย

(๗) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัย โดยการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

(๘) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

(๙) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของราชวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๐) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุน หรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของราชวิทยาลัย หรือนำผลการค้นคว้าและวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของราชวิทยาลัย

มาตรา ๑๔ รายได้ของราชวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่ราชวิทยาลัย
- (๓) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือราชวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว
- (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของราชวิทยาลัย
- (๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของราชวิทยาลัย
- (๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ที่ราชวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์
- (๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่ราชวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยและการพัฒนาราชวิทยาลัย เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของราชวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของราชวิทยาลัย และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และราชวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่ราชวิทยาลัยตามความจำเป็นของราชวิทยาลัย

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่ราชวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัยด้วย

มาตรา ๑๕ ราชวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งราชวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในราชวิทยาลัย และนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๑๖ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ราชวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของราชวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของราชวิทยาลัย หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของราชวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของราชวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ การให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับราชวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของราชวิทยาลัยมิได้

มาตรา ๑๘ บรรดารายได้และทรัพย์สินของราชวิทยาลัยจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่ราชวิทยาลัยจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๖ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ราชวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาราชวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินการ

มาตรา ๑๙ ให้มีสภาราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาราชวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) เลขาธิการราชวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภาราชวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔)

และมาตรา ๘ วรรคสอง

(๔) กรรมการสภาราชวิทยาลัยจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย

(๕) กรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกโดยคำแนะนำของประธานสภาราชวิทยาลัย

ให้สภาราชวิทยาลัยเลือกกรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่ง เป็นรองประธานสภาราชวิทยาลัย และให้รองประธานสภาราชวิทยาลัยทำหน้าที่แทนประธานสภาราชวิทยาลัย เมื่อประธานสภาราชวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาราชวิทยาลัย และในกรณีที่รองประธานสภาราชวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาราชวิทยาลัย ให้สภาราชวิทยาลัยเลือกกรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานสภาราชวิทยาลัย

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งประธานสภาราชวิทยาลัยและกรรมการสภาราชวิทยาลัยตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

ให้สภาราชวิทยาลัยแต่งตั้งรองเลขาธิการราชวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาราชวิทยาลัย และจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภาราชวิทยาลัยด้วยก็ได้

มาตรา ๒๐ ประธานสภาราชวิทยาลัยและกรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของราชวิทยาลัย

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง

(๓) มีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๒๑ ประธานสภาราชวิทยาลัยและกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง ประธานสภาราชวิทยาลัยและกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยในประเภทนั้น

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภาราชวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือ (๕) ว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้ดำเนินการให้เต็มซึ่งประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือ (๕) แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาราชวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภาราชวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่ประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลือน้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่ประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมิได้เลือกกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) ขึ้นใหม่ ให้ประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือ (๕) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานสภาราชวิทยาลัยหรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิหรือเลือกกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๑๙ (๔) ขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๒ สภाराชวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของราชวิทยาลัย
อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมายของราชวิทยาลัย และวางนโยบาย รวมทั้งอนุมัติแผนพัฒนา
ของราชวิทยาลัยที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๖

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของราชวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
ของราชวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในราชวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ
สำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล และข้อบังคับว่าด้วยสิทธิและสวัสดิการของ
ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของราชวิทยาลัย

(๕) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง หรือการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๘ รวมทั้ง
การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๖) อนุมัติการรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในราชวิทยาลัยและยกเลิก
การรับเข้าสมทบ

(๗) อนุมัติการจัดการศึกษาร่วม และยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง
หรือสถาบันวิจัยอื่น

(๘) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวมหรือการยกเลิก
หลักสูตรการศึกษา

(๙) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของราชวิทยาลัยและที่ราชวิทยาลัย
จัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

(๑๐) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนประธาน
สภाराชวิทยาลัย กรรมการสภाराชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เลขาธิการราชวิทยาลัย หัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘
(๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๑๑) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
ตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม

(๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนรองเลขาธิการราชวิทยาลัย

(๑๓) แต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษाराชวิทยาลัยหรือให้กรรมการที่ปรึกษाराชวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่ง

(๑๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุน
และทรัพยากรอื่น

(๑๕) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิคนิติบุคคล
ที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๑๐)

(๑๖) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของราชวิทยาลัย

(๑๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเลขาธิการราชวิทยาลัย และหัวหน้าส่วนงาน
ตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง

(๑๘) รับรองรายงานประจำปีของราชวิทยาลัยและเสนอรายงานนั้นต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อทราบ

(๑๙) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ
อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาราชวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ
หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภาราชวิทยาลัยทราบ

(๒๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของราชวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
มาตรา ๒๓ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาราชวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
ของราชวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะที่ปรึกษาราชวิทยาลัย ประกอบด้วย กรรมการที่ปรึกษาราชวิทยาลัย
จำนวนหนึ่ง ซึ่งสภาราชวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกราชวิทยาลัย

คณะที่ปรึกษาราชวิทยาลัยมีหน้าที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาต่อราชวิทยาลัยและสนับสนุน
การดำเนินกิจการของราชวิทยาลัย รวมทั้งการระดมทุนให้แก่ราชวิทยาลัย

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง
ของกรรมการที่ปรึกษาราชวิทยาลัย ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะที่ปรึกษาราชวิทยาลัย
ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารราชวิทยาลัย ประกอบด้วย เลขาธิการราชวิทยาลัย
เป็นประธาน รองเลขาธิการราชวิทยาลัย และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘
วรรคสอง เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารราชวิทยาลัยแต่งตั้งรองเลขาธิการราชวิทยาลัยหรือผู้ช่วยเลขาธิการ
ราชวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นเลขานุการโดยคำแนะนำของเลขาธิการราชวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารราชวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนา
ราชวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของราชวิทยาลัยพิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง
การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับ
การบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของราชวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่เลขาธิการ
ราชวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๒๗ การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารราชวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๒๘ ให้มีเลขาธิการราชวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของราชวิทยาลัย และอาจมีรองเลขาธิการราชวิทยาลัยหรือผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัย หรือจะมีทั้งรองเลขาธิการราชวิทยาลัยและผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยตามจำนวนที่สภาราชวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่เลขาธิการราชวิทยาลัยมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๙ เลขาธิการราชวิทยาลัยนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาราชวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเลขาธิการราชวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

รองเลขาธิการราชวิทยาลัยนั้น ให้สภาราชวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของเลขาธิการราชวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

ผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยนั้น ให้เลขาธิการราชวิทยาลัยแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคสองและวรรคสาม

มาตรา ๓๐ เลขาธิการราชวิทยาลัยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

เมื่อเลขาธิการราชวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่ง ให้รองเลขาธิการราชวิทยาลัยและผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการราชวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภาราชวิทยาลัยมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- (๗) สภาราชวิทยาลัยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่

สภาราชวิทยาลัยกำหนดตามมาตรา ๔๔

- (๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๑ เลขาธิการราชวิทยาลัยและรองเลขาธิการราชวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากราชวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาราชวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

ในราชวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาราชวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากราชวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาราชวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในราชวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาราชวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากราชวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาราชวิทยาลัยรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เลขาธิการราชวิทยาลัย รองเลขาธิการราชวิทยาลัย และผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๓๒ เลขาธิการราชวิทยาลัยเป็นผู้แทนของราชวิทยาลัยในกิจการทั้งปวงและให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของราชวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของราชวิทยาลัย รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัย

(๒) บริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของราชวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของราชวิทยาลัย รวมทั้งมติของสภาราชวิทยาลัย

(๓) แต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยและรองหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง หรือให้ผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยหรือรองหัวหน้าส่วนงานดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง

(๔) บรรจุ แต่งตั้ง ดำเนินการทางวินัย และให้ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

(๕) จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการตามระยะเวลาที่สภาราชวิทยาลัยกำหนด รวมทั้งให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของราชวิทยาลัย

(๖) จัดหาทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัย

(๗) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภาราชวิทยาลัย

(๘) เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของราชวิทยาลัยด้านต่าง ๆ และรายงานประจำปีของราชวิทยาลัยต่อสภาราชวิทยาลัย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของราชวิทยาลัย หรือตามที่สภาราชวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่เลขาธิการราชวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการราชวิทยาลัยซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการราชวิทยาลัย หรือไม่มีผู้รักษาการแทนเลขาธิการราชวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาราชวิทยาลัยแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งและวรรคสาม เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๔ ในสำนักงานราชวิทยาลัย ให้เลขาธิการราชวิทยาลัยเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานราชวิทยาลัย และให้มีผู้อำนวยการสำนักงานราชวิทยาลัย เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่เลขาธิการราชวิทยาลัยมอบหมาย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานราชวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๓๕ ในส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ให้มีหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภาราชวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

หัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาราชวิทยาลัย

ชื่อตำแหน่ง หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการบริหารงานของหัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

การรักษาการแทนหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ หัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากราชวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาราชวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในราชวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาราชวิทยาลัยรับรอง หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าส่วนงานและรองหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๓๗ ในส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง อาจให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงาน เพื่อทำหน้าที่บริหารส่วนงานนั้นได้

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของกรรมการประจำส่วนงาน ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำส่วนงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๓๘ ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการราชวิทยาลัย รองเลขาธิการราชวิทยาลัย หัวหน้าส่วนงาน และรองหัวหน้าส่วนงาน จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๙ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจ ให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในราชวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทน หรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๐ ให้ราชวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัย และการให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของราชวิทยาลัย

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๔๑ ให้ราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๘ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของราชวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๔๒ ให้ราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาราชวิทยาลัยกำหนด แล้วรายงานสภาราชวิทยาลัย และประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๔๓ ให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของราชวิทยาลัยซึ่งแต่งตั้งโดยสภาราชวิทยาลัยเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของราชวิทยาลัย

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของราชวิทยาลัย ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของราชวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้มีกรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่น้อยกว่าหนึ่งคนเป็นกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของราชวิทยาลัย

มาตรา ๔๔ ให้สภाराชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการราชวิทยาลัย และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ ให้เลขาธิการราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย

หมวด ๔

การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๔๖ ให้ราชวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้องเป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี แยกตามส่วนงานของราชวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๗ ให้ราชวิทยาลัยจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีของราชวิทยาลัยภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของราชวิทยาลัย ให้เป็นไปตามประกาศของราชวิทยาลัย

มาตรา ๔๘ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภाराชวิทยาลัยแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของราชวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของราชวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๔๙ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของราชวิทยาลัย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามเลขาธิการราชวิทยาลัยและผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของราชวิทยาลัยเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๕๐ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภाराชวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภाराชวิทยาลัยเสนอต่อนายกรัฐมนตรี

ให้ราชวิทยาลัยเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของราชวิทยาลัยในปีที่ล่วงมา และแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๑ ให้เลขาธิการราชวิทยาลัยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕ การกำกับและดูแล

มาตรา ๕๒ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของราชวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับราชวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาขัดแย้งในการดำเนินการของราชวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้นายกรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๓ บรรดาเรื่องที่ราชวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๔ คณาจารย์ประจำของราชวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภाराชวิทยาลัย สภाराชวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้โดยทำเป็นประกาศของราชวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๕๕ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของราชวิทยาลัย โดยคำแนะนำของสภाराชวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๕๖ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภाराชวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๕๗ สภाराวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของราชวิทยาลัยเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้

เลขาธิการราชวิทยาลัยอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของราชวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๓) (๔) หรือมาตรา ๘ วรรคสอง ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๕๘ บุคคลซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษหรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดังกล่าวสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

หมวด ๗

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๕๙ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๖๐ ราชวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในราชวิทยาลัย และร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใดและจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของราชวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ สภाराชวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๖๒ สภाराชวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชา หรือผู้สำเร็จการฝึกอบรม

มาตรา ๖๓ ราชวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภाराชวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในราชวิทยาลัย ประธานสภाराชวิทยาลัย หรือกรรมการสภाराชวิทยาลัยในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๖๔ ราชวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเพิ่มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งประธานสภाराชวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภाराชวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการที่ปรึกษาราชวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของราชวิทยาลัยได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เพิ่มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของราชวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เพิ่มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใดโดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๖๕ ราชวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของราชวิทยาลัย หรือส่วนงานของราชวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นประกาศของราชวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้ เพื่อประโยชน์ของราชวิทยาลัยหรือส่วนงานของราชวิทยาลัย ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากราชวิทยาลัย

มาตรา ๖๖ ราชวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของราชวิทยาลัยและประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือใช้สิ่งใดที่เลียนแบบ สิ่งดังกล่าว หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใด ในราชวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของราชวิทยาลัยหรือส่วนงาน ของราชวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของราชวิทยาลัยหรือส่วนงานของราชวิทยาลัยปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของราชวิทยาลัยหรือส่วนงาน ของราชวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๙ ให้โอนงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเฉพาะในส่วนที่ เกี่ยวกับแผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข ผลผลิตที่ ๑ ผลงานการให้บริการรักษาพยาบาลและส่งเสริมสุขภาพ เพื่อการศึกษา และแผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ผลผลิตที่ ๑ ผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้

ในส่วนที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินการวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ไปเป็นของราชวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๐ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นอันสิ้นสุดลง และให้ถือว่าสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์เป็นอันเลิกกิจการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่ต้องดำเนินการเลิกกิจการหรือชำระบัญชี

ให้ราชวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้รับไว้ซึ่งบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ภาระผูกพัน และรายได้ของสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๗๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาราชวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภาราชวิทยาลัยประกอบด้วย ประธานกรรมการมูลนิธิจุฬาภรณ์และเลขาธิการมูลนิธิจุฬาภรณ์ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานสภาราชวิทยาลัย และรองประธานสภาราชวิทยาลัย และให้ประธานกรรมการมูลนิธิจุฬาภรณ์แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบห้าคน เป็นกรรมการสภาราชวิทยาลัย ทั้งนี้ จนกว่าจะมีสภาราชวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานสภาราชวิทยาลัย รองประธานสภาราชวิทยาลัย หรือกรรมการสภาราชวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้สภาราชวิทยาลัยประกอบด้วยกรรมการสภาราชวิทยาลัยเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๗๒ ในระยะเริ่มแรกให้ประธานสภาราชวิทยาลัยตามมาตรา ๗๑ แต่งตั้งผู้รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการราชวิทยาลัย จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการราชวิทยาลัยขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๓ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ของราชวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ มิให้เสียไปเพราะเหตุที่มาเป็นผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย

มาตรา ๗๔ พนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์และโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของมูลนิธิจุฬาภรณ์ และพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์

ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดสมัครใจจะเป็นผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย ให้แจ้งความจำนงค์ต่อเลขาธิการราชวิทยาลัย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ราชวิทยาลัยรับผู้นั้นเป็นผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย โดยให้นับเวลาทำงานในขณะที่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ และสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ต่อเนื่องกับเวลาทำงานของผู้นั้นในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๗๕ ให้พนักงานหรือลูกจ้างซึ่งสมัครใจเป็นผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัยตามมาตรา ๗๔ ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างเท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในราชวิทยาลัย และเมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งแล้ว จะได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างเพียงใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่เข้าเป็นผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย ส่วนสวัสดิการและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

มาตรา ๗๖ ให้นักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนักศึกษาของราชวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

ในการจัดการศึกษาของราชวิทยาลัยให้หลักสูตรการศึกษาของสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้เป็นหลักสูตรการศึกษาของราชวิทยาลัยต่อไป

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้จัดตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมพรรษาครบห้ารอบเป็นองค์ภายในของมูลนิธิจุฬาภรณ์ โดยมีศาสตราจารย์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เป็นองค์ประธาน ต่อมาศาสตราจารย์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้ทรงก่อตั้งโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ขึ้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในวโรกาสครบรอบพระชนมพรรษา และสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ได้จัดตั้งขึ้นในวโรกาสครบรอบพระชันษาขององค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ หน่วยงานทั้งสามหน่วยดังกล่าวได้ทำงานประสานและเกื้อกูลซึ่งกันและกันสร้างคุณูปการแก่ประเทศชาตินานัปการ เพื่อให้สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ และสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ สามารถดำเนินการได้อย่างมีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ สมควรจัดตั้งราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ขึ้น ให้เป็นสถาบันการวิจัยและวิชาการชั้นสูง จัดการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุขชั้นนำของภูมิภาค และเนื่องจากในการจัดตั้งราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์มีความจำเป็นบางประการที่อาจกระทบสิทธิของบุคคลตามกฎหมายเอกชน ซึ่งต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๘ โดยมีหลักการเพื่อกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์เพื่อการจัดตั้งราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ให้เป็นสถาบันการวิจัยและวิชาการชั้นสูง จัดการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุขชั้นนำของภูมิภาค มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ แบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานเลขาธิการราชวิทยาลัย สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ และวิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเห็นควรประกาศใช้เป็นกฎหมายในวาระการประชุม ครั้งที่ ๗๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๗ ก วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ได้จัดตั้งขึ้นโดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมพรรษาครบห้ารอบเป็นองค์ภริยาในของมูลนิธิจุฬาภรณ์ โดยมีศาสตราจารย์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เป็นองค์ประธาน ต่อมา ศาสตราจารย์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี ได้ทรงก่อตั้งโรงพยาบาลจุฬาภรณ์ขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในวโรกาสครบหกรอบพระชนมพรรษา และสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ได้จัดตั้งขึ้นในวโรกาสครบสี่รอบพระชันษาขององค์ประธานมูลนิธิจุฬาภรณ์ หน่วยงานทั้งสามหน่วยดังกล่าวได้ทำงานประสานและเกื้อกูลซึ่งกันและกันสร้างคุณูปการแก่ประเทศชาตินานัปการ เพื่อให้สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ และสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ สามารถดำเนินการได้อย่างมีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ สมควรจัดตั้งราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ขึ้น ให้เป็นสถาบันการวิจัยและวิชาการชั้นสูง จัดการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุขชั้นนำของภูมิภาค และเนื่องจากในการจัดตั้งราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์มีความจำเป็นบางประการที่อาจกระทบสิทธิของบุคคลตามกฎหมายเอกชน ซึ่งต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “ราชวิทยาลัย” “สภाराชวิทยาลัย” “ผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้จัดตั้งราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ขึ้น เป็นสถาบันการวิจัยและวิชาการชั้นสูง จัดการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุข และกำหนดให้ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ – มาตรา ๑๘)

๓.๑ กำหนดให้ราชวิทยาลัยเป็นสถาบันการวิจัยและวิชาการชั้นสูง และจัดการศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุขมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย สร้าง ประมวล ประยุกต์ ส่งเสริม เผยแพร่ พัฒนา จัดการศึกษาและผลิตบุคลากรในระดับสูง เพื่อสร้างองค์ความรู้ เป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์ และการสาธารณสุข ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขแก่ประชาชน ให้ความช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ประสบภัยพิบัติ รวมทั้งส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๓.๒ กำหนดให้ราชวิทยาลัยแบ่งส่วนงานเป็นดังนี้

๑) สำนักงานราชวิทยาลัย มีหน้าที่บริหารจัดการกิจการทั่วไปของราชวิทยาลัย จัดทำนโยบายและแผนของราชวิทยาลัย ประสานงานกับส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนกิจการของราชวิทยาลัย และดำเนินการตามที่เลขาธิการราชวิทยาลัยหรือสภाराชวิทยาลัยมอบหมาย

๒) สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ มีหน้าที่ดำเนินการวิจัย ส่งเสริม สนับสนุน และนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ และพัฒนากำลังคนระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การแพทย์และการสาธารณสุข

๓) สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทำการวิจัย นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และให้บริการทางวิชาการ

๔) วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์ มีหน้าที่จัดการศึกษาทางด้านแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ ทำการวิจัย และสนับสนุนให้ทำการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องดังกล่าว และให้บริการในการบำบัดรักษาผู้ป่วย

๓.๓ กำหนดให้รายได้ของราชวิทยาลัยมาจากเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่ราชวิทยาลัย เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือราชวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของราชวิทยาลัย รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของราชวิทยาลัย รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่ราชวิทยาลัยปกครองดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ และรายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

๓.๔ กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ราชวิทยาลัยได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของราชวิทยาลัย หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของราชวิทยาลัย หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของราชวิทยาลัย และกำหนดให้ทรัพย์สินของราชวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับ

การศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ การให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข และการทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยก อายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับราชวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของราชวิทยาลัยมิได้

๔. หมวด ๒ การดำเนินการ (มาตรา ๑๙ – มาตรา ๓๙)

๔.๑ กำหนดให้มีสภาราชวิทยาลัย ประกอบด้วย ประธานสภาราชวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เลขาธิการราชวิทยาลัย กรรมการสภาราชวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าส่วนงาน ตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง กรรมการสภาราชวิทยาลัยจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย และกรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกโดยคำแนะนำของประธานสภาราชวิทยาลัย

๔.๒ กำหนดให้สภาราชวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมายของราชวิทยาลัย และวางนโยบาย รวมทั้งอนุมัติแผนพัฒนาของราชวิทยาลัยที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๖

๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของราชวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของราชวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในราชวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล และข้อบังคับว่าด้วยสิทธิและสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย

๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของราชวิทยาลัย

๕) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง หรือการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๘ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

๖) อนุมัติการรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในราชวิทยาลัยและยกเลิกการรับเข้าสมทบ

๗) อนุมัติการจัดการศึกษาร่วม และยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น

๘) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวมหรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

๙) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร ทั้งของราชวิทยาลัยและที่ราชวิทยาลัยจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์

๑๐) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนประธานสภาราชวิทยาลัย กรรมการสภาราชวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เลขาธิการราชวิทยาลัย หัวหน้าส่วนงาน ตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

๑๑) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม

๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนรองเลขาธิการราชวิทยาลัย

๑๓) แต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษาราชวิทยาลัยหรือให้กรรมการที่ปรึกษาราชวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่ง

๑๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ จัดหาแหล่งทุน และทรัพยากรอื่น

๑๕) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิคนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๑๐)

๑๖) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของราชวิทยาลัย

๑๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเลขาธิการราชวิทยาลัย และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง

๑๘) รับรองรายงานประจำปีของราชวิทยาลัยและเสนอรายงานนั้นต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อทราบ

๑๙) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาราชวิทยาลัย รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภาราชวิทยาลัยทราบ

๒๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของราชวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

๔.๓ กำหนดให้มีคณะที่ปรึกษาราชวิทยาลัย ประกอบด้วย กรรมการที่ศึกษาราชวิทยาลัยจำนวนหนึ่ง ซึ่งสภาราชวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกราชวิทยาลัย

๔.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารราชวิทยาลัย ประกอบด้วย เลขาธิการราชวิทยาลัย เป็นประธาน รองเลขาธิการราชวิทยาลัย และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๘ วรรคสอง เป็นกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแผนพัฒนาราชวิทยาลัย พิจารณากลั่นกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของราชวิทยาลัยพิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การเปลี่ยนแปลง การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และทรัพย์สินของราชวิทยาลัย ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่เลขาธิการราชวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของราชวิทยาลัย

๔.๕ กำหนดให้มีเลขาธิการราชวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของราชวิทยาลัย และอาจมีรองเลขาธิการราชวิทยาลัยหรือผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัย หรือจะมีทั้งรองเลขาธิการราชวิทยาลัยและผู้ช่วยเลขาธิการราชวิทยาลัยตามจำนวนที่สภาราชวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่เลขาธิการราชวิทยาลัยมอบหมายก็ได้

๕. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน (มาตรา ๔๐ – มาตรา ๔๕)

๕.๑ กำหนดให้ราชวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัย และการให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของราชวิทยาลัย

๕.๒ กำหนดให้ราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินส่วนงานของราชวิทยาลัยตามมาตรา ๘ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของราชวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของราชวิทยาลัย และกำหนดให้ราชวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาราชวิทยาลัยกำหนด แล้วรายงานสภาราชวิทยาลัย และประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

๖. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ (มาตรา ๔๖ – มาตรา ๕๑)

๖.๑ กำหนดให้ราชวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้องเป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี แยกตามส่วนงานของราชวิทยาลัย มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

๖.๒ กำหนดให้ราชวิทยาลัยจัดทางการเงินส่งผู้สอบบัญชีของราชวิทยาลัยภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

๖.๓ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภาราชวิทยาลัยแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของราชวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของราชวิทยาลัยในรอบปีบัญชี

๗. หมวด ๕ การกำกับและดูแล (มาตรา ๕๒ – มาตรา ๕๓)

กำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของราชวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับราชวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินการของราชวิทยาลัย ซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวมให้นายกรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

๘. หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ (มาตรา ๕๔ – มาตรา ๕๘)

กำหนดให้คณาจารย์ประจำของราชวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ คือ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์

๙. หมวด ๗ ปริญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ (มาตรา ๕๙ – มาตรา ๖๖)

๙.๑ กำหนดให้ราชวิทยาลัยมีปริญญาสามชั้น คือ ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม. และปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

๙.๒ กำหนดให้ราชวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งประธานสภาราชวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภาราชวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งกรรมการที่ปรึกษาราชวิทยาลัย ครูประจำตำแหน่งผู้บริหารหรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของราชวิทยาลัยได้

๑๐. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๗ – มาตรา ๖๘)

๑๐.๑ กำหนดโทษผู้ที่ใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบเครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในราชวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือใช้สิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในราชวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๒ กำหนดโทษผู้ที่กระทำการปลอมหรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของราชวิทยาลัยหรือส่วนงานของราชวิทยาลัย ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ หรือใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของราชวิทยาลัยหรือส่วนงานของราชวิทยาลัยปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ ใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของราชวิทยาลัยหรือส่วนงานของราชวิทยาลัย ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๕ วรรคสอง ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๑. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๙ – มาตรา ๗๖)

๑๑.๑ กำหนดให้โอนงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับแผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข ผลผลิตที่ ๑ ผลงานการให้บริการรักษาพยาบาลและส่งเสริมสุขภาพเพื่อการศึกษา และแผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ผลผลิตที่ ๑ ผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินการวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ไปเป็นของราชวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

๑๑.๒ กำหนดให้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใบอนุญาตจัดตั้งสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์ที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นอันสิ้นสุดลง และให้ถือว่าสถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬาภรณ์เป็นอันเลิกกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยไม่ต้องดำเนินการเลิกกิจการหรือชำระบัญชี

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

ล้มละลาย (ฉบับที่ ๙)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๒ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ
ของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาตรา ๙๐/๙๑ ถึงมาตรา ๙๐/๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓

“หมวด ๓/๒

กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ส่วนที่ ๑

บทนิยาม

มาตรา ๙๐/๙๑ ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่จดทะเบียนกับหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

“แผน” หมายความว่า แผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นของห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นลูกหนี้ และหมายความรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในคณะบุคคลผู้เป็นลูกหนี้ด้วย

“ผู้บริหารแผน” หมายความว่า ผู้จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแผน

“ผู้บริหารของลูกหนี้” หมายความว่า หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจดำเนินการกิจการของลูกหนี้อยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

ส่วนที่ ๒

การขอให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

มาตรา ๙๐/๙๒ เมื่อลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ และเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ ซึ่งเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน โดยลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องมีจำนวนหนี้แน่นอน ไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ลูกหนี้ที่เป็นคณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาท และลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัดต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาทแต่ไม่ถึงสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๙๓ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้

ถ้ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้เกิดขึ้น ให้สันนิษฐานว่าลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้

(๑) ลูกหนี้มีทรัพย์สินไม่พอกับหนี้สิน

(๒) ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด และเมื่อได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ให้ชำระหนี้แล้วยังไม่ชำระหนี้ภายในเวลาสามสิบวัน

(๓) ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะพึงบังคับคดีได้ตามคำพิพากษา หรือเจ้าหนี้ร้องขอบังคับคดีแก่ลูกหนี้แล้ว ไม่มีทรัพย์สินพอชำระหนี้

(๔) ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง และมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้ผิดนัดหรืออาจจะผิดนัดชำระหนี้เจ้าหนี้รายอื่น ๆ

(๕) ลูกหนี้มีกระแสดูเงินสดไม่พอชำระหนี้

มาตรา ๙๐/๙๓ บุคคลซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหนี้ในหนี้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการซึ่งอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน และมีจำนวนหนี้แน่นอนตามมาตรา ๙๐/๙๒ วรรคหนึ่ง

(๒) ลูกหนี้ซึ่งมีลักษณะตามมาตรา ๙๐/๙๒ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๙๐/๙๔ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๙๓ จะยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนของลูกหนี้ไม่ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

(๒) ศาลหรือนายทะเบียนได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ต้องเลิกกันด้วยเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าการชำระบัญชีของนิติบุคคลดังกล่าวจะเสร็จแล้วหรือไม่

(๓) ศาลได้เคยมีคำสั่งยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ตามความในหมวดนี้ ภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนยื่นคำร้องขอ

มาตรา ๙๐/๙๕ คำร้องขอของบุคคลตามมาตรา ๙๐/๙๓ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน จะต้องแสดงโดยชัดแจ้งถึง

(๑) การที่ลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้

(๒) รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนที่ลูกหนี้เป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการและมีจำนวนหนี้แน่นอนตามมาตรา ๙๐/๙๒ วรรคหนึ่ง รวมทั้งรายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ทั้งหลาย

(๓) เหตุอันสมควรและช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ

ผู้ร้องขอจะต้องแนบแผน พร้อมหลักฐานแสดงว่าเจ้าหนี้ได้ให้ความเห็นชอบในแผนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมด

มาตรา ๙๐/๙๖ ในแผนให้มีรายการต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

- (๑) เหตุผลที่ทำให้มีการฟื้นฟูกิจการ
- (๒) รายละเอียดแห่งสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันต่าง ๆ ของลูกหนี้ในขณะที่ยื่นคำร้องขอ
- (๓) หลักการและวิธีการฟื้นฟูกิจการ
 - (ก) ขั้นตอนของการฟื้นฟูกิจการ
 - (ข) การชำระหนี้ การยึดกำหนดเวลาชำระหนี้ การลดจำนวนหนี้ลง และการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ โดยสิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ที่ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ
 - (ค) การลดทุนและเพิ่มทุน
 - (ง) การก่อหนี้และระดมเงินทุน รวมตลอดถึงแหล่งของเงินทุนและเงื่อนไขแห่งหนี้สิน และเงินทุนดังกล่าว

- (จ) การจัดการและการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้
- (ฉ) เงื่อนไขการจ่ายเงินปันผลและประโยชน์อื่นใด
- (๔) การไถ่ถอนหลักประกัน ในกรณีที่มีเจ้าหนี้มีประกัน และความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน
- (๕) แนวทางแก้ปัญหาในกรณีขาดสภาพคล่องชั่วคราวระหว่างการปฏิบัติตามแผน
- (๖) วิธีปฏิบัติในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องหรือโอนหนี้
- (๗) ชื่อ คุณสมบัติ หนังสือยินยอมของผู้บริหารแผน และคำตอบแทน
- (๘) การแต่งตั้งและการพ้นตำแหน่งของผู้บริหารแผน
- (๙) ระยะเวลาดำเนินการตามแผนซึ่งไม่เกินสามปี
- (๑๐) การไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญา ในกรณีที่ทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญา มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้

มาตรา ๙๐/๙๗ ในการร้องขอฟื้นฟูกิจการ ผู้ร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาลหนึ่งพันบาท และต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายที่ผู้ร้องขอต้องรับผิดชอบในการขอฟื้นฟูกิจการไว้ต่อศาลเป็นจำนวนหนึ่งหมื่นบาท ในขณะยื่นคำร้องขอหรือตามจำนวนที่ศาลจะเห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ร้องขอทิ้งคำร้องขอให้ศาลจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

มาตรา ๙๐/๙๘ ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอทิ้งคำร้องขอ หรือขาดนัดพิจารณา หรือศาลอนุญาตให้ถอนคำร้องขอ ก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับ เพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายและลูกหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

มาตรา ๙๐/๙๙ เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วนและให้ศาลประกาศคำสั่งรับคำร้องขอและวันเวลานัดไต่สวนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับล่วงหน้าก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน กับให้ส่งสำเนาคำร้องขอและแจ้งวันเวลานัดไต่สวนแก่ลูกหนี้ เจ้าหนี้ทั้งหลาย และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และแจ้งให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อนายทะเบียนจะได้จดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนด้วย ทั้งนี้ ให้ส่งก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา ๙๐/๑๐๐ ในการไต่สวนคำร้องขอ ศาลต้องไต่สวนเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๙๒ และมาตรา ๙๐/๙๕ และแผนเข้าหลักเกณฑ์ตามที่ศาลสามารถให้ความเห็นชอบได้ตามมาตรา ๙๐/๑๐๑ ถ้าได้ความจริงและมีเหตุอันสมควรที่จะฟื้นฟูกิจการและแผนเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทั้งผู้ร้องขอยื่นคำร้องขอโดยสุจริต ให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน มิฉะนั้นให้มีคำสั่งยกคำร้องขอ

ในกรณีที่ไม่มีผู้คัดค้านคำร้องขอ ถ้าศาลเห็นสมควรจะงดการไต่สวนและมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๐๑ การให้ความเห็นชอบด้วยแผนของศาล ต้องมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๙๖
- (๒) แผนได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้จำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมด
- (๓) ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เว้นแต่เจ้าหนี้ผู้เสียเปรียบจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือกับข้อเสนอชำระหนี้ในลำดับซึ่งแตกต่างออกไป

(๔) เมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และ

(๕) เจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ที่ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

ในกรณีที่แผนมีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๙๖ ให้ศาลสอบถามผู้ร้องขอ ถ้าศาลเห็นว่ารายการในแผนที่ขาดไปนั้นไม่ใช่สาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ให้ถือว่าแผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๙๖

มาตรา ๙๐/๑๐๒ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ ให้ศาลประกาศคำสั่งดังกล่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับ กับให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และนายทะเบียน

หุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนด้วย

มาตรา ๙๐/๑๐๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๑ มาใช้บังคับกับการไต่สวนคำร้องขอของศาลโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๐๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดี หรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

(๒) ห้ามมิให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกหรือจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ และห้ามมิให้นิติบุคคลนั้นเลิกกันโดยประการอื่น

(๓) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๔) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ ถ้ามูลแห่งหนี้ตามคำพิพากษานั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน ในกรณีที่ได้นำดำเนินการบังคับคดีไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการบังคับคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือการบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะทราบว่าได้มีการยื่นคำร้องขอ หรือการบังคับคดีตามคำพิพากษาให้ลูกหนี้ส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเสร็จก่อนวันดังกล่าวไว้

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้เป็นของเสียง่าย หรือถ้าห่วงงั่วไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายได้โดยวิธีขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร แล้วให้หักเงินไว้ ถ้าศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน ก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมอบเงินนั้นแก่ผู้บริหารแผนนำไปใช้จ่ายได้ ถ้าศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดี หรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

(๕) ห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันบังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๖) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ซึ่งบังคับชำระหนี้ได้เองตามกฎหมายยึดทรัพย์สินหรือขายทรัพย์สินของลูกหนี้

(๗) ห้ามมิให้เจ้าของทรัพย์สินที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินการของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขายหรือสัญญาอื่นที่มีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาในการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสัญญาเช่าที่ยังไม่สิ้นกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ หรือของบุคคลอื่นที่อาศัยสิทธิของลูกหนี้ รวมตลอดจนฟ้องร้องบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้ซึ่งเกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าว ถ้ามีการฟ้องคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลลงการพิจารณาคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนลูกหนี้หรือผู้บริหารแผน แล้วแต่กรณี ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ ราคา ค่าตอบแทนการใช้ทรัพย์สิน หรือค่าเช่าตามสัญญา สองคราวติดต่อกัน หรือกระทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ

(๘) ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๙) คำสั่งตามวิธีการชั่วคราวของศาลที่ให้อัดอายัด ห้ามจำหน่าย จ่าย โอนทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือให้พิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณานั้น ให้ศาลที่รับคำร้องขอมีอำนาจสั่งให้ระงับผลบังคับไว้ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ถ้าต่อมาศาลนั้นมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดี หรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ และเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ก็ให้มีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวหรือคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวดังกล่าวตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๑๐) ห้ามมิให้ผู้ประกอบการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ งดให้บริการแก่ลูกหนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนลูกหนี้หรือผู้บริหารแผน แล้วแต่กรณี ไม่ชำระค่าบริการที่เกิดขึ้นหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ และเห็นชอบด้วยแผนสองคราวติดต่อกัน แต่ไม่ห้ามผู้ประกอบการสาธารณูปโภคที่จะมีคำร้องให้ศาลที่รับคำร้องขอมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้องตามที่ศาลเห็นสมควร

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหรือคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่งไม่มีผลผูกพันลูกหนี้

การออกคำสั่งของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้ การทำนิติกรรมหรือการชำระหนี้ใด ๆ ที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่ง การนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๙๐/๑๐๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๓ มาตรา ๙๐/๑๔ และมาตรา ๙๐/๑๕ มาใช้บังคับกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อจำกัดสิทธิของเจ้าหนี้ การดำเนินการที่ถือเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้มีประกัน อายุความและระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการบังคับคดี และระยะเวลาเกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

มาตรา ๙๐/๑๐๖ เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนให้ศาลประกาศคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนด้วย กับให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อนำคำสั่งดังกล่าวไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙๐/๑๐๗ แผนซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว ผูกมัดเจ้าหนี้ที่ได้เข้าร่วมประชุมในการลงมติเห็นชอบด้วยแผนหรือได้รับแจ้งให้เข้าร่วมประชุมในการลงมติดังกล่าว

มีให้นำมาตรา ๑๐๕๕ (๑) (๒) และ (๔) มาตรา ๑๐๕๖ มาตรา ๑๐๕๗ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๑๙ มาตรา ๑๑๔๕ มาตรา ๑๒๒๐ ถึงมาตรา ๑๒๒๘ และมาตรา ๑๒๓๘ ถึงมาตรา ๑๒๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับแก่แผนตามมาตรานี้

คำสั่งของศาลที่ให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกันหรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ ในหนี้ที่มีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และไม่มีผลให้บุคคลเช่นนั้นต้องรับผิดชอบในหนี้ที่ก่อขึ้นตามแผนตั้งแต่วันดังกล่าว เว้นแต่บุคคลเช่นนั้นจะยินยอมเป็นหนังสือด้วย

มาตรา ๙๐/๑๐๘ ในระหว่างดำเนินการตามแผน หากมีเจ้าหนี้นี้ยื่นคำร้องต่อศาลเกี่ยวกับมูลหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนว่าลูกหนี้ไม่แสดงรายละเอียดแห่งหนี้สินของตน หรือแสดงจำนวนหนี้ที่ค้างชำระของเจ้าหนี้ทั้งหลายไม่ถูกต้อง ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วนกับให้ส่งสำเนาคำร้องแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ทั้งหลาย ผู้บริหารแผน และลูกหนี้

หากศาลไต่สวนแล้วได้ความจริงตามที่เจ้าหนี้ร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลสอบถามผู้บริหารแผนและลูกหนี้ถึงเหตุดังกล่าว ถ้าศาลเห็นว่าหนี้ที่มีได้แสดงหรือที่ได้แสดงไว้ในรายละเอียดแห่งหนี้สินนั้นเป็นข้อผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดเล็กน้อย ก็ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนหรือลูกหนี้แก้ไขแผนสำหรับหนี้ที่ขาดหายไปหรือแก้ไขข้อผิดพลาดเช่นนั้นให้ถูกต้อง และให้ถือว่าแผนยังมีผลผูกพันเจ้าหนี้ทั้งหลายต่อไป ถ้าศาลเห็นว่าหนี้ที่มีได้แสดงหรือที่ได้แสดงไว้ในรายละเอียดแห่งหนี้สินนั้นเป็นข้อผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดในสาระสำคัญ ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

มาตรา ๙๐/๑๐๙ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ และบรรดาสีทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ เว้นแต่สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล ตกแก่ผู้บริหารแผน

มาตรา ๙๐/๑๑๐ ผู้บริหารแผนอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ทำข้อบังคับของลูกหนี้ขึ้นใหม่ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับหรือข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิของลูกหนี้ตามแนวทางที่กำหนดในแผน เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๐๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๑๑ ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้บริหารแผนเลิกกัน
- (๓) ศาลอนุญาตให้ลาออก
- (๔) ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๖) พ้นจากตำแหน่งตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผน
- (๗) เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง หรือเมื่อได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน
- (๘) ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๐/๑๑๓

มาตรา ๙๐/๑๑๒ ให้ผู้บริหารแผนจัดทำรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกรอบสามเดือนตามรูปแบบที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด

มาตรา ๙๐/๑๑๓ ในกรณีที่ผู้บริหารแผนไม่ดำเนินการตามแผน หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือมีเหตุอื่นที่ไม่สมควรเป็นผู้บริหารแผนต่อไป เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล หรือเจ้าหนี้ ผู้บริหารของลูกหนี้ หรือลูกหนี้มีคำร้องต่อศาล ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งหรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๑๔ เมื่อผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและยังมีกิจการตามแผนที่จะต้องดำเนินต่อไป หากเจ้าหนี้หรือลูกหนี้เสนอชื่อผู้บริหารแผนคนใหม่ต่อศาล และไม่มีผู้คัดค้าน ก็ให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้บริหารแผน

กรณีที่มีการคัดค้านชื่อผู้บริหารแผน ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ โดยเร็วที่สุดเพื่อลงมติเลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ โดยมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ต้องไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทน ในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้นและให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสนอชื่อผู้นั้นต่อศาล เพื่อให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้บริหารแผน

เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้ตามวรรคสองแล้ว แต่ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจลงมติเลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นการด่วน และต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้

และเจ้าหน้าที่หลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เมื่อศาลได้พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และลูกหนี้แล้ว ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้บริหารแผน หรือมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๐๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๑๕ ในกรณีที่มิเหตุทำให้ผู้บริหารแผนทำหน้าที่ไม่ได้เป็นการชั่วคราวหรือในระหว่างที่ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและศาลยังมิได้มีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่ ให้ศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้บริหารแผนชั่วคราวจนกว่าเหตุเช่นนั้นสิ้นสุดลง หรือจนกว่าศาลจะได้มีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่ ทั้งนี้ ให้ผู้บริหารแผนชั่วคราวมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้บริหารแผน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๐๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

การยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน และการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๑๑๖ ถ้าลูกหนี้ ผู้บริหารของลูกหนี้ ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้วแต่กรณี เห็นว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้วให้รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า และให้ศาลนัดพิจารณาหากได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ในกรณีที่ยังเหลือระยะเวลาดำเนินการตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปภายในกำหนดระยะเวลาตามแผน ถ้าในระหว่างนั้นระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงแล้วแต่เป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการมาใกล้จะสำเร็จแล้ว ศาลจะขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้ มิฉะนั้นให้ศาลดำเนินการต่อไปตามวรรคสอง

เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง แต่การฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ให้ผู้บริหารแผนหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี รายงานให้ศาลทราบภายในสิบสี่วันนับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุด ถ้าศาลเห็นสมควรก็ให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

นับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงจนกระทั่งศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ให้ผู้บริหารแผนคงมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไปเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๙๐/๑๑๗ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารแผน ลูกหนี้ และผู้บริหารของลูกหนี้ โดยไม่ชักช้า

เมื่อได้ทราบคำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้บริหารแผนต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินและกิจกรรมของลูกหนี้แก่ลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๐๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๑๘ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเป็นของลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้ และให้ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๙๐/๑๑๙ คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความผูกพันในหนี้ของลูกหนี้กับเจ้าหนี้ตามแผน และให้มีผลดังนี้

- (๑) ลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป
- (๒) ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป
- (๓) ค่าตอบแทนของผู้บริหารแผน และหนี้ซึ่งผู้บริหารแผนก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ยกเว้นหนี้ละเมิด เป็นหนี้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้ โดยให้อยู่ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิลำดับที่ ๑ ตามมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๙๐/๑๒๐ เมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แต่ลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้ยังไม่ได้เข้าไปจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ให้ผู้บริหารแผนมีอำนาจจัดการเพื่อรักษาประโยชน์ของลูกหนี้ตามสมควรแก่พฤติการณ์ จนกว่าลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้จะเข้าจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าตำแหน่งผู้บริหารของลูกหนี้ว่างอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ หรือดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ในกรณีที่ต้องมีการประชุมเพื่อดำเนินการตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมดังกล่าว และให้ถือว่าเป็นการประชุมของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๑๒๑ คำสั่งศาลที่ให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนและยกเลิกการฟื้นฟูกิจการไม่กระทบถึงการใดที่ผู้บริหารแผนได้กระทำไปแล้วก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้น

ส่วนที่ ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๙๐/๑๒๒ ผู้ใดยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๙๐/๙๒ อันเป็นเท็จในสาระสำคัญ ซึ่งอาจทำให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้อื่น หรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๑๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙๐/๑๐๔ (๘) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๑๒๔ ลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้ผู้ใดโดยทุจริตปกปิดรายละเอียดแห่งหนี้สินในสาระสำคัญ หรือแสดงจำนวนหนี้ที่ค้างชำระของเจ้าหนี้ทั้งหลายอันเป็นเท็จในสาระสำคัญ ซึ่งอาจทำให้เจ้าหนี้เสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๑๒๕ ผู้ใดล่วงรู้กิจการหรือข้อมูลใด ๆ ของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูกิจการเนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในหมวดนี้ อันเป็นกิจการหรือข้อมูลที่ตามปกติวิสัยของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยด้วยประการใด ๆ นอกจากตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๑๒๖ ผู้ใดเป็นผู้บริหารแผนหรือผู้บริหารแผนชั่วคราวปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ โดยมีมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๑๒๗ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามความในหมวดนี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือกระทำการหรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๙๐/๑๒๘ ให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้เป็นผู้เสียหายในความผิดตามความในหมวดนี้ด้วย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ยังไม่ครอบคลุมลูกหนี้ซึ่งประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีทั้งบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน และประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ดังนั้น เพื่อให้ลูกหนี้ซึ่งไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูกิจการและไม่ต้องตกเป็นบุคคลล้มละลาย หากมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

สมัยคณะรัฐมนตรีที่มี จอมพล แปลก พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ เป็นต้นไป โดยพระราชบัญญัตินี้ยกเลิกกฎหมายฉบับก่อน ๆ ๓ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติล้มละลาย รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๐ และพระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔ รวมถึงบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกจำนวน ๙ ครั้ง โดยในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี จอมพล ถนอม กิตติขจรเป็นนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ๓ ฉบับ คือ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ และในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ๒ ฉบับ คือ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ และ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีหลักการในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เพื่อกำหนดกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกำหนดโทษอาญาที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มหมวด ๓/๒) กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาตรา ๙๐/๙๑ ถึงมาตรา ๙๐/๑๒๘) ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีก ๙ ฉบับตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๘๓ หน้า ๙๕๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐) อาทิตยทิพอาภา พล.อ. พิชยนทรโยธิน ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลักษณะล้มละลายเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

หมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลายประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับการขอให้ล้มละลายและการสั่งพิทักษ์ทรัพย์ คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ การประชุมเจ้าหนี้ กรรมการเจ้าหนี้ การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย คำพิพากษาให้ล้มละลาย การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิและการปลดจากการล้มละลาย

หมวด ๒ กระบวนพิจารณาในกรณีลูกหนี้ตาย

หมวด ๓ กระบวนพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

หมวด ๔ วิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับการขอชำระหนี้ ทรัพย์สินซึ่งอาจเอามาชำระหนี้ ผลของการล้มละลายเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำไปแล้ว การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน การแบ่งทรัพย์สิน การปิดคดี และการยกเลิกการล้มละลาย

หมวด ๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งและถอดถอน และอำนาจหน้าที่

หมวด ๖ อำนาจศาลและกระบวนพิจารณาคดีล้มละลาย

หมวด ๗ การสอบสวนและบทกำหนดโทษ

หมวด ๘ บทบัญญัติเบ็ดเสร็จ ประกอบด้วยส่วนที่เกี่ยวกับเงินค้ำจ่าย การล้มละลายเกี่ยวกับต่างประเทศ และค่าธรรมเนียม

๒. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๒๘ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๑๑ หน้า ๑๙๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากค่าของเงินในปัจจุบันแตกต่างไปจากเมื่อสมัยก่อนเป็นอันมาก จึงควรแก้ไขกำหนดจำนวนหนี้ที่จะฟ้องคดีล้มละลายให้สูงขึ้น กับแก้ไขจำนวนเงินวงศาลและค่าธรรมเนียมบางอย่างให้เหมาะสม และโดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิกถอนการกระทำของลูกหนี้เกี่ยวกับทรัพย์สินยังไม่รัดกุม จึงสมควรแก้ไขด้วย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เดิมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งอนุมาตรา ๒ ของมาตรา ๙ ได้กำหนดให้เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ (๒) ลูกหนี้เป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาทหรือเป็นหนี้เจ้าหนี้หลายคน ซึ่งเข้าชื่อกันเป็นโจทก์เป็นจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท ซึ่งในพระราชบัญญัติฉบับที่ ๒ นี้ได้แก้ไขจำนวนเงินเป็นไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาท

๒. แก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๑ ในเรื่องการกำหนดจำนวนเงินประกันที่โจทก์ต้องนำมาวางต่อศาล จากห้าสิบบาทแก้ไขเป็นหนึ่งพันบาท

๓. แก้ไขในมาตรา ๖๘ เรื่อง การร้องขอปลดล้มละลาย โดยการนำเงินมาวางไว้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าสิบบาทเพื่อเป็นประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย โดยได้แก้ไขจำนวนเงินเป็น “ไม่เกินห้าร้อยบาท”

๔. แก้ไขมาตรา ๑๐๙ เรื่องทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ ข. สัตว์ พืชพันธุ์เครื่องมือและสิ่งของสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้ราคารวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยบาท โดยได้แก้ไขจำนวนเงินเป็น “ราคารวมกันไม่เกินสามพันบาท”

๕. แก้ไขมาตรา ๑๗๙ เรื่องค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายสำหรับค่าขึ้นศาลสำหรับคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลายยังให้คงเดิมไว้ คือ ห้าสิบบาท แต่ได้แก้ไขค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายคิดตามจำนวนหนี้สินที่ขอรับชำระโดยอัตราเดิม คือ

- ก. หนี้สินไม่เกินหนึ่งพันบาท ค่าธรรมเนียมห้าบาท
 - ข. หนี้สินเกินหนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท ค่าธรรมเนียมสิบบาท
 - ค. หนี้สินเกินห้าพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมห้าสิบบาท
 - ง. หนี้สินเกินหนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมยี่สิบบาท
- ถ้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้คิดฉบับละห้าบาทเสมอกันหมด
- โดยได้แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ ดังนี้
- ก. หนี้สินไม่เกินห้าพันบาท ค่าธรรมเนียมยี่สิบบาท
 - ข. หนี้สินเกินห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมห้าสิบบาท
 - ค. หนี้สินเกินสองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมหนึ่งร้อยบาท
 - ง. หนี้สินเกินห้าหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมสองร้อยบาท
- ถ้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้คิดฉบับละยี่สิบบาทเสมอกันหมด

๓. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๓๗ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๒๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เจ้าหนี้มีสิทธิจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายจะต้องเป็นหนี้ไม่เกินน้อยกว่าสามหมื่นบาทและเนื่องจากในปัจจุบันค่าของเงินบาทตกต่ำลงมากสมควรกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ได้ล้มละลายได้เสียใหม่ โดยจะฟ้องได้ต่อเมื่อลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เดิมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๙ ได้กำหนดให้เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้โดยกำหนดจำนวนหนี้ไว้หนึ่งพันบาท ต่อมาในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินให้เป็นไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาท และในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๓ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินให้เป็นไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท และได้บัญญัติให้ฟ้องลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาทเอาไว้ด้วย

๒. เดิมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๑๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ฟ้องล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกันไว้ดังนี้ ในอนุมาตรา (๒) กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้วจะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้วเงินยังขาดอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท ต่อมาในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินดังกล่าวให้เป็นไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาท และในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้แก้ไขเพิ่มจำนวนเงินดังกล่าว โดยให้กรณีบุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท

๔. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๘ ก วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๑ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว อันควรได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการ แต่เนื่องจากมาตรา ๙๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่ยอมให้ลูกหนี้ก่อนขึ้นโดยรู้อยู่แล้วว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย อันเป็นเหตุให้ไม่มีสถาบันทางการเงิน หรือเอกชนรายใดยินยอมให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ลูกหนี้จึงต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายทั้ง ๆ ที่กิจการของลูกหนี้อยู่ในสภาพที่จะฟื้นฟูกิจการได้ หากได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน สมควรที่จะมีบทบัญญัติคุ้มครองการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการได้ซึ่งจะช่วยเจ้าหนี้ให้มีโอกาสรับชำระหนี้อย่างเป็นธรรมด้วย อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๓ ส่วน มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ได้บัญญัติเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มาตรา ๙๐/๑ ถึงมาตรา ๙๐/๙๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ประกอบไปด้วย ๑๓ ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑ บทนิยาม

ส่วนที่ ๒ การขอและการให้พื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๓ การตั้งผู้ทำแผน

ส่วนที่ ๔ การขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๕ คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๖ การเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้ว

ส่วนที่ ๗ การประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๘ การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๙ การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๑๐ การยกคำร้องขอให้พื้นฟูกิจการ การยกเลิกคำสั่งให้พื้นฟูกิจการและการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๑๑ การขอรับชำระหนี้เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด

ส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์

ส่วนที่ ๑๓ บทกำหนดโทษว่าด้วยกระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

๕. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๒๙ ก วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๒ หน้า ๓๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้มีสิทธิจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ รวมทั้งจำนวนเงินที่ต้องวางประกันค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมในขั้นตอนต่าง ๆ และราคาของทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันสมควรแก้ไขให้เหมาะสม รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ และมาตรการในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินที่กำหนดไว้ยังไม่ครอบคลุมถึงสามียของลูกหนี้ นอกจากนี้ บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และกระบวนกล่มละลายบางประการยังไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยกระบวนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ การใช้ดุลพินิจของศาลในการเห็นชอบด้วยแผนอำนาจของผู้บริหารแผนเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ การปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้วในกระบวนกล่มละลาย และกระบวนฟื้นฟูกิจการ นอกจากนั้นได้แก้ไขในเรื่องลำดับบุริมสิทธิในคดีล้มละลายโดยกำหนดให้เงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างมีลำดับบุริมสิทธิเดียวกันกับเงินค่าภาษีอากร และเนื่องจากการจัดตั้งศาลล้มละลายเพื่อพิจารณาคดีล้มละลายโดยเฉพาะ สมควรยกเลิกบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายรวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ได้แก้ไขจำนวนเงินที่จะฟ้องให้ลูกหนี้ล้มละลาย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งได้บัญญัติให้ฟ้องลูกหนี้ ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้ เจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียว หรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นเจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียว หรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท ในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ นี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินกรณีบุคคลธรรมดาเป็นไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

๒. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ เรื่องการฟ้องล้มละลายของเจ้าหนี้มีประกันจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท ซึ่งในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวคือ กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้วจะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้อง ซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้ว เงินยังขาดอยู่สำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

๓. แก้ไขจำนวนเงินประกันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ต้องนำมาวางต่อศาลจากเดิมที่กำหนดไว้เพียงหนึ่งพันบาท เป็นห้าพันบาท (ยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑)

๔. แก้ไขจำนวนเงินที่กำหนดให้บุคคลล้มละลายนำมาวางต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าร้อยบาท เพื่อขอให้ปลดจากการล้มละลาย โดยแก้ไขเป็นห้าพันบาท (ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑)

๕. มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกในมาตรา ๙๐/๔๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ เรื่องการโอนทรัพย์สินของลูกหนี้โดยมีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้

มาตรา ๙๐/๔๑ เมื่อปรากฏว่ามีการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ อาจยื่นคำขอต่อศาล โดยทำเป็นคำร้อง ในการนี้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้ได้เปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้น

การเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามมาตรานี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนก่อนมีการยื่นคำร้องขอ

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องทรัพย์สินที่ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ ซึ่งเดิมในมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ ข. ได้กำหนดไว้สามพันบาท โดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ นี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ ข. สัตว์ พืชพันธุ์ เครื่องมือและสิ่งของสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้ ราคารวมกันไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๗. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องระยะเวลาการเพิกถอนนิติกรรมที่เกิดจากการฉ้อฉล ซึ่งเดิมการขอเพิกถอนนิติกรรมที่เกิดจากการฉ้อฉลที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาสามปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดยในพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ ยกเลิกมาตรา ๑๑๔ โดยลดระยะเวลาดังกล่าวเหลือหนึ่งปี

๖. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๑๐๓ ก วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ หน้า ๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการยุติธรรมกำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานธุรการอิสระของศาลยุติธรรม แต่มิได้กำหนดให้กรมบังคับคดีเป็นหน่วยงานธุรกรรมของศาลยุติธรรม กรมบังคับคดีจึงยังอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานะของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้
ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๓๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (มาตรา ๓)

๗. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๔๔ ก วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ลูกหนี้พ้นจากการล้มละลายโดยผลของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังขาดความชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผลของการพ้นจากการล้มละลาย โดยเฉพาะการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ อย่างไรก็ตามหลักการของบทบัญญัติในเรื่องนี้เป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลล้มละลายที่สุจริตได้มีโอกาสพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย สมควรคงหลักการดังกล่าวไว้ โดยยกเลิกบทบัญญัติเดิมและนำมากำหนดเพิ่มเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย นอกจากนี้ บทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลล้มละลายอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ซึ่งใช้บังคับในปัจจุบันนั้น ยังขาดความชัดเจนแน่นอนขึ้นอยู่กับการดุลพินิจของศาลแต่ละกรณี จึงสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์ที่ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักประกันแก่บุคคลล้มละลายว่าหากดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะสามารถได้รับการปลดจากล้มละลาย และเพื่อให้บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๓)
 ๒. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๓) คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้หรือของบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)” (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” ในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดฐานยักยอกหรือฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกั๊ยมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกั๊ยมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใด ส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใด ที่มีถึงลูกหนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา ๖)

๕. ให้เพิ่มมาตรา ๖๗/๑ ของส่วนที่ ๑๐ การปลดจากล้มละลายในหมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลายแห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ เกี่ยวกับเรื่องเมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจได้รับการปลดจากล้มละลายเมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๗๑ หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑ (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้ที่ได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบและไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต (มาตรา ๘)

๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ (มาตรา ๙)

๘. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๘๑/๑ มาตรา ๘๑/๒ มาตรา ๘๑/๓ และมาตรา ๘๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ เกี่ยวกับเรื่องมาตรา ๘๑/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๑/๒ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ให้ปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายทันทีที่พ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย มาตรา ๘๑/๒ ก่อนระยะเวลาสามปีตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่ง จะสิ้นสุดลงเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวไว้ก่อนก็ได้ มาตรา ๘๑/๓ เมื่อศาลไต่สวนคำขอตามมาตรา ๘๑/๒ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลล้มละลายมิได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมทรัพย์สินโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ศาลมีคำสั่งหยุดนับระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑ ตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอหรือวันที่ศาลมีคำสั่งจนถึงวันที่ศาลกำหนดโดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือไม่ก็ได้ มาตรา ๘๑/๔ เมื่อศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ แล้ว หากพฤติการณ์

เปลี่ยนแปลงไป บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวได้ (มาตรา ๑๐)

๙. ให้ยกเลิกส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์ ในหมวด ๓/๑ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และมาตรา ๙๐/๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๑)

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน เกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตราตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. บุคคลธรรมดาซึ่งศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และครบระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปลดจากล้มละลาย

บุคคลซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ถูกปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ปลดจากล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยการนับระยะเวลาให้นับตั้งแต่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย (มาตรา ๑๓)

๑๒. บทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดี บังคับแก่คดีดังกล่าว (มาตรา ๑๔)

๘. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๐ ก วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กระบวนพิจารณาคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อศาลเพื่อมีคำสั่งคำขอรับชำระหนี้ ทำให้กระบวนพิจารณาคำขอรับชำระหนี้มีหลายขั้นตอนสมควรลดขั้นตอนโดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้ เพื่อให้การพิจารณาคำขอรับชำระหนี้มีความรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ สมควรกำหนดรายละเอียดของคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายให้ชัดเจน และกำหนดให้เจ้าหนี้ที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดสามารถยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษปรับให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งคำขอรับชำระหนี้ รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่ง (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขความในวรรคสองของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้พิจารณา และมีคำสั่งอนุญาตให้บุคคลเป็นกรรมการเจ้าหนี้ (มาตรา ๔)

๓. แก้ไขมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดรายละเอียดของคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย และกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจตรวจคำขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลายและแจ้งให้ลูกหนี้แก้ไขให้ครบถ้วนชัดเจน (มาตรา ๕)

๔. แก้ไขวรรคสองของมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต้องทำตามแบบพิมพ์ และต้องแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนี้ที่ยื่นขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มมาตรา ๙๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าหนี้ที่ไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด สามารถยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลว่าตนประสงค์จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ และแสดงถึงเหตุสุดวิสัยที่ตนไม่อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ทันภายในเวลากำหนด ในกรณีที่ศาลเห็นว่ากรณีเป็นเหตุสุดวิสัย ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้รายนั้นยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ทั้งนี้เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ดังกล่าวมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้เฉพาะทรัพย์สินที่มีอยู่ภายหลังการแบ่งทรัพย์สินก่อนที่เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เท่านั้น และไม่กระทบถึงการใดที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ดำเนินการไปแล้ว (มาตรา ๗)

๖. แก้ไขมาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจออกหมายเรียกเจ้าหนี้ ลูกหนี้หรือบุคคลใดมาสอบสวนหรือให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารเพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับหนี้สินได้ และกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้เป็นผู้พิจารณาสั่งคำขอรับชำระหนี้ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อื่นโต้แย้ง และสำหรับกรณีที่มีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งยกคำขอรับชำระหนี้อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน หรืออนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน รวมทั้งกำหนดให้ผู้ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งสามารถยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ (มาตรา ๘) ซึ่งการพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องคัดค้านดังกล่าว ให้ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนคำขอรับชำระหนี้มาตรวจ และส่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำชี้แจงตามที่เห็นสมควร หากศาลสมควรให้ไต่สวนพยานหลักฐานเพิ่มเติม ก็ให้ดำเนินการโดยเร็วเท่าที่จำเป็น

๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ (มาตรา ๙)

๘. แก้ไขมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจยกคำขอรับชำระหนี้ หรือลดจำนวนหนี้ที่ได้มีคำสั่งอนุญาตไปโดยผิดหลง (มาตรา ๑๐)

๙. แก้ไขความใน (๔) ของวรรคหนึ่ง ในมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยแก้ไขลำดับการให้ชำระค่าใช้จ่ายและหนี้สินจากการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้ (มาตรา ๑๑)

๑๐. แก้ไขมาตรา ๑๓๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกระเบียบกำหนดคุณสมบัติของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเกี่ยวกับคำขอรับชำระหนี้ (มาตรา ๑๒)

๑๑. แก้ไขมาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๕ มาตรา ๑๖๖ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๑๖๘ มาตรา ๑๖๙ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๑๗๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยกำหนดอัตราโทษและแก้ไขจำนวนเงินให้มีความเหมาะสม (มาตรา ๑๓)

๑๒. แก้ไขมาตรา ๑๗๔ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยแก้ไขอัตราโทษสำหรับผู้กล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าหนี้ โดยมุ่งหวังที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๕)

๙. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๔๖ ก วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ หน้า ๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ยังไม่ครอบคลุมลูกหนี้ซึ่งประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีทั้งบุคคลธรรมดาและบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน และประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ดังนั้นเพื่อให้ลูกหนี้ซึ่งไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้มีโอกาสได้รับการฟื้นฟูกิจการและไม่ต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายหากมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา โดยเป็นการเพิ่มหมวด ๓/๒ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาตรา ๙๐/๙๑ ถึงมาตรา ๙๐/๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งเป็น ๖ ส่วน สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้ (มาตรา ๓)

๑. ส่วนที่ ๑ บทนิยาม (มาตรา ๙๐/๙๑)

“เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน

“ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่จดทะเบียนกับหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

“แผน” หมายความว่า แผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นของห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นลูกหนี้ และหมายความรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในคณะบุคคลผู้เป็นลูกหนี้ด้วย

“ผู้บริหารแผน” หมายความว่า ผู้จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแผน

“ผู้บริหารของลูกหนี้” หมายความว่า หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจดำเนินการกิจการของลูกหนี้ที่อยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน

๒. ส่วนที่ ๒ การขอให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน (มาตรา ๙๐/๙๒ – มาตรา ๙๐/๙๘)

๒.๑ กำหนดเมื่อลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้และเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการซึ่งเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน โดยลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ลูกหนี้ที่เป็นคณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาท และลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัดต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาทแต่ไม่ถึงสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้จะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม แต่ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๙๓ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้ ส่วนกรณีที่ทำให้สันนิษฐานว่าลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ มี ๕ ข้อดังนี้

๑) ลูกหนี้มีทรัพย์สินไม่พอกับหนี้สิน

๒) ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด และเมื่อได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ให้ชำระหนี้แล้วยังไม่ชำระหนี้ภายในเวลา สามสิบวัน

๓) ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินที่จะพึงบังคับคดีได้ตามคำพิพากษา หรือเจ้าหนี้ร้องขอบังคับคดีแก่ลูกหนี้แล้ว ไม่มีทรัพย์สินพอชำระหนี้

๔) ลูกหนี้ผิดชำระหนี้เจ้าหนี้รายใดรายหนึ่ง และมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้ผิดนัดหรืออาจจะผิดนัดชำระหนี้เจ้าหนี้รายอื่น ๆ

๕) ลูกหนี้มีกระแสเงินสดไม่พอชำระหนี้

๒.๒ กำหนดให้เจ้าหนี้และลูกหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้ แต่กรณีที่จะยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนของลูกหนี้ไม่ได้ มีเงื่อนไข ๓ ข้อดังนี้

๑) ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด

๒) ศาลหรือนายทะเบียนได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ต้องเลิกกันด้วยเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าการชำระบัญชีของนิติบุคคลดังกล่าวจะเสร็จแล้วหรือไม่

๓) ศาลได้เคยมีคำสั่งยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ภายในระยะเวลาหกเดือนก่อนยื่นคำร้องขอ

๒.๓ กำหนดให้คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน ต้องแสดงโดยชัดแจ้งโดยผู้ร้องขอต้องแนบแผนพร้อมหลักฐานแสดงว่าเจ้าหนี้ได้ให้ความเห็นชอบในแผนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมด ซึ่งแผนดังกล่าวต้องมีรายการเป็นไปตามมาตรา ๙๐/๙๖ กำหนด เช่น เหตุผลที่ทำให้มีการ

ฟื้นฟูกิจการ รายละเอียดแห่งสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพัน หลักการและวิธีการฟื้นฟูกิจการ การไถ่ถอน หลักประกัน แนวทางแก้ปัญหาในกรณีขาดสภาพคล่องชั่วคราว วิธีปฏิบัติในกรณีการโอนสิทธิเรียกร้อง ระยะเวลาดำเนินการตามแผนซึ่งไม่เกินสามปี ฯลฯ ทั้งนี้ ผู้ร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาลหนึ่งพันบาทและ ต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายต่อศาลเป็นจำนวนหนึ่งหมื่นบาทหรือตามที่ศาลเห็นสมควร หากผู้ร้องขอไม่ยอม วางเงินประกันให้ถือว่าผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอให้ศาลจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ส่วนการถอนคำร้องขอ ต้องได้รับอนุญาตจากศาล แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนแล้วศาลจะอนุญาตให้ถอน คำร้องขอไม่ได้ ในกรณีที่ผู้ร้องขอทั้งคำร้องขอ หรือขาดนัดพิจารณาหรือศาลอนุญาตให้ถอนคำร้องขอก่อนที่ ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายและลูกหนี้ ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

๓. ส่วนที่ ๓ การพิจารณาคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน (มาตรา ๙๐/๙๙ – มาตรา ๙๐/๑๐๕)

๓.๑ กำหนดเมื่อศาลส่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วนและให้ศาลประกาศ คำสั่งรับคำร้องขอและวันเวลานัดไต่สวนในหนังสือพิมพ์รายวันแพร่หลายหนึ่งฉบับล่วงหน้าก่อนวันนัดไต่สวน ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน กับให้ส่งสำเนาคำร้องและแจ้งวันเวลานัดไต่สวนแก่ลูกหนี้ เจ้าหนี้ทั้งหลาย เจ้าพนักงาน พินิจทรัพย์ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้ง คำสั่งศาลไว้ในทะเบียนด้วย ทั้งนี้ ให้ส่งก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจยื่น คำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน

๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบด้วยแผนของศาล อาทิ แผนต้องมีรายการครบถ้วน และต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหนี้ ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นเป็นไปตามลำดับที่กฎหมาย บัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เป็นต้น (มาตรา ๙๐/๑๐๑)

๓.๓ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการ ตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำคัญตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดี หรือยกเลิกคำสั่งฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามความในหมวดนี้ โดยกำหนด ข้อห้ามตามมาตรา ๙๐/๑๐๔ บัญญัติ

๔. ส่วนที่ ๔ การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน (มาตรา ๙๐/๑๐๖ – มาตรา ๙๐/๑๑๕)

๔.๑ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลประกาศคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ และเห็นชอบด้วยแผนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายหนึ่งฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียน หุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน ด้วยกับให้แจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพินิจทรัพย์เพื่อนำคำสั่งดังกล่าวไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๒ แผนซึ่งศาลสั่งเห็นชอบแล้วนั้นผูกมัดเจ้าหนี้ที่ได้เข้าร่วมประชุมในการลงมติเห็นชอบด้วยแผน หรือได้รับแจ้งให้เข้าร่วมประชุมในการลงมติดังกล่าว

๔.๓ ในระหว่างการดำเนินการตามแผน หากเจ้าหนี้นียื่นคำร้องต่อศาลเกี่ยวกับมูลหนี้ที่เกิดขึ้น ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนว่าลูกหนี้ไม่แสดงรายละเอียดแห่งหนี้สินของตนหรือ แสดงจำนวนหนี้ที่ค้างชำระของเจ้าหนี้ทั้งหลายไม่ถูกต้อง ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วนกับส่งสำเนาคำร้อง แก่เจ้าพนักงานพินิจทรัพย์ เจ้าหนี้ทั้งหลาย ผู้บริหารแผน และลูกหนี้

๔.๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการ และทรัพย์สินของลูกหนี้และบรรดาสิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ เว้นแต่สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล

ตกแก่ผู้บริหารแผน โดยผู้บริหารแผนอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ทำข้อบังคับของลูกหนี้ขึ้นใหม่ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับหรือข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิของลูกหนี้ตามแนวทางที่กำหนดในแผน

๕. ส่วนที่ ๕ การยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูและเห็นชอบด้วยแผน และการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ (มาตรา ๙๐/๑๑๖ – มาตรา ๙๐/๑๒๑)

๕.๑ กำหนดกรณีถ้าลูกหนี้ ผู้บริหารของลูกหนี้ ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เห็นว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้วให้รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า และให้ศาลนัดพิจารณาหากเป็นผลสำเร็จให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผนภายในกำหนดระยะเวลาตามแผน ถ้ายังเหลือระยะเวลาดำเนินการตามแผนให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการต่อไปแต่ถ้าระยะเวลาสิ้นสุดลงแล้วและแผนได้ดำเนินการใกล้จะสำเร็จแล้วศาลจะขยายระยะเวลาอีกตามควรก็ได้

๕.๒ กำหนดในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเป็นของลูกหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้และให้ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป

๕.๓ คำสั่งศาลที่ให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผน และยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ไม่กระทบถึงการใดที่ผู้บริหารแผนได้กระทำไปแล้วก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้น

๖. ส่วนที่ ๖ บทลงโทษ (มาตรา ๙๐/๑๒๒ – มาตรา ๙๐/๑๒๘)

๖.๑ กรณีผู้ใดยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๙๐/๒ อันเป็นเท็จ หรือกรณีผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔ (๘) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาทหรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙๐/๑๒๒ และมาตรา ๙๐/๑๒๓)

๖.๒ กรณีผู้ใดเป็นผู้บริหารแผนหรือผู้บริหารแผนชั่วคราวปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ โดยมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๙๐/๑๒๖)

๗. ในการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกต / จัดทำ



พระราชบัญญัติ
วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท
พ.ศ. ๒๕๕๙

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๒) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๓) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๔) พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติหรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“วัตถุตำรับ” หมายความว่า สิ่งปรุงไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่มีวัตถุออกฤทธิ์รวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ รวมทั้งวัตถุออกฤทธิ์ที่มีลักษณะเป็นวัตถุสำเร็จรูปทางเภสัชกรรมซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่คนหรือสัตว์ได้

“วัตถุตำรับยกเว้น” หมายความว่า วัตถุตำรับที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ได้รับการยกเว้นจากมาตรการควบคุมบางประการสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่มีอยู่ในวัตถุตำรับนั้น

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ ซึ่งแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

“เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า กระดาษหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏความหมายด้วยรูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมายหรือข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ ซึ่งสอดแทรกหรือรวมไว้กับภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปรุง แปรสภาพ เปลี่ยนรูป สังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ เพาะหรือปลูกเฉพาะพืชที่เป็นวัตถุออกฤทธิ์ และให้หมายความรวมถึงการแบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุด้วย

“ขาย” หมายความว่า จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ ส่งมอบหรือมีไว้เพื่อขาย

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร แต่ไม่รวมถึงการนำหรือส่งวัตถุออกฤทธิ์ผ่านราชอาณาจักรโดยมิได้มีการขนถ่ายออกจากอากาศยานที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ

“เสพ” หมายความว่า การรับวัตถุออกฤทธิ์เข้าสู่ร่างกายโดยรู้ว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ไม่ว่าด้วยวิธีใด

“ติดวัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า เสพวัตถุออกฤทธิ์เป็นประจำติดต่อกันจนตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งวัตถุออกฤทธิ์นั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นนั้นได้ตามหลักวิชาการ

“การบำบัดรักษา” หมายความว่า การบำบัดรักษาผู้ติดวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งรวมตลอดถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพและการติดตามผลภายหลังการบำบัดรักษาด้วย

“สถานพยาบาล” หมายความว่า โรงพยาบาล สถานพยาบาล สถานพักฟื้นหรือสถานที่อื่นใดที่ให้การบำบัดรักษาผู้เสพหรือผู้ติดวัตถุออกฤทธิ์ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สถานที่” หมายความว่า อาคารหรือส่วนของอาคาร และให้หมายความรวมถึงบริเวณของอาคารนั้น

“เภสัชกร” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม

“ข้อความ” หมายความว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียงหรือเครื่องหมาย และให้หมายความรวมถึงการกระทำใด ๆ ให้ปรากฏด้วยสิ่งนั้น อันทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“โฆษณา” หมายความว่า การเผยแพร่หรือการสื่อความหมายไม่ว่ากระทำโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า แต่ไม่รวมถึงเอกสารทางวิชาการ หรือตำราที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้รับใบอนุญาต ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งนิติบุคคลแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ด้วย

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า

(๑) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา นอกจากการอนุญาตใน (๒)

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น เฉพาะสำหรับการอนุญาตให้ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ การสั่งพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว ในจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยารายงานการรับ การจ่าย การเก็บรักษาและวิธีการปฏิบัติ อย่างอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ต่อคณะกรรมการทุกหกเดือนของปีปฏิทิน

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นกับออกประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ว่าวัตถุออกฤทธิ์อยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) ประเภท ๑ วัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่ใช้ในการแพทย์ และอาจก่อให้เกิดการนำไปใช้หรือมีแนวโน้มในการนำไปใช้ในทางที่ผิดสูง

(ข) ประเภท ๒ วัตถุออกฤทธิ์ที่ใช้ในการแพทย์ และอาจก่อให้เกิดการนำไปใช้หรือมีแนวโน้มในการนำไปใช้ในทางที่ผิดสูง

(ค) ประเภท ๓ วัตถุออกฤทธิ์ที่ใช้ในการแพทย์ และอาจก่อให้เกิดการนำไปใช้หรือมีแนวโน้มในการนำไปใช้ในทางที่ผิด

(ง) ประเภท ๔ วัตถุออกฤทธิ์ที่ใช้ในการแพทย์ และอาจก่อให้เกิดการนำไปใช้หรือมีแนวโน้มในการนำไปใช้ในทางที่ผิดน้อยกว่าประเภท ๓

(๒) กำหนดมาตรฐานว่าด้วยปริมาณ ส่วนประกอบ คุณภาพ ความบริสุทธิ์หรือลักษณะอื่นของวัตถุออกฤทธิ์ ตลอดจนการบรรจุและการเก็บรักษาวัตถุออกฤทธิ์ตาม (๑)

(๓) เพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงชื่อหรือประเภทวัตถุออกฤทธิ์ตาม (๑)

(๔) ระบุชื่อและประเภทวัตถุออกฤทธิ์ที่ห้ามผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่านหรือมีไว้ในครอบครอง

(๕) ระบุชื่อวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ซึ่งอนุญาตให้ผลิตเพื่อส่งออกและส่งออกได้

(๖) ระบุชื่อและประเภทวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องมีคำเตือนหรือข้อควรระวัง และข้อความของคำเตือนหรือข้อควรระวังให้ผู้บริโภคตระหนักตามความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้

(๗) ระบุชื่อและประเภทวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องแจ้งกำหนดการสิ้นอายุไว้ในฉลาก

(๘) เพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ ระบุวัตถุตำรับให้เป็นวัตถุตำรับยกเว้น และเพิกถอนวัตถุตำรับยกเว้น

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดปริมาณวัตถุออกฤทธิ์ที่ผู้อนุญาตจะอนุญาตให้ผลิต ขาย นำเข้าหรือมีไว้ในครอบครอง

(๑๐) กำหนดปริมาณวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งมีไว้ในครอบครองได้ตามมาตรา ๙๐

(๑๑) ระบุชื่อและประเภทวัตถุออกฤทธิ์ที่ประเทศหนึ่งประเทศใดห้ามนำเข้าตามมาตรา ๑๑๑

(๑๒) กำหนดสถานที่แห่งใดในราชอาณาจักรให้เป็นด่านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า ส่งออกหรือนำผ่าน

(๑๓) ระบุหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๑ (๒) มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๙ (๓) และมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง

(๑๔) กำหนดสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๕) กำหนดระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาล

หมวด ๑

คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมสุขภาพจิต อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นายกแพทยสภา นายกสมาคมสัขกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินเจ็ดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์เกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองควบคุมวัตถุเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม ใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะ หรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพอื่น

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีเพื่อปฏิบัติการตามมาตรา ๗
- (๒) ให้ความเห็นชอบต่อผู้อนุญาตในการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ
- (๓) ให้ความเห็นชอบต่อผู้อนุญาตในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาต
- (๔) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ให้ความเห็นหรือคำแนะนำต่อผู้อนุญาตในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา ศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๒

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์

มาตรา ๑๔ ห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตเฉพาะในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้สันนิษฐานว่าผลิต นำเข้าหรือส่งออกเพื่อขาย

มาตรา ๑๕ ห้ามผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ
- (๒) เป็นผู้ได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ หรือ
- (๓) เป็นการผลิตเพื่อส่งออกและส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ บางชนิดที่รัฐมนตรีประกาศระบุชื่อตามมาตรา ๗ (๕)

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การพิจารณาอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขออนุญาตเป็นผู้รับผิดชอบชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ หรือประเมินเอกสารทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้สันนิษฐานว่าผลิต นำเข้าหรือส่งออกเพื่อขาย

มาตรา ๑๖ ห้ามผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ ผู้อนุญาตอาจอนุญาตให้ยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะนั้นได้

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติมาตรา ๑๕ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกิน ปริมาณที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัวภายในสามสิบวัน โดยมีหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง หรือ

(๒) การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ในปริมาณเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำ ในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๙ ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ได้ เมื่อปรากฏว่า ผู้ขออนุญาตเป็น

(๑) หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่บำบัดรักษาหรือป้องกันโรค และสภากาชาดไทย
 (๒) หน่วยงานของรัฐที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ (๑)
 (๓) ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าตามมาตรา ๑๕ (๒) หรือ
 (๔) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์
 ชั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์
 แล้วแต่กรณี และ

(ก) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(ข) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมาย
 ว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
 การใช้สารระเหย กฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
 และกฎหมายว่าด้วยยา

(ค) ไม่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม ใบอนุญาต
 ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ใบอนุญาตตามกฎหมาย
 ว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(ง) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(จ) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ในการพิจารณาอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นของผู้ขออนุญาต
 ในการมีไว้เพื่อขาย และจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๐ ห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔
 หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด
 ในกฎกระทรวง

การผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์
 ทุกประเภท คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้สันนิษฐานว่าผลิต นำเข้า ส่งออก
 หรือนำผ่านเพื่อขาย

มาตรา ๒๑ บทบัญญัติมาตรา ๒๐ ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การผลิตซึ่งกระทำได้โดยการปรุง การแบ่งบรรจุหรือการรวมบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓
 หรือประเภท ๔ ของเภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการขายตามมาตรา ๕๑ เฉพาะตามใบสั่งยาของผู้ประกอบ
 วิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมสำหรับคนไข้เฉพาะราย หรือของผู้ประกอบวิชาชีพ
 การสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งสำหรับสัตว์เฉพาะราย

(๒) การผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ โดยกระทรวง ทบวง กรม และสภากาชาดไทย หรือหน่วยงานของรัฐตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๓) การขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในสถานพยาบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานพยาบาลของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งขายเฉพาะสำหรับ คนไข้ที่ตนให้การรักษาพยาบาล หรือในสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ของ ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งซึ่งขายเฉพาะสำหรับสัตว์ที่ตนทำการบำบัดหรือป้องกันโรค

(๔) การนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร ไม่เกินปริมาณที่จำเป็นต้องใช้รักษาเฉพาะตัวภายในสามสิบวัน โดยมีหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง หรือ

(๕) การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณเท่าที่ จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะ ระหว่างประเทศ ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร

มาตรา ๒๒ ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ขายหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ได้เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(๑) ได้รับใบอนุญาตผลิต ขายหรือนำเข้าซึ่งยาแผนปัจจุบันตามกฎหมายว่าด้วยยา แล้วแต่กรณี และ

(๒) มีเภสัชกรอยู่ประจำตลอดเวลาที่เปิดทำการ

ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ได้ เมื่อปรากฏว่า ผู้ขออนุญาตได้รับใบอนุญาตผลิต ขายหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามวรรคหนึ่งแล้ว

ให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ขายวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวที่ตนผลิตหรือนำเข้าได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตขายอีก

มาตรา ๒๓ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๑๐๐ ให้คุ้มกันถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย

ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตที่ได้รับการคุ้มกันตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสุจริตที่ ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา ๒๔ ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๘ (๑) และมาตรา ๘๘ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ยกใบอนุญาต ถ้าผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่ง ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

ผู้รับอนุญาตซึ่งใบอนุญาตของตนสิ้นอายุไม่เกินสามสิบวัน จะยื่นคำขอผ่อนผันพร้อมแสดงเหตุผล การขอผ่อนผันการต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ แต่การยื่นขอผ่อนผันนี้ไม่เป็นเหตุให้พ้นความรับผิดชอบ สำหรับการประกอบกิจการในระหว่างใบอนุญาตสิ้นอายุ ซึ่งได้กระทำไปก่อนขอต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขออนุญาต หรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของ ผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีมีการอุทธรณ์การขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ รัฐมนตรีจะสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนเมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์ก็ได้

มาตรา ๒๖ ให้ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยยาอีก

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้รับอนุญาต

มาตรา ๒๗ ห้ามผู้รับอนุญาตผู้ใด ผลิต ขาย นำเข้าหรือเก็บไว้ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๒๘ ผู้อนุญาตอาจออกใบอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การขายส่งตรงแก่ผู้รับอนุญาตอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง

(๒) การขายในบริเวณสถานที่ที่มีการประชุมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ประกอบการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ จะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ได้ โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ขยายเฉพาะสำหรับคนไข้ที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้การรักษายาบาล ณ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือสถานพยาบาลของรัฐ หรือขยายเฉพาะสำหรับใช้กับสัตว์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งทำการบำบัดหรือป้องกันโรค ณ สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ และ

(๒) ขยายเฉพาะวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ที่ผู้อนุญาตได้อนุญาตให้ผลิตหรือนำเข้า

ความใน (๑) ไม่ใช่บังคับแก่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๙ (๒) และ (๓) แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการขายที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ตามมาตรา ๑๕ ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ตามมาตรา ๑๙ (๓) และผู้รับอนุญาตผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ตามมาตรา ๒๐ ต้องจัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตามเวลาที่เปิดทำการซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต

ในระหว่างที่เภสัชกรมิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ ห้ามผู้รับอนุญาตดำเนินการผลิตหรือขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔

ในกรณีที่เภสัชกรพ้นจากหน้าที่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ให้ผู้รับอนุญาตจัดให้มีเภสัชกรอื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทนได้เป็นระยะเวลาไม่เกินเก้าสิบวันโดยแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตและให้ถือว่าเภสัชกรผู้ทำหน้าที่แทนมีหน้าที่เหมือนผู้ที่ตนแทน

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งประสงค์จะเปลี่ยนตัวเภสัชกรให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตและจะเปลี่ยนตัวได้เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว

มาตรา ๓๑ ให้ผู้รับอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการวิเคราะห์วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิตโดยต้องมีการวิเคราะห์ทุกครั้งและมีหลักฐานแสดงรายละเอียดของการวิเคราะห์ซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสิบปีนับแต่วันวิเคราะห์

(๒) จัดให้มีฉลากสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิต หรือจัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์สำหรับวัตถุตำรับที่ผลิต ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๓) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๔) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) ดำเนินการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

มาตรา ๓๒ ให้ผู้รับอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตวัตถุออกฤทธิ์ กับป้ายแสดงชื่อและเวลาทำการของเภสัชกรไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่ผลิต ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิตโดยต้องมีการวิเคราะห์ทุกครั้งและมีหลักฐานแสดงรายละเอียดของการวิเคราะห์ซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสิบปีนับแต่วันวิเคราะห์

(๓) จัดให้มีฉลากสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิต หรือจัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามที่ได้ขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับไว้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๕) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการผลิตและการขายวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) ดำเนินการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

มาตรา ๓๓ ให้ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าจัดไว้

(๒) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๓) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการขายวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๔ ให้ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่ขายวัตถุออกฤทธิ์ กับป้ายแสดงชื่อและเวลาทำการของเภสัชกรไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่ขาย ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าจัดไว้

(๓) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๔) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการขายวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๕ ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิตซึ่งแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์วัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า
- (๒) จัดให้มีฉลากสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า หรือจัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์สำหรับวัตถุตำรับที่นำเข้า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๓) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๔) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการนำเข้าวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๖ ให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าวัตถุออกฤทธิ์ กับป้ายแสดงชื่อและเวลาทำการของเภสัชกรไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่นำเข้า ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๒) จัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิตซึ่งแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์วัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า
- (๓) จัดให้มีฉลากสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า หรือจัดให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามที่ได้ขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับไว้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๔) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๕) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการนำเข้าและการขายวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ ให้ผู้รับอนุญาตส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าจัดไว้

- (๒) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๓) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการส่งออกวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๘ ให้ผู้รับอนุญาตส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่ส่งออกวัตถุออกฤทธิ์ กับป้ายแสดงชื่อและเวลาทำการของเภสัชกรไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร ณ สถานที่ส่งออก ลักษณะและขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ดูแลให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งมีข้อมูลครบถ้วนตามที่ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าจัดไว้

(๓) จัดให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๔) จัดให้มีการทำบัญชีเกี่ยวกับการส่งออกวัตถุออกฤทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ บทบัญญัติมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ไม่ใช่บังคับแก่ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้าหรือส่งออกเพื่อการศึกษาวิจัยหรือกรณีอื่นตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามที่เลขาธิการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อผู้อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตของตนไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๔๒ ห้ามผู้รับอนุญาตย้าย เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้าหรือสถานที่เก็บซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามรายการในใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๘ ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อแก้ไขรายการในใบอนุญาตดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลนั้น

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดจะเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้า และให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุตั้งแต่วันที่เลิกกิจการตามที่แจ้งไว้นั้น

ผู้รับอนุญาตที่เลิกกิจการโดยมิได้ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกกิจการ และให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุตั้งแต่วันที่เลิกกิจการ

มาตรา ๔๕ ให้ผู้รับอนุญาตซึ่งได้แจ้งการเลิกกิจการ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ทำลายหรือขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ของตนที่เหลืออยู่ในส่วนที่เกินกว่าที่กฎหมายให้มีไว้ในครอบครอง ในกรณีที่ขายให้ขายแก่ผู้รับอนุญาตอื่นตามประเภทนั้น หรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควร ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เลิกกิจการ วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุหรือวันที่ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาต่อไปอีกแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้วัตถุออกฤทธิ์ที่เหลืออยู่ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข และให้กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

มาตรา ๔๖ ถ้าผู้รับอนุญาตตาย และทายาทหรือผู้ที่ได้รับความยินยอมจากทายาทแสดงความจำนงต่อผู้อนุญาตเพื่อขอประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตนั้นต่อไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย เมื่อผู้อนุญาตตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้นั้นมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี ให้ผู้แสดงความจำนงนั้นประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ถือว่าผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย

การแสดงความจำนงและการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่ไม่มี การแสดงความจำนงเพื่อขอประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้ทายาทผู้ครอบครองวัตถุออกฤทธิ์นั้นมีหน้าที่ดำเนินการตามมาตรา ๔๕ ต่อไป

มาตรา ๔๗ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๘๘ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งซึ่งมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ไว้ในครอบครองในปริมาณไม่เกินที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๐ รวมทั้งกระทรวง ทบวง กรม และสภาวิชาชีพหรือหน่วยงานของรัฐตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ที่ได้ดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการผลิต การขาย การนำเข้า การส่งออก การนำเข้าผ่านหรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่มีไว้วัตถุตำรับยกเว้น ต้องเสนอรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อเลขาธิการ

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบและระยะเวลาที่เลขาธิการกำหนดโดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔ หน้าที่ของเภสัชกร

มาตรา ๔๘ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปฏิบัติ
ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๑ (๒)
- (๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๔) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข

ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๔๙ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔
ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมให้มีฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๒ (๓)
- (๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๔) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข

ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๕๐ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๓ (๑)
- (๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๔) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการขายวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข

ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๕๑ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๔ (๒)
- (๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๔) ควบคุมการปรุงหรือการแบ่งบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพตาม (๕)

(๕) ดูแลให้มีฉลากสำหรับวัตถุออกฤทธิ์ที่ปรุงหรือแบ่งบรรจุตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๖) ควบคุมการส่งมอบวัตถุออกฤทธิ์ให้ถูกต้องตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพตาม (๕)
- (๗) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการขายวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๘) ควบคุมมิให้มีการขายวัตถุออกฤทธิ์แก่ผู้ซึ่งไม่มีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพตาม (๕) หรือแก่ผู้ซึ่งไม่ได้รับใบอนุญาตผลิต ขายหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์

- (๙) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๕๒ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการนำเข้าวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๕ (๒)
- (๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น
- (๔) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการนำเข้าวัตถุออกฤทธิ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- (๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๕๓ ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมการนำเข้าวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๖ (๓)
- (๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุออกฤทธิ์เป็นส่วนสกัดจากยาหรือวัตถุอื่น

(๔) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการนำเข้าวัตถุดิบตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๕๔ ให้เกษตรกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการส่งออกซึ่งวัตถุดิบในประเภท ๒ ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมการส่งออกวัตถุดิบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุดิบตามมาตรา ๓๗ (๑)

(๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุดิบเป็นส่วนสัดส่วนจากยาหรือวัตถุดิบอื่น

(๔) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการส่งออกวัตถุดิบตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๕๕ ให้เกษตรกรผู้มีหน้าที่ควบคุมการส่งออกซึ่งวัตถุดิบในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมการส่งออกวัตถุดิบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับวัตถุดิบตามมาตรา ๓๘ (๒)

(๓) ควบคุมให้มีการแยกเก็บวัตถุดิบเป็นส่วนสัดส่วนจากยาหรือวัตถุดิบอื่น

(๔) ควบคุมการทำบัญชีเกี่ยวกับการส่งออกวัตถุดิบตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) ต้องอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่เกษตรกรผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการไม่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้เกษตรกรผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการนั้นแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พ้นหน้าที่

หมวด ๕

วัตถุดิบที่ห้ามผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก

มาตรา ๕๗ ห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุดิบ ดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุดิบปลอม

(๒) วัตถุดิบผิดมาตรฐาน

(๓) วัตถุดิบเสื่อมคุณภาพ

(๔) วัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนไว้

(๕) วัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ

มาตรา ๕๘ วัตถุออกฤทธิ์หรือสิ่งต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอม

(๑) สิ่งที่ทำเทียมวัตถุออกฤทธิ์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

(๒) วัตถุออกฤทธิ์ที่แสดงชื่อว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์อื่นหรือแสดงเดือนปีที่วัตถุออกฤทธิ์สิ้นอายุซึ่งไม่ใช่ความจริง

(๓) วัตถุออกฤทธิ์ที่แสดงชื่อหรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือที่ตั้งของสถานที่ผลิตซึ่งไม่ใช่ความจริง

(๔) วัตถุออกฤทธิ์หรือสิ่งที่แสดงว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๑) หรือตามตำรับของวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้ซึ่งไม่ใช่ความจริง

(๕) วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานถึงขนาดสารออกฤทธิ์ขาดหรือเกินกว่าร้อยละสิบของปริมาณที่กำหนดไว้ไปจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุด ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๒) หรือตามตำรับของวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้

มาตรา ๕๙ วัตถุออกฤทธิ์ต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน

(๑) วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานโดยมีสารออกฤทธิ์ขาดหรือเกินจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุด ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๒) หรือตามตำรับของวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้ แต่ไม่ถึงขนาดที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๘ (๕)

(๒) วัตถุออกฤทธิ์ที่ผลิตขึ้นโดยมีความบริสุทธิ์หรือลักษณะอื่นซึ่งมีความสำคัญต่อคุณภาพของวัตถุออกฤทธิ์ผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๒) หรือตามตำรับของวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้

มาตรา ๖๐ วัตถุออกฤทธิ์ต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ

(๑) วัตถุออกฤทธิ์ที่สิ้นอายุตามที่แสดงไว้ในฉลากซึ่งขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับไว้

(๒) วัตถุออกฤทธิ์ที่แปรสภาพจนมีลักษณะเช่นเดียวกับวัตถุออกฤทธิ์ปลอมตามมาตรา ๕๘ (๕) หรือวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานตามมาตรา ๕๙

มาตรา ๖๑ ห้ามผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปหรือขายวัตถุออกฤทธิ์และยารวมกันหลายขนาน โดยจัดเป็นชุดไว้ล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ทางการค้า

หมวด ๖

การขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ

มาตรา ๖๒ ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุตำรับที่มีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าว ต้องขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับนั้นต่อผู้อนุญาตก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแล้วจึงจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุตำรับนั้นได้

การขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับและการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของวัตถุตำรับที่จะขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ การขออนุญาตและการอนุญาตให้ผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของวัตถุตำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การพิจารณาออกใบสำคัญตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับเป็นผู้รับผิดชอบชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์หรือประเมินเอกสารทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๓ การขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับตามมาตรา ๖๒ ต้องแจ้งรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อวัตถุตำรับ
- (๒) ชื่อและปริมาณของวัตถุต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบของวัตถุตำรับ
- (๓) ขนาดบรรจุ
- (๔) วิธีวิเคราะห์มาตรฐานของส่วนประกอบของวัตถุตำรับ
- (๕) ฉลาก
- (๖) เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์
- (๗) ชื่อผู้ผลิตและประเทศที่สถานที่ผลิตตั้งอยู่
- (๘) รายการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับฉลากหรือเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๔ การแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาต

การขอแก้ไขรายการและการอนุญาตแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุตำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๕ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจไม่รับขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การขอขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๓ หรือตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๒

(๒) วัดตุ้ดดำรับที่ขอขึ้นทะเบียนไม่เป็นที่เชื่อถือในสรรพคุณหรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้

(๓) วัดตุ้ดดำรับที่ขอขึ้นทะเบียนใช้ชื่อในทำนองโอ้อวด ไม่สุภาพหรืออาจทำให้เข้าใจผิดจากความจริง

(๔) วัดตุ้ดดำรับที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นวัดตุ้ดออกฤทธิ์ปลอมตามมาตรา ๕๘ หรือเป็นวัดตุ้ดดำรับที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนตามมาตรา ๖๘

คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับของผู้อนุญาตให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๖ บทบัญญัติมาตรา ๖๕ ให้ใช้บังคับแก่การแก้ไขรายการทะเบียนวัดตุ้ดดำรับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๗ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบสำคัญ ถ้าผู้รับใบสำคัญประสงค์จะขอต่ออายุใบสำคัญ จะต้องยื่นคำขอก่อนใบสำคัญสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าจะได้มีคำสั่งไม่ต่ออายุใบสำคัญนั้น

การขอต่ออายุและการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ขอต่ออายุใบสำคัญไม่ได้รับอนุญาตให้ต่ออายุใบสำคัญ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๘ เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าวัดตุ้ดดำรับใดที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วนั้น ต่อมาปรากฏว่าไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือเป็นวัดตุ้ดออกฤทธิ์ปลอม หรือใช้ชื่อผิดไปจากที่ขึ้นทะเบียนไว้ ให้คณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนวัดตุ้ดดำรับนั้น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับต่อผู้อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับและการออกใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัดตุ้ดดำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๗

การโฆษณา

มาตรา ๗๐ ห้ามผู้ใดโฆษณาวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่

(๑) เป็นฉลากหรือเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ หรือ

(๒) เป็นการโฆษณาซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ประกอบการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง

การโฆษณาตาม (๒) ในกรณีที่เป็นเอกสาร ภาพ ภาพยนตร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือการบันทึกเสียง หรือภาพ ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อนจึงจะใช้โฆษณาได้

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ผู้อนุญาตเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๐ วรรคสอง หรือมีการใช้ข้อความโฆษณาซึ่งไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการโฆษณา

(๒) ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา

(๓) ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา

(๔) ให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้น

ในการออกคำสั่งตาม (๔) ให้ผู้อนุญาตกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการโฆษณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ ของประชาชนกับความสุขจิตในการกระทำของผู้ทำการโฆษณา

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๗๑ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้

มาตรา ๗๓ การอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๒ ให้ยื่นต่อคณะกรรมการภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ ผู่อุทธรณ์ได้รับทราบคำสั่งของผู้อนุญาต

หลักเกณฑ์การยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การอุทธรณ์คำสั่งตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งของผู้อนุญาต เว้นแต่คณะกรรมการ จะสั่งเป็นอย่างอื่นเป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๘

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๗๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก สถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่เก็บวัตถุดิบหรือสถานที่ที่ต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจค้นเมื่อมีเหตุเชื่อได้ตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเนินช้กว่าจะเอาหมายค้นมาได้ ทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๓) ค้นบุคคลหรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีวัตถุดิบซุกซ่อนอยู่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) ยึดหรืออายัดวัตถุดิบที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดและแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น รายงานเหตุผลและผลการตรวจค้นต่อผู้บังคับบัญชาและผู้อนุมัติตามวรรคสาม บันทึกเหตุอันควรเชื่อตามสมควร และให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงเอกสารเพื่อแสดงตนและเอกสารที่แสดงอำนาจในการตรวจค้น รวมทั้งเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถาน สถานที่ค้น เว้นแต่ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นส่งมอบสำเนาเอกสารและหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองดังกล่าวทันทีที่กระทำได้ และหากเป็นการเข้าค้นในเวลากลางคืนพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการเข้าค้นต้องเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือเทียบเท่าซึ่งมียศตั้งแต่พันตำรวจโทขึ้นไป

พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ โดยมีเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น

มาตรา ๗๕ ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๔ (๑) และ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำวัตถุดิบจากสถานที่นั้นในปริมาณพอสมควรไปเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์ และหากปรากฏว่าวัตถุดิบใดเป็นวัตถุดิบที่ไม่ปลอดภัย

หรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ ให้ประกาศผลการตรวจสอบหรือวิเคราะห์คุณภาพของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำไปตรวจสอบหรือวิเคราะห์นั้นให้ประชาชนทราบตามวิธีการที่เห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากเลขาธิการ

เพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ใช้วัตถุออกฤทธิ์ ในกรณีที่ปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อันเชื่อได้ว่าวัตถุออกฤทธิ์ใดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่ปลอดภัยหรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เก็บวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวไว้ หรือสั่งให้ผู้รับอนุญาตงดผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ จัดเก็บวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวกลับคืนมาภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด และอาจสั่งทำลายวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวเสียได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗๗ ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๙ วรรคสาม ให้ผู้รับอนุญาตและบุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๗๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๙

การפקใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๗๙ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้นุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ในกรณีมีการฟ้องผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้นุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ แล้วแต่กรณี ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยา ให้ผู้นุญาตสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ของผู้รับอนุญาตด้วย แล้วแต่กรณี

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อายัดวัตถุออกฤทธิ์ที่เหลือของผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาตไว้ ณ สถานที่ทำการของผู้รับอนุญาต

ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีกไม่ได้

มาตรา ๘๐ ผู้รับอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือมาตรา ๒๒ (๑) หรือไม่จัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๘๑ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ ในกรณีไม่พบตัวผู้รับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้ว ตั้งแต่วันที่รับหรือปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือโดยวิธีอื่นอีกด้วยก็ได้

มาตรา ๘๒ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อเป็นที่พอใจว่าผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๘๓ ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์ ยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต หรือแก้ไขคำสั่งของผู้อนุญาตในทางที่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๘๔ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องทำลายหรือขายวัตถุออกฤทธิ์ของตนที่เหลืออยู่ในส่วนที่เกินกว่าที่กฎหมายให้มีไว้ในครอบครอง ในกรณีที่ขายให้ขายแก่ผู้รับอนุญาตอื่นหรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควร ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือวันที่ได้ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี เว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาต่อไปอีกแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้วัตถุออกฤทธิ์ที่เหลืออยู่ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข และให้กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

หมวด ๑๐

มาตรการควบคุมพิเศษ

มาตรา ๘๕ ให้ถือว่าวัดสุทธำรับที่มีวัดสุทธอกฤทธิในประเภทหนึ่งประเภทใดปรับปรุงผสมอยู่เป็นวัดสุทธอกฤทธิในประเภทนั้นด้วย

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่วัดสุทธำรับมีวัดสุทธอกฤทธิอันระบุนอยู่ในประเภทต่างกันอย่างมากกว่าหนึ่งประเภทผสมอยู่ ให้ถือว่าวัดสุทธำรับนั้นเป็นวัดสุทธอกฤทธิในประเภทที่มีการควบคุมเข้มงวดที่สุดในบรรดาวัดสุทธอกฤทธิที่ผสมอยู่นั้น

มาตรา ๘๗ รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้วัดสุทธำรับใดซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นวัดสุทธำรับยกเว้นได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๑) มีวัดสุทธอกฤทธิในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างปรับปรุงผสมอยู่

(๒) มีลักษณะที่ไม่อาจก่อให้เกิดการใช้ที่ผิดทาง

(๓) ไม่สามารถจะแยกสกัดเอาวัดสุทธอกฤทธิที่มีอยู่ในวัดสุทธำรับนั้นกลับมาใช้ในปริมาณที่จะทำให้เกิดการใช้ที่ผิดทาง และ

(๔) ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทางด้านสุขภาพและสังคมได้

วัดสุทธำรับยกเว้นที่ประกาศตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีอาจประกาศเพิกถอนได้เมื่อปรากฏว่าวัดสุทธำรับนั้นไม่ตรงลักษณะที่กำหนดไว้

มาตรา ๘๘ ห้ามผู้ใดมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัดสุทธอกฤทธิทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การมีวัดสุทธอกฤทธิชื่อและประเภทใดไว้ในครอบครองซึ่งคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้สันนิษฐานว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อขาย

มาตรา ๘๙ บทบัญญัติมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัดสุทธอกฤทธิทุกประเภทสำหรับกิจการของผู้รับอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านซึ่งวัดสุทธอกฤทธิประเภทนั้น ๆ

(๒) การมีไว้ในครอบครองของบุคคลในปริมาณพอสมควรเพื่อการเสพ การรับเข้าร่างกาย หรือการใช้ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งวัดสุทธอกฤทธิในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ บำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยของบุคคลหรือสัตว์นั้น

(๓) การมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ตามหน้าที่ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ของกระทรวง ทบวง กรม และสภาเกษตรกรไทย หรือหน่วยงานของรัฐตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๔) การมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในราชอาณาจักร

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีจะประกาศกำหนดวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ที่ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งมีไว้ในครอบครองในปริมาณที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ โดยไม่ต้องขออนุญาตก็ได้

มาตรา ๙๑ ห้ามผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑

มาตรา ๙๒ ห้ามผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ เว้นแต่เป็นการเสพตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม เพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาลผู้นั้น

มาตรา ๙๓ ห้ามผู้ใดจงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิดชู ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมหรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นเสพวัตถุออกฤทธิ์

ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมอาจแนะนำหรือสั่งให้ผู้อื่นเสพวัตถุออกฤทธิ์เพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาลผู้นั้นได้

มาตรา ๙๔ ในกรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ หรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นมีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวอยู่ในร่างกายหรือไม่

พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตำแหน่งใด ระดับใด หรือชั้นยศใด จะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการ โดยมีเอกสารที่ได้รับมอบหมายประจำตัวพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้น

วิธีการตรวจหรือการทดสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการเกี่ยวกับการแสดงความบริสุทธิ์ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ และมาตรการเกี่ยวกับการห้ามเปิดเผยผลการตรวจหรือทดสอบแก่ผู้ที่ไม่มีความหน้าที่

เกี่ยวข้องในกรณีที่ปรากฏผลในเบื้องต้นเป็นที่สงสัยว่ามีวัตถุออกฤทธิ์อยู่ในร่างกายจนกว่าจะได้มีการตรวจยืนยันผลเป็นที่แน่นอนแล้ว

มาตรา ๙๕ ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่านหรือมีไว้ในครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำไปใช้โดยมิชอบ

มาตรา ๙๖ ห้ามผู้ใดซึ่งมิใช่เภสัชกรที่อยู่ประจำควบคุมกิจการของสถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่นำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ขายวัตถุออกฤทธิ์ให้แก่ผู้อื่นในสถานที่นั้น เว้นแต่อยู่ในความควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดของเภสัชกรประจำสถานที่นั้น

มาตรา ๙๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๘ เภสัชกรจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ให้ได้เฉพาะแก่กระทรวง ทบวง กรม และสภากาชาดไทย หรือหน่วยงานของรัฐตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพ การสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ผู้ที่มีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว หรือผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เท่านั้น และต้องจัดให้มีการลงบัญชีรายละเอียด การขายทุกครั้งตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ใบสั่งยาตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้ครั้งเดียว เว้นแต่ผู้สั่งจะได้กำหนดไว้ว่าให้จ่ายซ้ำได้แต่รวมกัน ต้องไม่เกินสามครั้ง และจำนวนยาที่สั่งแต่ละครั้งต้องไม่เกินจำนวนที่จำเป็นต้องใช้ในเวลาไม่เกินสามสิบวัน

ใบสั่งยาแต่ละฉบับให้ใช้ได้ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นออก

มาตรา ๙๘ ในกรณีที่ไม่มีสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล สถานพยาบาลของรัฐ สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ หรือสถานพยาบาลสัตว์ของรัฐ ซึ่งมีผู้ประกอบ วิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ให้การรักษาพยาบาล ผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วยในปริมาณที่เกินจากสถานที่ที่มีใบอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ เภสัชกรที่อยู่ประจำ ควบคุมกิจการของสถานที่ขายนั้นจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วย โดยไม่ต้องมีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวก็ได้ แต่ทั้งนี้จะขายสำหรับการใช้แต่ละรายได้จำนวนไม่เกิน สามวันต่อเดือน และต้องจัดให้มีการลงบัญชีรายละเอียดการขายทุกครั้งตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙๙ ในการส่งมอบวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๙๗ หรือมาตรา ๙๘ เภสัชกรต้องมอบ คำเตือนหรือข้อควรระวังตามประกาศของรัฐมนตริตามมาตรา ๗ (๖) ให้แก่ผู้ซื้อด้วย

หมวด ๑๑

การค้าระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๐๐ การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๐ นอกจากจะต้องได้รับใบอนุญาตตามมาตราดังกล่าวแล้ว ในการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตในแต่ละครั้งต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวทุกครั้งที่จะนำเข้าหรือส่งออกอีกด้วย ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตไม่สามารถส่งออกได้ตามปริมาณที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเฉพาะคราวให้ผู้รับอนุญาตแจ้งไปยังเลขาธิการเพื่อแก้ไขใบอนุญาตเฉพาะคราวให้ถูกต้องตามปริมาณที่ส่งออกจริง

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐๑ ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๓ ให้ผู้รับอนุญาตจัดให้มีสำเนาใบอนุญาตส่งออกหรือสำเนาหนังสือแสดงการอนุญาตให้ส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์หนึ่งฉบับและจัดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกส่งสำเนาใบอนุญาตหรือสำเนาหนังสือแสดงการอนุญาตให้ส่งออกไปยังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาด้วย

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกได้ส่งสำเนาใบอนุญาตหรือสำเนาหนังสือแสดงการอนุญาตให้ส่งออกตามวรรคหนึ่งมายังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสลักหลังสำเนาใบอนุญาตหรือสำเนาหนังสือแสดงการอนุญาตให้ส่งออกโดยแจ้งวันเดือนปีและปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำเข้า และส่งสำเนานั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ออกใบอนุญาตหรือหนังสือแสดงการอนุญาตให้ส่งออก พร้อมทั้งจัดทำสำเนาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหนึ่งฉบับ

มาตรา ๑๐๒ ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ให้ผู้รับอนุญาตนำใบอนุญาตนำเข้าของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศนั้นมามอบให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อนจึงจะได้รับการพิจารณาออกใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก และในการส่งออกให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกด้วยหนึ่งฉบับ

ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับนั้นด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับจัดส่งกลับมาและให้เลขาธิการจัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวที่ส่งกลับมานั้น

มาตรา ๑๐๓ ในการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้รับอนุญาตต้องมีใบอนุญาตส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์และต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้บรรทุกทราบก่อนผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร และให้ผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นจัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหายหรือมีการนำเอาวัตถุออกฤทธิ์ที่อยู่ในยานพาหนะนั้นไปใช้โดยมิชอบ

ในกรณีที่มีการขนถ่ายวัตถุออกฤทธิ์ออกจากยานพาหนะที่ใช้บรรทุกไปยังยานพาหนะอื่น ให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้บรรทุกมานั้นแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร ณ ที่นั้นทราบก่อน และให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรนั้นมีหน้าที่ควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ในระหว่างขนถ่าย เมื่อขนถ่ายเสร็จให้ผู้ควบคุมยานพาหนะที่รับขนถ่ายวัตถุออกฤทธิ์นั้นมีหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ควบคุมยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๐๔ ผู้รับอนุญาตนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท จะต้องนำวัตถุออกฤทธิ์ที่ตนนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่าน แล้วแต่กรณี มาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๑๒) เพื่อทำการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๕ ในการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท ห้ามผู้ใดเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นที่มีได้ระบุในใบอนุญาตส่งออกที่ส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้น และเลขาธิการให้ความเห็นชอบด้วย

ในกรณีที่ไม้อาจส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายที่กำหนดตามวรรคหนึ่งได้ ให้ผู้รับอนุญาตส่งวัตถุออกฤทธิ์กลับคืนไปยังประเทศที่ส่งออกภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่วัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร หากผู้รับอนุญาตไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้วัตถุออกฤทธิ์นั้นตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข และให้กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

มาตรา ๑๐๖ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นตามมาตรา ๑๐๕ ให้ถือว่าวัตถุออกฤทธิ์นั้นได้ส่งออกจากประเทศที่ออกใบอนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักร และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสลับหลังสำเนาใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้น โดยแจ้งวันเดือนปีและปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำผ่าน และส่งสำเนานั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ออกใบอนุญาต พร้อมทั้งจัดทำสำเนาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหนึ่งฉบับ

ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายใหม่ตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตต้องนำใบอนุญาตนำเข้าของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใหม่มามอบให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อน จึงจะได้รับการพิจารณาออกใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก และให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวนั้นไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งไปยังจุดหมายใหม่ด้วยหนึ่งฉบับ

ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใหม่ด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับจัดส่งกลับมา และให้เลขาธิการจัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวที่ส่งกลับมานั้น

มาตรา ๑๐๗ ในระหว่างที่มีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ หรือในระหว่างที่วัตถุออกฤทธิ์อยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากรตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง ห้ามผู้ใดแปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ

มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็น เลขาธิการมีอำนาจผ่อนผันการใช้บังคับมาตรการควบคุมตามมาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๖ และมาตรา ๑๐๗ เกี่ยวกับการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๐๙ ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท ห้ามผู้ใดส่งวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อนำเข้า เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ

มาตรา ๑๑๐ ในการส่งออกแต่ละครั้งซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออกไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกนั้นหนึ่งฉบับ

ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับนั้นด้วยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับจัดส่งกลับมา และให้เลขาธิการจัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวที่ส่งกลับมานั้น

มาตรา ๑๑๑ เมื่อกระทรวงสาธารณสุขได้รับแจ้งการห้ามนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่ง ประเภทใดที่ต่างประเทศได้แจ้งผ่านเลขาธิการสหประชาชาติระบุห้ามนำเข้าไปยังประเทศนั้น ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดการห้ามนำเข้าของประเทศนั้น

มาตรา ๑๑๒ ห้ามผู้ใดส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุห้ามนำเข้าตามมาตรา ๑๑๑ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้นและใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวเพื่อส่งออกจากเลขาธิการ

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑๓ การมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ให้ได้รับการยกเว้นจากมาตรการควบคุมสำหรับการนำเข้าส่งออก หรือนำผ่านตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๔ ผู้ควบคุมยานพาหนะตามมาตรา ๑๑๓ ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควร เพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์นั้นสูญหายหรือมีการนำไปใช้โดยมิชอบ

หมวด ๑๒
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปี
ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่เจ็ดแสนบาทถึงสองล้านบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการผลิตโดยการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุและมีปริมาณ
คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปี
ถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสามเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปี
ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๑๑๖ ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๑๑๗ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปี
ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่เจ็ดแสนบาทถึงสองล้านบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการผลิตโดยการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุและมีปริมาณ
คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปี
ถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสามเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปี
ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๑๑๙ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔
หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภทอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๑๒๑ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๘ (๑) หรือมาตรา ๘๘ ผู้ใดดำเนินการภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว โดยมีได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับวันละห้าร้อยบาท นับแต่วันถัดจากวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง

มาตรา ๑๒๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๓ ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคสามหรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๒๕ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๒๖ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๗ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๒๘ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๒๙ เกสเซอร์ผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการผู้ใดละทิ้งหน้าที่หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกิจการของผู้รับอนุญาตโดยไม่มีเหตุอันควรตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๐ เกสเซอร์ผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท

ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๔ ผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้วอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๘ ผู้ใดโฆษณาวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสองหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๗๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของเจ้าของสื่อโฆษณาหรือผู้ประกอบการกิจการโฆษณา ผู้กระทำต้องระวางโทษเช่นเดียวกันกับผู้โฆษณา

ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๓๙ ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ หรือมาตรา ๗๙ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดมิไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดมิไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ หรือผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดให้ผู้อื่นเสพวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยใช้อาวุธ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นการกระทำเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นกระทำความผิดทางอาญาหรือเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง หรือผู้อื่นในการกระทำความผิดทางอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงห้าล้านบาท

มาตรา ๑๔๓ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่จัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำไปใช้โดยมิชอบอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๖ เกสัชกรผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๔๗ เกสัชกรผู้ใดไม่จัดให้มีการลงบัญชีรายละเอียดการขายตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๘ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๘ ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๒๐ ผู้ใดกระทำการนำเข้าหรือส่งออกในแต่ละครั้งซึ่งวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับครั้งละไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๙ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๕๐ ผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๑ ผู้รับอนุญาตนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๗ หรือมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕๔ ผู้ควบคุมยานพาหนะตามมาตรา ๑๑๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดเสพ เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อขาย หรือเสพและขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามลักษณะ ชนิด ประเภทและปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง และได้สมัครใจขอเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และได้ปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษา และระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาลตามมาตรา ๗ (๑๕) จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสถานพยาบาลนั้น ให้พ้นจากความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงกรณีความผิดที่ได้กระทำภายหลังการสมัครใจเข้ารับการรักษา

การรับเข้าบำบัดรักษาในสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕๖ ผู้ใดทำการบำบัดรักษาผู้ติวตฤออกฤทธิ์เป็นปกติไม่ว่าโดยวิธีใดซึ่งมิได้กระทำในสถานพยาบาลตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

มาตรา ๑๕๗ บรรดาวัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะหรือทรัพย์สินอื่นซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น

มาตรา ๑๕๘ วัตถุออกฤทธิ์ ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ยึดไว้ตามมาตรา ๗๔ หรือตามกฎหมายอื่น รวมทั้งในกรณีที่มีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลเพราะเหตุไม่ปรากฏผู้กระทำความผิดและพนักงานอัยการสั่งงดการสอบสวน หรือเพราะพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเพราะมีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๖๐ หรือมีการฟ้องคดีต่อศาลและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไม่รับ ถ้าไม่มีผู้ใดมาอ้างว่าเป็นเจ้าของภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งงดการสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเพราะมีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๖๐ หรือมีการฟ้องคดีต่อศาลและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไม่รับ ให้วัตถุออกฤทธิ์ ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์และเอกสารนั้นตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข และให้กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ถ้ามีผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของตามวรรคหนึ่ง แสดงต่อคณะกรรมการได้ว่าเป็นเจ้าของแท้จริงและมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ถ้าสิ่งที่ได้ยึดไว้ยังคงอยู่ในครอบครองของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้คณะกรรมการสั่งให้คืนสิ่งที่ได้ยึดแก่ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงได้

มาตรา ๑๕๙ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ต่อศาลและไม่ได้มีการโต้แย้งเรื่องประเภท จำนวนหรือน้ำหนักของวัตถุออกฤทธิ์นั้น ถ้าศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ริบวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๕๗ หรือตามกฎหมายอื่นและไม่มีคำเสนอต่อศาลว่าผู้เป็นเจ้าของแท้จริงไม่ได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ริบวัตถุออกฤทธิ์นั้น ให้กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

มาตรา ๑๖๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖๑ กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใด ผลิต ขายนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดกล่าวอันเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๑๖๒ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกและปรับ ให้ศาลลงโทษจำคุกและปรับด้วยเสมอ โดยคำนึงถึงการลงโทษในทางทรัพย์สินเพื่อป้องปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์

มาตรา ๑๖๓ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าการกระทำความผิดของผู้ใด เมื่อได้พิเคราะห์ถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด และพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว กรณีมีเหตุอันสมควรเป็นการเฉพาะราย ศาลจะลงโทษจำคุกน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ และถ้าเป็นกรณีที่มีอัตราโทษปรับขั้นต่ำ ถ้าศาลได้พิเคราะห์ถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด ฐานะของผู้กระทำความผิด และพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว กรณีมีเหตุอันสมควรเป็นการเฉพาะราย ศาลจะลงโทษปรับน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

มาตรา ๑๖๔ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญในชั้นจับกุมหรือชั้นสอบสวน อันเป็นการเปิดเผยถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ของบุคคลที่เป็นเครือข่ายและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปราบปรามหรือดำเนินคดีแก่บุคคลเหล่านั้น ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖๕ คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ และยังอยู่ในระหว่างพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คำขอ มีข้อแตกต่างไปจากคำขอซึ่งต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้อนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖๖ ให้ผู้อนุญาตผลิต ขายนำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุ แต่ถ้าผู้อนุญาตมีคำสั่งเป็นหนังสือไม่ออกใบอนุญาตให้ ผู้นั้นไม่มีสิทธิดำเนินกิจการนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเป็นต้นไป

มาตรา ๑๖๗ ให้คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามพระราชบัญญัติ วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๖๘ บรรดากฎหมาย ระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหมาย ระเบียบหรือประกาศ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎหมาย ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผล ที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	ใบอนุญาตผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๒)	ใบอนุญาตผลิตเพื่อส่งออกวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒	ฉบับละ	๕,๐๐๐	บาท
(๓)	ใบอนุญาตนำเข้าวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐	บาท
(๔)	ใบอนุญาตส่งออกวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๕)	ใบอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๖)	ใบอนุญาตนำเข้าผ่านวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ	๕๐๐	บาท
(๗)	ใบอนุญาตให้มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์วัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ	๕๐๐	บาท
(๘)	ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกเฉพาะคราวซึ่งวัตถุออกฤทธิ์	ฉบับละ	๕๐๐	บาท
(๙)	ใบอนุญาตโฆษณาวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๗๐	ฉบับละ	๓,๐๐๐	บาท
(๑๐)	ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๑๑)	การอนุญาตให้แก่ใขรายการทะเบียนวัตถุตำรับตามมาตรา ๖๔	ฉบับละ	๑,๐๐๐	บาท
(๑๒)	ใบแทนใบอนุญาตหรือใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
(๑๓)	การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ	ครั้งละไม่เกินค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตหรือใบสำคัญนั้น		

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งมีสภาพปัญหาเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ หน้าที่ของผู้รับอนุญาต หน้าที่ของเภสัชกร การโฆษณาและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับด่านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์และการให้โอกาสแก่ผู้เสพ เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อขาย หรือเสพและขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ได้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา ในสถานพยาบาล ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี เพื่อให้
สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

วันอังคารที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าสาระสำคัญที่ต้องพิจารณา
ถึงเหตุผลความจำเป็นหรือผลกระทบอื่น ๆ อย่างละเอียด รอบคอบ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงได้มี
คำสั่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. เพื่อพิจารณา อาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐ (๕) คณะกรรมการ
เสนอรายงานต่อคณะกรรมการวิสามัญฯ แล้ว ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาและ
เห็นควรกราบเรียนเรียนประธานเพื่อนำบรรจุระเบียบวาระใน วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุเข้าระเบียบวาระ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑
เมษายน ๒๕๕๙ และได้รับหลักการในวาระที่ ๑ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๙
วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ จากนั้นตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณา โดยมี
กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และมีกำหนดเวลาพิจารณา ๖๐ วัน (ครบกำหนด ๖๐ วัน วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๙)

คณะกรรมการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณา จำนวน ๓ ครั้ง โดยดใช้ข้อบังคับ ข้อ ๑๐๓
เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี เรื่องการให้ขยายเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง (ครบกำหนด ๓๐ วัน วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๙)
เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วเสนอรายงานวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ บันทึกเสนอต่อ
ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ จากนั้นบรรจุเพิ่มเติมเข้าระเบียบวาระในการประชุม
ครั้งที่ ๕๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙

ในการประชุมสภานิติบัญญัติ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ประชุม
ได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย จากนั้นส่งร่างพระราชบัญญัติ
ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐๗ ก วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว
บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งมีสภาพปัญหาเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ทวีความรุนแรง
ยิ่งขึ้น สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท
การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ หน้าที่ของผู้รับอนุญาต หน้าที่ของเภสัชกร
การโฆษณาและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับด่านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์
และการให้โอกาสแก่ผู้เสพ เสพและมีไว้ในครอบครองเสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อขาย หรือเสพและขาย
ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ได้สมัครใจเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตรา
ค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๒ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๖๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์คำว่า “วัตถุออกฤทธิ์” “วัตถุตำรับ” “วัตถุตำรับยกเว้น” “ฉลาก” “เอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์” “ผลิต” “ขาย” “นำเข้า” “ส่งออก” “นำเข้า” “เสพ” “ติดวัตถุออกฤทธิ์” “การบำบัดรักษา” “สถานพยาบาล” “สถานที่” “เภสัชกร” “ข้อความ” “โฆษณา” “หน่วยงานของรัฐ” “ผู้รับอนุญาต” “ผู้อนุญาต” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “เลขาธิการ” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๒. กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยารายงานการรับ การจ่าย การเก็บรักษาและวิธีการปฏิบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ต่อคณะกรรมการทุก ๖ เดือนของปีปฏิทิน (มาตรา ๕)

๓. หมวด ๑ คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (มาตรา ๘)

๓.๒ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (มาตรา ๙)

๓.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (มาตรา ๑๒)

๔. หมวด ๒ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์

๔.๑ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุออกฤทธิ์แต่ละประเภท และยกเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตเฉพาะกรณีที่กฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทได้กำหนดไว้ เช่น กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือเป็นการผลิตเพื่อส่งออกและส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามที่กฎหมายกำหนด

ทั้งนี้ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๔ – มาตรา ๒๐)

๔.๒ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยาอีก (มาตรา ๒๖)

๕. หมวด ๓ หน้าที่ของผู้รับอนุญาต

๕.๑ กำหนดห้ามผู้รับอนุญาตผู้ใด ผลิต ขาย นำเข้าหรือเก็บไว้ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภทนอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต (มาตรา ๒๗)

๕.๒ กำหนดเงื่อนไขในกรณีที่ผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ (มาตรา ๒๙)

๕.๓ กำหนดห้ามผู้รับอนุญาตย้าย เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มสถานที่ผลิต สถานที่ขาย สถานที่นำเข้าหรือสถานที่เก็บซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ทั้งนี้ การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๒)

๖. หมวด ๔ หน้าที่ของเภสัชกร

๖.๑ ควบคุมการผลิตวัตถุออกฤทธิ์ในแต่ละประเภทไว้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๘ – มาตรา ๔๙)

๖.๒ ควบคุมการขายวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๕๐ – มาตรา ๕๑)

๖.๓ ควบคุมการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๕๒ – มาตรา ๕๓)

๖.๔ ควบคุมการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๕๔ – มาตรา ๕๕)

๖.๕ กำหนดให้ในกรณีที่เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการไม่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการนั้นแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันที่พ้นหน้าที่ (มาตรา ๕๖)

๗. หมวด ๕ วัตถุออกฤทธิ์ที่ห้ามผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก

๗.๑ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ปลอม วัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน วัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ วัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ วัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ (มาตรา ๕๗)

๗.๒ กำหนดกรณีที่ทำให้ถือว่าเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอม วัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน วัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ (มาตรา ๕๘ – มาตรา ๖๐)

๗.๓ กำหนดห้ามผู้ใดขายวัตถุออกฤทธิ์ตั้งแต่ ๒ ชนิดขึ้นไปหรือขายวัตถุออกฤทธิ์และยารวมกันหลายขนาน โดยจัดเป็นชุดไว้ล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ทางการค้า (มาตรา ๖๑)

๘. หมวด ๖ การขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ

๘.๑ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ จะผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุตำรับที่มีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าว ต้องขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับนั้นต่อผู้อนุญาตก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับแล้วจึงจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งวัตถุตำรับนั้นได้ ทั้งนี้ การขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับและการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๖๒)

๘.๒ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับตามมาตรา ๖๒ (มาตรา ๖๓)

๘.๓ กำหนดให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท มีอำนาจไม่รับขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ ในกรณีการขอขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๓ หรือตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๒ วัตถุตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนไม่เป็นที่เชื่อถือในสรรพคุณหรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ วัตถุตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนใช้ชื่อในทำนองโอ้อวด ไม่สุภาพหรืออาจทำให้เข้าใจผิดจากความจริง หรือวัตถุตำรับที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นวัตถุออกฤทธิ์ปลอมตามมาตรา ๕๘ หรือเป็นวัตถุตำรับที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนตามมาตรา ๖๘ ทั้งนี้ คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับของผู้อนุญาตให้เป็นที่สิ้นสุด (มาตรา ๖๕)

๙. หมวด ๗ การโฆษณา

๙.๑ กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่เป็นฉลากหรือเอกสารกำกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์ หรือเป็นการโฆษณาซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง (มาตรา ๗๐)

๙.๒ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๗๑ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทได้ (มาตรา ๗๒)

๑๐. หมวด ๘ พนักงานเจ้าหน้าที่

๑๐.๑ กำหนดมีอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๔)

๑๐.๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๗๕)

๑๑. หมวด ๙ การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

๑๑.๑ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้

ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ในกรณีมีการฟ้องผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ แล้วแต่กรณี ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยา ให้ผู้อนุญาตสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ของผู้รับอนุญาตด้วยแล้วแต่กรณี (มาตรา ๗๙)

๑๑.๒ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือมาตรา ๒๒ (๑) หรือไม่จัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาที่เปิดทำการตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกลงโทษ (มาตรา ๘๐)

๑๑.๓ กำหนดให้ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องทำลายหรือขายวัตถุออกฤทธิ์ของตนที่เหลืออยู่ในส่วนที่เกินกว่าที่กฎหมายให้มีไว้ในครอบครอง ในกรณีที่ขายให้ขายแก่ผู้รับอนุญาตอื่นหรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควร ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือวันที่ได้ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี เว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาต่อไปอีกแต่ต้องไม่เกิน ๖๐ วัน (มาตรา ๘๔)

๑๒. หมวด ๑๐ มาตรการควบคุมพิเศษ

๑๒.๑ กำหนดให้ถือว่าวัตถุตำรับที่มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดปรุงผสมอยู่เป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทนั้นด้วย (มาตรา ๘๕)

๑๒.๒ กำหนดให้ในกรณีที่วัตถุตำรับมีวัตถุออกฤทธิ์อันระบุนอยู่ในประเภทต่างกันมากกว่าหนึ่งประเภทผสมอยู่ ให้ถือว่าวัตถุตำรับนั้นเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่มีการควบคุมเข้มงวดที่สุดในบรรดาวัตถุออกฤทธิ์ที่ผสมอยู่นั้น (มาตรา ๘๖)

๑๒.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดให้วัตถุตำรับใดซึ่งมีวัตถุตำรับมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างปรุงผสมอยู่ มีลักษณะที่ไม่อาจก่อให้เกิดการใช้ที่ผิดทาง ไม่สามารถจะแยกสกัดเอาวัตถุออกฤทธิ์ที่มีอยู่ในวัตถุตำรับนั้นกลับมาใช้ในปริมาณที่จะทำให้เกิดการ使用中ที่ผิดทาง และไม่ก่อให้เกิดอันตรายทางด้านสุขภาพและสังคมได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๘๗)

๑๒.๔ กำหนดห้ามผู้ใดมีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ทั้งนี้ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๘๘)

๑๒.๕ กำหนดให้ในกรณีที่เห็นสมควรรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะประกาศกำหนดวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ที่ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งมีไว้ในครอบครองในปริมาณที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทโดยไม่ต้องขออนุญาตก็ได้ (มาตรา ๙๐)

๑๒.๖ กำหนดห้ามผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ (มาตรา ๙๑)

๑๒.๗ กำหนดห้ามผู้ใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ เว้นแต่เป็นการเสพตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม เพื่อประโยชน์ในการรักษาพยาบาลผู้นั้น (มาตรา ๙๒)

๑๒.๘ กำหนดห้ามผู้ใดจงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรมหรือใช้วิธีข่มขู่ใจด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นเสพวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๙๓)

๑๒.๙ กำหนดให้ในกรณีจำเป็นและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะ

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ หรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นมีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวอยู่ในร่างกายหรือไม่ (มาตรา ๙๔)

๑๒.๑๐ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่านหรือมีไว้ในครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สูญหาย หรือมีการนำไปใช้โดยมิชอบ (มาตรา ๙๕)

๑๒.๑๑ กำหนดห้ามผู้ใดซึ่งมิใช่เภสัชกรที่อยู่ประจำควบคุมกิจการของสถานที่ผลิต สถานที่ขาย หรือสถานที่นำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ขายวัตถุออกฤทธิ์ให้แก่ผู้อื่นในสถานที่นั้น เว้นแต่อยู่ในความควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดของเภสัชกรประจำสถานที่นั้น (มาตรา ๙๖)

๑๒.๑๒ กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๙๘ เภสัชกรจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ให้ได้เฉพาะแก่กระทรวง ทบวง กรม และสภาวิชาชีพ หรือหน่วยงานของรัฐตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ผู้ที่มีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว หรือผู้รับอนุญาตผลิต ขาย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เท่านั้น และต้องจัดให้มีการลงบัญชีรายละเอียดการขายทุกครั้งตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๙๗)

๑๒.๑๓ กำหนดให้ในกรณีที่ไม่มียาตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล สถานพยาบาลของรัฐ สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ หรือสถานพยาบาลสัตว์ของรัฐ ซึ่งมีผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วยในปริมาณพลห่ากิโลเมตรนับจากสถานที่ที่มีใบอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ เภสัชกรที่อยู่ประจำควบคุมกิจการของสถานที่ขายนั้นจะขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ สำหรับผู้ป่วยหรือสัตว์ป่วย โดยไม่ต้องมีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวก็ได้ (มาตรา ๙๘)

๑๒.๑๔ กำหนดให้ในการส่งมอบวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๙๗ หรือมาตรา ๙๘ เภสัชกรต้องมอบคำเตือนหรือข้อควรระวังตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๖) ให้แก่ผู้ซื้อด้วย (มาตรา ๙๙)

๑๓. หมวด ๑๑ การค้าระหว่างประเทศ

๑๓.๑ กำหนดให้การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๐ นอกจากจะต้องได้รับใบอนุญาตตามมาตราดังกล่าวแล้ว ในการนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตในแต่ละครั้งต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวทุกครั้งที่จะนำเข้าหรือส่งออกอีกด้วย (มาตรา ๑๐๐)

๑๓.๒ กำหนดให้ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๓ ให้ผู้รับอนุญาตจัดให้มีสำเนาใบอนุญาตส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์หนึ่งฉบับและจัดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกส่งสำเนาใบอนุญาตหรือสำเนา หนังสือแสดงการอนุญาตให้ส่งออกไปยังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาด้วย (มาตรา ๑๐๑)

๑๓.๓ กำหนดให้ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ให้ผู้รับอนุญาต นำใบอนุญาตนำเข้าของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศนั้นมามอบให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก่อนจึงจะได้รับการพิจารณาออกใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก และในการส่งออกให้ผู้รับอนุญาตแนบ สำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกด้วยหนึ่งฉบับ (มาตรา ๑๐๒)

๑๓.๔ กำหนดให้ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ ผู้รับอนุญาตต้องมีใบอนุญาตส่งออกของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้นมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์และต้องแจ้งให้

ผู้ควบคุมยานพาหนะที่ใช้บรรทุกทราบก่อนผ่านเข้ามาในราชอาณาจักร และให้ผู้ควบคุมยานพาหนะนั้นจัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์สลายหรือมีการนำเอาวัตถุออกฤทธิ์ที่อยู่ในยานพาหนะนั้นไปใช้โดยมิชอบ (มาตรา ๑๐๓)

๑๓.๕ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท จะต้องนำวัตถุออกฤทธิ์ที่ตนนำเข้า ส่งออกหรือนำผ่าน แล้วแต่กรณี มาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์ที่กำหนดไว้ในประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๑๒) เพื่อทำการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๑๐๔)

๑๓.๖ กำหนดให้ในการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท ห้ามผู้ใดเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นที่มีระบุในใบอนุญาตส่งออกที่ส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้ออกใบอนุญาตนั้น และเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาให้ความเห็นชอบด้วย (มาตรา ๑๐๕)

๑๓.๗ กำหนดให้ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นตามมาตรา ๑๐๕ ให้ถือว่าวัตถุออกฤทธิ์นั้นได้ส่งออกจากประเทศที่ออกใบอนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักร และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสภากาชาดไทยในใบอนุญาตของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกนั้น โดยแจ้งวันเดือนปีและปริมาณที่แท้จริงของวัตถุออกฤทธิ์ที่นำผ่าน และส่งสำเนานั้นกลับไปให้เจ้าหน้าที่ของประเทศผู้ออกใบอนุญาต พร้อมทั้งจัดทำสำเนาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาหนึ่งฉบับ ในการส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายใหม่ตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตต้องนำใบอนุญาตนำเข้าของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับใหม่มามอบให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อน จึงจะได้รับการพิจารณาออกใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออก และให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวนั้นไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งไปยังจุดหมายใหม่ด้วยหนึ่งฉบับ (มาตรา ๑๐๖)

๑๓.๘ กำหนดให้ในระหว่างที่มีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ หรือในระหว่างที่วัตถุออกฤทธิ์อยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ศุลกากรตามมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง ห้ามผู้ใดแปรรูปหรือแปรรูปวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (มาตรา ๑๐๗)

๑๓.๙ กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็น เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจผ่อนผันการใช้บังคับ มาตราการควบคุมตามมาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๖ และมาตรา ๑๐๗ เกี่ยวกับการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๑๐๘)

๑๓.๑๐ กำหนดให้ในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท ห้ามผู้ใดส่งวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อนำเข้า เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (มาตรา ๑๐๙)

๑๓.๑๑ กำหนดให้ในการส่งออกแต่ละครั้งซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ให้ผู้รับอนุญาตแนบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออกไปพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ส่งออกนั้นหนึ่งฉบับ ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจัดส่งสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับนั้นด้วยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศผู้รับจัดส่งกลับมา และให้เลขาธิการจัดให้มีการตรวจสอบสำเนาใบอนุญาตเฉพาะคราวที่ส่งกลับมานั้น (มาตรา ๑๑๐)

๑๓.๑๒ กำหนดให้เมื่อกระทรวงสาธารณสุขได้รับแจ้งการห้ามนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดที่ต่างประเทศได้แจ้งผ่านเลขาธิการสหประชาชาติระบุนำเข้าไปยังประเทศนั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดการห้ามนำเข้าของประเทศนั้น (มาตรา ๑๑๑)

๑๓.๑๓ กำหนดห้ามผู้ใดส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุนำเข้าตามมาตรา ๑๑๑ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้นและใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวเพื่อส่งออกจากเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ทั้งนี้ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๑๒)

๑๓.๑๔ กำหนดให้การมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในปริมาณพอสมควรเท่าที่จำเป็นต้องใช้ประจำในการปฐมพยาบาลหรือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินในยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ให้ได้รับการยกเว้นจากมาตรการควบคุมสำหรับการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑๓)

๑๓.๑๕ กำหนดให้ผู้ควบคุมยานพาหนะตามมาตรา ๑๑๓ ต้องจัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์นั้นสูญหายหรือมีการนำไปใช้โดยมิชอบ (มาตรา ๑๑๔)

๑๔. หมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ

๑๔.๑ กำหนดโทษผู้ผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่เจ็ดแสนบาทถึงสองล้านบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการผลิตโดยการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุและมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสามเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา ๑๑๕)

๑๔.๒ กำหนดโทษผู้ที่ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา ๑๑๖)

๑๔.๓ กำหนดโทษผู้ผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่เจ็ดแสนบาทถึงสองล้านบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการผลิตโดยการแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุและมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสามเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา ๑๑๗)

๑๔.๔ กำหนดโทษผู้ที่ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา ๑๑๘)

๑๔.๕ ผู้ที่ผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภทอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อขาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท (มาตรา ๑๑๙)

๑๔.๖ กำหนดโทษผู้ขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท (มาตรา ๑๒๐)

๑๔.๗ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๘ (๑) หรือมาตรา ๘๘ ผู้ใดดำเนินการภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว โดยมีได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับวันละห้าร้อยบาท นับแต่วันถัดจากวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุจนถึงวันที่ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง (มาตรา ๑๒๑)

๑๔.๘ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๒๒)

๑๔.๙ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๒๓)

๑๔.๑๐ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคสามหรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (มาตรา ๑๒๔)

๑๔.๑๑ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท (มาตรา ๑๒๕)

๑๔.๑๒ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา ๑๒๖)

๑๔.๑๓ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา ๑๒๗)

๑๔.๑๔ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองหมื่นบาท (มาตรา ๑๒๘)

๑๔.๑๕ กำหนดโทษให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการที่ละทิ้งหน้าที่หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมกิจการของผู้รับอนุญาตโดยไม่มีเหตุอันควรตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๒๙)

๑๔.๑๖ กำหนดโทษให้เภสัชกรผู้มีหน้าที่ควบคุมกิจการที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท (มาตรา ๑๓๐)

๑๔.๑๗ กำหนดโทษผู้ที่ผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาทสำหรับผู้ขายวัตถุออกฤทธิ์ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท (มาตรา ๑๓๑)

๑๔.๑๘ กำหนดโทษผู้ที่ผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ที่ขายวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๒)

๑๔.๑๙ กำหนดโทษผู้ที่ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๓)

๑๔.๒๐ กำหนดโทษผู้ที่ผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุตำรับ แต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๔)

๑๔.๒๑ กำหนดโทษผู้ที่ผลิต นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน วัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาท ถึงหนึ่งล้านบาท ผู้ที่ขายวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท (มาตรา ๑๓๕)

๑๔.๒๒ กำหนดโทษผู้ที่ขายวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๖)

๑๔.๒๓ กำหนดโทษผู้ที่แก้ไขรายการทะเบียนวัตถุตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้วอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (มาตรา ๑๓๗)

๑๔.๒๔ กำหนดโทษผู้ที่โฆษณาวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๗๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของเจ้าของสื่อโฆษณาหรือ ผู้ประกอบกิจการโฆษณา ผู้กระทำต้องระวางโทษเช่นเดียวกันกับผู้โฆษณา ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตาม วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือ จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๑๓๘)

๑๔.๒๕ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ที่ต่อสู้อหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ หรือมาตรา ๗๙ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดไม่อำนวยความสะดวก ตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท (มาตรา ๑๓๙)

๑๔.๒๖ กำหนดโทษผู้ที่มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือ ประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ที่มีไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ใน ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๐)

๑๔.๒๗ กำหนดโทษผู้ที่เสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ หรือ ผู้ที่เสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔๑)

๑๔.๒๘ กำหนดโทษผู้ที่ให้ผู้อื่นเสพวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำตาม วรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยใช้อาวุธ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการกระทำ ต่อหญิงหรือต่อบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นการกระทำเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นกระทำความผิดทางอาญา หรือเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง หรือผู้อื่นในการกระทำความผิดทางอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ สามปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงห้าล้านบาท (มาตรา ๑๔๒)

๑๔.๒๙ กำหนดโทษผู้ที่ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา ๑๔๓)

๑๔.๓๐ กำหนดโทษให้ผู้รับอนุญาตผู้ที่ไม่จัดให้มีการป้องกันตามสมควรเพื่อมิให้วัตถุออกฤทธิ์ สุนัขหาย หรือมีการนำไปใช้โดยมิชอบอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท ถึงห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๔๔)

๑๔.๓๑ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙๖ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๔๕)

๑๔.๓๒ กำหนดโทษให้เภสัชกรผู้ที่ย้ายวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๔๖)

๑๔.๓๓ กำหนดโทษให้เภสัชกรที่ไม่จัดให้มีการลงบัญชีรายละเอียดการขายตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๘ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา ๑๔๗)

๑๔.๓๔ กำหนดโทษให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๒๐ ผู้ที่กระทำการนำเข้าหรือส่งออกในแต่ละครั้งซึ่งวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับครั้งละไม่เกินห้าพันบาท (มาตรา ๑๔๘)

๑๔.๓๕ กำหนดโทษให้ผู้รับอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท (มาตรา ๑๔๙)

๑๔.๓๖ กำหนดโทษผู้ควบคุมยานพาหนะที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๕๐)

๑๔.๓๗ กำหนดโทษผู้รับอนุญาตนำเข้า ส่งออกหรือนำ ผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๑๐๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๕๑)

๑๔.๓๘ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๗ หรือมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๕๒)

๑๔.๓๙ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๕๓)

๑๔.๔๐ กำหนดโทษผู้ควบคุมยานพาหนะตามมาตรา ๑๑๓ ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท (มาตรา ๑๕๔)

๑๔.๔๑ กำหนดโทษผู้ที่เสพ เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อขาย หรือเสพและขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามลักษณะ ชนิด ประเภทและปริมาณที่กำหนดในกฎกระทรวง และได้สมัครใจ ขอเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลก่อนความผิดจะปรากฏต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ และได้ปฏิบัติครบถ้วนตามระเบียบข้อบังคับเพื่อควบคุมการบำบัดรักษา และระเบียบวินัย สำหรับสถานพยาบาลตามมาตรา ๗ (๑๕) จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการหรือหัวหน้า สถานพยาบาลนั้น ให้พ้นจากความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงกรณีความผิดที่ได้กระทำภายหลัง การสมัครใจเข้ารับการรักษา การรับเข้าบำบัดรักษาในสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๑๕๕)

๑๔.๔๒ กำหนดโทษผู้ที่ทำการบำบัดรักษาผู้ติวตฤออกฤทธิ์เป็นปกติไม่ว่าโดยวิธีใดซึ่งมิได้กระทำในสถานพยาบาลตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสามแสนบาท (มาตรา ๑๕๖)

๑๔.๔๓ กำหนดโทษบรรดาวัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะหรือทรัพย์สินอื่นซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น (มาตรา ๑๕๗)

๑๔.๔๔ กำหนดโทษวัตถุออกฤทธิ์ ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ยึดไว้ตามมาตรา ๗๔ หรือตามกฎหมายอื่น รวมทั้งในกรณีที่มีการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลเพราะเหตุไม่ปรากฏผู้กระทำความผิด และพนักงานอัยการสั่งงดการสอบสวน หรือเพราะพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเพราะมีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๖๐ หรือมีการฟ้องคดีต่อศาลและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไม่รับ ถ้าไม่มีผู้ใดมาอ้างว่าเป็นเจ้าของภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งงดการสอบสวน หรือพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเพราะมีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๖๐ หรือมีการฟ้องคดีต่อศาลและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดไม่รับ ให้วัตถุออกฤทธิ์ ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุวัตถุออกฤทธิ์และเอกสารนั้นตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข และให้กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ถ้ามีผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของตามวรรคหนึ่ง แสดงต่อคณะกรรมการได้ว่าตนเป็นเจ้าของแท้จริงและมีได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ถ้าสิ่งที่ได้ยึดไว้ยังคงอยู่ในครอบครองของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คณะกรรมการสั่งให้คืนสิ่งที่ยึดแก่ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงได้ (มาตรา ๑๕๘)

๑๔.๔๕ กำหนดโทษในกรณีที่มีการฟ้องคดีความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ต่อศาลและไม่ได้มีการโต้แย้งเรื่องประเภท จำนวนหรือน้ำหนักของวัตถุออกฤทธิ์นั้น ถ้าศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ริบวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๕๗ หรือตามกฎหมายอื่นและไม่มีคำเสนอต่อศาลว่าผู้เป็นเจ้าของแท้จริงไม่ได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ริบวัตถุออกฤทธิ์นั้น ให้กระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามระเบียบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด (มาตรา ๑๕๙)

๑๔.๔๖ กำหนดโทษบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว ให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๑๖๐)

๑๔.๔๗ กำหนดโทษกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใด ผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าวอันเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น (มาตรา ๑๖๑)

๑๔.๔๘ กำหนดโทษความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกและปรับ ให้ศาลลงโทษจำคุกและปรับด้วยเสมอ โดยคำนึงถึงการลงโทษในทางทรัพย์สินเพื่อป้องปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๑๖๒)

๑๔.๔๙ กำหนดโทษในกรณีที่ศาลเห็นว่าการกระทำความผิดของผู้ใด เมื่อได้พิเคราะห์ถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด และพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว กรณีมีเหตุอันสมควรเป็นการเฉพาะราย ศาลจะลงโทษจำคุกน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ และถ้าเป็นกรณีที่มีอัตราโทษปรับขั้นต่ำ ถ้าศาลได้พิเคราะห์ถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด ฐานะของผู้กระทำความผิดและพฤติการณ์

ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว กรณีมีเหตุอันสมควรเป็นการเฉพาะราย ศาลจะลงโทษปรับน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ (มาตรา ๑๖๓)

๑๔.๕๐ กำหนดโทษถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญในชั้นจับกุมหรือชั้นสอบสวน อันเป็นการเปิดเผยถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ของบุคคลที่เป็นเครือข่ายและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปราบปรามหรือดำเนินคดีแก่บุคคลเหล่านั้น ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ (มาตรา ๑๖๔)

๑๕. บทเฉพาะกาล

๑๕.๑ กำหนดให้คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ และยังอยู่ในระหว่างพิจารณาให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คำขอมีข้อแตกต่างไปจากคำขอซึ่งต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๖๕)

๑๕.๒ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิต ขาย นำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุ แต่ถ้าผู้อนุญาตมีคำสั่งเป็นหนังสือไม่ออกใบอนุญาตให้ ผู้นั้นไม่มีสิทธิดำเนินกิจการนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเป็นต้นไป (มาตรา ๑๖๖)

๑๕.๓ กำหนดให้คณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะได้มีคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๖๗)

๑๕.๔ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๑๖๘)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘

“ร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้น
และต้องจัดให้มีการออกเสียง

“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙

“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ และตามพระราชบัญญัตินี้

“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติ

“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตออกเสียงประชามติ

“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติและให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔ ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้รัฐอุดหนุนหรือจัดสรรค่าใช้จ่ายแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่สนับสนุนการออกเสียง

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับมอบร่างรัฐธรรมนูญจากคณะรัฐมนตรีและในกรณีได้รับมอบประเด็นเพิ่มเติมจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อดำเนินการให้มีการออกเสียงให้ถือว่าการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและเผยแพร่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกเสียงโดยสุจริตและไม่ขัดต่อกฎหมาย

หมวด ๑

การจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ
และกระบวนการและขั้นตอนการออกเสียง

มาตรา ๘ ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเสนอประเด็นเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงเพิ่มเติม ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นดังกล่าวส่งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติม

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดพิมพ์และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และประเด็นเพิ่มเติมพร้อมคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นตามมาตรา ๘ รวมทั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ตามรูปแบบ แนวทางและวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์และอาจสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนสามารถดำเนินการเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ประเด็นเพิ่มเติมพร้อมคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นตามมาตรา ๘ ได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายหรือสนับสนุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วย สนับสนุน ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือแก่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญร้องขอ

การดำเนินการใด ๆ ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง หรือของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง ไม่ถือว่าเป็นการจงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงเพิ่มเติมตามมาตรา ๘ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระสำคัญของประเด็นให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดูแลให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกเสียงเป็นไปโดยสุจริตและมีให้มีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๒ ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และการแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๑๑ ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียง

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดและควบคุมการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม

คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ ประสาน ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อให้การดำเนินการจัดการออกเสียงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันออกเสียงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ การออกเสียงให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยตรงและลับ และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีการกากบาทในบัตรออกเสียง

ส่วนที่ ๒

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

มาตรา ๑๖ ในการออกเสียงให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มีหน้าที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการออกเสียง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการออกเสียง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยออกเสียง ที่ออกเสียง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง การเพิ่มชื่อ และการถอนชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียง รวมทั้งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการลงคะแนนออกเสียง การนับคะแนนออกเสียง และการประกาศผลการออกเสียง

กรณีจังหวัดใดไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่อยู่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสรรหาคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง โดยวิธีการสรรหา และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมาย ให้ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียงได้ตามสมควร

การใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคล ซึ่งแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงทำหน้าที่ ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ให้ถือว่าผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินการแทน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง หรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคล ผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง และในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการดำเนินการ

หรือการสั่งการใดของผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะอนุกรรมการ คณะบุคคลหรือบุคคลผู้ได้รับมอบหมายมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินการหรือการสั่งการนั้นได้

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงหนึ่งคน มีหน้าที่จัดทำและตรวจสอบเอกสารอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๒) รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

(๒) คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าคนประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการไม่น้อยกว่าสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง

ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๑) และคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตาม (๒)

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการใช้สิทธิออกเสียงของผู้นั้น

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีจำนวนไม่ครบตามมาตรา ๑๗ (๒) ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้ได้ครบจำนวน

ในวันออกเสียง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้วมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ในขณะนั้น แต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนนออกเสียง หากกรณีมีจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่งให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้มีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง และให้แต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนนออกเสียง

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย แต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียง

มาตรา ๑๙ นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียง

ประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียงรวมทั้งให้มีอำนาจมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการออกเสียง

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) กรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง

สำหรับบุคคลตาม (๒) ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๒๑ ค่าตอบแทนของบุคคลตามมาตรา ๒๐ (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๓

เขตออกเสียงและหน่วยออกเสียง

มาตรา ๒๒ การออกเสียงให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง

มาตรา ๒๓ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมายกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละเขตออกเสียง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

การกำหนดหน่วยออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยออกเสียง เว้นแต่ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจำนวนน้อยจะรวมหมู่บ้านที่อยู่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยออกเสียงเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล เขตเมืองพัทยา เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้ และ

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าเป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง

มากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยออกเสียงเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ก่อนวันออกเสียง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียง

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยออกเสียง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์นับแต่กรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงน้อยกว่าสี่สัปดาห์ก็ได้ และให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ในการกำหนดหน่วยออกเสียงตามมาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย กำหนดที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงไว้ด้วย และให้นำความในมาตรา ๒๓ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ที่ออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนออกเสียงมีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร และควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยออกเสียง พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่ออกเสียงไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศในการลงคะแนนออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจประกาศกำหนดที่ออกเสียงนอกเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยออกเสียงนั้นหรือในกรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นก่อนวันออกเสียง ให้ประกาศเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงได้

ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๒๕ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิออกเสียง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันออกเสียง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง

ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง ย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๒

ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ย่อมมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง

มาตรา ๒๖ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ ในวันออกเสียงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง

- (๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา ๒๗ เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมายจัดทำ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง และปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ก่อนวันออกเสียงและให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันออกเสียง ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย

ภายหลังการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ไม่ถูกต้องหรือมีความผิดพลาดให้ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นความจริง ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมีคำสั่งให้แก้ไขให้ถูกต้อง โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแห่งหน่วยออกเสียงที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็น ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำ เขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย ก่อนวันออกเสียง ไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่ คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย ตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้อง หรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิออกเสียง ให้มีคำสั่งเพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง มอบหมาย เห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง ก็ให้มีคำสั่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่รับคำร้องโดยแสดงผลไว้ด้วย

มาตรา ๒๙ ก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน ผู้มีสิทธิออกเสียงมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย เมื่อเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๗ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียง เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อนั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องนั้นทราบ

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตน โดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐานทะเบียนบ้านมาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้นแม้คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดก็ตาม เมื่อได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงถอนชื่อผู้ซึ่งถูกศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ส่วนที่ ๕

การลงคะแนนออกเสียง

มาตรา ๓๑ การลงคะแนนออกเสียงให้กระทำได้โดยวิธีการลงคะแนนด้วยบัตรออกเสียงหลักเกณฑ์และวิธีการลงคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๒ หีบบัตรออกเสียงต้องกำหนดให้สามารถมองเห็นภายในได้ง่าย

ลักษณะและขนาดของหีบบัตรออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๓ บัตรออกเสียงให้มีลักษณะตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีการออกเสียงมากกว่าหนึ่งประเด็น ให้กำหนดในบัตรออกเสียงเดียวกัน

มาตรา ๓๔ ในวันออกเสียงให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๓๕ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง นับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย

ทั้งนี้ การเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง และขั้นตอนและวิธีการลงคะแนนออกเสียง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๖ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร

หลักเกณฑ์และวิธีแสดงตนเพื่อลงคะแนนใช้สิทธิออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๗ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงใด ให้ลงคะแนนออกเสียงได้ ณ ที่ออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น และให้มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๓๘ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่อยู่นอกหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียง สามารถลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๓๙ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ในการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการลงคะแนนออกเสียงของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการลงคะแนนออกเสียงภายใต้การกำกับดูแลของกรรมการประจำหน่วยออกเสียง แต่การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ได้ลงคะแนนออกเสียงด้วยตนเอง เว้นแต่ลักษณะทางกายภาพทำให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ไม่สามารถทำเครื่องหมายลงในบัตรออกเสียงได้ ให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเป็นผู้กระทำการแทนโดยความยินยอมและเป็นไปตามเจตนาของคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุนั้น ทั้งนี้ ให้ถือเป็นการลงคะแนนออกเสียงโดยตรงและลับ

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควร อาจกำหนดให้มีการจัดที่ออกเสียงสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ โดยจัดให้คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุได้ลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียง ณ สถานที่ดังกล่าว และเมื่อได้ลงทะเบียนแล้ว ให้หมดสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

การอำนวยความสะดวกและการลงคะแนนออกเสียงแทนตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งการอำนวยความสะดวกโดยการจัดที่ออกเสียงเป็นกรณีพิเศษและการลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๐ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนนและงดจ่ายบัตรออกเสียง แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงมิได้ ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงได้มาอยู่ในบริเวณที่ออกเสียงแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงเหลืออยู่แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงของหีบบัตรออกเสียงและจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียง และจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นโดยเร็ว เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเห็นว่าจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงที่มีกรณีตามวรรคหนึ่งไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่จัดให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

ส่วนที่ ๖

การลงคะแนนออกเสียงสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัด

มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ วรรคสอง ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง หากประสงค์จะขอใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงอย่างน้อยสามสิบวันและให้หมดสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น เว้นแต่จะได้แจ้งเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

หลักเกณฑ์และวิธีการการลงทะเบียน การลงคะแนนออกเสียงและการนับคะแนนออกเสียงตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๗

การนับคะแนนออกเสียง

มาตรา ๔๓ เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๓๔ แล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการนับคะแนนออกเสียงจากบัตรออกเสียง ของแต่ละหน่วยออกเสียง โดยให้กระทำ ณ ที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงและให้กระทำโดยเปิดเผย ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงเวลาการนับคะแนนออกเสียง

หลักเกณฑ์และวิธีการการนับคะแนนออกเสียงจากบัตรออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๔ ถ้าการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้หรือไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้จนเสร็จสิ้น อันเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น หรือด้วยความจำเป็นตามสภาพที่อาจมีผลต่อความปลอดภัย ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดการนับคะแนนออกเสียงสำหรับหน่วยออกเสียงนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อยกเลิกการเลือกตั้งโดยเร็ว และให้คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนออกเสียงต่อไปโดยเร็ว ทั้งนี้ การเก็บรักษาบัตรออกเสียงหีบบัตรออกเสียง และเอกสารเกี่ยวกับการออกเสียง รวมทั้งวิธีการนับคะแนนออกเสียงใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้วพบว่า มีบัตรออกเสียงที่ได้มีการลงคะแนนออกเสียงแล้วชำรุดหรือสูญหายให้รายงานคณะกรรมการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น

ในกรณีนี้ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า จำนวนบัตรออกเสียงหรือจำนวนผู้มาแสดงตนใช้สิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงที่ไม่สามารถนับคะแนนออกเสียงได้ไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่สั่งนับคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

มาตรา ๔๕ ลักษณะบัตรออกเสียงดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีใช้บัตรซึ่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้
- (๓) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียง
- (๔) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นลงไป
- (๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท

- (๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงนอกช่อง “ทำเครื่องหมาย”
 - (๗) บัตรที่ทำเครื่องหมายเป็นที่สังเกต เว้นแต่เป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่
 - (๘) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียงในช่อง “ทำเครื่องหมาย” เกินกว่าหนึ่งเครื่องหมาย
 - (๙) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย
- บัตรเสียตามวรรคหนึ่งมิให้นับเป็นคะแนนออกเสียง

มาตรา ๔๖ กรณีที่มีการออกเสียงมากกว่าหนึ่งประเด็นในบัตรออกเสียงเดียวกันให้บัตรออกเสียงที่มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบัตรเสียทั้งฉบับและมีให้นับเป็นคะแนนออกเสียง

- (๑) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๔๕ (๑) (๒) (๔) หรือ (๗)
- (๒) บัตรออกเสียงที่มีลักษณะตามมาตรา ๔๕ (๓) (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) ในทุกประเด็น

ในกรณีที่มิใช่บัตรเสียทั้งฉบับตามวรรคหนึ่งให้วินิจฉัยบัตรออกเสียงเป็นรายประเด็น ทั้งนี้ ลักษณะประเด็นเสียให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๗ เมื่อการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงรายงานผลการนับคะแนนออกเสียง จำนวนบัตรออกเสียงที่มีอยู่ทั้งหมด จำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ และจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือจากการลงคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ให้กระทำโดยเปิดเผยและรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์แก่การติดตามผลการออกเสียงต่อสาธารณะด้วยความรวดเร็ว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการให้มีการรายงานผลการออกเสียงอย่างไม่เป็นทางการได้ แต่เมื่อแสดงผลการออกเสียงถึงร้อยละเก้าสิบห้าของจำนวนหน่วยออกเสียงให้หยุดการแสดงผลการออกเสียงต่อสาธารณะ

หลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนออกเสียงปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการตรวจสอบ ถ้าผลการนับคะแนนออกเสียงยังไม่ตรงกันอีกให้รายงานคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงพร้อมเหตุผล และนำเสนอหีบบัตรออกเสียงพร้อมวัสดุอุปกรณ์การออกเสียงแก่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมาย

เมื่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือสั่งให้มีการลงคะแนน

ออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าจำนวนผู้มาแสดงตนของหน่วยออกเสียงนั้นไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่สั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือไม่สั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นก็ได้

ส่วนที่ ๘

การคัดค้านการออกเสียง

มาตรา ๔๙ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาออกเสียงตามมาตรา ๓๔ หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง

มาตรา ๕๐ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานทั้งปวงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง เว้นแต่การออกเสียงใหม่จะไม่ทำให้ผลการออกเสียงเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย

การไต่สวนคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าว เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องในการไต่สวนได้ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการการพิจารณาคำร้องคัดค้าน และการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๙

การประกาศผลการออกเสียง

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง รวมผลคะแนนออกเสียงจากทุกหน่วยออกเสียงภายในเขตออกเสียงและที่ออกเสียงนอกเขตจังหวัด เพื่อรายงานผลการรวมคะแนนออกเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๒ เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านตามมาตรา ๔๙ และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงจากหน่วยออกเสียงทุกหน่วยทั่วประเทศ และหากไม่มีการร้องคัดค้านให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วให้รายงานนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงหรือการนับคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๔ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๘ หรือมีการคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๔๙ และคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วรายงานต่อนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงหรือการนับคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากมีเหตุตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๔ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงตามมาตรา ๔๘ หรือมีการคัดค้านการออกเสียงตามมาตรา ๔๙ และคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่ตามมาตรา ๔๑ หรือมีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเผยแพร่ผลการลงคะแนนออกเสียงของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก่อนเวลาที่มีการประกาศผลการออกเสียงตามมาตรา ๕๒

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๕๗

หมวด ๓

การควบคุมการออกเสียงและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด อนุกรรมการ ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่ง มิให้หมายความ รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่หรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง โดยมิได้ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจทำให้การออกเสียง ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๕๗ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำ หน่วยออกเสียง คณะอนุกรรมการหรืออนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้อำนวยการการออกเสียง ประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้ กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวก พอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้ หรือจงใจกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๐ ผู้ใดกระทำการในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ออกเสียงหรือพยายามออกเสียง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น

(๒) ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงมาออกเสียง

(๓) นำบัตรออกเสียงออกไปจากที่ออกเสียง

(๔) นำบัตรออกเสียงที่ลงคะแนนแล้วแสดงต่อผู้อื่นเพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าได้ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียงเพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นบัตรออกเสียงของตน หรือใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดบันทึกภาพบัตรออกเสียงที่ตนได้ลงคะแนนออกเสียงแล้ว

(๖) ขัดคำสั่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียง เพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวางการออกเสียงตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม

(๗) นำบัตรออกเสียงใส่ในหีบบัตรออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงเพิ่มขึ้นจากความจริง

(๘) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้ หรือขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียง หรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าว ภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียง

(๙) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียง

ผู้ใดกระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้ใดกระทำการตาม (๗) (๘) หรือ (๙) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๖๑ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๓) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียงหรือวิธีการ ลงคะแนนออกเสียง

(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนสภาพ ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือขัดขวางการส่งหีบบัตรออกเสียงหรือบัตรออกเสียง เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันขั้นต่อใด ๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๖) เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะไม่นำไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๗) ขाय จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตออกเสียงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันออกเสียงจนถึงวันออกเสียง

ผู้ใดดำเนินการเผยแพร่ข้อความ ภาพ เสียง ในสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือในช่องทางอื่นใด ที่ผิดไปจากข้อเท็จจริงหรือมีลักษณะรุนแรง ก้าวร้าว หยาดคาย ปลุกกระดม หรือข่มขู่ โดยมุ่งหวังเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ผู้ใดกระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับ ไม่เกินสองแสนบาท ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้

ในกรณีการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) เป็นการกระทำความผิดของ คณะบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

ผู้ใดกระทำการตาม (๗) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำการตาม (๖) เป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ การเลือกตั้งมอบหมายก่อนหรือในวันออกเสียง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๖๒ ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิออกเสียงไปยังที่ออกเสียงเพื่อการออกเสียง หรือนำกลับมาจากที่ออกเสียงโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือจัดให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปยังที่ออกเสียง หรือกลับจากที่ออกเสียง เพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปลงคะแนนหรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

บทบัญญัติในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๖๓ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียง ในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ กรรมการประจำหน่วยออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียง หรือคะแนน ในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำความผิดประการใด ๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรออกเสียงให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๕ ในกรณีศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นับตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๖๖ ในกรณีศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้ใดตามฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้นั้นเป็นผู้กระทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอันเป็นเหตุให้ต้องมีการออกเสียงใหม่ ในหน่วยออกเสียงใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่เป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้ต้องมีการออกเสียงใหม่นั้นด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๓๙/๑ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผลการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

การออกเสียงประชามติเป็นกลไกที่นำมาเสริมทฤษฎีตัวแทนของประชาชน โดยให้สิทธิแก่ประชาชนในการตัดสินใจต่อกิจการหรืองานใด ๆ สนับสนุนหลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง นอกจากการให้สิทธิประชาชนออกเสียงประชามติในเรื่องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแล้ว บางประเทศยังเปิดโอกาสให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องอื่น ๆ เช่น ร่างกฎหมายหรือนโยบายที่สำคัญหรือกิจการอื่นที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน

ในการออกเสียงประชามติในประเทศไทยได้ยึดแนวคิดสากลเกี่ยวกับหลักประชาธิปไตยเป็นต้นแบบ โดยรัฐธรรมนูญของไทยที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำประชามติ ได้แก่

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๒ มาตรา ๑๗๔ – มาตรา ๑๗๖
๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ มาตรา ๑๗๐ – มาตรา ๑๗๒
๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗ มาตรา ๒๒๙ – มาตรา ๒๓๑

ในการออกเสียงประชามติของไทยในรัฐธรรมนูญ ๓ ฉบับ คือ ฉบับปี ๒๔๙๒, ฉบับปี ๒๕๑๑ และฉบับปี ๒๕๑๗ บัญญัติเรื่องการนำร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมมาให้ประชาชนออกเสียงประชามติไว้ทำนองเดียวกัน หากพระมหากษัตริย์ทรงพระดำริเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่นำขึ้นทูลเกล้าฯ กระทั่งผลประโยชน์ได้เสียสำคัญของประเทศหรือประชาชน และทรงพระราชดำริเห็นสมควรให้ประชาชนได้วินิจฉัย พระมหากษัตริย์ย่อมทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจ ที่จะให้ประชาชนทั่วประเทศออกเสียงเป็นประชามติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในร่างรัฐธรรมนูญนั้น

๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๑๑ ปันร – มาตรา ๒๑๑ โสฬส กล่าวคือ การกำหนดกรณีที่ว่ารัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญยกร่างเสร็จแล้ว แต่รัฐสภามีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาให้ดำเนินการจัดให้มีประชามติเพื่อประชาชนออกเสียงลงคะแนนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอ

๕. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๑๔ กล่าวคือ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติได้ และประกาศดังกล่าวต้องกำหนดวันให้ประชาชนออกเสียงประชามติซึ่งต้องไม่เกิน ๙๐ วันแต่ไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและวันออกเสียงประชามติต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๒๙ กล่าวคือ เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบและจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ อย่างไรก็ตามแม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลายฉบับจะมีบทบัญญัติรับรองเรื่องการออกเสียงประชามติไว้ แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เคยจัดให้มีการออกเสียงประชามติในระดับชาติ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการออกเสียงประชามติ ตามมาตรา ๒๙ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นการออกเสียงประชามติระดับชาติครั้งแรกของประเทศไทย

๗. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ที่กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ และให้คณะรัฐมนตรีแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๔/๑ และให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญ ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวก และส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันถัดจากวันที่แจ้งคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติและประกาศผลการออกเสียงประชามติ และจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเผยแพร่ด้วยวิธีการใดๆ ให้ประชาชนทราบได้โดยสะดวกและเป็นการทั่วไป

พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย จึงเป็นกลไกสำคัญเพื่อขับเคลื่อนการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒๐ ของไทย

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๔ ก วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๓๔/๑ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผลการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาเป็น ๓ หมวด โดยมีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามความหมายในพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓)

“คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘

“ร่างรัฐธรรมนูญ” หมายความว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้นและต้องจัดให้มีการออกเสียง

“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๔/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙

“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ และตามพระราชบัญญัตินี้

“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติ

“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตออกเสียงประชามติ

“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติและให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

๒. กำหนดให้รัฐอุดหนุนหรือจัดสรรค่าใช้จ่ายแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่สนับสนุนการออกเสียงเพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจจ่อกระเปียบ ประกาศ หรือคำสั่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับมอบร่างรัฐธรรมนูญจากคณะรัฐมนตรีและในกรณีได้รับมอบประเด็นเพิ่มเติมจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อดำเนินการให้มีการออกเสียงให้ถือว่าการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔ – มาตรา ๖)

๓. กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและเผยแพร่ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกเสียงโดยสุจริตและไม่ขัดต่อกฎหมาย (มาตรา ๗)

๔. การจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและกระบวนการและขั้นตอนการออกเสียง (หมวด ๑)

๔.๑ กำหนดให้ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเสนอประเด็นเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีการออกเสียงเพิ่มเติม ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็นดังกล่าวส่งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๑๐ นับแต่วันถัดจากวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติม (มาตรา ๘)

๔.๒ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่จัดพิมพ์และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ และประเด็นเพิ่มเติม พร้อมคำอธิบายหลักการและเหตุผลของประเด็น รวมถึงเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะดำเนินการเพื่อเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้ (มาตรา ๙)

๔.๓ กำหนดให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป และให้หน่วยงานของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยสนับสนุนให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ดำเนินการดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญร้องขอโดยไม่ถือว่าเป็นการจงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงหรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง และในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงเพิ่มเติม ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติดำเนินการเผยแพร่

และประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระสำคัญของประเด็นเพิ่มเติมดังกล่าวให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย (มาตรา ๑๐)

๔.๔ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดูแลให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกเสียงเป็นไปโดยสุจริตและมีให้มีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ และการแสดงความคิดเห็น ให้สถานวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒)

๕. หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียง แบ่งเป็น ๙ ส่วน (หมวด ๒)

๕.๑ ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดและควบคุมการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม และอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ ประสานให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐปฏิบัติภารกิจตามพระราชบัญญัตินี้ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันออกเสียงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ การออกเสียงให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยตรงและลับ และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนด้วยวิธีการกาบาทในบัตรออกเสียง (มาตรา ๑๓ – มาตรา ๑๕)

๕.๒ ส่วนที่ ๒ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดซึ่งเป็นผู้ดำเนินการออกเสียงประจำเขตออกเสียง และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดซึ่งเป็นคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการออกเสียง ซึ่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ดำเนินการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงานในการออกเสียงได้ตามสมควร (มาตรา ๑๖)

๒) กำหนดให้แต่งตั้งผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง ๑ คน และคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่า ๕ คน (ประธาน ๑ คน กรรมการไม่น้อยกว่า ๔ คน) เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียงพร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว (มาตรา ๑๗)

๓) กำหนดการดำเนินการในกรณีที่มีการการประจำหน่วยออกเสียงมีจำนวนน้อยกว่า ๕ คน ซึ่งไม่ครบจำนวนตามมาตรา ๑๗ (๒) และการดำเนินการในกรณีที่ในวันออกเสียงมีการการประจำ หน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบจำนวน รวมถึง ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๑๘)

๔) นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง รวมทั้งให้มีอำนาจมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในการออกเสียง (มาตรา ๑๙)

๕) กำหนดในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (๑) กรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (๒) ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง

กรรมการประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่ โดยค่าตอบแทนของบุคคลตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๒๐ – มาตรา ๒๑)

๕.๓ ส่วนที่ ๓ เขตออกเสียงและหน่วยออกเสียง

๑) กำหนดการออกเสียงให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง เมื่อประกาศกำหนดวันออกเสียงแล้วให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละเขตออกเสียงโดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียงโดยมีหลักเกณฑ์สำคัญคือใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยออกเสียง และถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงหน่วยละ ๘๐๐ คน เป็นประมาณและให้ดำเนินการประกาศหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่า ๒๐ วันก่อนออกเสียง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียง ส่วนการเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยออกเสียงให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน ยกเว้นในกรณีมีเหตุจำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด เช่น เกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงน้อยกว่า ๑๐ วันก็ได้ (มาตรา ๒๒ – มาตรา ๒๓)

๒) กำหนดหน่วยออกเสียง ให้คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนดที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงไว้ด้วยซึ่งต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวกและเหมาะสมพร้อมทั้งมีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงขอบเขตบริเวณของที่ออกเสียงไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่ และภูมิประเทศในการลงคะแนนออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง (มาตรา ๒๔)

๕.๔ ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

๑) กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียง และลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง โดยผู้มีสิทธิออกเสียงต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยในกรณีที่มิใช่สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้รับสัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี รวมถึงต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันออกเสียง และต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วันถึงวันออกเสียง ส่วนลักษณะบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียงได้แก่ เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรืออยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง หรือคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือวิกลจริต (มาตรา ๒๕ – มาตรา ๒๖)

๒) กำหนดในการจัดทำรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง เมื่อมีการประกาศกำหนดวันออกเสียงให้คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมายจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง และปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงไม่น้อยกว่า ๒๐ วันก่อนวันออกเสียง และแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่า ๑๕ วันด้วย และกำหนดการดำเนินการในกรณีที่ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงพบว่าการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงมีความผิดพลาดให้รายงานต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงเพื่อมีคำสั่งแก้ไข (มาตรา ๒๗)

๓) กำหนดสิทธิในการยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงสำหรับกรณีที่ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อดังกล่าว โดยเมื่อได้รับคำร้องแล้วให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง หรือผู้ที่คณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมายดำเนินการตรวจสอบหลักฐานและพิจารณามีคำสั่งโดยเร็ว (มาตรา ๒๘)

๔) กำหนดสิทธิในการยื่นคำร้องเพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน โดยผู้มีสิทธิออกเสียงมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการ

ออกเสียงประจำเขตออกเสียง หรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงมอบหมายเพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง (มาตรา ๒๙)

๕. กำหนดให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ถอนชื่อบุคคลซึ่งถูกศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง (มาตรา ๓๐)

๕.๕ ส่วนที่ ๕ การลงคะแนนออกเสียง

๑) กำหนดให้การลงคะแนนเสียงกระทำได้โดยวิธีการลงคะแนนด้วยบัตรออกเสียงหลักเกณฑ์และวิธีการลงคะแนนเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๓๑)

๒) กำหนดลักษณะของหีบออกเสียงและลักษณะของบัตรออกเสียงโดยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๓๒ – มาตรา ๓๓)

๓) กำหนดระยะเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ตั้งแต่ ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา และก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนเสียงให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย ทั้งนี้ การเปิดให้มีการลงคะแนนออกเสียง และขั้นตอนและวิธีการลงคะแนนออกเสียง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๓๔ – มาตรา ๓๕)

๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแสดงตนของผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงได้ที่หน่วยออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อได้เพียงแห่งเดียว เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่อยู่นอกหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิ ให้สามารถลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๓๖ – มาตรา ๓๘)

๕) กำหนดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการลงคะแนนออกเสียงของบุคคลผู้พิการ หรือผู้สูงอายุไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการลงคะแนนออกเสียงภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ให้การช่วยเหลือต้องให้บุคคลดังกล่าวลงคะแนนออกเสียงด้วยตนเอง เว้นแต่เป็นผู้พิการ ผู้ทุพพลภาพ ผู้สูงอายุที่มีลักษณะทางกายภาพไม่สามารถทำเครื่องหมายลงในบัตรออกเสียงได้ ทั้งนี้ การอำนวยความสะดวก การลงคะแนนออกเสียงและการลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๓๙)

๖) กำหนดให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ปิดการลงคะแนนและจดจ่ายบัตรออกเสียงเมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง และทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงมิได้ ปิดช่องใส่บัตรออกเสียงของหีบบัตรออกเสียงและจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียงและจำนวนบัตรออกเสียงที่เหลือตามหลักเกณฑ์วิธีการในการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๔๐)

๗) กำหนดวิธีการดำเนินการในการณีการลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้นเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๔๑)

๕.๖ ส่วนที่ ๖ การลงคะแนนออกเสียงสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียงนอกจากเขตจังหวัด

กำหนดหลักเกณฑ์การลงคะแนนเสียงสำหรับผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาน้อยกว่า ๙๐ วันนับถึงวันออกเสียง หากประสงค์จะขอใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงอย่างน้อย ๓๐ วัน (มาตรา ๔๒)

๕.๗ ส่วนที่ ๗ การนับคะแนนออกเสียง

๑) เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนเสียงให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการนับคะแนนออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงโดยเปิดเผย ถ้าการนับคะแนนออกเสียง ณ ที่ออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ เช่น เกิดจลาจล อุทกภัย เป็นต้น ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศผลการนับคะแนนออกเสียงสำหรับหน่วยนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงเพื่อให้รายงานให้คณะกรรมการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๔๓ – มาตรา ๔๔)

๒) กำหนดลักษณะบัตรออกเสียงที่เป็นบัตรเสีย เช่น บัตรปลอม บัตรที่มีใช้บัตรซึ่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้ บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนนออกเสียง บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นลงไป บัตรที่ทำเครื่องหมายอื่นนอกจากเครื่องหมายกากบาท ฯลฯ และกรณีที่มีการออกเสียงมากกว่าหนึ่งประเด็นในบัตรออกเสียงเดียวกัน (มาตรา ๔๕ – มาตรา ๔๖)

๓) กำหนดเมื่อเสร็จสิ้นการนับคะแนนออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการให้มีการรายงานผลการออกเสียงอย่างไม่เป็นทางการได้ แต่เมื่อแสดงผลการออกเสียงถึงร้อยละ ๙๕ ของจำนวนหน่วยออกเสียงให้หยุดการแสดงผลการออกเสียงต่อสาธารณะ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๔๗)

๔) กำหนดให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการตรวจสอบ กรณีผลการนับคะแนนออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียง โดยรายงานเหตุผล และส่งหีบบัตรออกเสียงพร้อมวัสดุอุปกรณ์การออกเสียงเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาสั่งให้มีการนับคะแนนออกเสียงใหม่หรือสั่งให้มีการลงคะแนนออกเสียงใหม่ (มาตรา ๔๘)

๕.๘ ส่วนที่ ๘ การคัดค้านการออกเสียง

กำหนดวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อรับคำร้องคัดค้านว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สุจริตและเที่ยงธรรมแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานทั้งปวงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรมให้คำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่า ๓๐ วันนับแต่วันออกเสียง ซึ่งหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาคำร้องคัดค้านและการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา ๔๙ – มาตรา ๕๐)

๕.๙ ส่วนที่ ๙ การประกาศผลการออกเสียง

๑) กำหนดให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง รวมผลคะแนนออกเสียงจากทุกหน่วยออกเสียงภายในเขตออกเสียงที่ออกเสียงนอกเขตจังหวัด เพื่อรายงานผลการรวมคะแนนออกเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว (มาตรา ๕๑)

๒) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วรายงานนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว เมื่อได้รับรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงจากหน่วยออกเสียงทุกหน่วยทั่วประเทศโดยไม่มีการร้องคัดค้าน (มาตรา ๕๒)

๓) กำหนดในกรณีที่การลงคะแนนเสียงหรือการนับคะแนนเสียงในหน่วยออกเสียงใดไม่สามารถกระทำได้ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงหรือมีการคัดค้านการออกเสียง และคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่เปลี่ยนแปลงผลการออกเสียง (มาตรา ๕๓)

๔) กำหนดในกรณีที่การลงคะแนนเสียงหรือการนับคะแนนเสียงในหน่วยออกเสียงใด ไม่สามารถกระทำได้ หรือปรากฏว่าจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่ตรงกับจำนวนบัตรออกเสียงที่ใช้ลงคะแนน ออกเสียง หรือมีการคัดค้านการออกเสียง และคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนออกเสียงใหม่ หรือมีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ ห้ามมิให้ผู้ใดเผยแพร่ผลการลงคะแนนออกเสียงของคณะกรรมการ การเลือกตั้ง ก่อนเวลาที่มีการประกาศผลการออกเสียงหากฝ่าฝืนให้ถือว่ากระทำการอันเป็นการขัดขวาง การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา ๕๔)

๖. การควบคุมการออกเสียงและบทกำหนดโทษ (หมวด ๓)

๖.๑ กำหนดห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ออนุกรรมการ ผู้อำนวยการการออกเสียง ประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการ ประจำหน่วยออกเสียง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการออกเสียง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนกรณีดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท และให้ศาลสั่ง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๑๐ ปี (มาตรา ๕๕)

๖.๒ กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีขอบด้วยกฎหมาย กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยุติหรือระงับการกระทำได้ รวมทั้งกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนกรณีดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท และให้ศาลสั่ง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๑๐ ปี (มาตรา ๕๖)

๖.๓ กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามมิให้กระทำการเกี่ยวกับการออกเสียง (มาตรา ๖๑ (๑) - (๗))

- กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการ (๑) ผู้ที่ก่อความวุ่นวาย เพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย (๒) ผู้ที่ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียม เพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจงใจให้ผู้มีสิทธิ ออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียง อย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง (๓) ผู้ที่หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิ ออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง ออกเสียงอย่างใด อย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียงหรือวิธีการลงคะแนนออกเสียง หรือ (๔) ผู้ที่เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง ทำให้ สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์นำไป หรือขัดขวางการส่งซึ่งหีบบัตรออกเสียงหรือบัตรออกเสียงประชามติ เว้นแต่ เป็นการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย (๕) ผู้ที่เล่นหรือจัดให้มีการเล่น การพนันขึ้นต่อใด ๆ อันมีผลเป็นการจงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือ (๖) ผู้ที่เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะไม่ไป ใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับ ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกิน ๕ ปีด้วยก็ได้

- กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการ (๗) ผู้ที่ขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตออกเสียงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันออกเสียงจนถึงวันออกเสียง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๔ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ย้ายยานพาหนะนำผู้มีสิทธิออกเสียงไปหรือนำกลับไป จากที่ออกเสียง โดยไม่ต้องเสียค่าโดยสาร หรือจัดให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปหรือกลับจากที่ออกเสียง เพื่อจูงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปลงคะแนนหรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๕ ปี (มาตรา ๖๒)

๖.๕ กำหนดโทษสำหรับผู้เผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียง ในระหว่างเวลา ๗ วันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๖๓)

๖.๖ กำหนดโทษสำหรับกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่จงใจนับบัตรออกเสียง หรือคะแนน ในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำความผิดประการใด ๆ โดยมีได้มีอำนาจ กระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วย ประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรออกเสียง ให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงาน การออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาทถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๖๔)

๖.๗ กำหนดในกรณีศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นับตั้งแต่วันที่ศาลมี คำพิพากษาถึงที่สุด

๖.๘ กำหนดในกรณีศาลมีคำพิพากษาลงโทษผู้ใดตามฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้นั้นเป็นผู้กระทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอันเป็นเหตุให้ต้องมีการออกเสียงใหม่ ในหน่วยออกเสียงใด ให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้นั้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการออกเสียงในหน่วยออกเสียง ที่เป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งให้ต้องมีการออกเสียงใหม่นั้นด้วย

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ



พระราชบัญญัติ
วิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (ณ) ของ (๔) ในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพ
ทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ณ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต
การต่ออายุใบอนุญาต แบบและประเภทใบอนุญาต”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ใบอนุญาตให้มีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และต่ออายุได้ครั้งละ
เท่ากับอายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในข้อบังคับทันตแพทยสภา แต่ไม่เกินครั้งละห้าปี

การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในวิชาชีพทันตกรรม ให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภา”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ วิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗

“(๑/๑) ค่าต่ออายุใบอนุญาต ฉบับละ ๔,๐๐๐ บาท”

มาตรา ๖ ให้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาทันตกรรม ตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม ที่ยังมีผล อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้ได้ต่อไป โดยผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าวต้องมีการศึกษาต่อเนื่อง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามข้อบังคับทันตแพทยสภา

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ มิได้กำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถ และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง สมควรกำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

เนื่องจากพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ มีบางมาตราที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาของวิชาชีพในการบริการด้านสาธารณสุขในระดับสากล ประกอบกับผู้ตรวจการแผ่นดินมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่มีบัญญัติที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘ (๒) ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยที่การกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีการต่ออายุใบอนุญาตจะเป็นแนวทางให้เกิดการพัฒนาความรู้ ความสามารถและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรมได้ ผู้ตรวจการแผ่นดิน จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายวิชาชีพให้มีการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตกรรม ดังนั้นจึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗

วัตถุประสงค์การตราพระราชบัญญัตินี้ เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา การวิจัยและการประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้ได้มาตรฐาน เพื่อคุ้มครองประชาชนให้ได้รับบริการทันตกรรมที่ได้มาตรฐาน ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม

โดยที่พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ มิได้กำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตไว้ จึงสมควรกำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว จะมีข้อดีดังนี้

๑. ทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการศึกษาการวิจัย และการประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้ได้มาตรฐานอีกด้วย

๒. ทำให้ประชาชนได้รับการบริการที่ได้มาตรฐาน เหมาะสม ทันสมัย ตามความก้าวหน้าทางวิชาการที่เกิดขึ้น ซึ่งถือเป็นการคุ้มครองประชาชนอีกทางหนึ่ง

๓. ทำให้มีการควบคุมความประพฤติผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณ

พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๑ ครั้ง คือ พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของ พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม ทั้ง ๒ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอนที่ ๔๐ ก วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาทันตกรรม อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ ทั้งแผนปัจจุบันและแผนโบราณ ในปัจจุบันวิชาการและเทคโนโลยีทางด้านทันตแพทยศาสตร์ในประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก ประกอบกับจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาทันตกรรมมีจำนวนมากขึ้น สมควรแยกการควบคุมการประกอบวิชาชีพทันตกรรมออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ โดยจัดตั้งทันตแพทยสภาขึ้นทำหน้าที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพทันตกรรมแทนคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “วิชาชีพทันตกรรม” “โรค” “ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม” “ใบอนุญาต” “สมาชิก” “กรรมการ” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “เลขาธิการ” “รัฐมนตรี”

๒. ทันตแพทยสภา (หมวด ๑)

๒.๑ กำหนดให้มีทันตแพทยสภา มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ทันตแพทยสภาเป็นนิติบุคคล (มาตรา ๗)

๒.๒ กำหนดให้ทันตแพทยสภามีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพในทางการทันตแพทย์ ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรม ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการทันตแพทย์และการทันตสาธารณสุข ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการทันตแพทย์และการทันตสาธารณสุข เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทย (มาตรา ๘)

๒.๓ กำหนดให้ทันตแพทยสภามีอำนาจหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม วินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม รับรองปริญญา ประกาศนียบัตรในวิชาทันตแพทยศาสตร์ หรือวุฒิปริญญาตรีในวิชาชีพทันตกรรมของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพทันตกรรมของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพทันตกรรม รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิปริญญาตรีแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพทันตกรรม ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทันตแพทยสภา (มาตรา ๙)

๒.๔ กำหนดให้ทันตแพทยสภามีรายได้จากเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ค่าขึ้นทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่ทันตแพทยสภา ดอกผลของเงินและทรัพย์สิน (๑) (๒) (๓) และ (๔) (มาตรา ๑๐)

๒.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรงตำแหน่งประธานกฤษฎีกาแห่งทันตแพทยสภา มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑)

๓. สมาชิก (หมวด ๒)

๓.๑ กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นสมาชิกทันตแพทยสภาต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ มีความรู้ในวิชาชีพทันตกรรมโดยได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรในวิชาชีพทันตแพทยศาสตร์จากสถาบันการศึกษา ที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรองหรือที่ทันตแพทยสภารับรอง ไม่เป็นผู้ประพฤติดีเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่า จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วย กฎหมายให้จำคุกในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่า จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ ไม่เป็นผู้มีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับทันตแพทยสภา (มาตรา ๑๒)

๓.๒ กำหนดให้สมาชิกมีสิทธิและหน้าที่ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ทันตกรรม ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาต่าง ๆ หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพทันตกรรม แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของทันตแพทยสภา ส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการ พิจารณาเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของทันตแพทยสภา คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ ผู้เสนอทราบโดยไม่ชักช้า เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๓)

๓.๓ กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ คณะกรรมการมีมติ ให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ (มาตรา ๑๔)

๔. คณะกรรมการ (หมวด ๓)

๔.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการทันตแพทยสภา ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายกทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ คณบดีคณะทันต แพทยศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุญาตจากทบวงมหาวิทยาลัยให้จัดตั้งขึ้น กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยเป็นผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุขสามคน จากกระทรวงกลาโหมหนึ่งคน และ จากกระทรวงมหาดไทยหนึ่งคน และกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) และ (๒) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๑๕)

๔.๒ กำหนดให้คณะกรรมการทันตแพทยสภาอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ และให้ที่ปรึกษา ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง (มาตรา ๑๖)

๔.๓ กำหนดให้คณะกรรมการทันตแพทยสภาเลือกกรรมการภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้ง กรรมการ เพื่อดำรงตำแหน่งนายกทันตแพทยสภา อุปนายกทันตแพทยสภาคนที่หนึ่งและคนที่สอง และเลือก กรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประธานสัมพันธ์ และเหรียญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน (มาตรา ๑๗)

๔.๔ กำหนดให้การเลือกตั้งกรรมการ การแต่งตั้งที่ปรึกษา การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ และการเลือกหรือการเลือกตั้งกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภา (มาตรา ๑๘)

๔.๕ กำหนดให้กรรมการทันตแพทยสภาต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม เป็นผู้ไม่เคย ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย (มาตรา ๑๙)

๔.๖ กำหนดให้กรรมการทันตแพทยสภามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือกตั้ง ใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้ (มาตรา ๒๐)

๔.๗ กำหนดให้กรรมการทันตแพทยสภาที่ได้รับแต่งตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ดำรงตำแหน่งครบตามวาระ สมาชิกสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔ ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ ลาออก (มาตรา ๒๑)

๔.๘ กำหนดให้เมื่อตำแหน่งกรรมการทันตแพทยสภาที่ได้รับเลือกตั้งว่างลงไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการทันตแพทยสภาเลือกสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ เป็นกรรมการทันตแพทยสภาแทนภายในสามวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการทันตแพทยสภานั้นว่างลง แต่ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ได้รับเลือกตั้ง ให้มีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการว่างลง (มาตรา ๒๒)

๔.๙ กำหนดให้คณะกรรมการทันตแพทยสภามีอำนาจหน้าที่บริหารและดำเนินกิจการทันตแพทยสภา แต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ กำหนดงบประมาณของทันตแพทยสภา ออกข้อบังคับทันตแพทยสภา (มาตรา ๒๓)

๔.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกทันตแพทยสภา อุปนายกทันตแพทยสภาคนหนึ่ง อุปนายกทันตแพทยสภาคนที่สอง เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประธานสัมพันธ์ เภรัญญิก ที่ปรึกษาและผู้ดำรงตำแหน่งอื่น

๑) นายกทันตแพทยสภา มีอำนาจหน้าที่บริหารและดำเนินกิจการของทันตแพทยสภา เป็นผู้แทนทันตแพทยสภา เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการแพทยสภา

๒) อุปนายกทันตแพทยสภาคนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ช่วยนายกทันตแพทยสภาในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกทันตแพทยสภาตามที่นายกทันตแพทยสภามอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกทันตแพทยสภาเมื่อนายกทันตแพทยสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๓) อุปนายกทันตแพทยสภาคนที่สอง มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ช่วยนายกทันตแพทยสภาในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกทันตแพทยสภาตามที่นายกทันตแพทยสภามอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกทันตแพทยสภาเมื่อทั้งนายกทันตแพทยสภาและอุปนายกทันตแพทยสภาคนหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๔) เลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ทันตแพทยสภาทุกระดับ ควบคุมรับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของทันตแพทยสภา รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม ควบคุมดูแลทรัพย์สินของทันตแพทยสภา เป็นเลขานุการคณะกรรมการทันตแพทยสภา

๕) รองเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๖) ประธานสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของทันตแพทยสภาแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

๗) เภรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และการงบประมาณของทันตแพทยสภา

๘) ที่ปรึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการทันตแพทยสภากำหนด

๕. การดำเนินการของคณะกรรมการ (หมวด ๔)

๕.๑ กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการทันตแพทยสภาต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๒๕)

๕.๒ กำหนดให้สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการทันตแพทยสภา หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังทันตแพทยสภาในเรื่องใด ๆ ก็ได้ (มาตรา ๒๖)

๕.๓ กำหนดให้มติของที่ประชุมคณะกรรมการทันตแพทยสภาในเรื่องการออกข้อบังคับ การกำหนดงบประมาณของทันตแพทยสภา การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพ การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือให้เพิกถอนใบอนุญาต ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อนจึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้ (มาตรา ๒๗)

๖. การควบคุมการประกอบวิชาชีพทันตกรรม (หมวด ๕)

๖.๑ กำหนดห้ามมิให้ผู้ที่มีได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมทำการประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าว โดยมีได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต (มาตรา ๒๘)

๖.๒ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่า ทันตแพทย์ ทันตแพทย์หญิง แพทย์ฟัน หมอฟัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม (มาตรา ๒๙)

๖.๓ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ (มาตรา ๓๐)

๖.๔ กำหนดให้การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพทันตกรรมให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภา (มาตรา ๓๑)

๖.๕ กำหนดให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องเป็นสมาชิกแห่งทันตแพทยสภาและมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับทันตแพทยสภา (มาตรา ๓๒)

๖.๖ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมต้องรักษารายาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับทันตแพทยสภา (มาตรา ๓๓)

๖.๗ กำหนดให้บุคคลที่ได้รับความเสียหายเพราะการประทุพติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำเรื่องยื่นต่อทันตแพทยสภา (มาตรา ๓๔)

๖.๘ กำหนดให้เมื่อทันตแพทยสภาได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๓๕)

๖.๙ กำหนดให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการทันตแพทยสภาเพื่อพิจารณา (มาตรา ๓๖)

๖.๑๐ กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการทันตแพทยสภาได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแล้ว ให้คณะกรรมการทันตแพทยสภาพิจารณารายงานและความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือทำการสอบสวนในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นมีมูล หรือให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล เพื่อเสนอให้คณะกรรมการทันตแพทยสภาพิจารณา (มาตรา ๓๗)

๖.๑๑ กำหนดให้คณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิก ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวน และเสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการทันตแพทยสภาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด (มาตรา ๓๘)

๖.๑๒ กำหนดให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและคณะอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าว (มาตรา ๓๙)

๖.๑๓ กำหนดให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษ ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน (มาตรา ๔๐)

๖.๑๔ กำหนดให้คณะอนุกรรมการสอบสวนเมื่อทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด (มาตรา ๔๑)

๖.๑๕ กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความคิดเห็นดังกล่าว และคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดดังนี้ (๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ (๒) ว่ากล่าวตักเตือน (๓) ภาคทัณฑ์ (๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี (๕) เพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๔๒)

๖.๑๕ กำหนดให้เลขานุการแจ้งคำสั่งกฤษฎีกาไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบ และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมด้วย (มาตรา ๔๓)

๖.๑๖ กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพทันตกรรม (มาตรา ๔๔)

๖.๑๗ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๔ หรือถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๕๐ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด (มาตรา ๔๕)

๖.๑๘ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้น ๒ ปีนับแต่วันที่ถูกลงโทษเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้าคณะกรรมการกฤษฎีกาปฏิเสธการออกใบอนุญาตเป็นครั้งที่สองแล้ว ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอรับใบอนุญาตอีกต่อไป (มาตรา ๔๖)

๗. พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๖)

๗.๑ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม หรือผู้ที่มีเหตุผลสมควรเชื่อว่าเป็นประกอบวิชาชีพทันตกรรมในระหว่างเวลาที่ทำการอยู่หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าทำการอยู่เพื่อตรวจใบอนุญาต ค้นหรือยึดเอกสารหลักฐานหรือสิ่งของที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๗)

๗.๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว (มาตรา ๔๘)

๗.๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๔๙)

๘. บทกำหนดโทษ (หมวด ๗)

๘.๑ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๔๔ (มาตรา ๕๐)

๘.๒ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ (มาตรา ๕๑)

๘.๓ กำหนดโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสาม หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง (มาตรา ๕๒)

๘.๔ กำหนดโทษผู้ที่ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๓๙ (มาตรา ๕๓)

๙. บทเฉพาะกาล

๙.๑ กำหนดให้ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาทันตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะอยู่แล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกทันตแพทยสภาตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๔)

๙.๒ กำหนดให้ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาทันตกรรมชั้นหนึ่ง หรือสาขาทันตกรรมชั้นสอง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้อยู่ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเภทและชั้นตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๕)

๙.๓ กำหนดให้ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งสมาชิกทันตแพทยสภาเป็นกรรมการให้คณะกรรมการประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นนายกทันตแพทยสภา และผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ การแต่งตั้งดังกล่าวจะต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๖)

๙.๔ กำหนดให้น้ำกฏกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพทันตกรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๗)

๙.๕ กำหนดให้การกระทำผิดมรรยาทหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพทันตกรรมซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มีมีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะเป็นการประพฤติดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพทันตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๘)

๒. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๔๔ ก วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ หน้า ๔

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ มิได้กำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรมพัฒนาความรู้ความสามารถและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง สมควรกำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้คณะกรรมการทันตแพทยสภามีหน้าที่ออกข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต แบบและประเภทใบอนุญาต (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓ (๔) (ฉ))

๒. กำหนดใบอนุญาตให้มีอายุไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และต่ออายุได้ครั้งละเท่ากับอายุใบอนุญาตตามที่กำหนดในข้อบังคับทันตแพทยสภา แต่ไม่เกินครั้งละ ๕ ปี (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๓. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาต (มาตรา ๕ เพิ่ม (๑/๑) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

๔. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันในสาขาทันตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม ที่ยังมีผลอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีอายุต่อไป ๕ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖)

นางธิดารัตน์ อุณจันทร์ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ และมาตรา ๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖

“มาตรา ๕/๑ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องกักขัง เว้นแต่

(๑) มีพฤติการณ์ที่จะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) มีพฤติกรรมหรืออาการสื่อว่าเป็นบุคคลวิกลจริตซึ่งอาจจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๓) เมื่อถูกควบคุมตัวไปนอกสถานที่กักขังและมีพฤติการณ์ว่าจะหลบหนี เครื่องพันธนาการและหลักเกณฑ์การใช้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้คำนึงถึงผู้ต้องกักขังที่พิการด้วย ทั้งนี้ ต้องมิใช่ตรวนหรือเครื่องพันธนาการอื่นที่หนักกว่า

เมื่อมีเหตุตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังอาจสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามวรรคสอง โดยให้บันทึกเหตุผลหรือความจำเป็นไว้ด้วยและให้เพิกถอนการใช้เครื่องพันธนาการเมื่อเหตุดังกล่าวนั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๕/๒ เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตุนภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่นหรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือโดยทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือจากผู้ต้องกักขัง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ความสงบเรียบร้อยตามวรรคหนึ่งให้หมายความเฉพาะการป้องกันเหตุร้าย และรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่กักขัง”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖

“มาตรา ๘/๑ ผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์ต้องได้รับการช่วยเหลือและการดูแลทางการแพทย์ที่เหมาะสมและต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพโดยแพทย์

ให้นำผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์ออกไปทำการฝากครรภ์ ณ โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในท้องที่ที่สถานที่กักขังนั้นตั้งอยู่ พร้อมกับพิจารณาอนุญาตให้ออกไปคลอดบุตรได้ตามความจำเป็นเมื่อคลอดบุตรแล้วให้ผู้ต้องกักขังหญิงผู้คลอดบุตรอยู่พักรักษาต่อไปภายหลังการคลอดบุตรได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันคลอด ในกรณีที่จำเป็นต้องพักรักษาตัวนานกว่านี้ ให้เสนอความเห็นของแพทย์ผู้ทำการคลอดเพื่อขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขัง ทั้งนี้ โดยนับระยะเวลาที่อยู่นอกสถานที่กักขังเป็นระยะเวลากักขังด้วย

ในกรณีที่ระยะเวลากักขังของผู้ต้องกักขังหญิงสิ้นสุดลงในระหว่างระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ปล่อยตัวผู้ต้องกักขังหญิงนั้นไป

มาตรา ๘/๒ สถานที่กักขังต้องจัดให้ผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์หรือให้นมบุตรได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพและโภชนาการ โดยต้องจัดอาหารที่เพียงพอและในเวลาที่เหมาะสมให้แก่ผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์ ทารก เด็ก และมารดาที่ให้นมบุตร ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดขวางผู้ต้องกักขังหญิงจากการให้นมบุตรและการดูแลบุตร เว้นแต่มีเหตุผลทางด้านสุขภาพ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ต้องกักขังผู้ใดไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) เข้าไปในสถานที่กักขังโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) นำ ทิ้ง หรือกระทำความด้วยประการใดให้เข้ามา หรือให้ออกไปจากสถานที่กักขังซึ่งเงินตรา หรือสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ครอบครองหรือใช้ในสถานที่กักขัง ซึ่งเงินตราหรือสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) รับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องกักขัง ซึ่งเงินตราหรือสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ความในวรรคหนึ่ง (๑) ไม่ใช้บังคับแก่ผู้ต้องกักขัง

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์ให้ลงโทษวิญญูเงินตราและสิ่งของต้องห้ามที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรานี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖

“มาตรา ๑๐/๑ ในกรณีที่ผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับได้กระทำความผิดอาญาขึ้นภายในสถานที่กักขัง ซึ่งเป็นความผิดลหุโทษ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังมีอำนาจวินิจฉัยลงโทษฐานผิดวินัยผู้ต้องกักขังได้ โดยให้แสดงผลประกอบการวินัยสั่งการด้วย

เมื่อมีการลงโทษฐานผิดวินัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คดีอาญานั้นเป็นอันเลิกกัน”

มาตรา ๘ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ใช้บังคับเป็นเวลานานแล้ว ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการปฏิบัติต่อผู้ต้องกักขังได้มาตรฐานสอดคล้องกับหลักการทางด้านสิทธิมนุษยชน ถูกต้องเหมาะสม และบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นกฎหมายสำคัญที่ใช้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษกักขัง ผู้ต้องโทษกักขังจะต้องทำงานตามระเบียบข้อบังคับ และวินัยของสถานที่กักขัง เพื่อให้การปฏิบัติแก่ผู้ต้องกักขังได้เป็นไปด้วยความสะดวกและเรียบร้อย เมื่อกฎหมายดังกล่าวได้ประกาศใช้เป็นเวลานาน บทบัญญัติบางส่วนยังไม่ชัดเจนครอบคลุมเพียงพอ เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงสมควรมีการกำหนดหลักการให้มีการใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องขังที่วิกลจริต หรือกรณีนำผู้ต้องขังออกไปนอกสถานที่กักขัง การรับรองสิทธิการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ และการถวายฎีกาแก่ผู้ต้องขัง การกำหนดให้ผู้ต้องขังหญิงที่มีครรภ์ถือว่าเป็นผู้เจ็บป่วยโดยอนุโลม การปรับปรุงฐานความผิด และการระวางโทษความผิดต่อสถานที่กักขังให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ดังกล่าว

๑. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๐ ตอนที่ ๑๐๙ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ หน้า ๗๐๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติว่า ผู้ใดต้องโทษกักขัง ให้กักตัวไว้ในสถานที่กักขังซึ่งกำหนดไว้ อันมิใช่เรือนจำ และผู้ต้องโทษกักขังจะต้องทำงานตามระเบียบข้อบังคับ และวินัย ของสถานที่กักขัง โดยที่ยังไม่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้การปฏิบัติแก่ผู้ต้องกักขังได้เป็นไปด้วยความสะดวกและเรียบร้อย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “ผู้ต้องกักขัง” “อธิบดี” “รัฐมนตรี” (มาตรา ๓)
- ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดสถานที่กักขังและประเภทของสถานที่กักขัง โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔)
- ให้อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และให้มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ และวินัยเกี่ยวกับการกักขัง และวิธีปฏิบัติต่อผู้ต้องกักขังภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายอาญา เกี่ยวกับเรื่องการรับและการปล่อยตัว การเยี่ยมและการติดต่อ ประโยชน์ เงินทดแทนและรางวัล การทำงาน การศึกษาและการอบรม การอนามัยและการสุขาภิบาล วิธีการกักขัง การปกครอง ทรัพย์สินของผู้ต้องกักขัง ชนิดอาวุธประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๕)

๔. พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้อาวุธนอกจากอาวุธปืนแก่ผู้ต้องกักขังได้เท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งกรณี ดังนี้ ผู้ต้องกักขังกำลังหลบหนีหรือพยายามหลบหนีและไม่มีทางจะป้องกันอย่างอื่นนอกจากใช้อาวุธ ผู้ต้องกักขังก่อความไม่สงบขึ้นและไม่ยอมเชื่อฟังพนักงานเจ้าหน้าที่ห้ามปราม ผู้ต้องกักขังใช้กำลังทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น (มาตรา ๖)

๕. พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องกักขังได้เท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งกรณี ดังนี้ ผู้ต้องกักขังขัดขืนไม่ยอมวางอาวุธ ผู้ต้องกักขังตั้งแต่สามคนขึ้นไปกำลังหลบหนี ก่อการจู่โจม เปิดหรือพยายามเปิดทำลายหรือพยายามทำลายประตู รั้วหรือกำแพงสถานที่กักขัง ผู้ต้องกักขังใช้อาวุธทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น (มาตรา ๗)

๖. เมื่อผู้ต้องกักขังผู้ใดป่วยเจ็บ และถ้ารักษาพยาบาลอยู่ในสถานที่กักขังจะไม่สามารถรักษาพยาบาลให้ทุเลาได้ อธิบดีจะอนุญาตให้ผู้ต้องกักขังผู้นั้นไปรักษาตัวในสถานที่อื่นใดนอกสถานที่กักขังโดยกำหนดเงื่อนไขอย่างใดแล้วแต่จะเห็นสมควรก็ได้ (มาตรา ๘)

๗. ในกรณีที่มีเหตุอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องกักขัง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถย้ายผู้ต้องกักขังไปกักขังไว้ที่อื่นได้ทันทั่วทั้งที่ จะปล่อยผู้ต้องกักขังไปชั่วคราวก็ได้ แต่ผู้ต้องกักขังที่ถูกปล่อยไปนั้นต้องกลับมารายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่กักขังภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ปล่อยไป แต่ถ้าผู้ต้องกักขังไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

๘. ผู้ใดเข้าไปในสถานที่กักขังโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือส่งมอบเงินตราแก่ผู้ต้องกักขังโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือนำเข้ามาในสถานที่กักขังซึ่งสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๐)

๒. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๖ ก วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ใช้บังคับเป็นเวลานานแล้ว ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการปฏิบัติต่อผู้ต้องกักขังได้มาตรฐานสอดคล้องกับหลักการทางด้านสิทธิมนุษยชน ถูกต้อง เหมาะสม และบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ และมาตรา ๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ (มาตรา ๓)

“มาตรา ๕/๑ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องกักขัง เว้นแต่

(๑) มีพฤติการณ์ที่จะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) มีพฤติกรรมหรืออาการส่อว่าเป็นบุคคลวิกลจริตซึ่งอาจจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๓) เมื่อถูกควบคุมตัวไปนอกสถานที่กักขังและมีพฤติการณ์ว่าจะหลบหนี
เครื่องพันธนาการและหลักเกณฑ์การใช้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้นับถึงผู้ต้องกักขังที่พิการด้วย ทั้งนี้ ต้องมีไซตรวนหรือเครื่องพันธนาการอื่นที่หนักกว่า

เมื่อมีเหตุตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังอาจสั่งให้ใช้เครื่องพันธนาการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามวรรคสอง โดยให้บันทึกเหตุผลหรือความจำเป็นไว้ด้วยและให้เพิกถอนการใช้เครื่องพันธนาการเมื่อเหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

มาตรา ๕/๒ เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตุนภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือโดยทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือจากผู้ต้องกักขัง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ความสงบเรียบร้อยตามวรรคหนึ่งให้หมายความเฉพาะการป้องกันเหตุร้าย และรักษาความสงบเรียบร้อยของสถานที่กักขัง”

๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ (มาตรา ๕)

“มาตรา ๘/๑ ผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์ต้องได้รับการช่วยเหลือและการดูแลทางการแพทย์ที่เหมาะสมและต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพโดยแพทย์

ให้ผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์ออกไปทำการฝากครรภ์ ณ โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในท้องที่ที่สถานที่กักขังนั้นตั้งอยู่ พร้อมกับพิจารณาอนุญาตให้ออกไปคลอดบุตรได้ตามความจำเป็น เมื่อคลอดบุตรแล้วให้ผู้ต้องกักขังหญิงผู้คลอดบุตรอยู่พักรักษาต่อไปภายหลังการคลอดบุตรได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันคลอด ในกรณีที่จำเป็นต้องพักรักษาตัวนานกว่านี้ ให้เสนอความเห็นของแพทย์ผู้ทำการคลอด เพื่อขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขัง ทั้งนี้ โดยนับระยะเวลาที่อยู่นอกสถานที่กักขังเป็นระยะเวลาที่กักขังด้วย

ในกรณีที่ระยะเวลาที่กักขังของผู้ต้องกักขังหญิงสิ้นสุดลงในระหว่างระยะเวลาตามวรรคสอง ให้ปล่อยตัวผู้ต้องกักขังหญิงนั้นไป

มาตรา ๘/๒ สถานที่กักขังต้องจัดให้ผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์หรือให้นมบุตรได้รับคำแนะนำทางด้านสุขภาพและโภชนาการ โดยต้องจัดอาหารที่เพียงพอและในเวลาที่เหมาะสมให้แก่ผู้ต้องกักขังหญิงที่ตั้งครรภ์ ทารก เด็ก และมารดาที่ให้นมบุตร ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดขวางผู้ต้องกักขังหญิงจากการให้นมบุตร และการดูแลบุตร เว้นแต่มีเหตุผลทางด้านสุขภาพ”

๓. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๕)

“ผู้ต้องกักขังผู้ใดไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (มาตรา ๖)

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) เข้าไปในสถานที่กักขังโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) นำ ทิ้ง หรือกระทำด้วยประการใดให้เข้ามา หรือให้ออกไปจากสถานที่กักขังซึ่งเงินตรา หรือสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ครอบครองหรือใช้ในสถานที่กักขัง ซึ่งเงินตราหรือสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) รับจากหรือส่งมอบแก่ผู้ต้องกักขัง ซึ่งเงินตราหรือสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่ง (๑) ไม่ใช้บังคับแก่ผู้ต้องกักขัง

ถ้าผู้กระทำผิดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์ให้ลงโทษทวีคูณ

เงินตราและสิ่งของต้องห้ามที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรานี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น”

๕. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตาม ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ (มาตรา ๗)

“มาตรา ๑๐/๑ ในกรณีที่ผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับได้กระทำความผิดอาญาขึ้นภายในสถานที่กักขัง ซึ่งเป็นความผิดลหุโทษ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังมีอำนาจวินิจฉัยลงโทษ ฐานผิดวินัยผู้ต้องกักขังได้ โดยให้แสดงเหตุผลประกอบการวินิจฉัยสั่งการด้วยเมื่อมีการลงโทษฐานผิดวินัยตาม วรรคหนึ่งแล้ว ให้คดีอาญานั้นเป็นอันเลิกกัน”

๖. บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ กักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคง ใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

วิธีพิจารณาคดีค้ำมนุษย์

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ำมนุษย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีค้ำมนุษย์” หมายความว่า คดีที่มีข้อหาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การค้ำมนุษย์ ไม่ว่าจะมิใช่ข้อหาความผิดอื่นรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

ความในวรรคหนึ่งมิให้รวมถึง

(๑) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

มาตรา ๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ ไปใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีค้ามนุษย์ในศาลทหารด้วย โดย

(๑) การดำเนินการเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายเพื่อการลงโทษตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๒) การจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแทนความที่ศาลทหารตั้งให้แก่จำเลยตามมาตรา ๒๔ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๓) การจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นแก่บุคคลตามมาตรา ๓๒ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๔) การอุทธรณ์และฎีกาในศาลทหารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๕) ให้คำว่า “พนักงานอัยการ” หมายความว่าอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ และศาลล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายรับคดีที่มีข้อหาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๖ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดเป็นคดีค้ามนุษย์หรือไม่ ให้ประธานศาลอุทธรณ์เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกระบวนการใด ๆ ที่ได้กระทำไปก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยนั้น

การขอให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยปัญหาตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำอย่างช้าในวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันสืบพยานในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐาน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ห้ามมิให้มีการขอให้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวอีก และเมื่อได้รับคำขอจากศาลชั้นต้นแล้ว ให้ประธานศาลอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยและแจ้งผลไปยังศาลชั้นต้นโดยเร็ว

เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว การดำเนินการใด ๆ ระหว่างศาลชั้นต้นกับศาลอุทธรณ์ตามมาตรา นี้ จะดำเนินการโดยทางโทรสารหรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดก็ได้

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและเที่ยงธรรม และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๘ วิธีพิจารณาคดีค้ำมนุษย์ให้ใช้ระบบไต่สวนและเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อบังคับดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

คดีค้ำมนุษย์ไม่มีข้อหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติดรวมอยู่ด้วยให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ข้อหาความผิดนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ในการสืบพยานก่อนฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง หรือการพิจารณาคดี หากมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความในศาลได้ เมื่อคู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้พยานดังกล่าวเบิกความที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่นซึ่งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศ โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้ ทั้งนี้การเบิกความดังกล่าวให้ถือเสมือนว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๑๐ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำข้อมูลประวัติ ผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดต่อร่างกายหรือจิตใจ และข้อวิตกกังวลหรือข้อคิดเห็นอย่างอื่นของผู้เสียหายตลอดจนพฤติการณ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องซึ่งศาลเห็นว่าจะประโยชน์ต่อการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวหรือการพิจารณาพิพากษาคดี

มาตรา ๑๑ นอกจากที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้พิจารณาถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดว่ามีลักษณะเป็นเครือข่ายหรือเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นผู้มีอิทธิพลหรือมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือไม่ประกอบด้วย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายและภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่พยานหลักฐานเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๒ ในการส่งปล่อยชั่วคราว จะต้องกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนี และภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอ และในกรณีที่เป็นการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเจ้าพนักงานหรือบุคคลซึ่งจะต้องรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งได้ด้วย

มาตรา ๑๓ การเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับฟ้องคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้องในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดี

ถึงแม้ไม่มีคำขอให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง หากศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลย ศาลจะสั่งในคำพิพากษาคดีอาญาให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ คำสั่งดังกล่าวไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายในอันที่จะฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่งเพื่อเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ยังขาดอยู่

มาตรา ๑๔ นอกจากการให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๓ แล้ว ถ้าปรากฏว่าในการกระทำความผิดมีการกระทำความทารุณกรรม หน่วงเหนี่ยวกักขัง ทำร้ายร่างกาย หรือกดขี่ข่มเหงโดยขาดมนุษยธรรมอย่างร้ายแรงต่อผู้เสียหาย เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นได้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น ผลประโยชน์ที่จำเลยได้รับฐานะทางการเงินของจำเลย ตลอดจนประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ของจำเลยประกอบด้วย

มาตรา ๑๕ คำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายเพื่อการลงโทษให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาคดีอาญา และในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ในการนี้ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เพื่อบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๓ ตลอดจนการบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ศาลอาญาสั่งรับคดีค้ามนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นนอกเขตศาลไว้พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม หรือได้รับโอนคดีค้ามนุษย์จากศาลอื่นภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ศาลอาญามีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ นอกเขตศาลได้ตามที่เห็นสมควร

การดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ศาลอาญาอาจกำหนดให้ทำการไต่สวนมูลฟ้อง หรือนั่งพิจารณาและพิพากษาคดีที่ศาลชั้นต้นอื่นโดยใช้เจ้าหน้าที่ธุรการของศาลนั้นหรือของศาลอาญาเองทำหน้าที่ช่วยเหลือในทางธุรการก็ได้

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

มาตรา ๑๘ ระยะเวลาที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้นำมาใช้บังคับ ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลอาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๑๙ ให้คู่ความฝ่ายที่ยื่นคำคู่ความ คำร้อง คำขอ คำแถลง และสรรพเอกสารจัดทำสำเนายื่นต่อศาลในจำนวนที่เพียงพอต่อองค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความฝ่ายอื่น เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ความในวรรคหนึ่งมิให้รวมเอกสารตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๒๐ ในคดีคำมนุษย์ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ายมนุษย์ต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

มาตรา ๒๑ ในการดำเนินคดีคำมนุษย์ ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๒๒ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น มีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำหน่ายคดี หรือถอนฟ้อง

ให้ผู้ซึ่งชี้ช่องจนนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับ มีสิทธิได้รับเงินรางวัลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒

วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

มาตรา ๒๓ ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในกรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๔ ในคดีที่มีการไต่สวนมูลฟ้อง ก่อนเริ่มไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าจำเลยมาศาล ให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าจำเลยไม่มี ก็ให้ศาลพิจารณาดำเนินการความให้โดยให้น่าบทบัญญัติมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการไต่สวนมูลฟ้อง จำเลยอาจแถลงให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอันสำคัญที่ศาลควรสั่งว่าคดีไม่มีมูล และจะระบุในคำแถลงถึงตัวบุคคล เอกสารหรือวัตถุที่จะสนับสนุนข้อเท็จจริงตามคำแถลงของจำเลยด้วยก็ได้ กรณีเช่นนี้ ศาลอาจเรียกบุคคล เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวมาเป็นพยานศาลเพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งคดีได้ตามที่เห็นสมควร โดยโจทก์และจำเลยอาจถามพยานศาลได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาล

คำสั่งของศาลที่ว่าคดีมีมูลให้แสดงเหตุผลอย่างชัดเจนประกอบด้วย

มาตรา ๒๕ ในชั้นพิจารณา ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดหรือคดีที่มีข้อหาความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตลอดชีวิตหรือโทษสถานหนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานหลักฐานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง

มาตรา ๒๖ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าจำเลยให้การปฏิเสธ ให้โจทก์ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมสำเนาต่อศาลก่อนวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันสืบพยานในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้ สำเนาสำนวนการสอบสวนดังกล่าวอาจจัดทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

มาตรา ๒๗ คู่ความทั้งสองฝ่ายอาจอ้างตนเอง บุคคล หรือหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่ศาลเห็นสมควร มีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐาน และมีสิทธิคัดสำเนาพยานหลักฐานของตนเองหรือของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งที่ได้มีการสืบพยานหลักฐานนั้นแล้วได้

ในกรณีจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของบุคคล ให้ปกปิดชื่อและที่อยู่ของบุคคลหรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวบุคคลได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๒๘ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้ศาลนำสำนวนการสอบสวนของโจทก์มาเป็นแนวทางในการพิจารณา และอาจสืบพยานเพิ่มเติมเพื่อหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๙ ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลใดตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วรายงานให้ศาลทราบและจัดส่งพยานหลักฐานดังกล่าวต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

มาตรา ๓๐ ให้ศาลพิจารณาและสืบพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้

มาตรา ๓๑ ในการสืบพยานบุคคล ไม่ว่าจะพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้ศาลแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการสืบพยาน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล ให้ศาลมีอำนาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดี แม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึงอนุญาตให้คู่ความถามพยานเพิ่มเติม

การถามพยานของคู่ความตามวรรคหนึ่งจะใช้คำถามนำก็ได้

หลังจากคู่ความถามพยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดถามพยานอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๓๒ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นและพยานที่ศาลเรียกมาเอง รวมทั้งบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๓๓ การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย

เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการพิจารณาและการสืบพยานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้ว แต่ยังไม่จับตัวมาได้

(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือสืบพยาน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณาเพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล

ในกรณีดังกล่าว เมื่อศาลพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้ว ให้ศาลมีคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไป

มาตรา ๓๔ เมื่อคู่ความร้องขอและมีเหตุอันสมควรศาลอาจอนุญาตให้คัดคำเบิกความพยานและรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลได้โดยกำหนดวิธีการและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๕ เมื่อการสืบพยานหลักฐานเสร็จสิ้น คู่ความมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือภายในเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่จำเลยไม่อยู่หรือไม่มาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลเลื่อนการอ่านไป และออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง เมื่อได้ออกหมายจับแล้วไม่ได้ตัวจำเลยมาศาลภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ให้ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว

หมวด ๓
อุทธรณ์

มาตรา ๓๗ ให้จัดตั้งแผนกคดีค้ำมนุษย์ขึ้นในศาลอุทธรณ์ โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีค้ำมนุษย์ที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นและตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๔๐ การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีค้ำมนุษย์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง

เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์หรือเมื่อมีการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับส่งอุทธรณ์หรือคำร้องเช่นนั้นพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์เพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยเร็ว

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลให้ขยายระยะเวลาแสดงตน มิฉะนั้นให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์

มาตรา ๔๐ คดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษา ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนและคำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ตามมาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๑ ให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๔๓ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๒ การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔
ฎีกา

มาตรา ๔๓ การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ ให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๕ พร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์แล้วให้ศาลชั้นต้นรับส่งคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกา และให้ศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับกับการฎีกาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ คำร้องตามมาตรา ๔๓ ให้พิจารณาและวินิจฉัยโดยองค์คณะผู้พิพากษาที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกาหนึ่งคนและผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาอีกอย่างน้อยสามคน

การวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้บังคับตามความเห็นของฝ่ายที่เห็นควรรับฎีกา

มาตรา ๔๕ ให้ศาลฎีกามีอำนาจรับฎีกาตามมาตรา ๔๓ ไว้พิจารณาได้ เมื่อเห็นว่าปัญหาตามฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย

ปัญหาสำคัญตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ
- (๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคำมนุษย์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกันหรือขัดกับแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกา
- (๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคำมนุษย์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกามาก่อน
- (๔) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคำมนุษย์ขัดกับคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของศาลอื่น
- (๕) เพื่อเป็นการพัฒนาการตีความกฎหมาย
- (๖) เมื่อจำเลยต้องคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคำมนุษย์ให้ประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต
- (๗) เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วอาจมีผลเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคำมนุษย์
- (๘) ปัญหาสำคัญอื่นตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณา ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีคำมนุษย์เป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดได้มอบหมายลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาของพนักงานอัยการว่ามีเหตุอันควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย ให้ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญและให้ศาลฎีการับฎีกา

มาตรา ๔๖ หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้อง การพิจารณาวินิจฉัยและระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๔๓ การตรวจรับฎีกา การแก้ฎีกา การพิจารณา และการพิพากษาคดีให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๔๗ การพิจารณาและการพิพากษาคดีของศาลฎีกาให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นฎีกา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๘ บรรดาคดีคำมนุษย์ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลซึ่งคดีนั้นค้างพิจารณาอยู่คงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้นำกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ใน วันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การค้ามนุษย์เป็นปัญหาที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน เป็นอันตรายต่อเสถียรภาพความมั่นคงทางสังคม และการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศ หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคงของรัฐแล้ว ยังส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศอีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและคืบความที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้รับการพิจารณาพิพากษาอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยบรรจุเพิ่มเติมเข้าระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๔๖ ก วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การค้ามนุษย์เป็นปัญหาที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชน เป็นอันตรายต่อเสถียรภาพความมั่นคงทางสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคงของรัฐแล้ว ยังส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศอีกด้วย ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคดีความที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้รับการพิจารณาพิพากษาอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยาม กำหนดบทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ดังนี้

๑.๑ “คดีค้ามนุษย์” หมายความว่า คดีที่มีข้อหาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ที่มีใช้คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ไม่ว่าจะมีความผิดอื่น รวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

๑.๒ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (มาตรา ๓)

๒. ขอบเขตการใช้บังคับ

กรณีมีข้อหาความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกันรวมอยู่ในคดีค้ามนุษย์ด้วย กำหนดให้คดีค้ามนุษย์ใดมีข้อหาความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องกันรวมอยู่ด้วย และมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาความไว้เป็นการเฉพาะสำหรับข้อหาความผิดอื่นนั้น ให้นำกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับกับข้อหาความผิดอื่นนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้ประธานศาลอุทธรณ์เป็นผู้วินิจฉัยในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดเป็นคดีความมนุษย์หรือไม่ และกำหนดให้คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงกระบวนการพิจารณาใด ๆ ที่ได้กระทำไปก่อนที่จะมีคำวินิจฉัยนั้น พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการขอให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยในกรณีมีปัญหาดังกล่าว (มาตรา ๖)

๓. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๓.๑ หมวด ๑ บททั่วไป

๑) กำหนดให้วิธีพิจารณาคดีความมนุษย์ให้ใช้ระบบไต่สวนและเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาที่ออกตามมาตรา ๖ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อบังคับดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้ (มาตรา ๘)

๒) กำหนดให้ในการสืบพยานก่อนฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง หรือการพิจารณาคดี หากมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความในศาลได้ เมื่อคู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้พยานดังกล่าวเบิกความที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่นซึ่งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศ โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา (มาตรา ๙)

๓) กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำข้อมูลประวัติ ผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดต่อร่างกายหรือจิตใจ และข้อวิตกกังวลหรือข้อคิดเห็นอย่างอื่นของผู้เสียหาย ตลอดจนพฤติการณ์อื่นใดที่เกี่ยวข้องซึ่งศาลเห็นว่าจะประโยชน์ต่อการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวหรือการพิจารณาพิพากษาคดี (มาตรา ๑๐)

๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยนอกจากที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยให้พิจารณาถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำ ความผิดว่ามีลักษณะเป็นเครือข่ายหรือเป็นองค์กรอาชญากรรมหรือผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นผู้มีอิทธิพลหรือมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดหรือไม่ประกอบด้วย และโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายและภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่พยานหลักฐานเป็นสำคัญ นอกจากนี้ในการสั่งปล่อยชั่วคราวนั้นจะต้องกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีและภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอ และในกรณีที่เป็นการสั่งปล่อยชั่วคราวของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเจ้าพนักงานหรือบุคคลซึ่งจะต้องรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งได้ด้วย (มาตรา ๑๒)

๕) กำหนดให้การเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ายมนุษย์ พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับฟ้องคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้องในภายหลังขณะที่คดีอาญานั้นยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดี และถึงแม้ไม่มีคำขอให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว หากศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลย ศาลจะสั่งในคำพิพากษาคดีอาญาให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายในอันที่จะฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่งเพื่อเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ยังขาดอยู่ (มาตรา ๑๓)

นอกจากการให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๓ แล้ว ถ้าปรากฏว่าในการกระทำ ความผิดมีการกระทำทารุณกรรม หน่วงเหนี่ยวกักขัง ทำร้ายร่างกาย หรือกดขี่ข่มเหง โดยขาดมนุษยธรรม อย่างร้ายแรงต่อผู้เสียหาย เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ให้ศาลมีอำนาจ สั่งให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นได้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ ประกอบด้วย (มาตรา ๑๔)

รวมทั้ง กำหนดให้คำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหาย เพื่อการลงโทษดังกล่าวนั้น ให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญา และในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดี ให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้เสียหายมีหน้าที่ สืบหาทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของจำเลยเพื่อบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาด้วยความช่วยเหลือของ พนักงานอัยการ

นอกจากนี้ ยังกำหนดห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการดำเนินกระบวนการ พิจารณาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ และการบังคับคดีตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (มาตรา ๑๕)

๖) กำหนดให้ในกรณีที่ศาลอาญาสั่งรับคดีความทุกข์ซึ่งเกิดขึ้นนอกเขตศาลไว้พิจารณาพิพากษา ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม หรือได้รับโอนคดีความทุกข์จากศาลอื่นภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ให้ศาลอาญามีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ นอกเขตศาลได้ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งกำหนดให้ศาลอาญาอาจกำหนดให้ทำการไต่สวนมูลฟ้อง หรือนั่งพิจารณาและพิพากษาคดีที่ศาลชั้นต้นอื่น โดยใช้เจ้าหน้าที่ธุรการของศาลนั้นหรือของศาลอาญาเองทำหน้าที่ช่วยเหลือในการดำเนินกระบวนการ พิจารณา ดังกล่าวก็ได้ (มาตรา ๑๖)

๗) กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการ พิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม (มาตรา ๑๗)

๘) กำหนดให้ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลอาจยื่นหรือขยายระยะเวลา ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๖ หรือตามที่ศาลกำหนดไว้ตามความจำเป็นและ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม (มาตรา ๑๘)

๙) กำหนดให้คู่ความฝ่ายที่ยื่นคำคู่ความ คำร้อง คำขอ คำแถลง และสรรพเอกสารต่าง ๆ มีหน้าที่จัดทำสำเนายื่นต่อศาลในจำนวนที่เพียงพอต่อองค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความฝ่ายอื่น แต่มิให้รวมเอกสาร ตามมาตรา ๒๕ (มาตรา ๑๙)

๑๐) กำหนดให้ในคดีความทุกข์ ถ้าจำเลยได้ให้ข้อมูลสำคัญอันเป็นการเปิดเผยถึงการกระทำ ความผิดของผู้ใช้ให้กระทำความผิด หรือผู้กระทำความผิดคนอื่น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินคดี แก่บุคคลเหล่านั้น ศาลจะลงโทษจำเลยน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่จำเลยได้กระทำ เพียงใดก็ได้ (มาตรา ๒๐)

๑๑) กำหนดให้ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลย หลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือ จำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลย หลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ กล่าวคือ ไม่เป็นอันล่วงเลยการลงโทษ (มาตรา ๒๑)

๑๒) กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับ การปล่อยชั่วคราว ต้องระวางโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับตามที่กำหนด และถ้าเป็นการหลบหนี ในระหว่างการพิจารณาของศาล ไม่ว่าศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ตาม ให้โจทก์รายงานผลการติดตาม จับกุมจำเลยภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร รวมทั้งกำหนดให้ความผิดฐานดังกล่าวไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดี ของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นมีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำหน่ายคดีหรือถอนฟ้อง และกำหนดให้ผู้ซึ่งชี้ช่องจนนำไปสู่ การจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนี รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิได้รับเงินรางวัลตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๒๒)

๓.๒ หมวด ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

๑) กำหนดให้คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง (มาตรา ๒๓)

๒) กำหนดให้ในคดีที่มีการไต่สวนมูลฟ้อง ก่อนเริ่มไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าจำเลยมาศาล ให้ศาล ถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าจำเลยไม่มี ก็ให้ศาลพิจารณาตั้งทนายความให้โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม รวมทั้งกำหนดให้ในการไต่สวนมูลฟ้องนั้น จำเลยอาจแถลงให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอันสำคัญที่ศาลควรสั่งว่าคดีไม่มีมูล และจะระบุ ในคำแถลงถึงตัวบุคคล เอกสารหรือวัตถุที่จะสนับสนุนข้อเท็จจริง ตามคำแถลงของจำเลยด้วยก็ได้ กรณีเช่นนี้ ศาลอาจเรียกบุคคล เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวมาเป็นพยานศาล เพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งคดีได้ตามที่เห็นสมควร โดยโจทก์และจำเลยอาจถามพยานศาลได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาล พร้อมทั้งกำหนดให้คำสั่งของศาลที่ว่าคดีมีมูล ให้แสดงเหตุผลอย่างชัดเจนประกอบด้วย (มาตรา ๒๔)

๓) กำหนดให้ในชั้นพิจารณา ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบ พยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดหรือคดีที่มีข้อหาความผิด ซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตลอดชีวิตหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานหลักฐานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง (มาตรา ๒๕)

๔) กำหนดให้ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าจำเลยให้การปฏิเสธ ให้โจทก์ส่งสำนวน การสอบสวนพร้อมสำเนาต่อศาลก่อนวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันสืบพยานในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐาน ไม่น้อยกว่า ๗ วัน และกำหนดให้ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์นั้น ให้ศาลนำรายงานและสำนวนการสอบสวน ของโจทก์มาเป็นแนวทางในการพิจารณา และอาจไต่สวนเพิ่มเติมเพื่อหาข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานได้ ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๒๖)

๕) กำหนดให้คู่ความทั้งสองฝ่ายอาจอ้างตนเอง บุคคล หรือหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่ ศาลเห็นสมควร มีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐาน และมีสิทธิคัดสำเนาพยานหลักฐานของตนเองหรือของคู่ความ อีกฝ่ายหนึ่งที่ได้ (มาตรา ๒๗)

๖) กำหนดให้ในการไต่สวน ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือ บุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้อัยการ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา รวมทั้งมีอำนาจ สั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลใดตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วรายงานให้ศาลทราบและจัดส่ง พยานหลักฐานดังกล่าวต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด พร้อมทั้งกำหนดให้ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย (มาตรา ๒๘)

๗) กำหนดให้ศาลพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จ การพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้ (มาตรา ๓๐)

๘) กำหนดให้ในการในการไต่สวนพยานบุคคล ไม่ว่าจะเป็นพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้ศาลแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการไต่สวน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล ให้ศาลมีอำนาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดี แม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง แล้วจึงอนุญาตให้คู่ความถามพยานเพิ่มเติมโดยได้รับอนุญาตจากศาล ซึ่งจะใช้คำถามนำก็ได้และหลังจากคู่ความถามพยานแล้ว ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดถามพยานอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล (มาตรา ๓๑)

๙) กำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นและพยานที่ศาลเรียกมาเอง รวมทั้งบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) กำหนด (มาตรา ๓๒)

๑๐) กำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ ถ้าศาลเห็นว่าหากประกอบการพิจารณาหรือสืบพยานไว้จะทำให้พยานหลักฐานสูญหายหรือถูกทำลายหรือยากแก่การนำมาศาลในภายหลัง และเป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการพิจารณาและการสืบพยานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ และจำเลยไม่คัดค้าน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้ว แต่ยังจับตัวมาไม่ได้

(๓) จำเลยได้มาปรากฏตัวต่อศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไป

(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือสืบพยาน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณาเพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล (มาตรา ๓๓)

๑๑) กำหนดให้เมื่อคู่ความร้องขอและมีเหตุอันสมควรศาลอาจอนุญาตให้คัดคำเบิกความพยานและรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลได้โดยกำหนดวิธีการและเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควร (มาตรา ๓๔)

๑๒) กำหนดให้เมื่อการไต่สวนพยานหลักฐานเสร็จสิ้น คู่ความมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนภายในเวลาที่ศาลกำหนด (มาตรา ๓๕)

๑๓) กำหนดให้ในกรณีที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่จำเลยไม่อยู่หรือไม่มาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลเลื่อนการอ่านไป และออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ถ้าไม่ได้ตัวจำเลยมาศาลภายใน ๑ เดือนนับแต่วันออกหมายจับ ให้ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว (มาตรา ๓๖)

๓.๓ หมวด ๓ อุทธรณ์

๑) กำหนดให้จัดตั้งแผนกคดีค้ำมนุษย์ขึ้นในศาลอุทธรณ์ โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีค้ำมนุษย์ที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นและตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๗)

๒) กำหนดให้การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีค้ำมนุษย์ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนด ๑ เดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง และเมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์หรือเมื่อมีการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับส่งอุทธรณ์หรือคำร้องเช่นนั้นพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์เพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยเร็ว แต่สำหรับคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต เมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษา ศาลชั้นต้นยังมีหน้าที่ต้อง

ส่งสำนวนและคำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์เพื่อพิจารณาและมีคำพิพากษามาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป (มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐)

๓) กำหนดให้ในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ ให้เป็นหน้าที่ของจำเลยที่จะต้องแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ (มาตรา ๓๙)

๔) กำหนดให้ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์หากศาลชั้นต้นไม่ได้พิพากษาลงโทษจำเลย และโจทก์ไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คดีนั้นได้ภายในกำหนด ๑ เดือนนับแต่สิ้นสุดระยะเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และให้ถือว่าผู้เสียหายอยู่ในฐานะที่เป็นโจทก์ร่วมในคดีนั้น แต่ถ้าไม่มีการอุทธรณ์ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นเป็นที่สุด เมื่อครบกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง (มาตรา ๔๐)

๕) กำหนดให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และกำหนดให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์เป็นที่สุด เว้นแต่เป็นกรณีภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ กล่าวคือ ผู้ฎีกายื่นคำร้อง แสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณา พร้อมกับคำฟ้องฎีกา และศาลฎีกามีคำสั่งให้รับฎีกาไว้พิจารณา (มาตรา ๔๑)

๖) กำหนดให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณา และการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์มาใช้บังคับกับการพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์โดยอนุโลม (มาตรา ๔๒)

๓.๔ หมวด ๔ ฎีกา

๑) กำหนดให้การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ ให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๕ พร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์แล้วให้ศาลชั้นต้นรับส่งคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกา และให้ศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว (มาตรา ๔๓)

การพิจารณาและวินิจฉัยคำร้องดังกล่าว ให้พิจารณาและวินิจฉัยโดยองค์คณะผู้พิพากษาที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกาและผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาอีกอย่างน้อย ๓ คน และจะมีอำนาจรับฎีกาตามมาตรา ๔๓ ไว้พิจารณาได้ เมื่อเห็นว่าปัญหาตามฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย ซึ่งรวมถึงปัญหาสำคัญในกรณีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณา ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์เป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น (มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕)

๒) หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้อง การพิจารณาวินิจฉัยและระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๔๓ การตรวจรับฎีกา การแก้ฎีกา การพิจารณา และการพิพากษาคดีให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา (มาตรา ๔๖)

๓) กำหนดให้ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์หากศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ไม่ได้พิพากษาลงโทษจำเลยและโจทก์ไม่ยื่นฎีกา ผู้เสียหายอาจยื่นคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกา ตามมาตรา ๔๓ ได้ภายในกำหนด ๑ เดือนนับแต่สิ้นสุดระยะเวลาตามมาตรา ๔๓ และถ้าศาลฎีกาสั่งรับฎีกานั้นไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๖ ให้ถือว่าผู้เสียหายอยู่ในฐานะที่เป็นโจทก์ร่วมในคดีนั้น

๔) กำหนดให้ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีค้ำมนุษย์ในศาลฎีกาโดยอนุโลม

๓.๕ บทเฉพาะกาล

กำหนดให้บรรดาศักดิ์คัมภีร์ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลซึ่งคดีนั้นค้างพิจารณาอยู่คงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้นำกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด (มาตรา ๔๘)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” หมายความว่า คดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“ศาล” หมายความว่า ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ประธานกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ท.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

“เจ้าพนักงานคดี” หมายความว่า ข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีตามระเบียบที่คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๔ ให้นำบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๗ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ไปใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในศาลทหารด้วย โดย

(๑) ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสืบพยานหลักฐานตามมาตรา ๒๗ ได้แก่ อัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๒) ผู้มีอำนาจฟ้องคดีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๓) การจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลทหารตั้งให้แก่จำเลย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๔) การจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นแก่บุคคลตามมาตรา ๑๒ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๕) การอุทธรณ์และฎีกาในศาลทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๖) การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในส่วนอาญา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

(๗) ให้คำว่า “พนักงานอัยการ” หมายความว่า อัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

ในกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทนต่อศาลทหารได้

ให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินคดีเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้ใช้ระบบไต่สวนและเป็นไปโดยรวดเร็วตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อบังคับดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

คดีทุจริตและประพฤติมิชอบใดมีข้อหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติดหรือข้อหาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รวมอยู่ด้วย ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ข้อหาความผิดนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องหรือระหว่างพิจารณาศาลมีอำนาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ศาลใช้เป็นแนวทางในการไต่สวนมูลฟ้องหรือการพิจารณาคดี

(๒) ดำเนินการและจัดทำรายงานเกี่ยวกับคดีตามที่ศาลมีคำสั่ง

(๓) ช่วยเหลือศาลในการบันทึกคำพยาน

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ในการทำหน้าที่ช่วยเหลือนั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานคดีเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจมีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือให้จัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

มาตรา ๙ ระยะเวลาที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นที่บดบังบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้นำมาใช้บังคับ ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา หรือตามที่ศาลกำหนด เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อคู่ความมีคำขอ ศาลอาจยื่นหรือขยายได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

มาตรา ๑๐ ให้คู่ความฝ่ายที่ยื่นคำคู่ความ คำร้อง คำขอ คำแถลง หรือสรรพเอกสารจัดทำสำเนายื่นต่อศาลในจำนวนที่เพียงพอต่อองค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความฝ่ายอื่น เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ความในวรรคหนึ่งมิให้รวมเอกสารตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง

มาตรา ๑๑ ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องหรือระหว่างพิจารณา เมื่อคู่ความร้องขอและมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้คัดคำเบิกความพยานและรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลได้โดยกำหนดวิธีการและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒ บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

(๑) พยานบุคคลที่ศาลเรียกมาเองในชั้นไต่สวนมูลฟ้องหรือในชั้นพิจารณาตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๕

(๒) บุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำและบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๓

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๑๓ ในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าเป็นการหลบหนีในระหว่างการพิจารณาของศาล ไม่ว่าศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ตาม ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการติดตามหรือจับกุมจำเลยรายงานผลภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร

ความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดีของผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยนั้น มีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำหน่ายคดี หรือถอนฟ้อง

หมวด ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

ส่วนที่ ๑

การฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง และการตรวจพยานหลักฐาน

มาตรา ๑๕ ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีข้อความที่เป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิดพร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้

ในคดีที่อัยการสูงสุด พนักงานอัยการ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ ในวันยื่นฟ้องให้จำเลยมาหรือคุมตัวมาศาล และให้โจทก์ส่งรายงานและสำนวนการสอบสวนหรือสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงพร้อมสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ต่อศาลเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาและรวมไว้ในสำนวน

กรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๖ ถ้าฟ้องถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้ศาลสั่งดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีที่ผู้เสียหายเป็นโจทก์ ให้ไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าคดีนั้นพนักงานอัยการหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ หรือคดีนั้นอัยการสูงสุดหรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ ได้ฟ้องจำเลยโดยข้อหาอย่างเดียวกันด้วยแล้ว ให้จัดการตาม (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

(๒) ในคดีที่พนักงานอัยการ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ ไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้

(๓) ในคดีที่อัยการสูงสุด หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ ให้ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณาโดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง

ในกรณีที่มีการไต่สวนมูลฟ้องตาม (๑) หรือ (๒) แล้ว ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพ ให้ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณา

มาตรา ๑๗ การไต่สวนมูลฟ้อง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๖๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สำหรับกรณีตามมาตรา ๑๖ (๒) ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการไต่สวนมูลฟ้องกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์

ไม่ว่าจะเป็นคดีที่พนักงานอัยการหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์หรือคดีที่ผู้เสียหายเป็นโจทก์ ก่อนเริ่มไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าจำเลยมาศาล ให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการไต่สวนมูลฟ้อง จำเลยอาจแถลงให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอันสำคัญที่ศาลควรสั่งว่าคดีไม่มีมูล และจะระบุในคำแถลงถึงตัวบุคคล เอกสาร หรือวัตถุที่จะสนับสนุนข้อเท็จจริงตามคำแถลงของจำเลยด้วยก็ได้ กรณีเช่นนี้ ศาลอาจเรียกบุคคล เอกสาร หรือวัตถุดังกล่าวมาเป็นพยานศาลเพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งคดีได้ตามที่เห็นสมควร โดยโจทก์และจำเลยอาจถามพยานศาลได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาล

ในระหว่างไต่สวนมูลฟ้องคดีที่พนักงานอัยการหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ ศาลจะสั่งขังจำเลยไว้หรือปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้

คำสั่งของศาลที่ว่าคดีมีมูลให้แสดงเหตุผลอย่างชัดเจนประกอบด้วย

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในวันยื่นฟ้องหรือวันนัดพิจารณาคดีครั้งแรก แล้วแต่กรณี เมื่อจำเลยมาศาลและศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริงแล้ว ให้ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลยรายตัวไป และอ่านกับอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง และถามว่าจำเลยกระทำความผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง ถ้าจำเลยให้การหรือไม่ยอมให้การก็ให้บันทึกไว้ และถ้าจำเลยให้การปฏิเสธหรือไม่ให้การ ก็ให้ศาลกำหนดวันตรวจพยานหลักฐานโดยให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน

มาตรา ๑๙ ในคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง แม้ข้อหาที่จำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกน้อยกว่าห้าปี หรือโทษสถานที่เบากว่านั้น ศาลอาจเรียกพยานหลักฐานมาสืบพยานต่อไปเพื่อทราบถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยกระทำความผิดจริงก็ได้

มาตรา ๒๐ คู่ความทั้งสองฝ่ายอาจอ้างตนเอง พยานวัตถุ พยานเอกสาร พยานบุคคล หรือหลักฐานอื่น ซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ได้ตามที่ศาลเห็นสมควร และมีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐานและคัดสำเนาพยานหลักฐานของตนเอง หรือของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้

การอ้างพยานตามวรรคหนึ่ง ให้คู่ความยื่นบัญชีระบุพยานก่อนวันตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน พร้อมคำแถลงแสดงเหตุผลความจำเป็นในการอ้างพยาน และวิธีการได้มาซึ่งพยานดังกล่าว

การยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามวรรคสองจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาล โดยผู้ยื่นบัญชีระบุพยานจะต้องยื่นคำแถลงแสดงเหตุผลความจำเป็นและวิธีการได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่พยานเอกสารหรือพยานวัตถุใดอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก ให้คู่ความที่ประสงค์จะอ้างอิงขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานหลักฐานดังกล่าวมาจากผู้ที่ครอบครอง โดยยื่นคำขอต่อศาลพร้อมกับการยื่นบัญชีระบุพยาน เพื่อให้ได้พยานหลักฐานนั้นมาก่อนวันนัดตรวจพยานหลักฐานหรือวันที่ศาลกำหนด

มาตรา ๒๑ ในวันตรวจพยานหลักฐาน ให้คู่ความส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุที่ยังอยู่ในความครอบครองของตนต่อศาลเพื่อให้คู่ความอีกฝ่ายตรวจสอบ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

อันเนื่องมาจากสภาพและความจำเป็นแห่งพยานหลักฐานนั่นเอง หลังจากนั้นให้คู่ความแถลงแนวทางการเสนอพยานหลักฐานต่อศาล และให้ศาลสอบถามคู่ความถึงความเกี่ยวข้องกับประเด็นและความจำเป็นที่ต้องสืบพยานหลักฐานที่อ้างอิง ตลอดจนการยอมรับพยานหลักฐานของอีกฝ่ายหนึ่ง

ในกรณีที่มิได้มีการโต้แย้งพยานหลักฐานใดหรือมีการโต้แย้งแต่ไม่มีเหตุแห่งการโต้แย้งโดยชัดแจ้ง ศาลจะมีคำสั่งให้รับฟังพยานหลักฐานนั้นโดยไม่ต้องไต่สวนก็ได้ แต่หากมีการโต้แย้งพยานหลักฐานใดหรือเมื่อศาลเห็นเอง ให้ศาลดำเนินการสืบพยานหลักฐานนั้น โดยกำหนดวันนัดสืบพยานและแจ้งให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาและพิพากษาคดี

มาตรา ๒๒ ในคดีที่อัยการสูงสุด พนักงานอัยการ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ ให้ศาลนำรายงานและสำนวนการสอบสวนหรือสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของโจทก์ มาเป็นหลักในการแสวงหาความจริง และอาจสืบพยานเพิ่มเติมเพื่อหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๓ ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ท. หน่วยงานหรือบุคคลใดตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วรายงานให้ศาลทราบและจัดส่งพยานหลักฐานดังกล่าวต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย

พยานหลักฐานที่ได้มาตามวรรคหนึ่งต้องให้คู่ความทุกฝ่ายทราบและไม่ตัดสิทธิคู่ความในอันที่จะโต้แย้งพยานหลักฐานดังกล่าว

มาตรา ๒๔ ให้ศาลพิจารณาและสืบพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้

มาตรา ๒๕ ในการสืบพยานบุคคล ไม่ว่าจะเป็นพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเอง ให้ศาลแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการสืบพยาน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นด้วยตนเองหรือตอบคำถามศาล ศาลอาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึงอนุญาตให้คู่ความถามพยานเพิ่มเติม

การถามพยานตามวรรคหนึ่ง จะใช้คำถามนำก็ได้

หลังจากคู่ความถามพยานตามวรรคหนึ่งแล้ว ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดถามพยานอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๒๖ ศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ แต่ต้องให้คู่ความทุกฝ่ายทราบและให้โอกาสคู่ความตามสมควรในอันที่จะขอให้เรียกผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญฝ่ายตนมาให้ความเห็นโต้แย้งหรือเพิ่มเติมความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

มาตรา ๒๗ ถ้าอัยการสูงสุด พนักงานอัยการ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีเกรงว่าพยานหลักฐานซึ่งอาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมาสืบพยานในภายหลัง บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสืบพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้ โดยให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป พยานหลักฐานที่ได้จากการสืบพยานดังกล่าวให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ ไม่ว่าภายหลังจะได้มีการฟ้องคดีต่อศาลที่ทำการสืบพยานหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๒๘ การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย

เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการพิจารณาและการสืบพยานได้เนื่องจากความเจ็บป่วย หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้วแต่ยังจับตัวมาไม่ได้

(๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้วแต่ยังจับตัวมาไม่ได้

(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือสืบพยาน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณาเพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล

ในกรณีดังกล่าว เมื่อศาลพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้ว ให้ศาลมีคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไป

มาตรา ๒๙ เมื่อการสืบพยานหลักฐานเสร็จสิ้น คู่ความมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือภายในเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๓๐ พยานบุคคลในคดีทุจริตและประพฤตินิชอบอาจได้รับการคุ้มครองตามมาตรการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

ส่วนที่ ๓

การริบทรัพย์สิน

มาตรา ๓๑ การริบทรัพย์สินในคดีทุจริตและประพฤตินิชอบ ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม นอกจากศาลจะมีอำนาจริบทรัพย์สินตามกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินดังต่อไปนี้ด้วย เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

- (๑) ทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด
- (๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือจากการเป็นผู้ใช้ ผู้สนับสนุน หรือผู้โฆษณาหรือประกาศให้ผู้อื่นกระทำความผิด
- (๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

ในการที่ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินตาม (๑) ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรง แห่งการกระทำความผิด รวมทั้งโอกาสที่จะนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

ในกรณีที่ศาลเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะทำให้บุคคลไม่สามารถใช้ทรัพย์สินตาม (๑) ในการกระทำความผิดได้อีกต่อไป ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวแทนการริบทรัพย์สิน

หากการดำเนินการตามวรรคสามไม่เป็นผล ศาลจะมีคำสั่งริบทรัพย์สินนั้นในภายหลังก็ได้

มาตรา ๓๒ ในคดีทุจริตและประพฤติดมิชอบ ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ก็ตาม บรรดา ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม หรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือตามกฎหมายอื่น

(๓) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อบุคคลให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด

(๔) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

(๕) ดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

มาตรา ๓๓ ในการพิพากษาคดีหรือภายหลังจากนั้น ถ้าความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏ ตามคำขอของโจทก์ว่า สิ่งที่ศาลจะสั่งริบหรือได้สั่งริบ โดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถ ติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร หรือมีเหตุสมควรประการอื่น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นโดยคำนึงถึงราคาท้องตลาดในวันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และสั่งให้ ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่างกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด

การกำหนดมูลค่าตามวรรคหนึ่งในกรณีที่มีการนำไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือในกรณีมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนต่ำกว่าราคาท้องตลาดของสิ่งที่ศาลสั่งรับในวันที่มีการจำหน่าย จ่าย โอนสิ่งนั้น ให้ศาลกำหนดโดยคำนึงถึงสัดส่วนของทรัพย์สินที่มีการรวมเข้าด้วยกันนั้น หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาแทนสิ่งนั้น แล้วแต่กรณี

ในการสั่งให้บุคคลชำระเงินตามวรรคหนึ่ง ศาลจะกำหนดให้ผู้นั้นชำระเงินทั้งหมดในคราวเดียว หรือจะให้ผ่อนชำระก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมแก่กรณี และถ้าผู้นั้นไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วนตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัด ตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และให้ศาลมีอำนาจสั่งให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลนั้นได้ไม่เกินจำนวนเงินที่ยังค้างชำระ

หมวด ๓

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๓๔ ในการพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะเหตุร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่มาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒

มาตรา ๓๕ คำร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากจะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อกล่าวหาและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติแล้ว จะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินและสถานที่ตั้งของทรัพย์สินที่ขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน ชื่อ และที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในขณะยื่นคำร้องด้วย

มาตรา ๓๖ เมื่อได้รับคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลประกาศคำร้องดังกล่าวโดยเปิดเผยตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

บุคคลภายนอกอาจร้องคัดค้านเข้ามาในคดีได้แต่ต้องกระทำก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา

คำคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลโดยระบุเหตุแห่งการคัดค้านโดยละเอียด และให้ศาลส่งสำเนาคำคัดค้านให้แก่คู่ความทุกฝ่าย

มาตรา ๓๗ ผู้ใดกล่าวอ้างโต้แย้งว่า ทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติก็มิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติก็มิได้ ผู้นั้นมีภาระการพิสูจน์ต่อศาล

ถ้าผู้มิภาระการพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติ หรือมิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีผู้ใดกล่าวอ้างโต้แย้งเป็นทนายหรือผู้จัดการมรดก ให้ศาลคำนึงถึงความสามารถในการพิสูจน์ของบุคคลดังกล่าวและพิจารณาพิพากษามาตรฐานที่เห็นว่าเป็นธรรม

หมวด ๔

อุทธรณ์

มาตรา ๓๘ ให้จัดตั้งแผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้นในศาลอุทธรณ์ โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น และตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๑ การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง

เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์หรือเมื่อมีการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นส่งอุทธรณ์หรือคำร้องเช่นนั้นพร้อมสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยเร็ว

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์

มาตรา ๔๑ คดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต เมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษา ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนและคำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๒ ให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๓ การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

ฎีกา

มาตรา ๔๔ การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๖ พร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่าน

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ แล้วให้ศาลชั้นต้นรับส่งคำร้อง พร้อมคำฟ้องฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกา และให้ศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับกับการฎีกาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ คำร้องตามมาตรา ๔๔ ให้พิจารณาและวินิจฉัยโดยองค์คณะผู้พิพากษาที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกาหนึ่งคนและผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาอีกอย่างน้อยสามคน

การวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้บังคับตามความเห็นของฝ่ายที่เห็นควรรับฎีกา

มาตรา ๔๖ ให้ศาลฎีกามีอำนาจรับฎีกาตามมาตรา ๔๔ ไว้พิจารณาได้ เมื่อเห็นว่าปัญหาตามฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย

ปัญหาสำคัญตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ปัญหาที่เกี่ยวพันกับประโยชน์สาธารณะ
- (๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกันหรือขัดกับแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกา
- (๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกามาก่อน
- (๔) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบขัดกับคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของศาลอื่น
- (๕) เมื่อจำเลยต้องคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต
- (๖) เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วอาจมีผลเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๗) ปัญหาสำคัญอื่นตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณา ให้แสดงเหตุผลประกอบด้วย และให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำสั่งไม่รับฎีกานั้น

ในกรณีที่อัยการสูงสุดลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาของพนักงานอัยการว่ามีเหตุอันควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย ให้ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญและให้ศาลฎีการับฎีกา

มาตรา ๔๗ หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้อง การพิจารณาวินิจฉัย และระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๔๔ การตรวจรับฎีกา การแก้ฎีกา การพิจารณา และการพิพากษาคดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

มาตรา ๔๘ การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีของศาลฎีกา ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นฎีกา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา ๔๙ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในส่วนอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและในส่วนแพ่งให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๕๐ การบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่าสิ่งที่ศาลสั่งริบหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้กระทำได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด และให้พนักงานอัยการหรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วแต่กรณีเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดี โดยให้ร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีของกรมบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินและขายทอดตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากพนักงานอัยการหรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้งนี้ มิให้หน่วยงานของรัฐเรียกค่าฤชาธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายจากผู้ดำเนินการบังคับคดี

การบังคับคดีตามวรรคหนึ่งให้กระทำได้แม้ว่าบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่าสิ่งที่ศาลสั่งริบถึงแก่ความตายไปแล้ว หากปรากฏว่าคำพิพากษาถึงที่สุดก่อนผู้นั้นถึงแก่ความตาย

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ ไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของที่แท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้นตามสภาพที่เป็นอยู่ ถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงาน คำร้องของเจ้าของที่แท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

ในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินตามมาตรา ๓๓ หากปรากฏโดยคำร้องของผู้เป็นเจ้าของแท้จริงในทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดว่าผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด ก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้นตามสภาพที่เป็นอยู่ หากไม่อาจส่งคืนทรัพย์สินได้ให้คืนเป็นเงินแทนตามราคาประเมินได้ในวันที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือตามราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น แล้วแต่กรณี คำร้องของเจ้าของแท้จริงเช่นนี้จะต้องกระทำต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าว

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๒ บรรดาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามกฎหมายซึ่งใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด

มาตรา ๕๓ บรรดาระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการออกกระเปียบกระทรวงกลาโหมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ มีผลกระทบต่อเสถียรภาพความมั่นคงทางสังคมและเป็นอันตรายต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การทุจริต และประพฤติมิชอบ และนับวันจะมีความร้ายแรงมากขึ้นและเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จำนวนมหาศาล หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนในที่สุดจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและประโยชน์ของประชาชน เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและคดียุติธรรม ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้รับการพิจารณาพิพากษาอย่างเสมอภาค รวดเร็ว และเป็นธรรม สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้น เพื่อใช้ในการดำเนินคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบเป็นปัญหาสำคัญที่สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศชาติอย่างมหาศาล ทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคม และการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งการทุจริตและประพฤติมิชอบในระยะหลัง ๆ นั้น ได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมือง และความมั่นคงของประเทศชาติ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นควรพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขและสร้างระบบป้องกันปราบปรามที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการปฏิรูปเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการปรับปรุงกระบวนการในการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้เกิดความรวดเร็ว และเกิดผลจริงในทางปฏิบัติเพื่อขจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างยั่งยืน อีกทั้ง เพื่อให้ระบบราชการเกิดความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง เพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมและเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ

ซึ่งการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินคดีของศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เสมอภาค และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของระบบไต่สวนในการพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องด้านกระบวนการยุติธรรม และจะส่งผลดีต่อการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล อีกทั้งยังเป็นการแสดงเจตจำนงอย่างเด่นชัดของรัฐบาลไทยต่อประชาคมโลกถึงความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจังเพื่อความมั่นคงและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบนั้น เป็นไปอย่างรวดเร็ว เสมอภาคและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของระบบไต่สวนในการพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องด้านกระบวนการยุติธรรม และจะส่งผลดีต่อการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล อีกทั้งยังเป็นการแสดงเจตจำนงอย่างเด่นชัดของรัฐบาลไทยต่อประชาคมโลกถึงความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจังเพื่อความมั่นคงและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ จึงได้ตราพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการมีผลกระทบต่อเสถียรภาพความมั่นคงทางสังคม และเป็นอันตรายต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การทุจริตและประพฤติมิชอบ และนับวันจะมีความร้ายแรงมากขึ้นและเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์จำนวนมาก หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนในที่สุด จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและประโยชน์ของประชาชน เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

และประพจน์มิชอบดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและคติความที่เกี่ยวข้อทั้งหลายได้รับการพิจารณาพิพากษาอย่างเสมอภาค รวดเร็ว และเป็นธรรม สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพจน์มิชอบขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพจน์มิชอบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพจน์มิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีทุจริตและประพจน์มิชอบ” หมายความว่า คดีทุจริตและประพจน์มิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพจน์มิชอบ

“ศาล” หมายความว่า ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพจน์มิชอบ

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ประธานกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ท.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพจน์มิชอบ

“เจ้าพนักงานคดี” หมายความว่า ข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีตามระเบียบที่คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้นำบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๗ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ไปใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพจน์มิชอบในศาลทหารด้วย

๑) ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลสืบพยานหลักฐานตามมาตรา ๒๗ ได้แก่ อัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

๒) ผู้มีอำนาจฟ้องคดีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

๓) การจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความที่ศาลทหารตั้งให้แก่จำเลย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

๔) การจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นแก่บุคคลตามมาตรา ๑๒ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

๕) การอุทธรณ์และฎีกาในศาลทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

๖) การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในส่วนอาญา ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร

๗) ให้คำว่า “พนักงานอัยการ” หมายความว่า อัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ บททั่วไป

๓.๑ กำหนดให้วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นระบบไต่สวน และในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อบังคับใดใช้ได้กับวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบใดมีข้อหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติดหรือข้อหาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์รวมอยู่ด้วยให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ข้อหาความผิดนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖)

๓.๒ กำหนดให้ให้เจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างหนึ่งอย่างใดในชั้นไต่สวนมูลฟ้องหรือระหว่างพิจารณาศาล ดังต่อไปนี้

๑) ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ศาลใช้เป็นแนวทางในการไต่สวนมูลฟ้องหรือการพิจารณาคดี

๒) ดำเนินการและจัดทำรายงานเกี่ยวกับคดีตามที่ศาลมีคำสั่ง

๓) ช่วยเหลือศาลในการบันทึกคำพยาน

๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา (มาตรา ๗)

๓.๓ กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง ดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ถูกต้องได้ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ศาลเห็นสมควรกำหนด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม (มาตรา ๘)

๓.๔ กำหนดให้ศาลอาจยื่นหรือขยายระยะเวลาที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้นำมาใช้บังคับ ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา หรือตามที่ศาลได้ตามความจำเป็นและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม (มาตรา ๙)

๓.๕ กำหนดให้คู่ความฝ่ายที่ยื่นคำคู่ความ คำร้อง คำขอ คำแถลง หรือสรรพเอกสารจัดทำสำเนายื่นต่อศาลในจำนวนที่เพียงพอต่อองค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความฝ่ายอื่น ทั้งนี้ มิให้รวมถึงเอกสารรายงานและสำนวนการสอบสวน หรือสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของอัยการสูงสุด พนักงานอัยการ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๑๐)

๓.๖ กำหนดให้ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องหรือระหว่างพิจารณา เมื่อคู่ความร้องขอและมีเหตุอันสมควรศาลอาจอนุญาตให้คัดคำเบิกความพยานและรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลได้โดยกำหนดวิธีการแลเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๑๑)

๓.๗ กำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

๑) พยานบุคคลที่ศาลเรียกมาเองในชั้นไต่สวนมูลฟ้องหรือในชั้นพิจารณาตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๕

๒) บุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำและบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๓

๓) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นตามมาตรา ๒๖ (มาตรา ๑๒)

๓.๘ กำหนดห้ามมิให้้นระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล และ

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับกรณีที่จำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ (มาตรา ๑๓)

๓.๙ กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๔)

๔. หมวด ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

๔.๑ ส่วนที่ ๑ การฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง และการตรวจพยานหลักฐาน

๑) กำหนดให้ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และต้องมีข้อความที่เป็นกรกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิด (มาตรา ๑๕)

๒) กำหนดขั้นตอนการพิจารณาของศาล เมื่อฟ้องถูกต้องตามกฎหมาย (มาตรา ๑๖)

๓) กำหนดให้การไต่สวนมูลฟ้อง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๖๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทั้งนี้ ก่อนเริ่มไต่สวนมูลฟ้อง ถ้าจำเลยมาศาล ให้ศาลถามจำเลยไม่มีทนายความให้ศาลตั้งทนายความให้ (มาตรา ๑๗)

๔) กำหนดขั้นตอนการพิจารณาของศาล เมื่อจำเลยมาศาลในวันยื่นฟ้องหรือวันนัดพิจารณาครั้งแรก และศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริง (มาตรา ๑๘)

๕) กำหนดให้ในชั้นพิจารณาคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลอาจเรียกพยานหลักฐานไต่สวนต่อไปเพื่อทราบถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยกระทำความผิดจริงก็ได้ (มาตรา ๑๙)

๖) กำหนดให้คู่ความทั้งสองฝ่ายอาจอ้างตนเอง พยานวัตถุ พยานเอกสาร พยานบุคคล หรือหลักฐานอื่น ซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีผิดหรือบริสุทธิ์ได้ตามที่ศาลเห็นสมควร และมีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐานและคัดสำเนาพยานหลักฐานของตนเอง หรือของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้ (มาตรา ๒๐)

๗) กำหนดให้คู่ความส่งพยานเอกสารและพยานวัตถุที่ยังอยู่ในความครอบครองของตนต่อศาลเพื่อให้คู่ความอีกฝ่ายตรวจสอบในวันตรวจพยานหลักฐาน เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๒๑)

๔.๒ ส่วนที่ ๒ การพิจารณาและพิพากษาคดี

๑) กำหนดให้ในคดีที่อัยการสูงสุด พนักงานอัยการ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ ให้ศาลนำรายงานและสำนวนการสอบสวนหรือสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของโจทก์ มาเป็นหลักในการแสวงหาความจริง และอาจสืบพยานเพิ่มเติมเพื่อหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๒๒)

๒) กำหนดให้ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ท. หน่วยงานหรือบุคคลใดตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม (มาตรา ๒๓)

๓) กำหนดให้ศาลพิจารณาและไต่สวนพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจกล่าวอ้างได้ (มาตรา ๒๔)

๔) กำหนดเกี่ยวกับการไต่สวนพยานบุคคล (มาตรา ๒๕)

๕) กำหนดศาลอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ (มาตรา ๒๖)

๖) กำหนดเกี่ยวกับการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสืบพยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ (มาตรา ๒๗)

๗) กำหนดให้การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้กระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย ทั้งนี้ เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ (มาตรา ๒๘)

๘) กำหนดให้เมื่อการสืบพยานหลักฐานเสร็จสิ้น คู่ความมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือภายในเวลาที่ศาลกำหนด (มาตรา ๒๙)

๙) กำหนดให้พยานบุคคลในคดีทุจริตและประพฤตินิชอบอาจได้รับการคุ้มครองตามมาตรการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา (มาตรา ๓๐)

๔.๓ ส่วนที่ ๓ การริบทรัพย์สิน

๑) กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบทรัพย์สินที่บุคคลได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่ายโอน ด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ และดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สิน ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด (มาตรา ๓๑)

๒) กำหนดให้ศาลริบเสียทั้งสิ้นบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้ให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำ อันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือตามกฎหมายอื่น หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่ได้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เพื่อจูงใจบุคคลให้กระทำความผิด หรือเพื่อเป็นรางวัลในการที่บุคคลได้กระทำความผิด หรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ และดอกผลหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์ ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิด (มาตรา ๓๒)

๓) กำหนดให้เมื่อสิ่งที่ศาลจะสั่งริบหรือได้สั่งริบ โดยสภาพไม่สามารถส่งมอบได้ สูญหาย หรือไม่สามารถติดตามเอาคืนได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือได้มีการนำสิ่งนั้นไปรวมเข้ากับทรัพย์สินอื่น หรือได้มีการจำหน่ายจ่าย โอนสิ่งนั้น หรือการติดตามเอาคืนจะกระทำได้โดยยากเกินสมควร หรือมีเหตุสมควรประการอื่น ศาลอาจกำหนดมูลค่าของสิ่งนั้นโดยคำนึงถึงราคาท้องตลาดในวันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และสั่งให้ผู้มีหน้าที่ต้องส่งสิ่งที่ศาลสั่งริบชำระเป็นเงินแทนตามมูลค่าดังกล่าวภายในเวลาที่ศาลกำหนด (มาตรา ๓๓)

๕. หมวด ๓ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

๕.๑ กำหนดให้การพิจารณาพิพากษาคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะเหตุร้ายร้าย ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๒ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น เว้นแต่มาตรา ๑๕ วรรคสอง มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม (มาตรา ๓๔)

๕.๒ กำหนดรายละเอียดของคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน (มาตรา ๓๕)

๕.๓ กำหนดให้ศาลประกาศคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยเปิดเผยตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา (มาตรา ๓๖)

๕.๔ กำหนดให้ภาระการพิสูจน์ตกกับผู้กล่าวอ้างโต้แย้งว่าทรัพย์สินที่ร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติหรือมิได้เป็นทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (มาตรา ๓๗)

๖. หมวด ๔ อุทธรณ์

๖.๑ กำหนดให้จัดตั้งแผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้นในศาลอุทธรณ์ โดยให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น และตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๘)

๖.๒ กำหนดให้การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนด ๑ เดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง (มาตรา ๓๙)

๖.๓ กำหนดในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้นให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ (มาตรา ๔๐)

๖.๔ กำหนดให้คดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต เมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษา ให้ศาลชั้นต้นส่งสำนวนและคำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๔๑)

๖.๕ กำหนดให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโดยมิชักช้า และภายใต้บังคับมาตรา ๔๔ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นที่สุด (มาตรา ๔๒)

๖.๖ กำหนดให้การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๔๓)

๗. หมวด ๕ ฎีกา

๗.๑ กำหนดให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๖ พร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้นภายในกำหนด ๑ เดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (มาตรา ๔๔)

๗.๒ กำหนดให้คำร้องตามมาตรา ๔๔ ให้พิจารณาและวินิจฉัยโดยองค์คณะผู้พิพากษาที่ประธานศาลฎีกาแต่งตั้ง ซึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกา ๑ คน และผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาอีกอย่างน้อย ๓ คน (มาตรา ๔๕)

๗.๓ กำหนดให้ศาลฎีกามีอำนาจรับฎีกาตามมาตรา ๔๔ ไว้พิจารณาได้ เมื่อเห็นว่าปัญหาตามฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ศาลฎีกาควรวินิจฉัย ทั้งนี้ ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณา ให้แสดงเหตุผลประกอบด้วย และให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำสั่งไม่รับฎีกานั้น (มาตรา ๔๖)

๗.๔ กำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำร้อง การพิจารณาวินิจฉัย และระยะเวลาในการพิจารณาคำร้องตามมาตรา ๔๔ การตรวจรับฎีกา การแก้ฎีกา การพิจารณา และการพิพากษาคดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา (มาตรา ๔๗)

๗.๕ กำหนดให้การพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีของศาลฎีกาให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นฎีกา มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๔๘)

๘. หมวด ๖ การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

๘.๑ กำหนดให้การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในส่วนอาญาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและในส่วนแพ่งให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (มาตรา ๔๙)

๘.๒ กำหนดให้การบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของบุคคลซึ่งต้องชำระเงินแทนมูลค่าสิ่งที่ศาลสั่งรับหรือสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้กระทำได้ภายใน ๑๐ ปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด (มาตรา ๕๐)

๘.๓ กำหนดให้ในกรณีที่ศาลสั่งรับทรัพย์สินตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ ไปแล้ว หากปรากฏในภายหลังโดยคำร้องของเจ้าของที่แท้จริงว่า ผู้เป็นเจ้าของแท้จริงมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดก็ให้ศาลสั่งให้คืนทรัพย์สินนั้นตามสภาพที่เป็นอยู่ ถ้าทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานคำร้องของเจ้าของที่แท้จริงนั้นจะต้องกระทำต่อศาลภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด (มาตรา ๕๑)

๙. บทเฉพาะกาล

๙.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับบรรดาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามกฎหมายซึ่งใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าคดีนั้นจะถึงที่สุด (มาตรา ๕๒)

๙.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับบรรดาระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๓)

นางธิดารัตน์ อุณจันทร์ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์

เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง
บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง
อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้า
สายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่
อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้าง
กิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่
อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้าโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ

มาตรา ๕ ให้เจ้าหน้าที่เวนคืนเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนตามมาตรา ๔ ภายในระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

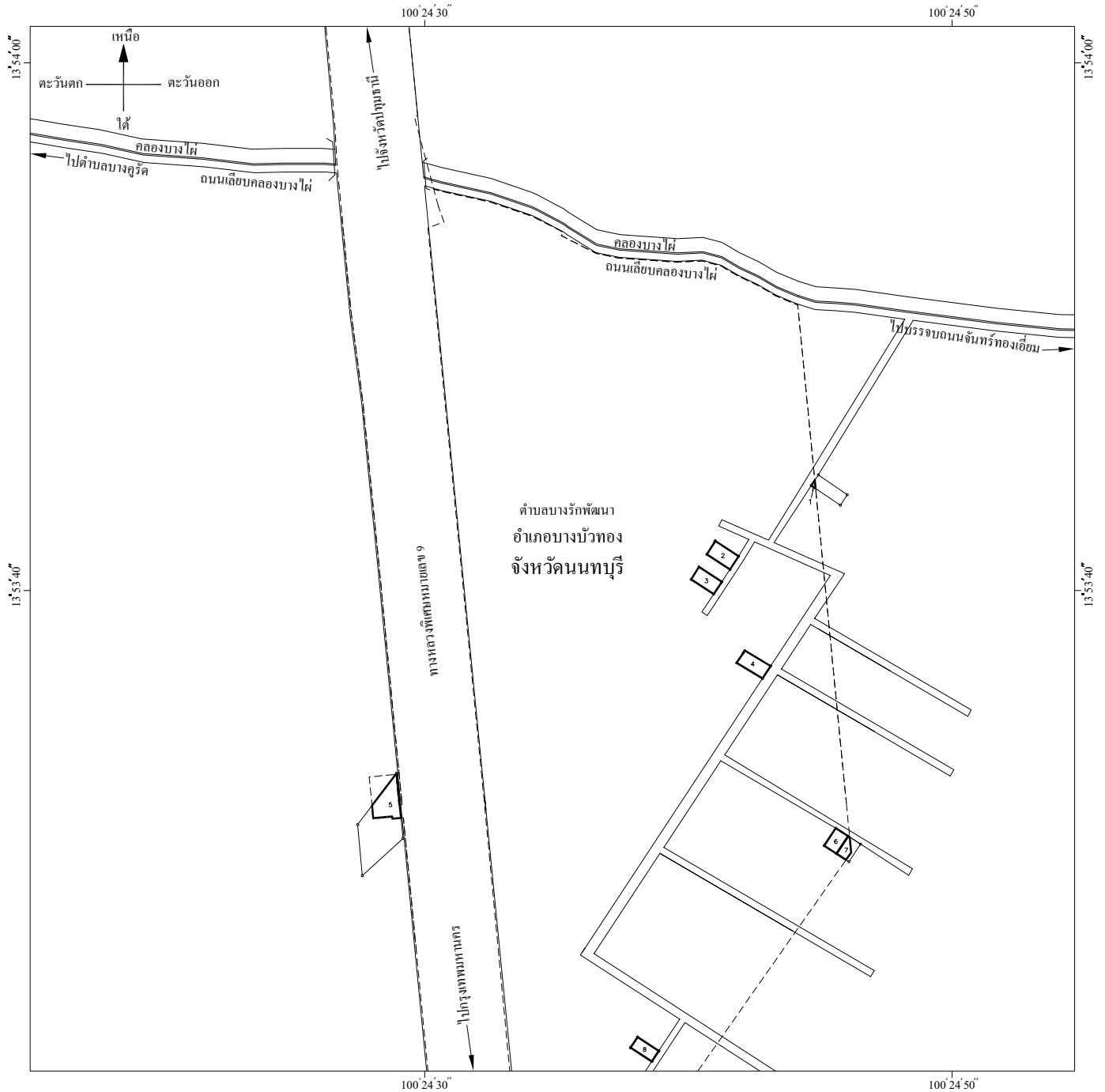
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

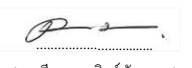
แผนที่หมายเลขที่ 1/13



เครื่องหมาย

- แนวเขตที่ดินที่ต้องเวนคืน
 - - - - - แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ
 === ทางหลวง ถนน ซอย
 ||| สะพาน
 ~~~~~ แม่น้ำ คลอง ห้วย

  
 (นายอรรถพร สิงหวิชัย) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

  
 (นายพิษณุพงศ์ สิงห์พัฒนากุล) ผู้อำนวยการกองที่ดิน

ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย

(นายพีระยุทธ สิงห์พัฒนากุล)  
ผู้อำนวยการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

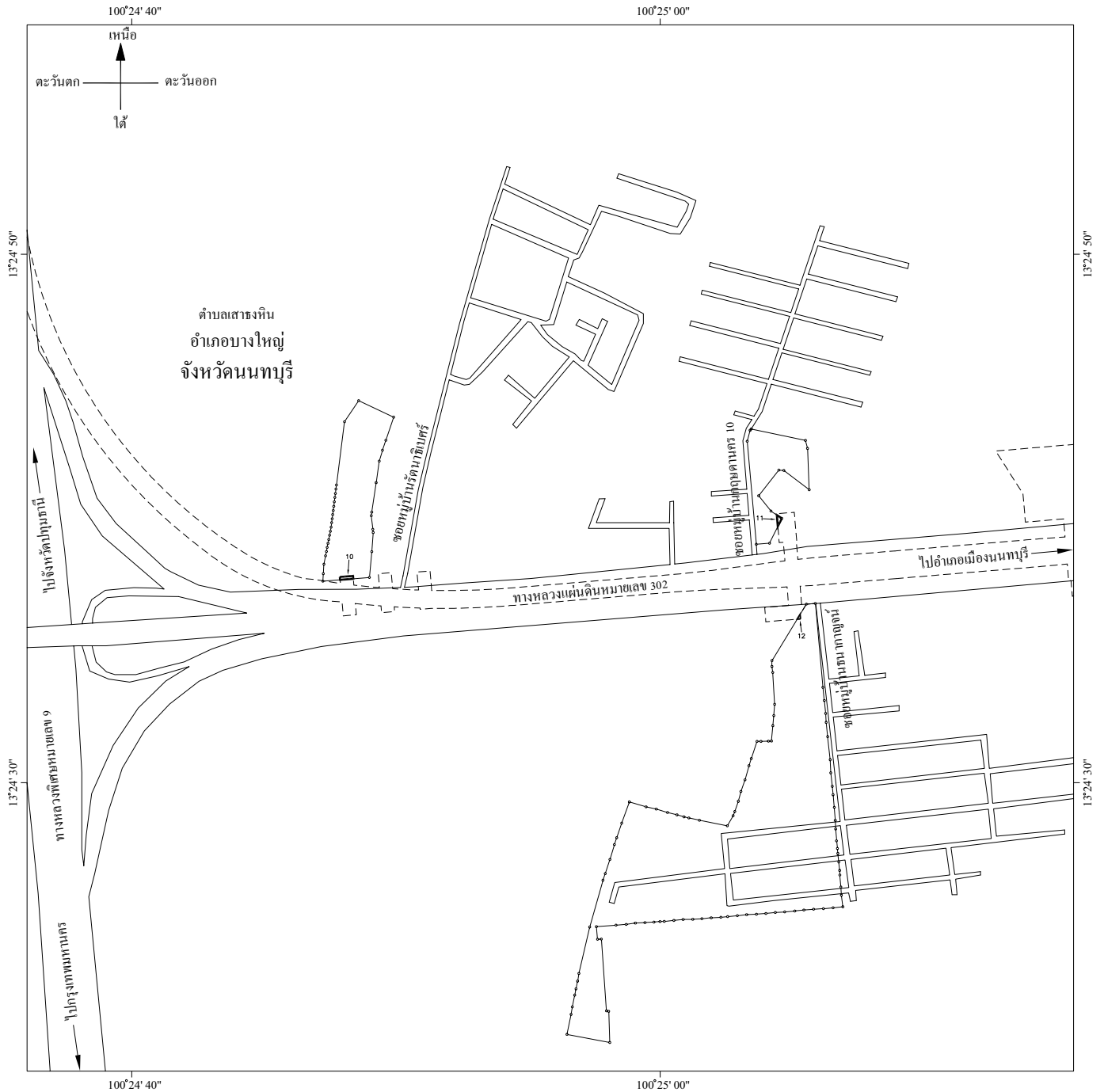
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 3/13



## เครื่องหมาย

แนวเขตที่ดินที่ต้องเวนคืน

แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ

ทางหลวง ถนน ซอย

(นายอรรถวิทย์ จิตประเสริฐ)  
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(นายพีระยุทธ สิงห์พัฒนากุล)  
ผู้ว่าการการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย

ผู้ว่าการการรถไฟฯ ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

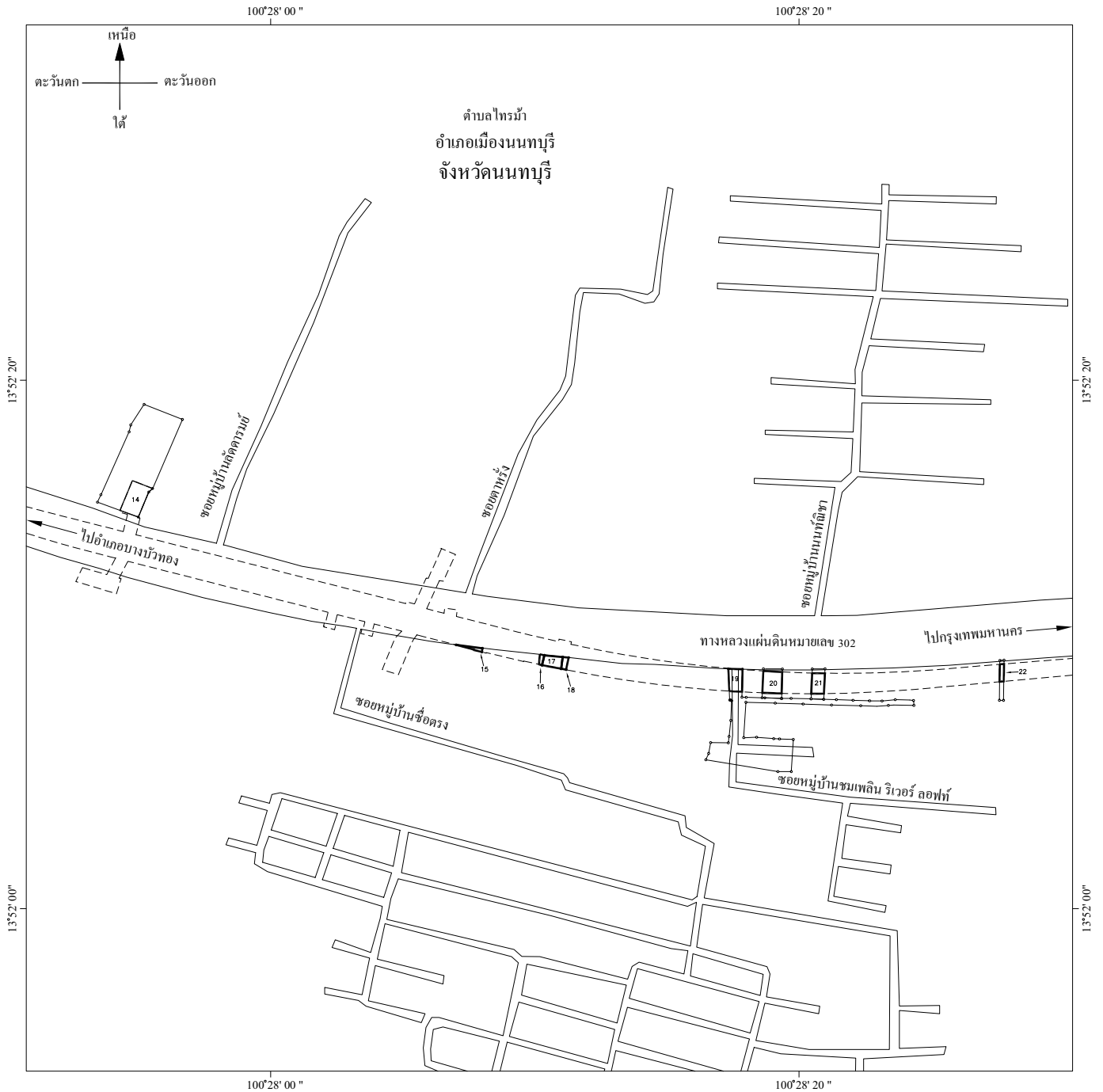
เพื่อสร้างกิจการรถไฟ โครงการรถไฟสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 5/13



## เครื่องหมาย

แนวเขตที่ดินที่ต้องเวนคืน

แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟ โครงการรถไฟสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ

ทางหลวง ถนน ขอย

(นายอัครเดช เกียรติจิตรประเสริฐ)  
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(นายพีระยุทธ สิงห์พัฒนากุล)  
ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

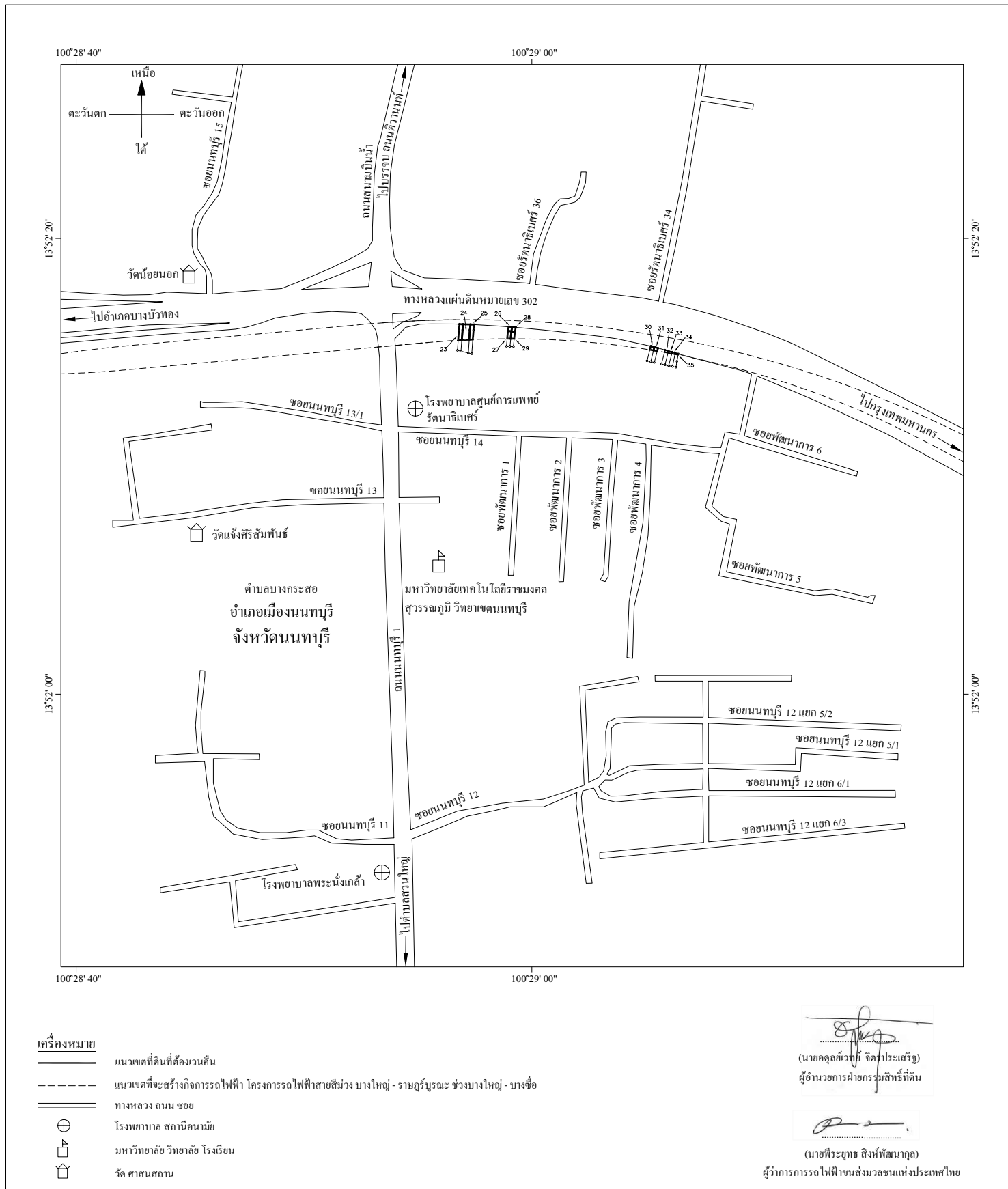
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 6/13



แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

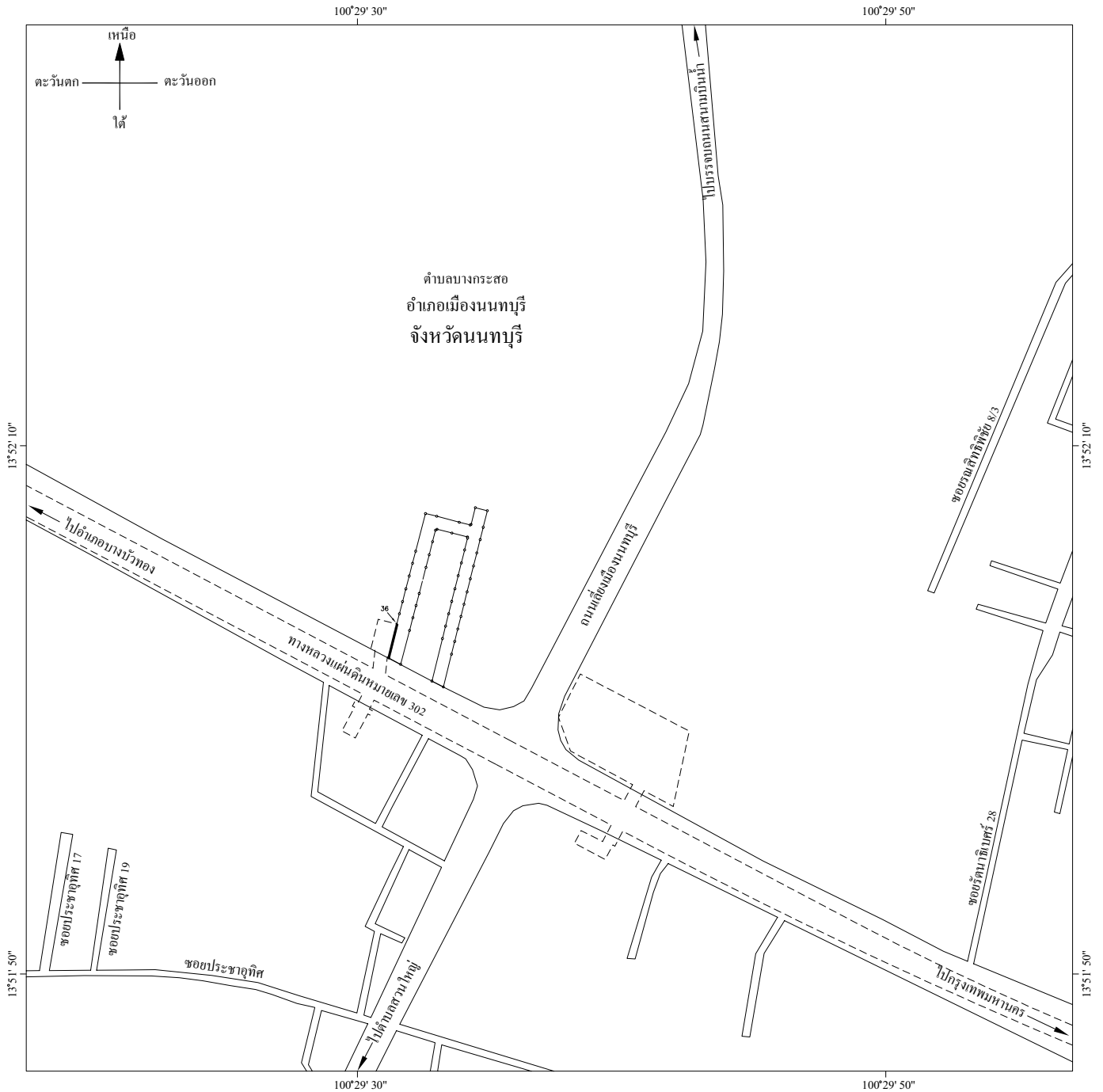
เพื่อสร้างกิจการรถไฟฯ โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 7/13



เครื่องหมาย

- แนวเขตที่ดินที่ออกเวนคืน
- แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟฯ โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ
- ทางหลวง ถนน ซอย

(นายอดุลย์ เทย์ จิตรประเสริฐ)  
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(นายพีระยุทธ สิงห์พัฒนากุล)  
ผู้ว่าการการรถไฟฯ หน่วยงานขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

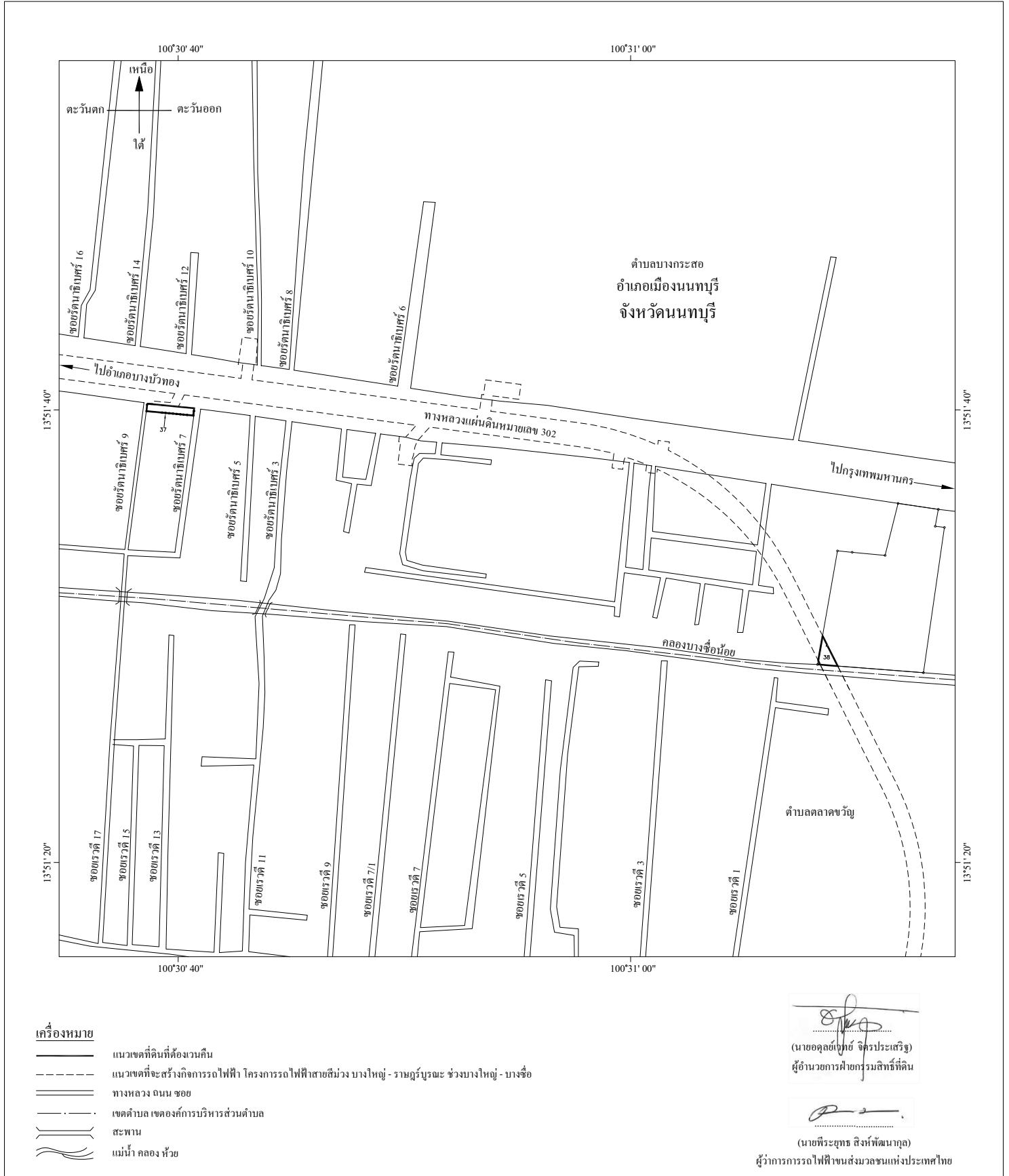
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 8/13



แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

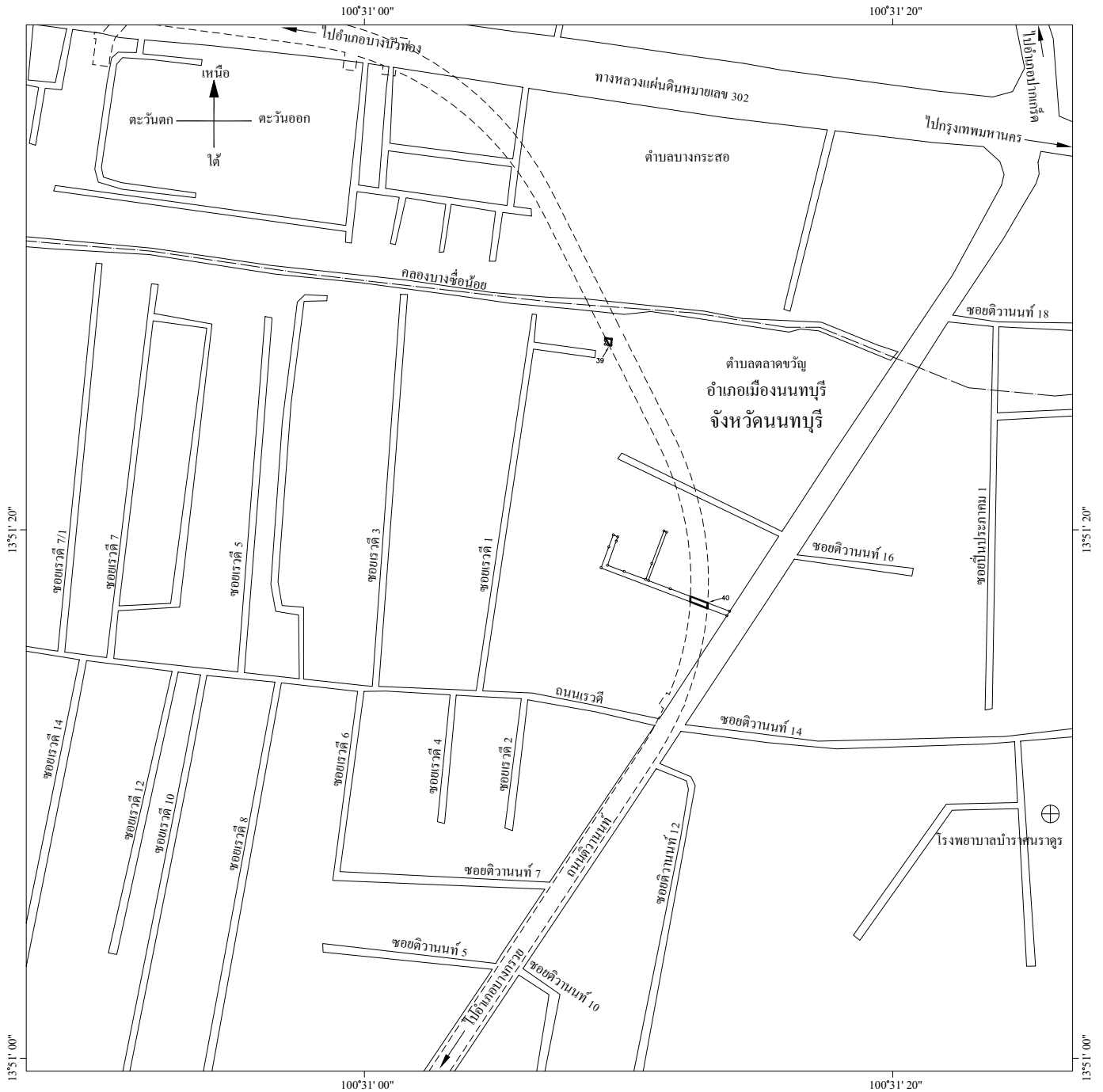
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

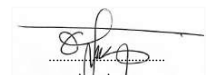
0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 9/13



## เครื่องหมาย

- แนวเขตที่ดินที่ออกเวนคืน
- - - - - แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ
- . . . . . เขตตำบล เขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- == ทางหลวง ถนน ซอย
- ~ ~ ~ แม่น้ำ คลอง ห้วย
- ⊕ โรงพยาบาล สถานีอนามัย

  
(นายอรรถสิทธิ์ จิระประวัติ)  
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

  
(นายพิระยุทธ สิงห์พัฒนากุล)  
ผู้อำนวยการโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

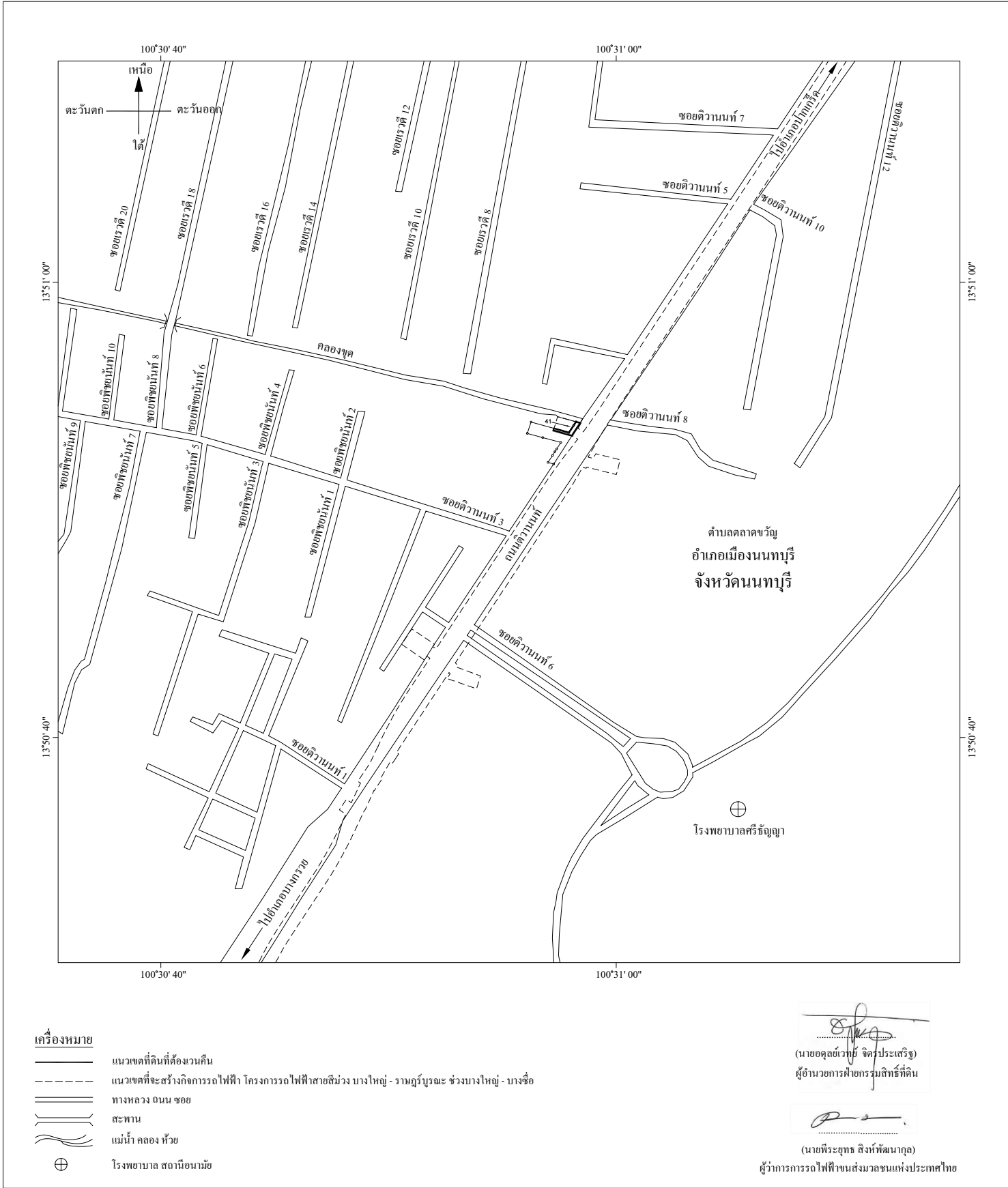
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 10/13



แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

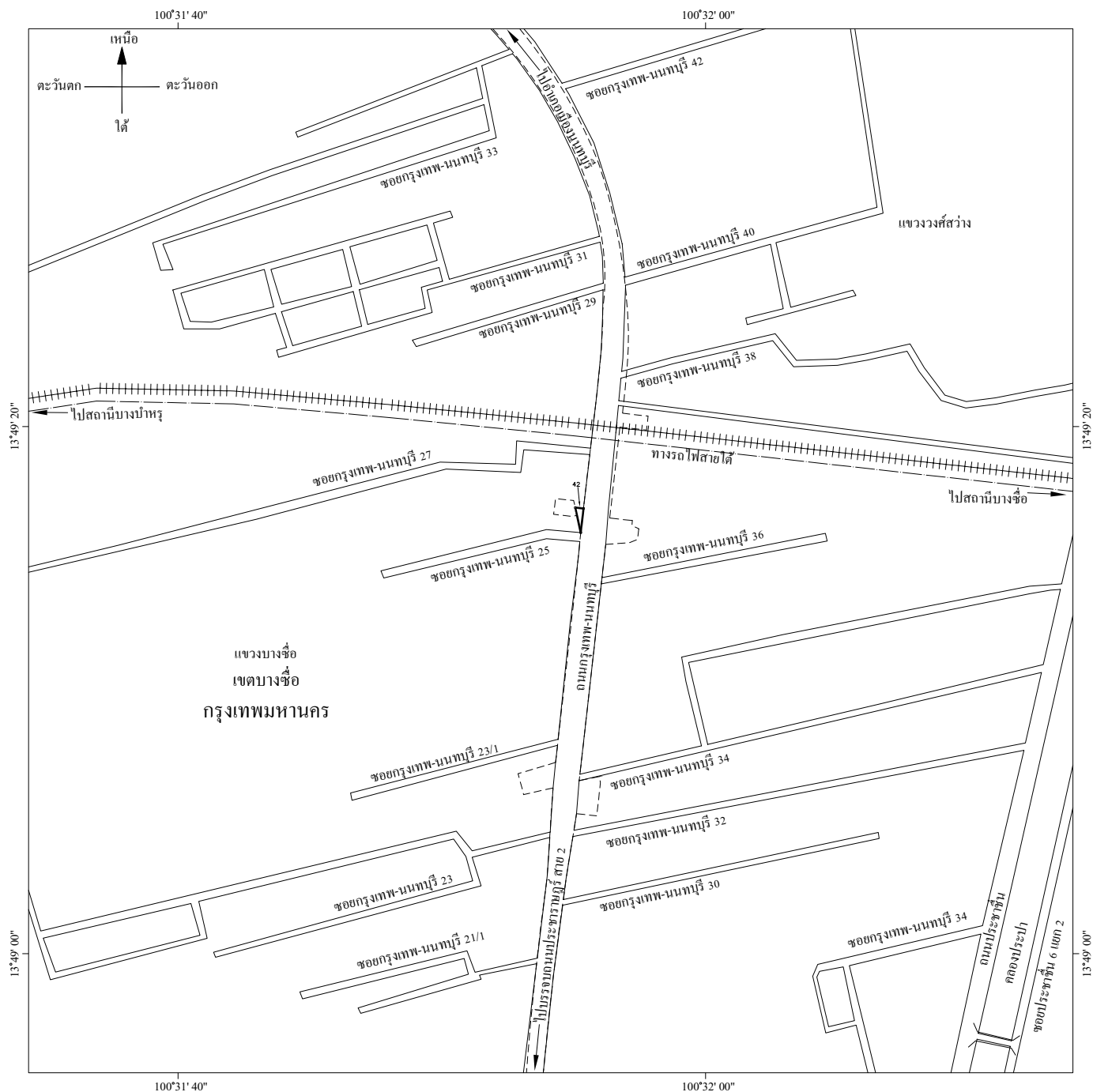
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 11/13



## เครื่องหมาย

- แนวเขตที่ดินที่ต้องเวนคืน
- แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ
- เขตตำบล เขตองค์การบริหารส่วนตำบล เขตของแขวง
- ทางหลวง ถนน ซอย
- ทางรถไฟ
- สะพาน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย

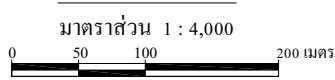
(นายอรรถวิทย์ จิตรประเสริฐ)  
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(นายพีระยุทธ สิงห์พัฒนากุล)  
ผู้ว่าการการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย

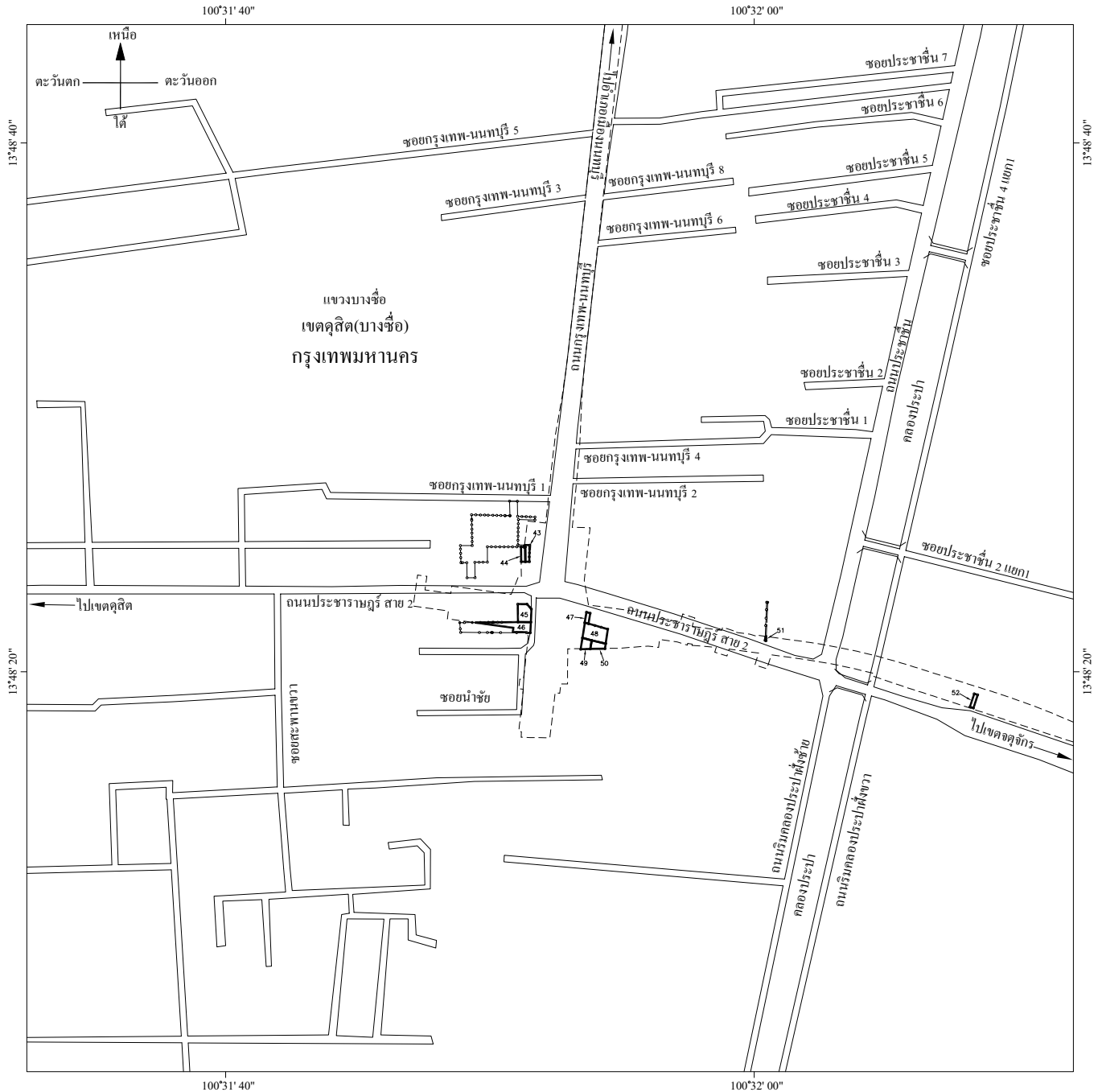
แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559



แผนที่หมายเลขที่ 12/13



เครื่องหมาย

- แนวเขตที่ดินที่ออกเวนคืน
- แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ
- เขตของเขต เขตอำเภอ
- เขตของแขวง เขตตำบล
- ทางหลวง ถนน ซอย
- สะพาน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย

(นายอรรถวิทย์ จิตประเสริฐ)  
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(นายพิระยุทธ สิงห์พัฒนกุล)  
ผู้ว่าการการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย

แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

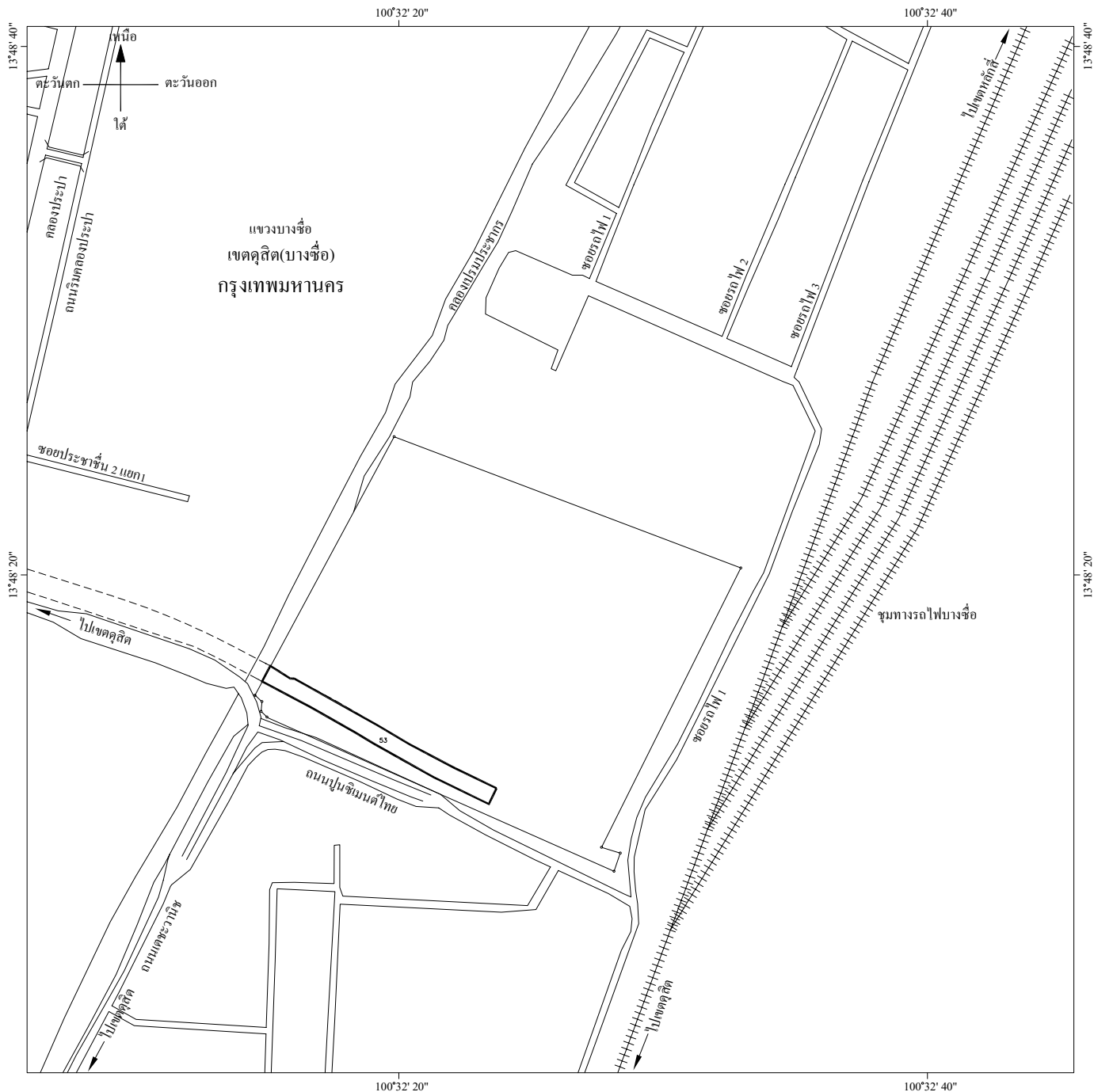
เพื่อสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

มาตราส่วน 1 : 4,000

0 50 100 200 เมตร

แผนที่หมายเลขที่ 13/13



เครื่องหมาย

- แนวเขตที่ดินที่ต้องเวนคืน
- แนวเขตที่จะสร้างกิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ
- เขตของเขต เขตอำเภอ
- เขตของแขวง เขตตำบล
- ทางหลวง ถนน ซอย
- สะพาน
- แม่น้ำ คลอง ห้วย

(นายอรรถสิทธิ์ จิตประเสริฐ)  
ผู้อำนวยการฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(นายพิระยุทธ สิงห์พัฒนากุล)  
ผู้ว่าการการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย

บัญชีรายชื่อของหรือผู้ครอบครองที่ดินต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์  
เพื่อสร้างกิจการไฟฟ้า โครงการไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

| แปลง<br>หมายเลข | รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง                                                                       | ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ |              |               | ที่ดินตั้งอยู่ที่ |           |         |        | หนังสือสำคัญ |                  |           |           | เนื้อที่ที่ต้องเวนคืน |     |         | หมายเหตุ |     |           |                    |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------|---------------|-------------------|-----------|---------|--------|--------------|------------------|-----------|-----------|-----------------------|-----|---------|----------|-----|-----------|--------------------|
|                 |                                                                                                     | ตำบล/แขวง            | อำเภอ/เขต    | จังหวัด       | ตำบล/แขวง         | อำเภอ/เขต | จังหวัด | ประเภท | เลขที่       | ระวาง            | เลขที่ดิน | หน้าสำรวจ | ไร่                   | งาน | ตารางวา |          | ไร่ | งาน       | ตารางวา            |
| 1               | นายขุนศักดิ์ เอื้อกุลเตชา                                                                           | ประเวศ               | ประเวศ       | กรุงเทพมหานคร | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 31960        | 5036   5236 - 14 | 829(66)   | 1166      | -                     | -   | 3       | -        | -   | 92/100    | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 2               | นายศักดิ์ชัย ศรีนิคศรีน                                                                             | บางขุนศรี            | บางกอกน้อย   | กรุงเทพมหานคร | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 51397        | 5036   5236 - 14 | 4627(116) | 5196      | -                     | -   | 97      | -        | -   | 97        | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 3               | นางเพ็ญพิศ ยุทธศักดิ์                                                                               | ตลาดขวัญ             | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 51399        | 5036   5236 - 14 | 4629(120) | 5198      | -                     | -   | 95      | -        | -   | 95        | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 4               | นายวิฑูรย์ ว่องนันทน์<br>นางสาวศรีัญญา มิรัชตะปะระ                                                  | หิรัญรูจี            | ธนะบุรี      | กรุงเทพมหานคร | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 32001        | 5036   5236 - 14 | 847(131)  | 1184      | -                     | -   | 3       | -        | 1   | 3         | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 5               | บริษัท เครื่องเรือนไคคินท์ จำกัด                                                                    | สีลม                 | บางรัก       | กรุงเทพมหานคร | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 54742        | 5036   5236 - 13 | 4607(217) | 4829      | 1                     | -   | 71      | -        | 1   | 71        | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 6               | นายชยกร ปิยะธนร                                                                                     | วัดท่าพระ            | บางกอกใหญ่   | กรุงเทพมหานคร | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 32944        | 5036   5236 - 14 | 1498(374) | 2004      | -                     | -   | 70      | -        | -   | 70        | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 7               | นายชยกร ปิยะธนร                                                                                     | วัดท่าพระ            | บางกอกใหญ่   | กรุงเทพมหานคร | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 32945        | 5036   5236 - 14 | 1499(375) | 2005      | -                     | -   | 70      | -        | -   | 49 53/100 | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 8               | นายจิรวัฒน์ โชติพัฒน์กุล                                                                            | ดาวคะนอง             | ธนบุรี       | กรุงเทพมหานคร | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 32833        | 5036   5234 - 2  | 1414(67)  | 1920      | -                     | -   | 72      | -        | -   | 72        | แผนที่หมายเลข 1/13 |
| 9               | บริษัท นนทบุรี ออโต้คาร์ส์ จำกัด                                                                    | บางกระสอบ            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | บางรักพัฒนา       | บางบัวทอง | นนทบุรี | โฉนด   | 59090        | 5036   5234 - 10 | 6513(426) | 2510      | 3                     | -   | 86      | -        | -   | 11 8/10   | แผนที่หมายเลข 2/13 |
| 10              | นางนวลจันทร์ อุทัยแสงสุข<br>นางสาวนิภา อุทัยแสงสุข<br>นางสามมณี อุทัยแสงสุข<br>นายอุทัย อุทัยแสงสุข | เสาธงหิน             | บางใหญ่      | นนทบุรี       | เสาธงหิน          | บางใหญ่   | นนทบุรี | โฉนด   | 100520       | 5036   5234 - 15 | 917       | 17254     | -                     | -   | 5 9/10  | -        | -   | 5 9/10    | แผนที่หมายเลข 3/13 |
| 11              | บริษัท กิณาคินทร์ จำกัด                                                                             | ดุสิต                | ดุสิต        | กรุงเทพมหานคร | เสาธงหิน          | บางใหญ่   | นนทบุรี | โฉนด   | 35070        | 5036   5234 - 16 | 851(267)  | 1307      | 2                     | -   | 23      | -        | -   | 6         | แผนที่หมายเลข 3/13 |
| 12              | นายปรกณต์ ศังฆนิช<br>นายเอกวิทย์ วงศ์สุชาติกุล<br>นายพชัย จันทร์พิทักษ์                             | สวนใหญ่              | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | เสาธงหิน          | บางใหญ่   | นนทบุรี | โฉนด   | 101042       | 5036   5232 - 4  | 984       | 17299     | -                     | -   | 4 7/10  | -        | -   | 4 7/10    | แผนที่หมายเลข 3/13 |

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเกณฑ์ภาษีพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์  
เพื่อสร้างกิจการรถไฟฯ โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

แผ่นที่ 2/4

| แปลง<br>หมายเลข | รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง                                                                                                                                                                                                                                      | ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ |              |               | ที่ดินตั้งอยู่ที่ |              |         | หนังสือสำคัญ |        |                     |           | เนื้อที่ตามหนังสือสำคัญ |     |     |         | เนื้อที่ที่ต้องเวนคืน |     |         | หมายเหตุ           |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------|---------------|-------------------|--------------|---------|--------------|--------|---------------------|-----------|-------------------------|-----|-----|---------|-----------------------|-----|---------|--------------------|
|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                    | ตำบล/แขวง            | อำเภอ/เขต    | จังหวัด       | ตำบล/แขวง         | อำเภอ/เขต    | จังหวัด | ประเภท       | เลขที่ | ระวาง               | เลขที่ดิน | หน้าสำรวจ               | ไร่ | งาน | ตารางวา | ไร่                   | งาน | ตารางวา |                    |
| 13              | นางสมลิ้ม อิศเสชา<br>นายอาชา วิศวานิชชัย<br>นางสาวอังฉรา ประเดิมกุลชัย<br>นายชาญชัย ชัยชนะไพฑูเรย์<br>นายดนัย ประเดิมกุลชัย<br>นายรังสรรค์ ประเดิมกุลชัย<br>นางกาญจนา ปอดธนิติ<br>นางสุจินดา คัชชาฤทธิง<br>นายประเสริฐ ชินกาญจนดิษฐ์<br>นายชีวชัยว ยทรัพย์รังษีนิม | สามเสนนอก            | ห้วยขวาง     | กรุงเทพมหานคร | บางรักใหญ่        | บางบัวทอง    | นนทบุรี | โฉนด         | 75463  | 5036 1 5434 - 15    | 4226(96)  | 291                     | -   | -   | 33 7/10 | -                     | -   | 33 7/10 | แผนที่หมายเลข 4/13 |
| 14              | นายเจริญ ธนะบุญศิริ                                                                                                                                                                                                                                                | ไทรม้า               | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 8896   | 5036 1 5832 - 2     | 367(62)   | 219                     | 2   | 2   | 33      | -                     | 1   | 47      | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 15              | บริษัท พระนครนครการ จำกัด                                                                                                                                                                                                                                          | ลาดยาว               | จตุจักร      | กรุงเทพมหานคร | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 179687 | 5036 1 5832 - 3     | 373       | 10817                   | -   | -   | 3 5/10  | -                     | -   | 3 5/10  | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 16              | ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)                                                                                                                                                                                                                                        | ลาดยาว               | จตุจักร      | กรุงเทพมหานคร | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 207628 | 5036 1 5832 - 3     | 4849(180) | 6428                    | -   | -   | 3 3/10  | -                     | -   | 3 3/10  | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 17              | ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)                                                                                                                                                                                                                                        | ลาดยาว               | จตุจักร      | กรุงเทพมหานคร | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 140240 | 5036 1 5832 - 3     | 726(181)  | 1381                    | -   | -   | 45 5/10 | -                     | -   | 45 5/10 | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 18              | นายสุพัชย์ ธนธรมาศคุณ                                                                                                                                                                                                                                              | ไทรม้า               | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 207649 | 5036 1 5832 - 3     | 4877(182) | 6456                    | -   | -   | 15 5/10 | -                     | -   | 15 5/10 | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 19              | บริษัท แลนด์คอต จำกัด                                                                                                                                                                                                                                              | ไทรม้า               | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 8804   | 5036 1 5832 - 7,8,3 | 58        | 1243                    | 3   | 3   | 61      | -                     | -   | 55      | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 20              | นางจิราพร พันธะรัต                                                                                                                                                                                                                                                 | จตุจักร              | จตุจักร      | กรุงเทพมหานคร | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 144381 | 5036 1 5832 - 7     | 2719(391) | 1442                    | -   | -   | 86      | -                     | -   | 86      | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 21              | นายสุรชัย เหลืองวัฒนนันท์                                                                                                                                                                                                                                          | ตลาดขวัญ             | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 161584 | 5036 1 5832 - 7     | 3068(26)  | 1573                    | -   | -   | 58      | -                     | -   | 58      | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 22              | นายอภิชาติ อภิสิมไพสิทธิ์<br>นางสุวิระพรรณ อุณสวัสดิ์                                                                                                                                                                                                              | ยานนาวา              | สาทร         | กรุงเทพมหานคร | ไทรม้า            | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 183076 | 5036 1 5832 - 8     | 3598(5)   | 2151                    | -   | -   | 38      | -                     | -   | 16      | แผนที่หมายเลข 5/13 |
| 23              | นายพนพล เชิญจันทร์                                                                                                                                                                                                                                                 | บางพลี               | ภาษีเจริญ    | กรุงเทพมหานคร | บางกระสอ          | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 240746 | 5036 1 6032 - 2     | 553       | 5470                    | -   | -   | 17 5/10 | -                     | -   | 17 5/10 | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 24              | นายเต็มชัย สันติชัยรัตน์<br>นางสาวลัดดา สันติชัยรัตน์                                                                                                                                                                                                              | บางเลน               | บางใหญ่      | นนทบุรี       | บางกระสอ          | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 240744 | 5036 1 6032 - 2     | 552       | 5468                    | -   | -   | 34      | -                     | -   | 34      | แผนที่หมายเลข 6/13 |

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนทรัพยากรบัญชีดินเคื่องสังหาริมทรัพย์  
เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

หน้าที่ 3/4

| แปลง<br>หมายเลข | รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง                                                      | ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ |                |               | ที่ดินตั้งอยู่ที่ |              |         | หนังสือสำคัญ |        |                   |           | เนื้อที่ที่ต้องเวนคืน |     |     |         | หมายเหตุ           |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------|---------------|-------------------|--------------|---------|--------------|--------|-------------------|-----------|-----------------------|-----|-----|---------|--------------------|
|                 |                                                                                    | ตำบล/แขวง            | อำเภอ/เขต      | จังหวัด       | ตำบล/แขวง         | อำเภอ/เขต    | จังหวัด | ประเภท       | เลขที่ | ระวาง             | เลขที่ดิน | หน้าสำรวจ             | ไร่ | งาน | ตารางวา |                    |
| 25              | นางสาวเวใจ แซ่บั้ง                                                                 | บางกระสอบ            | เมืองนนทบุรี   | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 161098 | 5036 I 6032 - 2   | 3053(403) | 2691                  | -   | -   | 32      | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 26              | นางสาวพรวิมลพร อธิติชัยรุ่งจน์                                                     | สามวาตะวันออก        | คลองสามวา      | กรุงเทพมหานคร | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 176165 | 5036 I 6032 - 2   | 3384(385) | 2993                  | -   | -   | 4 4/10  | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 27              | นางสาวพรวิมลพร อธิติชัยรุ่งจน์                                                     | สามวาตะวันออก        | คลองสามวา      | กรุงเทพมหานคร | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 173231 | 5036 I 6032 - 2   | 3307(384) | 2912                  | -   | -   | 8 4/10  | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 28              | นายวิรัช ชินฉันทชัย                                                                | บางกระสอบ            | เมืองนนทบุรี   | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 176164 | 5036 I 6032 - 2   | 3385(382) | 2992                  | -   | -   | 4 9/10  | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 29              | นายวิรัช ชินฉันทชัย                                                                | บางกระสอบ            | เมืองนนทบุรี   | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 173232 | 5036 I 6032 - 2   | 3308(383) | 2913                  | -   | -   | 7 3/10  | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 30              | นางนงนิกา สมนึก                                                                    | สามใหญ่              | เมืองนนทบุรี   | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 176836 | 5036 I 6032 - 2   | 3228(317) | 2838                  | -   | -   | 3 5/10  | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 31              | นางนงนิกา สมนึก                                                                    | สามใหญ่              | เมืองนนทบุรี   | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 176837 | 5036 I 6032 - 2   | 3229(316) | 2839                  | -   | -   | 3       | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 32              | นายสมศักดิ์ ศรีกุลประดิษฐ์                                                         | เสาธงหิน             | บางใหญ่        | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 176840 | 5036 I 6032 - 2   | 3232(313) | 2842                  | -   | -   | 1 9/10  | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 33              | นายสมศักดิ์ ศรีกุลประดิษฐ์                                                         | เสาธงหิน             | บางใหญ่        | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 176841 | 5036 I 6032 - 2   | 3233(312) | 2843                  | -   | -   | 1 6/10  | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 34              | เจ้าของร่วมอาคารชุด<br>นนท์ จิตี ทาเวอร์                                           | บางกระสอบ            | เมืองนนทบุรี   | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 176842 | 5036 I 6032 - 2   | 3234(311) | 2844                  | -   | -   | 1       | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 35              | เจ้าของร่วมอาคารชุด<br>นนท์ จิตี ทาเวอร์                                           | บางกระสอบ            | เมืองนนทบุรี   | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 26120  | 5036 I 6032 - 2   | 788(310)  | 543                   | -   | -   | 8/10    | แผนที่หมายเลข 6/13 |
| 36              | บริษัท บีซี พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด                                                    | บางรักพัฒนา          | บางบัวทอง      | นนทบุรี       | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 1934   | 5036 I 5832 - 8   | 84(16642) | 120                   | 2   | -   | 2 5/10  | แผนที่หมายเลข 7/13 |
| 37              | นางศรีสกุล ศรีตะปันย์ ผู้จัดการมรดก<br>นายวิฑูรย์ ศรีตะปันย์<br>นายจูงยุ พิงทรัพย์ | ดินแดง               | ดินแดง         | กรุงเทพมหานคร | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 232271 | 5036 I 6232 - 16  | 474       | 2970                  | -   | -   | 64 4/10 | แผนที่หมายเลข 8/13 |
| 38              | นายธีระ งามวงศ์วาน                                                                 | ผาช่อง               | เมืองเมือ่งสอน | แม่ฮ่องสอน    | บางกระสอบ         | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 251369 | 5136 IV 6432 - 13 | 304       | 7049                  | -   | -   | 88      | แผนที่หมายเลข 8/13 |
| 39              | นางพิมพ์พร เมธาวิบูล                                                               | บางขุนศรี            | บางกอกน้อย     | กรุงเทพมหานคร | ตลาดขวัญ          | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 155035 | 5136 IV 6423 - 13 | 576X(184) | 6509                  | -   | -   | 4 7/10  | แผนที่หมายเลข 9/13 |
| 40              | นางสาสุภาวีย์ อัสตระกูลการ                                                         | อนุสาวรีย์           | บางชน          | กรุงเทพมหานคร | ตลาดขวัญ          | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี | โฉนด         | 246043 | 5136 IV 6430 - 1  | 705       | 4073                  | -   | -   | 21 7/10 | แผนที่หมายเลข 9/13 |

บัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องงวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์  
เพื่อสร้างกิจการไฟฟ้า โครงการไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ  
ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2559

แผ่นที่ 4/4

| แปลง<br>หมายเลข | รายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครอง                       | ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ |              |               | ที่ดินตั้งอยู่ที่ |              |               | หนังสือสำคัญ |        |                   |           | เนื้อที่ที่ต้องเวนคืน |     |     |           | หมายเหตุ            |
|-----------------|-----------------------------------------------------|----------------------|--------------|---------------|-------------------|--------------|---------------|--------------|--------|-------------------|-----------|-----------------------|-----|-----|-----------|---------------------|
|                 |                                                     | ตำบล/แขวง            | อำเภอ/เขต    | จังหวัด       | ตำบล/แขวง         | อำเภอ/เขต    | จังหวัด       | ประเภท       | เลขที่ | ระวาง             | เลขที่ดิน | หน้าสำรวจ             | ไร่ | งาน | ตารางวา   |                     |
| 41              | บริษัท วิสต์ อีस्टเวอร์ จำกัด                       | ตลาดขวัญ             | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | ตลาดขวัญ          | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | โฉนด         | 60858  | 5136 IV 6430 - 5  | 3223(166) | 3551                  | -   | -   | 28 5/10   | แผนที่หมายเลข 10/13 |
| 42              | นายรัชตบุณย์ ไทยหม่อมทอง                            | บางซื่อ              | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 32652  | 5136 IV 6428 - 16 | 2145(460) | 1870                  | -   | -   | 24        | แผนที่หมายเลข 11/13 |
| 43              | เจ้าของร่วมอาคารชุด<br>5 ดาวคอมโด้มีเนียม โครงการ 1 | บางซื่อ              | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 1571   | 5136 IV 6426 - 12 | 899       | 88                    | 1   | -   | 15 1/10   | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 44              | เจ้าของร่วมอาคารชุด<br>5 ดาวคอมโด้มีเนียม โครงการ 1 | บางซื่อ              | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 97667  | 5136 IV 6426 - 12 | 4024(900) | 6880                  | -   | -   | 12 89/100 | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 45              | นายชัยชนะ กุลสุธิชัย                                | บางซื่อ              | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 155493 | 5136 IV 6426 - 12 | 1226      | 15252                 | -   | -   | 50 9/10   | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 46              | บริษัท เอ็มเอสบี จำกัด                              | ลาดยาว               | จตุจักร      | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 1569   | 5136 IV 6426 - 12 | 42(977)   | 86                    | -   | -   | 72 8/10   | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 47              | บริษัท พาฬรัตน์ พลาซ่า จำกัด                        | วังบูรพาภิรมย์       | พระนคร       | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 8871   | 5136 IV 6426 - 12 | 1000(973) | 928                   | -   | -   | 9         | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 48              | บริษัท พาฬรัตน์ พลาซ่า จำกัด                        | วังบูรพาภิรมย์       | พระนคร       | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 84009  | 5136 IV 6426 - 16 | 3575(44)  | 6164                  | -   | -   | 76        | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 49              | บริษัท พาฬรัตน์ พลาซ่า จำกัด                        | วังบูรพาภิรมย์       | พระนคร       | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 84007  | 5136 IV 6426 - 16 | 3573(45)  | 6162                  | -   | -   | 21        | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 50              | บริษัท พาฬรัตน์ พลาซ่า จำกัด                        | วังบูรพาภิรมย์       | พระนคร       | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 84008  | 5136 IV 6426 - 16 | 3574(46)  | 6163                  | -   | -   | 22        | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 51              | บริษัท เค แลนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด                | บางเขน               | เมืองนนทบุรี | นนทบุรี       | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 171335 | 5136 IV 6626 - 9  | 551       | 17950                 | -   | -   | 1 3/10    | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 52              | นายอรัญชัย อัครวิจิตรชัย                            | บางซื่อ              | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 26848  | 5136 IV 6626 - 13 | 1819(40)  | 1997                  | -   | -   | 11 1/10   | แผนที่หมายเลข 12/13 |
| 53              | บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)                  | บางซื่อ              | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | บางซื่อ           | บางซื่อ      | กรุงเทพมหานคร | โฉนด         | 125352 | 5136 IV 6626 - 14 | 5383(168) | 16615                 | 69  | 2   | 10        | แผนที่หมายเลข 13/13 |

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ได้ทำการสำรวจที่ที่จะต้องเวนคืนเพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๒ เสร็จแล้ว สมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

เนื่องจากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้ทำการสำรวจที่ดินในบริเวณที่จะต้องเวนคืนเพื่อดำเนินกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ และอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วเสร็จ ผลปรากฏว่าเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดิน ทั้ง ๕๓ แปลง ตามบัญชีรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ต้องเวนคืนท้ายพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙ ไม่มาตกลงทำสัญญาซื้อขายกับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น โดยมีข้อดี ดังต่อไปนี้

๑. การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้าตามโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน ๕๓ แปลง ของเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ไม่มาตกลงทำสัญญาซื้อขายกับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ตกเป็นของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖

๒. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับจากโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

- ช่วยบรรเทาปัญหาการจราจร เพื่อแก้ไขปัญหาการติดขัดในปัจจุบัน
- ทำให้ประชาชนเดินทางได้สะดวกยิ่งขึ้น ถึงที่หมายได้อย่างรวดเร็ว
- มีความสะดวกปลอดภัยในการเดินทางของประชาชนที่สามารถเชื่อมต่อกันได้ง่าย
- ประหยัดการใช้พลังงาน
- ลดมลภาวะ และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการจ้างงาน การลงทุน และรองรับแผนการพัฒนาประเทศ
- ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและลดปัญหาสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว

จึงได้ตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๘ ก วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ หน้า ๒๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

### เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้ทำการสำรวจพื้นที่ที่จะต้องเวนคืนเพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอมะนังนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๒ เสร็จแล้ว สมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอมะนังนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอมะนังนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างกิจการรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง บางใหญ่ – ราษฎร์บูรณะ ช่วงบางใหญ่ – บางซื่อ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้เจ้าหน้าที่เวนคืนเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนตามมาตรา ๔ ภายในระยะเวลาสี่ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕)

นางธิดารัตน์ อุณจันทร์ / จัดทำ



## พระราชบัญญัติ

ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๙

## ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙  
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกวรรคสามของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๒๕/๑ ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้ ผู้พิพากษาสมทบที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้พิพากษาสมทบคนใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้มีการประเมินผลงาน ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ออกตามวาระ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๒๕
- (๖) ขาดการปฏิบัติหน้าที่ตามเวรปฏิบัติหน้าที่กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือกระทำการใด ๆ ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการตุลาการแล้วจะต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
- (๗) ไม่ผ่านการประเมินผลงาน ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕/๑

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง”

มาตรา ๗ ให้ผู้พิพากษาสมทบซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดภารกิจของผู้พิพากษาสมทบเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากหน้าที่ในการร่วมเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดี เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งหรือการมอบหมาย ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน และกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับอายุของบุคคล ผู้มีสิทธิสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบ รวมทั้งเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบยังไม่มีที่เหมาะสม ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานของผู้พิพากษาสมทบขาดความต่อเนื่องและไม่คุ้มค่าต้องงบประมาณในการดำเนินงาน ตามภารกิจดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบ และแก้ไขเพิ่มเติม เหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบเกี่ยวกับอายุ รวมทั้งยกเลิกข้อห้ามการดำรงตำแหน่งติดต่อกัน เกินสองวาระของผู้พิพากษาสมทบ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เข้าสู่ระบบการคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาสมทบอย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง และคุ้มค่า ต้องงบประมาณในการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้



## พระราชบัญญัติ

ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๙

### สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว  
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ  
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เด็ก” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ  
ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๓ แห่งประมวล  
กฎหมายอาญา แต่ยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว  
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน สำหรับสถานพินิจ เพื่อทำหน้าที่

- (๑) ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ
- (๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนซึ่งได้รับแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการดังกล่าวซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนขึ้นใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

“สถานพินิจใดยังไม่มีสถานที่ควบคุม ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปฝากควบคุมเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ยังสถานพินิจอื่นตามที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๙/๑ และมาตรา ๖๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๖๙/๑ ในกรณีเด็กกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด โดยความผิดนั้นกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจเปรียบเทียบของพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่น หากเป็นการกระทำความผิดครั้งแรก ให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานนั้นเรียกเด็ก บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กนั้นอาศัยอยู่ด้วย มาว่ากล่าวตักเตือน ถ้าเด็กสำนึกในการกระทำ และบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กนั้นอาศัยอยู่ด้วย สามารถดูแลเด็กได้ ก็ให้งดการสอบสวนและปล่อยตัวไป

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญาด้วย เว้นแต่บุคคลนั้นกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดอื่นนอกจากวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวบุคคลนั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในโอกาสแรกที่กระทำได้ แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่บุคคลนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่งและวรรคสอง ห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นคดีอาญาต่อศาลใด

มาตรา ๖๘/๒ ในกรณีเด็กหรือเยาวชนอยู่ในเกณฑ์ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้ดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวก่อน เว้นแต่ไม่อาจดำเนินการได้ หรือทำการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่สำเร็จ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาล เพื่อให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการควบคุมตัว และพนักงานอัยการอาจฟ้องคดีได้ภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดหรือภายในสามสิบวันนับแต่ศาลมีคำสั่ง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๐ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน และคดีนั้นเป็นคดีที่ต้องพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบถามเด็กหรือเยาวชนในเบื้องต้นเพื่อทราบชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ ถิ่นที่อยู่ สถานที่เกิด และอาชีพของเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนชื่อตัว ชื่อสกุล และรายละเอียดเกี่ยวกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย แล้วแจ้งเรื่องที่เด็กหรือเยาวชนถูกกล่าวหาให้บุคคลหรือผู้แทนองค์การดังกล่าวทราบ โดยให้โอกาสบุคคลหรือผู้แทนองค์การดังกล่าวที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนได้ และแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๘๒

การสอบถามเบื้องต้นตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ สภาพของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยก็ให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หากเด็กหรือเยาวชนประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

เมื่อพนักงานสอบสวนสอบถามเบื้องต้นแล้ว หากปรากฏหลักฐานตามสมควรว่าเด็กหรือเยาวชนน่าจะได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา พนักงานสอบสวนจะแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนในโอกาสเดียวกันก็ได้ แต่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๗๕

มาตรา ๗๑ เมื่อได้สอบถามเบื้องต้นและแจ้งเรื่องที่เด็กหรือเยาวชนถูกกล่าวหาตามมาตรา ๗๐ แล้ว ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามาพบตัวต่อพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

“ให้ที่ปรึกษากฎหมายได้รับค่าป่วยการตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ ในระหว่างการสอบสวน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของเด็กที่ถูกจับกุมหรือควบคุม ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดำเนินการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่หากปรากฏภายหลังว่าบุคคลนั้นมีอายุไม่เกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญาในขณะกระทำความผิดและอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือองค์กรอื่นใด ให้สถานพินิจหรือองค์กรดังกล่าวรายงานให้ศาลทราบ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวบุคคลนั้น และให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๖๙/๑ วรรคสอง ต่อไป”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๖ ในคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หากเด็กหรือเยาวชนสำนึกในการกระทำก่อนฟ้องคดีเมื่อคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต อาชีพ ฐานะ และเหตุแห่งการกระทำความผิดแล้ว หากผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ และหากจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนอาจกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลหรือผู้แทนองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน บรรเทา ทดแทน หรือชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหาย หรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชุมชนและสังคม แล้วเสนอความเห็นประกอบแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา โดยการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าวต้องได้รับความยินยอมจากเด็กหรือเยาวชนและผู้เสียหายด้วยหากคดีนั้นเป็นคดีที่มีผู้เสียหาย

เมื่อพนักงานอัยการได้รับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจตามวรรคหนึ่งแล้ว หากมีข้อสงสัยอาจสอบถามผู้อำนวยการสถานพินิจหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ถ้าพนักงานอัยการไม่เห็นชอบกับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้ส่งแก้ไขแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือสั่งดำเนินคดีต่อไป และให้ผู้อำนวยการสถานพินิจแจ้งคำสั่งของพนักงานอัยการให้พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องทราบ หากพนักงานอัยการเห็นว่าแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนแล้ว เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้พนักงานอัยการเห็นชอบกับแผนดังกล่าวและให้มีการดำเนินการตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูทันที พร้อมทั้งรายงานให้ศาลทราบ ทั้งนี้ แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องได้รับความยินยอมจากเด็กหรือเยาวชนและผู้เสียหายด้วยหากคดีนั้นเป็นคดีที่มีผู้เสียหาย

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงแก่ศาลว่ากระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร

ศาลต้องมีคำสั่งตามวรรคสามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ทั้งนี้ ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการของศาลด้วย”

มาตรา ๑๑ บรรดาระเบียบหรือข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือข้อกำหนดในส่วนที่ต้องออกตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

การดำเนินการออกระเบียบหรือข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๒ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่เหมาะสมกับการดำเนินการเพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงเห็นควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับบทนิยามเกี่ยวกับเด็ก การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน การนำเด็กและเยาวชนไปฝากควบคุมยังสถานพินิจใกล้เคียง การว่ากล่าวตักเตือนเด็กหรือผู้ซึ่งอายุยังไม่เกินสิบปีรวมถึงบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การที่เด็กหรือผู้ซึ่งอายุยังไม่เกินสิบปีอาศัยอยู่ด้วย การสอบถามเด็กหรือเยาวชนเบื้องต้น และมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ**  
**พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว**  
**และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙**

**ความเป็นมา**

ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเกิดขึ้นจากการแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม โดยมีสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม อีกทั้งการให้ความคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อดังกล่าว เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว รวมทั้ง ในส่วนของกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว มีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ โดยตราพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ขึ้นใช้บังคับเป็นฉบับแรก ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๔ ครั้ง คือ (๑) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้การอนุญาตฟ้องคดีสะดวก รวดเร็ว และเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากยิ่งขึ้น (๒) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้การปรับปรุงหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ต้องการให้คดีแพ่งที่ขึ้นสู่ศาลฎีกาจะต้องได้รับอนุญาตจาก ศาลฎีกา และการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีชั้นอุทธรณ์พิเศษต่าง ๆ มีความสอดคล้องกันตามกฎหมาย (๓) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบ และเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบเกี่ยวกับอายุ และยกเลิกข้อห้ามการดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระของผู้พิพากษาสมทบเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเข้าสู่ระบบการคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาสมทบอย่างเหมาะสม และ (๔) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อปรับปรุงบทนิยามเกี่ยวกับเด็ก การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน การนำเด็กและเยาวชนไปฝากควบคุมยังสถานพินิจใกล้เคียง การว่ากล่าวตักเตือนเด็ก ทั้งนี้ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีสาระสำคัญต่อไปนี้

**๑. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓**

**ประกาศในราชกิจจานุเบกษา** เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๒ ก วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ หน้า ๑๒

**วันเริ่มใช้บังคับ** เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

**ผู้รักษาการ** ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

**เหตุผลในการประกาศใช้**

โดยที่ปัจจุบันได้มีการแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม โดยมีสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และโครงสร้างใหม่ ประกอบกับสมควรปรับปรุงในส่วน

ที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว รวมทั้งในส่วนของกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๐๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิก (๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ (๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ (๓) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ (มาตรา ๓)

๒. หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๔ – มาตรา ๗)

๒.๑ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ถืออายุเด็กหรือเยาวชนนั้นในวันที่มีการกระทำความผิดได้เกิดขึ้น

๒.๒ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับแก่คดีเยาวชนและครอบครัวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

๒.๓ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๓. หมวด ๒ ศาลเยาวชนและครอบครัว (มาตรา ๘ – มาตรา ๓๓)

๓.๑ ให้จัดตั้ง

๑) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางขึ้นในกรุงเทพมหานคร และให้มีเขตอำนาจตลอดกรุงเทพมหานคร

๒) ศาลเยาวชนและครอบครัวขึ้นในทุกจังหวัด และให้มีเขตอำนาจตลอดเขตจังหวัดนั้น ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใดที่มีศาลจังหวัดมากกว่าหนึ่งศาล หากมีความจำเป็นจะเปิดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดที่ยังมิได้มีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้นอีกก็ได้ ทั้งนี้ จะเปิดทำการเมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกาและให้ระบุเขตอำนาจศาลเดิมหรือแผนกเดิม และแผนกที่จัดตั้งขึ้นใหม่ไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย

๓.๒ การจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติซึ่งจะต้องระบุเขตอำนาจของศาลนั้นไว้ด้วย และจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดี ดังต่อไปนี้

๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด

๒) คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้โอนมาตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง

๓) คดีครอบครัว

๔) คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ

๕) คดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

๓.๓ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้รับผิดชอบงานของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร โดยให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และอธิบดีผู้พิพากษาศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

๓.๔ ผู้พิพากษาสมทบตามมาตรา ๑๕ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมกำหนดในระเบียบ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

๒) มีหรือเคยมีบุตร หรือเคยอบรมเลี้ยงดูเด็ก หรือเคยทำงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน หรือครอบครัว มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

๓) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม เว้นแต่พื้นฐานความรู้ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นผู้พิพากษาสมทบ

๔) มีความสุขุมรอบคอบ ทัศนคติ อัจฉริยะ และความประพฤติเหมาะสมแก่การพิจารณาคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว

๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา หรือทนายความ ก่อนเข้ารับตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบจะต้องได้รับการอบรมความรู้และผ่านการทดสอบในเรื่องเจตนารมณ์และการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยา การสังคมสงเคราะห์ การให้คำปรึกษาแนะนำ และการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตลอดจนหน้าที่ของตุลาการ

๔. หมวด ๓ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (มาตรา ๓๔ – มาตรา ๕๓)

๔.๑ สถานพินิจเป็นหน่วยงานในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชา ให้อธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสถานพินิจ

๔.๒ ให้จัดตั้งสถานพินิจขึ้นในทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร วันเปิดทำการ เขตอำนาจ และการแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจออกเป็นสาขาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๔.๓ ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดและของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาลหรือเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

๒) ควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

๓) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการสงเคราะห์ แก้ไข และบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อย

๔) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กหรือเยาวชนในระหว่างการสอบสวน การพิจารณาคดี หรือการควบคุมตัวในสถานพินิจ

๕) ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานและองค์กรอื่นในการจัดการศึกษา การฝึกอบรม หรือการดูแลอบรมสั่งสอนเด็กหรือเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม

๖) สืบเสาะสภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวในคดีครอบครัว รวมทั้งจัดให้แพทย์หรือจิตแพทย์ตรวจสภาพร่างกาย หรือสภาพจิตของคู่ความในกรณีที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๑๕๒

๗) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริง รวมทั้งเสนอความเห็นต่อศาลในคดีครอบครัวตามมาตรา ๑๖๗

๘) ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยทั่ว ๆ ไป จัดทำสถิติการกระทำความผิดดังกล่าวของเด็กและเยาวชนและเผยแพร่วิธีป้องกันหรือทำให้การกระทำความผิดนั้นลดน้อยลง

๙) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลซึ่งสั่งตามกฎหมายอื่น

๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

๕. หมวด ๔ ศูนย์ฝึกและอบรม สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม และสถานแนะนำทางจิต (มาตรา ๕๔ – มาตรา ๕๖)

๕.๑ ศูนย์ฝึกและอบรมเป็นส่วนราชการในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชา มีอำนาจหน้าที่ปกครองดูแลฝึกอบรมเด็กและเยาวชนที่ผู้อำนวยการสถานพินิจส่งตัวมา

๕.๒ ให้อธิบดีมีอำนาจออกใบอนุญาตให้ส่วนราชการดำเนินการ หรือให้เอกชนจัดตั้งสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด เป็นจำเลย หรือเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน และมีอำนาจควบคุมดูแลสถานที่ดังกล่าว รวมทั้งมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ออกให้นั้นด้วย

๖. หมวด ๕ การฝึกอบรม (มาตรา ๕๗ – มาตรา ๖๕)

การฝึกอบรมเด็กหรือเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรม ให้กระทำโดยสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และศาลเห็นสมควร การจัดให้เด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรใด ต้องจัดให้เหมาะสมกับอายุ สภาพร่างกาย สภาพจิต วุฒิภาวะ และประโยชน์ที่เด็กหรือเยาวชนจะได้รับในอนาคต โดยคำนึงถึงความประสงค์ของเด็กหรือเยาวชนประกอบด้วย

๗. หมวด ๖ การสอบสวนคดีอาญา (มาตรา ๖๖ – มาตรา ๘๕)

๗.๑ ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล

๗.๒ การจับกุมเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๗.๓ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ทั้งนี้ ภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนมาศาลเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นด้วย

๗.๔ ในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นว่าเขาต้องถูกจับ และแจ้งข้อกล่าวหา รวมทั้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ แล้วนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว

๗.๕ ในการสอบสวน ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสมโดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่น หรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง

อายุ เพศ สภาพของเด็กรหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เด็กรหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กรหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทย ให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๗.๖ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กรหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กรหรือเยาวชน หรือพนักงานสอบสวนจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กรหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

๗.๗ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กรหรือเยาวชน ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กรหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เด็กรหรือเยาวชนนั้นไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับเด็กรและเยาวชน หากมีการฝ่าฝืนให้ศาลสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือเพิกถอนการกระทำนั้น และอาจกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือมีคำสั่งให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร

๘. หมวด ๗ มาตราการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา (มาตรา ๘๖ – มาตรา ๙๔)

๘.๑ ในคดีที่เด็กรหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม

๘.๒ ถ้าปรากฏว่าเด็กรหรือเยาวชนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หากเด็กรหรือเยาวชนสำนึกในการกระทำก่อนฟ้องคดี เมื่อคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต อาชีพ ฐานะ และเหตุแห่งการกระทำความผิดแล้ว หากผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาเห็นว่าเด็กรหรือเยาวชนนั้นอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เด็กรหรือเยาวชนปฏิบัติ และหากจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กรหรือเยาวชนอาจกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กรหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยปฏิบัติตามด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กรหรือเยาวชน บรรเทา ทดแทน หรือชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายหรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชุมชนและสังคม แล้วเสนอความเห็นประกอบแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหายและเด็กรหรือเยาวชนด้วย

๘.๓ ในกรณีที่มีการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่สำเร็จและต้องดำเนินคดีกับเด็กรหรือเยาวชนนั้นต่อไปห้ามมิให้นำข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ได้มาจากการประชุมเพื่อจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามมาตรา ๘๖ และมาตรา ๙๑ มาใช้อ้างต่อศาล

๙. หมวด ๘ อำนาจศาลเกี่ยวกับคดีอาญา (มาตรา ๙๕ – มาตรา ๙๘)

๙.๑ ถ้าเด็กรหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กรหรือเยาวชน ให้แยกฟ้องเด็กรหรือเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องเด็กรหรือเยาวชนร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กรหรือเยาวชนต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต่อมาความปรากฏแก่ศาลนั้นว่าจำเลยเป็นเด็กรหรือเยาวชน และถ้าศาลเห็นสมควร ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาที่มีอำนาจโอนคดีเด็กรหรือเยาวชนไปพิจารณายังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่ยกเว้นไว้ในมาตรา ๙๕ แต่ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรโอนคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาที่มีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กรและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้แก่จำเลยที่เป็นเด็กรหรือเยาวชนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ไม่ทำให้การดำเนินการในชั้นสอบสวนและการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาตั้งกล่าวเสียไป

๙.๒ บุคคลใดอายุยังไม่เกินยี่สิบปีบริบูรณ์กระทำความผิดและเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ถ้าศาลนั้นพิจารณาโดยคำนึงถึงสภาพร่างกาย สภาพจิต สติปัญญา และนิสัยแล้ว เห็นว่าบุคคลนั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเด็กหรือเยาวชน ให้มีอำนาจส่งโอนคดีไปพิจารณาในศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีอำนาจและให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นเด็กหรือเยาวชน

๑๐. หมวด ๙ การฟ้องคดีอาญา (มาตรา ๙๙ – มาตรา ๑๐๑)

ห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาซึ่งมีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ

๑๑. หมวด ๑๐ การพิจารณาคดีอาญา (มาตรา ๑๐๒ – มาตรา ๑๓๐)

๑๑.๑ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นเป็นการสมควรที่จะควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ในระหว่างพิจารณา ให้ศาลสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ยังสถานพินิจหรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควร

๑๑.๒ ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนมีหน้าที่จัดส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมายังศาลตามคำสั่งศาล

๑๑.๓ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กในระหว่างเวลาที่จำเป็นต้องควบคุมเด็กนั้นไว้เพื่อการพิจารณาคดี เว้นแต่ในคดีที่มีข้อหาว่าเด็กกระทำความผิดที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินสิบปี

๑๑.๔ การพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้กระทำการเป็นการลับและเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ ซึ่งได้แก่

- ๑) จำเลย ที่ปรึกษากฎหมายของจำเลย และผู้ควบคุมตัวจำเลย
- ๒) บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วย
- ๓) พนักงานศาล และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร
- ๔) โจทก์ และทนายโจทก์
- ๕) พยาน ผู้ชำนาญการพิเศษ และล่าม
- ๖) พนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานอื่นของสถานพินิจ
- ๗) บุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรอนุญาต

๑๒. หมวด ๑๑ การพิพากษาคดีอาญา (มาตรา ๑๓๑ – มาตรา ๑๔๑)

๑๒.๑ ในการประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสสูงสุดซึ่งเป็นองค์คณะเป็นประธาน และให้ประธานของที่ประชุมนั้นถามความเห็นของผู้พิพากษาสมทบก่อน

๑๒.๒ การอ่านคำพิพากษาให้กระทำการลับ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๑๒.๓ ถ้าอยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้ศาลเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยมาฟังคำพิพากษาด้วย

๑๒.๔ ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล

๑๓. หมวด ๑๒ การเปลี่ยนโทษและการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน (มาตรา ๑๔๒ – มาตรา ๑๔๖)

ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน แทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้ ดังต่อไปนี้ (๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความ

ปลอดภัยตามมาตรา ๓๙ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นการส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควร ตามเวลาที่ศาลกำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์ (๒) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการคุมความประพฤติ โดยจะกำหนดเงื่อนไขข้อเดียวหรือหลายข้อ ตามมาตรา ๑๓๘ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๘ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๑๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ศาลได้พิจารณาความหนักเบาแห่งข้อหาและพฤติการณ์แห่งคดีแล้วเห็นว่าควรจะควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนตาม (๑) ต่อไปอีกหลังจากที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์แล้วให้ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

๑๔. หมวด ๑๓ การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว (มาตรา ๑๔๖ – มาตรา ๑๖๔)

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวนั้นไม่ว่าการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ตกลงกันหรือประนีประนอมกันในข้อพิพาทโดยคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว เพื่อการนี้ให้ศาลคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ เพื่อประกอบดุลพินิจด้วย คือ

๑) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ

๒) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่บุตรที่เป็นผู้เยาว์

๓) การคุ้มครองสิทธิของบุตรและส่งเสริมสวัสดิภาพของบุตร และ

๔) หามาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาให้ปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

๑๕. หมวด ๑๔ การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย (มาตรา ๑๖๕ – มาตรา ๑๗๐)

๑๕.๑ ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียนอกจากการพิจารณาพิพากษาคดีจะอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในหมวด ๑๓ แล้ว ยังอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในหมวดนี้ด้วย

๑๕.๒ การดำเนินคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการที่มีอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และตามกฎหมายอื่น

๑๖. หมวด ๑๕ การพิจารณาคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ (มาตรา ๑๗๑ – มาตรา ๑๗๙)

๑๖.๑ ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับวิธีการดำเนินคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีดังกล่าวเป็นไปโดยประหยัด สะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม โดยคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ของเด็กและเยาวชนนั้นเป็นสำคัญ

๑๖.๒ ผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีสิทธิร้องขอให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่ตนมีถิ่นที่อยู่หรือมีภูมิลำเนาหรือศาลที่มูลเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้

๑๖.๓ ในกรณีปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาที่มีพฤติการณ์น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยห้ามผู้ถูกกล่าวหาเสพสุรา หรือสิ่งมีเมา เข้าใกล้ที่อยู่อาศัยหรือที่ทำงานของผู้ร้อง ใช้หรือครอบครองทรัพย์สิน หรือกระทำการใดอันอาจนำไปสู่ความรุนแรงในครอบครัวเป็นระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าหกเดือน และศาลอาจ

กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับคำปรึกษาแนะนำจากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำหรือสถานพยาบาลหรือหน่วยงานตามที่ศาลกำหนด

๑๗. หมวด ๑๖ อุทธรณ์ (มาตรา ๑๘๐ – มาตรา ๑๘๒)

๑๗.๑ คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างหนึ่งอย่างใด

๑๗.๒ ให้ประธานศาลอุทธรณ์และประธานศาลอุทธรณ์ภาคจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีอุทธรณ์จากศาลเยาวชนและครอบครัว

๑๘. หมวด ๑๗ ฎีกา (มาตรา ๑๘๓ – มาตรา ๑๘๔)

คดีที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลฎีกาได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่กรณีที่ห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘๐ มาตรา ๑๘๔ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลฎีกาแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีฎีกาจากศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

๑๙. หมวด ๑๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๑๘๕ – มาตรา ๑๙๒)

๑๙.๑ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และได้รับความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ กระทำการโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๙.๒ ผู้ใดช่วยเหลือหรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ให้เด็กหรือเยาวชนหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งควบคุมไว้ระหว่างสอบสวน ระหว่างพิจารณาคดี หรือเพื่อฝักอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒๐. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๑๙๓ – มาตรา ๒๐๖)

๒๐.๑ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ค้างการพิจารณาอยู่ในศาลเยาวชนและครอบครัวดังกล่าวต่อไป

๒๐.๒ ให้สถานพินิจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้

## ๒. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๘๖ ก วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ หน้า ๗๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นผู้ต้องหาซึ่งไม่สามารถยื่นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดและต้องขออนุญาตฟ้องจากอัยการสูงสุดมีปริมาณเพิ่มขึ้น

เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้การพิจารณาอนุญาตฟ้องคดีล่าช้าและกระทบต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน ดังนั้น เพื่อให้การอนุญาตฟ้องคดีดังกล่าวสะดวก รวดเร็ว และเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อกำหนดให้พนักงานอัยการผู้มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการหรืออธิบดีอัยการภาคซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมาย มีอำนาจอนุญาตให้ฟ้องคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นผู้ต้องหา ซึ่งไม่สามารถยื่นฟ้องต่อศาลได้ทันภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด มีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน” (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๐ ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๗๘ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการผู้มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการหรืออธิบดีอัยการภาคซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมาย ทั้งนี้ ให้พนักงานอัยการผู้ได้รับมอบหมายรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้อัยการสูงสุดทราบด้วย

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของอัยการสูงสุด” (มาตรา ๔)

### ๓. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๒๐ ก วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ หน้า ๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยให้คดีแพ่งที่ขึ้นสู่ศาลฎีกาจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา แต่ระบบการอุทธรณ์และฎีกาคดีเยาวชนและครอบครัวในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่แก้ไขใหม่ดังกล่าว ประกอบกับได้มีการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีชำนัญพิเศษต่าง ๆ สมควรแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การอุทธรณ์

และภูิกาคติเยาวยชนและครอบครัวให้มีความสอดคล้องเป็นระบบเดียวกัน รวมทั้งแก้ไขวิธีพิจารณาที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน คือ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว หมายถึง ศาลเยาวยชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ และศาลฎีกา (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ” และ “ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว” และคำว่า “สถานพินิจ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจของศาลเยาวยชนและครอบครัวหรือไม่ ไม่ว่าปัญหานั้นจะเกิดขึ้นในศาลเยาวยชนและครอบครัว หรือศาลยุติธรรมอื่น ให้ศาลนั้นรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวแล้วเสนอปัญหานั้นให้ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษให้เป็นที่สุดในกรณีเช่นว่านี้ ถ้าตามคำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ จะต้องเปลี่ยนแปลงศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ให้ศาลเดิมโอนคดีไปยังศาลดังกล่าว และให้ถือว่ากระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการไปแล้วในศาลเดิมก่อนมีคำพิพากษาไม่เสียไป เว้นแต่ศาลที่รับโอนคดีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม” (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ในระหว่างการพิจารณาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว แม้จำเลยจะมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์สำหรับคดีอาญา หรือผู้เยาว์จะมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรสสำหรับคดีครอบครัว ให้ศาลนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จสำนวน และถ้าจะมีอุทธรณ์หรือฎีกาก็ให้เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษหรือศาลฎีกาที่จะพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้ศาลดังกล่าวคงมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวยชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้” (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในหมวด ๑๖ อุทธรณ์ มาตรา ๑๘๐ มาตรา ๑๘๑ และมาตรา ๑๘๒ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความในหมวด ๑๖ เรื่องของการอุทธรณ์และฎีกา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกหมวด ๑๗ ฎีกา มาตรา ๑๘๓ และมาตรา ๑๘๔ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๘)

๗. คดีที่ศาลเยาวยชนและครอบครัวมีคำพิพากษาหรือคำสั่งก่อนวันเปิดทำการของศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคและให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวยชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวยชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับในการพิจารณาพิพากษาของศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค (มาตรา ๙)

๘. คดีที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษา หรือมีคำสั่งก่อนวันเปิดทำการของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ ให้ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลฎีกา และให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับในการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกา (มาตรา ๑๐)

๙. ให้แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์ภาคที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีอยู่ต่อไปตามความจำเป็นจนกว่าคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๑๑)

๑๐. ในระหว่างที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์ยังไม่เปิดทำการ การวินิจฉัยว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด (มาตรา ๑๒)

#### **๔. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙**

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐ ก วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

#### **เหตุผลในการประกาศใช้**

เนื่องจากพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดภารกิจของผู้พิพากษาสมทบเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากหน้าที่ในการร่วมเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดี เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งหรือการมอบหมายในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชน และกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับอายุของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบ รวมทั้งเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบยังไม่มีความเหมาะสม ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานของผู้พิพากษาสมทบขาดความต่อเนื่องและไม่คุ้มค่าต้องงบประมาณในการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าวสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครเป็นผู้พิพากษาสมทบ และแก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบเกี่ยวกับอายุ รวมทั้งยกเลิกข้อห้ามการดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระของผู้พิพากษาสมทบ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเข้าสู่ระบบการคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาสมทบอย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง และคุ้มค่าต้องงบประมาณในการดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

#### **สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ**

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันยื่นใบสมัคร”

๒. ให้ยกเลิกวรรคสามของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

๓. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๒๕/๑ ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้ ผู้พิพากษาสมทบที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้พิพากษาสมทบคนใหม่จะเข้ารับหน้าที่ให้มีการประเมินผลงานความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ และการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมกำหนด”

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปีบริบูรณ์

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๒๕

(๖) ขาดการปฏิบัติหน้าที่ตามเวรปฏิบัติหน้าที่กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือกระทำการใด ๆ ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการตุลาการแล้วจะต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(๗) ไม่ผ่านการประเมินผลงาน ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๕/๑ การพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง”

๕. ให้ผู้พิพากษาสมทบซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

**๕. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙**

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐๙ ก วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๒๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา

## เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่เหมาะสมกับการดำเนินการเพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงเห็นควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับบทนิยามเกี่ยวกับเด็ก การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน การนำเด็กและเยาวชนไปฝากควบคุมยังสถานพินิจใกล้เคียง การว่ากล่าวตักเตือนเด็กหรือผู้ซึ่งอายุยังไม่เกินสิบปี รวมถึงบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การที่เด็กหรือผู้ซึ่งอายุยังไม่เกินสิบปีอาศัยอยู่ด้วยการสอบถามเด็กหรือเยาวชนเบื้องต้น และมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่าอายุที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่ยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์ (มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๔)

๒. รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน สำหรับสถานพินิจเพื่อทำหน้าที่ (มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๓๘)

๒.๑ หน้าที่ของคณะกรรมการ

- ๑) ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ
- ๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน
- ๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๒.๒ วาระดำรงตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี การพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

๒.๓ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ในกรณีที่กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว ส่วนในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนขึ้นใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

๒.๔ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

๓. กำหนดให้ผู้ผู้อำนวยการสถานพินิจในจังหวัดที่ยังไม่มีสถานที่ควบคุม มีอำนาจนำเด็กหรือเยาวชนไปฝากควบคุมยังสถานพินิจใกล้เคียงอื่นตามที่อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนประกาศกำหนด (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

๔. กำหนดให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานนั้นเรียกเด็ก หรือผู้ซึ่งอายุยังไม่เกินสิบปีที่กระทำความผิดเป็นครั้งแรก และตามปกติอยู่ในอำนาจเปรียบเทียบของพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่น และเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กนั้นอาศัยอยู่ด้วย มาว่ากล่าวตักเตือน ถ้าเด็กสำนึกในการกระทำ และบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กนั้นอาศัยอยู่ด้วย สามารถดูแลเด็กได้ ก็ให้งดการสอบสวนและปล่อยตัวไป แต่หากเด็กหรือผู้ซึ่งอายุไม่เกินสิบปีกระทำความผิดอื่น ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้นั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กต่อไป และกำหนดให้

เด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในเกณฑ์ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้ดำเนินการตามกฎหมายนั้นก่อน หากไม่อาจดำเนินการได้หรือทำการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่สำเร็จ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาล เพื่อให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการควบคุมตัว และให้พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อไป (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๙๑/๑ และมาตรา ๙๖/๒)

๕. กำหนดเรื่องการสอบถามเด็กหรือเยาวชนเบื้องต้นและวิธีการแจ้งข้อหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชน ให้พนักงานสอบสวนรับสอบถามเด็กหรือเยาวชนในเบื้องต้นเพื่อทราบชื่อ สกุล อายุ สัญชาติ ถิ่นที่อยู่ สถานที่เกิด และอาชีพของเด็กและเยาวชน ตลอดจนชื่อสกุลและรายละเอียดเกี่ยวกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อแจ้งเรื่องที่เด็กหรือเยาวชนถูกกล่าวหา และแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจเพื่อดำเนินการ โดยการสอบถามเบื้องต้นให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสม คำนึงถึงอายุ เพศ สภาพของเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่สามารถเข้าใจได้โดยง่ายและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในการสื่อสาร ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่เข้าใจภาษาไทย ให้จัดหาล่ามหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากเด็กหรือเยาวชนประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือ กับบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือความช่วยเหลืออื่นและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ เมื่อพนักงานสอบสวนเบื้องต้นแล้ว หากปรากฏหลักฐานว่ามีการกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา พนักงานสอบสวนจะแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนในโอกาสเดียวกันก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ เมื่อได้สอบถามเบื้องต้นในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกกล่าวหาแล้ว ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ตามมาตรา ๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยอนุโลม (มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑)

๖. กำหนดให้ที่ปรึกษากฎหมายได้รับค่าป่วยการตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๗๕ วรรคสี่)

๗. กรณีมีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุเด็กและปรากฏภายหลังว่าเด็กนั้นมีอายุไม่เกินสี่ปีในขณะที่กระทำความผิดและเด็กอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือองค์กรอื่นใด ให้สถานพินิจหรือองค์กรดังกล่าว รายงานให้ศาลทราบ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวเด็ก และให้พนักงานสอบสวนส่งตัวผู้นั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก (มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๗๗)

๘. มาตราการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง (มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๘๖)

๘.๑ ในคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมิใช่หรือปฏิบัติตาม ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หากเด็กหรือเยาวชนสำนึกในการกระทำก่อนฟ้องคดี เมื่อคำนึงถึงอายุ ประวัติความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต อาชีพ ฐานะ และเหตุแห่งการกระทำความผิดแล้ว หากผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ และหากจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนอาจกำหนดให้บิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลหรือผู้แทนองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ปฏิบัติด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน บรรเทา ทดแทน หรือชดเชย ความเสียหายแก่ผู้เสียหาย หรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชุมชนและสังคมแล้วเสนอความเห็นประกอบแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา โดยการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าวต้องได้รับความยินยอมจากเด็กหรือเยาวชน และผู้เสียหายด้วยหากคตินั้นเป็นคดีที่มีผู้เสียหาย

๘.๒ เมื่อพนักงานอัยการได้รับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้วหากมีข้อสงสัยอาจสอบถามผู้อำนวยการสถานพินิจหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ถ้าพนักงานอัยการไม่เห็นชอบกับแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้ส่งแก้ไขแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือส่งดำเนินคดีต่อไป และให้ผู้อำนวยการสถานพินิจแจ้งคำสั่งของพนักงานอัยการให้พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องทราบ หากพนักงานอัยการเห็นว่าแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนแล้ว เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมให้พนักงานอัยการเห็นชอบกับแผนดังกล่าวและให้มีการดำเนินการตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูทันที พร้อมทั้งรายงานให้ศาลทราบ ทั้งนี้ แผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องได้รับความยินยอมจากเด็กหรือเยาวชนและผู้เสียหายด้วยหากคดีนั้นเป็นคดีที่มีผู้เสียหาย

๘.๓ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงแก่ศาลว่ากระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร และศาลต้องมีคำสั่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ทั้งนี้ ให้ประธานศาลฎีกาออกข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการของศาลโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

๙. บรรดาระเบียบหรือข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบหรือข้อกำหนดในส่วนที่ต้องออกตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ การดำเนินการออกกระเปียบหรือข้อกำหนดดังกล่าวให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีทราบ

นางวนิดา อินทรอำนวยการ / จัดทำ



พระราชบัญญัติ  
ส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓)  
พ.ศ. ๒๕๕๙

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙  
เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมกิจการฮัจย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์ แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ
- กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบเอ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมการศาสนา ผู้แทนกรมพัฒนาสังคม

และสวัสดิการ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสี่คน

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครอง จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

“มาตรา ๖/๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๓) มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาอิสลามเป็นอย่างดี

(๔) มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการฮัจญ์

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการฮัจญ์

(๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เคยเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๖/๑”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔

“มาตรา ๑๒/๑ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งบุคคลขึ้นคณะหนึ่งจำนวนไม่เกินเจ็ดคนเป็นคณะอนุกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจการฮัจย์ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ให้เป็นผู้ประกอบกิจการตามมาตรา ๕ และผู้ที่เคยเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะแนวทางและมาตรการเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขาธิการโดยตำแหน่งและให้กรมการปกครองทำหน้าที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๒) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการฮัจย์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้และตามระเบียบ ข้อบังคับของคณะกรรมการ
- (๔) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๐ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพัน ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เฉพาะกองส่งเสริมกิจการฮัจย์ และกองทุนสำหรับ

ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ไปเป็นของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๑ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันผู้นับถือศาสนาอิสลามได้ให้ความสนใจเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์เป็นจำนวนมาก สมควรปรับเปลี่ยนให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีราชการส่วนภูมิภาคสามารถใกล้ชิดกับประชาชนในทุกพื้นที่ ทำหน้าที่ส่งเสริมกิจการฮัจย์แทนกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ประสงค์จะไปประกอบพิธีฮัจย์รวมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทยให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่เปลี่ยนไปด้วย ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินกิจการฮัจย์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ต่อผู้นับถือศาสนาอิสลาม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภาิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประธานสภาิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

### ๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๙ ตอนที่ ๑๘ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ หน้า ๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลาม ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นศาสนบัญญัติอันจำเป็นในทางศาสนาอิสลาม และมีชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลามเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์แต่ละปีเป็นจำนวนมาก ในการนี้รัฐบาลได้ให้ความอนุเคราะห์ส่งเสริมการไปประกอบพิธีฮัจย์ตลอดมาแต่ยังมีอุปสรรคบางประการทางกฎหมายที่สมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลาม ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องสมบูรณ์ทั้งในทางหลักศาสนา ความสะดวกปลอดภัย มีหลักประกันในการเดินทาง และป้องกันการหาประโยชน์อันมิชอบ ทั้งให้สมประโยชน์ในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๑ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามศัพท์ คำว่า “กิจการฮัจย์” “การจัดบริการขนส่ง” “คณะกรรมการ” และ “เลขาธิการ” (มาตรา ๔)

๓. กำหนดกิจการที่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ การรับจัดบริการขนส่ง การจัดบริการที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮัจย์ การโฆษณาอันมีลักษณะเป็นการชักชวนเพื่อให้ใช้หรือรับบริการ (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนกรมประมงล่าวกลาง ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกิน ๔ คน และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี
๖. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออก (มาตรา ๘)
๗. กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๙)
๘. กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม (มาตรา ๑๐)
๙. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยมีหน้าที่กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไข หรือมาตรการใด ๆ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในอันที่จะให้ความคุ้มครองผู้ที่ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัยและมีหลักประกัน หรือกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไข หรือมาตรการใด ๆ ในการควบคุมกิจการ ซึ่งต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๕ และปฏิบัติการอื่นใดอันอยู่ในขอบเขตแห่งกิจการฮัจญ์ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑)
๑๐. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอันอยู่ในขอบเขตแห่งกิจการฮัจญ์ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (มาตรา ๑๒)
๑๑. กำหนดให้อธิบดีกรมการศาสนาเป็นเลขาธิการโดยตำแหน่ง และให้กรมการศาสนาทำหน้าที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการฮัจญ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๑๔)
๑๒. กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการรับจัดบริการขนส่ง หรือการจัดบริการอื่นที่เกี่ยวกับกิจการฮัจญ์ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๕)
๑๓. กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามโฆษณาหรือกระทำการอื่นใดอันมีลักษณะเป็นการชักชวนเพื่อให้ใช้หรือรับบริการจัดการขนส่ง หรือการจัดบริการอื่นที่เกี่ยวกับกิจการฮัจญ์ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา อันเป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางธุรกิจสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยผู้กระทำได้เป็นตัวแทนหรือเจ้าหน้าที่ของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๖)
๑๔. กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไข หรือมาตรการใด ๆ ซึ่งออกตามมาตรา ๑๑ (๒) (กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไข หรือมาตรการใด ๆ ในการควบคุมกิจการ ซึ่งต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๑๗)
๑๕. กำหนดให้ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ให้ถือว่าผู้แทนนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด และต้องระวางโทษเช่นเดียวกับนิติบุคคลนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้นหรือได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว (มาตรา ๑๘)

## ๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๓๒ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๓๒ หน้า ๑  
วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันไม่มีผู้ทำหน้าที่เป็นอะมีรัลฮัจย์ หรือรอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์ (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) สำหรับเป็นผู้นำของชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลามที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ทำให้เกิดความยากลำบากแก่ผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในเรื่องการขอใบอนุญาตเข้าเมือง การเดินทาง ที่พัก และมีอุปสรรคอื่น ๆ อีกมาก ดังนั้นเพื่อขจัดปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ไปแสวงบุญ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย สมควรกำหนดให้จุฬาราชมนตรีหรือผู้ที่จุฬาราชมนตรีเสนอชื่อต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาคัดเลือกแต่งตั้งเป็นผู้ทำหน้าที่ อะมีรัลฮัจย์ หรือรอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์ (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) มีหน้าที่ควบคุมดูแลและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิมบทนิยามคำว่า “อะมีรัลฮัจย์” หรือ “รอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์” (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการของประเทศไทย นำชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลามเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย (มาตรา ๓ เพิ่มในมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้จุฬาราชมนตรีเป็นอะมีรัลฮัจย์ หรือรอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์ (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) ในปีใดที่จุฬาราชมนตรีไม่ประสงค์จะเดินทางไปเป็นอะมีรัลฮัจย์ หรือรอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์ (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) ให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้สมควรเป็นอะมีรัลฮัจย์ หรือรอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์ (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) จำนวน ๓ คน เพื่อให้จุฬาราชมนตรีนำเสนอชื่อต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาคัดเลือกแต่งตั้งเป็นอะมีรัลฮัจย์ หรือรอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์ (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) จำนวน ๑ คน (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔ ทวิ)

๓. กำหนดให้อะมีรัลฮัจย์ หรือรอฮิบชาตุลฮัจย์ อัลรสมียะห์ (หัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการ) มีอำนาจหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฮัจย์ทางการของประเทศไทยนำชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลามในกิจการที่ต้องทำเกี่ยวกับการประกอบพิธีฮัจย์ ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นผู้ควบคุมดูแลและอำนวยความสะดวกแก่ชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลามที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ เป็นผู้ประสานงานในการปฏิบัติงานของคณะเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งเดินทางไปประเทศซาอุดีอาระเบียเพื่อกิจการฮัจย์ ให้คำปรึกษาหารือแก่คณะกรรมการ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔ ตรี)

### ๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

### เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันผู้นับถือศาสนาอิสลามได้ให้ความสนใจเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์เป็นจำนวนมาก สมควรปรับเปลี่ยนให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีราชการส่วนภูมิภาคสามารถใกล้ชิด

กับประชาชนในทุกพื้นที่ ทำหน้าที่ส่งเสริมกิจการฮัจญ์แทนกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ประสงค์จะไปประกอบพิธีฮัจญ์ รวมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่เปลี่ยนไปด้วย ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการฮัจญ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ต่อผู้นับถือศาสนาอิสลาม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบเอ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมการศาสนา ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินสี่คน ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มมาตรา ๖)

๒. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติ คือ มีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาอิสลามเป็นอย่างดี มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับกิจการฮัจญ์ และไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่น ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการฮัจญ์ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และไม่เคยเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖/๑)

๓. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ และขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๖/๑ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘)

๔. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์ ประกอบด้วย ผู้ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย ให้เป็นผู้ประกอบกิจการตามมาตรา ๕ และผู้ที่เคยเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะแนวทางและมาตรการเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการ (มาตรา ๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒/๑)

๕. กำหนดให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย และให้กรมการปกครองเป็นสำนักเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย โดยมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน

เกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการฮัจญ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้และตามระเบียบ ข้อบังคับ ของคณะกรรมการ และปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

๖. กำหนดความรับผิดของผู้แทนนิติบุคคล กรณีการกระทำความผิดของนิติบุคคลเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๗. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๘. กำหนดให้มีการโอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพัน ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เฉพาะกองส่งเสริมกิจการฮัจญ์ และกองทุนสำหรับผู้เดินทางไป ประกอบพิธีฮัจญ์ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ไปเป็นของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้กรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) และ มาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน (มาตรา ๑๑)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ



## พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

พ.ศ. ๒๕๕๙

### ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” หมายความว่า ความรู้ การแสดงออก การประเพณีปฏิบัติ หรือทักษะ ทางวัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านบุคคล เครื่องมือ หรือวัตถุ ซึ่งบุคคล กลุ่มบุคคล หรือชุมชน ยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีการสืบทอดกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งโดยอาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของตน

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนกลุ่มเดียวหรือหลายกลุ่ม ที่มีความรู้ มีการประเพณีปฏิบัติ สืบทอด หรือมีส่วนร่วมในมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมนั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการส่งเสริมและรักษาตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) วรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา
- (๒) ศิลปะการแสดง
- (๓) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล
- (๔) ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล
- (๕) งานช่างฝีมือดั้งเดิม
- (๖) การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว
- (๗) ลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจะเข้าลักษณะใดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบเอ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมศิลปากร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และประธานสภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา ด้านศิลปะการแสดง ด้านแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล ด้านความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล ด้านงานช่างฝีมือดั้งเดิม ด้านการเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ด้านการบริหารจัดการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและชุมชนด้วย

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๓) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถูกเลิกจ้างจากหน่วยงานของเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๔) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้ และให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิผู้ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตามวาระหนึ่ง

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

(๕) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัดเสนอ
- (๓) ออกประกาศเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมตามมาตรา ๔ วรรคสอง
- (๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดทำรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- (๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองตามมาตรา ๒๑
- (๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- (๗) พิจารณาและให้ความเห็นชอบการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- (๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- (๙) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเสนอ
- (๑๐) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- (๑๑) สอดส่อง ดูแล ค้ำครอง ป้องกันมิให้มีการกระทำอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ขึ้นบัญชีไว้ ตลอดจนให้ข้อมูลหรือคำแนะนำแก่ผู้ที่นำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปใช้
- (๑๒) ประกาศเกียรติคุณเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- (๑๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ซึ่งประกอบด้วยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญตามลักษณะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมตามมาตรา ๔ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการเพื่อประกอบการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม แก่คณะกรรมการ

มาตรา ๑๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะกรรมการกลั่นกรอง คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการเครือข่ายทางวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร และประธานสภาวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา ด้านศิลปะการแสดง ด้านแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล ด้านความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล ด้านงานช่างฝีมือดั้งเดิม ด้านการเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ด้านการบริหารจัดการมรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและชุมชนด้วย

ให้ผู้อำนวยการกองวัฒนธรรม สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร เป็นเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมส่งเสริมวัฒนธรรมคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ ปลัดกรุงเทพมหานครอาจแต่งตั้งข้าราชการในสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร อีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าคน ได้แก่ วัฒนธรรมจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา ด้านศิลปะการแสดง ด้านแนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล ด้านความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล ด้านงานช่างฝีมือดั้งเดิม ด้านการเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ด้านการบริหารจัดการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและชุมชนด้วย

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด แล้วแต่กรณี และอาจเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศต่อคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการร่วมกับชุมชนเพื่อจัดทำรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๓) พิจารณาและคัดเลือกมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจากรายการเบื้องต้น มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อเสนอขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมต่อคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน รวมทั้งระดมทรัพยากรเพื่อการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๕) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๖) ส่งเสริมให้รู้คุณค่าและมีการสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัด โดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศ  
ต่อคณะกรรมการ

(๒) เสนอแผนงานและโครงการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ด้านเงินอุดหนุน  
ด้านวิชาการ ด้านการฝึกอบรม ด้านการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ด้านการอนุรักษ์และสืบทอด  
หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมต่อคณะกรรมการ

(๓) เสนอมาตรการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม รวมทั้งแนวทางการร่วมมือ  
ระหว่างชุมชนที่มีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมต่อคณะกรรมการ

(๔) รวบรวมและจัดทำรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศ

(๕) ประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง  
เพื่อการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๗) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๘) ฝึกอบรมและศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๙) ส่งเสริมให้มีการสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการ คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม  
ประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือกรมส่งเสริมวัฒนธรรม  
อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร  
และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบ  
ต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

มาตรา ๒๐ เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร  
หรือคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นสมควร  
ให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการใดได้รับการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ให้เสนอ  
มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการนั้นต่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา

มาตรา ๒๑ ในการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการใดตามมาตรา ๒๐  
ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเสนอให้คณะอนุกรรมการกลั่นกรองตามมาตรา ๑๒ พิจารณาให้ความเห็น  
ทางวิชาการเพื่อประกอบการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการนั้นของคณะกรรมการด้วย  
ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการใดเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และสมควรได้รับการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้อธิบดีประกาศการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ เมื่อปรากฏในภายหลังว่าการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการใดเป็นไปโดยคลาดเคลื่อนหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขหรือยกเลิกการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการนั้นได้

มาตรา ๒๔ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ขึ้นบัญชีไว้ ให้คณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งให้ระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าวได้ เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือเป็นกรณีที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นได้

มาตรา ๒๕ ให้บรรดามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่กระทรวงวัฒนธรรมได้ประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไว้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้ขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเป็นสมบัติล้ำค่าที่ได้มีการสร้างสรรค์ สืบสม ปลูกฝัง และสืบทอดในชุมชนจากคนรุ่นหนึ่งมายังคนอีกรุ่นหนึ่ง แต่ในปัจจุบันมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมดังกล่าว ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ บางครั้งมีการนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปใช้ในทางที่บิดเบือนหรือไม่เหมาะสมและอาจเป็นเหตุให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเหล่านั้นต้องเสื่อมสูญไปอย่างน่าเสียดาย สมควรจัดให้มีการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้มีความสืบเนื่องและยั่งยืนสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

### พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

#### ความเป็นมา

ประเทศไทยในอดีต มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้รับการคุ้มครองบ้างในบางส่วน เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ซึ่งดำเนินการไปตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แต่ยังมีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมบางส่วน เช่น องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรม ที่ยังมิได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างจริงจังและเป็นระบบ ในสมัยคณะรัฐมนตรีเริ่มตั้งแต่รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรเป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๑) เห็นชอบอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (Convention for the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage) ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอโดยอนุสัญญาฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือทางกฎหมายระหว่างประเทศในการปกป้องคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และ (๒) เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ เมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบอนุสัญญาฯ แล้ว

จากนั้นต่อมารัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว โดยมีสาระสำคัญเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมหรือคุ้มครองการใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ รวมทั้ง เป็นการออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหารือกับกระทรวงวัฒนธรรม แก่ไขข้อร่างกฎหมายจากเดิม “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ พ.ศ. ....” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ....” โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ และประกาศใช้เป็นกฎหมายในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การยูเนสโก ประเทศไทยจะได้ประโยชน์ในหลายด้าน เช่น สามารถเสนอรายการมรดกวัฒนธรรมของไทยเข้าสู่กระบวนการพิจารณารายการที่เป็นตัวแทนของมนุษยชาติได้ และหากได้รับการประกาศขึ้นทะเบียน จะทำให้รายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศไทยเป็นที่รู้จักอันเป็นการแสดงตัวตนของไทยในเวทีระดับนานาชาติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๙ ก วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

#### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเป็นสมบัติล้ำค่าที่ได้มีการสร้างสรรค์ สืบส่งต่อกันมา และสืบทอดในชุมชนจากคนรุ่นหนึ่งมาอีกคนรุ่นหนึ่ง แต่ในปัจจุบันมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมดังกล่าว ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ บางครั้งมีการนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปใช้ในทางที่บิดเบือนหรือไม่เหมาะสมและอาจเป็นเหตุให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเหล่านั้นต้องเสื่อมสูญไป

อย่างน่าเสียดาย สมควรจัดให้มีการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้มีความสืบเนื่องและยั่งยืนสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

#### ๑. กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ๆ (มาตรา ๓)

“มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม” หมายความว่า ความรู้ การแสดงออก การประเพณีปฏิบัติ หรือทักษะทางวัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านบุคคล เครื่องมือ หรือวัตถุซึ่งบุคคล กลุ่มบุคคล หรือชุมชนยอมรับและรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีการสืบทอดกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของตน

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนกลุ่มเดียวหรือหลายกลุ่มที่มีความรู้ มีการประเพณีปฏิบัติ สืบทอดหรือมีส่วนร่วมในมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมนั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๒. ลักษณะของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (มาตรา ๔) โดยกำหนดลักษณะของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) วรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา
- (๒) ศิลปะการแสดง
- (๓) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณีและเทศกาล
- (๔) ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล
- (๕) งานช่างฝีมือดั้งเดิม
- (๖) การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว
- (๗) ลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

#### ๓. คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบเอ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมศิลปากร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร และประธานสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนแปดคน ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา ด้านศิลปะการแสดง ด้านแนวทางปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล ด้านความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล ด้านงานช่างฝีมือดั้งเดิม ด้านการเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ด้านการบริหารจัดการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และชุมชนด้วย โดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๕)

๓.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ เป็นต้น (มาตรา ๖) โดยให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง

คราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ ทั้งนี้ วาระการดำรงตำแหน่งและการพิจารณาตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

๓.๓ กำหนดให้คณะกรรมการสามารถแต่งตั้งอนุกรรมการกลั่นกรองขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ ซึ่งประกอบด้วย ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญตามลักษณะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบทางวิชาการเพื่อประกอบการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมแก่คณะกรรมการ และกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒)

(๑) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัดเสนอ

(๓) ออกประกาศเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมตามมาตรา ๔

วรรคสอง

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดทำรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการกลั่นกรอง

ตามมาตรา ๒๑

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๗) พิจารณาและให้ความเห็นชอบการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๘) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๙) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเสนอ

(๑๐) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๑๑) สอดส่อง ดูแล ค้ำครอง ป้องกันมิให้มีการกระทำอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ขึ้นบัญชีไว้ ตลอดจนให้ข้อมูลหรือคำแนะนำแก่ผู้ที่นำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปใช้

(๑๒) ประกาศเกียรติคุณเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ทำคุณประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๑๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๓ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ส่วนในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการหนึ่งคนมีเสียงหนึ่งคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด และคณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง (มาตรา ๑๑)

๔. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำจังหวัด

๔.๑ คณะกรรมการฯ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๗ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน โดยให้ผู้อำนวยการกองวัฒนธรรม สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร เป็นเลขานุการ สำหรับผู้ช่วยเลขานุการให้อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นผู้แต่งตั้งคนหนึ่ง และปลัดกรุงเทพมหานครอาจแต่งตั้งอีกคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ (มาตรา ๑๔)

๔.๒ คณะกรรมการฯ ประจำจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๕ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๖ คน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ มาตรา ๑๕)

๔.๓ กำหนดให้คณะกรรมการฯ กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการฯ ประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๖)

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของ กรุงเทพมหานครหรือจังหวัด แล้วแต่กรณี และอาจเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศต่อคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการร่วมกับชุมชนเพื่อจัดทำรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๓) พิจารณาและคัดเลือกมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจากรายการเบื้องต้น มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อเสนอขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมต่อคณะกรรมการ

(๔) ประสานงานเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน รวมทั้งระดมทรัพยากรเพื่อการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๕) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๖) ส่งเสริมให้รู้คุณค่าและมีการสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๔.๔ คณะกรรมการฯ กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการฯ ประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ กลั่นกรอง คณะอนุกรรมการ คณะทำงานหรือกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (มาตรา ๑๙)

๔.๕ เมื่อคณะกรรมการฯ กรุงเทพมหานคร หรือ คณะกรรมการฯ ประจำจังหวัด พิจารณาเห็นสมควรให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายใดได้รับการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ให้เสนอรายการนั้นต่อกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อเสนอคณะกรรมการ และในการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการใด ให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมเสนอให้คณะอนุกรรมการกลั่นกรองพิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการเพื่อประกอบการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการนั้นของคณะกรรมการด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑)

๕. กำหนดให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๘)

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศต่อคณะกรรมการ

(๒) เสนอแผนงานและโครงการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านเงินอุดหนุน ด้านวิชาการ ด้านการฝึกอบรม ด้านการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ด้านการอนุรักษ์และสืบทอด หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมต่อคณะกรรมการ

(๓) เสนอมาตรการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม รวมทั้งแนวทางการร่วมมือระหว่างชุมชนที่มีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมต่อคณะกรรมการ

(๔) รวบรวมและจัดทำรายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศ

(๕) ประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๗) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๘) ฝึกอบรมและศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๙) ส่งเสริมให้มีการสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

#### ๖. การขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

๖.๑ การขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่ามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการใดเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และสมควรได้รับการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ให้อธิบดีประกาศการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมนั้นในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒๒)

๖.๒ แต่หากเมื่อปรากฏในภายหลังว่าการพิจารณาขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการใดเป็นไปโดยคลาดเคลื่อนหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือมีข้อเท็จจริงปรากฏที่เปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขหรือยกเลิกการขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมรายการนั้นได้ (มาตรา ๒๓)

๖.๓ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ขึ้นบัญชีไว้ ให้คณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อมีคำสั่งให้ระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าวได้ เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือเป็นกรณีที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นได้ (มาตรา ๒๔)

๖.๔ ให้บรรดามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่กระทรวงวัฒนธรรม ได้ประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไว้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้ขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๕)



พระราชบัญญัติ  
สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ  
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙  
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ  
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ  
พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ  
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการสปา อันได้แก่ บริการที่เกี่ยวกับการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพโดยวิธีการบำบัดด้วยน้ำ  
และการนวดร่างกายเป็นหลัก ประกอบกับบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีกอย่างน้อยสามอย่าง  
เว้นแต่เป็นการดำเนินการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือการอาบน้ำ นวด  
หรืออบตัวที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๒) กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม เว้นแต่การนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม ในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือในหน่วยบริการสาธารณสุขของหน่วยงานของรัฐ หรือการนวดที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๓) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการบริหารจัดการสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพ

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับปฏิบัติการหรือเทียบเท่าซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภทและ ขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

## หมวด ๑

### คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถด้านบริการเพื่อสุขภาพ

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพคนหนึ่งเป็นเลขานุการและอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามความในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อรัฐมนตรี

(๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนการส่งเสริมบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มให้เข้าถึงและได้รับประโยชน์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การรับรองวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ให้บริการได้รับจากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถของผู้ดำเนินการ

(๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

## หมวด ๒

### ใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียน

มาตรา ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคสอง รัฐมนตรีจะกำหนดโดยแยกใบอนุญาตตามประเภท หรือขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
- (๔) เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ
- (๕) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ
- (๖) เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และยังไม่พ้นกำหนดสองปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามความในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพนั้นต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ให้ผู้รับอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพรายปีตามอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ชำระค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ผู้อนุญาตสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจนกว่าจะชำระค่าธรรมเนียม

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามวรรคสองไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในหกเดือน นับแต่วันสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๖ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสิ้นสุดลง เมื่อผู้รับอนุญาต

- (๑) ตาย เว้นแต่ได้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ หรือสิ้นสุดความเป็นนิติบุคคล
- (๒) เลิกประกอบกิจการตามมาตรา ๑๙

(๓) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามมาตรา ๑๕ วรรคสาม หรือมาตรา ๓๒ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือวรรคสาม

มาตรา ๑๗ การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้แก่บุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ให้กระทำได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ในกรณีผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายและทายาทมีความประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อไป ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ หรือในกรณีที่มียายาทหลายคนให้ทายาทด้วยกันนั้นตกลงตั้งทายาทคนหนึ่งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อขอรับโอนใบอนุญาตภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพนั้นสิ้นสุดลง

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอรับโอนใบอนุญาต เข้าประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบเสมือนผู้รับอนุญาต ทั้งนี้ จนกว่าผู้อนุญาตจะมีคำสั่งไม่อนุญาต

ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่าผู้ยื่นคำขอมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ ให้ผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาตแก่ผู้ยื่นคำขอ

การขอรับโอนและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ผู้รับอนุญาตซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ ให้แจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ พร้อมทั้งส่งคืนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแก่ผู้อนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการ

การเลิกประกอบกิจการไม่เป็นเหตุให้ผู้รับอนุญาตพ้นจากความรับผิดชอบที่มีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการจากผู้อนุญาต

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

(๓) ผ่านการทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี

(๓) เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

(๕) เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการและยังไม่พ้นกำหนดหนึ่งปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต่อผู้อนุญาต

การขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) ได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

(๓) เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ

### หมวด ๓

#### หน้าที่ของผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการ

มาตรา ๒๔ ผู้รับอนุญาตต้องประกอบกิจการให้ตรงตามประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

มาตรา ๒๕ การใช้ชื่อสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ มาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทใดต้องมีผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไว้ในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

(๒) จัดให้มีผู้ดำเนินการอยู่ประจำสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตลอดเวลาทำการ พร้อมทั้งแสดงชื่อผู้ดำเนินการไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย

(๓) จัดทำทะเบียนประวัติผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

(๔) รักษามาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

(๕) รับผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตามมาตรา ๒๒ เท่านั้นเข้าทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๖) ไม่โฆษณาเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ข้อความโฆษณาอันเป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความเป็นจริง

(ข) โอ้อวดสรรพคุณของการบริการเพื่อสุขภาพ หรืออุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบในการให้บริการว่าสามารถบำบัด รักษาหรือป้องกันโรคได้ หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน

(ค) โฆษณาในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพ

(ง) โฆษณาที่มีลักษณะส่อไปในทางลามกอนาจาร

(๗) ควบคุมดูแลมิให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

(๘) ห้ามมิให้มีการจัดสถานที่หรือสิ่งอื่นใดสำหรับให้ผู้ให้บริการแสดงตนเพื่อให้สามารถเลือกผู้ให้บริการได้

(๙) ควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือมีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๐) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๑) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๒) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีเมานจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพระหว่างเวลาทำการ

(๑๓) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

มาตรา ๒๙ ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับบริการหรือคู่มือการใช้อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และพัฒนาผู้ให้บริการให้สามารถให้บริการได้ตามคู่มือที่จัดทำขึ้น

(๒) ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และใช้ได้อย่างปลอดภัย

(๓) สอบถามและบันทึกข้อมูลสุขภาพพื้นฐาน และคัดกรองผู้รับบริการเพื่อจัดบริการที่เหมาะสมแก่สุขภาพของผู้รับบริการ

(๔) ควบคุมดูแลผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และควบคุมดูแลมิให้ผู้ให้บริการออกไปให้บริการนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในเวลาทำงาน

(๕) จัดให้มีมาตรการดูแลความปลอดภัยในการทำงานและป้องกันมิให้ผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และบุคคลซึ่งทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพถูกล่วงละเมิดทางเพศ

นอกจากหน้าที่ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ด้วย

#### หมวด ๔

#### การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการลบชื่อออกจากทะเบียน

มาตรา ๓๐ เมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้รับอนุญาตดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้รับอนุญาตไม่ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ในการนี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้จนกว่าจะได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง เมื่อผู้รับอนุญาตได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว ให้ผู้อนุญาตสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตามที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

มาตรา ๓๑ เมื่อปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า ผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ดำเนินการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ดำเนินการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา ในการนี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง เมื่อผู้ดำเนินการได้ปฏิบัติให้ถูกต้องแล้ว ให้ผู้อนุญาตสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

ผู้ดำเนินการซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

มาตรา ๓๒ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)

(๒) ผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓)

(๓) ผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๐

(๔) ผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ ก. (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ ข. (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)

(๕) ผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคสอง

(๖) ผู้ดำเนินการฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดา หากอธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๑) ให้สามารถประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ต่อไปอีกหกสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นนิติบุคคล และปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากผู้รับอนุญาตไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ให้บริการผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในมาตรา ๒๓ ให้ผู้อนุญาตลบชื่อผู้ให้บริการนั้นออกจากทะเบียน

มาตรา ๓๔ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียนให้ทำเป็นหนังสือแจ้งผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการทราบ แล้วแต่กรณี

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่งให้นำหมวดว่าด้วยการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

#### หมวด ๕

#### พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เก็บอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้บริการเพื่อสุขภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

(๓) ยึดหรืออายัดอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนภาชนะบรรจุหีบห่อ ฉลาก และเอกสารกำกับ และเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพนั้นอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

## หมวด ๖

### การอุทธรณ์

มาตรา ๓๘ ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต ไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต ไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ให้ผู้ขออนุญาต ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับโอนใบอนุญาต หรือผู้ขอขึ้นทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการไม่ออกใบอนุญาต การไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต การไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือการไม่รับขึ้นทะเบียน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการ ซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือถูกลบชื่อออกจากทะเบียน มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวง ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน แล้วแต่กรณี

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต หรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน

มาตรา ๔๐ การพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ ให้ปลัดกระทรวง พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณา ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลา ดังกล่าว

คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

## หมวด ๗

### บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” “กิจการสปา” “นวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม” หรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ที่ออกตามความใน (๓) ของบทนิยามคำว่า “สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ” ในมาตรา ๓ หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ในประการที่อาจทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ โดยมีได้เป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๔๔ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท

มาตรา ๔๕ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓) หรือผู้ดำเนินการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

#### บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๙ ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการ และผู้ให้บริการในสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่ได้รับการรับรองตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย มาตรฐานของสถานที่ การบริการ ผู้ให้บริการ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรอง ให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวย ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ

พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่ในว่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ คำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ หรือคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต่อผู้อนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอขึ้นทะเบียนแล้ว ให้ประกอบกิจการ ดำเนินการ หรือให้บริการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่รับขึ้นทะเบียนจากผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

### อัตราค่าธรรมเนียม

---

- |                                                                                                                                |         |        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------|-----|
| (๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ                                                                               | ฉบับละ  | ๑๐,๐๐๐ | บาท |
| (๒) ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ                                                                                                   | ฉบับละ  | ๑,๕๐๐  | บาท |
| (๓) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม<br>ใบอนุญาตประเภทและขนาดนั้น ๆ แต่ละฉบับ |         |        |     |
| (๔) ใบแทนใบอนุญาต                                                                                                              | ฉบับละ  | ๕๐๐    | บาท |
| (๕) การเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาต                                                                                        | ครั้งละ | ๕๐๐    | บาท |
| (๖) ค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ<br>รายปี                                                               | ปีละ    | ๑,๐๐๐  | บาท |

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นกิจการด้านบริการที่สร้างงานและรายได้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก และเป็นกิจการที่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมายาวนาน จึงมีผู้ประกอบการกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแลการดำเนินกิจการนี้เป็นการเฉพาะ ผู้ประกอบการผู้ดำเนินการ และผู้ให้บริการจำนวนมากขาดความรู้และทักษะในการประกอบกิจการ และการให้บริการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจของผู้รับบริการ ประกอบกับมีผู้ใช้คำว่าสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพื่อประกอบกิจการแฝงอย่างอื่นอันส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้รับบริการชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสมควรมีกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินกิจการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีมาตรฐานอันเป็นการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนและคุ้มครองผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. .... ต่อสมานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยหลักการเพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินกิจการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน อันเป็นการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนและคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแลการดำเนินกิจการนี้เป็นการเฉพาะ และในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย

**ประกาศในราชกิจจานุเบกษา** เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๐

**วันเริ่มใช้บังคับ** เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

**ผู้รักษาการ** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นกิจการด้านบริการที่สร้างงานและรายได้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก และเป็นกิจการที่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมายาวนาน จึงมีผู้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแลการดำเนินกิจการนี้เป็นการเฉพาะ ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการ และผู้ให้บริการจำนวนมากขาดความรู้และทักษะในการประกอบกิจการ และการให้บริการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐาน และส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย หรือจิตใจของผู้รับบริการ ประกอบกับมีผู้ใช้คำว่าสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพื่อประกอบกิจการแฝงอย่างอื่นอันส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้รับบริการชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สมควรมีกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินกิจการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีมาตรฐาน อันเป็นการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนและคุ้มครองผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ได้กำหนดบทนิยามศัพท์ต่าง ๆ เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา ๓) ดังนี้

๑) สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หมายความว่า สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการสปา อันได้แก่ บริการที่เกี่ยวกับการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพโดยวิธีการบำบัดด้วยน้ำ และการนวดร่างกายเป็นหลัก ประกอบกับบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีกอย่างน้อยสามอย่าง เว้นแต่เป็นการดำเนินการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(๒) กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม เว้นแต่การนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงามในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือในหน่วยบริการสาธารณสุขของหน่วยงานของรัฐ หรือการนวดที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

(๓) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒) ผู้อนุญาต หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

๓) ผู้รับอนุญาต หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๔) ผู้ดำเนินการ หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการบริหารจัดการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๕) ผู้ให้บริการ หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒. คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (หมวด ๑)

คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านบริการเพื่อสุขภาพ โดยให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพคนหนึ่ง เป็นเลขานุการและอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๕)

ในการนี้ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงบประมาณ และกระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมกันพิจารณาและมีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้งสำนักส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นในกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข โดยจะกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขต่อไป

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๑๐) ดังต่อไปนี้

๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อรัฐมนตรี

๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การรับรองวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ให้บริการได้รับจากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ

๔) กำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถของผู้ดำเนินการ

๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน โดยให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่หากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ในการนี้ กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน (มาตรา ๘) ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ

### ๓. ใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียน (หมวด ๒)

#### ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑) ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๒) ทั้งนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ แต่ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (มาตรา ๑๓)

ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีอายุสิบปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต (มาตรา ๑๔) โดยผู้รับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๔) และค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นรายปีตามอัตราหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๕) ซึ่งการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาจกำหนดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงประเภทและขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพก็ได้ (มาตรา ๔) ในการนี้ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสิ้นสุดลง เมื่อผู้รับอนุญาตตาย เลิกประกอบกิจการ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๑๖) การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้สามารถกระทำได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๗) และในกรณีที่ผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายทายาทสามารถขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ (มาตรา ๑๘)

#### ๒) ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

กำหนดให้ผู้ซึ่งประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการจากผู้อนุญาต (มาตรา ๒๐) ซึ่งผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในการนี้จะต้องได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองและผ่านการทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพด้วย (มาตรา ๒๑) ส่วนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทใดจะต้องมีผู้ดำเนินการนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด (มาตรา ๒๗)

#### ๓) การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ

กำหนดให้ผู้ซึ่งประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต่อผู้อนุญาต (มาตรา ๒๒) โดยผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งจะต้องได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพด้วย (มาตรา ๒๓)

### ๔. หน้าที่ของผู้อนุญาตและผู้ดำเนินการ (หมวด ๓)

#### ๑) หน้าที่ของผู้อนุญาต (มาตรา ๒๘)

(๑) แสดงใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไว้ในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

(๒) จัดให้มีผู้ดำเนินการอยู่ประจำสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตลอดเวลาทำการ พร้อมทั้งแสดงชื่อผู้ดำเนินการไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย

(๓) จัดทำทะเบียนประวัติผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

(๔) รักษามาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

(๕) รับผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตามมาตรา ๒๒ เท่านั้น เข้าทำงานในสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพ

(๖) ไม่โฆษณาเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพในลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ข้อความโฆษณาอันเป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความเป็นจริง

(ข) โอ้อวดสรรพคุณของการบริการเพื่อสุขภาพ หรืออุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบในการให้บริการว่าสามารถบำบัด รักษา หรือป้องกันโรคได้ หรือใช้ถ้อยคำอื่นใด ที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน

(ค) โฆษณาในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการ เพื่อสุขภาพ

(ง) โฆษณาที่มีลักษณะส่อไปในทางลามกอนาจาร

(๗) ควบคุมดูแลมิให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัย ในบริเวณใกล้เคียง

(๘) ห้ามมิให้มีการจัดสถานที่หรือสิ่งอื่นใดสำหรับให้ผู้ให้บริการแสดงตนเพื่อให้สามารถเลือก ผู้ให้บริการได้

(๙) ควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือมีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๐) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๑) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๑๒) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมีนเมาจนประพฤตินุญวาย หรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพระหว่างเวลาทำการ

(๑๓) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพ

๒) หน้าที่ของผู้ดำเนินการ (มาตรา ๒๙)

(๑) จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับบริการหรือคู่มือการใช้อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ และพัฒนาผู้ให้บริการให้สามารถให้บริการได้ตามคู่มือที่จัดทำขึ้น

(๒) ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และใช้ได้อย่างปลอดภัย

(๓) สอบถามและบันทึกข้อมูลสุขภาพพื้นฐาน และคัดกรองผู้รับบริการเพื่อจัดบริการที่เหมาะสม แก่สุขภาพของผู้รับบริการ

(๔) ควบคุมดูแลผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และควบคุมดูแล มิให้ผู้ให้บริการออกไปให้บริการนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในเวลาทำงาน

(๕) จัดให้มีมาตรการดูแลความปลอดภัยในการทำงานและป้องกันมิให้ผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และบุคคลซึ่งทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพถูกล่วงละเมิดทางเพศ

นอกจากนี้ ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ด้วย

๕. การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการลบชื่อออกจากทะเบียน (หมวด ๔)

๑) การพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและการพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ (มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑)

กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) หรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้แก้ไขการดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดได้หากไม่แก้ไข ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา โดยอาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ แล้วแต่กรณี ซึ่งในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการหรือหยุดปฏิบัติหน้าที่ จนกว่าจะดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องและผู้อนุญาตมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

๒) การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ (มาตรา ๓๒)

กำหนดให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ดังนี้

(๑) เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเมื่อปรากฏว่า ผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓) หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๐ โดยในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดาเมื่ออธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแล้ว กำหนดให้สามารถประกอบกิจการต่อไปได้อีกหกสิบวัน ส่วนกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นนิติบุคคลและปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวัน หากไม่ดำเนินการให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

(๒) เพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อปรากฏว่าผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ ก. (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ ข. (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑

(๓) การลบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียน (มาตรา ๓๓)

กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้อนุญาตมีอำนาจลบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียนในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ให้บริการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดในมาตรา ๒๓

อนึ่ง คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงคำสั่งให้ลบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียนต้องทำเป็นหนังสือแจ้งผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการทราบ แล้วแต่กรณี โดยให้นำหมวดว่าด้วยการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๔)

๖. พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๕)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

๑) เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๒) เก็บอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้บริการเพื่อสุขภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

๓) ยึดหรืออายัดอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนภาชนะบรรจุ หีบห่อ ฉลาก และเอกสารกำกับ และเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

๔) มีหนังสือเรียกใช้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

ทั้งนี้ ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร (มาตรา ๓๕)

#### ๗. การอุทธรณ์ (หมวด ๖)

๑) ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต ไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต ไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ให้ผู้ยื่นคำขอมีสสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตการไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต การไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือการไม่รับขึ้นทะเบียน แล้วแต่กรณี (มาตรา ๓๘)

๒) กรณีถูกพักใช้ใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือถูกลบชื่อออกจากทะเบียน ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน แล้วแต่กรณี แต่การอุทธรณ์ดังกล่าวไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียนแต่อย่างใด (มาตรา ๓๙)

๓) กำหนดให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ โดยคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด (มาตรา ๔๐)

#### ๘. บทกำหนดโทษ (หมวด ๗)

กำหนดบทกำหนดโทษและอัตราโทษ ดังต่อไปนี้

๑) กรณีมีการใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจในการที่อาจทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้เป็นผู้รับอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (มาตรา ๔๑)

๒) กรณีประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้รับใบอนุญาต ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๒)

๓) กรณีปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้รับใบอนุญาต ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (มาตรา ๔๓)

๔) กรณีผู้รับอนุญาตประกอบกิจการไม่ตรงตามประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (มาตรา ๔๔)

๕) กรณีผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือให้มีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการในระหว่างเวลาทำการ หรือให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรง และความผิดสำเร็จทันทีที่มีการฝ่าฝืนโดยไม่สามารถสั่งแก้ไขการดำเนินการให้ถูกต้องได้ (มาตรา ๔๕)

๖) กรณีผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา ๔๖)

๗) กรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิด กำหนดให้ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๔๗)

๘) กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ทุกกรณี ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพประกาศกำหนด และเมื่อผู้กระทำผิดได้เสียค่าปรับตามจำนวน ที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๔๘)

#### ๙. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ (สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ) อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อผู้อนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต (มาตรา ๔๙)

#### ๑๐. อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

- ๑) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ ฉบับละ ๑,๕๐๐ บาท
- ๓) ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ครั้งละ เท่ากับอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประเภทนั้น ๆ แต่ละฉบับ
- ๔) ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- ๕) ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาต ครั้งละ ๕๐๐ บาท
- ๖) ค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพรายปี ปีละ ๑,๐๐๐ บาท

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกต / จัดทำ



## พระราชบัญญัติ

สถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๙

### สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สถานพยาบาล” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม

การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด การประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ประกอบวิชาชีพ” หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้หมายความรวมถึงบุคคลตามมาตรา ๓๑ แห่งกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้อนุญาต” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมาย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่สถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลอื่นซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนด

สถานพยาบาลที่ได้รับยกเว้นตามวรรคหนึ่ง ต้องมีลักษณะของสถานพยาบาลและมาตรฐานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ เว้นแต่สถานพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานซึ่งผู้อนุญาตกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งการคุ้มครองผู้บริโภคด้านระบบบริการสุขภาพ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการแจ้งให้สถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งซึ่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคสอง ดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสถานพยาบาล” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมทุกกรมในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และผู้แทนสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบโรคศิลปะโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะจำนวนสองคน และผู้ประกอบวิชาชีพโดยคำแนะนำของสภาวิชาชีพ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพนั้น จำนวนหกคน ได้แก่ ผู้แทนแพทยสภา ผู้แทนสภาการพยาบาล ผู้แทนสภาเภสัชกรรม ผู้แทนทันตแพทยสภา สภาวิชาชีพละหนึ่งคน และผู้แทนสภาวิชาชีพอื่นเลือกกันเองจำนวนสองคน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคนซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากผู้ดำเนินการสองคน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมโรงพยาบาลเอกชนหนึ่งคน และผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมทางด้านคุ้มครองผู้บริโภคหนึ่งคน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งก็ได้ ในการนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้ความเห็น และให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือผู้อนุญาตในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การออกกฎกระทรวงหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
  - (๒) การอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล การดำเนินการสถานพยาบาล การปิดสถานพยาบาล หรือการเพิกถอนใบอนุญาต
  - (๓) การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการบริการของสถานพยาบาล
  - (๔) การควบคุมหรือการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินการสถานพยาบาล
  - (๕) การกำหนดลักษณะและมาตรฐาน หรือการรับรองคุณภาพสถานพยาบาลที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และการแจ้งให้ดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขสถานพยาบาลดังกล่าว
  - (๖) การกำหนดผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน โรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังหรือโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ หรือสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ซึ่งผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉินจากสถานพยาบาล และการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการในกรณีเช่นนั้น
  - (๗) เรื่องอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีหรือผู้อนุญาตมอบหมาย”
- มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๑๔/๑ สถานพยาบาลอาจจัดให้มีการศึกษา การฝึกอบรม การวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุข หรือการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรเอกชนในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบโรคศิลปะหรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาล ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยงานนั้น และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ แต่บุคคลเช่นนี้จะได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามประเภทใดหรือสถานพยาบาลที่ให้บริการทางการแพทย์ใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ผู้รับอนุญาตต้องแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้ ณ สถานพยาบาลนั้น

- (๑) ชื่อสถานพยาบาล
- (๒) รายการเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล
- (๓) อัตราค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่น และสิทธิของผู้ป่วยที่สถานพยาบาลต้องแสดงตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง

การแสดงรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ การบริการทางการแพทย์ หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา ๓๒ (๓)

ผู้รับอนุญาตจะเรียกเก็บหรือยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่นเกินอัตราที่ได้แสดงไว้ไม่ได้ และต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๓๓/๑ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน โรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ หรือสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉินจากสถานพยาบาลตามมาตรา ๓๖”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและดูแลมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลประกอบวิชาชีพผิดไปจากสาขาชั้น หรือแผน ที่ผู้รับอนุญาตได้แจ้งไว้ในการขอรับใบอนุญาต หรือมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทำการประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล

(๒) ควบคุมและดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพของตน

(๓) ควบคุมและดูแลมิให้มีการรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนเกินจำนวนเตียงตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่กรณีฉุกเฉินซึ่งหากไม่รับไว้อาจเกิดอันตรายแก่ผู้ป่วย

(๔) ควบคุมและดูแลสถานพยาบาลให้สะอาด เรียบร้อย ปลอดภัย และมีลักษณะอันเหมาะสมแก่การใช้เป็นสถานพยาบาล”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการของสถานพยาบาลต้องควบคุมและดูแลให้มีการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วยตามมาตรา ๓๓/๑ ซึ่งอยู่ในสภาพอันตรายและจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉิน เพื่อให้พ้นจากอันตรายตามมาตรฐานวิชาชีพและตามประเภทของสถานพยาบาลนั้น ๆ

เพื่อประโยชน์สาธารณะ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สถานพยาบาลมีหน้าที่ระดมทรัพยากร และมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเยียวยาหรือดำเนินการตามความเหมาะสมและความจำเป็น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

เมื่อให้การช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วยตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้ามีความจำเป็นต้องส่งต่อหรือผู้ป่วย มีความประสงค์จะไปรับการรักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลอื่น ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการต้องจัดการ ให้มีการจัดส่งต่อไปยังสถานพยาบาลอื่นตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ ผู้ใดประสงค์จะโฆษณาหรือประกาศด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการ ของสถานพยาบาล นอกจากชื่อและที่ตั้งของสถานพยาบาลตามที่ปรากฏในใบอนุญาต ต้องได้รับอนุมัติ ข้อความ เสีย หรือภาพที่ใช้ในการโฆษณาหรือประกาศจากผู้อนุญาต ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าใช้จ่ายที่ผู้อนุญาตประกาศกำหนด

การโฆษณาหรือประกาศด้วยประการใด ๆ ซึ่งชื่อ ที่ตั้ง หรือกิจการของสถานพยาบาล หรือคุณวุฒิ หรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล เพื่อชักชวนให้มีผู้มาขอรับบริการจากสถานพยาบาล โดยใช้ข้อความ เสีย หรือภาพอันเป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความจริง หรือน่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ในสาระสำคัญเกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถานพยาบาล จะกระทำได้

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลจะสั่งริบบรรดาสิ่งของ ที่ใช้ในการประกอบกิจการสถานพยาบาลด้วยก็ได้”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทนับแต่วันที่ฝ่าฝืนคำสั่งที่ให้ระงับการโฆษณาหรือประกาศ ทั้งนี้ จนกว่าจะระงับการโฆษณาหรือประกาศดังกล่าว

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทนับแต่วันที่ฝ่าฝืนคำสั่งที่ให้ระงับการโฆษณาหรือประกาศ ทั้งนี้ จนกว่าจะระงับการโฆษณาหรือประกาศดังกล่าว”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือการกระทำและละเว้นไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด และนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการสถานพยาบาลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๔ ให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการซึ่งโฆษณาหรือประกาศด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับสถานพยาบาลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ต้องขออนุมัติการโฆษณาหรือการประกาศต่อผู้อนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขออนุมัติแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งจากผู้อนุญาต

มาตรา ๒๕ บรรดากฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพี่ยงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สถานพยาบาลที่ให้บริการแก่ประชาชน มีทั้งสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐและสถานพยาบาลที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน แต่กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลไม่ใช่บังคับกับสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐ จึงควรแก้ไขให้สถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐต้องมีลักษณะและมาตรฐานตามที่กำหนด หรือผ่านการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่กำหนดแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการสถานพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดที่ผู้รับอนุญาตต้องแสดงในสถานพยาบาล และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการของสถานพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉิน รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโฆษณาสถานพยาบาล บทกำหนดโทษ และองค์ประกอบของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๖๖ นั้นไม่มีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพและกฎหมายควบคุมสถานที่ที่เป็นสถานพยาบาลโดยเฉพาะ ผู้ที่มีความรู้ในด้านการรักษาก็สามารถประกอบวิชาชีพได้อย่างอิสระ ไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต ต่อมาการวิวัฒนาการในด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้เจริญขึ้น ในรัชสมัยรัชกาลที่ ๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชวินิจฉัยว่า การประกอบโรคศิลปะอย่างอิสระโดยมิได้มีการควบคุมย่อมเป็นผลร้ายต่อสวัสดิภาพของประชาชน และบั่นทอนเสถียรภาพของชาติ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติการแพทย์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ ในรัชสมัยรัชกาลที่ ๗ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาประชาธิปก ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง “สภาการแพทย์” ขึ้น โดยสำนักงานตั้งอยู่ที่ยศเส ขึ้นอยู่กับกรมสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และในรัชสมัยรัชกาลที่ ๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล สถาปนาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นเป็นการสมควรที่จะบำรุงมาตรฐานการประกอบโรคศิลปะให้ดียิ่งขึ้นเพื่อสวัสดิภาพของประชาชน จึงได้มีพระบรมราชโองการให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแพทย์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ และพระราชบัญญัติการแพทย์เพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖ โดยตราพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ขึ้นใช้บังคับแทน อีกทั้งได้ตราพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๔๘๔ ใช้เป็นครั้งแรกเพื่อควบคุมสถานที่ที่ใช้ในการประกอบโรคศิลปะทั้งหลายให้ต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะเปิดดำเนินการได้

เมื่อได้มีการปรับปรุงกฎหมายกระทรวงทบวงกรมเสียใหม่ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๘๕ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕ ในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้มีการรวมกิจการแพทย์และสาธารณสุขซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน เช่น กรมสาธารณสุข กรมประชาสงเคราะห์ กองสุขาภิบาล โรงเรียนของกรมพลศึกษา การสาธารณสุขและการแพทย์ของเทศบาล แผนกอนามัย และสุขาภิบาลของกรมราชทัณฑ์ กองเภสัชกรรมและโรงงานเภสัชกรรมไทยของกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงการเศรษฐกิจ และกิจการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวกับแพทยศาสตร์เหล่านี้ให้มารวมอยู่ ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานเดียว โดยสถาปนาขึ้นเป็นกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๘๕ และจัดหาที่ตั้งกระทรวงสาธารณสุขใหม่ คือ วังสุโขทัย (กระทรวงสาธารณสุข, สืบค้น ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ จาก <http://mophaccess.moph.go.th/index.php/2013-07-10-07-51-34>)

ในรัชสมัยรัชกาลที่ ๙ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลฯ คณะรัฐมนตรี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีการปรับปรุงกฎหมายควบคุมสถานพยาบาลเสียใหม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ ยังไม่มีบทบัญญัติควบคุมถึงสถานที่ทำการตรวจรักษาโรคแก่คนเจ็บไข้ภายนอกทั่วไป และปรากฏว่ามีผู้จัดตั้งสถานตรวจรักษาโรคขึ้นตามที่ต่าง ๆ และโฆษณาว่า มีแพทย์ปริญญาประจำรับตรวจโรค รักษาโรค ฉีดยา ผ่าตัด บ้าง ตั้งชื่อว่าเป็นสถานการแพทย์บ้าง เป็นคลินิกบ้าง หรือเป็นสถานที่ทำฟันหรือรักษาฟันหรือรับฝากครรภ์ รับทำการคลอดบุตร ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น โดยไม่มีแพทย์หรือทันตแพทย์ หรือผดุงครรภ์ประจำทำการตามลักษณะของวิชาชีพนั้น ๆ เป็นช่องทางให้คนธรรมดาสามัญตั้งสำนักงานแพทย์ และแอบแฝงรับทำการตรวจรักษาโรคแก่คนเจ็บไข้ได้ง่าย หรือบางแห่งใช้หรือจ้างคนที่มีความรู้เพียงเล็กน้อยให้กระทำการหรือจ้างแพทย์ให้คอยรับผิดชอบเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ก็ให้แพทย์รับสมอ้างว่าเป็นแพทย์ประจำอยู่บ้าง หรือว่าแพทย์ใช้ให้กระทำการ ซึ่งความจริงแพทย์มิได้ประจำอยู่ อันเป็นการกระทำหรือร่วมมือกันกระทำ

เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เป็นภัยและเกิดความเสียหายแก่ราษฎรผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่าสถานที่ใดเป็นอย่างไร และใครเป็นใคร จึงจำเป็นต้องควบคุมการจัดตั้งสถานตรวจรักษาโรคให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อสวัสดิภาพของประชาชน จึงได้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๔๘๔ และตราพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ ใช้บังคับแทน รวมถึง จัดตั้ง “กองควบคุมการประกอบโรคศิลปะ” ขึ้นตรงต่อสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการควบคุมการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ และการควบคุมสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ ต่อมาคณะรัฐมนตรีที่มี นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ และประกาศใช้พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้บังคับแทน จากนั้น ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว อีก ๓ ครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ล่าสุดโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ ในสมัยคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙

ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

## ๑. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑ หน้า ๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลได้ใช้บังคับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้น ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และไม่สอดคล้องกับลักษณะการประกอบกิจการของสถานพยาบาลปัจจุบัน สมควรที่จะดำเนินการควบคุมกิจการสถานพยาบาลเพื่อให้ความคุ้มครองประชาชนผู้รับบริการจากสถานพยาบาลมากยิ่งขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับการอนุญาตให้ประกอบกิจการ การเลิก การย้าย การปิดสถานพยาบาล การเพิกถอนใบอนุญาต การโฆษณากิจการของสถานพยาบาล ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการควบคุมดูแลสถานพยาบาล และกำหนดหน้าที่ของผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการสถานพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งให้มีการกำหนดจำนวนสถานพยาบาลที่จะจัดตั้งได้หรือมีบริการทางการแพทย์บางชนิดในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งได้ เพื่อให้มีการประกอบกิจการในลักษณะที่ให้บริการทางสาธารณสุขที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งหมด ๗๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามคำว่า “สถานพยาบาล” “ผู้ป่วย” “ผู้รับอนุญาต” “ผู้ดำเนินการ” “ผู้ประกอบวิชาชีพ” “ใบอนุญาต” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “ผู้อนุญาต” “คณะกรรมการ” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่สถานพยาบาลของกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลอื่นซึ่งรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๕)

#### ๔. หมวด ๑ คณะกรรมการสถานพยาบาล

๔.๑ กำหนดให้คณะกรรมการสถานพยาบาล ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน กรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมอนามัย อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (มาตรา ๗)

๔.๒ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานพยาบาล มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี (มาตรา ๘)

๔.๓ กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานพยาบาลพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก รัฐมนตรีให้ออก เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ พ้นจากการเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ และได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา (มาตรา ๙)

๔.๔ กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการสถานพยาบาลต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๑๐)

๔.๕ กำหนดให้คณะกรรมการสถานพยาบาลมีหน้าที่ให้คำปรึกษา ให้ความเห็นและให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้อนุญาต (มาตรา ๑๑)

๔.๖ กำหนดให้คณะกรรมการสถานพยาบาลมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการสถานพยาบาลได้ (มาตรา ๑๒)

#### ๕. หมวด ๒ การประกอบกิจการสถานพยาบาลและการดำเนินการสถานพยาบาล

๕.๑ กำหนดให้สถานพยาบาลมี ๒ ประเภท ได้แก่ สถานพยาบาลประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน และสถานพยาบาลประเภทที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน (มาตรา ๑๔)

๕.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถานพยาบาลมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานการบริการของสถานพยาบาล (มาตรา ๑๕)

๕.๓ กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการสถานพยาบาล เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๖)

๕.๔ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล (มาตรา ๑๗)

๕.๕ กำหนดให้ในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลของผู้อนุญาต จะต้องปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตได้จัดให้มีแผนงานการจัดตั้งสถานพยาบาลที่ได้รับอนุมัติแล้วตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง มีสถานพยาบาลตามลักษณะที่กำหนดในกฎกระทรวง มีเครื่องมือเครื่องใช้ เวชภัณฑ์หรือยานพาหนะที่จำเป็นประจำสถานพยาบาล มีผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลตามวิชาชีพ และชื่อสถานพยาบาลต้องเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๘)

๕.๖ กำหนดให้ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล ให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินของปีที่สิ้นนับแต่ปีที่ออกใบอนุญาต (มาตรา ๑๙)

๕.๗ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงชื่อสถานพยาบาล รายการเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม อัตราค่ารักษาพยาบาล ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลนั้น (มาตรา ๓๒)

๕.๘ กำหนดให้ในกรณีผู้รับอนุญาตประสงค์จะย้ายสถานพยาบาลไปประกอบกิจการที่อื่น ให้ดำเนินการเสมือนเป็นผู้ขออนุญาตประกอบกิจการสถานพยาบาลใหม่ และต้องแจ้งเป็นหนังสือและจัดทำรายงานที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับผู้ป่วยให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน (มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๔)

๖. หมวด ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่

๖.๑ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในอาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสถานพยาบาลที่ไม่ได้รับอนุญาต เข้าไปในสถานพยาบาลในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ มีหนังสือเรียกผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา และยึดหรืออายัดบรรดาเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด (มาตรา ๔๖)

๖.๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวในการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๔๗)

๖.๓ กำหนดให้ผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๔๘)

๗. หมวด ๔ การปิดสถานพยาบาลและการเพิกถอนใบอนุญาต

๗.๑ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ กระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างใด ๆ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรง ให้ผู้อนุญาต (ปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย) สั่งเพิกถอนคำสั่งปิดสถานพยาบาล (มาตรา ๕๐)

๗.๒ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม หรือถ้าผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการไม่ดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตกำหนด ให้ผู้อนุญาต (ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย) โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถานพยาบาลมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลได้ (มาตรา ๕๑)

๘. หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ผู้ฝ่าฝืน ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษ (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๗๕)

๙. บทเฉพาะกาล

๙.๑ ทำให้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาล และใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลหรือใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินของปีที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (มาตรา ๗๖)

๙.๒ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๔ และยังใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๗)

## ๒. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๕๕ ก วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการแยกการประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพบำบัดและการประกอบโรคศิลปะสาขาเทคนิคการแพทย์ ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับบทนิยามคำว่า

“สถานพยาบาล” และ “ผู้ประกอบการวิชาชีพ” รวมทั้งบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด หรือการประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ทั้งนี้ โดยกระทำการเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพ” หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม การพยาบาล การผดุงครรภ์ ทันตกรรม เภสัชกรรม กายภาพบำบัด เทคนิคการแพทย์ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลของผู้อนุญาตจะต้องปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ แต่บุคคลเช่นนั้นจะได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามประเภทใด หรือสถานพยาบาลที่ให้บริการทางการแพทย์ใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (๑))

๔. กำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงรายการเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม การพยาบาล การผดุงครรภ์ ทันตกรรม เภสัชกรรม กายภาพบำบัด เทคนิคการแพทย์ หรือผู้ประกอบการโรคศิลปะซึ่งประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลนั้น (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ (๒))

๕. กำหนดให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ควบคุมและดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ (๒))

### ๓. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๒ ก วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ หน้า ๒๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการแยกการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง

บทนิยามในคำว่า “สถานพยาบาล” และ “ผู้ประกอบการวิชาชีพ” รวมทั้งบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด การประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. กำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพ” หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทันตกรรม เภสัชกรรม กายภาพบำบัด เทคนิคการแพทย์ การแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลของผู้อนุญาตจะต้องปรากฏว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการผดุงครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ แต่บุคคลเช่นนั้นจะได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการ ตามประเภทใด หรือสถานพยาบาลที่ให้บริการทางการแพทย์ใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (๑))

๔. กำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงรายการเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม การพยาบาล การผดุงครรภ์ ทันตกรรม เภสัชกรรม กายภาพบำบัด เทคนิคการแพทย์ การแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบการโรคศิลปะซึ่งประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลนั้น (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ (๒))

๕. กำหนดให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ควบคุมและดูแลให้ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้วแต่กรณี (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ (๒))

### ๕. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐๗ ก วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

## เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สถานพยาบาลที่ให้บริการแก่ประชาชนมีทั้งสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐและสถานพยาบาลที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน แต่กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลไม่ใช้บังคับกับสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐ จึงควรแก้ไขให้สถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐต้องมีลักษณะและมาตรฐานตามที่กำหนด หรือผ่านการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่กำหนดแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการสถานพยาบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดที่ผู้รับอนุญาตต้องแสดงในสถานพยาบาล และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การดำเนินการของสถานพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉิน รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโฆษณาสถานพยาบาล บทกำหนดโทษและองค์ประกอบของคณะกรรมการเพียบเทียบคดีให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “สถานพยาบาล” โดยกำหนดให้ “สถานพยาบาล หมายถึง สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด การประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่” (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพ” โดยกำหนดให้ “ผู้ประกอบการวิชาชีพ หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด ผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบการวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้หมายความรวมถึงบุคคลตามมาตรา ๓๑ แห่งกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ” (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้อนุญาต” โดยกำหนดให้ “ผู้อนุญาต หมายความว่า อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมาย” (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๔. กำหนดให้สถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลอื่นซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถานพยาบาลมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของลักษณะและมาตรฐานของสถานพยาบาลที่ได้รับยกเว้น เว้นแต่สถานพยาบาลที่ผ่านการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมายกำหนด (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๕. กำหนดเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานพยาบาล และวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ และมาตรา ๘)

๖. กำหนดเกี่ยวกับกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (วาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน เว้นแต่ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึง ๙๐ วัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะไม่แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้คณะกรรมการสถานพยาบาลประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคสอง)

๗. กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานพยาบาลในการให้คำปรึกษา และให้ความเห็น และให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หรืออธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมาย (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

๘. กำหนดให้สถานพยาบาลอาจจัดให้มีการศึกษา การฝึกอบรม การวิจัยทางการแพทย์ และสาธารณสุข หรือการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรเอกชนในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบโรคศิลปะหรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของสถานพยาบาล ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๑๔/๑)

๙. ในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลของอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมาย โดยกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตนั้นต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๔ แต่จะได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามประเภทใด หรือสถานพยาบาลที่ให้บริการทางการแพทย์ใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ (๑))

๑๐. กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อสถานพยาบาล รายการเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล และอัตราค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่น และสิทธิของผู้ป่วยที่สถานพยาบาลต้องแสดงตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ณ สถานพยาบาลนั้น ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒)

๑๑. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถานพยาบาล มีอำนาจประกาศกำหนดชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ การบริการทางการแพทย์ หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา ๓๒ (๓) ผู้รับอนุญาตจะเรียกเก็บหรือยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่นเกินอัตราที่ได้แสดงไว้มิได้ และต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้ (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓)

๑๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถานพยาบาล มีอำนาจประกาศกำหนดผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน โรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ หรือสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉินจากสถานพยาบาล ตามมาตรา ๓๖ (มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๓๓/๑)

๑๓. กำหนดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาล เช่น ควบคุมและดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพในสถานพยาบาลให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ควบคุมและดูแลเกี่ยวกับการรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ควบคุมดูแลความสถานพยาบาลให้สะอาด เรียบร้อย ปลอดภัย เป็นต้น (มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

๑๔. กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลและผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลต้องควบคุมและดูแลให้มีการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วยตามมาตรา ๓๓/๑ ซึ่งอยู่ในสภาพอันตรายและจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลโดยฉุกเฉิน เพื่อให้พ้นจากอันตรายตามมาตราฐานวิชาชีพและตามประเภทของสถานพยาบาลนั้น โดยให้สถานพยาบาลมีหน้าที่ระดมทรัพยากรและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเยียวยาหรือดำเนินการตามความเหมาะสมและความจำเป็น และหากมีความจำเป็นต้องส่งต่อหรือผู้ป่วยมีความประสงค์จะไปรับการรักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลอื่น ผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการสถานพยาบาลและผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการสถานพยาบาลต้องจัดการให้มีการจัดส่งต่อไปยังสถานพยาบาลอื่นตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถานพยาบาล (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖)

๑๕. กำหนดให้ข้อความ เสี่ยง หรือภาพที่ใช้ในการโฆษณาหรือประกาศเกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถานพยาบาล นอกจากชื่อและที่ตั้งของสถานพยาบาลตามที่ปรากฏในใบอนุญาต ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนกิจการสุขภาพมอบหมาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกำหนดห้ามมิให้โฆษณาหรือประกาศด้วยประการใด ๆ ซึ่งชื่อ ที่ตั้ง หรือกิจการของสถานพยาบาล หรือคุณวุฒิ หรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล เพื่อชักชวนให้มีผู้มาขอรับบริการจากสถานพยาบาลโดยใช้ข้อความ เสี่ยง หรือภาพอันเป็นเท็จหรืออื้อวอดเกินความจริง หรือน่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถานพยาบาล (มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘)

๑๖. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ซึ่งประกอบกิจการสถานพยาบาลหรือผู้ซึ่งดำเนินการกิจการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและให้ศาลมีอำนาจสั่งริบบรรดาสิ่งของที่ใช้ในการประกอบกิจการสถานพยาบาลได้ (มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๗)

๑๗. กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลที่เรียกเก็บหรือยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายา และเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่น เกินอัตราที่ได้แสดงไว้หรือผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลที่มีได้ให้บริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้ (มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒)

๑๘. กำหนดโทษแก่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันฝ่าฝืนคำสั่งที่ให้ระงับการโฆษณาหรือประกาศ จนกว่าจะระงับการโฆษณาหรือประกาศ และกำหนดโทษเพิ่มขึ้นแก่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันฝ่าฝืนคำสั่งที่ให้ระงับการโฆษณาหรือประกาศ จนกว่าจะระงับการโฆษณาหรือประกาศ (มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘)

อนึ่ง มาตรา ๓๘ กำหนดไว้ว่า “ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการโฆษณาหรือประกาศ หรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณาหรือประกาศด้วยประการใด ๆ ซึ่งชื่อ ที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาล หรือคุณวุฒิ หรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลเพื่อชักชวนให้มีผู้มาขอรับบริการจากสถานพยาบาลของตน โดยใช้ข้อความอันเป็นเท็จหรืออื้อวอดเกินความจริง หรือน่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถานพยาบาล (มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง) ผู้อนุญาตจะประกาศกำหนดหลักเกณฑ์

วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการโฆษณาตามความในวรรคหนึ่งก็ได้ (มาตรา ๓๘ วรรคสอง) ซึ่งแต่เดิมมาตรา ๖๘ มิได้กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ วรรคสอง

๑๙. กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่ทำการ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔)

๒๐. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตจังหวัดอื่น (มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง) กล่าวคือ

(๑) คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นประธานกรรมการผู้อำนวยการสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัดและนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกไม่เกิน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒๑. กำหนดบทบัญญัติ เพื่อรองรับให้คณะกรรมการสถานพยาบาลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานพยาบาลตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาลหรือผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการสถานพยาบาลซึ่งโฆษณาหรือประกาศด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับสถานพยาบาลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ต้องขออนุมัติการโฆษณาหรือการประกาศ ต่ออธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมาย ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขออนุมัติแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งจากอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพมอบหมาย (มาตรา ๒๔)

๒๓. กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับบรรดาฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการออกกฎกระทรวงหรือประกาศดังกล่าว ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๒๕)



## พระราชบัญญัติ

สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

พ.ศ. ๒๕๕๙

### สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย  
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา  
สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ  
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

“บุคลากรสถาบัน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานประจำในสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษา ด้านการพยาบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น และอยู่ภายใต้การดูแลอุปถัมภ์ของสภากาชาดไทย

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

#### หมวด ๑

#### บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้สถาบันเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการพยาบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษา วิจัย ส่งเสริม และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงด้านการพยาบาล ตลอดจนศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของสภากาชาดไทย เพื่อประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

มาตรา ๗ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ สถาบันมีภาระหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ผลិតบัณฑิตให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสภากาชาดไทย แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ มีสมรรถนะเชิงวิชาการ และวิชาชีพการพยาบาล มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสำนึกต่อสังคม และมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

(๒) วิจัย ส่งเสริม และสนับสนุนให้ทำการวิจัย เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการ และวิชาชีพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง และนำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานตามพันธกิจของสภากาชาดไทย สถาบัน สังคม และประเทศ

(๓) บริการทางวิชาการและวิชาชีพการพยาบาลที่สอดคล้องกับพันธกิจของสภากาชาดไทย เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานในสภากาชาดไทย หน่วยงานหรือสถาบันอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ในการดำเนินการตาม (๑) ถึง (๓)

(๕) ส่งเสริมและทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลยั่งยืน

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสถาบัน

มาตรา ๘ ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และภาระหน้าที่ตามมาตรา ๗ ให้สถาบันคำนึงถึง

- (๑) ความมีคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยธรรมตามหลักการของกาชาดสากล
- (๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
- (๓) ความเป็นเลิศทางวิชาการ เสรีภาพทางวิชาการ มาตรฐาน และคุณภาพทางวิชาการ อันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

- (๔) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อรัฐและสังคม
  - (๕) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ
  - (๖) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรสถาบัน
- มาตรา ๙ สถาบันอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานสถาบัน
- (๒) สำนักวิชา
- (๓) ส่วนงานอื่น

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงาน ให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ต้องคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการ ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ การลดความซ้ำซ้อน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ สถาบันอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบหรือยกเลิกการรับเข้าสมทบในสถาบันได้ และมีอำนาจให้ปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการรับเข้าสมทบตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๓ กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่บุคลากรสถาบันต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ สถาบันมีอำนาจหน้าที่กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๖ อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ จำหน่าย และแลกเปลี่ยน หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของสถาบัน ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๗ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา มีทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของสถาบัน ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายใน อำนาจหน้าที่ของสถาบัน รวมทั้งทำความเข้าใจและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ

(๕) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์อย่างอื่น ให้แก่บุคลากรสถาบัน

(๖) จัดให้มีกองทุนเพื่อกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน โดยการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

(๗) จัดให้มีทุนการศึกษาและทุนอุดหนุนการวิจัย

(๘) จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาบุคลากรสถาบันอย่างต่อเนื่อง

(๙) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๑๐) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุน กับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของสถาบัน

มาตรา ๑๕ รายได้ของสถาบัน มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน

- (๓) เงินอุดหนุนที่สภาการศึกษาไทยจัดสรรให้
- (๔) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือสถาบันจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว
- (๕) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของสถาบัน
- (๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของสถาบัน
- (๗) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ที่สถาบันปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๘) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่สถาบันโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบันและการพัฒนาสถาบันเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของสถาบันไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถาบัน และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และสถาบันไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่สถาบันตามความจำเป็นของสถาบัน

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่สถาบันในสัดส่วนเดียวกัน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่บุคลากรสถาบันด้วย

มาตรา ๑๖ สถาบันต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งสถาบันรับเข้าศึกษาในสถาบันและนักศึกษา ซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๗ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบัน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

มาตรา ๑๘ ทรัพย์สินของสถาบันที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่องทรัพย์สินของสถาบันมิได้

มาตรา ๑๙ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว สถาบันต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน

## หมวด ๒

### การดำเนินการ

มาตรา ๒๐ ให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วย

- (๑) อุปนายกผู้อำนวยการสภาภาษาไทย เป็นนายกสภาสถาบัน
- (๒) เลขาธิการสภาภาษาไทย เป็นอุปนายกสภาสถาบัน
- (๓) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบัน

(๔) กรรมการสภาสถาบันประเภทผู้แทนสภาภาษาไทยจำนวนสองคน ซึ่งได้รับมอบหมายจากสภาภาษาไทย

(๕) กรรมการสภาสถาบันประเภทผู้แทนคณาจารย์ประจำจำนวนสองคน ซึ่งเลือกกันเองจากคณาจารย์ประจำของสถาบัน

(๖) อธิการบดี เป็นกรรมการและเลขานุการสภาสถาบัน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และวิธีการถอดถอนกรรมการสภาสถาบันตาม (๓) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน ทั้งนี้ ต้องสรรหากรรมการสภาสถาบันตาม (๓) จากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อุปนายกสภาสถาบันทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบัน และในกรณีที่อุปนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาสถาบันเลือกกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบัน

สภาสถาบันจะแต่งตั้งรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๑ กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรืออาจได้รับเลือกใหม่ก็ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นกรรมการสภาสถาบันในประเภทนั้น
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มาประชุม

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) หรือ (๕) ว่างลง ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด และยังมีได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) หรือ (๕) แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาสถาบันประกอบด้วยกรรมการสภาสถาบันเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว แล้วแต่กรณี ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่ง เหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) หรือยังมีได้ ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ให้กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) (๔) หรือ (๕) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๒๐ (๓) หรือได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันอื่น ขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๒ สภาสถาบันมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันอำนาจหน้าที่ เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมายของสถาบัน และวางนโยบาย รวมทั้งอนุมัติแผนพัฒนา ของสถาบันที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน ตลอดจน สิทธิและสวัสดิการของบุคลากรสถาบัน

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของสถาบัน

(๔) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสถาบัน และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในสถาบันเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้น เป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๕) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙

- (๖) อนุมัติการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙
- (๗) อนุมัติการรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในสถาบันและยกเลิกการรับเข้าสมทบ
- (๘) อนุมัติการจัดการศึกษาร่วม และยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น
- (๙) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา
- (๑๐) อนุมัติการให้ปริญญาและประกาศนียบัตรทั้งของสถาบันและที่สถาบันจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญากิตติมศักดิ์
- (๑๑) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ
- (๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม
- (๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙
- (๑๔) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดการรายได้ จัดหาแหล่งทุน และทรัพยากรอื่น
- (๑๕) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิกนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๑๐)
- (๑๖) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายของสถาบัน
- (๑๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙
- (๑๘) รับรองรายงานประจำปีของสถาบันและเสนอรายงานนั้นต่อสภาการศึกษาและรัฐมนตรีเพื่อทราบ
- (๑๙) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาสถาบัน รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภาสถาบันทราบ
- (๒๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบันที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ
- มาตรา ๒๓ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน
- มาตรา ๒๔ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธานสภาวิชาการ และกรรมการสภาวิชาการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ของสถาบัน

มาตรา ๒๕ สภาวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะเป้าหมาย นโยบาย มาตรฐาน แนวทางในการพัฒนา และแผนพัฒนาวิชาการ ของสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๒) จัดทำจรรยาบรรณของคณาจารย์ ผู้ทำงานวิจัย และบุคลากรสถาบัน เพื่อเสนอ สภาสถาบัน และดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าว

(๓) ประมวลและประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการและจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนา ทางวิชาการเสนอต่อสภาสถาบันเป็นประจำทุกปี

(๔) เสนอแนะต่อสภาสถาบันในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้ง การปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๕) เสนอการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตร ต่อสภาสถาบัน

(๖) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการรับเข้าสมทบของ สถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๑ และการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับ สถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นตามมาตรา ๑๒ ต่อสภาสถาบัน

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาการ

(๘) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ที่มีหน้าที่สอน วิจัย หรือให้บริการทางวิชาการ รวมทั้งเสนอการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว ต่อสภาสถาบัน

(๙) ให้คำปรึกษาแก่สภาสถาบันหรืออธิการบดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบัน หรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๒) และ (๓)

ให้อธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารสถาบัน และจะแต่งตั้ง ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการบริหารสถาบันมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาและกลั่นกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน เพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน
- (๒) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานต่อสภาสถาบัน
- (๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสถาบันตามที่สภาสถาบันและอธิการบดีมอบหมาย หรือที่มิได้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการใดโดยเฉพาะ
- (๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสถาบัน
- (๕) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่อธิการบดีและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๘ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๙ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

รองอธิการบดีนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคสาม

มาตรา ๓๐ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มาประชุม

(๗) สภาสถาบันมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนดตามมาตรา ๔๑

(๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๑ อธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาโททางการพยาบาล วิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง ได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือได้ทำการสอนและมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วรวมกันไม่น้อยกว่าห้าปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

รองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดี รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติอื่น และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๒ อธิการบดีเป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั้งปวง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๒) บริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีและรองหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙

(๔) บรรจุ แต่งตั้ง ดำเนินการทางวินัย และให้บุคลากรสถาบันพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับของสถาบัน

(๕) จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการตามระยะเวลาที่สภาสถาบันกำหนด รวมทั้งให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน

(๖) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๗) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๘) เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานของสถาบันด้านต่าง ๆ และรายงานประจำปีของสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน หรือตามที่ สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๔ การบริหารงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ (๑) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

ในส่วนงานตามมาตรา ๙ (๒) และ (๓) ให้มีหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนงานหรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานเพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

ชื่อตำแหน่ง คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าส่วนงาน รองหัวหน้าส่วนงาน หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

เมื่อหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๒) และ (๓) พ้นจากตำแหน่ง ให้รองหัวหน้าส่วนงาน และผู้ช่วยหัวหน้าส่วนงานนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๕ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๖ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจ ให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง หรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาการแทน หรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

## หมวด ๓

## การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๓๗ ให้สถาบันจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวิจัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๘ เมื่อครบสี่ปีนับแต่วันจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๙ (๒) และ (๓) ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหรือการวิจัย ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินส่วนงานดังกล่าว โดยผู้ประเมินซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิใช่บุคลากรสถาบัน แล้วรายงานสภาสถาบันและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้มีการประเมินดังกล่าวทุกสองปี

การดำเนินการตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงคุณภาพทางวิชาการ ความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ การลดความซ้ำซ้อน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเป็นสำคัญ

รายงานตามวรรคหนึ่งให้ระบุด้วยว่าส่วนงานดังกล่าวควรปรับปรุงการดำเนินการใดหรือควรมีส่วนงานนั้นหรือหน่วยงานภายในของส่วนงานนั้นต่อไปหรือไม่ด้วย

มาตรา ๓๙ ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอนและการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาสถาบันกำหนด แล้วรายงานสภาสถาบันและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๔๐ ให้มีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานสถาบัน ซึ่งแต่งตั้งโดยสภาสถาบัน เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบัน

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน ทั้งนี้ให้มีกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๐ (๓) ไม่น้อยกว่าหนึ่งคนเป็นกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานสถาบัน

มาตรา ๔๑ ให้สภาสถาบันจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๒ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

## หมวด ๔

### การบัญชีและการตรวจสอบ

---

มาตรา ๔๓ ให้สถาบันวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของสถาบัน เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๔๔ ให้สถาบันจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของสถาบัน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของสถาบัน ให้เป็นไปตามประกาศของสถาบัน

มาตรา ๔๕ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบัน และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสถาบันในรอบปีบัญชี

มาตรา ๔๖ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบัน เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามบุคลากรสถาบัน และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชี และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบันเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๔๗ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภาสถาบัน ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภาสถาบันเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้สถาบันเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของสถาบันในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๘ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

## หมวด ๕

### การกำกับและดูแล

---

มาตรา ๔๙ รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สถาบันเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาขัดแย้งในการดำเนินกิจการของสถาบันซึ่งอาจเกิดความเสียหาย

ต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๐ บรรดาเรื่องที่สถาบันจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

## หมวด ๖

### ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๕๑ คณาจารย์ประจำของสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

สภาสถาบันอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ โดยทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๒ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นบุคลากรสถาบัน โดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๓ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภาสถาบันอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๔ สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ (๒) และ (๓) ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหรือการวิจัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๕ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

|                             |             |                 |
|-----------------------------|-------------|-----------------|
| (๑) ศาสตราจารย์             | ใช้อักษรย่อ | ศ.              |
| (๒) ศาสตราจารย์พิเศษ        | ใช้อักษรย่อ | ศ. (พิเศษ)      |
| (๓) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ   | ใช้อักษรย่อ | ศ. (เกียรติคุณ) |
| (๔) รองศาสตราจารย์          | ใช้อักษรย่อ | รศ.             |
| (๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ     | ใช้อักษรย่อ | รศ. (พิเศษ)     |
| (๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | ใช้อักษรย่อ | ผศ.             |
| (๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ | ใช้อักษรย่อ | ผศ. (พิเศษ)     |

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อดำเนินการสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

#### หมวด ๗

#### ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๕๖ ปริญญามีสามชั้น คือ

|           |          |             |                |
|-----------|----------|-------------|----------------|
| ปริญญาเอก | เรียกว่า | ดุษฎีบัณฑิต | ใช้อักษรย่อ ด. |
| ปริญญาโท  | เรียกว่า | มหาบัณฑิต   | ใช้อักษรย่อ ม. |
| ปริญญาตรี | เรียกว่า | บัณฑิต      | ใช้อักษรย่อ บ. |

มาตรา ๕๗ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน และให้หรือร่วมให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นใดและจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๘ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๕๙ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๖๐ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำหรือบุคลากรสถาบันมิได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๑ สถาบันอาจกำหนดให้มีครูวิทยฐานะหรือเชี่ยวชาญเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน ครูประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน ครูประจำตำแหน่งผู้บริหารหรือครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ และครูประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๒ สถาบันอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันได้ โดยทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบัน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน

มาตรา ๖๓ สถาบันอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา และบุคลากรสถาบันได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๘  
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดใช้ครุฑวิthyฐานะ เข้มวิthyฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและบุคลากรสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในสถาบัน โดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิthyฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบัน ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระหนเดียว ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ อำนาจหน้าที่ บุคลากร งบประมาณ และรายได้ของสภาการศึกษาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการของวิทยาลัยพยาบาล สภาการศึกษา ตามข้อบังคับและระเบียบซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยสภาการศึกษา ไปเป็นของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของสภาการศึกษา

ให้บุคลากรซึ่งโอนมาตามวรรคหนึ่ง ยังคงดำรงตำแหน่งเดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นเท่าที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นซึ่งต้องไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิม

มาตรา ๖๗ ให้สิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน รวมทั้งการใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกิดขึ้นหรือที่มีอยู่ตามบันทึกที่สภาการศึกษาจัดทำไว้แก่วิทยาลัยพยาบาล สภาการศึกษา โอนไปเป็นของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาการทำงานสำหรับการคำนวณสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของบุคลากรซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๖ ให้นับเวลาทำงานในขณะที่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทยต่อเนื่องกับเวลาทำงานของบุคลากรสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภาสถาบันประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการและกรรมการวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย ตามระเบียบสภากาชาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกตามความในกฎหมาย ว่าด้วยสภากาชาดไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภาสถาบัน และกรรมการสภาสถาบัน และให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ใน วันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการและเลขานุการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๐ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย ตามระเบียบ สภากาชาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกตาม ความในกฎหมายว่าด้วยสภากาชาดไทย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่ง อธิการบดีไปก่อนจนกว่าจะครบวาระตามระเบียบสภากาชาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยสภากาชาดไทย และให้นับวาระดังกล่าว เป็นวาระแรกของการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ให้สภาสถาบันพิจารณาจัดให้มีการเทียบโอนตำแหน่งทางวิชาการที่เจ้าหน้าที่ สายวิชาการประจำวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทยได้รับมาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบสภากาชาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกตามความในกฎหมาย ว่าด้วยสภากาชาดไทย ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้นับระยะเวลาการปฏิบัติงานในด้านการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่สายวิชาการประจำ วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทยตามระเบียบสภากาชาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยสภากาชาดไทย ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา การปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๗๒ ให้นักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนักศึกษาของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

ให้หลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทยที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้เป็นหลักสูตรการศึกษาของสถาบันต่อไป

มาตรา ๗๓ ในการดำเนินงานของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสภาการศึกษา มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

การออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานในเรื่องใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้สภาสถาบันเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ผู้รับสนองพระราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานผลิตบุคลากรทางการพยาบาลสนองความต้องการของสังคมและสภากาชาดไทยอันเป็นองค์กรที่ดำเนินการสาธารณกุศล เพื่อบำรุงรักษามูลนิธิของกาชาดสากลนั้น เป็นหน่วยงานในสังกัดของสภากาชาดไทย สมควรที่จะยกฐานะวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการพยาบาลให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อผลิตบุคลากรด้านการพยาบาลและจัดการศึกษาด้านการพยาบาลและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ**  
**พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙**

**ความเป็นมา**

พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เสนอประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาบรรจุเข้าระเบียบวาระวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ และได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

**ประกาศในราชกิจจานุเบกษา** เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐๙ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๓

**วันเริ่มใช้บังคับ** เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

**ผู้รักษาการ** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

**เหตุผลในการประกาศใช้**

โดยที่วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานผลิตบุคลากรทางการพยาบาลสนองความต้องการของสังคมและสภากาชาดไทยอันเป็นองค์กรที่ดำเนินการสาธารณกุศล เพื่อมนุษยธรรมตามหลักการของกาชาดสากลนั้น เป็นหน่วยงานในสังกัดของสภากาชาดไทย สมควรที่จะยกฐานะวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการพยาบาลให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อผลิตบุคลากรด้านการพยาบาลและจัดการศึกษาด้านการพยาบาลและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ**

พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์คำว่า

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย

“บุคลากรสถาบัน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานประจำในสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้จัดตั้งสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการพยาบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น และอยู่ภายใต้การดูแลอุปถัมภ์ของสภากาชาดไทย (มาตรา ๔)

### ๓. หมวด ๑ บททั่วไป

๓.๑ กำหนดให้สถาบันเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการพยาบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษา วิจัย ส่งเสริม และพัฒนาวิชาการและวิชาชีพการพยาบาลขั้นสูง ตลอดจนศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ให้บริการทาง วิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของ สภาวิชาชีพไทย เพื่อประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาประเทศ (มาตรา ๖)

๓.๒ กำหนดให้สถาบันอาจแบ่งส่วนงานออกเป็น สำนักงานสถาบัน สำนักวิชา ส่วนงานอื่น (มาตรา ๙)

๓.๓ กำหนดให้สถาบันอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบหรือยกเลิกการรับเข้า สมทบในสถาบันได้ (มาตรา ๑๑)

๓.๔ กำหนดให้สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือ สถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศไทย (มาตรา ๑๒)

๓.๕ กำหนดให้กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่บุคลากรสถาบันต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่า ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน (มาตรา ๑๓)

๓.๖ กำหนดที่มาของรายได้ของสถาบัน (มาตรา ๑๕)

๓.๗ กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยมีผู้อุทิศให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบันฯ หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบันฯ หรือได้มาโดยทางอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของ สถาบัน (มาตรา ๑๗)

### ๔. หมวด ๒ การดำเนินการ

๔.๑ กำหนดให้มีสภาสถาบัน และองค์ประกอบของสถาบันฯ (มาตรา ๒๐)

๔.๒ กำหนดให้มีสภาวิชาการ และองค์ประกอบของสภาวิชาการฯ (มาตรา ๒๔)

๔.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบัน และองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ (มาตรา ๖)

๔.๔ กำหนดให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบันฯ (มาตรา ๒๘)

๔.๕ กำหนดผู้รักษาการแทนอธิการบดี (มาตรา ๓๓)

### ๕. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

๕.๑ กำหนดให้สถาบันจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถาบันฯ (มาตรา ๓๗)

๕.๒ กำหนดให้สถาบันจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอนและการวัดผล ตามหลักสูตรนั้น (มาตรา ๓๙)

๕.๓ กำหนดให้สภาสถาบันจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีและหัวหน้า ส่วนงาน (มาตรา ๔๑)

๕.๔ กำหนดให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๒)

### ๖. หมวด ๔ การบัญชีและการตรวจสอบ

๖.๑ กำหนดให้สถาบันวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของสถาบัน เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี (มาตรา ๔๓)

๖.๒ กำหนดให้สถาบันจัดทำงบการเงินและบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของสถาบัน ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๔๔)

๖.๓ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบันฯ (มาตรา ๔๕)

๗. หมวด ๕ การกำกับและดูแล

๗.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันฯ เป็นการเฉพาะ (มาตรา ๔๙)

๗.๒ กำหนดให้บรรดาเรื่องที่สถาบันการพยาบาลแห่งสหประชาชาติไทยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๕๐)

๘. หมวด ๖ ตำแหน่งทางวิชาการ

๘.๑ กำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของสถาบัน ๔ ตำแหน่ง คือ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ โดยศาสตราจารย์นั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นบุคลากรสถาบัน โดยคำแนะนำของสภาสถาบันฯ (มาตรา ๕๑)

๘.๒ กำหนดให้ตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นบุคลากรสถาบัน โดยคำแนะนำของสภาสถาบันฯ (มาตรา ๕๒)

๘.๓ กำหนดให้บุคคลที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๕๕)

๙. หมวด ๗ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๙.๑ กำหนดปริญญาของสถาบันมี ๓ ชั้น คือ ปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี (มาตรา ๕๖)

๙.๒ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน และให้หรือร่วมให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ (มาตรา ๕๗)

๙.๓ กำหนดให้สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้ (มาตรา ๕๘)

๙.๔ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบันฯ เห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ ได้ (มาตรา ๖๐)

๙.๕ กำหนดให้สถาบันอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตได้ (มาตรา ๖๑)

๑๐. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๑๐.๑ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาและบุคลากรสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในสถาบันฯ โดยที่ตนไม่มีสิทธิหรือมีวิทยฐานะ หรือมีตำแหน่งเช่นนั้น (มาตรา ๖๔)

๑๐.๒ กำหนดโทษสำหรับผู้ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบัน ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันฯ หรือส่วนงานของสถาบันฯ ที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ชอบ (มาตรา ๖๕)

## ๑๑. บทเฉพาะกาล

๑๑.๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ อำนาจหน้าที่ บุคลากร งบประมาณ และรายได้ของ สภาการศึกษาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการของวิทยาลัยพยาบาล สภาการศึกษา ตามข้อบังคับและระเบียบ ซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยสภาการศึกษา ไปเป็นของสถาบัน ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามรายการ ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยข้อเสนอของสภาการศึกษา

ให้บุคลากรซึ่งโอนมาตามวรรคหนึ่ง ยังคงดำรงตำแหน่งเดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้รับ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่นเท่าที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นซึ่งต้องไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับ อยู่เดิม (มาตรา ๖๖)

๑๑.๒ ให้สิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน รวมทั้งการใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับทรัพย์สิน ที่เกิดขึ้นหรือที่มีอยู่ตามบันทึกที่สภาการศึกษาจัดทำไว้ให้แก่วิทยาลัยพยาบาล สภาการศึกษา โอนไปเป็นของ สถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (มาตรา ๖๗)

๑๑.๓ เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาการทำงานสำหรับการคำนวณสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของบุคลากร ซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๖ ให้นับเวลาทำงานในขณะที่เป็นบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาล สภาการศึกษา ต่อเนื่องกับเวลาทำงานของบุคลากรสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๘)

๑๑.๔ ให้นักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล สภาการศึกษาอยู่ในวันก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนักศึกษาของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

ให้หลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาล สภาการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้เป็นหลักสูตรการศึกษาของสถาบันต่อไป (มาตรา ๗๒)

นางสาววรรณัช สว่างแจ้ง / จัดทำ



## พระราชบัญญัติ

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๙

### ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้สถาบันเป็นสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพขั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตกศิลป์ ช่างศิลป์ และทัศนศิลป์ ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๑/๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘ สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้นได้

การจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น หรือการยกเลิกการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕/๑) และ (๕/๒) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“(๕/๑) อนุมัติการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น หรือยกเลิกการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วม

(๕/๒) กำกับมาตรฐานการศึกษา ควบคุมคุณภาพ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการศูนย์ รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หัวหน้าภาควิชา ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และอาจารย์พิเศษ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๓๘/๑ ในสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานวิทยาเขต ให้มีผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีและผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานวิทยาเขต แล้วแต่กรณี

ในสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ให้มีหัวหน้าสำนักงานคณบดี หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของกองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง แล้วแต่กรณี

คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต หัวหน้าสำนักงานคนบตี หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๑ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันหรือในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่น”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน ระบบการบริหารงานบุคคล การกำกับมาตรฐานการศึกษา ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของสถาบัน อีกทั้งยังไม่มีบทบัญญัติให้สถาบันสามารถจัดการศึกษาร่วมได้ ทำให้การจัดการศึกษาของสถาบันเป็นไปโดยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้การจัดการศึกษาและการดำเนินการของสถาบันเกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกาศใช้เป็นครั้งแรก ในสมัยรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี คือ พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับรองให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีฐานะเป็นนิติบุคคลในกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตกศิลป์ และช่างศิลป์ สืบสาน สร้างสรรค์ ศิลปะและมรดกทางศิลปวัฒนธรรม ทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติและส่งเสริมการผลิตบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ช่างศิลปกรรม ศิลปินอาชีพ ครูศิลปะ นักวิชาการ และนักวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมสุนทรียศาสตร์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

ต่อมากฎหมายดังกล่าว ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ มีหลักการ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยแก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ให้จัดการศึกษารวมถึงด้านทัศนศิลป์ เพิ่มอำนาจหน้าที่ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ให้สามารถจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นได้ รวมทั้งการให้ปริญญาในการจัดการศึกษาดังกล่าว และให้สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีอำนาจอนุมัติการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยรวมและกำกับมาตรฐานการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กฎหมายกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของอธิการบดีให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีและผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต และเพิ่มบทบาทหน้าที่ให้สำนักงานอธิการบดี สำนักงานวิทยาเขต สำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง มีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบงานของส่วนราชการ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ จากนั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในวาระที่หนึ่งและตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๑๕ คนเพื่อพิจารณารายละเอียด กำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๓๐ วัน ทั้งนี้ มีการขยายเวลาในการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและบรรจุวาระการประชุมสภาวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙ จากนั้น ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตราและในวาระที่สามมีมติเห็นชอบพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ และส่งพระราชบัญญัตินี้ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ทั้งนี้ คณะกรรมการการวิสามัญเห็นควรตั้งข้อสังเกตไว้ ๒ ประการ คือ (๑) ควรมีการแก้ไขเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๒) เนื่องจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถาบันศึกษาสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นให้การศึกษาวิชาชีพเฉพาะด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตกศิลป์ ช่างศิลป์ และทัศนศิลป์ ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น แต่ถ้ามารจัด

การศึกษาของสถาบันจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) จะทำให้ผู้เรียนมีเนื้อหาและช่วงเวลาการเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทำให้การเรียนวิชาชีพเฉพาะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

## ๑. พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๓๒ ก วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญา เป็นนิติบุคคล สามารถดำเนินกิจการได้โดยอิสระ พัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ สมควรมีกฎหมายรับรอง ให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีฐานะเป็นนิติบุคคลในกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และช่างศิลป์ สืบสาน สร้างสรรค์ ศิลปะและมรดกทางศิลปวัฒนธรรมทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และส่งเสริมการผลิตบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ช่างศิลปกรรม ศิลปินอาชีพ ครูศิลปะ นักวิชาการ และนักวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมสุนทรียศาสตร์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

#### ๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“สภาคณาจารย์และบุคลากร” หมายความว่า สภาคณาจารย์และบุคลากรสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาของสถาบันที่มีคณะ สำนัก วิทยาลัย ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตั้งแต่สองส่วนราชการขึ้นไปตั้งอยู่ในเขตการศึกษานั้นตามที่สภาสถาบันกำหนด

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงวัฒนธรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕)

#### ๒. หมวด ๑ บททั่วไป

๒.๑ กำหนดให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพขั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ช่างศิลป์ ทั้งไทยและสากล

รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น (มาตรา ๘)

๒.๒ กำหนดให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์แบ่งส่วนราชการเป็นดังนี้ (๑) สำนักงานอธิการบดี (๒) สำนักงานวิทยาเขต (๓) บัณฑิตวิทยาลัย (๔) คณะ (๕) สำนัก (๖) วิทยาลัย (๗) ศูนย์ (มาตรา ๙)

๒.๓ กำหนดให้การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ สำนัก วิทยาลัย และศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ออกเป็นกฎกระทรวง การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณะบดี สำนักงานผู้อำนวยการ ภาควิชา และกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวง และการแบ่งส่วนราชการเป็นงาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างานให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน (มาตรา ๑๐)

๒.๔ กำหนดให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์รับสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นเข้าสมทบ ในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันสมทบนั้นได้ การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน และประกาศในราชกิจจานุเบกษา การควบคุมสถาบันการศึกษา ชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๑๑)

๒.๕ กำหนดให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีรายได้จากเงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้หรือจัดหาประโยชน์ ในที่ราชพัสดุซึ่งสถาบันปกครองดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์ เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน เงินอุดหนุนจากราชการส่วนท้องถิ่น หรือเงินอุดหนุนอื่นที่สถาบันได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินการของสถาบัน และรายได้หรือผลประโยชน์อื่น (มาตรา ๑๒)

๒.๖ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้มาจากการให้ หรือซื้อจากเงินรายได้ ของสถาบัน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน หรือได้มาโดยวิธีอื่นตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน (มาตรา ๑๓)

๒.๗ กำหนดให้บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ ภายใต้วัตถุประสงค์ของสถาบันตามมาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันจะต้องจัดการตาม เงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง เงื่อนไขดังกล่าว สถาบันต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน (มาตรา ๑๔)

### ๓. หมวด ๒ การดำเนินการ

๓.๑ กำหนดให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วย นายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อธิบดีกรมศิลปากร ประธานสภาคณาจารย์ และบุคลากร และอธิการบดี กรรมการสภาสถาบันจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณะบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ กรรมการสภาสถาบันจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำสถาบันข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสามคน ซึ่งจะได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบันโดยคำแนะนำของนายกสภาสถาบัน ให้สภาสถาบัน

แต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาสถาบัน และให้สภาสถาบันแต่งตั้งกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภาสถาบัน (มาตรา ๑๕)

๓.๒ กำหนดให้นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติของการเป็นนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันในประเภทนั้น สภาสถาบันให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เป็นบุคคลล้มละลาย และเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (มาตรา ๑๖)

๓.๓ กำหนดให้สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบัน และให้มีอำนาจหน้าที่ (๑) วางนโยบายของสถาบันเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสนับสนุนกิจการของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับงานด้านศิลปวัฒนธรรม (๒) วางระเบียบ ออกข้อบังคับและประกาศของสถาบัน และอาจมอบให้ส่วนราชการใดในสถาบันเป็นผู้วางระเบียบ ออกข้อบังคับและประกาศสำหรับส่วนราชการนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้ (๓) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร (๔) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการของสถาบันตามมาตรา ๙ รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว (๕) อนุมัติรับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในสถาบันและการยกเลิกการสมทบ (๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (๗) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง และถอดถอนนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ (๘) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ (๙) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของสถาบัน (๑๐) วางระเบียบและออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงาน การเงิน การจัดหารายได้และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน (๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาสถาบัน (๑๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับกิจการของสถาบันตามที่อธิการบดีเสนอ และอาจมอบหมายให้อธิการบดีปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาสถาบันได้ (๑๓) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำในกิจการของสถาบันต่ออธิการบดี (๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบันที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ (มาตรา ๑๗)

๓.๔ กำหนดให้การประชุมสภาสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๑๘)

๓.๕ กำหนดให้สภาวิชาการ ประกอบด้วย (๑) ประธานสภาวิชาการ ได้แก่ อธิการบดี (๒) รองประธานสภาวิชาการ ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (๓) กรรมการสภาวิชาการจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งเลือกจากคณบดี (๔) กรรมการสภาวิชาการจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งเลือกจากผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ (๕) กรรมการสภาวิชาการจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำสถาบันข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน (๖) กรรมการสภาวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวนหนึ่งคน และบุคลากรภายนอกที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ทัศนศิลป์ ข่างศิลป์ หรือด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน ให้สภาวิชาการแต่งตั้ง

คณาจารย์ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน โดยคำแนะนำของอธิการบดีคนหนึ่ง เป็นเลขานุการสภาวิชาการ และอาจแต่งตั้งบุคคลใดอีกไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้ (มาตรา ๑๙)

๓.๖ กำหนดให้สภาวิชาการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรการเรียน การสอน การวิจัย การวัดผลการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน เสนอความเห็นเกี่ยวกับการรวมและการยกเลิก สาขาวิชาต่อสภาสถาบัน เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอนตามหลักสูตรของสถาบันต่อสภาสถาบัน พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการของสถาบันต่อสภาสถาบัน ส่งเสริมการวิจัยที่สอดคล้องกับ การกิจของสถาบันและความต้องการของชุมชน แต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาวิชาการ และปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการ ตามที่สภาสถาบันมอบหมาย (มาตรา ๒๐)

๓.๗ กำหนดให้มีสภาคณาจารย์และบุคลากรประกอบด้วย ประธานและกรรมการซึ่งมาจาก คณาจารย์ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันซึ่งปฏิบัติงานในสถาบัน จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของประธานและกรรมการ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาคณาจารย์และบุคลากรให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๑)

๓.๘ กำหนดให้สภาคณาจารย์และบุคลากร มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อสภาสถาบัน และอธิการบดีในกิจการต่าง ๆ ของสถาบัน ส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรมการทำงานที่ดีของคณาจารย์ ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันซึ่งปฏิบัติงานในสถาบัน รวมถึงสร้างและส่งเสริม ความสามัคคีในหมู่คณาจารย์ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันซึ่งปฏิบัติงาน ในสถาบัน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๒๒)

๓.๙ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และจะให้ มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภาสถาบัน กำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๒๓)

๓.๑๐ กำหนดให้อธิการบดีได้มาจากทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของ สภาสถาบัน อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ สภาสถาบัน ให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ ถูกลงโทษทางวินัย อย่างร้ายแรงหรือถูกให้ออกจากราชการเพราะเหตุมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ ส่วนรองอธิการบดีนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี สำหรับผู้ช่วยอธิการบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน ทั้งนี้ เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย (มาตรา ๒๔)

๓.๑๑ กำหนดให้อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือ เทียบเท่าจากสถาบันหรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในสถาบันหรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน และกำหนดให้ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอน

หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง (มาตรา ๒๕)

๓.๑๒ กำหนดให้อธิการบดี มีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการและของสถาบัน รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการและของสถาบัน จัดทำแผนพัฒนาสถาบันและปฏิบัติตามแผนงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการศูนย์ รองหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้ากอง รองหัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และอาจารย์พิเศษ และรักษาระเบียบวินัย จรรยาบรรณ และมารยาทแห่งวิชาชีพของคณาจารย์ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน รวมถึงเสนอแผนดำเนินงานและงบประมาณประจำปี ตลอดจนรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของสถาบันต่อสภาสถาบัน และส่งเสริม สนับสนุนกิจการนักศึกษาและปฏิบัติการร่วมกับสถาบันอื่น โดยเป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั่วไป และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบ ข้อบังคับและประกาศของสถาบัน หรือตามที่สภาสถาบันมอบหมาย (มาตรา ๒๖)

๓.๑๓ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน และกำหนดให้ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๕ (๓) คนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี และให้นำความในมาตรา ๔๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๒๗)

๓.๑๔ กำหนดให้ในวิทยาเขตหนึ่งให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขตนั้นแทนอธิการบดีตามที่ได้รับมอบหมาย และจะให้มีผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีและรองอธิการบดีมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๒๘)

๓.๑๕ กำหนดให้ในวิทยาเขตหนึ่งให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ประกอบด้วย รองอธิการบดี ประจำวิทยาเขตเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง ให้คณะกรรมการประจำวิทยาเขต แต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ ซึ่งจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต และการจัดระบบบริหารในวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๙)

๓.๑๖ กำหนดให้คณะกรรมการประจำวิทยาเขตมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลให้วิทยาเขตปฏิบัติตามนโยบายและแผนพัฒนาวิทยาเขตตามที่สภาสถาบันกำหนด ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการต่าง ๆ ของวิทยาเขตแก่อธิการบดี ประสานงานระหว่างบัณฑิตวิทยาลัย คณะ สำนัก วิทยาลัย ศูนย์ และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะภายในวิทยาเขต พิจารณาเสนอการออกระเบียบปฏิบัติของวิทยาเขตต่ออธิการบดีและวางระเบียบหรือออกข้อบังคับอื่นตามที่สภาสถาบันมอบหมาย พิจารณาเสนอแผนพัฒนา แผนงาน และงบประมาณประจำปีของส่วนราชการต่าง ๆ ของวิทยาเขตต่ออธิการบดี แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๓๐)

๓.๑๗ กำหนดให้คณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของบัณฑิตวิทยาลัย และให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้ และกำหนดให้คณบดีนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยการสรรหาตามข้อบังคับของสถาบันจากผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และกำหนดให้รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดี และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนรองคณบดีโดยคำแนะนำของคณบดี โดยคณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี หรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนคณบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณาจารย์ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณบดีเป็นผู้รักษาราชการแทนคณบดีเป็นการชั่วคราว เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย (มาตรา ๓๑)

๓.๑๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย คณบดี เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และการจัดระบบบริหารในบัณฑิตวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๒)

๓.๑๙ กำหนดให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้ คุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณบดีและรองคณบดีดังกล่าว และการรักษาราชการแทน ให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๓)

๓.๒๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย คณบดีเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำคณะ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำคณะ และการจัดระบบบริหารในคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๔)

๓.๒๑ กำหนดให้คณะกรรมการประจำคณะ มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและแผนงานของคณะ ให้สอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเสนอต่อสภาวิชาการ พิจารณาวางระเบียบและออกข้อบังคับภายในคณะตามที่สภาสถาบันมอบหมาย พิจารณาให้ความเห็นชอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการก่อนเสนอสภาวิชาการ จัดการวัดผล ประเมินผล และควบคุมคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของคณะ รวมถึงส่งเสริมงานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณบดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของคณะหรือตามที่อธิการบดีมอบหมาย ทั้งยังมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อดำเนินการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะ (มาตรา ๓๕)

๓.๒๒ กำหนดให้ในกรณีที่มิเหตุผลความจำเป็น อาจแบ่งภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาในคณะก็ได้ โดยให้มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาให้อธิการบดีแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำสถาบัน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน โดยการ

สรรหาตามข้อบังคับของสถาบันจากผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคนบตี และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอน หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาโดยคำแนะนำของ คนบตี ส่วนคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาตามวรรคสอง และการรักษาราชการแทนให้นำมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม (มาตรา ๓๖)

๓.๒๓ กำหนดให้มีผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนัก ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ แล้วแต่กรณี และจะให้มีรองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการศูนย์ หรือรองหัวหน้า ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดเพื่อทำหน้าที่และ รับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะมอบหมายก็ได้ ส่วนคุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง และการรักษาราชการแทน ให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๗)

๓.๒๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำสำนัก ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะ ส่วนองค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา อำนาจและหน้าที่ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำสำนัก กรรมการประจำศูนย์ หรือกรรมการประจำส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำสำนัก คณะกรรมการประจำศูนย์ และคณะกรรมการประจำส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และการจัดระบบบริหารงานในสำนัก ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะให้เป็นไป ตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๘)

๓.๒๕ กำหนดให้มีผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย และ จะให้มีรองผู้อำนวยการวิทยาลัยตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยมอบหมายก็ได้ ส่วนคุณสมบัติ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ของผู้อำนวยการวิทยาลัย และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย และการรักษาราชการแทนให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ในวิทยาลัยให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๙)

๓.๒๖ กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ส่วนองค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา อำนาจและหน้าที่ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำ วิทยาลัย ตลอดจนการประชุม และการดำเนินงานของคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และการจัดระบบบริหารงานในวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๐)

๓.๒๗ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คนบตี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชาและหัวหน้า ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองและผู้ช่วยของ ตำแหน่งดังกล่าว จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง อยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว จะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกหนึ่งตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน (มาตรา ๔๑)

๓.๒๘ กำหนดให้การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าภาควิชาและหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๒)

๓.๒๙ กำหนดให้อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติการหรือการดำเนินการอื่นใดที่อธิการบดีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ อธิการบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีประจำวิทยาเขต คณบดี ผู้อำนวยการ และหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีเฉพาะในราชการของส่วนราชการนั้นก็ได้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารราชการในวิทยาเขต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ สำนัก วิทยาลัย ศูนย์ และภาควิชา หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชา และกำหนดให้ผู้ปฏิบัติราชการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิการบดีกำหนด (มาตรา ๔๓)

๓.๓๐ กำหนดให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน ในกรณีที่ถูกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนด้วย (มาตรา ๔๔)

#### ๔. หมวด ๓ ตำแหน่งทางวิชาการ

๔.๑ กำหนดให้คณาจารย์ประจำสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีตำแหน่งทางวิชาการคือ (๑) ศาสตราจารย์ (๒) รองศาสตราจารย์ (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (๔) อาจารย์ และศาสตราจารย์จะได้รับทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบัน ส่วนคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำสถาบันดังกล่าว ให้เป็นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา ๔๕)

๔.๒ กำหนดให้ศาสตราจารย์พิเศษจะได้รับทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้ซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำสถาบัน ส่วนคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๖)

๔.๓ กำหนดให้ศาสตราจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภาสถาบันอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศและเป็นประโยชน์แก่สถาบัน ส่วนคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๗)

๔.๔ กำหนดให้สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำสถาบัน เป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของอธิการบดี และอธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีได้เป็นคณาจารย์ประจำสถาบัน เป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ส่วนคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๘)

๔.๕ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านาม เพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามดังกล่าวให้ใช้อักษรย่อดังนี้ ศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ ศ. ศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ศ.(พิเศษ) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ใช้อักษรย่อ ศ.(เกียรติคุณ) รองศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ รศ. รองศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ รศ.(พิเศษ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ใช้อักษรย่อ ผศ. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ใช้อักษรย่อ ผศ.(พิเศษ) (มาตรา ๔๙)

#### ๕. หมวด ๔ ปริญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๕.๑ กำหนดให้ปริญญามีสามชั้น คือ ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด. ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม. ปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ. (มาตรา ๕๐)

๕.๒ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๕๑)

๕.๓ กำหนดให้สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองก็ได้ (มาตรา ๕๒)

๕.๔ กำหนดให้สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ คือ (๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว (๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีแล้ว (๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี (๔) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา และตามหลักสูตรที่ต่ำกว่าอนุปริญญา (มาตรา ๕๓)

๕.๕ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิ และคุณธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน นายกสภาสถาบัน หรือกรรมการสภาสถาบันในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้ ส่วนชั้น สาขาของปริญญาเกิตติมศักดิ์ และหลักเกณฑ์การให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๔)

๕.๖ กำหนดให้สถาบันกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน ครูประจำตำแหน่งผู้บริหาร และครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันก็ได้ การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ส่วนครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใดโดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๕)

๕.๗ กำหนดให้สภาสถาบันอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันก็ได้ ในกรณีการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ดังกล่าวเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของสถาบันหรือสภาสถาบัน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน สภาสถาบันอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และเครื่องแต่งกายนักศึกษาได้ (มาตรา ๕๖)

#### ๖. หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

๖.๑ กำหนดโทษผู้ที่ใช้ตรา เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครูประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของสถาบันโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนเป็นนักศึกษา หรือมีตำแหน่ง ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของสถาบันโดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้ หรือมีตำแหน่ง หรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น (มาตรา ๕๗)

๖.๒ กำหนดโทษผู้ที่ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันไม่ว่าจะเป็นสีใด หรือทำด้วยวิธีใด ๆ และใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบัน ปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการ ของสถาบันที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากสถาบัน (มาตรา ๕๘)

#### ๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยช่างศิลป์ วิทยาลัยช่างศิลป์นครศรีธรรมราช และวิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี สังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม มาเป็นของสถาบัน ตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ข้าราชการซึ่งโอนไปเป็นข้าราชการของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ยังคงดำรงตำแหน่ง หรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะเดิม และรับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ ไม่น้อยกว่าเดิมต่อไปจนกว่าจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาหรือตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๕๙)

๗.๒ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และกรรมการสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่นายกสภาสถาบัน และกรรมการสภาสถาบัน ตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อไป จนกว่าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการเลือกกรรมการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ (มาตรา ๖๐)

๗.๓ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ และกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี หัวหน้าภาควิชา และ หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือภาควิชาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแบ่งส่วนราชการและแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีให้นับวาระการดำรงตำแหน่งของบุคคลดังกล่าวเป็นวาระการดำรงตำแหน่ง ต่อเนื่องในการนับวาระตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยของผู้ดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจะพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๖๑)

๗.๔ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งเป็น ผู้บริหารวิทยาลัยต่าง ๆ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งหรือตำแหน่งที่มีวิทยฐานะเดิม ต่อไป จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งหรือได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ ในการบริหารงานของวิทยาลัย (มาตรา ๖๒)

๗.๕ กำหนดให้นับวาระการดำรงตำแหน่งเป็นวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องในการนับวาระการ ดำรงตำแหน่งของอธิการบดีตามมาตรา ๖๑ ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๓)

๗.๖ กำหนดให้ผู้ที่เป็ศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามพระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์ประจำของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้ผู้ที่เป็อาจารย์ พิเศษของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็อาจารย์พิเศษของสถาบันต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง (มาตรา ๖๔)

๗.๗ กำหนดให้ในระหว่างที่ไม่มีสภาวิชาการตามมาตรา ๑๙ ให้สภาสถาบันตามมาตรา ๖๐ ทำหน้าที่สภาวิชาการจนกว่าจะได้มีสภาวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๕)

๗.๘ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรตามพระราชบัญญัติการจัด การศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๑ และผู้ได้รับอนุปริญญา และประกาศนียบัตร ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง วิทยาลัยช่างศิลป์ วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ ให้มีศักดิ์และสิทธิเท่ากับผู้ที่ได้รับปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๖)

๗.๙ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ และข้อบังคับ ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๔๑ และ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๗)

## ๒. พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๕๗ ก วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ สถาบัน ระบบการบริหารงานบุคคล การกำกับมาตรฐานการศึกษา ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของ สถาบัน อีกทั้งยังไม่มีบทบัญญัติให้สถาบันสามารถจัดการศึกษารวมได้ทำให้การจัดการศึกษาของสถาบัน เป็นไปโดยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้การจัดการศึกษาและ การดำเนินการของสถาบันเกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๘ โดยกำหนดให้สถาบันเป็นสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา และส่งเสริมวิชาการตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ช่างศิลป์ และทัศนศิลป์ ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอนทำการแสดงทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุงและเผยแพร่วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๑๑/๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ของสถาบัน โดยกำหนดให้สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้นได้ โดยกำหนดให้การจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมถึงการควบคุมการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔)

๓. เพิ่มบทบัญญัติ มาตรา ๑๗ (๕/๑) และ (๕/๒) อำนาจหน้าที่ที่สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยกำหนดให้สถาบันมีอำนาจอนุมัติการจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมและกำกับมาตรฐานการศึกษา ควบคุมคุณภาพ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๕)

๔. แก้ไขอำนาจหน้าที่ของอธิการบดีในมาตรา ๒๖ (๔) โดยกำหนดให้อธิการบดีมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอน ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการศูนย์ รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หัวหน้าภาควิชา ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาและอาจารย์พิเศษ (มาตรา ๖)

๕. เพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๓๘/๑ โดยกำหนดให้ในสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานวิทยาเขต มีผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีและผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานอธิการบดีและสำนักงานวิทยาเขต แล้วแต่กรณี ส่วนในสำนักงานคณะบดี สำนักงานผู้อำนวยการกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองให้มีหัวหน้าสำนักงานคณะบดี สำนักงานผู้อำนวยการกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต หัวหน้าสำนักงานคณะบดี หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๗)

๖. แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๕๑ เพิ่มอำนาจของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยสถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการสอบในสถาบันหรือในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษา ร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น (มาตรา ๘)



พระราชบัญญัติ  
สภาความมั่นคงแห่งชาติ  
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙  
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ  
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒

(๒) พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า ภาวะที่ประเทศปลอดจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย  
บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิต  
โดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตย  
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ  
อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

“นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า นโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

“ภัยคุกคาม” หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

#### หมวด ๑

#### สภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิكدังต่อไปนี้

(๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสภา

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภา

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้บัญชาการทหารสูงสุด

ให้เลขาธิการเป็นสมาชิกและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภา สภาอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ผู้ที่ได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นสมาชิกตามวรรคหนึ่งสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

มาตรา ๗ สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(๒) เสนอแนะและให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคง หรือประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

(๓) พิจารณากำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนบริหารวิกฤตการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๔) กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณา

(๕) ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ

(๖) กำกับและติดตามการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานสภาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมสภา มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๙ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมสภาโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ สภามีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในด้านนั้น

คณะที่ปรึกษาดังวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านที่ได้รับการแต่งตั้ง เพื่อเสนอความเห็นต่อสภา หรือพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภามอบหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

มาตรา ๑๑ สภาจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้ง และการปฏิบัติงานของผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

มาตรา ๑๒ ให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๐ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

## หมวด ๒ ความมั่นคงแห่งชาติ

### ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้นตามข้อเสนอแนะของสภา

ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและของประชาชนด้วย

การประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้ทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

(๓) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ

(๔) การรักษาความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๕ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๖ ให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ให้หน่วยงานของรัฐเสนอแผนงานหรือโครงการดังกล่าวต่อสำนักงานเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำงบประมาณ นำความเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาด้วย

แผนงานหรือโครงการใดจะถือเป็นแผนงานหรือโครงการเรื่องสำคัญตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการซึ่งเป็นเรื่องสำคัญตามมาตรา ๑๖ เพื่อสนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือประสานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่าการดำเนินงานใดของหน่วยงานของรัฐไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือแผนงานหรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอความเห็นต่อสภาเพื่อพิจารณาเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

## ส่วนที่ ๒

### การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ในกรณีที่มีสถานการณ์ซึ่งมีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สำนักงานแจ้งเตือนสถานการณ์ดังกล่าวพร้อมเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และให้สำนักงานรายงานการดำเนินการดังกล่าวต่อสภา

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือ

เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเพื่อป้องกัน แก้อันตราย หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรียังไม่พิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สภาเป็นผู้ใช้อำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่จำเป็นและเหมาะสมจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

เมื่อการใช้อำนาจของสภาสิ้นสุดลงตามวรรคสองแล้ว ให้สภารายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกาศให้สถานการณ์ใดเป็นสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคาม และการยกเลิกการประกาศ รวมทั้งการกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ให้เป็นไปตามที่สภากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่าการพิจารณาเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สภาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา หรือในกรณีที่สภาเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

#### หมวด ๓

#### สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๒๑ ให้มีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของสภา และศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับงานของสภา

(๒) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติตามเป้าหมายและแนวทางที่สภากำหนดเพื่อเสนอต่อสภา

(๓) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๔) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และให้ความเห็น ตลอดจนอำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติงานใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และแจ้งเตือนสถานการณ์ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ พิสูจน์ทราบและคาดการณ์ภัยคุกคาม และการประเมินกำลังอำนาจของชาติ

(๖) ประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศในกิจการด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อม และด้านวิชาการที่เกี่ยวกับความมั่นคง

(๗) ศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนา ส่งเสริม และเผยแพร่ข้อมูลหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่สภานายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ให้เลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยในการพิจารณาเสนอชื่อผู้ซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ให้สภาเสนอชื่อบุคคลเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

#### บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๓ บรรดาคำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีคำสั่งหรือมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีความเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติภารกิจในการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคง และแนวโน้มภัยคุกคามด้านความมั่นคง รูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ซึ่งมีความเชื่อมโยงและสลับซับซ้อนครอบคลุมมิติด้านการเมือง การป้องกันประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งภายในและภายนอกประเทศ การรักษาผลประโยชน์ของชาติ โดยใช้กลไกของพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในเรื่ององค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ให้สามารถปฏิบัติภารกิจในการประเมินสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง การแจ้งเตือนและประเมินภัยคุกคามในอนาคต การจัดทำและบริหารนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างเหมาะสมต่อไป

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ทุกส่วนราชการเร่งจัดทำร่างกฎหมายใหม่หรือปรับปรุงกฎหมายเดิมและเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของกฎหมายที่ล้าสมัยหรือเพื่อแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศ ประกอบกับรองนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบงานด้านกฎหมาย (นายวิษณุ เครืองาม) ได้สั่งการให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ได้ใช้บังคับมานาน สมควรแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สามารถรักษาผลประโยชน์ของชาติและแจ้งเตือนภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานด้านความมั่นคงสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถรับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของชาติ และประชาชน สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. .... ขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ มีข้อดีดังนี้

๑. ทำให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จากการกำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติทำหน้าที่ติดตามประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม รวมทั้งมีการจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๒. ทำให้ทิศทางการดำเนินงานด้านความมั่นคงมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ให้สอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนไป เพื่อให้การทำงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติมีความสอดคล้องกับกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงที่กำหนดขึ้นใหม่หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติม

๓. ทำให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม โดยกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้ง ให้ได้รับทราบการประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องทำเป็นประกาศพระบรมราชโองการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔. การกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติอาจมีมติให้เชิญรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา หรือผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคง หรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในเรื่องนั้น ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะสมาชิกเฉพาะกิจด้วยก็ได้ ซึ่งจะทำให้สามารถได้รับข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อแนวทางแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่เข้าใจสภาพปัญหาอย่างแท้จริง ทำให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. การกำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงด้านต่าง ๆ รวมทั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ทั้งนี้ เพื่อให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีคลังสมองด้านความมั่นคง เพื่อช่วยพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ช่วยให้ประเทศมีมาตรการรองรับภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้ง มีการรักษาความมั่นคงแห่งชาติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและปกติสุข

จึงได้ตราพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีดังนี้

**ประกาศในราชกิจจานุเบกษา** เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๘๕ ก วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ หน้า ๑

**วันเริ่มใช้บังคับ** ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

**ผู้รักษาการ** นายกรัฐมนตรี

**เหตุผลในการประกาศใช้**

เนื่องจากบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ โดยมีความเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ และมีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่โดยที่กลไกการดำเนินการด้านความมั่นคงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติภารกิจในการจัดทำและบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงให้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และการแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคาม หรือการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามและการประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคาม ตลอดจนการดำเนินการอื่นที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์นั้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและแนวโน้มภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ**

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ ในพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๔

“ความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า ภาวะที่ประเทศปลอดจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิต

โดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

“นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ” หมายความว่า นโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

“ภัยคุกคาม” หมายความว่า ภาวะหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคง ซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง สลับซับซ้อน หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้างต่อความมั่นคงแห่งชาติ

“สภา” หมายความว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

## ๒. หมวด ๑ สภาความมั่นคงแห่งชาติ

๒.๑ กำหนดให้มีสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสภา รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นสมาชิก และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นสมาชิกและเลขานุการ (มาตรา ๖)

๒.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (มาตรา ๗)

๒.๓ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ประธานสภาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมสภา มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา หรืออาจขอให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้ (มาตรา ๘)

๒.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมสภาโดยอนุโลม (มาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาของสภาซึ่งมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ด้านละไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในด้านที่จะได้รับการแต่งตั้ง และผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านความมั่นคงหรือนักวิชาการด้านความมั่นคงในด้านนั้น (มาตรา ๑๐)

๒.๖ กำหนดให้สภาความมั่นคงแห่งชาติจะแต่งตั้งผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจตามมาตรา ๖ วรรคสาม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภามอบหมายก็ได้ (มาตรา ๑๑)

๒.๗ กำหนดให้ประธานสภา สมาชิก ผู้เคยเป็นสมาชิกเฉพาะกิจซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ กรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๒)

### ๓. หมวด ๒ ความมั่นคงแห่งชาติ

#### ๓.๑ ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๑) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้นตามข้อเสนอแนะของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ (มาตรา ๑๓)

๒) กำหนดให้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ (มาตรา ๑๔)

๓) กำหนดให้เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หรือการปฏิบัติราชการอื่นใด ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว (มาตรา ๑๕)

๔) กำหนดให้สำนักงานประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (มาตรา ๑๖)

๕) กำหนดให้สำนักงานติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง และแผนงานหรือโครงการซึ่งเป็นเรื่องสำคัญตามมาตรา ๑๖ เพื่อสนับสนุน อำนาจการ หรือประสานการดำเนินการที่จำเป็น รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัดหรือปรับปรุงการดำเนินงานดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (มาตรา ๑๗)

#### ๓.๒ ส่วนที่ ๒ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

๑) กำหนดให้สำนักงานติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ และจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ (มาตรา ๑๘)

๒) กำหนดให้ในกรณีที่มีสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาประกาศระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินการอื่นที่จำเป็น ต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเพื่อป้องกัน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามดังกล่าว (มาตรา ๑๙)

๓) กำหนดให้ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเห็นว่าการพิจารณาเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่จะกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ ให้นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องให้สภาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา หรือในกรณีที่สภาเห็นว่าการดำเนินการในเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สภาเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๐)

๔. หมวด ๓ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๔.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (มาตรา ๒๑)

๔.๒ กำหนดให้มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ (มาตรา ๒๒)

๕. บทเฉพาะกาล

๕.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับบรรดาคำสั่งหรือมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีคำสั่งหรือมติเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๒๓)

๕.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้จะมีมติเป็นอย่างอื่น (มาตรา ๒๔)

นางธิดารัตน์ อุ่ณจันทร์ / จัดทำ



## พระราชบัญญัติ

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๙

### สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

“ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งประธานกรรมการ ก.ล.ต. หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการ ก.ล.ต. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าหกคน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

“ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการกำกับตลาดทุนเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๓๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๓/๑ ในกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ สำหรับกองทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนตามประเภทกองทรัสต์และประเภทหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๓

(๑) ผู้ที่จะเป็นผู้ก่อตั้งทรัสต์หรือผู้ก่อตั้งทรัสต์ เฉพาะกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก

(๒) ผู้มีหน้าที่จัดการกองทรัสต์

เมื่อยื่นคำขอแล้ว ก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ ให้บุคคลตาม (๑) และ (๒) มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูลเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ และภายหลังที่ได้รับอนุญาต ให้บุคคลตาม (๒) มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวด ๒ การออกหลักทรัพย์ของบริษัท และหมวด ๓ การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน เช่นเดียวกับที่กำหนดให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

ในกรณีที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. เห็นสมควรเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของหลักทรัพย์ บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ผู้ลงทุน และการเสนอขายหลักทรัพย์นั้น คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บุคคลตาม (๑) และ (๒) ได้รับยกเว้นการปฏิบัติหรือปฏิบัติแตกต่างไปจากบทบัญญัติในส่วนที่ ๔ การจัดทำทะเบียนและการโอนของหมวด ๒ การออกหลักทรัพย์ของบริษัท หรือมาตรา ๘๘ ทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้

มาตรา ๓๓/๒ ในกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ตามประเภทที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ซึ่งผลตอบแทนของหลักทรัพย์นั้นขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบุคคลอื่นที่มีใช้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์โดยบุคคลอื่นนั้นยินยอม คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บุคคลอื่นนั้นมีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ในการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ซึ่งรวมถึงการเปิดเผยข้อมูลก่อนและภายหลังที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ด้วยก็ได้”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๕/๑ ภายใต้อำนาจมาตรา ๓๓ คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและอยู่ภายใต้อำนาจกฎหมายต่างประเทศที่มีมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนในตนเองเดียวกันกับที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ได้รับยกเว้นการปฏิบัติหรือปฏิบัติแตกต่างไปจากบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ หุ้นกู้ ส่วนที่ ๓ การออกหุ้นกู้มีประกัน ส่วนที่ ๔ การจัดทำทะเบียนและการโอน หรือส่วนที่ ๕

การเปิดเผยข้อมูลและผู้สอบบัญชี ของหมวดนี้ หรือตามหมวด ๓ การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน ทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของหลักทรัพย์ บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ผู้ลงทุน และการเสนอขายหลักทรัพย์นั้น”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ห้ามมิให้บริษัทจำกัดออกหุ้นกู้ มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ออกหุ้นกู้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ห้ามมิให้ คัดดอกเบี้ยเกินอัตรา มาใช้บังคับแก่หลักทรัพย์ประเภทหุ้นกู้และตัวเงินที่เสนอขายตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๕/๑ ในส่วนที่ ๔ การจัดทำทะเบียนและการโอน ของหมวด ๒ การออกหลักทรัพย์ของบริษัท แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๕๕/๑ ให้นำความในส่วนนี้และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องไปใช้บังคับแก่การจัดทำทะเบียน และการโอนหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๓ ด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. เห็นสมควรเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของหลักทรัพย์ ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียน และการโอนหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่งแตกต่างไปจากบทบัญญัติในส่วนนี้ได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

“คณะกรรมการกำกับตลาดทุนอาจออกประกาศเพื่อผ่อนผันหรือยกเว้นหน้าที่การจัดทำหรือส่งข้อมูล ตามวรรคหนึ่ง โดยคำนึงถึงความจำเป็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้ลงทุนก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๙ ให้กรรมการ ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารตามที่สำนักงานประกาศกำหนด และผู้สอบบัญชีของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ มีหน้าที่จัดทำและเปิดเผย รายงานการถือและการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของตน คู่สมรสหรือผู้ที่ อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน ประกาศกำหนด

หลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) หลักทรัพย์ของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ตามที่สำนักงาน ประกาศกำหนด

(๒) หลักทรัพย์ใด ๆ ที่ออกโดยบุคคลอื่นที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือหลักทรัพย์นั้นที่จะซื้อ ขาย ได้มา หรือจำหน่ายไปซึ่งหลักทรัพย์ตาม (๑) หรือได้รับผลตอบแทนที่อ้างอิงกับราคาหรือผลตอบแทนของหลักทรัพย์ตาม (๑)

(๓) สัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่กำหนดให้ส่งมอบหลักทรัพย์ หรือที่กำหนดให้ผลตอบแทนของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับราคาหรือผลตอบแทนของหลักทรัพย์ตาม (๑) หรือ (๒)

การรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการถือและการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าโดยนิติบุคคลซึ่งบุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละสามสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลดังกล่าว โดยให้นับรวมสิทธิออกเสียงของคู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลนั้นด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผนชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ โดยอนุโลม และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวเป็นนิติบุคคล ผู้มีหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงกรรมการ ผู้จัดการ และผู้บริหารของนิติบุคคลนั้นตามที่สำนักงานประกาศกำหนดด้วย”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิก (๓) ของมาตรา ๑๒๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๒๖/๑ ในการจัดการกองทุนรวม บริษัทหลักทรัพย์จะลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ต่อเมื่อได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งในโครงการจัดการกองทุนรวมที่ได้รับอนุมัติและในหนังสือชี้ชวน และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการที่สำนักงานประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๒๒๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“ในกรณีที่ไม่มีวันปิดสมุดทะเบียน ให้ให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับแก่กรณีที่คณะกรรมการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์กำหนดวันที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๘๙/๒๖ หรือกำหนดวันที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผล สิทธิในการซื้อหรือได้รับหลักทรัพย์หรือหุ้นเพิ่มทุน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๑ การป้องกันการกระทำความไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ มาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๓๙ มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ ของหมวด ๘ การกระทำความไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์และการเข้าถือ

หลักทรัพย์เพื่อประกอบกิจการ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

### “ส่วนที่ ๑

#### การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

มาตรา ๒๓๘ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่หลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์

มาตรา ๒๓๙ ในส่วนนี้

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้บริหารตามมาตรา ๘๙/๑

“อำนาจควบคุมกิจการ” หมายความว่า อำนาจควบคุมกิจการตามมาตรา ๘๙/๑

“สัญญาซื้อขายล่วงหน้า” หมายความว่า สัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

“ข้อมูลภายใน” หมายความว่า ข้อมูลที่ยังมิได้มีการเปิดเผยต่อประชาชนเป็นการทั่วไปซึ่งเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหรือมูลค่าของหลักทรัพย์

“ผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์” หมายความว่า ผลกระทบที่ทำให้ราคาหลักทรัพย์สูงขึ้น ต่ำลงลงที่ หรือเป็นการพุงราคาหลักทรัพย์

มาตรา ๒๔๐ ห้ามมิให้บุคคลใดบอกกล่าว เผยแพร่ หรือให้คำรับรองข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความอันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานราคาซื้อขายหลักทรัพย์ หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ โดยประการที่น่าจะทำให้มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์หรือต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

มาตรา ๒๔๑ ห้ามมิให้บุคคลใดวิเคราะห์หรือคาดการณ์ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานราคาซื้อขายหลักทรัพย์ หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ โดยนำข้อมูลที่รู้ว่าเป็นเท็จหรือไม่ครบถ้วนอันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญ มาใช้ในการวิเคราะห์หรือคาดการณ์หรือละเลยที่จะพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว หรือโดยบิดเบือนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์หรือคาดการณ์ และได้เปิดเผยหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์หรือคาดการณ์นั้นต่อประชาชน โดยประการที่น่าจะมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์หรือต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

มาตรา ๒๔๒ ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น เว้นแต่

(ก) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย คำสั่งศาล หรือคำสั่งของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(ข) เป็นการปฏิบัติตามภาระผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ทำขึ้นก่อนที่ตนจะรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

(ค) เป็นการกระทำโดยตนมิได้เป็นผู้รู้เห็นหรือตัดสินใจ แต่ได้มอบหมายให้ผู้ได้รับอนุญาตหรือจดทะเบียนตามกฎหมายให้จัดการเงินทุนหรือการลงทุน ตัดสินใจในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์นั้น หรือ

(ง) เป็นการกระทำในลักษณะที่มีได้เป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่นหรือในลักษณะตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

(๒) เปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมและไม่ว่าด้วยวิธีใด โดยรู้หรือควรรู้ว่าผู้รับข้อมูลอาจนำข้อมูลนั้นไปใช้ประโยชน์ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการกระทำในลักษณะที่มีได้เป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่นหรือในลักษณะตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔๓ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๒๔๒

(๑) กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

(๒) พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่รับผิดชอบข้อมูลภายในหรือที่สามารถเข้าถึงข้อมูลภายใน

(๓) บุคคลซึ่งอยู่ในฐานะที่สามารถรู้ข้อมูลภายในอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษากฎหมาย ผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน หรือบุคคลอื่นใดที่ทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายใน และให้รวมถึงพนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ร่วมงานของบุคคลดังกล่าว ที่อยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในนั้น

(๔) กรรมการ อนุกรรมการ ผู้แทนนิติบุคคล ตัวแทน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษา หรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ สำนักงาน ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือฐานะที่สามารถรู้ข้อมูลภายในอันได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) นิติบุคคลซึ่งบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มีอำนาจควบคุมกิจการ

มาตรา ๒๔๔ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังต่อไปนี้ ซึ่งมีพฤติกรรมซื้อขายหลักทรัพย์หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกิดไปจากปกติวิสัยของตน เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๒๔๒

(๑) ผู้ถือหลักทรัพย์เกินร้อยละห้าของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ โดยให้นับรวมหลักทรัพย์ที่ถือโดยคู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถือหลักทรัพย์

(๒) กรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมกิจการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกิจการในกลุ่มของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่รับผิดชอบข้อมูลภายในหรือที่สามารถเข้าถึงข้อมูลภายในได้

(๓) บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือบุตรบุญธรรมของบุคคลตามมาตรา ๒๔๓

(๔) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกันของบุคคล  
ตามมาตรา ๒๔๓

(๕) คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาของบุคคลตามมาตรา ๒๔๓ หรือบุคคลตาม (๓)  
หรือ (๔)

กิจการในกลุ่มของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตาม (๒) หมายความว่า บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย  
หรือบริษัทร่วมของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔๔/๑ ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์  
รวมทั้งพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าว ซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลเกี่ยวกับการสั่งซื้อ  
หรือขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลูกค้ารายใดของบริษัทหลักทรัพย์นั้น กระทำการดังต่อไปนี้  
ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น ในประการที่น่าจะทำให้ลูกค้ารายดังกล่าวเสียประโยชน์

(๑) ส่ง แก่ไข หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเกี่ยวกับ  
หลักทรัพย์นั้น โดยใช้โอกาสดำเนินการก่อนที่ตนจะดำเนินการตามคำสั่งของลูกค้ารายดังกล่าวแล้วเสร็จ

(๒) เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับคำสั่งของลูกค้ารายดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่น โดยรู้หรือควรรู้ว่าบุคคลนั้น  
จะอาศัยข้อมูลดังกล่าวเพื่อทำการส่ง แก่ไข หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า  
ที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์นั้นได้ก่อนที่ตนจะดำเนินการตามคำสั่งของลูกค้ารายดังกล่าวแล้วเสร็จ

มาตรา ๒๔๔/๒ ให้นำความในมาตรา ๒๔๔/๑ มาใช้บังคับแก่บริษัทหลักทรัพย์ที่ประกอบ  
ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุน และพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าว ซึ่งรู้  
หรือครอบครองข้อมูลเกี่ยวกับการสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของกองทุน  
หรือกิจการอื่นที่มีลักษณะในทำนองเดียวกับกองทุน ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์นั้นบริหารจัดการทรัพย์สินหรือการลงทุน  
ให้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔๔/๓ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือซื้อหรือขายหลักทรัพย์ อันเป็นการทำให้บุคคลทั่วไป  
เข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์

(๒) ส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือซื้อหรือขายหลักทรัพย์ ในลักษณะต่อเนื่องกันโดยมุ่งหมาย  
ให้ราคาหลักทรัพย์หรือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาด

มาตรา ๒๔๔/๔ มิให้นำมาตรา ๒๔๔/๓ มาใช้บังคับแก่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) การซื้อหรือขายหลักทรัพย์เพื่อทำหน้าที่รักษาระดับราคาตามข้อตกลงในการจัดจำหน่าย  
หลักทรัพย์ให้กับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ โดยได้ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน  
ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) การซื้อหุ้นคืน หรือการจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนในโครงการซื้อหุ้นคืน โดยได้ปฏิบัติตามประกาศ  
ของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) การซื้อหรือขายหลักทรัพย์ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔๔/๕ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ทำให้บุคคลทั่วไป เข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๔๔/๓ (๑) หรือเป็นการกระทำ ที่ทำให้ราคาหลักทรัพย์หรือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาด ตามมาตรา ๒๔๔/๓ (๒) แล้วแต่กรณี

(๑) ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ซึ่งในที่สุดบุคคลที่ได้ประโยชน์จากการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ยังคง เป็นบุคคลคนเดียวกัน

(๒) ส่งคำสั่งซื้อหลักทรัพย์โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการ ได้ส่งขาย หรือจะส่งขายหลักทรัพย์เดียวกัน ในจำนวนใกล้เคียงกัน ราคาใกล้เคียงกัน และภายในเวลาใกล้เคียงกัน

(๓) ส่งคำสั่งขายหลักทรัพย์โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองหรือบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำการ ได้ส่งซื้อ หรือจะส่งซื้อหลักทรัพย์เดียวกัน ในจำนวนใกล้เคียงกัน ราคาใกล้เคียงกัน และภายในเวลาใกล้เคียงกัน

(๔) ส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในช่วงก่อนเปิดหรือช่วงก่อนปิดตลาดหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี โดยมุ่งหมายให้ราคาเปิดหรือราคาปิดของหลักทรัพย์นั้นสูงหรือต่ำกว่า ที่ควรจะเป็น

(๕) ส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการซื้อ หรือขายหลักทรัพย์ของบุคคลอื่น ซึ่งมีผลทำให้บุคคลอื่นต้องส่งคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในราคาที่สูงกว่า หรือต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

มาตรา ๒๔๔/๖ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้กระทำการดังต่อไปนี้ เป็นตัวการในการกระทำความผิด ตามมาตรา ๒๔๔/๓

(๑) เปิดบัญชีธนาคารร่วมกันเพื่อการชำระเงินหรือรับชำระเงินที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการ ซื้อขายหลักทรัพย์

(๒) ยอมให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์จากบัญชีธนาคารของตนเพื่อการชำระเงินหรือรับชำระเงิน ที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์

(๓) ยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของตน

(๔) ชำระเงินหรือรับชำระเงินค่าซื้อขายหลักทรัพย์แทนกัน

(๕) นำเงินหรือทรัพย์สินอื่นมาวางเป็นประกันในการซื้อขายหลักทรัพย์แทนกัน

(๖) ยอมให้บุคคลอื่นรับประโยชน์หรือรับผิดชอบในการชำระเงินที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากการ ซื้อขายหลักทรัพย์ของตน หรือ

(๗) โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ระหว่างกัน

มาตรา ๒๔๔/๗ ห้ามมิให้บุคคลใดส่ง แก๊ซ หรือยกเลิกคำสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์เข้าไป ในระบบซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ โดยรู้หรือควรรู้ว่าการกระทำ

ดังกล่าวนี้ น่าจะทำให้ราคาหลักทรัพย์หรือปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด และเป็นเหตุให้ระบบซื้อขายหลักทรัพย์ล่าช้าหรือหยุดชะงัก”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๖๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ให้นำความในมาตรา ๒๖๔ และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๖๔/๒ พยานหลักฐานที่ได้มาตามความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างประเทศกับสำนักงานให้นำมาใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีทั้งปวงได้”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๖๖/๑ ข้อมูล ข้อเท็จจริง เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่สำนักงานส่งมอบในการกล่าวโทษผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนอาจนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนคดีอาญาได้”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกชื่อหมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๑๒

โทษทางอาญา”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖๘/๑ และมาตรา ๒๖๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๖๘/๑ บุคคลตามมาตรา ๓๓/๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง ในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูล หรือหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติภายหลังการได้รับอนุญาตเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น และในกรณีที่เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ ให้เปรียบเทียบได้เช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๖๘/๒ บุคคลตามมาตรา ๓๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดตามมาตรา ๓๓/๒ ให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ในการเปิดเผยข้อมูล ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น และในกรณีที่เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ ให้เปรียบเทียบได้เช่นเดียวกัน”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓/๑ วรรคสาม มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๕/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗๓ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๒ หรือมาตรา ๑๙๓ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๕/๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๙๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗๕ ผู้ที่มีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยรายงานตามมาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๙ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทใดกระทำความผิดตามมาตรานี้ ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๑/๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๑/๔ คณะกรรมการบริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๙/๑๕ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ประธานกรรมการบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๙/๑๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๑/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๑/๑๐ ผู้ใดมีหน้าที่ส่งหรือเปิดเผยเอกสารหรือข้อมูลดังต่อไปนี้ แสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) เอกสารหรือข้อมูลที่ส่งต่อสำนักงานหรือตลาดหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๑๙๙

(๒) เอกสารหรือข้อมูลที่ส่งหรือเปิดเผยต่อผู้ถือหุ้นหรือประชาชนทั่วไปตามบทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ การบริหารกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

(๓) เอกสารหรือข้อมูลที่ส่งหรือเปิดเผยต่อสำนักงานหรือผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๔๖ มาตรา ๒๔๗ มาตรา ๒๔๘ หรือมาตรา ๒๕๐”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๒ บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๘ (๗) หรือ (๑๐) มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๙ (๔) มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๓ ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๖ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐

มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๓๕ หรือมาตรา ๑๕๐ ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๓๖ หรือมาตรา ๑๓๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๘ (๓) หรือ (๑๐) มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๓๙ (๔) มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ หรือมาตรา ๑๔๔ ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๘๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๓ วรรคสอง ถ้าการกระทำความผิด ของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของ บริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๘๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ (๕) ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบ ในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๒ หรือมาตรา ๒๔๔/๓ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๐ หรือมาตรา ๒๔๑ เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙๖/๑ และมาตรา ๒๙๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๙๖/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๔/๓ (๒) หรือมาตรา ๒๔๔/๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙๖/๒ กรณีความผิดตามมาตรา ๒๙๖ หรือมาตรา ๒๙๖/๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดได้รับหรือพึงได้รับผลประโยชน์จากการกระทำความผิดนั้น ให้ปรับเป็นเงินไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ ทั้งนี้ ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าค่าปรับขั้นต่ำที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๖ หรือมาตรา ๒๙๖/๑ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙๗ ผู้ใดยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารที่ใช้ชำระค่าซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อปกปิดตัวตนของบุคคลที่ใช้บัญชีดังกล่าว ในประการที่บุคคลนั้นอาจนำบัญชีไปใช้ในการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามส่วนที่ ๑ การป้องกันการกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ของหมวด ๘ การกระทำความผิดไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารของบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการอันไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน”

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๙๗/๑ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเลยกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๘๑/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘๑/๑๐ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๖/๑ หรือมาตรา ๒๙๗ ให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดกระทำการหรือดเว้นกระทำการตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ชดใช้เงินในจำนวนที่เท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการกระทำความผิดนั้น โดยให้ตกเป็นของแผ่นดิน

(๒) ห้ามเข้าซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

(๓) ห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหารในบริษัทที่ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทหลักทรัพย์ภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

(๔) ชดใช้ค่าใช้จ่ายของสำนักงานเนื่องจากการตรวจสอบการกระทำความผิดนั้นคืนให้แก่สำนักงาน หากผู้กระทำความผิดไม่ชดใช้เงินตาม (๑) หรือค่าใช้จ่ายตาม (๔) ให้ศาลมีอำนาจออกหมายบังคับคดี โดยให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ถือว่าสำนักงานเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา”

มาตรา ๓๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๙๙/๑ มาตรา ๒๙๙/๒ และมาตรา ๒๙๙/๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๙๙/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบันทึกการยินยอมที่กำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งตามมาตรา ๓๑๗/๔ (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙๙/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่กำหนดมาตรการลงโทษตามมาตรา ๒๙๗/๑ (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๓๑๗/๔ (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙๙/๓ บริษัทหลักทรัพย์หรือผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าผู้ใด ให้บริการกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๙๗/๑ หรือมาตรา ๒๙๘/๒ โดยรู้หรือควรรู้ว่ามีกำหนดมาตรการลงโทษตามบันทึกการยินยอมหรือโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๐ เว้นแต่จะได้กำหนดความรับผิดชอบของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลไว้เป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๐๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๒ ผู้ใดแจ้งข้อความหรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสำนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๓๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๐๒/๑ ผู้ใดนำส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานที่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรแสดงในสาระสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสำนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕ วรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑๔ และมาตรา ๓๑๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑๔ ผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๖/๑ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าด้วยการใช้ สิ่ง ชูเชิญ จ้าง หรือด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๓๑๕ ผู้ใดกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๖/๑ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าก่อนหรือขณะกระทำความผิด ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น เว้นแต่ผู้นั้นมิได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้น”

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๑๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๑๖/๑ ความผิดตามหมวดนี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้มีอายุความหนึ่งปี โดยเริ่มนับแต่วันที่สำนักงานวินิจฉัยว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและรู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกระทำความผิดนั้น”

มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๑๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑๗ ความผิดตามมาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๓ มาตรา ๒๗๔ มาตรา ๒๗๕ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๑/๑ มาตรา ๒๘๑/๓ มาตรา ๒๘๑/๔ มาตรา ๒๘๑/๕ มาตรา ๒๘๑/๖ มาตรา ๒๘๑/๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘๑/๘ มาตรา ๒๘๑/๙ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๕ ทวิ มาตรา ๒๘๕ ตริ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๖ ทวิ มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๑ มาตรา ๒๙๒ มาตรา ๒๙๓ มาตรา ๒๙๔ มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๒๙๙/๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้”

มาตรา ๔๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๒ มาตรา ๓๑๗/๓ มาตรา ๓๑๗/๔ มาตรา ๓๑๗/๕ มาตรา ๓๑๗/๖ มาตรา ๓๑๗/๗ มาตรา ๓๑๗/๘ มาตรา ๓๑๗/๙ มาตรา ๓๑๗/๑๐ มาตรา ๓๑๗/๑๑ มาตรา ๓๑๗/๑๒ มาตรา ๓๑๗/๑๓ และมาตรา ๓๑๗/๑๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

#### “หมวด ๑๒/๑

#### มาตราการลงโทษทางแพ่ง

มาตรา ๓๑๗/๑ ให้การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดนั้นได้

(๑) กระทำการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๙๖ หรือมาตรา ๒๙๖/๑

(๒) แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๘๑/๑๐

(๓) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการหรือผู้บริหารตามมาตรา ๘๙/๗ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๘๑/๒ วรรคหนึ่ง

(๔) ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารที่ใช้ชำระค่าซื้อขายหลักทรัพย์ หรือใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารของบุคคลอื่น อันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๙๗

การนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำ ผลกระทบต่อตลาดทุน พยานหลักฐานที่อาจนำมาใช้พิสูจน์ความผิด และความคุ้มค่าในการดำเนินมาตรการนั้น

มาตรา ๓๑๗/๒ ในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๑๗/๑ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้สำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้ และในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งเห็นสมควรใช้มาตรการลงโทษทางแพ่ง ให้สำนักงานแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบด้วย

มาตรา ๓๑๗/๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่ง” ประกอบด้วย อัยการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และเลขาธิการ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

กรรมการตามวรรคหนึ่งอาจมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองมาประชุมแทนได้

ให้นำความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด และให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงาน

มาตรา ๓๑๗/๔ มาตรการลงโทษทางแพ่ง ได้แก่

(๑) ค่าปรับทางแพ่งตามมาตรา ๓๑๗/๕

(๒) ชดใช้เงินในจำนวนที่เท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑๗/๑

(๓) ห้ามเข้าซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

(๔) ห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหารในบริษัทที่ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทหลักทรัพย์ภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสิบปี

(๕) ชดใช้ค่าใช้จ่ายของสำนักงานเนื่องจากการตรวจสอบการกระทำความผิดนั้นคืนให้แก่สำนักงาน

มาตรา ๓๑๗/๕ ให้กำหนดค่าปรับทางแพ่ง ดังนี้

(๑) กรณีตามมาตรา ๓๑๗/๑ (๑) หรือ (๒) ให้ปรับเป็นเงินไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่บุคคลนั้นได้รับไว้หรือพึงได้รับจากการกระทำความผิดนั้น แต่ต้องไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท ในกรณีที่ไม่สามารถคำนวณผลประโยชน์ได้ ให้ปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท

(๒) กรณีตามมาตรา ๓๑๗/๑ (๓) หรือ (๔) ให้ปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๓๑๗/๖ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งตามมาตรา ๓๑๗/๑ ได้ หากสำนักงานเห็นว่าควรใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดนั้นให้สำนักงานเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งพิจารณาว่าควรดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดนั้นหรือไม่ อย่างไร หากคณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่ควรนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับ ให้ดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดนั้นต่อไป

มาตรา ๓๑๗/๗ เมื่อคณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งเห็นควรให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดและได้กำหนดวิธีการในการบังคับตามมาตรการลงโทษทางแพ่งตามควรแก่กรณีแล้ว และผู้กระทำความผิดยินยอมที่จะปฏิบัติตามมาตรการลงโทษทางแพ่งตามที่กำหนดให้สำนักงานจัดทำบันทึกการยินยอมและเมื่อผู้นั้นได้ชำระเงินครบถ้วนแล้ว ให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินตามบันทึกการยินยอมหรือชำระไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามที่ยินยอมไว้ภายในสามปีนับแต่วันที่ผิดนัด

มาตรา ๓๑๗/๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมที่จะระงับคดีตามมาตรา ๓๑๗/๗ ให้สำนักงานฟ้องผู้กระทำความผิดต่อศาลเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต่อไป ในกรณีที่ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินตามมาตรา ๓๑๗/๔ (๒) หรือ (๕) ให้คิดดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จด้วย

เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งและผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินครบถ้วนแล้ว ให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

มาตรา ๓๑๗/๙ เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามมาตรา ๓๑๗/๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๑๗/๘ แล้ว คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นได้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๑๗/๑๐ เมื่อคณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งหรือศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งตามมาตรา ๓๑๗/๔ (๓) หรือ (๔) ให้สำนักงานแจ้งบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือกรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการหรืองดเว้นดำเนินการ เพื่อให้มีผลตามที่กำหนดไว้ในบันทึกการยินยอม หรือคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้นด้วย

มาตรา ๓๑๗/๑๑ ถ้าบุคคลหลายคนร่วมกันกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑๗/๑ ในระหว่างบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลทั้งหลายนั้นต่างต้องรับผิดชอบเป็นส่วนเท่า ๆ กัน เว้นแต่โดยพฤติการณ์จะวินิจฉัยได้เป็นประการอื่น

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๑๗/๑ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลหรือแต่ละนิติบุคคลเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องถูกดำเนินการตามมาตรการลงโทษทางแพ่งตามหมวดนี้ด้วย โดยต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๓๑๗/๑๒ เงินที่ผู้กระทำความผิดได้ชำระตามมาตรา ๓๑๗/๔ เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๓๑๗/๔ (๕) คืนให้แก่สำนักงานแล้ว เหลือเท่าใดให้ตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๓๑๗/๑๓ ให้นำอายุความฟ้องคดีอาญามาใช้บังคับแก่การฟ้องคดีเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งสำหรับการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งได้ตามมาตรา ๓๑๗/๑

มาตรา ๓๑๗/๑๔ การดำเนินการทางศาลตามหมวดนี้ ให้อยู่ต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดีด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๔๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๓๔/๑ ให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายกันอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ในวันที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ เป็นบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๓ และมีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์”

มาตรา ๔๖ ให้แก้ไขและตัดถ้อยคำในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) ในมาตรา ๓๕ ให้แก้ไขคำว่า “มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔” เป็นคำว่า “และมาตรา ๓๓”

(๒) ในมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๖ (๑) และมาตรา ๒๘๗ ให้แก้ไขคำว่า “มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔” เป็นคำว่า “หรือมาตรา ๓๓”

(๓) ในมาตรา ๔๑ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๖ วรรคสอง ให้ตัดคำว่า “หรือมาตรา ๓๔” ออก

มาตรา ๔๗ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่งตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนด้วย ทั้งนี้ มาตรการบังคับที่จะนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดจะกำหนดได้ไม่เกินอัตราโทษตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้ในขณะกระทำความผิด

มาตรา ๔๘ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพี่ยงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งยังมีข้อจำกัดบางประการ ทำให้ไม่สามารถใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญากับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดแทนมาตรการลงโทษทางอาญาได้ในบางกรณี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

### พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

#### ความเป็นมา

เนื่องจากพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้การกระทำที่เป็น การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา แต่โดยที่การดำเนินการเพื่อนำบุคคล ที่กระทำความผิดมาลงโทษยังมีข้อจำกัด โดยคดีอาญามีมาตรฐานการพิสูจน์ที่สูงตามหลัก “ปราศจากเหตุสงสัย” (beyond reasonable doubt) แต่เนื่องจากพยานหลักฐานในคดีหลักทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นพยานแวดล้อม จึงทำให้ เป็นการยากที่โจทก์จะพิสูจน์ให้ได้ตามมาตรฐานดังกล่าว รวมทั้งองค์ประกอบความผิดของการกระทำอันไม่เป็นธรรม เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์มีความซับซ้อนและไม่ชัดเจน ทำให้มาตรการการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดที่กำหนดไว้ไม่อาจบังคับใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวกฎหมาย และทำให้ ประชาชนทั่วไปลดความเชื่อถือในความเป็นธรรมและโปร่งใสของตลาดทุนไทย

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มี การแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๔ ครั้ง คือ

๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒
๒. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖
๓. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้ง ๕ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

#### ๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๔ มาตรา ๗ ถึงมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๓๑ มาตรา ๒๖๒ มาตรา ๒๖๓ มาตรา ๓๑๘ ถึงมาตรา ๓๒๐ และมาตรา ๓๓๒ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

#### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การพัฒนาตลาดทุนของประเทศที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นการพัฒนาตลาดรองซึ่งเป็นตลาดซื้อขาย หลักทรัพย์เป็นหลัก แต่ยังขาดการพัฒนาตลาดแรกอันเป็นตลาดสำหรับหลักทรัพย์ออกใหม่ควบคู่กันไปด้วย ทำให้บทบาทที่สำคัญของตลาดรองในการเป็นตลาดที่สนับสนุนตลาดแรกไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้จึงต้องเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตลาดแรกได้กว้างขวางขึ้นและให้มีตราสารประเภทต่าง ๆ ได้มากขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุน นอกจากนี้โดยที่การควบคุมดูแลในเรื่องที่เกี่ยวกับตลาดทุนมีกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องหลายฉบับและอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานทำให้การกำกับและพัฒนาตลาดทุน ขาดความเป็นเอกภาพ ทั้งยังขาดมาตรการที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมควรมีกฎหมายและหน่วยงานที่เป็นศูนย์รวมในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๓ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๔๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ และพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามของคำว่า “หลักทรัพย์” “ตัวเงิน” “หุ้นกู้” “ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์” “หนังสือชี้ชวน” “บริษัท” “บริษัทหลักทรัพย์” “ธุรกิจหลักทรัพย์” “การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์” “การค้าหลักทรัพย์” “การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน” “การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์” “การจัดการกองทุนรวม” “การจัดการกองทุนส่วนบุคคล” “หลักทรัพย์จดทะเบียน” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “สำนักงาน” “เลขาธิการ” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ การกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แบ่งเป็น ๒ ส่วน

๓.๑ ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๘ – มาตรา ๑๖)

กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๖ ปี โดยมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลในเรื่องหลักทรัพย์ ธุรกิจหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง องค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ การออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน การเข้าถึงหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการและการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

๓.๒ ส่วนที่ ๒ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๗ – มาตรา ๓๑)

กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีสำนักใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง โดยปฏิบัติงานเป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีทุนประเดิมประกอบด้วยเงินที่โอนมาตามมาตรา ๓๑๙ และมาตรา ๓๒๐ และมีเงินสำรองประเภทต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงการคลัง และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการของสำนักงานและจัดให้มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

๔. หมวด ๒ การออกหลักทรัพย์ของบริษัท แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน

๔.๑ ส่วนที่ ๑ การอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (มาตรา ๓๒ – มาตรา ๓๘)

กำหนดห้ามมิให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และห้ามมิให้บริษัทมหาชนจำกัดเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ประเภทหุ้น หุ้นกู้ ตัวเงิน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ และหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และห้ามมิให้บริษัทจำกัดเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ประเภทหุ้น หุ้นกู้ ตัวเงิน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น

และหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด เว้นแต่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด หรือ การเสนอขายหลักทรัพย์ที่ไม่อาจแปลงสภาพแห่งสิทธิเป็นหุ้นได้ หรือได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

#### ๔.๒ ส่วนที่ ๒ หุ้นกู้ (มาตรา ๓๙ – มาตรา ๔๐)

กำหนดให้หุ้นกู้ของบริษัทต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าฉบับละ ๑๐๐ บาท โดยชำระเป็นเงิน และ ผู้ซื้อจะขอหักกลบลบหนี้กับบริษัทได้ ใบหุ้นกู้ต้องมีรายการตามที่กำหนด

#### ๔.๓ ส่วนที่ ๓ การออกหุ้นกู้มีประกัน (มาตรา ๔๑ – มาตรา ๔๙)

กำหนดให้การขออนุญาตเพื่อออกหุ้นกู้มีประกัน ผู้ขออนุญาตต้องดำเนินการตามที่กำหนด และกำหนดให้ผู้ออกหุ้นกู้มีประกันที่เสนอขายหุ้นกู้มีประกันต่อผู้ถือหุ้นหรือต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ แล้ว ให้ผู้ออกหุ้นกู้มีสิทธิและหน้าที่ตามข้อกำหนด และให้ผู้ออกหุ้นกู้มีประกันแต่งตั้งผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ตามคำยินยอมของผู้ถือหุ้นกู้ พร้อมกับดำเนินการจำนอง จำน่า หรือจัดให้มีหลักประกันให้กับผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้อย่างกล่าว

#### ๔.๔ ส่วนที่ ๔ การจัดทำทะเบียนและการโอน (มาตรา ๕๐ – มาตรา ๕๕)

กำหนดให้บริษัทที่ออกหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ จัดให้มีทะเบียนผู้ถือหลักทรัพย์ดังกล่าว และกำหนดให้การโอนหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือจะสมบูรณ์ต่อเมื่อผู้มีชื่อแสดงว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนคนสุดท้าย ได้ส่งมอบใบหลักทรัพย์ดังกล่าวแก่ผู้รับโอนโดยลงลายมือชื่อสลักหลังแสดงการโอน

#### ๔.๕ ส่วนที่ ๕ การเปิดเผยข้อมูลและผู้สอบบัญชี (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๖๒)

๑) กำหนดให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์จัดทำและส่งงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. สามารถเปิดเผยรายงานหรือข้อมูลที่ได้รับ เพื่อประโยชน์ในการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนเกี่ยวกับฐานะ และผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์รวมทั้งการถือหลักทรัพย์ในบริษัทดังกล่าว และกำหนดให้มี ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบ และผู้สอบบัญชีต้องรายงาน ข้อสังเกตหรือเปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน และแจ้งพฤติการณ์ไว้ในรายงานการสอบทาน หรือรายงานการสอบบัญชีที่ตนจะลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็น พร้อมทั้งแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทราบ

#### ๕. หมวด ๓ การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน (มาตรา ๖๓ – มาตรา ๘๙)

กำหนดให้การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้เริ่มจัดตั้ง บริษัทมหาชนจำกัด บริษัทหรือเจ้าของหลักทรัพย์ได้ยื่นแบบแสดงรายงานข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และ ร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และมีผลใช้บังคับแล้ว

#### ๖. หมวด ๔ ธุรกิจหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น ๙ ส่วน

##### ๖.๑ ส่วนที่ ๑ การจัดตั้งและการออกใบอนุญาต (มาตรา ๙๐ – มาตรา ๙๓)

กำหนดให้การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์จะกระทำต่อเมื่อได้จัดตั้งในรูปบริษัทจำกัดหรือ บริษัทมหาชนจำกัดหรือเมื่อเป็นสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น ทั้งนี้ โดยได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต.

##### ๖.๒ ส่วนที่ ๒ การกำกับและควบคุม (มาตรา ๙๔ – มาตรา ๑๑๑)

กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องใช้คำนำหน้าชื่อว่า “บริษัทหลักทรัพย์ และคำลงท้ายว่า “จำกัด” และห้ามมิให้ผู้ใดที่ไม่ได้รับอนุญาตและไม่ได้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ใช้คำแสดงชื่อว่า “บริษัทหลักทรัพย์” และกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท

๖.๓ ส่วนที่ ๓ การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๑๒ – มาตรา ๑๑๓)

กำหนดให้การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องทำสัญญาเป็นหนังสือกับลูกค้าที่มอบหมายให้ทำการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และกำหนดให้การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือนอกตลาดหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการ ตลอดจนเรียกค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์กำหนด

๖.๔ ส่วนที่ ๔ การค้าหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๑๔)

กำหนดให้การค้าหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการค้าหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๖.๕ ส่วนที่ ๕ การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน (มาตรา ๑๑๕)

กำหนดให้การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด และคณะกรรมการ ก.ล.ต. จะกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการที่บริษัทหลักทรัพย์อาจเรียกจากลูกค้าในการเป็นที่ปรึกษาการลงทุนด้วยก็ได้

๖.๖ ส่วนที่ ๖ การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๑๖)

กำหนดให้การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด และคณะกรรมการ ก.ล.ต. จะกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการที่บริษัทหลักทรัพย์อาจเรียกจากลูกค้าในการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ด้วยก็ได้

๖.๗ ส่วนที่ ๗ การจัดการกองทุนรวม (มาตรา ๑๑๗ – มาตรา ๑๓๒)

กำหนดให้การจัดการกองทุนรวม บริษัทหลักทรัพย์จะจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมได้เมื่อคำขอจัดตั้งกองทุนรวมนั้นได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๖.๘ ส่วนที่ ๘ การจัดการกองทุนส่วนบุคคล (มาตรา ๑๓๓ – มาตรา ๑๔๐)

กำหนดให้การจัดการกองทุนส่วนบุคคล บริษัทหลักทรัพย์ต้องทำสัญญาเป็นหนังสือกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคล และจัดให้มีผู้รับฝากทรัพย์สินซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๖.๙ ส่วนที่ ๙ การเพิกถอนใบอนุญาตและการเลิกบริษัท (มาตรา ๑๔๑ – มาตรา ๑๕๒)

กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้สำนักงานรายงานต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ และในกรณีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่เป็นการสั่งเพิกถอนการประกอบกิจการทุกประเภท ให้บริษัทหลักทรัพย์ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวเป็นอันเลิกบริษัท โดยในการเพิกถอนใบอนุญาตของบริษัทหลักทรัพย์ ให้รัฐมนตรีแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นทราบแลปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น กับทั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันแห่งท้องถิ่นอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

๗. หมวด ๕ ตลาดหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน

๗.๑ ส่วนที่ ๑ การจัดตั้ง (มาตรา ๑๕๓ – มาตรา ๑๕๘)

กำหนดให้จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นเรียกว่า “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน

๗.๒ ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๕๙ – มาตรา ๑๗๗)

กำหนดให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ประกอบด้วย บุคคลซึ่งคณะกรรมการ ก.ล.ต. แต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน กับบุคคลซึ่งสมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้งอีกจำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ และผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์เป็นประธานกรรมการและกรรมการตลาดหลักทรัพย์โดยตำแหน่ง โดยมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายควบคุมดูแลการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์

๗.๓ ส่วนที่ ๓ การดำเนินงาน (มาตรา ๑๗๘ – มาตรา ๑๘๘)

กำหนดให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์เสนองบดุลและบัญชีรายได้รายจ่ายประจำปี ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองต่อที่ประชุมสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ภายใน ๔ เดือนนับแต่วันสิ้นปี ตลอดจนทำรายงานและจัดส่งเอกสารต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

๗.๔ ส่วนที่ ๔ หลักทรัพย์จดทะเบียน (มาตรา ๑๘๙ – มาตรา ๒๐๐)

กำหนดให้บุคคลที่ประสงค์จะนำหลักทรัพย์ที่ตนออกไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ จะต้องนำหลักทรัพย์นั้นไปจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ เมื่อตลาดหลักทรัพย์ได้รับคำขอจดทะเบียนแล้ว ให้พิจารณาและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์เพื่อส่งรับหรือไม่รับเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

๗.๕ ส่วนที่ ๕ การซื้อขายหลักทรัพย์เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๐๑ – มาตรา ๒๐๓)

กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์มีข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง หรือระหว่างสมาชิกกับลูกค้าของสมาชิก คู่พิพาทอาจยื่นคำร้องต่อตลาดหลักทรัพย์เพื่อขอให้มีการซื้อขายข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

๘. หมวด ๖ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์และศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้า แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

๘.๑ ส่วนที่ ๑ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๐๔ – มาตรา ๒๑๗)

กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์รวมกันไม่น้อยกว่า ๑๕ รายอาจขอรับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. จัดตั้งศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อให้บริการเป็นศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีได้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้ และศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล

๘.๒ ส่วนที่ ๒ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้า (มาตรา ๒๑๘)

กำหนดให้การจัดตั้ง การดำเนินงาน การกำกับและควบคุมกิจการศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้าให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๙. หมวด ๗ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

๙.๑ ส่วนที่ ๑ สำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และนายทะเบียนหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๑๙ – มาตรา ๒๒๙)

กำหนดให้ “สำนักหักบัญชี” หมายความว่า สถานที่อันเป็นศูนย์กลางการให้บริการเพื่อประโยชน์ในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่ได้มีการซื้อขายกัน รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้อง “ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์” หมายความว่า สถานที่อันเป็นศูนย์กลางการให้บริการรับฝากและถอนหลักทรัพย์ รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการหักบัญชี และกำหนดให้บุคคลที่จะประกอบกิจการเป็นสำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และนายทะเบียนหลักทรัพย์ จะต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

๙.๒ ส่วนที่ ๒ สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๓๐ – มาตรา ๒๓๗)

กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ที่จะรวมกันจัดตั้งสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ต้องได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. การขออนุญาตและการจดทะเบียนนั้น ให้บริษัทหลักทรัพย์ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งที่มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ รายยื่นคำขอต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

๑๐. หมวด ๘ การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และการเข้าถือหลักทรัพย์ เพื่อครอบงำกิจการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

๑๐.๑ ส่วนที่ ๑ การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๓๘ – มาตรา ๒๔๔)

กำหนดห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์บอกกล่าวข้อความอันเป็นเท็จโดยเจตนาให้ผู้อื่นสำคัญผิดในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และห้ามมิให้แพร่ข่าวข้อเท็จจริงอันอาจทำให้บุคคลอื่นเข้าใจว่าหลักทรัพย์จะมีราคาสูงขึ้นหรือลดลง

๑๐.๒ ส่วนที่ ๒ การเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (มาตรา ๒๔๕ – มาตรา ๒๕๙)

กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์เพื่อเข้าครอบงำกิจการมีความประสงค์มิให้หลักทรัพย์นั้นเป็นหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือที่ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ต่อไป ผู้ทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์โดยชัดแจ้งในคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ไว้ด้วย

๑๑. หมวด ๙ คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ (มาตรา ๒๖๐ – มาตรา ๒๖๑)

กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ ประกอบด้วย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๗ คน และกำหนดให้เจ้าของหลักทรัพย์ บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ บริษัท บริษัทหลักทรัพย์และผู้ที่มีผลกระทบต่อการสั่งการ ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของสำนักงานหรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยหรือคำสั่งดังกล่าว

๑๒. หมวด ๑๐ การกำกับและควบคุม (มาตรา ๒๖๒ – มาตรา ๒๖๓)

กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับและควบคุมโดยทั่วไปเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี

๑๓. หมวด ๑๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๖๔)

กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๑๔. หมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๒๖๕ – มาตรา ๓๑๗)

กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อห้ามให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ โดยมีค่าปรับเป็นเงินระหว่างโทษจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๕. หมวด ๑๓ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๓๑๘ – มาตรา ๓๔๔)

กำหนดให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้มีการโอนเงินคงเหลือจากกองทุนแก้ไขปัญหาธุรกิจหลักทรัพย์จำนวน ๕๐๕,๖๔๒,๖๔๔.๖๐ บาท พร้อมดอกผลของเงินดังกล่าว และโอนเงินคงเหลือจากกองทุนพัฒนาตลาดทุนจำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโอนเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

## ๒. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๓๗ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

## เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจการจัดการลงทุนประเภทหนึ่งซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ประเภทการจัดการกองทุนส่วนบุคคล ดังนั้น เพื่อให้การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นไปตามมาตรฐาน และหลักการเดียวกันกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคล สมควรกำหนดให้การกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคลให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และเป็นไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคลได้มากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “การจัดการกองทุนส่วนบุคคล” หมายความว่า การจัดการเงินทุนของบุคคล หรือคณะบุคคลที่ได้มอบหมายให้จัดการลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะมีการลงทุน ในทรัพย์สินอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำเป็นทางค้าปกติโดยได้รับค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนอื่น แต่ไม่รวมถึง การจัดการลงทุนตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๓ ยกเลิกบทนิยามในมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้สำนักงานมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติม วรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๙)

๓. กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้ว ตามจำนวนที่กำหนดสำหรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทใดประเภทหนึ่งหรือไม่ก็ได้ เว้นแต่บริษัท หลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการค้าหลักทรัพย์หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หรือที่มีการ ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ต้องกำหนดทุน จดทะเบียนซึ่งชำระแล้ว ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท (๑) มีการเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้าไว้ในความครอบครอง (๒) มีการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์เพื่อการลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์นั่นเอง (๓) มีการระดมรับผิดชอบ ต่อระบบชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๖)

๔. กำหนดให้ ส่วนที่ ๘ การจัดการกองทุนส่วนบุคคล ให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของผู้มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคล โดยใช้ความรู้ความสามารถ เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และบริษัทหลักทรัพย์ต้องจัดให้มีผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลและจัดให้มีผู้รับฝาก ทรัพย์สินโดยความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๘ การจัดการกองทุนส่วนบุคคล มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙ และ มาตรา ๑๔๐ ของหมวด ๔ ธุรกิจหลักทรัพย์)

๕. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๒๘ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐

มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๘ (๗) หรือ (๑๐) มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๙ (๙) มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีก ไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๒ และ มาตรา ๒๘๓)

๖. กำหนดให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๘๕ ทวิ และมาตรา ๒๘๕ ตริ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ “มาตรา ๒๘๕ ทวิ บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ ปฏิบัติให้ถูกต้อง ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่งด้วย ต้องระวาง โทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือยังมิได้ปฏิบัติ ให้ถูกต้อง ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๓ วรรคสอง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าการกระทำ ความผิดของบริษัทหลักทรัพย์เกิดจากการสั่งการ การกระทำการหรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้นผู้ใด ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิด ตามวรรคสามเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่งด้วย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๒๘๕ ตริ ผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลใดไม่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓๔ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๓๔ วรรคสองด้วย ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๘๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ “บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ (๕) ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ในกรณีที่ บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ (๕) ถ้าพิสูจน์ได้ว่าการกระทำความผิด ของบริษัทหลักทรัพย์เกิดจากการสั่งการ การกระทำการหรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้อง กระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้นผู้ใด ผู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ผู้สอบบัญชีผู้ใดของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ บริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม กองทุนส่วนบุคคล บริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือบริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงิน ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชีหรือข้อกำหนดเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดหรือทำรายงานเท็จ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๗ หรือมาตรา ๑๔๐ หรือ วรรคห้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๑๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ความผิดตามมาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๓ มาตรา ๒๗๔ มาตรา ๒๗๕ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘

มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๕ ทวิ มาตรา ๒๘๕ ตริ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๖ ทวิ มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๑ มาตรา ๒๙๒ มาตรา ๒๙๓ มาตรา ๒๙๔ มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๓๐๐ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบความผิดที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้” (มาตรา ๑๑)

### ๓. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๖๕ ก วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ หน้า ๔๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

#### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติห้ามบริษัทหลักทรัพย์ที่จัดการกองทุนรวมก่อภาระผูกพันใด ๆ แก่ทรัพย์สินของกองทุนรวม แต่การลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเป็นการบริหารการเงินที่สามารถนำมาใช้ลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียได้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้กองทุนรวมสามารถบริหารความเสี่ยงโดยการลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

#### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “การจัดการกองทุนรวม” หมายความว่า การจัดการลงทุนตามโครงการจัดการกองทุนรวมโดยการออกหน่วยลงทุนของแต่ละโครงการจำหน่ายแก่ประชาชน เพื่อนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนนั้นไปลงทุนหรือแสวงหาประโยชน์จากหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทรัพย์สินอื่นหรือไปหาดอกผลหรือแสวงหาประโยชน์โดยวิธีอื่น (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การจัดการกองทุนรวม” ในมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้การกู้ยืมเงินในนามของกองทุนรวม หรือก่อภาระผูกพันใด ๆ แก่ทรัพย์สินของกองทุนรวม เว้นแต่เป็นการเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๖ (๕))

### ๔. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๔๒ ก วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

#### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรกำกับดูแลตลาดทุนโดยปรับปรุงที่มา องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับตลาดทุนเพื่อทำหน้าที่ในการตรากฎเกณฑ์กำกับดูแล

ผู้ประกอบการธุรกิจและการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในตลาดทุนปรับปรุงที่มาและการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งเพิ่มข้อห้ามมิให้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หลังการพ้นจากตำแหน่งด้วย ตลอดจนสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลการเสนอขายหลักทรัพย์เพื่อรองรับพัฒนาการของรูปแบบการจัดตั้งผู้ออกหลักทรัพย์ โดยกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีของบริษัทที่มีการระดมทุนในตลาดทุนในด้านหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหาร และสิทธิของผู้ถือหุ้นของบริษัทปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ให้เป็นสากล ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจหลักทรัพย์และหลักเกณฑ์คุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์กำหนดบทบัญญัติรองรับการทำธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์อันได้แก่การบังคับจำหน่ายหลักทรัพย์จดทะเบียนเพื่อให้ธุรกรรมต่าง ๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น กำหนดบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองระบบการส่งมอบและชำระบัญชีในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถึงหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ เพื่อยกระดับการใช้ความคุ้มครองผู้ลงทุน รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด และให้หมายความรวมถึง (๑) องค์การมหาชน (๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (๓) หน่วยงานหรือองค์การของรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศและนิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศ (๔) นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ (๕) ผู้ออกหลักทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “บริษัท” มาตรา ๔)

๒. กำหนดให้วันแต่จะมีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในการออกใบอนุญาตและการให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน สำนักงาน คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาและการสั่งการให้เป็นที่น่าพอใจโดยทั่วไป และในกรณีที่ไม่อนุญาตหรือไม่ให้ความเห็นชอบให้แจ้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบด้วย (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๓. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๔. กำหนดให้กรรมการ ก.ล.ต. ผู้ที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้น และห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๕. กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗ เพิ่มความเป็น (๔/๑) มาตรา ๑๔)

๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. แต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. อย่างน้อยสองคน ให้คณะกรรมการตรวจสอบแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ และกำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจหน้าที่ทบทวนและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน สอบทานรายงานการเงินและข้อมูลทางการเงินของสำนักงาน ประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในเรื่องการตรวจสอบงบการเงิน ทบทวนและสอบทานการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กำกับดูแลหน่วยงานตรวจสอบภายใน และปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. (มาตรา ๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔/๑ และมาตรา ๑๔/๒)

๗. กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. มอบหมายได้ และให้นำความในมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับการประชุมของ คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

๘. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่จะแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ รัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และกำหนดให้กรรมการตลาดทุนจัดทำ รายงานการถือหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ยื่นคณะกรรมการ ก.ล.ต. และ กำหนดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานและการได้รับประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นส่วนที่ ๑/๑ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน มาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ มาตรา ๑๖/๔ มาตรา ๑๖/๕ มาตรา ๑๖/๖ มาตรา ๑๖/๗ และมาตรา ๑๖/๘ ของหมวด ๑ การกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์)

๙. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามมติของ คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามและดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับบุคคลที่กระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขาย หลักทรัพย์การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี การจดทะเบียน และการยื่นคำขอต่าง ๆ รับค่าธรรมเนียม และปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๑๐. กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเลขาธิการโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๑๑. กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกโดยคำแนะนำของรัฐมนตรี ตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการ ก.ล.ต. เพราะบกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถโดยมติดังกล่าวต้องแสดง เหตุผลในการให้ออกอย่างชัดแจ้ง (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ (๕))

๑๒. กำหนดให้ภายในสองปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง เลขาธิการจะประกอบธุรกิจหรือทำงานให้แก่ ผู้ประกอบการ องค์กร หรือบริษัท หรือดำรงตำแหน่งที่กำหนดได้ตามมาตรา ๑๖/๒ วรรคหนึ่ง มิได้ และในการ พิจารณากำหนดเงินเดือนและเงินอื่นใดของเลขาธิการ ให้คำนึงถึงข้อห้ามมิให้ประกอบอาชีพตามวรรคหนึ่งด้วย (มาตรา ๑๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๑)

๑๓. กำหนดให้เพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน ให้สำนักงานหรือบุคคล ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสำนักงานมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์ บริษัทที่ออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ องค์กร

ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ การกระทำความผิดและการลงโทษบุคคลที่กระทำความผิด หรือข้อมูลอื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๔/๑)

๑๔. กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. รวมทั้งการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเกษียณอายุให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด และในกรณีที่มีเหตุผลสมควรเมื่อคำนึงถึงตำแหน่งหรือลักษณะงานใดที่พนักงานรับผิดชอบก่อนพ้นตำแหน่งหรือทำหน้าที่ในสำนักงานให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดให้ในความในมาตรา ๒๒/๑ มาใช้บังคับกับพนักงานนั้น โดยอนุโลม (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

๑๕. กำหนดให้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ ก.ล.ต. กรรมการ ก.ล.ต. กรรมการกำกับตลาดทุน และเลขาธิการ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๑๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๙/๑)

๑๖. กำหนดให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีซึ่งแสดงถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเสนอรัฐมนตรี ภายใน ๑๒๐ วันนับจากวันสิ้นปีบัญชี และให้สำนักงานจัดทำแผนการดำเนินงานของสำนักงานและทำคำชี้แจงเกี่ยวกับแผนงานที่สำคัญที่จะดำเนินการ โดยจัดทำเป็นแผน ๓ ปีเสนอรัฐมนตรี (มาตรา ๑๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๑/๑ และมาตรา ๓๑/๒)

๑๗. กำหนดให้ในกรณีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. และคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกจำนวนเจ็ดคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการดังกล่าว และให้คณะกรรมการคัดเลือกกำหนดระเบียบว่าด้วยการเสนอรายชื่อ การพิจารณาและการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งเมื่อดำเนินการคัดเลือกและได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเสร็จสิ้น (มาตรา ๑๙ เพิ่มความเป็นส่วนที่ ๓ คณะกรรมการคัดเลือก มาตรา ๓๑/๓ มาตรา ๓๑/๔ มาตรา ๓๑/๕ มาตรา ๓๑/๖ และมาตรา ๓๑/๗ ของหมวด ๑ การกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

๑๘. กำหนดห้ามมิให้บริษัทเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ ประเภทหุ้น หุ้นกู้ ตั๋วเงิน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ และหลักทรัพย์อื่นที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด และกำหนดให้การเสนอขายหุ้นของบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ว่าจะกระทำโดยบริษัทจำกัดที่ออกหุ้นนั้นหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าวมิให้กระทำการทั่วไปหรือต่อบุคคลในวงกว้าง เว้นแต่จะได้รับยกเว้นหรือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔)

๑๙. กำหนดบทนิยามคำว่า “บริษัท” “บริษัทย่อย” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “ผู้บริหาร” “บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง” “อำนาจควบคุมกิจการ” และห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทกระทำการใดอันเป็นการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อพนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลอื่นใดที่รับจ้างทำงาน และกำหนดคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหาร รวมทั้งกำหนดรายละเอียดการประชุมผู้ถือหุ้น (มาตรา ๒๑ เพิ่มความเป็นหมวด ๓/๑ การบริหารกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ มาตรา ๘๙/๑ ถึงมาตรา ๘๙/๓๒)

๒๐. กำหนดให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดให้การให้กู้ยืมเงินเพื่อการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด (มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๒)

๒๒. กำหนดให้การเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทหลักทรัพย์อื่น เว้นแต่จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๓ (๔))

๒๓. กำหนดให้ยกเลิก (๘) ของมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้เมื่อบริษัทหลักทรัพย์ตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือถูกทางการหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายอื่นสั่งระงับการดำเนินกิจการบางส่วนหรือทั้งหมด ให้นำความในมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ มาใช้บังคับแก่ลูกค้า และทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นของลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ในการนี้ให้สันนิษฐานว่ารายการและจำนวนทรัพย์สินของลูกค้า ซึ่งปรากฏตามบัญชีที่บริษัทหลักทรัพย์จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนดเป็นรายการและจำนวน ที่ถูกต้อง เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เห็นเป็นอย่างอื่น เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ได้กำหนดบทนิยามความหมายของคำว่า “ลูกค้า” และ “ทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นของลูกค้า” ไว้ด้วย (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้ในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑๓)

๒๖. กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่ากฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อสิทธิประโยชน์ของประชาชนหรือไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองและรักษาความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งให้ตลาดหลักทรัพย์กำหนดกฎเกณฑ์เพิ่มเติม ยกเลิก หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วได้ (มาตรา ๒๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๗๐/๑)

๒๗. กำหนดให้ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนซึ่งมิใช่ประเภทหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์อาจประกาศกำหนดให้บุคคลที่มีใช้บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์สามารถทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนดังกล่าวได้ (มาตรา ๒๙ เพิ่มความเป็นวรรคสาม ของมาตรา ๑๘๔)

๒๘. กำหนดให้ในกรณีที่ต้องมีการส่งมอบ การโอน การยึดถือหรือส่งคืนหลักทรัพย์ จดทะเบียน ให้ใช้หลักทรัพย์ของนิติบุคคลเดียวกันหรือของโครงการจัดการกองทุนรวมเดียวกัน ประเภท และชนิดเดียวกัน และจำนวนเท่ากันแทนกันได้ (มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙๐)

๒๙. กำหนดรายละเอียดที่บริษัทหลักทรัพย์ต้องปฏิบัติในกรณีที่เจ้าของหลักทรัพย์มีสัญญาให้บริษัทหลักทรัพย์ยึดถือหลักทรัพย์จดทะเบียนไว้เป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้ และกำหนดให้ผู้ให้กู้ต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือไปยังผู้กู้และผู้ให้ประกันก่อนเพื่อให้มีการชำระหนี้ภายในเวลาอันควร ถ้าผู้กู้และผู้ให้ประกันไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าวผู้ให้กู้มีสิทธินำหลักทรัพย์ที่เป็นประกันนั้นไปขายในตลาดหลักทรัพย์ตามวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด หรือขายทอดตลาดได้ (มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙๕ และมาตรา ๑๙๖)

๓๐. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๒๑๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๓๒)

๓๑. กำหนดให้นำความในมาตรา ๙๑ มาตรา ๑๕๘ ถึงมาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๗๐/๑ มาตรา ๑๘๖ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๓ มาตรา ๑๙๔ และมาตรา ๑๙๗ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑๖)

๓๒. กำหนดให้การเข้าผูกพันหรือแทนที่เป็นคู่สัญญาในสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์โดยสำนักหักบัญชี และการวางหลักประกัน ซึ่งปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ กำกับตลาดทุนให้มีผลผูกพันและใช้บังคับได้ตามกฎหมาย และให้สำนักหักบัญชีมีความผูกพันตามสิทธิและหน้าที่ที่เกิดขึ้นตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์ที่ตนให้บริการในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์เฉพาะกับ สมาชิกของตนเท่านั้น (มาตรา ๓๔ เพิ่มเป็นมาตรา ๒๒๓/๑ มาตรา ๒๒๓/๒ มาตรา ๒๒๓/๓ มาตรา ๒๒๓/๔ และมาตรา ๒๒๓/๕)

๓๓. กำหนดให้ในกรณีที่ตลาดหลักทรัพย์ประกอบการเป็นสำนักหักบัญชีศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ หรือนายทะเบียนหลักทรัพย์ ให้ประกอบการได้โดยมิต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ ให้ตลาดหลักทรัพย์ประกอบการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศ กำหนดตามมาตรา ๒๒๓ (มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๒๔)

๓๔. กำหนดให้การโอนหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่งหรือภายในบัญชีผู้ฝากหลักทรัพย์รายเดียวกันให้ถือว่า มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย เมื่อได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุน ประกาศกำหนด (มาตรา ๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๒๒๘)

๓๕. กำหนดให้การใช้หลักทรัพย์ที่ฝากไว้กับตลาดหลักทรัพย์เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ ให้มีผล สมบูรณ์เป็นประกันการชำระหนี้ และใช้ยื่นบริษัทที่ออกหลักทรัพย์และบุคคลภายนอกได้ และให้นำความใน มาตรา ๒๒๕ ถึงมาตรา ๒๒๘ และมาตรา ๒๒๘/๑ มาใช้บังคับกับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจาก คณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยอนุโลม (มาตรา ๓๗ เพิ่มเป็นมาตรา ๒๒๘/๑ และมาตรา ๒๒๘/๒)

๓๖. กำหนดให้ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบการเป็นสำนักหักบัญชีศูนย์รับฝาก หลักทรัพย์ หรือนายทะเบียนหลักทรัพย์ ให้ประกอบการได้โดยมิต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการประกอบการ ดังกล่าว (มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒๙)

๓๗. กำหนดบทนิยามคำว่า “กิจการ” หมายความว่า บริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์ บริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่มีลักษณะตามที่ คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กิจการ” ในมาตรา ๒๔๕)

๓๘. กำหนดให้บุคคลต้องรายงานการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหลักทรัพย์ในทุกร้อยละห้าของ จำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการดังกล่าวต่อสำนักงานทุกครั้ง และกำหนดให้บุคคลที่เสนอซื้อหรือได้มา โดยตนเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น อันเป็นผลหรือจะเป็นผลให้ตนหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหลักทรัพย์ในกิจการ รวมกันถึงร้อยละสิบห้าขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการนั้น ให้ถือว่าเป็นการเข้าถือ หลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗)

๓๙. กำหนดให้เมื่อได้รับคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๔๙ ให้กิจการนั้นจัดทำความเห็น เกี่ยวกับคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ และให้ยื่นต่อสำนักงานพร้อมทั้งส่งสำเนาให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกคน (มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๐)

๔๐. กำหนดให้กิจการจะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดในประการที่น่าจะมีผลต่อการทำคำเสนอ ซื้อหลักทรัพย์ของกิจการได้ ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของกิจการ และการกระทำการหรือ งดเว้นกระทำการที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติในมาตรานี้ไม่มีผลผูกพันกิจการและให้กรรมการของกิจการต้อง รับผิดชอบต่อความเสียหายของบุคคลภายนอกที่สุจริตและเสียค่าตอบแทน (มาตรา ๔๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕๐/๑)

๔๑. กำหนดให้หลักทรัพย์ของกิจการที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนถืออยู่ให้นับรวมเป็นหลักทรัพย์ของ บุคคลตามมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ (มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๘)

๔๒. กำหนดให้ยกเลิกหมวด ๙ คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ มาตรา ๒๖๐ และมาตรา ๒๖๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๔๔)

๔๓. กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงานชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานเกี่ยวกับสภาพของตลาดทุนหรือตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือแนวทางการกำกับดูแลตลาดทุนหรือตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ (มาตรา ๔๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๖๒/๑)

๔๔. กำหนดให้สำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมหรือตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของประเทศผู้ร้องขอ (มาตรา ๔๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๖๔/๑)

๔๕. กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๒/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๖๗/๑ ของหมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ)

๔๖. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๙/๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท กรรมการหรือผู้บริหารบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบความ ๔๖. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ที่กระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ (๕) กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้นด้วย (มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๒๘๖ ทวิ)

๔๗. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอชื่อบุคคลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๓)

๔๘. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกดังต่อไปนี้ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๔)

๔๙. กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่ในตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๕๗ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๕๘ (มาตรา ๕๙)

๕๐. กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. ทำหน้าที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน (มาตรา ๖๐)

๕๑. กำหนดให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ก.ล.ต. (มาตรา ๖๑)

๕๒. กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๖๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๖๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไปได้จนเสร็จสิ้นตามประกาศหรือระเบียบที่ใช้บังคับแก่การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น (มาตรา ๖๒)

๕๓. กำหนดให้บรรดาประกาศ ระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับ ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ออกตามความในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะได้มีประกาศระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๓)

## ๕. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งยังมีข้อจำกัดบางประการทำให้ไม่สามารถใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญากับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดแทนมาตรการลงโทษทางอาญาได้ในบางกรณี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้กรรมการ ก.ล.ต. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งประธานกรรมการ ก.ล.ต. หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ แต่กรรมการ ก.ล.ต. ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหกคน (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๑ วรรคสาม)

๒. กำหนดให้กรรมการกำกับตลาดทุนเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ แต่กรรมการกำกับตลาดทุนต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๑๖/๔ วรรคสาม)

๓. กำหนดให้กรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ สำหรับกองทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนตามประเภทกองทรัสต์และประเภทหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ กล่าวคือ ผู้ที่จะเป็นผู้ก่อตั้งทรัสต์หรือผู้ก่อตั้งทรัสต์ เฉพาะกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก และผู้มีหน้าที่จัดการกองทรัสต์ ยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ สำหรับกองทุนทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน ตามประเภทกองทรัสต์และประเภทหลักทรัพย์ที่ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดได้ ตลอดจนกำหนดให้บุคคลอื่นดังกล่าวมีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูล และมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามภายหลังจากการได้รับอนุญาตเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ และในกรณีที่เป็น

การเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ตามประเภทที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ซึ่งผลตอบแทนของหลักทรัพย์นั้นขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบุคคลอื่นที่มีใช้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์โดยบุคคลอื่นนั้นยินยอม คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บุคคลอื่นนั้นมีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ในการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ซึ่งรวมถึงการเปิดเผยข้อมูลก่อนและภายหลังที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๓๓/๒)

๔. กำหนดให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายต่างประเทศ ที่มีมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนในทำนองเดียวกันกับที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด กล่าวคือมีมาตรฐานในการคุ้มครองผู้ลงทุนเช่นเดียวกับประเทศไทยไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์บางกรณี เพื่อลดความซ้ำซ้อนและอำนวยความสะดวก (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๕/๑)

๕. กำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ห้ามมิให้บริษัทจำกัดออกหุ้นกู้ มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ออกหุ้นกู้ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยเกินอัตรา มาใช้บังคับแก่หลักทรัพย์ประเภทหุ้นกู้และตัวเงินที่เสนอขายตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่ามีให้นำมาตรใดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๖. กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนและการโอนที่ใช้บังคับกับบริษัทที่ออกหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ ในส่วนที่ ๔ การจัดทำทะเบียนและการโอนของหมวด ๒ การออกหลักทรัพย์ของบริษัทและบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่การจัดทำทะเบียนและการโอนหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๓ ด้วยโดยอนุโลม และให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนและการโอนหลักทรัพย์ดังกล่าวให้แตกต่างจากกรณีทั่วไป เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของหลักทรัพย์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๕๕/๑)

๗. กำหนดให้อำนาจแก่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนในการออกประกาศเพื่อผ่อนผันหรือยกเว้นการจัดทำและส่งการเงินและรายได้เกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์บางกรณี (มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๕๖ วรรคสาม)

๘. กำหนดให้กรรมการ ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร และผู้สอบบัญชีของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ มีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือและการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของตน คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙)

๙. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๑๒๖/๑ (มาตรา ๑๑ ยกเลิกมาตรา ๑๒๖ (๓))

๑๐. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์จะลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ต่อเมื่อได้ระบุไว้ในโครงสร้างจัดการกองทุนรวมที่ได้รับอนุมัติและในหนังสือชี้ชวน และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๒๖/๑)

๑๑. กำหนดวันที่ตลาดหลักทรัพย์ต้องรวบรวมบัญชีหลักทรัพย์ที่รับฝากไว้และรายชื่อบุคคลซึ่งเป็นผู้ถือหลักทรัพย์ส่งให้แก่นายทะเบียนของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ในกรณีที่ไม่มีวันปิดสมุดทะเบียน สำหรับกรณี

ที่คณะกรรมการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์กำหนดวันที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๘๙/๒๖ หรือกำหนดวันที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผล สิทธิในการซื้อหรือได้รับหลักทรัพย์หรือหุ้นเพิ่มทุน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด (มาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๒๒๕ วรรคสี่)

๑๒. กำหนดห้ามมิให้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และกำหนดบทสันนิษฐานในกรณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ความผิดและเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๘ การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์และการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ ส่วนที่ ๑ การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ แก้ไขมาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๓๙ มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ และเพิ่มมาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๒ มาตรา ๒๔๔/๓ มาตรา ๒๔๔/๔ มาตรา ๒๔๔/๕ มาตรา ๒๔๔/๖ และมาตรา ๒๔๔/๗)

๑๓. กำหนดให้นำบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๖๔ ซึ่งเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา ๒๖๔/๑ ซึ่งเป็นกรณีที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของต่างประเทศร้องขอให้สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความช่วยเหลือ (มาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๒๖๔/๑ วรรคสอง)

๑๔. กำหนดให้พยานหลักฐานที่ได้มาตามความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างประเทศกับสำนักงาน ก.ล.ต. ใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีทั้งปวงได้ (มาตรา ๑๖ เพิ่มมาตรา ๒๖๔/๒)

๑๕. กำหนดให้พนักงานสอบสวนอาจนำข้อมูล ข้อเท็จจริง เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่สำนักงาน ก.ล.ต. ส่งมอบในการกล่าวโทษผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนอาจนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนคดีอาญาได้ (มาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๒๖๖/๑)

๑๖. กำหนดให้ชื่อหมวดที่กำหนดโทษทางอาญาเพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางแพ่ง (มาตรา ๑๘ แก้ไขชื่อหมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ)

๑๗. กำหนดให้โทษกรณีบุคคลอื่นที่มีใช้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ คือผู้ที่จะเป็นผู้ก่อตั้งทรัสต์หรือผู้ก่อตั้งทรัสต์ เฉพาะกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อประชาชนครั้งแรก และผู้มีหน้าที่จัดการกองทรัสต์ที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ตามมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง ในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูล หรือหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติภายหลังการได้รับอนุญาตเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ และกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ตามประเภทที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ซึ่งผลตอบแทนที่ออกหลักทรัพย์นั้นขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบุคคลอื่นที่มีใช้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดตามมาตรา ๓๓/๒ ให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๓๓/๒ (มาตรา ๑๙ เพิ่มมาตรา ๒๖๘/๑ และมาตรา ๒๖๘/๒)

๑๘. กำหนดโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีบุคคลอื่นที่มีใช้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสนอขายหลักทรัพย์หรือเกี่ยวข้องกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่บางประเภทได้ และกรณีบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายต่างประเทศที่มีมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนในทำนองเดียวกันกับที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๓๕/๑ (มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖๙)

๑๙. กำหนดโทษแก่บริษัทที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีการจัดทำทะเบียนและการโอนหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ตามมาตรา ๓๓ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๕๕/๑ (มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗๓)

๒๐. กำหนดโทษแก่กรรมการ ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร และผู้สอบบัญชีของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ที่มีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือและการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของตน คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙ (มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗๕)

๒๑. กำหนดความรับผิดของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัท ในกรณีที่บริษัทดังกล่าวกระทำการอันเป็นการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อพนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลอื่นใดที่รับจ้างทำงานให้แก่บริษัท ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๒๘๑/๑ โดยเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑/๑ วรรคสอง)

๒๒. กำหนดความรับผิดของคณะกรรมการบริษัทและประธานกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการจัดให้มีเลขานุการบริษัทรับผิดชอบในการจัดทำและเก็บรักษาเอกสาร เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหารอื่น ๆ และดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในมาตรา ๘๙/๑๕ (มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑/๔)

๒๓. กำหนดความรับผิดเกี่ยวกับเอกสารหรือข้อมูลที่ต้องส่งหรือเปิดเผยซึ่งกระทำความผิดมีหน้าที่ส่งหรือเปิดเผยเอกสารหรือข้อมูล แต่ได้มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริง ซึ่งเป็นการกำหนดเพื่อให้มีความชัดเจนและเหมาะสม (มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑/๑๐)

๒๔. กำหนดโทษเพิ่มเติมแก่บริษัทหลักทรัพย์กรณีที่ให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถลงทุนหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๒๖/๑ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๑๒๖/๑ ดังกล่าว (มาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๒)

๒๕. กำหนดโทษของผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๓ ให้ต้องรับผิดหากการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าวเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และกำหนดโทษเพิ่มเติมแก่ผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ กรณีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการที่บริษัทหลักทรัพย์สามารถลงทุนหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๑๒๖/๑ (มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๓)

๒๖. กำหนดโทษของผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์กระทำความผิดเกี่ยวกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคล ตามมาตรา ๑๓๓ วรรคสอง ให้ต้องรับผิดหากการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าวเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๕ ทวิ วรรคสาม)

๒๗. กำหนดโทษของผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคล และในการจัดการกองทุนส่วนบุคคลที่บริษัท

หลักทรัพย์กระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ (๕) ให้ต้องรับผิดชอบการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้น เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ ของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น เพื่อให้ สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๖ ทวิ วรรคสอง)

๒๘. กำหนดโทษแก่บุคคลที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๒ หรือมาตรา ๒๔๔/๓ (๑) และผู้บริหารบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๐ หรือ มาตรา ๒๔๑ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๖)

๒๙. กำหนดโทษแก่บุคคลที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๔/๓ (๒) หรือมาตรา ๒๔๔/๗ เพื่อให้สอดคล้องกับการ ปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๓๑ เพิ่มมาตรา ๒๘๖/๑ และมาตรา ๒๘๖/๒)

๓๐. กำหนดโทษแก่ผู้ที่ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารที่ใช้ชำระค่า ซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อปกปิดตัวตนของบุคคลที่ใช้บัญชีดังกล่าว ในประการที่บุคคลดังกล่าวอาจนำบัญชีไปใช้ ในการกระทำความผิดอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และผู้ที่ใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคาร ของบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๗)

๓๑. กำหนดโทษให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามควรแก่กรณีเมื่อ เป็นกรณีที่น่าจะกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๑/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘๑/๑๐ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๖/๑ หรือมาตรา ๒๘๗ เพื่อกำหนดมาตรการในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดในทางอาญา ให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามมาตรการลงโทษทางแพ่ง (มาตรา ๓๓ เพิ่มมาตรา ๒๘๗/๑)

๓๒. กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบันทึกการยินยอมที่กำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่ง ตามมาตรา ๓๐๗/๔ (๓) หรือ (๔) ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่กำหนดมาตรการ ลงโทษตามมาตรา ๒๘๗/๑ (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๓๐๗/๔ (๓) หรือ (๔) และบริษัทหลักทรัพย์หรือผู้ประกอบ ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าผู้ใด ให้บริการกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๙/๑ หรือมาตรา ๒๘๙/๒ โดยรู้หรือควรรู้ว่ามีการกำหนดมาตรการลงโทษตามบันทึกการยินยอมหรือโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางแพ่ง (มาตรา ๓๔ เพิ่มมาตรา ๒๘๙/๑ มาตรา ๒๘๙/๒ และมาตรา ๒๘๙/๓)

๓๓. กำหนดความรับผิดของผู้บริหารนิติบุคคลในกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้เว้นแต่จะได้กำหนดความรับผิดของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการ ดำเนินงานของนิติบุคคลไว้เป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้อง รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล เพื่อให้ผู้บริหารนิติบุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับ ความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐๐)

๓๔. ยกเลิกความรับผิดตามมาตรา ๓๐๑ เกี่ยวกับความรับผิดของผู้บริหารนิติบุคคลต่อการกระทำ ความผิดของนิติบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา ๓๐๐ (มาตรา ๓๖ ยกเลิกมาตรา ๓๐๑)

๓๕. กำหนดโทษแก่ผู้ที่แจ้งข้อความหรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดและปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (มาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐๒)

๓๖. กำหนดโทษแก่ผู้ที่นำส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานที่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรแสดงในสาระสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสำนักงาน ก.ล.ต. (มาตรา ๓๘ เพิ่มมาตรา ๓๐๒/๑)

๓๗. กำหนดโทษแก่บุคคลที่ถูกบริษัทหลักทรัพย์ถอดถอนออกจากตำแหน่งและกระทำการฝ่าฝืน มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม หรือบุคคลซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖๔ โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดและปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐๓)

๓๘. กำหนดโทษแก่ตัวการซึ่งเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๖/๑ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าด้วยการใช้ สั่ง ชูเชิญ จ้าง หรือด้วยวิธีอื่นใด และกำหนดโทษแก่ผู้สนับสนุนซึ่งเป็นผู้ที่กระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๖/๑ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าก่อนหรือขณะกระทำความผิด ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมยิ่งขึ้น (มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑๔ และมาตรา ๓๑๕)

๓๙. ยกเลิกมาตรา ๓๑๕/๑ ที่กำหนดเรื่องเงินสินบนและเงินรางวัลออก เนื่องจากการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่พึงกระทำอยู่แล้ว รวมทั้งยังป้องกันมิให้มีการกล่าวโทษบุคคลอื่นโดยไม่มีมูล และมีให้มีการมุ่งแสวงหาประโยชน์จากการกระทำความผิดของบุคคลอื่น (มาตรา ๔๑ ยกเลิกมาตรา ๓๑๕/๑)

๔๐. กำหนดอายุความของความผิดตามหมวด ๑๒ โทษทางอาญา ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้มีอายุความหนึ่งปีโดยเริ่มนับแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. วินิจฉัยว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและรู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกระทำความผิด เพื่อเป็นการกำหนดอายุความในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวให้ชัดเจน (มาตรา ๔๒ เพิ่มมาตรา ๓๑๖/๑)

๔๑. กำหนดความผิดที่เปรียบเทียบคดีได้โดยให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบ และให้ความผิดที่อาจดำเนินมาตรการทางแพ่งได้ เป็นความผิดที่ไม่อาจเปรียบเทียบคดีได้อีก (มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่ง)

๔๒. กำหนดให้มีมาตรการลงโทษทางแพ่ง เนื่องจากการดำเนินคดีอาญามีมาตรฐานการพิสูจน์การกระทำความผิดของจำเลยสูงจนไม่อาจเอาผิดในการกระทำความผิดฐานต่าง ๆ ได้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาตรฐานการพิสูจน์เช่นเดียวกับคดีทางแพ่งมาใช้พิสูจน์ความผิดของจำเลยในคดีบางประเภทเพื่อให้การดำเนินการกับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์เกิดประสิทธิภาพและได้ผลดียิ่งขึ้น (มาตรา ๔๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๒ มาตรา ๓๑๗/๓ มาตรา ๓๑๗/๔ มาตรา ๓๑๗/๕ มาตรา ๓๑๗/๖ มาตรา ๓๑๗/๗ มาตรา ๓๑๗/๘ มาตรา ๓๑๗/๙ มาตรา ๓๑๗/๑๐ มาตรา ๓๑๗/๑๑ มาตรา ๓๑๗/๑๒ มาตรา ๓๑๗/๑๓ และมาตรา ๓๑๗/๑๔)

๔๓. กำหนดให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายกันอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ในวันที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ เป็นบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ตามมาตรา ๓๓ และมีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว (มาตรา ๔๕ เพิ่มมาตรา ๓๓๔/๑)

๔๔. กำหนดให้ยกเลิกการอ้างมาตรา ๓๔ ในบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับ มาตรา ๓๔ ได้แก่ มาตรา ๓๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๖ (๑) มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ และ มาตรา ๖๖ วรรคสอง (มาตรา ๔๖ แก้ไขและตัดถ้อยคำมาตรา ๓๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๖ (๑) มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๖ วรรคสอง)

๔๕. กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตราการลงโทษทางแพ่งตามพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ และยังได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนด้วย (มาตรา ๔๗)

๔๖. กำหนดรองรับให้ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการ กำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ก.ล.ต. ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๘)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ



## พระราชบัญญัติ

ให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย

พ.ศ. ๒๕๕๙

## ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อบทของความตกลง” หมายความว่า ข้อบทของความตกลงว่าด้วยธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Articles of Agreement of the Asian Infrastructure Investment Bank) ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามไว้เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชียที่จัดตั้งขึ้นตามข้อบทของความตกลง

มาตรา ๔ บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ข้อบทของความตกลงมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยแล้วเป็นต้นไป

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศวันที่ข้อบทของความตกลงมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยแล้ว ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจจัดให้มีหน่วยงานเพื่อการติดต่อระหว่างประเทศไทยกับธนาคารโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นสถานที่รับฝากเงินและสินทรัพย์อื่น ๆ ของธนาคาร

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจทำการแทนรัฐบาลเพื่อถือเอาประโยชน์จากสมาชิกภาพในธนาคารตามที่กำหนดไว้ในข้อบทของความตกลง

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้ว่าการและปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้ว่าการสำรองของประเทศไทยในสภาผู้ว่าการของธนาคารโดยตำแหน่ง

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานในประเทศไทยและเพื่อให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ของธนาคาร

(๑) ให้ยอมรับนับถือว่าธนาคารเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย

(๒) ให้ธนาคาร ผู้ว่าการ ผู้ว่าการสำรอง กรรมการ กรรมการสำรอง ประธาน รองประธาน พนักงาน และลูกจ้างของธนาคาร รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาซึ่งปฏิบัติงานของธนาคาร ได้รับเอกสิทธิ์ ความคุ้มกัน และการยกเว้นภาษีอากร ตามที่ระบุในข้อบทของความตกลง เพียงเท่าที่รัฐบาลได้รับ และใช้บทแห่งข้อบทของความตกลงนั้น ทั้งนี้ ในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย หรือเข้ามาในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ หรือในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับธนาคาร

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

# **Asian Infrastructure Investment Bank**

## **Articles of Agreement**

**The countries on whose behalf the present Agreement is signed agree as follows:**

**CONSIDERING** the importance of regional cooperation to sustain growth and promote economic and social development of the economies in Asia and thereby contribute to regional resilience against potential financial crises and other external shocks in the context of globalization;

**ACKNOWLEDGING** the significance of infrastructure development in expanding regional connectivity and improving regional integration, thereby promoting economic growth and sustaining social development for the people in Asia, and contributing to global economic dynamism;

**REALIZING** that the considerable long-term need for financing infrastructure development in Asia will be met more adequately by a partnership among existing multilateral development banks and the Asian Infrastructure Investment Bank (hereinafter referred to as the “Bank”);

**CONVINCED** that the establishment of the Bank as a multilateral financial institution focused on infrastructure development will help to mobilize much needed additional resources from inside and outside Asia and to remove the financing bottlenecks faced by the individual economies in Asia, and will complement the existing multilateral development banks, to promote sustained and stable growth in Asia;

**HAVE AGREED** to establish the Bank, which shall operate in accordance with the following:

## **Chapter I**

### **PURPOSE, FUNCTIONS AND MEMBERSHIP**

#### **Article 1 Purpose**

1. The purpose of the Bank shall be to: (i) foster sustainable economic development, create wealth and improve infrastructure connectivity in Asia by investing in infrastructure and other productive sectors; and (ii) promote regional cooperation and partnership in addressing development challenges by working in close collaboration with other multilateral and bilateral development institutions.
2. Wherever used in this Agreement, references to “Asia” and “region” shall include the geographical regions and composition classified as Asia and Oceania by the United Nations, except as otherwise decided by the Board of Governors.

#### **Article 2 Functions**

To implement its purpose, the Bank shall have the following functions:

- (i) to promote investment in the region of public and private capital for development purposes, in particular for development of infrastructure and other productive sectors;
- (ii) to utilize the resources at its disposal for financing such development in the region, including those projects and programs which will contribute most effectively to the harmonious economic growth of the region as a whole and having special regard to the needs of less developed members in the region;
- (iii) to encourage private investment in projects, enterprises and activities contributing to economic development in the region, in particular in infrastructure and other productive sectors, and to supplement private investment when private capital is not available on reasonable terms and conditions; and
- (iv) to undertake such other activities and provide such other services as may further these functions.

#### **Article 3 Membership**

1. Membership in the Bank shall be open to members of the International Bank for Reconstruction and Development or the Asian Development Bank.
  - (a) Regional members shall be those members listed in Part A of Schedule A and other members included in the Asia region in accordance with paragraph 2 of Article 1. All other members shall be non-regional members.

- (b) Founding Members shall be those members listed in Schedule A which, on or before the date specified in Article 57, shall have signed this Agreement and shall have fulfilled all other conditions of membership before the final date specified under paragraph 1 of Article 58.

2. Members of the International Bank for Reconstruction and Development or the Asian Development Bank which do not become members in accordance with Article 58 may be admitted, under such terms and conditions as the Bank shall determine, to membership in the Bank by a Special Majority vote of the Board of Governors as provided in Article 28.

3. In the case of an applicant which is not sovereign or not responsible for the conduct of its international relations, application for membership in the Bank shall be presented or agreed by the member of the Bank responsible for its international relations.

## **CHAPTER II**

### **CAPITAL**

#### **Article 4    Authorized Capital**

1. The authorized capital stock of the Bank shall be one hundred billion United States dollars (\$100,000,000,000), divided into one million (1,000,000) shares having a par value of 100,000 dollars (\$100,000) each, which shall be available for subscription only by members in accordance with the provisions of Article 5.

2. The original authorized capital stock shall be divided into paid-in shares and callable shares. Shares having an aggregate par value of twenty billion dollars (\$20,000,000,000) shall be paid-in shares, and shares having an aggregate par value of eighty billion dollars (\$80,000,000,000) shall be callable.

3. The authorized capital stock of the Bank may be increased by the Board of Governors by a Super Majority vote as provided in Article 28, at such time and under such terms and conditions as it may deem advisable, including the proportion between paid-in and callable shares.

4. The term “dollar” and the symbol “\$” wherever used in this Agreement shall be understood as being the official currency of payment of the United States of America.

#### **Article 5    Subscription of Shares**

1. Each member shall subscribe to shares of the capital stock of the Bank. Each subscription to the original authorized capital stock shall be for paid-in shares and callable shares in the proportion two (2) to eight (8). The initial number of shares available to be subscribed by countries which become members in accordance with Article 58 shall be that set forth in Schedule A.

2. The initial number of shares to be subscribed by countries which are admitted to membership in accordance with paragraph 2 of Article 3 shall be determined by the Board of Governors; provided, however, that no such subscription shall be authorized which would have the effect of reducing the percentage of capital stock held by regional members below seventy-five (75) per cent of the total subscribed capital stock, unless otherwise agreed by the Board of Governors by a Super Majority vote as provided in Article 28.

3. The Board of Governors may, at the request of a member, increase the subscription of such member on such terms and conditions as the Board may determine by a Super Majority vote as provided in Article 28; provided, however, that no such increase in the subscription of any member shall be authorized which would have the effect of reducing the percentage of capital stock held by regional members below seventy-five (75) per cent of the total subscribed capital stock, unless otherwise agreed by the Board of Governors by a Super Majority vote as provided in Article 28.

4. The Board of Governors shall at intervals of not more than five (5) years review the capital stock of the Bank. In case of an increase in the authorized capital stock, each member shall have a reasonable opportunity to subscribe, under such terms and conditions as the Board of Governors shall determine, to a proportion of the increase of stock equivalent to the proportion which its stock theretofore subscribed bears to the total subscribed capital stock immediately prior to such increase. No member shall be obligated to subscribe to any part of an increase of capital stock.

## **Article 6     Payment of Subscriptions**

1. Payment of the amount initially subscribed by each Signatory to this Agreement which becomes a member in accordance with Article 58 to the paid-in capital stock of the Bank shall be made in five (5) installments, of twenty (20) per cent each of such amount, except as provided in paragraph 5 of this Article. The first installment shall be paid by each member within thirty (30) days after entry into force of this Agreement, or on or before the date of deposit on its behalf of its instrument of ratification, acceptance or approval in accordance with paragraph 1 of Article 58, whichever is later. The second installment shall become due one (1) year from the entry into force of this Agreement. The remaining three (3) installments shall become due successively one (1) year from the date on which the preceding installment becomes due.

2. Each installment of the payment of initial subscriptions to the original paid-in capital stock shall be paid in dollars or other convertible currency, except as provided in paragraph 5 of this Article. The Bank may at any time convert such payments into dollars. All rights, including voting rights, acquired in respect of paid-in and associated callable shares for which such payments are due but have not been received shall be suspended until full payment is received by the Bank.

3. Payment of the amount subscribed to the callable capital stock of the Bank shall be subject to call only as and when required by the Bank to meet its liabilities. In the event of such a call, payment may be made at the option of the member in dollars or in the currency required to discharge the obligations of the Bank for the purpose of which the call is made. Calls on unpaid subscriptions shall be uniform in percentage on all callable shares.

4. The Bank shall determine the place for any payment under this Article, provided that, until the inaugural meeting of the Board of Governors, the payment of the first installment referred to in paragraph 1 of this Article shall be made to the Government of the People's Republic of China, as Trustee for the Bank.

5. A member considered as a less developed country for purposes of this paragraph may pay its subscription under paragraphs 1 and 2 of this Article, as an alternative, either:

- (a) entirely in dollars or other convertible currency in up to ten (10) installments, with each such installment equal to ten (10) percent of the total amount, the first and second installments due as provided in paragraph 1, and the third through tenth installments due on the second and subsequent anniversary dates of the entry into force of this Agreement; or
- (b) with a portion in dollars or other convertible currency and a portion of up to fifty (50) per cent of each installment in the currency of the member, following the schedule of installments provided in paragraph 1 of this Article. The following provisions shall apply to payments under this sub-paragraph (b):
  - (i) The member shall advise the Bank at the time of subscription under paragraph 1 of this Article of the proportion of payments to be made in its own currency.
  - (ii) Each payment of a member in its own currency under this paragraph 5 shall be in such amount as the Bank determines to be equivalent to the full value in terms of dollars of the portion of the subscription being paid. The initial payment shall be in such amount as the member considers appropriate hereunder but shall be subject to such adjustment, to be effected within ninety (90) days of the date on which such payment was due, as the Bank shall determine to be necessary to constitute the full dollar equivalent of such payment.
  - (iii) Whenever in the opinion of the Bank, the foreign exchange value of a member's currency has depreciated to a significant extent, that member shall pay to the Bank within a reasonable time an additional amount of its currency required to maintain

the value of all such currency held by the Bank on account of its subscription.

- (iv) Whenever in the opinion of the Bank, the foreign exchange value of a member's currency has appreciated to a significant extent, the Bank shall pay to that member within a reasonable time an amount of that currency required to adjust the value of all such currency held by the Bank on account of its subscription.
- (v) The Bank may waive its rights to payment under sub-paragraph (iii) and the member may waive its rights to payment under sub-paragraph (iv).

6. The Bank shall accept from any member paying its subscription under sub-paragraph 5 (b) of this Article promissory notes or other obligations issued by the Government of the member, or by the depository designated by such member, in lieu of the amount to be paid in the currency of the member, provided such amount is not required by the Bank for the conduct of its operations. Such notes or obligations shall be non-negotiable, non-interest-bearing, and payable to the Bank at par value upon demand.

#### **Article 7 Terms of Shares**

- 1. Shares of stock initially subscribed by members shall be issued at par. Other shares shall be issued at par unless the Board of Governors by a Special Majority vote as provided in Article 28 decides in special circumstances to issue them on other terms.
- 2. Shares of stock shall not be pledged or encumbered in any manner whatsoever, and they shall be transferable only to the Bank.
- 3. The liability of the members on shares shall be limited to the unpaid portion of their issue price.
- 4. No member shall be liable, by reason of its membership, for obligations of the Bank.

#### **Article 8 Ordinary Resources**

As used in this Agreement, the term "ordinary resources" of the Bank shall include the following:

- (i) authorized capital stock of the Bank, including both paid-in and callable shares, subscribed pursuant to Article 5;
- (ii) funds raised by the Bank by virtue of powers conferred by paragraph 1 of Article 16, to which the commitment to calls provided for in paragraph 3 of Article 6 is applicable;

- (iii) funds received in repayment of loans or guarantees made with the resources indicated in sub-paragraphs (i) and (ii) of this Article or as returns on equity investments and other types of financing approved under sub-paragraph 2 (vi) of Article 11 made with such resources;
- (iv) income derived from loans made from the aforementioned funds or from guarantees to which the commitment to calls set forth in paragraph 3 of Article 6 is applicable; and
- (v) any other funds or income received by the Bank which do not form part of its Special Funds resources referred to in Article 17 of this Agreement.

### **CHAPTER III**

#### **OPERATIONS OF THE BANK**

##### **Article 9 Use of Resources**

The resources and facilities of the Bank shall be used exclusively to implement the purpose and functions set forth, respectively, in Articles 1 and 2, and in accordance with sound banking principles.

##### **Article 10 Ordinary and Special Operations**

1. The operations of the Bank shall consist of:
  - (i) ordinary operations financed from the ordinary resources of the Bank, referred to in Article 8; and
  - (ii) special operations financed from the Special Funds resources referred to in Article 17.

The two types of operations may separately finance elements of the same project or program.

2. The ordinary resources and the Special Funds resources of the Bank shall at all times and in all respects be held, used, committed, invested or otherwise disposed of entirely separately from each other. The financial statements of the Bank shall show the ordinary operations and special operations separately.

3. The ordinary resources of the Bank shall, under no circumstances, be charged with, or used to discharge, losses or liabilities arising out of special operations or other activities for which Special Funds resources were originally used or committed.

4. Expenses appertaining directly to ordinary operations shall be charged to the ordinary resources of the Bank. Expenses appertaining directly to special operations shall be charged to the Special Funds resources. Any other expenses shall be charged as the Bank shall determine.

## **Article 11 Recipients and Methods of Operation**

1. (a) The Bank may provide or facilitate financing to any member, or any agency, instrumentality or political subdivision thereof, or any entity or enterprise operating in the territory of a member, as well as to international or regional agencies or entities concerned with economic development of the region.

(b) The Bank may, in special circumstances, provide assistance to a recipient not listed in sub-paragraph (a) above only if the Board of Governors, by a Super Majority vote as provided in Article 28: (i) shall have determined that such assistance is designed to serve the purpose and come within the functions of the Bank and is in the interest of the Bank's membership; and (ii) shall have specified the types of assistance under paragraph 2 of this Article that may be provided to such recipient.

2. The Bank may carry out its operations in any of the following ways:

- (i) by making, co-financing or participating in direct loans;
- (ii) by investment of funds in the equity capital of an institution or enterprise;
- (iii) by guaranteeing, whether as primary or secondary obligor, in whole or in part, loans for economic development;
- (iv) by deploying Special Funds resources in accordance with the agreements determining their use;
- (v) by providing technical assistance in accordance with Article 15; or
- (vi) through other types of financing as may be determined by the Board of Governors, by a Special Majority vote as provided in Article 28.

## **Article 12 Limitations on Ordinary Operations**

1. The total amount outstanding of loans, equity investments, guarantees and other types of financing provided by the Bank in its ordinary operations under sub-paragraphs 2 (i), (ii), (iii) and (vi) of Article 11 shall not at any time be increased, if by such increase the total amount of its unimpaired subscribed capital, reserves and retained earnings included in its ordinary resources would be exceeded. Notwithstanding the provisions of the preceding sentence, the Board of Governors may, by a Super Majority vote as provided in Article 28, determine at any time that, based on the Bank's financial position and financial standing, the limitation under this paragraph may be increased, up to 250% of the Bank's unimpaired subscribed capital, reserves and retained earnings included in its ordinary resources.

2. The amount of the Bank's disbursed equity investments shall not at any time exceed an amount corresponding to its total unimpaired paid-in subscribed capital and general reserves.

### **Article 13 Operating Principles**

The operations of the Bank shall be conducted in accordance with the principles set out below.

1. The Bank shall be guided by sound banking principles in its operations.
2. The operations of the Bank shall provide principally for the financing of specific projects or specific investment programs, for equity investment, and for technical assistance in accordance with Article 15.
3. The Bank shall not finance any undertaking in the territory of a member if that member objects to such financing.
4. The Bank shall ensure that each of its operations complies with the Bank's operational and financial policies, including without limitation, policies addressing environmental and social impacts.
5. In considering an application for financing, the Bank shall pay due regard to the ability of the recipient to obtain financing or facilities elsewhere on terms and conditions that the Bank considers reasonable for the recipient, taking into account all pertinent factors.
6. In providing or guaranteeing financing, the Bank shall pay due regard to the prospects that the recipient and guarantor, if any, will be in a position to meet their obligations under the financing contract.
7. In providing or guaranteeing financing, the financial terms, such as rate of interest and other charges and the schedule for repayment of principal shall be such as are, in the opinion of the Bank, appropriate for the financing concerned and the risk to the Bank.
8. The Bank shall place no restriction upon the procurement of goods and services from any country from the proceeds of any financing undertaken in the ordinary or special operations of the Bank.
9. The Bank shall take the necessary measures to ensure that the proceeds of any financing provided, guaranteed or participated in by the Bank are used only for the purposes for which the financing was granted and with due attention to considerations of economy and efficiency.
10. The Bank shall pay due regard to the desirability of avoiding a disproportionate amount of its resources being used for the benefit of any member.
11. The Bank shall seek to maintain reasonable diversification in its investments in equity capital. In its equity investments, the Bank shall not assume responsibility for managing any entity or enterprise in which it has an investment and shall not seek a controlling interest in the entity or enterprise concerned, except where necessary to safeguard the investment of the Bank.

#### **Article 14 Terms and Conditions for Financing**

1. In the case of loans made or participated in or loans guaranteed by the Bank, the contract shall establish, in conformity with the operating principles set forth in Article 13 and subject to the other provisions of this Agreement, the terms and conditions for the loan or the guarantee concerned. In setting such terms and conditions, the Bank shall take fully into account the need to safeguard its income and financial position.
2. Where the recipient of loans or guarantees of loans is not itself a member, the Bank may, when it deems it advisable, require that the member in whose territory the project concerned is to be carried out, or a public agency or any instrumentality of that member acceptable to the Bank, guarantee the repayment of the principal and the payment of interest and other charges on the loan in accordance with the terms thereof.
3. The amount of any equity investment shall not exceed such percentage of the equity capital of the entity or enterprise concerned as permitted under policies approved by the Board of Directors.
4. The Bank may provide financing in its operations in the currency of the country concerned, in accordance with policies that minimize currency risk.

#### **Article 15 Technical Assistance**

1. The Bank may provide technical advice and assistance and other similar forms of assistance which serve its purpose and come within its functions.
2. Where expenditures incurred in furnishing such services are not reimbursable, the Bank shall charge such expenditures to the income of the Bank.

### **CHAPTER IV**

#### **FINANCES OF THE BANK**

#### **Article 16 General Powers**

In addition to the powers specified elsewhere in this Agreement, the Bank shall have the powers set out below.

1. The Bank may raise funds, through borrowing or other means, in member countries or elsewhere, in accordance with the relevant legal provisions.
2. The Bank may buy and sell securities the Bank has issued or guaranteed or in which it has invested.
3. The Bank may guarantee securities in which it has invested in order to facilitate their sale.

4. The Bank may underwrite, or participate in the underwriting of, securities issued by any entity or enterprise for purposes consistent with the purpose of the Bank.
5. The Bank may invest or deposit funds not needed in its operations.
6. The Bank shall ensure that every security issued or guaranteed by the Bank shall bear on its face a conspicuous statement to the effect that it is not an obligation of any Government, unless it is in fact the obligation of a particular Government, in which case it shall so state.
7. The Bank may establish and administer funds held in trust for other parties, provided such trust funds are designed to serve the purpose and come within the functions of the Bank, under a trust fund framework which shall have been approved by the Board of Governors.
8. The Bank may establish subsidiary entities which are designed to serve the purpose and come within the functions of the Bank, only with the approval of the Board of Governors by a Special Majority vote as provided in Article 28.
9. The Bank may exercise such other powers and establish such rules and regulations as may be necessary or appropriate in furtherance of its purpose and functions, consistent with the provisions of this Agreement.

#### **Article 17 Special Funds**

1. The Bank may accept Special Funds which are designed to serve the purpose and come within the functions of the Bank; such Special Funds shall be resources of the Bank. The full cost of administering any Special Fund shall be charged to that Special Fund.
2. Special Funds accepted by the Bank may be used on terms and conditions consistent with the purpose and functions of the Bank and with the agreement relating to such Funds.
3. The Bank shall adopt such special rules and regulations as may be required for the establishment, administration and use of each Special Fund. Such rules and regulations shall be consistent with the provisions of this Agreement, except for those provisions expressly applicable only to ordinary operations of the Bank.
4. The term "Special Funds resources" shall refer to the resources of any Special Fund and shall include:
  - (i) funds accepted by the Bank for inclusion in any Special Fund;
  - (ii) funds received in respect of loans or guarantees, and the proceeds of any equity investments, financed from the resources of any Special Fund which, under the rules and regulations of the Bank governing that Special Fund, are received by such Special Fund;
  - (iii) income derived from investment of Special Funds resources; and

(iv) any other resources placed at the disposal of any Special Fund.

## **Article 18 Allocation and Distribution of Net Income**

1. The Board of Governors shall determine at least annually what part of the net income of the Bank shall be allocated, after making provision for reserves, to retained earnings or other purposes and what part, if any, shall be distributed to the members. Any such decision on the allocation of the Bank's net income to other purposes shall be taken by a Super Majority vote as provided in Article 28.

2. The distribution referred to in the preceding paragraph shall be made in proportion to the number of shares held by each member, and payments shall be made in such manner and in such currency as the Board of Governors shall determine.

## **Article 19 Currencies**

1. Members shall not impose any restrictions on currencies, including the receipt, holding, use or transfer by the Bank or by any recipient from the Bank, for payments in any country.

2. Whenever it shall become necessary under this Agreement to value any currency in terms of another or determine whether any currency is convertible, such valuation or determination shall be made by the Bank.

## **Article 20 Methods of Meeting Liabilities of the Bank**

1. In the Bank's ordinary operations, in cases of arrears or default on loans made, participated in, or guaranteed by the Bank, and in cases of losses on equity investment or other types of financing under sub-paragraph 2 (vi) of Article 11, the Bank shall take such action as it deems appropriate. The Bank shall maintain appropriate provisions against possible losses.

2. Losses arising in the Bank's ordinary operations shall be charged:

- (i) first, to the provisions referred to in paragraph 1 above;
- (ii) second, to net income;
- (iii) third, against reserves and retained earnings;
- (iv) fourth, against unimpaired paid-in capital; and
- (v) last, against an appropriate amount of the uncalled subscribed callable capital which shall be called in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article 6.

## **CHAPTER V**

### **GOVERNANCE**

#### **Article 21 Structure**

The Bank shall have a Board of Governors, a Board of Directors, a President, one or more Vice-Presidents, and such other officers and staff as may be considered necessary.

#### **Article 22 Board of Governors: Composition**

1. Each member shall be represented on the Board of Governors and shall appoint one Governor and one Alternate Governor. Each Governor and Alternate Governor shall serve at the pleasure of the appointing member. No Alternate Governor may vote except in the absence of his principal.
2. At each of its annual meetings, the Board shall elect one of the Governors as Chairman who shall hold office until the election of the next Chairman.
3. Governors and Alternate Governors shall serve as such without remuneration from the Bank, but the Bank may pay them reasonable expenses incurred in attending meetings.

#### **Article 23 Board of Governors: Powers**

1. All the powers of the Bank shall be vested in the Board of Governors.
2. The Board of Governors may delegate to the Board of Directors any or all its powers, except the power to:
  - (i) admit new members and determine the conditions of their admission;
  - (ii) increase or decrease the authorized capital stock of the Bank;
  - (iii) suspend a member;
  - (iv) decide appeals from interpretations or applications of this Agreement given by the Board of Directors;
  - (v) elect the Directors of the Bank and determine the expenses to be paid for Directors and Alternate Directors and remuneration, if any, pursuant to paragraph 6 of Article 25;
  - (vi) elect the President, suspend or remove him from office, and determine his remuneration and other conditions of service;
  - (vii) approve, after reviewing the auditors' report, the general balance sheet and the statement of profit and loss of the Bank;
  - (viii) determine the reserves and the allocation and distribution of the net profits of the Bank;
  - (ix) amend this Agreement;

- (x) decide to terminate the operations of the Bank and to distribute its assets; and
- (xi) exercise such other powers as are expressly assigned to the Board of Governors in this Agreement.

3. The Board of Governors shall retain full power to exercise authority over any matter delegated to the Board of Directors under paragraph 2 of this Article.

#### **Article 24 Board of Governors: Procedure**

1. The Board of Governors shall hold an annual meeting and such other meetings as may be provided for by the Board of Governors or called by the Board of Directors. Meetings of the Board of Governors shall be called by the Board of Directors whenever requested by five (5) members of the Bank.
2. A majority of the Governors shall constitute a quorum for any meeting of the Board of Governors, provided such majority represents not less than two-thirds of the total voting power of the members.
3. The Board of Governors shall by regulation establish procedures whereby the Board of Directors may obtain a vote of the Governors on a specific question without a meeting and provide for electronic meetings of the Board of Governors in special circumstances.
4. The Board of Governors, and the Board of Directors to the extent authorized, may establish such subsidiary entities, and adopt such rules and regulations, as may be necessary or appropriate to conduct the business of the Bank.

#### **Article 25 Board of Directors: Composition**

1. The Board of Directors shall be composed of twelve (12) members who shall not be members of the Board of Governors, and of whom:
  - (i) nine (9) shall be elected by the Governors representing regional members; and
  - (ii) three (3) shall be elected by the Governors representing non-regional members.

Directors shall be persons of high competence in economic and financial matters and shall be elected in accordance with Schedule B. Directors shall represent members whose Governors have elected them as well as members whose Governors assign their votes to them.

2. The Board of Governors shall, from time to time, review the size and composition of the Board of Directors, and may increase or decrease the size or revise the composition as appropriate, by a Super Majority vote as provided in Article 28.

3. Each Director shall appoint an Alternate Director with full power to act for him when he is not present. The Board of Governors shall adopt rules enabling a Director elected by more than a specified number of members to appoint an additional Alternate Director.

4. Directors and Alternate Directors shall be nationals of member countries. No two or more Directors may be of the same nationality nor may any two or more Alternate Directors be of the same nationality. Alternate Directors may participate in meetings of the Board but may vote only when the Alternate Director is acting in place of the Director.

5. Directors shall hold office for a term of two (2) years and may be re-elected.

- (a) Directors shall continue in office until their successors shall have been chosen and assumed office.
- (b) If the office of a Director becomes vacant more than one hundred and eighty (180) days before the end of his term, a successor shall be chosen in accordance with Schedule B, for the remainder of the term, by the Governors who elected the former Director. A majority of the votes cast by such Governors shall be required for such election. The Governors who elected a Director may similarly choose a successor if the office of a Director becomes vacant one hundred and eighty (180) days or less before the end of his term.
- (c) While the office of a Director remains vacant, an Alternate Director of the former Director shall exercise the powers of the latter, except that of appointing an Alternate Director.

6. Directors and Alternate Directors shall serve without remuneration from the Bank, unless the Board of Governors shall decide otherwise, but the Bank may pay them reasonable expenses incurred in attending meetings.

## **Article 26 Board of Directors: Powers**

The Board of Directors shall be responsible for the direction of the general operations of the Bank and, for this purpose, shall, in addition to the powers assigned to it expressly by this Agreement, exercise all the powers delegated to it by the Board of Governors, and in particular:

- (i) prepare the work of the Board of Governors;
- (ii) establish the policies of the Bank, and, by a majority representing not less than three-fourths of the total voting power of the members, take decisions on major operational and financial policies and on delegation of authority to the President under Bank policies;
- (iii) take decisions concerning operations of the Bank under paragraph 2 of Article 11, and, by a majority representing not less than three-fourths of

the total voting power of the members, decide on the delegation of such authority to the President;

- (iv) supervise the management and the operation of the Bank on a regular basis, and establish an oversight mechanism for that purpose, in line with principles of transparency, openness, independence and accountability;
- (v) approve the strategy, annual plan and budget of the Bank;
- (vi) appoint such committees as deemed advisable; and
- (vii) submit the audited accounts for each financial year for approval of the Board of Governors.

### **Article 27 Board of Directors: Procedure**

1. The Board of Directors shall meet as often as the business of the Bank may require, periodically throughout the year. The Board of Directors shall function on a non-resident basis except as otherwise decided by the Board of Governors by a Super Majority vote as provided in Article 28. Meetings may be called by the Chairman or whenever requested by three (3) Directors.
2. A majority of the Directors shall constitute a quorum for any meeting of the Board of Directors, provided such majority represents not less than two-thirds of the total voting power of the members.
3. The Board of Governors shall adopt regulations under which, if there is no Director of its nationality, a member may send a representative to attend, without right to vote, any meeting of the Board of Directors when a matter particularly affecting that member is under consideration.
4. The Board of Directors shall establish procedures whereby the Board can hold an electronic meeting or vote on a matter without holding a meeting.

### **Article 28 Voting**

1. The total voting power of each member shall consist of the sum of its basic votes, share votes and, in the case of a Founding Member, its Founding Member votes.
  - (i) The basic votes of each member shall be the number of votes that results from the equal distribution among all the members of twelve (12) per cent of the aggregate sum of the basic votes, share votes and Founding Member votes of all the members.
  - (ii) The number of the share votes of each member shall be equal to the number of shares of the capital stock of the Bank held by that member.
  - (iii) Each Founding Member shall be allocated six hundred (600) Founding Member votes.

In the event a member fails to pay any part of the amount due in respect of its obligations in relation to paid-in shares under Article 6, the number of share votes to be exercised by the member shall, as long as such failure continues, be reduced proportionately, by the percentage which the amount due and unpaid represents of the total par value of paid-in shares subscribed to by that member.

2. In voting in the Board of Governors, each Governor shall be entitled to cast the votes of the member he represents.

- (i) Except as otherwise expressly provided in this Agreement, all matters before the Board of Governors shall be decided by a majority of the votes cast.
- (ii) A Super Majority vote of the Board of Governors shall require an affirmative vote of two-thirds of the total number of Governors, representing not less than three-fourths of the total voting power of the members.
- (iii) A Special Majority vote of the Board of Governors shall require an affirmative vote of a majority of the total number of Governors, representing not less than a majority of the total voting power of the members.

3. In voting in the Board of Directors, each Director shall be entitled to cast the number of votes to which the Governors who elected him are entitled and those to which any Governors who have assigned their votes to him, pursuant to Schedule B, are entitled.

- (i) A Director entitled to cast the votes of more than one member may cast the votes for those members separately.
- (ii) Except as otherwise expressly provided in this Agreement, all matters before the Board of Directors shall be decided by a majority of the votes cast.

## **Article 29 The President**

1. The Board of Governors, through an open, transparent and merit-based process, shall elect a president of the Bank by a Super Majority vote as provided in Article 28. He shall be a national of a regional member country. The President, while holding office, shall not be a Governor or a Director or an Alternate for either.

2. The term of office of the President shall be five (5) years. He may be re-elected once. The President may be suspended or removed from office when the Board of Governors so decides by a Super Majority vote as provided in Article 28.

- (a) If the office of the President for any reason becomes vacant during his term, the Board of Governors shall appoint an Acting President

for a temporary period or elect a new President, in accordance with paragraph 1 of this Article.

3. The President shall be Chairman of the Board of Directors but shall have no vote, except a deciding vote in case of an equal division. He may participate in meetings of the Board of Governors but shall not vote.
4. The President shall be the legal representative of the Bank. He shall be chief of the staff of the Bank and shall conduct, under the direction of the Board of Directors, the current business of the Bank.

### **Article 30 Officers and Staff of the Bank**

1. One or more Vice-Presidents shall be appointed by the Board of Directors on the recommendation of the President, on the basis of an open, transparent and merit-based process. A Vice-President shall hold office for such term, exercise such authority and perform such functions in the administration of the Bank, as may be determined by the Board of Directors. In the absence or incapacity of the President, a Vice-President shall exercise the authority and perform the functions of the President.
2. The President shall be responsible for the organization, appointment and dismissal of the officers and staff in accordance with regulations adopted by the Board of Directors, with the exception of Vice-Presidents to the extent provided in paragraph 1 above.
3. In appointing officers and staff and recommending Vice-Presidents, the President shall, subject to the paramount importance of securing the highest standards of efficiency and technical competence, pay due regard to the recruitment of personnel on as wide a regional geographical basis as possible.

### **Article 31 The International Character of the Bank**

1. The Bank shall not accept Special Funds, loans or assistance that may in any way prejudice, limit, deflect or otherwise alter its purpose or functions.
2. The Bank, its President, officers and staff shall not interfere in the political affairs of any member, nor shall they be influenced in their decisions by the political character of the member concerned. Only economic considerations shall be relevant to their decisions. Such considerations shall be weighed impartially in order to achieve and carry out the purpose and functions of the Bank.
3. The President, officers and staff of the Bank, in the discharge of their offices, owe their duty entirely to the Bank and to no other authority. Each member of the Bank shall respect the international character of this duty and shall refrain from all attempts to influence any of them in the discharge of their duties.

## **CHAPTER VI**

### **GENERAL PROVISIONS**

#### **Article 32 Offices of the Bank**

1. The principal office of the Bank shall be located in Beijing, People's Republic of China.
2. The Bank may establish agencies or offices elsewhere.

#### **Article 33 Channel of Communication; Depositories**

1. Each member shall designate an appropriate official entity with which the Bank may communicate in connection with any matter arising under this Agreement.
2. Each member shall designate its central bank, or such other institution as may be agreed upon with the Bank, as a depository with which the Bank may keep its holdings of currency of that member as well as other assets of the Bank.
3. The Bank may hold its assets with such depositories as the Board of Directors shall determine.

#### **Article 34 Reports and Information**

1. The working language of the Bank shall be English, and the Bank shall rely on the English text of this Agreement for all decisions and for interpretations under Article 54.
2. Members shall furnish the Bank with such information it may reasonably request of them in order to facilitate the performance of its functions.
3. The Bank shall transmit to its members an annual report containing an audited statement of its accounts and shall publish such report. It shall also transmit quarterly to its members a summary statement of its financial position and a profit and loss statement showing the results of its operations.
4. The Bank shall establish a policy on the disclosure of information in order to promote transparency in its operations. The Bank may publish such reports as it deems desirable in the carrying out of its purpose and functions.

#### **Article 35 Cooperation with Members and International Organizations**

1. The Bank shall work in close cooperation with all its members, and, in such manner as it may deem appropriate within the terms of this Agreement, with other international financial institutions, and international organizations concerned with the economic development of the region or the Bank's operational areas.
2. The Bank may enter into arrangements with such organizations for purposes consistent with this Agreement, with the approval of the Board of Directors.

## **Article 36 References**

1. References in this Agreement to Article or Schedule refer to Articles and Schedules of this Agreement, unless otherwise specified.
2. References in this Agreement to a specific gender shall be equally applicable to any gender.

## **CHAPTER VII**

### **WITHDRAWAL AND SUSPENSION OF MEMBERS**

#### **Article 37 Withdrawal of Membership**

1. Any member may withdraw from the Bank at any time by delivering a notice in writing to the Bank at its principal office.
2. Withdrawal by a member shall become effective, and its membership shall cease, on the date specified in its notice but in no event less than six (6) months after the date that notice has been received by the Bank. However, at any time before the withdrawal becomes finally effective, the member may notify the Bank in writing of the cancellation of its notice of intention to withdraw.
3. A withdrawing member shall remain liable for all direct and contingent obligations to the Bank to which it was subject at the date of delivery of the withdrawal notice. If the withdrawal becomes finally effective, the member shall not incur any liability for obligations resulting from operations of the Bank effected after the date on which the withdrawal notice was received by the Bank.

#### **Article 38 Suspension of Membership**

1. If a member fails to fulfill any of its obligations to the Bank, the Board of Governors may suspend such member by a Super Majority vote as provided in Article 28.
2. The member so suspended shall automatically cease to be a member one (1) year from the date of its suspension, unless the Board of Governors decides by a Super Majority vote as provided in Article 28 to restore the member to good standing.
3. While under suspension, a member shall not be entitled to exercise any rights under this Agreement, except the right of withdrawal, but shall remain subject to all its obligations.

#### **Article 39 Settlement of Accounts**

1. After the date on which a country ceases to be a member, it shall remain liable for its direct obligations to the Bank and for its contingent liabilities to the Bank so long as any part of the loans, guarantees, equity investments or other forms of financing under paragraph 2 (vi) of Article 11 (hereinafter, other financing) contracted before it ceased to be a member is outstanding, but it shall not incur liabilities with respect to loans, guarantees, equity investments or other

financing entered into thereafter by the Bank nor share either in the income or the expenses of the Bank.

2. At the time a country ceases to be a member, the Bank shall arrange for the repurchase of such country's shares by the Bank as a part of the settlement of accounts with such country in accordance with the provisions of paragraphs 3 and 4 of this Article. For this purpose, the repurchase price of the shares shall be the value shown by the books of the Bank on the date the country ceases to be a member.

3. The payment for shares repurchased by the Bank under this Article shall be governed by the following conditions:

- (i) Any amount due to the country concerned for its shares shall be withheld so long as that country, its central bank or any of its agencies, instrumentalities or political subdivisions remains liable, as borrower, guarantor or other contracting party with respect to equity investment or other financing, to the Bank and such amount may, at the option of the Bank, be applied on any such liability as it matures. No amount shall be withheld on account of the contingent liability of the country for future calls on its subscription for shares in accordance with paragraph 3 of Article 6. In any event, no amount due to a member for its shares shall be paid until six (6) months after the date on which the country ceases to be a member.
- (ii) Payments for shares may be made from time to time, upon surrender of the corresponding stock certificates by the country concerned, to the extent by which the amount due as the repurchase price in accordance with paragraph 2 of this Article exceeds the aggregate amount of liabilities, on loans, guarantees, equity investments and other financing referred to in subparagraph (i) of this paragraph, until the former member has received the full repurchase price.
- (iii) Payments shall be made in such available currencies as the Bank determines, taking into account its financial position.
- (iv) If losses are sustained by the Bank on any loans, guarantees, equity investments or other financing which were outstanding on the date when a country ceased to be a member and the amount of such losses exceeds the amount of the reserve provided against losses on that date, the country concerned shall repay, upon demand, the amount by which the repurchase price of its shares would have been reduced if the losses had been taken into account when the repurchase price was determined. In addition, the former member shall remain liable on any call for unpaid subscriptions in accordance with paragraph 3 of Article 6, to the same extent that it would have been required to respond if the impairment of capital had occurred

and the call had been made at the time the repurchase price of its shares was determined.

4. If the Bank terminates its operations pursuant to Article 41 within six (6) months of the date upon which any country ceases to be a member, all rights of the country concerned shall be determined in accordance with the provisions of Articles 41 to 43. Such country shall be considered as still a member for purposes of such Articles but shall have no voting rights.

## **CHAPTER VIII**

### **SUSPENSION AND TERMINATION OF OPERATIONS OF THE BANK**

#### **Article 40 Temporary Suspension of Operations**

In an emergency, the Board of Directors may temporarily suspend operations in respect of new loans, guarantees, equity investment and other forms of financing under sub-paragraph 2 (vi) of Article 11, pending an opportunity for further consideration and action by the Board of Governors.

#### **Article 41 Termination of Operations**

1. The Bank may terminate its operations by a resolution of the Board of Governors approved by a Super Majority vote as provided in Article 28.
2. After such termination, the Bank shall forthwith cease all activities, except those incident to the orderly realization, conservation and preservation of its assets and settlement of its obligations.

#### **Article 42 Liability of Members and Payments of Claims**

1. In the event of termination of the operation of the Bank, the liability of all members for uncalled subscriptions to the capital stock of the Bank and in respect of the depreciation of their currencies shall continue until all claims of creditors, including all contingent claims, shall have been discharged.
2. All creditors holding direct claims shall first be paid out of the assets of the Bank and then out of payments to the Bank or unpaid or callable subscriptions. Before making any payments to creditors holding direct claims, the Board of Directors shall make such arrangements as are necessary, in its judgment, to ensure a pro rata distribution among holders of direct and contingent claims.

#### **Article 43 Distribution of Assets**

1. No distribution of assets shall be made to members on account of their subscriptions to the capital stock of the Bank until:
  - (i) all liabilities to creditors have been discharged or provided for; and
  - (ii) the Board of Governors has decided, by a Super Majority vote as provided in Article 28, to make such distribution.

2. Any distribution of the assets of the Bank to the members shall be in proportion to the capital stock held by each member and shall be effected at such times and under such conditions as the Bank shall deem fair and equitable. The shares of assets distributed need not be uniform as to type of asset. No member shall be entitled to receive its share in such a distribution of assets until it has settled all of its obligations to the Bank.

3. Any member receiving assets distributed pursuant to this Article shall enjoy the same rights with respect to such assets as the Bank enjoyed prior to their distribution.

## **CHAPTER IX**

### **STATUS, IMMUNITIES, PRIVILEGES AND EXEMPTIONS**

#### **Article 44 Purposes of Chapter**

1. To enable the Bank to fulfill its purpose and carry out the functions entrusted to it, the status, immunities, privileges and exemptions set forth in this Chapter shall be accorded to the Bank in the territory of each member.

2. Each member shall promptly take such action as is necessary to make effective in its own territory the provisions set forth in this Chapter and shall inform the Bank of the action which it has taken.

#### **Article 45 Status of the Bank**

The Bank shall possess full juridical personality and, in particular, the full legal capacity:

- (i) to contract;
- (ii) to acquire, and dispose of, immovable and movable property;
- (iii) to institute and respond to legal proceedings; and
- (iv) to take such other action as may be necessary or useful for its purpose and activities.

#### **Article 46 Immunity from Judicial Proceedings**

1. The Bank shall enjoy immunity from every form of legal process, except in cases arising out of or in connection with the exercise of its powers to raise funds, through borrowings or other means, to guarantee obligations, or to buy and sell or underwrite the sale of securities, in which cases actions may be brought against the Bank only in a court of competent jurisdiction in the territory of a country in which the Bank has an office, or has appointed an agent for the purpose of accepting service or notice of process, or has issued or guaranteed securities.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, no action shall be brought against the Bank by any member, or by any agency or instrumentality of a member, or by any entity or person directly or indirectly

acting for or deriving claims from a member or from any agency or instrumentality of a member. Members shall have recourse to such special procedures for the settlement of controversies between the Bank and its members as may be prescribed in this Agreement, in the by-laws and regulations of the Bank, or in the contracts entered into with the Bank.

3. Property and assets of the Bank shall, wheresoever located and by whomsoever held, be immune from all forms of seizure, attachment or execution before the delivery of final judgment against the Bank.

#### **Article 47 Immunity of Assets and Archives**

1. Property and assets of the Bank, wheresoever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of taking or foreclosure by executive or legislative action.

2. The archives of the Bank, and, in general, all documents belonging to it, or held by it, shall be inviolable, wheresoever located and by whomsoever held.

#### **Article 48 Freedom of Assets from Restrictions**

To the extent necessary to carry out the purpose and functions of the Bank effectively, and subject to the provisions of this Agreement, all property and assets of the Bank shall be free from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

#### **Article 49 Privilege for Communications**

Official communications of the Bank shall be accorded by each member the same treatment that it accords to the official communications of any other member.

#### **Article 50 Immunities and Privileges of Officers and Employees**

All Governors, Directors, Alternates, the President, Vice-Presidents and other officers and employees of the Bank, including experts and consultants performing missions or services for the Bank:

- (i) shall be immune from legal process with respect to acts performed by them in their official capacity, except when the Bank waives the immunity and shall enjoy inviolability of all their official papers, documents and records;
- (ii) where they are not local citizens or nationals, shall be accorded the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations, and the same facilities as regards exchange regulations, as are accorded by members to the representatives, officials and employees of comparable rank of other members; and
- (iii) shall be granted the same treatment in respect of travelling facilities as is accorded by members to representatives, officials and employees of comparable rank of other members.

## **Article 51 Exemption from Taxation**

1. The Bank, its assets, property, income and its operations and transactions pursuant to this Agreement, shall be exempt from all taxation and from all customs duties. The Bank shall also be exempt from any obligation for the payment, withholding or collection of any tax or duty.
2. No tax of any kind shall be levied on or in respect of salaries, emoluments and expenses, as the case may be, paid by the Bank to Directors, Alternate Directors, the President, Vice-Presidents and other officers or employees of the Bank, including experts and consultants performing missions or services for the Bank, except where a member deposits with its instrument of ratification, acceptance, or approval a declaration that such member retains for itself and its political subdivisions the right to tax salaries, and emoluments , as the case may be, paid by the Bank to citizens or nationals of such member.
3. No tax of any kind shall be levied on any obligation or security issued by the Bank, including any dividend or interest thereon, by whomsoever held:
  - (i) which discriminates against such obligation or security solely because it is issued by the Bank; or
  - (ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the place or currency in which it is issued, made payable or paid, or the location of any office or place of business maintained by the Bank.
4. No tax of any kind shall be levied on any obligation or security guaranteed by the Bank, including any dividend or interest thereon, by whomsoever held:
  - (i) which discriminates against such obligation or security solely because it is guaranteed by the Bank; or
  - (ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the location of any office or place of business maintained by the Bank.

## **Article 52 Waivers**

1. The Bank at its discretion may waive any of the privileges, immunities and exemptions conferred under this Chapter in any case or instance, in such manner and upon such conditions as it may determine to be appropriate in the best interests of the Bank.

## **CHAPTER X**

### **AMENDMENT, INTERPRETATION AND ARBITRATION**

## **Article 53 Amendments**

1. This Agreement may be amended only by a resolution of the Board of Governors approved by a Super Majority vote as provided in Article 28.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this Article, the unanimous agreement of the Board of Governors shall be required for the approval of any amendment modifying:

- (i) the right to withdraw from the Bank;
- (ii) the limitations on liability provided in paragraphs 3 and 4 of Article 7; and
- (iii) the rights pertaining to purchase of capital stock provided in paragraph 4 of Article 5.

3. Any proposal to amend this Agreement, whether emanating from a member or the Board of Directors, shall be communicated to the Chairman of the Board of Governors, who shall bring the proposal before the Board of Governors. When an amendment has been adopted, the Bank shall so certify in an official communication addressed to all members. Amendments shall enter into force for all members three (3) months after the date of the official communication unless the Board of Governors specifies therein a different period.

#### **Article 54 Interpretation**

1. Any question of interpretation or application of the provisions of this Agreement arising between any member and the Bank, or between two or more members of the Bank, shall be submitted to the Board of Directors for decision. If there is no Director of its nationality on that Board, a member particularly affected by the question under consideration shall be entitled to direct representation in the Board of Directors during such consideration; the representative of such member shall, however, have no vote. Such right of representation shall be regulated by the Board of Governors.

2. In any case where the Board of Directors has given a decision under paragraph 1 of this Article, any member may require that the question be referred to the Board of Governors, whose decision shall be final. Pending the decision of the Board of Governors, the Bank may, so far as it deems necessary, act on the basis of the decision of the Board of Directors.

#### **Article 55 Arbitration**

If a disagreement should arise between the Bank and a country which has ceased to be a member, or between the Bank and any member after adoption of a resolution to terminate the operations of the Bank, such disagreement shall be submitted to arbitration by a tribunal of three arbitrators. One of the arbitrators shall be appointed by the Bank, another by the country concerned, and the third, unless the parties otherwise agree, by the President of the International Court of Justice or such other authority as may have been prescribed by regulations adopted by the Board of Governors. A majority vote of the arbitrators shall be sufficient to reach a decision which shall be final and binding upon the parties. The third arbitrator shall be empowered to settle all questions of procedure in any case where the parties are in disagreement with respect thereto.

## **Article 56 Approval Deemed Given**

Whenever the approval of any member is required before any act may be done by the Bank except under paragraph 2 of Article 53, approval shall be deemed to have been given unless the member presents an objection within such reasonable period as the Bank may fix in notifying the member of the proposed act.

## **CHAPTER XI**

### **FINAL PROVISIONS**

## **Article 57 Signature and Deposit**

1. This Agreement, deposited with the Government of the People's Republic of China (hereinafter called the "Depository"), shall remain open until December 31, 2015 for signature by the Governments of countries whose names are set forth in Schedule A.
2. The Depository shall send certified copies of this Agreement to all the Signatories and other countries which become members of the Bank.

## **Article 58 Ratification, Acceptance or Approval**

1. This Agreement shall be subject to ratification, acceptance or approval by the Signatories. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depository not later than December 31, 2016, or if necessary, until such later date as may be decided by the Board of Governors by a Special Majority vote as provided in Article 28. The Depository shall duly notify the other Signatories of each deposit and the date thereof.
2. A Signatory whose instrument of ratification, acceptance or approval is deposited before the date on which this Agreement enters into force, shall become a member of the Bank, on that date. Any other Signatory which complies with the provisions of the preceding paragraph, shall become a member of the Bank on the date on which its instrument of ratification, acceptance or approval is deposited.

## **Article 59 Entry into Force**

This Agreement shall enter into force when instruments of ratification, acceptance or approval have been deposited by at least ten (10) Signatories whose initial subscriptions, as set forth in Schedule A to this Agreement, in the aggregate comprise not less than fifty (50) per cent of total of such subscriptions.

## **Article 60 Inaugural Meeting and Commencement of Operations**

1. As soon as this Agreement enters into force, each member shall appoint a Governor, and the Depository shall call the inaugural meeting of the Board of Governors.

2. At its inaugural meeting, the Board of Governors:
  - (i) shall elect the President;
  - (ii) shall elect the Directors of the Bank in accordance with paragraph 1 of Article 25, provided that the Board of Governors may decide to elect fewer Directors for an initial period shorter than two years in consideration of the number of members and Signatories which have not yet become members;
  - (iii) shall make arrangements for the determination of the date on which the Bank shall commence its operations; and
  - (iv) shall make such other arrangements as necessary to prepare for the commencement of the Bank's operations.
3. The Bank shall notify its members of the date of the commencement of its operations.

DONE at Beijing, People's Republic of China on June 29, 2015, in a single original deposited in the archives of the Depository, whose English, Chinese and French texts are equally authentic.

## SCHEDULE A

### Initial Subscriptions to the Authorized Capital Stock for Countries Which May Become Members in accordance with Article 58

|                                  | Number of Shares | Capital Subscription<br>(in million \$) |
|----------------------------------|------------------|-----------------------------------------|
| <b>PART A.</b>                   |                  |                                         |
| <b>REGIONAL MEMBERS</b>          |                  |                                         |
| Australia                        | 36,912           | 3,691.2                                 |
| Azerbaijan                       | 2,541            | 254.1                                   |
| Bangladesh                       | 6,605            | 660.5                                   |
| Brunei Darussalam                | 524              | 52.4                                    |
| Cambodia                         | 623              | 62.3                                    |
| China                            | 297,804          | 29,780.4                                |
| Georgia                          | 539              | 53.9                                    |
| India                            | 83,673           | 8,367.3                                 |
| Indonesia                        | 33,607           | 3,360.7                                 |
| Iran                             | 15,808           | 1,580.8                                 |
| Israel                           | 7,499            | 749.9                                   |
| Jordan                           | 1,192            | 119.2                                   |
| Kazakhstan                       | 7,293            | 729.3                                   |
| Korea                            | 37,388           | 3,738.8                                 |
| Kuwait                           | 5,360            | 536.0                                   |
| Kyrgyz Republic                  | 268              | 26.8                                    |
| Lao People's Democratic Republic | 430              | 43.0                                    |
| Malaysia                         | 1,095            | 109.5                                   |
| Maldives                         | 72               | 7.2                                     |
| Mongolia                         | 411              | 41.1                                    |
| Myanmar                          | 2,645            | 264.5                                   |
| Nepal                            | 809              | 80.9                                    |
| New Zealand                      | 4,615            | 461.5                                   |
| Oman                             | 2,592            | 259.2                                   |
| Pakistan                         | 10,341           | 1,034.1                                 |

|                      |                |                 |
|----------------------|----------------|-----------------|
| Philippines          | 9,791          | 979.1           |
| Qatar                | 6,044          | 604.4           |
| Russia               | 65,362         | 6,536.2         |
| Saudi Arabia         | 25,446         | 2,544.6         |
| Singapore            | 2,500          | 250.0           |
| Sri Lanka            | 2,690          | 269.0           |
| Tajikistan           | 309            | 30.9            |
| Thailand             | 14,275         | 1,427.5         |
| Turkey               | 26,099         | 2,609.9         |
| United Arab Emirates | 11,857         | 1,185.7         |
| Uzbekistan           | 2,198          | 219.8           |
| Vietnam              | 6,633          | 663.3           |
| Unallocated          | 16,150         | 1,615.0         |
| <b>TOTAL</b>         | <b>750,000</b> | <b>75,000.0</b> |

**PART B.**  
**NON-REGIONAL MEMBERS**

|              |        |         |
|--------------|--------|---------|
| Austria      | 5,008  | 500.8   |
| Brazil       | 31,810 | 3,181.0 |
| Denmark      | 3,695  | 369.5   |
| Egypt        | 6,505  | 650.5   |
| Finland      | 3,103  | 310.3   |
| France       | 33,756 | 3,375.6 |
| Germany      | 44,842 | 4,484.2 |
| Iceland      | 176    | 17.6    |
| Italy        | 25,718 | 2,571.8 |
| Luxembourg   | 697    | 69.7    |
| Malta        | 136    | 13.6    |
| Netherlands  | 10,313 | 1,031.3 |
| Norway       | 5,506  | 550.6   |
| Poland       | 8,318  | 831.8   |
| Portugal     | 650    | 65.0    |
| South Africa | 5,905  | 590.5   |

|                    |                  |                  |
|--------------------|------------------|------------------|
| Spain              | 17,615           | 1,761.5          |
| Sweden             | 6,300            | 630.0            |
| Switzerland        | 7,064            | 706.4            |
| United Kingdom     | 30,547           | 3,054.7          |
| Unallocated        | 2,336            | 233.6            |
| <b>TOTAL</b>       | <b>250,000</b>   | <b>25,000.0</b>  |
| <b>GRAND TOTAL</b> | <b>1,000,000</b> | <b>100,000.0</b> |

## SCHEDULE B

### ELECTION OF DIRECTORS

The Board of Governors shall prescribe rules for the conduct of each election of Directors, in accordance with the following provisions.

1. Constituencies. Each Director shall represent one or more members in a constituency. The total aggregate voting power of each constituency shall consist of the votes which the Director is entitled to cast under paragraph 3 of Article 28.

2. Constituency Voting Power. For each election, the Board of Governors shall establish a Minimum Percentage for constituency voting power for Directors to be elected by Governors representing regional members (Regional Directors) and a Minimum Percentage for constituency voting power for Directors to be elected by Governors representing non-regional members (Non-Regional Directors).

(a) The Minimum Percentage for Regional Directors shall be set as a percentage of the total votes eligible to be cast in the election by the Governors representing regional members (Regional Governors). The initial Minimum Percentage for Regional Directors shall be 6%.

(b) The Minimum Percentage for Non-Regional Directors shall be set as a percentage of the total votes eligible to be cast in the election by the Governors representing non-regional members (Non-Regional Governors). The initial Minimum Percentage for Non-Regional Directors shall be 15%.

3. Adjustment Percentage. In order to adjust voting power across constituencies when subsequent rounds of balloting are required under paragraph 7 below, the Board of Governors shall establish, for each election, an Adjustment Percentage for Regional Directors and an Adjustment Percentage for Non-Regional Directors. Each Adjustment Percentage shall be higher than the corresponding Minimum Percentage.

(a) The Adjustment Percentage for Regional Directors shall be set as a percentage of the total votes eligible to be cast in the election by the Regional Governors. The initial Adjustment Percentage for Regional Directors shall be 15%.

(b) The Adjustment Percentage for Non-Regional Directors shall be set as a percentage of the total votes eligible to be cast in the election by the Non-Regional Governors. The initial Adjustment Percentage for Non-Regional Directors shall be 60%.

4. Number of Candidates. For each election, the Board of Governors shall establish the number of Regional Directors and Non-Regional Directors to be

elected, in light of its decisions on the size and composition of the Board of Directors pursuant to paragraph 2 of Article 25.

- (a) The initial number of Regional Directors shall be nine.
- (b) The initial number of Non-Regional Directors shall be three.

5. Nominations. Each Governor may only nominate one person. Candidates for the office of Regional Director shall be nominated by Regional Governors. Candidates for the office of Non-Regional Director shall be nominated by Non-Regional Governors.

6. Voting. Each Governor may vote for one candidate, casting all of the votes to which the member appointing him is entitled under paragraph 1 of Article 28. The election of Regional Directors shall be by ballot of Regional Governors. The election of Non-Regional Directors shall be by ballot of Non-Regional Governors.

7. First Ballot. On the first ballot, candidates receiving the highest number of votes, up to the number of Directors to be elected, shall be elected as Directors, provided that, to be elected, a candidate shall have received a sufficient number of votes to reach the applicable Minimum Percentage.

- (a) If the required number of Directors is not elected on the first ballot, and the number of candidates was the same as the number of Directors to be elected, the Board of Governors shall determine the subsequent actions to complete the election of Regional Directors or the election of Non-Regional Directors, as the case may be.

8. Subsequent Ballots. If the required number of Directors is not elected on the first ballot, and there were more candidates than the number of Directors to be elected on the ballot, there shall be subsequent ballots, as necessary. For subsequent ballots:

- (a) The candidate receiving the lowest number of votes in the preceding ballot shall not be a candidate in the next ballot.
- (b) Votes shall be cast only by: (i) Governors who voted in the preceding ballot for a candidate who was not elected; and (ii) Governors whose votes for a candidate who was elected are deemed to have raised the votes for that candidate above the applicable Adjustment Percentage under (c) below.
- (c) The votes of all the Governors who cast votes for each candidate shall be added in descending order of number, until the number of votes representing the applicable Adjustment Percentage has been exceeded. Governors whose votes were counted in that calculation shall be deemed to have cast all their votes for that Director, including the Governor whose votes brought the total over the

Adjustment Percentage. The remaining Governors whose votes were not counted in that calculation shall be deemed to have raised the candidate's total votes above the Adjustment Percentage, and the votes of those Governors shall not count towards the election of that candidate. These remaining Governors may vote in the next ballot.

- (d) If in any subsequent ballot, only one Director remains to be elected, the Director may be elected by a simple majority of the remaining votes. All such remaining votes shall be deemed to have counted towards the election of the last Director.

9. Assignment of Votes. Any Governor who does not participate in voting for the election or whose votes do not contribute to the election of a Director may assign the votes to which he is entitled to an elected Director, provided that such Governor shall first have obtained the agreement of all those Governors who have elected that Director to such assignment.

10. Founding Member Privileges. The nomination and voting by Governors for Directors and the appointment of Alternate Directors by Directors shall respect the principle that each Founding Member shall have the privilege to designate the Director or an Alternate Director in its constituency permanently or on a rotating basis.

คำแปลข้อบทของความตกลงว่าด้วย  
ธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย<sup>๑</sup>

<sup>๑</sup> คำแปลนี้ใช้ประโยชน์ในการทำความเข้าใจข้อบทของความตกลงว่าด้วยธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชียเพื่อใช้ประกอบแนบท้ายพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย พ.ศ. .... เท่านั้น

## ประเทศที่ได้ลงนามในความตกลงนี้ได้ตกลง ดังนี้

**พิจารณาถึง** ความสำคัญของความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย และนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของภูมิภาคต่อวิกฤตทางการเงินและผลกระทบจากปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ในกระแสโลกาภิวัตน์

**ทราบถึง** ความสำคัญของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการขยายความเชื่อมโยงในภูมิภาคและยกระดับการรวมตัวกันภายในภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาด้านสังคมสำหรับประชากรในภูมิภาคเอเชีย และการมีส่วนร่วมต่อพลวัตของเศรษฐกิจโลก

**ตระหนักถึง** ความต้องการด้านเงินทุนสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคเอเชียในระยะยาวจำนวนมากที่จะสามารถได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอมากขึ้น จากความร่วมมือระหว่างธนาคารเพื่อการพัฒนาในระดับพหุภาคีต่าง ๆ ที่มีอยู่ และธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (ซึ่งต่อไปในความตกลงนี้จะเรียกว่า “ธนาคาร”)

**เชื่อมั่นว่า** การจัดตั้งธนาคารในลักษณะองค์กรทางการเงินในระดับพหุภาคีซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจะช่วยหมุนเวียนทรัพยากรเพิ่มเติมจำนวนมากจากภายใน และภายนอกภูมิภาคเอเชีย และขจัดข้อจำกัดด้านการเงินที่แต่ละเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียเผชิญอยู่ ตลอดจนจะส่งเสริมธนาคารเพื่อการพัฒนาในระดับพหุภาคีต่าง ๆ ที่มีอยู่ ในการสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืนและมีเสถียรภาพในภูมิภาคเอเชีย

**จึงตกลง** ให้สถาปนาธนาคาร ซึ่งจะต้องดำเนินงาน โดยเป็นไปตามข้อบทต่อไปนี้

## บทที่ ๑ วัตถุประสงค์ หน้าที่ และสมาชิกภาพ

### ข้อบท ๑ วัตถุประสงค์

๑. วัตถุประสงค์ของธนาคาร คือ (๑) ส่งเสริมพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน สร้างความมั่นคงและปรับปรุงความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานในเอเชีย โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและสาขาการผลิตอื่น และ (๒) ส่งเสริมความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนภายในภูมิภาคในการรับมือกับความท้าทายด้านการพัฒนา โดยการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับสถาบันเพื่อการพัฒนาในระดับพหุภาคีและทวิภาคีอื่น ๆ
๒. ที่ได้ก็ตามในความตกลงฉบับนี้ การอ้างอิงถึง “เอเชีย” และ “ภูมิภาค” ให้รวมถึงภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ และองค์ประกอบที่จัดเป็นภูมิภาคเอเชียและโอเชียเนียตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยองค์การสหประชาชาติ เว้นแต่จะมีการตัดสินใจให้เป็นอย่างอื่นโดยสภาผู้ว่าการ

### ข้อบท ๒ หน้าที่

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ให้ธนาคารมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาในภูมิภาค ทั้งที่ เป็นทุนของรัฐและเอกชน โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาขาการผลิตอื่น
- (๒) ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการพัฒนาในภูมิภาค รวมถึงโครงการที่มีประสิทธิผลมากที่สุดต่อการช่วยให้การเติบโตของเศรษฐกิจภูมิภาคโดยรวมเป็นไปอย่างกลมกลืน และ โดยคำนึงเป็นพิเศษถึงความต้องการของสมาชิกในภูมิภาคที่มีระดับการพัฒนาน้อย
- (๓) สนับสนุนการลงทุนโดยภาคเอกชนในโครงการ วิสาหกิจ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยเฉพาะในโครงสร้างพื้นฐานและสาขาการผลิตอื่น และเสริมการลงทุนโดยภาคเอกชน ในกรณีที่ไม่สามารถหาเงินทุนจากภาคเอกชนที่มีข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สมเหตุสมผล และ
- (๔) ดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ และให้บริการอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนหน้าที่ดังกล่าว

### ข้อบท ๓ สมาชิกภาพ

๑. สมาชิกภาพในธนาคารจะเปิดให้แก่สมาชิกของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนาร หรือธนาคารพัฒนาเอเชีย

(เอ) สมาชิกภายในภูมิภาคให้เป็นสมาชิกที่มีรายชื่อในส่วน เอ ของตารางแนบท้าย เอ และสมาชิกอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตามวรรค ๒ ของข้อบท ๑ สำหรับสมาชิกอื่น ๆ จะเป็นสมาชิกภายนอกภูมิภาค

(บี) สมาชิกผู้ก่อตั้งให้เป็นสมาชิกที่ปรากฏในตารางแนบท้าย เอ ซึ่งได้ลงนามในความตกลงนี้ก่อน หรือในวันที่ระบุในข้อบท ๕๗ และได้บรรลุเงื่อนไขอื่น ๆ ทั้งหมดของการเป็นสมาชิกก่อนวันที่ระบุในวรรค ๑ ของข้อบท ๕๘

๒. สมาชิกของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะ และพัฒนาร หรือธนาคารพัฒนาเอเชีย ที่ไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกตามข้อบท ๕๘ อาจเข้าเป็นสมาชิกได้ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากพิเศษ โดยสภาผู้ว่าการตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘

๓. ในกรณีของผู้สมัครที่มีใช้รัฐอธิปไตยหรือมิได้ มีความรับผิดชอบการดำเนินการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การสมัครเข้าเป็นสมาชิกในธนาคาร จะต้องได้รับการเสนอ หรือได้รับความเห็นชอบโดยสมาชิกของธนาคาร ที่รับผิดชอบสำหรับการดำเนินการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของผู้สมัครนั้น ๆ

## บทที่ ๒

### ทุน

#### ข้อบท ๔ ทุนจดทะเบียน

๑. ให้ธนาคารมีหุ้นทุนจดทะเบียนหนึ่งแสนล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (\$ ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐) แบ่งออกเป็นหนึ่งล้าน (๑,๐๐๐,๐๐๐) หุ้น มูลค่าหุ้นละหนึ่งแสนดอลลาร์ (\$ ๑๐๐,๐๐๐) ซึ่งจัดไว้เพื่อให้สมาชิกเข้าถือหุ้นตามข้อบท ๕ เท่านั้น

๒. หุ้นทุนจดทะเบียนเริ่มแรกให้แบ่งออกเป็นหุ้นชำระแล้ว และหุ้นพึงเรียกชำระ ให้หุ้นซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมกันสองหมื่นล้านดอลลาร์ (\$ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐) เป็นหุ้นชำระแล้ว และให้หุ้นซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมกัน แปดหมื่นล้านดอลลาร์ (\$ ๘๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐) เป็นหุ้นพึงเรียกชำระ

๓. สมาชิกว่าการอาจเพิ่มหุ้นทุนจดทะเบียนของธนาคาร โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ ได้ในเวลาและภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่อาจเห็นสมควร ซึ่งรวมถึงสัดส่วนระหว่างหุ้นชำระแล้ว และหุ้นพึงเรียกชำระ

๔. คำว่า “ดอลลาร์” และสัญลักษณ์ “\$” ที่ใช้ในความตกลงฉบับนี้จะถือให้เป็นสกุลเงินทางการในการชำระเงินของสหรัฐอเมริกา

#### ข้อบท ๕ การเข้าถือหุ้น

๑. ให้สมาชิกแต่ละรายเข้าถือหุ้นของธนาคาร การเข้าถือหุ้นในหุ้นทุนจดทะเบียนเริ่มแรกของแต่ละสมาชิก ให้เป็นการถือหุ้นชำระแล้วและหุ้นพึงเรียกชำระด้วยสัดส่วนสอง (๒) ต่อแปด (๘) หุ้นเริ่มแรก ซึ่งประเทศที่เป็นสมาชิกตามข้อบท ๕๘ เข้าถือ ให้เป็นไปตามจำนวนซึ่งปรากฏในตารางแนบท้าย เอ

๒. สำหรับจำนวนหุ้นเริ่มแรกของประเทศซึ่งเข้าเป็นสมาชิกตามวรรค ๒ ของข้อบท ๓ จะเข้าถือให้สมาชิกว่าการเป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จำนวนหุ้นที่อนุญาตให้เข้าถือเช่นนั้นจะต้องไม่มีผลทำให้อัตราส่วนร้อยละของจำนวนหุ้นทุน ซึ่งสมาชิกในภูมิภาคถืออยู่ลดต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า (๗๕) ของหุ้นทุนทั้งหมด นอกจากสมาชิกว่าการจะตกลงกันให้เป็นอื่น โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘

๓. เมื่อสมาชิกร้องขอสมาชิกว่าการอาจเพิ่มจำนวนหุ้นของสมาชิกผู้นั้นได้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สมาชิกว่าการพิจารณากำหนด โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ อย่างไรก็ตามมิให้มีการเพิ่มหุ้นของสมาชิก หากการเพิ่มนั้นมีผลทำให้อัตราส่วนร้อยละของหุ้นทุนของสมาชิกในภูมิภาคลดต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า (๗๕) ของหุ้นทุนทั้งหมด นอกจากสมาชิกว่าการตกลงกันให้เป็นอื่น โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘

๔. ให้สมาชิกว่าการพิจารณาบททวนหุ้นทุนของธนาคารเป็นระยะๆ โดยแต่ละช่วง ห่างกันไม่ต่ำกว่าห้า (๕) ปี ในกรณีที่มีการเพิ่มทุนจดทะเบียน ให้สมาชิกแต่ละประเทศมีโอกาสอย่างสมเหตุสมผลที่จะเข้าถือหุ้นตามส่วนที่เพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนของหุ้นที่ตนถืออยู่กับหุ้นทุนทั้งหมดก่อนที่มีการเพิ่มทุนเช่นนั้น ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไข

ที่สภาผู้ว่าการจะเป็นผู้พิจารณากำหนด โดยสมาชิกไม่ผูกพันที่จะต้องเข้าถือหุ้นส่วนใดส่วนหนึ่งของหุ้นทุนที่เพิ่มขึ้น โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘

๔. ให้สภาผู้ว่าการพิจารณาบททอนหุ้นของธนาคารเป็นระยะๆ โดยแต่ละช่วง ห่างกันไม่ต่ำกว่าห้า (๕) ปี ในกรณีที่มีการเพิ่มทุนจดทะเบียน ให้สมาชิกแต่ละประเทศมีโอกาสมิฉะนั้นจะเข้าถือหุ้นตามส่วนที่เพิ่มขึ้น เป็นอัตราส่วนของหุ้นที่ตนถืออยู่กับหุ้นทุนทั้งหมดก่อนที่มีการเพิ่มทุนเช่นว่านั้น ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไข ที่สภาผู้ว่าการจะเป็นผู้พิจารณากำหนด โดยสมาชิกไม่ผูกพันที่จะต้องเข้าถือหุ้นส่วนใดส่วนหนึ่งของหุ้นทุนที่เพิ่มขึ้น

#### ข้อบท ๖ การชำระค่าหุ้น

๑. การชำระค่าหุ้นประเภทหุ้นชำระแล้วที่สมาชิกผู้ลงนาม ในความตกลงซึ่งเป็นสมาชิกตามข้อบท ๕๘ ถืออยู่เริ่มแรก ให้กระทำเป็นห้า (๕) งวด แต่ละงวดเป็นจำนวนร้อยละสิบ (๑๐) ของจำนวนหุ้นนั้น ยกเว้น ในกรณีที่ได้กำหนดไว้ในวรรค ๕ ของข้อบทนี้ ให้สมาชิกแต่ละสมาชิกชำระค่าหุ้นงวดแรกภายในสามสิบ (๓๐) วัน ภายหลังจากความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ หรือในวันหรือก่อนวันฝากสตัยบันสาร สารแสดงการยอมรับ หรือสารให้ความเห็นชอบ ในนามของสมาชิกนั้นตามวรรค ๑ ของ ข้อบท ๕๘ แล้วแต่วันใดจะล่าช้ากว่ากัน ให้งวดที่สองถึงกำหนดชำระหนึ่ง (๑) ปีภายหลังจากความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ ส่วนงวดที่เหลืออีกสาม (๓) งวดมีกำหนดชำระต่อเนื่องไป แต่ละงวดห่างกันหนึ่ง (๑) ปี นับแต่วันซึ่งงวดก่อนถึงกำหนดชำระ

๒. การชำระค่าหุ้นเริ่มแรกแต่ละงวด ในส่วนของหุ้นชำระแล้วให้ชำระในสกุลดอลลาร์ หรือสกุลเงินตราอื่นที่พึงแลกเปลี่ยนได้ ยกเว้นในกรณีที่ได้กำหนดไว้ในวรรค ๕ ของข้อบทนี้ ซึ่งธนาคารจะแลกเปลี่ยนเงินดังกล่าวเป็นดอลลาร์เมื่อใดก็ได้ ทั้งนี้ ธนาคารจะพักสิทธิทั้งหมด รวมถึงสิทธิในการออกเสียงที่จะได้จากหุ้นชำระแล้วและหุ้นพึงเรียกชำระ ในส่วนที่ครบกำหนดชำระ แต่ยังไม่ได้รับการชำระในส่วนนั้น จนกว่าธนาคารจะได้รับการชำระเงินเต็มจำนวน

๓. การชำระค่าหุ้นพึงเรียกชำระให้กระทำเมื่อธนาคารเรียกให้ชำระในกรณีและเมื่อธนาคารต้องการเพื่อใช้ปลดหนี้สิน ซึ่งเกิดขึ้น ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการเรียกชำระ สมาชิกอาจเลือกชำระในสกุลดอลลาร์ หรือสกุลเงินที่ธนาคารต้องการใช้เพื่อปลดภาระผูกพันของธนาคาร ซึ่งเป็นเหตุให้มีการเรียกชำระค่าหุ้นนั้น การเรียกชำระค่าหุ้นที่ยังมิได้ชำระให้เรียกตามอัตราส่วนร้อยละของหุ้นพึงเรียกชำระในอัตราเดียวกัน

๔. ธนาคารจะพิจารณากำหนดสถานที่สำหรับชำระค่าหุ้น ตามข้อบทนี้ แต่การชำระค่าหุ้นงวดแรกตามวรรค ๑ ของข้อบทนี้ ให้ชำระกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นทรัสต์ของธนาคาร ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการเปิดประชุมสภาผู้ว่าการครั้งแรก

๕. สมาชิกที่จัดเป็นประเทศที่มีระดับการพัฒนาน้อยสำหรับวัตถุประสงค์ของวรรคนี้ อาจชำระการลงหุ้นภายใต้วรรค ๑ และ ๒ ของข้อบทนี้ ตามทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง ดังนี้

(เอ) ชำระทั้งหมดในสกุลดอลลาร์ หรือสกุลเงินตราอื่นที่พึงแลกเปลี่ยนได้ โดยชำระสูงสุดถึงสิบ (๑๐) งวด แต่ละงวดเท่ากับร้อยละสิบ (๑๐) ของจำนวนทั้งหมด การชำระเงินงวดแรกและงวดที่สองจะครบกำหนดตามที่ระบุในวรรค ๑ และการชำระเงินงวดที่สามถึงสิบจะครบกำหนดในวันครบกำหนดปีที่สองและวันครบกำหนดปีถัด ๆ ไปของการมีผลใช้บังคับของความตกลงนี้ หรือ

(บี) ชำระส่วนหนึ่งเป็นดอลลาร์ หรือสกุลเงินตราอื่นที่พึงแลกเปลี่ยนได้ และอีกส่วนหนึ่งสูงสุดถึงร้อยละห้าสิบ (๕๐) ของการชำระเงินในแต่ละงวดเป็นสกุลเงินตราของสมาชิก โดยมีกำหนดชำระตามที่ระบุในวรรค ๑ ของข้อบทนี้ โดยการชำระเงินภายใต้วรรคย่อย (บี) นี้ มีบทบัญญัติ ดังนี้

(๑) สมาชิกจะต้องแจ้งสัดส่วนการชำระเงินในสกุลเงินของตนแก่ธนาคาร ในเวลาที่จะลงหุ้นภายใต้วรรค ๑ ของข้อบทนี้

- (๒) การชำระเงินแต่ละครั้งของสมาชิกในสกุลเงินของตนภายใต้วรรค ๕ จะต้องเป็นไปตามจำนวนที่ธนาคารกำหนดเพื่อให้เทียบเท่ากับมูลค่าเต็มในสกุลดอลลาร์ของสัดส่วนของการลงหุ้นที่จะต้องชำระ โดยการชำระในเบื้องต้น จะเป็นไปตามจำนวนที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสม แต่จะเป็นไปตามการปรับเปลี่ยนเป็นจำนวนเงินตามที่ธนาคารจะกำหนดเพื่อให้เทียบเท่ากับมูลค่าเต็มในสกุลดอลลาร์ของการชำระเงินนั้น ซึ่งจะมีผลภายใน เก้าสิบ (๙๐) วัน จากวันที่การชำระเงินครบกำหนด
- (๓) เมื่อใดก็ตามที่ธนาคารเห็นว่า มูลค่าสกุลเงินของสมาชิกในรูปเงินตราต่างประเทศได้ลดค่าลงในระดับที่มีนัยสำคัญ สมาชิกนั้นจะต้องชำระเงินในสกุลของตนเพิ่มเติมให้แก่ธนาคารภายในเวลาอันสมควร ในจำนวนที่ชำระไว้ซึ่งมูลค่าของสกุลเงินเช่นว่านั้นทั้งหมดที่ธนาคารถืออยู่สำหรับการลงหุ้นของสมาชิกนั้น
- (๔) เมื่อใดก็ตามที่ธนาคารเห็นว่า มูลค่าสกุลเงินของสมาชิกในรูปเงินตราต่างประเทศได้เพิ่มค่าขึ้นในระดับที่มีนัยสำคัญ ธนาคารจะต้องชำระเงินในสกุลเงินนั้นคืนให้แก่สมาชิกนั้นภายในเวลาอันสมควรในจำนวนที่ปรับมูลค่าของสกุลเงินนั้นทั้งหมดที่ธนาคารถืออยู่สำหรับการลงหุ้นของสมาชิกนั้น
- (๕) ธนาคารอาจเว้นสิทธิของธนาคารในการชำระเงินภายใต้วรรคย่อย (๓) และสมาชิกอาจเว้นสิทธิของตนในการชำระเงินภายใต้วรรคย่อย (๔)

๖. ให้ธนาคารรับการชำระค่าหุ้นจากสมาชิกภายใต้วรรคย่อย ๕ (บี) ของข้อบทนี้ ด้วยสัญญาใช้เงิน หรือภาระผูกพันอื่นที่ออกโดยรัฐบาลสมาชิก หรือโดยสถานที่รับฝากที่สมาชิกนั้นแต่งตั้งขึ้น แทนจำนวนเงินที่จะต้องชำระเป็นสกุลเงินตราของสมาชิก หากว่าธนาคารไม่ต้องการใช้เงินสกุลนั้นในการดำเนินงานของธนาคารด้วยสัญญาใช้เงิน หรือ ภาระผูกพันอื่นเช่นว่านั้น จะโอนไม่ได้ ไม่มีดอกเบี้ย และจ่ายให้แก่ธนาคารตามมูลค่าหุ้น เมื่อได้รับทวงถาม

#### ข้อบท ๗ ข้อกำหนดของหุ้น

๑. ให้หุ้นที่ลงโดยสมาชิกออก ณ มูลค่าหุ้น และให้หุ้น อื่น ๆ ออก ณ มูลค่าหุ้นเช่นกัน นอกจากสภาผู้ว่าการจะตัดสินใจให้ออกในเงื่อนไขอื่นในวาระพิเศษ โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากพิเศษตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘
๒. หุ้นจะต้องไม่ถูกนำไปค้ำประกันหรือวางมัดจำในรูปแบบใด ๆ ก็ตาม และจะต้องถ่ายโอนให้แก่ธนาคารเท่านั้น
๓. ความรับผิดชอบในหุ้นของสมาชิกให้จำกัดแต่เพียงส่วนที่ยังมิได้ชำระตามราคาที่ตราไว้
๔. สมาชิกไม่ต้องรับผิดชอบต่อภาระผูกพันของธนาคาร โดยเหตุแห่งความเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกนั้น

#### ข้อบท ๘ แหล่งทุนสามัญ

คำว่า “แหล่งทุนสามัญ” ของธนาคาร ซึ่งใช้ในความตกลงนี้ ให้รวมถึงแหล่งทุนดังต่อไปนี้

- (๑) ทุนทุนจดทะเบียนของธนาคาร รวมทั้งหุ้นชำระแล้วและหุ้นพึงเรียกชำระ ซึ่งถือไว้ตามข้อบท ๕
- (๒) เงินทุนซึ่งได้มาโดยธนาคาร โดยอาศัยอำนาจตามวรรค ๑ ของข้อบท ๑๖ ซึ่งเป็นเงินทุนที่ให้น่าเชื่อถือด้วยข้อผูกพันในการเรียกชำระค่าหุ้นตามวรรค ๓ ของข้อบท ๖ มาใช้บังคับ
- (๓) เงินทุนซึ่งได้รับชำระคืนจากเงินกู้หรือการค้ำประกัน ซึ่งให้กู้หรือค้ำประกันโดยใช้แหล่งทุนตามระบุไว้ในวรรคย่อย (๑) และ (๒) ของข้อบทนี้ หรือในรูปของผลตอบแทนการลงทุนในหุ้น และการลงทุนในรูปแบบอื่นที่ได้รับการอนุมัติภายใต้วรรคย่อย ๒ (๔) ของข้อบท ๑๑ ซึ่งได้มาจากแหล่งทุนนี้
- (๔) รายได้ซึ่งเกิดจากเงินกู้โดยใช้เงินทุนที่กล่าวข้างต้นหรือจากการค้ำประกัน ซึ่งเป็นการกู้หรือการค้ำประกัน ที่ให้น่าเชื่อถือด้วยข้อผูกพันในการเรียกชำระค่าหุ้นตามวรรค ๓ ของข้อบท ๖ มาใช้บังคับ

(๕) เงินทุนหรือรายได้อื่น ๆ ที่ธนาคารได้รับ ซึ่งมีได้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งทุนจากกองทุนพิเศษตามที่ระบุในข้อบท ๑๗ แห่งความตกลงนี้

### บทที่ ๓

#### การดำเนินงานของธนาคาร

##### ข้อบท ๙ การใช้ทรัพยากร

ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของธนาคารให้ใช้เฉพาะในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และหน้าที่ซึ่งระบุไว้ในข้อบท ๑ และ ๒ ตามลำดับ และเป็นไปตามหลักการด้านการธนาคารที่เหมาะสมเท่านั้น

##### ข้อบท ๑๐ การดำเนินงานสามัญและการดำเนินงานพิเศษ

๑. การดำเนินงานของธนาคาร ประกอบด้วย

(๑) การดำเนินงานสามัญ ซึ่งใช้เงินจากแหล่งทุนสามัญของธนาคาร ตามที่ระบุในข้อบท ๘ และ

(๒) การดำเนินงานพิเศษ ซึ่งใช้เงินทุนจากแหล่งทุนจากกองทุนพิเศษ ตามที่ระบุในข้อบท ๑๗

โครงการเดียวกันอาจใช้เงินทุนสำหรับองค์ประกอบต่าง ๆ จากการดำเนินงานทั้งสองประเภท โดยแยกจากกัน

๒. แหล่งทุนสามัญและแหล่งทุนจากกองทุนพิเศษ ไม่ว่าในเวลาใด ๆ และในกรณีใด ๆ ให้ถือไว้ นำไปใช้ก่อภาระผูกพัน ลงทุน หรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใด โดยให้แยกจากกันโดยเด็ดขาด รายงานฐานะทางการเงินของธนาคารให้แสดงการดำเนินงานสามัญและการดำเนินงานพิเศษแยกจากกัน

๓. ไม่ว่ากรณีใด ๆ ห้ามนำแหล่งทุนสามัญของธนาคารไปใช้ชำระ หรือใช้ปลดเปลื้องการขาดทุนหรือหนี้สินอันเกิดขึ้นจากการดำเนินงานพิเศษหรือกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งใช้ หรือก่อภาระผูกพันแหล่งทุนจากกองทุนพิเศษมาแต่เริ่มแรก

๔. ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานสามัญโดยตรงให้เบิกจ่ายจากแหล่งทุนสามัญของธนาคาร ค่าใช้จ่ายซึ่งเกิดจากการดำเนินงานพิเศษโดยตรงให้เบิกจ่ายจากแหล่งทุนจากกองทุนพิเศษ ส่วนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้เบิกจ่ายตามที่ธนาคารจะกำหนด

##### ข้อบท ๑๑ ผู้รับบริการและวิธีการดำเนินงาน

๑. (เอ) ธนาคารอาจจัดหาหรืออำนวยความสะดวกในด้านการเงินแก่สมาชิก หรือตัวแทน หน่วยงานขึ้นตรง หรือทบวงการเมือง หรือหน่วยงานหรือวิสาหกิจซึ่งดำเนินการในดินแดนของของสมาชิก รวมทั้งตัวแทนหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ หรือภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาค

(บี) ธนาคารอาจให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบริการ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในวรรคย่อย (เอ) ด้านบนในกรณีพิเศษเฉพาะเมื่อสภาผู้ว่าการโดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง (๑) ตัดสินใจว่าการช่วยเหลือนั้น จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และอยู่ภายในหน้าที่ของธนาคารและผลประโยชน์ของสมาชิกของธนาคาร และ (๒) ได้ระบุประเภทของความช่วยเหลือภายใต้วรรค ๒ ของข้อบทนี้ให้แก่ผู้รับบริการนั้น

๒. ธนาคารอาจดำเนินงานโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การให้เงินกู้ การให้กู้ร่วม หรือมีส่วนร่วมในการให้กู้โดยตรง

(๒) การลงทุนด้วยเงินทุนในการซื้อหุ้นของสถาบันหรือวิสาหกิจ

- (๓) การค้าประกันเงินกู้สำหรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ซึ่งธนาคารมีส่วนร่วมอยู่ด้วย ในลักษณะของผู้ค้าประกันหลัก หรือผู้ค้าประกันรอง ทั้งเต็มจำนวนหรือบางส่วน
- (๔) การใช้แหล่งทุนจากกองทุนพิเศษ โดยเป็นไปตามความตกลงที่กำหนดการใช้แหล่งทุนดังกล่าว
- (๕) การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการโดยเป็นไปตามข้อบท ๑๕ หรือ
- (๖) การให้ทุนในรูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นไปตามการตัดสินใจของสภาผู้ว่าการ โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากพิเศษ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘

### ข้อบท ๑๒ ข้อจำกัดการดำเนินงานสามัญ

๑. ยอดเงินค้างชำระของการให้กู้ การลงทุนในหุ้น การค้าประกัน และการให้ความช่วยเหลือประเภทอื่น ๆ ทั้งหมดของธนาคารในการดำเนินงานสามัญภายใต้วรรคย่อย ๒ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ของข้อบท ๑๑ ในขณะใดขณะหนึ่งจะต้องไม่เพิ่มขึ้น หากการเพิ่มจำนวนนั้นเกินยอดหุ้นทุนที่ไม่ด้อยค่า เงินสำรอง และกำไรสะสม ซึ่งรวมอยู่ในแหล่งทุนสามัญของธนาคาร ไม่ว่าประโยคก่อนหน้าจะบัญญัติไว้ประการใดก็ตาม สภาผู้ว่าการ โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ อาจพิจารณาในขณะใดขณะหนึ่ง บนพื้นฐานของสถานะทางการเงินและจุดยืนทางการเงินของธนาคาร เพิ่มข้อจำกัดภายใต้วรรคนี้ สูงสุดถึงร้อยละ ๒๕๐ ของหุ้นทุนที่ไม่ด้อยค่า เงินสำรอง และกำไรสะสมของธนาคาร ซึ่งรวมอยู่ใน แหล่งทุนสามัญของธนาคาร
๒. จำนวนการลงทุนในหุ้นของธนาคาร ในขณะใดขณะหนึ่งจะต้องไม่เกินยอดหุ้นทุนที่ชำระแล้วที่ไม่ด้อยค่าและเงินสำรองทั่วไป

### ข้อบท ๑๓ หลักการในการดำเนินงาน

ให้ธนาคารทำการดำเนินงานตามหลักการต่อไปนี้

๑. ในการดำเนินงานให้ธนาคารปฏิบัติตามหลักการด้านการธนาคารที่สมเหตุสมผล
๒. การดำเนินการของธนาคารส่วนใหญ่ให้จัดหาเงินทุนสำหรับโครงการที่เฉพาะเจาะจง หรือโครงการลงทุนที่เฉพาะเจาะจง การลงทุนในหุ้น และการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ตามที่ระบุในข้อบท ๑๕
๓. ห้ามมิให้ธนาคารจัดให้เงินกู้แก่วิสาหกิจในดินแดนของสมาชิก ถ้าสมาชิกลูกค้านั้นคัดค้านการให้เงินกู้ดังกล่าว
๔. ให้ธนาคารทำให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของธนาคารนั้นเป็นไปตามนโยบายด้านการเงินและการดำเนินงาน รวมถึงนโยบายด้านผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
๕. ในการพิจารณาคำร้องสำหรับการให้เงินทุน ให้ธนาคารพิจารณาถึงความสามารถของผู้รับบริการในการหาเงินทุน หรือความช่วยเหลือจากแหล่งอื่นที่มีข้อกำหนดและเงื่อนไขซึ่งธนาคารเห็นว่าเหมาะสมแก่ผู้รับบริการก่อน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ต่าง ๆ ด้วย
๖. ในการให้เงินทุนหรือการค้าประกัน ให้ธนาคารพิจารณาถึงอนาคตว่าผู้รับบริการ หรือผู้ค้าประกันของผู้รับบริการ ถ้ามีว่าจะอยู่ในฐานะที่จะปลดภาระผูกพันตามสัญญาให้เงินทุนได้หรือไม่
๗. ในการให้เงินทุนหรือการค้าประกัน ข้อกำหนดทางการเงินต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และกำหนดการใช้คืนเงินต้น ให้เป็นไปตามที่ธนาคารเห็นว่าเหมาะสมกับการให้เงินทุนแต่ละคราวและความเสี่ยงของธนาคาร
๘. ธนาคารจะต้องไม่มีข้อจำกัดในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการจากประเทศใด ๆ ทั้งจากการดำเนินงานของการให้เงินทุนภายใต้การดำเนินงานสามัญหรือการดำเนินงานพิเศษของธนาคาร

๙. ธนาคารจะต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานของการให้เงินทุน คำประกัน หรือมีส่วนร่วมให้ทุนของธนาคารได้นำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ดังที่ได้รับอนุมัติให้เงินทุน และโดยคำนึงถึงการประหยัดและมีประสิทธิภาพ

๑๐. ธนาคารจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงอื่นที่จะหลีกเลี่ยงมิให้สมาชิกรายใดรายหนึ่งได้รับประโยชน์จากทรัพยากรของธนาคารอย่างไม่เหมาะสม

๑๑. ธนาคารจะต้องหาทางที่จะดำรงไว้ซึ่งการกระจายการลงทุนในการซื้อหุ้นอย่างสมเหตุสมผล ทั้งนี้ มิให้ธนาคารเข้ารับผิดชอบในการจัดการหน่วยงาน หรือวิสาหกิจใด ๆ ที่ธนาคารลงทุน และจะไม่เรียกร้องที่จะเข้าไปควบคุมผลประโยชน์ขององค์กร หรือวิสาหกิจใด ๆ เว้นแต่ ในกรณีที่จำเป็นต้องคุ้มครองการลงทุนของธนาคาร

#### ข้อบท ๑๔ ข้อกำหนดและเงื่อนไขในการให้เงินทุน

๑. ในกรณีที่ธนาคารให้กู้ หรือมีส่วนร่วมในการให้กู้ หรือ คำประกันเงินกู้ ให้สัญญาวางข้อกำหนด และเงื่อนไขในการให้เงินกู้ หรือคำประกันเงินกู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามหลักการดำเนินงานซึ่งระบุไว้ในข้อบท ๑๓ และภายใต้บังคับบทบัญญัติอื่น ๆ ของความตกลงนี้ ในการกำหนดข้อกำหนดและเงื่อนไขนั้น ธนาคารจะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นต้องคุ้มครองรายได้และสถานะทางการเงินของธนาคารอย่างเต็มที่

๒. ในกรณีที่ผู้รับเงินกู้หรือผู้รับการคำประกันเงินกู้มิได้เป็นสมาชิกเอง หากธนาคารเห็นสมควรอาจร้องขอให้สมาชิกที่จะมีการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องในดินแดนของสมาชิคนั้น หรือตัวแทนรัฐบาลหรือหน่วยงานขึ้นตรงของสมาชิคนั้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับของธนาคารให้คำประกันการชำระคืนเงินต้น และการชำระดอกเบี้ย และเงินที่ต้องชำระอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการกู้ตามกำหนดที่ได้วางไว้

๓. การลงทุนในหุ้นจะต้องไม่เกินสัดส่วนการถือหุ้นในหน่วยงานหรือวิสาหกิจนั้น ๆ ตามที่ได้รับอนุญาตภายใต้นโยบายที่คณะกรรมการอนุมัติไว้

๔. ธนาคารอาจให้เงินทุนในการดำเนินงานต่าง ๆ ในสกุลเงินของประเทศนั้น ๆ โดยเป็นไปตามนโยบายในการจำกัดความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

#### ข้อบท ๑๕ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ

๑. ธนาคารอาจให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางวิชาการ และความช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ ที่คล้ายกัน ซึ่งรองรับวัตถุประสงค์ของธนาคาร และอยู่ภายใต้หน้าที่ของธนาคาร

๒. เมื่อค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ ไม่สามารถเรียกคืนได้ ให้ธนาคารชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวจากรายได้ของธนาคาร

### บทที่ ๔

#### การเงินของธนาคาร

#### ข้อบท ๑๖ อำนาจทั่วไป

นอกจากอำนาจซึ่งระบุไว้ในที่อื่นในความตกลงนี้ ให้ธนาคารมีอำนาจดังต่อไปนี้

๑. ธนาคารอาจระดมเงินทุนจากการกู้ยืม หรือวิธีการอื่น ๆ ในประเทศสมาชิก หรือที่อื่นใด โดยเป็นไปตามบทบัญญัติด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. ธนาคารอาจทำการซื้อและขายหลักทรัพย์ที่ธนาคารได้ออก หรือค้ำประกัน หรือธนาคารได้ลงทุน
๓. ธนาคารอาจค้ำประกันหลักทรัพย์ที่ธนาคารได้ลงทุนไว้เพื่ออำนวยความสะดวกในการขายหลักทรัพย์นั้น
๔. ธนาคารอาจรับประกัน หรือเข้าร่วมในการรับประกันหลักทรัพย์ซึ่งหน่วยงานหรือวิสาหกิจใด ๆ เป็นผู้ออก เพื่อวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของธนาคาร
๕. ธนาคารอาจนำเงินทุนในส่วนที่ไม่มีความจำเป็นในการดำเนินงานไปลงทุนหรือฝากเงินทุน
๖. ธนาคารจะต้องทำให้แน่ใจว่าหลักทรัพย์ที่ธนาคารออกหรือค้ำประกัน จะต้องมีความระมัดระวังด้านหน้าที่เห็นได้ชัด เพื่อแสดงว่า หลักทรัพย์นั้นมีใช้พันธะของรัฐบาลใด ๆ เว้นแต่โดยข้อเท็จจริงเป็นพันธะของรัฐบาลหนึ่งรัฐบาลใด ซึ่งในกรณีนี้ให้ระบุไว้เช่นนั้น
๗. ธนาคารอาจจัดตั้งและบริหารกองทุนทรัสต์สำหรับภาคีอื่น โดยกองทุนทรัสต์ดังกล่าวจัดตั้งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และอยู่ภายใต้หน้าที่ของธนาคาร ภายใต้กรอบของกองทุนทรัสต์ซึ่งได้รับการอนุมัติโดยสภาผู้ว่าการ
๘. ธนาคารอาจจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นบริษัทลูก ซึ่งจัดตั้งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และอยู่ภายใต้หน้าที่ของธนาคาร เฉพาะเมื่อได้รับการอนุมัติจากสภาผู้ว่าการ โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ เท่านั้น
๙. ธนาคารอาจใช้อำนาจอื่น ๆ และออกกฎและระเบียบตามที่จำเป็นหรือสมควร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และหน้าที่ของธนาคาร และให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งความตกลงนี้

#### ข้อบท ๑๗ กองทุนพิเศษ

๑. ธนาคารอาจรับกองทุนพิเศษซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และอยู่ภายใต้หน้าที่ของธนาคาร โดยให้กองทุนพิเศษนั้นเป็นทรัพยากรของธนาคาร ซึ่งต้นทุนทั้งหมดในการบริหารกองทุนพิเศษใด ๆ จะชำระจากกองทุนพิเศษนั้น ๆ
๒. กองทุนพิเศษซึ่งธนาคารรับไว้อาจใช้ในทางใดทางหนึ่ง และตามข้อกำหนดและเงื่อนไขซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของธนาคาร และกับความตกลงเกี่ยวกับกองทุนเช่นนั้น
๓. ให้ธนาคารนำกฎและระเบียบพิเศษมาใช้ตามที่ต้องการสำหรับการจัดตั้ง การบริหาร และการใช้กองทุนพิเศษแต่ละกอง กฎและระเบียบเช่นนั้นจะต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติของความตกลงนี้ เว้นแต่บทบัญญัติที่ใช้บังคับอย่างขัดแย้งกับการดำเนินงานสามัญเท่านั้น
๔. คำว่า “แหล่งทุนของกองทุนพิเศษ” ให้หมายถึงแหล่งทุนของกองทุนพิเศษใด ๆ และให้รวมถึง
  - (๑) เงินทุนที่ธนาคารรับเข้าร่วมในกองทุนพิเศษใด ๆ
  - (๒) เงินที่ได้รับจากการให้เงินกู้หรือการค้ำประกัน และรายได้จากการลงทุนในหุ้น ด้วยทรัพยากรของกองทุนพิเศษใด ๆ ซึ่งกองทุนพิเศษนั้นๆ ได้รับไว้ตามกฎหมายและระเบียบของธนาคารที่ใช้บังคับกับกองทุนพิเศษที่เกี่ยวข้อง
  - (๓) รายได้ซึ่งเกิดจากการลงทุนของแหล่งทุนจากกองทุนพิเศษ และ
  - (๔) แหล่งทุนอื่นใดที่ให้ไว้กับกองทุนพิเศษใด ๆ

#### ข้อบท ๑๘ การจัดสรรและการแบ่งสรรรายได้สุทธิ

๑. ให้สภาผู้ว่าการพิจารณาอย่างน้อยปีละครั้ง ว่ารายได้สุทธิของธนาคารภายหลังที่ได้หักไว้เป็นเงินสำรองแล้ว ส่วนใดจะให้อำนาจเป็นกำไรสะสม หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น และส่วนใด (ถ้ามี) จะแบ่งสรรให้แก่สมาชิก โดย

การตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับการจัดสรรรายได้สุทธิของธนาคาร เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ให้เป็นไปตามการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘

๒. การแบ่งสรรรายได้ตามวรรคก่อนหน้าให้เป็นไปตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่แต่ละสมาชิกถืออยู่ และการชำระเงินดังกล่าวจะชำระตามวิธี และในสกุลเงินที่สภาผู้ว่าการพิจารณากำหนด

#### ข้อบท ๑๙ สกุลเงิน

๑. สมาชิกจะต้องไม่วางข้อจำกัดใด ๆ เกี่ยวกับสกุลเงิน รวมถึง การรับ การถือครอง การใช้ หรือการโอนโดยธนาคาร หรือโดยผู้รับบริการใด ๆ จากธนาคาร สำหรับการชำระเงินในประเทศหนึ่งประเทศใด

๒. เมื่อมีความจำเป็นภายใต้ความตกลงนี้ที่จะต้องกำหนดมูลค่าสกุลเงินใดสกุลหนึ่งเทียบกับอีกสกุลเงินหนึ่ง หรือกำหนดว่าสกุลเงินใดเป็นสกุลเงินที่พึงแลกเปลี่ยนได้หรือไม่ ให้ธนาคารพิจารณากำหนดมูลค่าและกำหนดเช่นนั้นได้

#### ข้อบท ๒๐ วิธีการปลดหนี้สินของธนาคาร

๑. ในการดำเนินงานสามัญของธนาคาร ในกรณีของ การมีหนี้ค้างชำระหรือการผิดสัญญาเกี่ยวกับเงินกู้ที่ธนาคารให้กู้ มีส่วนร่วมในการให้กู้ หรือค้ำประกัน และ ในกรณีของการขาดทุนจากการลงทุนในหุ้น หรือ การให้เงินทุนในรูปแบบอื่น ภายใต้วรรคย่อย ๒ (๖) ของข้อบท ๑๑ ให้ธนาคารดำเนินการตามที่เห็นว่าเหมาะสม โดยจะต้องรักษาไว้ซึ่งบทบัญญัติที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น

๒. การขาดทุนจากการดำเนินงานสามัญของธนาคารจะชำระจาก

(๑) ลำดับแรก ตามบทบัญญัติที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ด้านบน

(๒) ลำดับที่สอง รายได้สุทธิ

(๓) ลำดับที่สาม เงินสำรอง และกำไรสะสม

(๔) ลำดับที่สี่ ทุนที่ชำระแล้วไม่ด้อยค่า และ

(๕) ลำดับสุดท้าย ทุนพึงเรียกชำระในจำนวนที่เหมาะสม ซึ่งจะเรียกชำระโดยเป็นไปตามบทบัญญัติของวรรค ๓ ของข้อบท ๖

### บทที่ ๕

#### ธรรมาภิบาล

#### ข้อบท ๒๑ โครงสร้าง

ให้ธนาคารมีสภาผู้ว่าการ คณะกรรมการ ประธานหนึ่งคน รองประธานหนึ่งคน หรือมากกว่า เจ้าหน้าที่และพนักงานอื่นตามที่อาจพิจารณาเห็นว่าจำเป็น

#### ข้อบท ๒๒ สภาผู้ว่าการ: องค์ประกอบ

๑. ให้สมาชิกแต่ละรายมีผู้แทนในสภาผู้ว่าการและให้แต่งตั้งผู้ว่าการหนึ่งคน และผู้ว่าการสำรองหนึ่งคน โดยให้ผู้ว่าการและผู้ว่าการสำรองแต่ละคนดำรงตำแหน่งตามที่สมาชิกแต่งตั้งเห็นสมควร ผู้ว่าการสำรองไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน นอกจากในกรณีที่ผู้ว่าการไม่อยู่

๒. ในการประชุมประจำปี ให้สภาผู้ว่าการเลือกตั้งผู้ว่าการคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธาน โดยให้ดำรงตำแหน่งจนกว่าจะถึงกำหนดเลือกตั้งประธานคนต่อไป
๓. ให้ผู้ว่าการและผู้ว่าการสำรองดำรงตำแหน่ง โดยไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนจากธนาคาร แต่ธนาคารอาจออกค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นเนื่องจากการไปร่วมประชุมให้แก่บุคคลเหล่านี้ตามสมควร

#### ข้อบท ๒๓ สภาผู้ว่าการ: อำนาจ

๑. ให้สภาผู้ว่าการเป็นผู้ใช้อำนาจทั้งปวงของธนาคาร
๒. สภาผู้ว่าการอาจมอบอำนาจอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออำนาจทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการ เว้นแต่อำนาจต่อไปนี้
  - (๑) รับสมาชิกใหม่และพิจารณากำหนดเงื่อนไขในการรับสมาชิกนั้น
  - (๒) เพิ่มหรือลดหุ้นทุนจดทะเบียนของธนาคาร
  - (๓) ระเบียบสมาชิกภาพ
  - (๔) วินิจฉัยชี้ขาดคำอุทธรณ์เกี่ยวกับการตีความการใช้ความตกลงซึ่งคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย
  - (๕) เลือกตั้งกรรมการของธนาคาร และพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายที่จะให้แก่กรรมการและกรรมการสำรอง และค่าตอบแทน (ถ้ามี) โดยสอดคล้องกับวรรค ๖ ของข้อบท ๒๕
  - (๖) เลือกตั้งประธาน ระเบียบหรือถอดถอนจากตำแหน่ง และพิจารณากำหนดค่าตอบแทน และเงื่อนไขอื่น ๆ ของการปฏิบัติหน้าที่
  - (๗) ให้ความเห็นชอบงบดุลทั่วไปและงบกำไรขาดทุนของธนาคารภายหลังที่ได้พิจารณารายงานของผู้สอบบัญชีแล้ว
  - (๘) พิจารณากำหนดเงินสำรองและการจัดสรรและแบ่งสรรกำไรสุทธิของธนาคาร
  - (๙) แก้ไขความตกลงนี้
  - (๑๐) วินิจฉัยชี้ขาดให้เลิกการดำเนินงานของธนาคารและแบ่งสรรสินทรัพย์ของธนาคาร และ
  - (๑๑) ใช้อำนาจอื่น ๆ ตามที่สภาผู้ว่าการได้รับมอบหมายไว้โดยชัดแจ้งในความตกลงนี้
๓. ให้สภาผู้ว่าการคงมีอำนาจเต็มที่จะใช้กับเรื่องใด ๆ ที่ได้มอบให้แก่คณะกรรมการตามวรรค ๒ ของข้อบทนี้

#### ข้อบท ๒๔ สภาผู้ว่าการ: วิธีดำเนินการ

๑. ให้สภาผู้ว่าการมีการประชุมประจำปีและการประชุมอื่น ๆ ตามที่สภาผู้ว่าการอาจจัดให้มีขึ้นหรือตามที่คณะกรรมการจะเรียกประชุม ให้คณะกรรมการเรียกประชุมสภาผู้ว่าการเมื่อสมาชิกของธนาคารห้า (๕) รายร้องขอ
๒. ในการประชุมสภาผู้ว่าการครั้งใด ๆ ให้ผู้ว่าการจำนวนข้างมากประกอบเป็นองค์ประชุม ทั้งนี้ ผู้ว่าการจำนวนข้างมากนั้นจะต้องมีคะแนนเสียงรวมกันไม่ต่ำกว่า สองในสามของอำนาจในการออกเสียงทั้งหมดของสมาชิก
๓. ให้สภาผู้ว่าการวางวิธีดำเนินการตามระเบียบเพื่อให้คณะกรรมการอาจให้ผู้ว่าการลงคะแนนเสียงเกี่ยวกับปัญหาเฉพาะเรื่องโดยมิต้องเรียกประชุมสภาผู้ว่าการ และคณะกรรมการอาจจัดการประชุมสภาผู้ว่าการทางอิเล็กทรอนิกส์ในโอกาสพิเศษ
๔. ภายในขอบเขตอำนาจสภาผู้ว่าการและคณะกรรมการ อาจจัดตั้งสาขานิติบุคคลขึ้น และนำกฎและระเบียบตามความจำเป็น หรือตามความเหมาะสม มาใช้เพื่อดำเนินธุรกิจของธนาคาร

#### ข้อบท ๒๕ คณะกรรมการ: องค์ประกอบ

๑. ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการสิบสอง (๑๒) คน ผู้มิได้เป็นผู้ว่าการในสภาผู้ว่าการ และในจำนวนนี้
  - (๑) เก้า (๙) คน ให้ผู้ว่าการซึ่งเป็นผู้แทนของสมาชิกในภูมิภาคเป็นผู้เลือกตั้ง และ

- (๒) สาม (๓) คน ให้ผู้ว่าการซึ่งเป็นผู้แทนของสมาชิคนอกภูมิภาคเป็นผู้เลือกตั้ง กรรมการต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูงในทางเศรษฐกิจและการเงิน และให้เลือกตั้งตามตารางแนบท้าย ปี โดยกรรมการจะเป็นผู้แทนสมาชิกที่ผู้ว่าการได้เลือกตั้งให้ตน รวมถึงสมาชิกที่ผู้ว่าการได้ลงคะแนนเสียงให้ตน
๒. ให้สภาผู้ว่าการพิจารณาทบทวนจำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการเป็นระยะ ๆ และอาจเพิ่มหรือลด จำนวนและปรับองค์ประกอบตามความเหมาะสม โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘
๓. ให้กรรมการแต่ละคนแต่งตั้งกรรมการสำรอง โดยให้มีอำนาจเต็มในการปฏิบัติงานแทน เมื่อกรรมการนั้นไม่อยู่ ทั้งนี้ ให้สภาผู้ว่าการกำหนดกฎเกณฑ์ในการให้กรรมการที่ได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกที่มากกว่าจำนวนที่กำหนดสามารถแต่งตั้ง กรรมการสำรองเพิ่มเติม
๔. กรรมการและกรรมการสำรองจะต้องเป็นคนสัญชาติของประเทศสมาชิก แต่มิให้กรรมการสองคนหรือมากกว่า มีสัญชาติเดียวกัน หรือมิให้กรรมการสำรองสองคน หรือมากกว่า มีสัญชาติเดียวกัน กรรมการสำรองอาจเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการได้ แต่ให้ออกเสียงลงคะแนนได้เฉพาะเมื่อกรรมการสำรองนั้นปฏิบัติงานแทนกรรมการเท่านั้น
๕. ให้กรรมการดำรงตำแหน่งตามวาระมีกำหนดสอง (๒) ปี และอาจการได้รับเลือกตั้งอีกได้
- (เอ) ให้กรรมการดำรงตำแหน่งอยู่จนกว่าจะมีการเลือกตั้งผู้เข้ารับตำแหน่งแทน
- (บี) ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงเป็นเวลานานกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบ (๑๘๐) วัน ก่อนที่จะครบกำหนดตามวาระ ให้ผู้ว่าการที่เลือกตั้งกรรมการคนก่อนเลือกผู้เข้ารับตำแหน่งแทนสำหรับระยะเวลาที่เหลือต่อไปตามตาราง แนบท้าย ปี โดยการเลือกตั้งเช่นว่านั้นให้ถือเอาเสียงข้างมากของผู้ว่าการนั้น ทั้งนี้ ผู้ว่าการที่เลือกตั้งกรรมการ อาจเลือกผู้เข้ารับตำแหน่งแทนในทำนองเดียวกัน ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงเป็นเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบ (๑๘๐) วัน หรือน้อยกว่า ก่อนที่จะครบกำหนดตามวาระของกรรมการนั้น
- (ซี) ในระหว่างที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง ให้กรรมการสำรองของกรรมการคนก่อนใช้อำนาจของกรรมการนั้น เว้นแต่อำนาจในการแต่งตั้งกรรมการสำรอง
๖. ให้กรรมการและกรรมการสำรองทำหน้าที่โดยไม่มีค่าตอบแทนจากธนาคาร เว้นแต่สภาผู้ว่าการจะตัดสินใจ ให้เป็นอย่างอื่น แต่ธนาคารอาจออกค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นเนื่องจากการไปร่วมประชุมให้แก่บุคคลเหล่านี้ตามสมควร

#### ข้อบท ๒๖ คณะกรรมการ: อำนาจ

- ให้คณะกรรมการรับผิดชอบในการควบคุมการดำเนินงานทั่วไปของธนาคาร และเพื่อวัตถุประสงค์นี้ ให้ใช้อำนาจทั้งปวง ที่ได้รับมอบจากสภาผู้ว่าการ นอกเหนือจากอำนาจที่ได้รับมอบอยู่แล้วโดยชัดแจ้งในความตกลงนี้ และโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในเรื่องต่อไปนี้
- (๑) เตรียมงานของสภาผู้ว่าการ
- (๒) จัดทำนโยบายของธนาคาร และตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายหลักด้านการเงินและการดำเนินงาน และ การมอบอำนาจให้แก่ประธานภายใต้นโยบายของธนาคาร โดยเสียงข้างมากไม่น้อยกว่าสามในสี่ของอำนาจ ในการออกเสียงทั้งหมดของสมาชิก
- (๓) ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของธนาคารภายใต้วรรค ๒ ของข้อบท ๑๑ และตัดสินใจเกี่ยวกับการมอบอำนาจ เช่นว่านั้นให้แก่ประธาน โดยเสียงข้างมากไม่น้อยกว่าสามในสี่ของอำนาจในการออกเสียงทั้งหมดของสมาชิก
- (๔) กำกับดูแลฝ่ายบริหารและการดำเนินงานของธนาคารอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีกลไกในการกำกับดูแล โดยยึดหลักการของความโปร่งใส การเปิดกว้าง ความเป็นอิสระ และการมีความรับผิดชอบ

- (๕) ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ แผนประจำปี และงบประมาณประจำปีของธนาคาร
- (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการตามที่เห็นสมควร และ
- (๗) เสนอบัญชีที่ได้รับการตรวจสอบแล้วสำหรับปีการเงินแต่ละปีเพื่อรับความเห็นชอบของสภาผู้ว่าการ

#### ข้อบท ๒๗ คณะกรรมการ: วิธีดำเนินการ

๑. ให้คณะกรรมการมีการประชุมกันเมื่อธุรกิจของธนาคารทำให้จำเป็นต้องมีการประชุมเป็นระยะ ๆ ตลอดทั้งปี โดยคณะกรรมการจะปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ประจำอยู่ที่สำนักงานใหญ่ เว้นแต่สภาผู้ว่าการจะตัดสินใจให้เป็นอื่น โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ และอาจมีการประชุมคณะกรรมการ เมื่อประธานเรียกประชุม หรือมีกรรมการสาม (๓) รายร้องขอ
๒. ในการประชุมของคณะกรรมการครั้งใด ๆ กรรมการจำนวนข้างมากจะประกอบเป็นองค์ประชุม ทั้งนี้ กรรมการจำนวนข้างมากนั้นจะต้องมีคะแนนเสียงรวมกันไม่ต่ำกว่าสองในสามของคะแนนเสียงทั้งหมด
๓. ให้สภาผู้ว่าการวางระเบียบ ในกรณีการพิจารณาเรื่องที่กระทบต่อสมาชิกใดโดยเฉพาะ หากสมาชิกนั้นไม่มีกรรมการที่เป็นสมาชิกของตน ให้มีสิทธิส่งผู้แทนเข้าร่วมในการประชุมของคณะกรรมการได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียง
๔. ให้คณะกรรมการจัดให้มีวิธีดำเนินการให้คณะกรรมการสามารถจัดการประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือลงคะแนนเสียงได้โดยไม่ต้องมีการประชุม

#### ข้อบท ๒๘ การออกเสียงลงคะแนน

๑. ให้คะแนนเสียงทั้งหมดของแต่ละสมาชิกประกอบด้วยคะแนนเสียงพื้นฐาน คะแนนเสียงตามสัดส่วนการถือหุ้นของสมาชิกนั้น และคะแนนเสียงของสมาชิกผู้ก่อตั้ง ในกรณีที่สมาชิกผู้ก่อตั้ง
  - (๑) คะแนนเสียงพื้นฐานของแต่ละสมาชิกให้มีจำนวนเท่ากับผลลัพธ์จากการแบ่งจำนวนร้อยละสิบสอง (๑๒) ของผลรวมของคะแนนเสียงพื้นฐาน คะแนนเสียงตามสัดส่วนการถือหุ้น และคะแนนเสียงของสมาชิกผู้ก่อตั้งของสมาชิกทั้งหมดออกเป็นจำนวนเท่า ๆ กันระหว่างสมาชิก
  - (๒) คะแนนเสียงตามสัดส่วนการถือหุ้นของสมาชิกแต่ละสมาชิก ให้มีจำนวนเท่ากับจำนวนหุ้นในหุ้นทุนของธนาคารที่สมาชิกรับถืออยู่
  - (๓) ให้สมาชิกผู้ก่อตั้งแต่ละรายได้รับจัดสรรคะแนนเสียงของสมาชิกผู้ก่อตั้งจำนวนหกร้อย (๖๐๐) คะแนนเสียง ในกรณีที่สมาชิกรับได้ชำระเงินส่วนใดของจำนวนที่ครบกำหนดชำระตามที่มีการผูกพันในส่วนของการชำระแล้วภายใต้ข้อบท ๖ ให้จำนวนของคะแนนเสียงตามสัดส่วนการถือหุ้นของสมาชิกรับลดลงตามสัดส่วนร้อยละของหุ้นที่แสดงตามมูลค่าหุ้นทั้งหมดของหุ้นชำระแล้วที่สมาชิกรับลงที่ครบกำหนดและยังมิได้ชำระ
๒. ในการออกเสียงลงคะแนนในสภาผู้ว่าการ ให้ผู้ว่าการแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงตามคะแนนเสียงของสมาชิกที่ตนเป็นผู้แทน
  - (๑) ให้สภาผู้ว่าการตกลงชี้ขาดเรื่องทั้งปวงโดยใช้คะแนนเสียงข้างมากของผู้ว่าการที่เข้าร่วมการประชุมนั้น เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นโดยชัดแจ้งในความตกลงนี้
  - (๒) การลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูงของสภาผู้ว่าการ จะต้องใช้การลงคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนผู้ว่าการทั้งหมด ซึ่งมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคะแนนเสียงทั้งหมดของสมาชิก
  - (๓) การลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากพิเศษของสภาผู้ว่าการ จะต้องใช้การลงคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนผู้ว่าการทั้งหมด ซึ่งมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคะแนนเสียงทั้งหมดของสมาชิก

๓. ในการออกเสียงลงคะแนนในคณะกรรมการ ให้กรรมการแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงตามคะแนนเสียงของผู้ว่าการที่ได้เลือกกรรมการคนนั้น และผู้ว่าการที่ได้ลงคะแนนเสียงให้กรรมการคนนั้น โดยเป็นไปตามตารางแนบท้าย ปี

- (๑) กรรมการที่ลงคะแนนเสียงตามคะแนนเสียงของสมาชิกที่มากกว่าหนึ่ง อาจลงคะแนนเสียงสำหรับสมาชิกนั้น ๆ โดยแยกจากกัน
- (๒) ให้คณะกรรมการตกลงชี้ขาดเรื่องทั้งปวงโดยใช้คะแนนเสียงข้างมากของกรรมการที่เข้าร่วมในการประชุมนั้น เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นโดยชัดแจ้งในความตกลงนี้

#### ข้อบท ๒๙ ประธาน

๑. ให้สภาผู้ว่าการคัดเลือกประธาน โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ โดยกระบวนการที่เปิดเผย โปร่งใส และยึดคุณสมบัติเป็นหลัก โดยประธานจะต้องเป็นคนสัญชาติของประเทศสมาชิกในภูมิภาค และในระหว่างที่ดำรง ตำแหน่งอยู่ ประธานจะต้องไม่อยู่ในตำแหน่งผู้ว่าการหรือกรรมการ หรือผู้ว่าการหรือกรรมการสำรอง

๒. ให้ประธานดำรงตำแหน่งตามวาระมีกำหนดห้า (๕) ปี และอาจได้รับเลือกตั้งอีก ๑ ครั้ง ประธานอาจถูกระงับหรือถอดถอนออกจากตำแหน่ง เมื่อสภาผู้ว่าการมีมติเช่นนั้น โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘

- (เอ) ถ้าตำแหน่งประธานว่างลงด้วยเหตุผลประการใดก็ตามในระหว่างวาระการดำรงตำแหน่ง ให้สภาผู้ว่าการแต่งตั้งประธานรักษาการสำหรับวาระชั่วคราว หรือเลือกประธานคนใหม่ โดยเป็นไปตามวรรค ๑ ของข้อบทนี้

๓. ให้ประธานเป็นประธานของคณะกรรมการ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน เว้นแต่ออกเสียงชี้ขาด ในกรณีที่มีคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานอาจเข้าร่วมในการประชุมของสภาผู้ว่าการได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

๔. ให้ประธานเป็นผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของธนาคาร และเป็นหัวหน้าของพนักงานธนาคาร และจะต้องดำเนินธุรกิจประจำวันของธนาคารตามแนวทางที่คณะกรรมการวางไว้

#### ข้อบท ๓๐ เจ้าหน้าที่และพนักงานของธนาคาร

๑. ให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองประธานหนึ่งคนหรือมากกว่า โดยการเสนอแนะของประธานบนพื้นฐานของกระบวนการที่เปิดเผย โปร่งใส และยึดคุณสมบัติเป็นหลัก โดยรองประธานจะต้องดำรงตำแหน่งโดยใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงานของธนาคารตามที่คณะกรรมการอาจพิจารณากำหนด ในกรณีที่ประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่แทนประธาน

๒. ประธานจะต้องรับผิดชอบต่อองค์กร การแต่งตั้ง และการถอดถอนเจ้าหน้าที่และพนักงานตามระเบียบที่คณะกรรมการวางไว้ เว้นแต่ตำแหน่งรองประธานให้เป็นไปตามวรรค ๑ ข้างต้น

๓. ในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และพนักงาน และการเสนอแนะตำแหน่งรองประธาน ประธานจะคัดเลือกบุคคลโดยคำนึงถึงหลักทางภูมิศาสตร์ในภูมิภาคให้กว้างขวางเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ ให้ถือเอามาตรฐานขั้นสูงสุดในด้านประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถทางวิชาการเป็นหลักสำคัญยิ่ง

#### ข้อบท ๓๑ ลักษณะระหว่างประเทศของธนาคาร

๑. ห้ามมิให้ธนาคารรับเงินจากกองทุนพิเศษ เงินกู้ หรือความช่วยเหลือ ซึ่งอาจทำให้วัตถุประสงค์และหน้าที่ของธนาคารกระทบกระเทือน ถูกจำกัด เปลี่ยนแนว หรือเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นโดยทางใดก็ตาม

๒. ห้ามมิให้ธนาคาร ประธาน เจ้าหน้าที่ และพนักงานของธนาคาร เข้าแทรกแซงในกิจกรรมทางการเมืองของสมาชิกใด และมีให้ลักษณะทางการเมืองของสมาชิกใดที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลเหนือธนาคารและบุคคลเหล่านี้ในการวินิจฉัยชี้ขาดใด ๆ ให้ใช้ข้อพิจารณาทางเศรษฐกิจเป็นหลักเท่านั้น ข้อพิจารณาเช่นนั้น ให้ถือว่ามีความสำคัญโดยเสมอกัน ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ และเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และหน้าที่ของธนาคาร ในการปฏิบัติงาน
๓. ประธาน เจ้าหน้าที่ และพนักงานธนาคาร จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ธนาคารเท่านั้น โดยมีให้ปฏิบัติหน้าที่ให้แก่องค์กรอื่นใด แต่ละสมาชิกของธนาคารจะต้องยอมรับนับถือลักษณะระหว่างประเทศ ของหน้าที่นี้ และจะต้องไม่พยายามใช้อิทธิพลใด ๆ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว

## บทที่ ๖ บทบัญญัติทั่วไป

### ข้อบท ๓๒ สำนักงานของธนาคาร

๑. ให้สำนักงานใหญ่ของธนาคาร ตั้งอยู่ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน
๒. ธนาคารอาจจัดตั้งสำนักงานตัวแทนหรือสำนักงานในที่อื่นใดได้

### ข้อบท ๓๓ วิธีทางติดต่อและสถานที่รับฝาก

๑. สมาชิกแต่ละรายจะต้องแต่งตั้งหน่วยงานทางการที่เหมาะสมเพื่อทำการติดต่อกับธนาคารเกี่ยวกับเรื่องใด ๆ ซึ่งเกิดขึ้นตามความตกลงนี้
๒. สมาชิกแต่ละรายจะต้องแต่งตั้งธนาคารกลางของสมาชิกนั้น หรือสถาบันอื่นใดตามที่จะได้ตกลงกับธนาคารเป็นสถานที่รับฝาก เพื่อธนาคารจะได้ฝากเก็บเงินตรา ของสมาชิกนั้นที่ธนาคารถืออยู่ รวมทั้งสินทรัพย์อื่น ๆ ของธนาคารด้วย
๓. ให้ธนาคารฝากสินทรัพย์ไว้กับสถานที่รับฝากนั้น โดยเป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

### ข้อบท ๓๔ การรายงานและข้อมูล

๑. ให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการของธนาคาร และให้ธนาคารใช้ข้อความในภาษาอังกฤษของความตกลงนี้ สำหรับการตัดสินใจและการตีความทั้งปวงภายใต้ข้อบท ๕๔
๒. ให้สมาชิกสนับสนุนข้อมูลให้แก่ธนาคารตามที่ธนาคารร้องขอตามสมควร เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมสมรรถนะในการทำหน้าที่ของธนาคาร
๓. ธนาคารจะต้องส่งรายงานประจำปีแสดงงบบัญชี ต่าง ๆ ที่ได้ตรวจสอบแล้วให้แก่สมาชิกของธนาคาร และจะต้องจัดพิมพ์เผยแพร่รายงานเช่นนั้น ธนาคารจะต้องส่งรายงานย่อแสดงฐานะทางการเงินของธนาคารและงบกำไรขาดทุนแสดงผลการดำเนินงานของธนาคารให้แก่สมาชิกของธนาคารเป็นรายไตรมาสด้วย
๔. ธนาคารจะต้องจัดทำนโยบายด้านการเปิดเผยข้อมูล เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการดำเนินงานของธนาคาร ธนาคารอาจจัดพิมพ์เผยแพร่รายงานอื่นตามที่เห็นสมควรในการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และหน้าที่ของธนาคารด้วย

### ข้อบท ๓๕ การร่วมมือกับสมาชิกและองค์การระหว่างประเทศ

๑. ให้ธนาคารทำงานโดยมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสมาชิกทั้งหมด ตามที่ธนาคารอาจเห็นสมควรและตามข้อกำหนดของความตกลงนี้ รวมถึงกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของภูมิภาค หรือด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของธนาคาร
๒. ธนาคารอาจเข้าร่วมในข้อตกลงกับองค์การที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความตกลงนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

### ข้อบท ๓๖ การอ้างอิง

๑. การอ้างอิงในความตกลงนี้ถึงข้อบทหรือตารางแนบท้าย จะอ้างอิงถึงข้อบทและตารางแนบท้ายของความตกลงนี้ เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น
๒. การอ้างอิงถึงเพศใดเป็นการเฉพาะในความตกลงนี้ ให้ครอบคลุมถึงเพศอื่นๆ ด้วย

## บทที่ ๗

### การถอนตัวและการระงับสมาชิกภาพ

#### ข้อบท ๓๗ การถอนตัวจากสมาชิกภาพ

๑. สมาชิกใด ๆ อาจถอนตัวจากธนาคารได้ โดยแจ้ง เป็นลายลักษณ์อักษรต่อธนาคาร ณ สำนักงานใหญ่
๒. การถอนตัวของสมาชิกให้มีผลใช้บังคับและให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ณ วันที่ระบุไว้ในหนังสือแจ้งนั้น แต่ต้องไม่ช้ากว่าหก (๖) เดือน ภายหลังจากวันที่ธนาคารได้รับการแจ้งถอนตัว อย่างไรก็ตาม ในเวลาหนึ่งเวลาใด ก่อนการถอนตัวมีผลถึงที่สุด สมาชิกอาจแจ้งต่อธนาคารเป็นลายลักษณ์อักษรขอยกเลิกการแสดงความจริงใจถอนตัวของตน
๓. สมาชิกที่ขอถอนตัวยังคงต้องรับผิดชอบธนาคารในการระงับสมาชิกภาพโดยตรง และที่จะพึงมีทั้งปวง ซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบ เว้นย่นหนังสือแจ้งขอถอนตัวนั้น เมื่อการถอนตัวมีผลใช้บังคับถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้สมาชิกก่อความรับผิดชอบในการระงับสมาชิกใด ๆ อันเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของธนาคารที่มีขึ้นภายหลังจากวันที่ธนาคารได้รับแจ้งการถอนตัวของสมาชิกนั้น

#### ข้อบท ๓๘ การระงับสมาชิกภาพ

๑. หากสมาชิกใดไม่ปฏิบัติตามภาระผูกพันที่มีต่อธนาคาร สภาผู้ว่าการอาจระงับสมาชิกภาพนั้นได้ โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘
๒. สมาชิกที่ถูกระงับสมาชิกภาพดังกล่าว ให้ขาดจากสมาชิกภาพในธนาคารโดยอัตโนมัติ เมื่อครบหนึ่ง (๑) ปีนับแต่วันที่ระงับสมาชิกภาพ เว้นแต่สภาผู้ว่าการจะมีมติให้สมาชิกนั้นกลับมาเป็นสมาชิกเช่นเดิม โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘
๓. ในระหว่างการระงับสมาชิกภาพ ให้สมาชิกใช้สิทธิใด ๆ ตามความตกลงนี้ไม่ได้ เว้นแต่สิทธิในการถอนตัว แต่สมาชิกนั้นยังคงอยู่ภายใต้ภาระผูกพันทั้งปวงที่มีต่อธนาคาร

### ข้อบท ๓๙ การชำระเพื่อปิดบัญชี

๑. ภายหลังจากวันที่ประเทศใดขาดจากสมาชิกภาพ ประเทศนั้นยังคงต้องรับผิดชอบธนาคารในภาระผูกพันโดยตรง และในหนี้สินที่จะพึงมีต่อธนาคารตราใบที่เงินกู้ การค้ำประกัน การลงทุนในหุ้น หรือการให้เงินทุนในรูปแบบอื่น ภายใต้วรรค ๒ (๖) ของข้อบท ๑๑ (หลังจากนี้จะใช้ว่า การให้เงินทุนอื่น ๆ) ซึ่งได้ทำสัญญาไว้ก่อนการขาดจากสมาชิกภาพส่วนใดส่วนหนึ่งยังคงค้างชำระอยู่ แต่ประเทศนั้นไม่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินกู้ การค้ำประกัน การลงทุนในหุ้น หรือการให้เงินทุนอื่น ๆ ซึ่งธนาคารได้ทำขึ้นหลังจากนั้น ทั้งไม่มีส่วนแบ่งในรายได้หรือออกค่าใช้จ่ายของธนาคารด้วย
๒. เมื่อประเทศใดขาดจากสมาชิกภาพ ให้ธนาคารดำเนินการซื้อหุ้นของประเทศนั้นคืน โดยให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการชำระเพื่อปิดบัญชีกับประเทศนั้นตามบทบัญญัติในวรรค ๓ และ วรรค ๔ ของข้อบทนี้ เพื่อประโยชน์ดังกล่าว ราคาการซื้อหุ้นคืนให้ถือตามมูลค่าที่ปรากฏในบัญชีของธนาคาร ณ วันที่ประเทศนั้นขาดจากสมาชิกภาพ
๓. การชำระเงินค่าหุ้นที่ธนาคารซื้อคืนตามข้อบทนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้
  - (๑) จำนวนที่ต้องชำระเป็นค่าซื้อหุ้นคืนแก่ประเทศที่เกี่ยวข้อง ให้ยับยั้งการชำระไว้ก่อนตราใบที่ประเทศนั้น ธนาคารกลาง หรือตัวแทน หน่วยงานขึ้นตรง หรือทบวงการเมืองของประเทศนั้น ยังคงรับผิดชอบธนาคารในฐานะผู้กู้ ผู้ค้ำประกัน หรือคู่สัญญาการลงทุนในหุ้น หรือการให้เงินทุนอื่น ๆ และธนาคารอาจใช้เงินจำนวนดังกล่าวเลือกชำระหนี้เช่นนั้นเมื่อถึงกำหนดชำระก็ได้ แต่ห้ามมิให้ยับยั้งการชำระเงินจำนวนใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินของประเทศนั้นอันพึงจะเกิดขึ้น ในการเรียกชำระค่าหุ้นในอนาคตตามข้อบัญญัติในวรรค ๓ ของข้อบท ๖ ของความตกลงนี้ กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม ห้ามมิให้ชำระเงินค่าหุ้นที่จะต้องชำระแก่สมาชิกจนกว่าจะครบกำหนดหก (๖) เดือน ภายหลังจากวันที่ประเทศนั้นขาดจากสมาชิกภาพ
  - (๒) การชำระเงินค่าหุ้นอาจกระทำได้เป็นครั้งคราว เมื่อมีการส่งมอบใบหุ้นโดยประเทศที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนเท่ากับจำนวนค่าซื้อหุ้นคืนตามบทบัญญัติในวรรค ๒ ของข้อบทนี้ ที่เกินกว่าหนี้สินทั้งหมดอันเกิดจากการกู้ การค้ำประกัน การลงทุนในหุ้น และการให้เงินทุนอื่น ๆ ตามวรรคย่อย (๑) ของวรรคนี้ จนกว่าสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพนั้นได้รับเงินค่าซื้อหุ้นคืนเต็มตามจำนวน
  - (๓) การชำระเงินให้ใช้เงินสกุลที่มีอยู่ตามที่ธนาคารพิจารณา กำหนด โดยคำนึงถึงฐานะการเงินของธนาคารด้วย
  - (๔) ถ้าธนาคารประสบการขาดทุนเนื่องจากเงินกู้ การค้ำประกัน การลงทุนในหุ้น หรือการให้เงินทุนอื่น ๆ ที่ค้างชำระอยู่ในวันที่ประเทศใดขาดจากสมาชิกภาพ และจำนวนที่ขาดทุนนั้นเกินจำนวนทุนสำรองที่กั้นไว้เพื่อการขาดทุนในวันนั้น เมื่อมีการเรียกร้อง ให้ประเทศ ที่เกี่ยวข้องชำระเงินค่าซื้อหุ้นคืนที่ได้รับนั้นคืนให้แก่ธนาคารเท่าจำนวนที่ค่าหุ้นควรจะลดลง หากนำการขาดทุนมาพิจารณาประกอบการกำหนดค่าซื้อหุ้นคืนด้วย นอกจากนี้ สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพยังต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียกชำระค่าหุ้นส่วนที่ยังมิได้ชำระตามข้อบัญญัติในวรรค ๓ ของข้อบท ๖ ของความตกลงนี้เท่าจำนวนที่สมาชิกลูกนั้นจะต้องชำระหากทุนลดลงเพราะการขาดทุนนั้นและหากการเรียกให้ชำระได้กระทำ ในขณะที่กำหนดค่าซื้อหุ้นคืน
๔. ถ้าธนาคารเลิกดำเนินงานตามข้อบท ๔๑ ภายในหก (๖) เดือน นับแต่วันที่ประเทศใดขาดสมาชิกภาพ ให้พิจารณากำหนดสิทธิทั้งปวงของประเทศที่เกี่ยวข้องตามบทบัญญัติในข้อบท ๔๑ ถึงข้อบท ๔๓ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อบทดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นประเทศนั้นยังคงเป็นสมาชิกอยู่ แต่ไม่ได้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

## บทที่ ๘

### การระงับและการเลิกการดำเนินงานของธนาคาร

#### ข้อบท ๔๐ การระงับการดำเนินงานชั่วคราว

ในกรณีฉุกเฉิน คณะกรรมการอาจให้ระงับการดำเนินงานชั่วคราวเกี่ยวกับการกู้ การค้าประกัน การลงทุนในหุ้น และการให้เงินทุนในรูปแบบอื่น ภายใต้วรรคย่อย ๒ (๖) ของข้อบท ๑๑ เพิ่มเติม เพื่อเปิดโอกาสให้สภาผู้ว่าการทำการพิจารณาและสั่งการต่อไป

#### ข้อบท ๔๑ การเลิกดำเนินงาน

๑. ธนาคารอาจเลิกดำเนินงาน โดยสภาผู้ว่าการลงมติ ให้ความเห็นชอบตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘
๒. ภายหลังการเลิกดำเนินงานดังกล่าว ให้ธนาคารเลิกดำเนินกิจกรรมทั้งปวงโดยทันที เว้นแต่กรณีที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่าย การชำระและรักษาไว้ซึ่งสินทรัพย์และการปลดเปลื้องภาระผูกพันต่าง ๆ ของธนาคาร

#### ข้อบท ๔๒ หนี้สินของสมาชิก และการชำระตามสิทธิเรียกร้อง

๑. ในกรณีธนาคารเลิกดำเนินงาน หนี้สินของสมาชิกทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับค่าหุ้นที่ยังมีได้เรียกชำระเป็นหุ้นทุนของธนาคารและที่เกี่ยวกับการลดค่าของสกุลเงินของสมาชิก ให้คงอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการปลดเปลื้องสิทธิเรียกร้องทั้งหมดของเจ้าหนี้ รวมทั้งสิทธิเรียกร้องที่จะพึงมีทั้งหมดแล้ว
๒. เจ้าหนี้ทั้งหมดที่ทรงสิทธิเรียกร้องโดยตรงให้ได้รับชำระจากสินทรัพย์ของธนาคารก่อน แล้วจึงให้ได้รับชำระจากเงินที่ธนาคารได้รับจากค่าหุ้นที่ยังมีได้รับชำระ หรือค่าหุ้นพึงเรียกชำระก่อนที่จะชำระเงินให้แก่เจ้าหนี้ผู้ทรงสิทธิเรียกร้องโดยตรง คณะกรรมการจะจัดการตามที่พิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อให้เป็นที่แน่นอนว่า การแบ่งสรรชำระหนี้แก่ผู้ทรงสิทธิเรียกร้องโดยตรงและที่พึงมีนั้นได้เป็นไปตามส่วน

#### ข้อบท ๔๓ การแบ่งสรรสินทรัพย์

๑. ห้ามมิให้แบ่งสรรสินทรัพย์ให้แก่สมาชิกตามการถือหุ้นในหุ้นทุนของธนาคาร จนกว่า
  - (๑) จะมีการปลดเปลื้องหนี้สินทั้งหมดที่มีต่อเจ้าหนี้ หรือได้มีการแบ่งสรรไว้เพื่อการนั้นแล้ว
  - (๒) การแบ่งสรรดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้ว่าการ โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘
๒. การแบ่งสรรสินทรัพย์ของธนาคารทั้งหมดให้แก่สมาชิก ให้เป็นไปตามส่วนของหุ้นทุนซึ่งแต่ละสมาชิกถือและให้มีผลใช้บังคับในเวลาและตามเงื่อนไขตามที่ธนาคารเห็นว่ายุติธรรมและเหมาะสม ส่วนแบ่งของสินทรัพย์ที่แบ่งสรรนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสินทรัพย์ประเภทเดียวกัน สมาชิกไม่มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งของตน ในการแบ่งสรรสินทรัพย์เช่นว่านั้น จนกว่าสมาชิกจะปลดเปลื้องภาระผูกพันของตนที่มีต่อธนาคารจนหมดสิ้น
๓. สมาชิกที่ได้รับสินทรัพย์ที่แบ่งสรรตามข้อบทนี้ ให้มีสิทธิในสินทรัพย์นั้นเช่นเดียวกับที่ธนาคารมีอยู่ก่อนมีการแบ่งสรร

## บทที่ ๙

### สถานะ ความคุ้มกัน เอกสิทธิ์ และการยกเว้น

#### ข้อบท ๔๔ วัตถุประสงค์ของบทนี้

๑. เพื่อให้ธนาคารได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์และ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ธนาคารได้รับสถานะ ความคุ้มกัน เอกสิทธิ์ และการยกเว้น ในดินแดนของสมาชิกแต่ละสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในบทนี้
๒. ให้แต่ละสมาชิกดำเนินการตามระบบกฎหมายของตนเท่าที่จำเป็นโดยทันที เพื่อให้บทบัญญัติในบทนี้มีผลใช้บังคับ ในดินแดนของของตน และจะต้องแจ้งการดำเนินการที่ได้กระทำเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้ธนาคารทราบ

#### ข้อบท ๔๕ สถานะของธนาคาร

ให้ธนาคารมีสภาพเป็นนิติบุคคลโดยสมบูรณ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มีความสามารถตามกฎหมายอย่างสมบูรณ์ในการ

- (๑) ทำสัญญา
- (๒) จัดให้ได้มา และจำหน่ายซึ่งอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์
- (๓) ดำเนินการทางคดีและตอบโต้ทางกฎหมาย และ
- (๔) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่จำเป็น หรือเป็นประโยชน์เพื่อวัตถุประสงค์และกิจกรรมของธนาคาร

#### ข้อบท ๔๖ ความคุ้มกันจากกระบวนการพิจารณาทางกฎหมาย

๑. ธนาคารจะต้องได้รับความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายไม่ว่าในรูปใด เว้นแต่ในกรณีที่เกิดจากหรือเกี่ยวกับการใช้อำนาจของธนาคารในการระดมเงินทุน ผ่านการกู้ยืมเงินหรือวิธีอื่น ๆ การค้าประกันการระดมทุน หรือการซื้อและขาย หรือประกันการขายหลักทรัพย์ ซึ่งในกรณีดังกล่าว ธนาคารอาจถูกฟ้องร้องในศาลที่มีอำนาจพิจารณาในดินแดนของประเทศที่ธนาคารมีสำนักงานตั้งอยู่ หรือที่ธนาคารแต่งตั้งตัวแทนเพื่อรับการส่งหมายหรือรับการแจ้งเกี่ยวกับการดำเนินคดี หรือที่ได้ออกหรือได้ค้าประกันหลักทรัพย์
๒. ไม่ว่าวรรค ๑ ของข้อบทนี้จะบัญญัติไว้ประการใดก็ตาม สมาชิก หรือตัวแทน หรือหน่วยงานขึ้นตรงของสมาชิก หรือหน่วยงาน หรือบุคคล ซึ่งกระทำการแทนสมาชิกโดยตรงหรือโดยปริยาย หรือได้รับสิทธิเรียกร้องจากสมาชิก หรือจากหน่วยงานขึ้นตรงของสมาชิก จะฟ้องร้องธนาคารมิได้ และสมาชิกจะต้องใช้วิธีการพิเศษเพื่อตกลงข้อโต้แย้งระหว่างธนาคารกับสมาชิกของธนาคาร ตามที่อาจกำหนดไว้ในความตกลงนี้ ในกฎและระเบียบของธนาคาร หรือในสัญญาที่ทำไว้กับธนาคาร
๓. ทรัพย์สินหรือสินทรัพย์ของธนาคารไม่ว่าจะตั้งอยู่ ณ ที่ใด และผู้ใดยึดถือไว้ จะต้องได้รับความคุ้มกันจากการยึด การอายัด หรือการบังคับคดีทั้งปวงก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ธนาคารแพคคี

#### ข้อบท ๔๗ การคุ้มกันสินทรัพย์และบรรณสาร

๑. ทรัพย์สินและสินทรัพย์ของธนาคารไม่ว่าจะตั้งอยู่ ณ ที่ใด และผู้ใดยึดถือไว้ จะต้องได้รับความคุ้มกันจากการตรวจค้น การเรียกเกณฑ์ การริบ การเวนคืน หรือการเข้าถือเอา หรือการสูญเสียกรรมสิทธิ์ในรูปใด ๆ อันเป็นการกระทำของ ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติ
๒. บรรณสารของธนาคารและเอกสารโดยทั่วไปทั้งปวงที่เป็นของธนาคารหรือที่ธนาคารถือไว้ ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด และอยู่ที่ผู้ใด จะละเมิดมิได้

#### ข้อบท ๔๘ การปลอดพ้นจากข้อจำกัดของสินทรัพย์

ทรัพย์สินและสินทรัพย์ทั้งปวงของธนาคารจะต้องปลอดพ้นจากข้อจำกัด ระเบียบ การควบคุม และการประกาศ พักชำระหนี้ชั่วคราวในรูปใด ๆ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่จำเป็นแก่ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และตามหน้าที่ของธนาคาร อย่างมีประสิทธิภาพ และภายใต้บังคับของบทบัญญัติของความตกลงนี้

#### ข้อบท ๔๙ เอกสิทธิ์ในการสื่อสาร

การสื่อสารทางการของธนาคารจะต้องได้รับการปฏิบัติจากสมาชิกแต่ละรายเช่นเดียวกับที่สมาชิกให้ต่อการสื่อสารทางการ ของสมาชิกอื่น ๆ

#### ข้อบท ๕๐ ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์สำหรับเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

ผู้ว่าการ กรรมการ ผู้ว่าการและกรรมการสำรอง ประธาน รองประธาน และเจ้าหน้าที่และลูกจ้างอื่น ๆ ทั้งปวง ของธนาคาร รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานหรือให้บริการแก่ธนาคาร

- (๑) จะต้องได้รับความคุ้มกันจากกระบวนการทางกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว เว้นแต่ ธนาคารจะสละความคุ้มกันนั้น และรายงาน เอกสาร และบันทึกทางการทั้งปวงของธนาคาร จะต้องไม่สามารถถูก ละเมิดได้
- (๒) ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมิใช่พลเมือง หรือคนสัญชาติในท้องถิ่น จะต้องได้รับความคุ้มกันจากข้อจำกัดเกี่ยวกับ คนเข้าเมือง การจดทะเบียนคนต่างด้าว และภาระในการเข้ารับราชการทหาร และให้ได้รับความสะดวกเกี่ยวกับ ระเบียบการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เช่นเดียวกับที่สมาชิกได้ให้แก่ผู้แทน เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง ที่มีตำแหน่งเทียบเท่าของสมาชิกอื่น และ
- (๓) จะต้องได้รับการปฏิบัติในด้านความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทาง เช่นเดียวกับที่สมาชิกได้ให้แก่ผู้แทน เจ้าหน้าที่และ ลูกจ้างที่มีตำแหน่งเทียบเท่าของสมาชิกอื่น

#### ข้อบท ๕๑ การยกเว้นภาษีอากร

๑. ธนาคาร สินทรัพย์ ทรัพย์สิน รายได้ การดำเนินงาน และธุรกิจของธนาคารตามความตกลงนี้ จะต้องได้รับการยกเว้น จากภาษีและอากรศุลกากรทั้งปวง นอกจากนี้ ธนาคารจะต้องได้รับการยกเว้นจากพันธะใด ๆ อันเกี่ยวกับการชำระ การหัก ณ ที่จ่าย หรือการจัดเก็บภาษี หรืออากรใด ๆ

๒. ห้ามมิให้เรียกเก็บภาษีใด ๆ จากหรือเกี่ยวกับเงินเดือน เงินชดเชย และค่าใช้จ่ายในกรณีที่อาจเกิดขึ้นที่ธนาคารจ่าย ให้แก่กรรมการ กรรมการสำรอง ประธาน รองประธาน และเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างอื่น ๆ ของธนาคาร รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานหรือให้บริการแก่ธนาคาร เว้นแต่ในกรณีที่สมาชิกได้แสดงความจำนงไว้ในสัตยาบันสาร แสดงการยอมรับ หรือสารแสดงความเห็นชอบของตนว่าสมาชิกนั้นสงวนไว้เพื่อตนและทบวงการเมืองของตน ซึ่งสิทธิที่จะเรียกเก็บภาษีจากเงินเดือนและเงินชดเชย ในกรณีที่อาจเกิดขึ้นที่ธนาคารจ่ายให้แก่พลเมือง หรือคนสัญชาติ ของสมาชิกนั้น

๓. ห้ามมิให้เรียกเก็บภาษีใด ๆ จากภาระผูกพันหรือหลักทรัพย์ใด ๆ ที่ธนาคารออก รวมทั้งเงินปันผล หรือดอกเบี้ย ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าผู้ใดจะถือไว้ก็ตาม

- (๑) หากเป็นการเลือกปฏิบัติต่อภาระผูกพันหรือหลักทรัพย์เช่นว่านั้น โดยอาศัยเหตุเพียงที่ธนาคารเป็นผู้ออกเท่านั้น หรือ

- (๒) หากถือเอาสถานที่หรือเงินตราที่ได้ออกตราสารก่อพันธหรือหลักทรัพย์อันพึงชำระหรือชำระแล้ว หรือถือเอาที่ตั้งของสำนักงานหรือสถานที่ดำเนินธุรกิจของธนาคารเป็นหลักในการเรียกเก็บภาษีดังกล่าวเท่านั้น
๔. ห้ามมิให้เรียกเก็บภาษีใด ๆ จากภาระผูกพันหรือหลักทรัพย์ใด ๆ ที่ธนาคารเป็นผู้ค้ำประกัน รวมทั้งเงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ไม่ว่าผู้ใดจะถือไว้ก็ตาม
- (๑) หากเป็นการเลือกปฏิบัติต่อภาระผูกพันหรือหลักทรัพย์เช่นนั้น โดยอาศัยเหตุเพียงที่ธนาคารเป็นผู้ค้ำประกันเท่านั้น หรือ
- (๒) หากถือเอาที่ตั้งของสำนักงานหรือสถานที่ดำเนินธุรกิจของธนาคาร เป็นหลักในการเรียกเก็บภาษีดังกล่าวเท่านั้น

### ข้อบท ๕๒ การสละ

ธนาคารอาจใช้ดุลพินิจ สละเอกสิทธิ์ ความคุ้มกัน และการยกเว้นใด ๆ ที่ให้ไว้ตามบทนี้ ในกรณีหรือเหตุการณ์ใด ๆ ตามวิธีการและภายใต้เงื่อนไขที่ธนาคารอาจเห็นสมควรเพื่อประโยชน์สูงสุดของธนาคาร

## บทที่ ๑๐

### การแก้ไข การตีความ และอนุญาโตตุลาการ

### ข้อบท ๕๓ การแก้ไข

๑. ความตกลงนี้อาจแก้ไขได้ด้วยมติของสภาผู้ว่าการ โดยความเห็นชอบของผู้ว่าการ ซึ่งอนุมัติโดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากขั้นสูง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ เท่านั้น
๒. ไม่ว่าวรรค ๑ แห่งข้อบทนี้จะบัญญัติไว้เป็นประการใดก็ตาม การให้ความเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องต่อไปนี้องค์การผู้ว่าการจำต้องมีมติเป็นเอกฉันท์
- (๑) สิทธิในการถอนตัวจากธนาคาร
- (๒) ข้อจำกัดในความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในวรรค ๓ และ ๔ ของข้อบท ๗ และ
- (๓) สิทธิเกี่ยวกับการซื้อหุ้นในหุ้นทุน ตามที่กำหนดไว้ในวรรค ๔ ของข้อบท ๕
๓. ข้อเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมความตกลงนี้ ไม่ว่าจะมาจากสมาชิก หรือคณะกรรมการ จะต้องแจ้งไปยังประธานสภาผู้ว่าการเพื่อนำข้อเสนอนั้นเสนอต่อสภาผู้ว่าการ เมื่อมีมติรับการแก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารจะต้องแจ้งให้สมาชิกทั้งหลายทราบเป็นทางการ โดยรับรองว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นถูกต้อง การแก้ไขเพิ่มเติมให้มีผลใช้บังคับแก่สมาชิกทั้งหมดเมื่อพ้นสาม (๓) เดือนภายหลังวันที่ได้แจ้งให้ทราบเป็นทางการเว้นแต่สภาผู้ว่าการจะระบุนเวลาไว้เป็นอย่างอื่น ๆ

### ข้อบท ๕๔ การตีความ

๑. ปัญหาในการตีความ หรือการใช้บังคับบทบัญญัติ ของความตกลงนี้ ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างสมาชิกใดกับธนาคาร หรือระหว่างสมาชิกธนาคารสองราย หรือมากกว่า จะต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด ถ้าไม่มีกรรมการที่เป็นคนสัญชาติของตนในคณะกรรมการนั้น ให้สมาชิกที่ได้รับความกระทบกระเทือนจากปัญหาที่กำลังพิจารณาโดยเฉพาะ มีสิทธิส่งผู้แทนเข้าร่วมในคณะกรรมการในระหว่างพิจารณาได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนของสมาชิกดังกล่าวไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียง โดยสภาผู้ว่าการจะเป็นผู้วางระเบียบเกี่ยวกับเอกสิทธิ์ในการส่งผู้แทนดังกล่าว

๒. ในกรณีที่คณะกรรมการได้วินิจฉัยชี้ขาดภายใต้วรรค ๑ ของข้อบทนี้ สมาชิกอาจร้องขอให้เสนอปัญหานั้นไปยังสภาผู้ว่าการได้ คำวินิจฉัยชี้ขาดของสภาผู้ว่าการให้ถือเป็นที่สุด ในระหว่างที่สภาผู้ว่าการยังมิได้วินิจฉัยชี้ขาด ธนาคารอาจดำเนินการตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการนั้นได้เมื่อเห็นจำเป็น

#### ข้อบท ๕๕ อนุญาโตตุลาการ

ถ้ามีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างธนาคารกับประเทศซึ่งขาดจากสมาชิกภาพ หรือระหว่างธนาคารกับสมาชิกใด ภายหลังที่ได้มีมติให้เลิกกิจการธนาคารแล้ว ให้เสนอข้อขัดแย้งนั้นต่อศาลอนุญาโตตุลาการ ซึ่งประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการสามคน เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด ให้ธนาคารแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหนึ่งคน ประเทศที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งหนึ่งคน และเว้นแต่คู่กรณีจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น อนุญาโตตุลาการคนที่สามให้แต่งตั้งโดยประธานศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ หรือโดยเจ้าหน้าที่อื่นใดตามที่กำหนดไว้ในระเบียบซึ่งสภาผู้ว่าการเป็นผู้วางไว้ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของอนุญาโตตุลาการ โดยให้ถือเป็นที่สิ้นสุดและผูกพันคู่กรณี อนุญาโตตุลาการคนที่สาม ให้มีอำนาจชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับวิธีพิจารณาทั้งปวงในเมื่อคู่กรณีมีความเห็นขัดแย้งกันเกี่ยวกับเรื่องนี้

#### ข้อบท ๕๖ ความเห็นชอบที่ถือว่าให้แล้ว

เมื่อใดก็ตามที่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบจากสมาชิกก่อนที่ธนาคารจะดำเนินการใด ๆ ยกเว้นภายใต้วรรค ๒ ของข้อบท ๕๓ ให้ถือว่าสมาชิกได้เห็นชอบแล้ว เว้นแต่สมาชิกนั้นส่งคำคัดค้านภายในระยะเวลาอันสมควร ตามที่ธนาคารอาจจะระบุไว้ในการแจ้งให้สมาชิกทราบเกี่ยวกับการดำเนินการนั้น

#### บทที่ ๑๑

#### บทบัญญัติสุดท้าย

#### ข้อบท ๕๗ การลงนามและการเก็บรักษา

๑. ต้นฉบับของความตกลงนี้ ซึ่งเก็บรักษาไว้กับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้เก็บรักษา”) ให้รัฐบาลของประเทศที่กำหนดไว้ตามตารางแนบท้าย เอ ของความตกลงนี้ ลงนามได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ให้ผู้เก็บรักษาส่งสำเนาอันถูกต้องของความตกลงนี้ ไปยังสมาชิกผู้ลงนามทั้งหมดและประเทศอื่นซึ่งเป็นสมาชิกของธนาคาร

#### ข้อบท ๕๘ การให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการเห็นชอบ

๑. ความตกลงนี้จะต้องมีการให้สัตยาบัน การยอมรับ หรือการเห็นชอบจากสมาชิกผู้ลงนาม โดยให้มอบสัตยาบันสาร แสดงการยอมรับ หรือสารแสดงความเห็นชอบ ให้แก่ผู้เก็บรักษาไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือจนกว่าวันที่สภาผู้ว่าการกำหนด โดยการลงคะแนนเสียงตามเกณฑ์เสียงข้างมากพิเศษ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท ๒๘ ผู้เก็บรักษาจะต้องแจ้งแก่สมาชิกผู้ลงนามอื่นทราบถึงการมอบและวันที่มอบในแต่ละครั้งด้วย
๒. สมาชิกผู้ลงนามที่ได้มอบสัตยาบันสาร แสดงการยอมรับ หรือสารแสดงความเห็นชอบ ก่อนวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ จะถือเป็นสมาชิกของธนาคารในวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ สำหรับสมาชิกผู้ลงนามอื่นที่ได้ดำเนินการตามบทบัญญัติในวรรคก่อน ให้เป็นสมาชิกของธนาคารในวันที่มอบสัตยาบันสาร แสดงการยอมรับ หรือสารแสดงความเห็นชอบ

**ข้อบท ๕๙ การมีผลใช้บังคับ**

ความตกลงนี้ให้มีผลใช้บังคับเมื่อสมาชิกผู้ลงนามได้มอบสัตยาบันสาร สารแสดงการยอมรับ หรือสารแสดงความเห็นชอบ อย่างน้อยสิบ (๑๐) ราย โดยมีหุ้นเริ่มแรกตามที่กำหนดไว้ในตารางแนบท้าย เอ ของความตกลงนี้ รวมกันไม่น้อยกว่า ร้อยละห้าสิบ (๕๐) ของหุ้นทั้งหมด

**ข้อบท ๖๐ การประชุมครั้งแรกและการเริ่มดำเนินงาน**

๑. เมื่อความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ ให้สมาชิกแต่ละรายแต่งตั้งผู้ว่าการหนึ่งคน และให้ผู้เก็บรักษาเรียกประชุม สภาผู้ว่าการครั้งแรก

๒. ในการประชุมสภาผู้ว่าการครั้งแรก ให้สภาผู้ว่าการ

(๑) เลือกประธาน

(๒) เลือกกรรมการของธนาคาร โดยเป็นไปตามวรรค ๑ ของข้อบท ๒๕ ทั้งนี้ ในช่วงแรก สภาผู้ว่าการอาจเลือก กรรมการน้อยกว่าจำนวนที่กำหนด และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งน้อยกว่าสองปี โดยพิจารณาถึงจำนวนสมาชิก และผู้ลงนามที่ยังมิได้เป็นสมาชิก

(๓) ดำเนินการกำหนดวันที่ธนาคารจะเริ่มดำเนินงาน และ

(๔) ดำเนินการอื่น ๆ เท่าที่จำเป็น เพื่อเตรียมการสำหรับการเริ่มดำเนินงานของธนาคารฯ

๓. ให้ธนาคารแจ้งวันเริ่มดำเนินงานของธนาคารให้สมาชิกทราบ

ความตกลงนี้ทำที่กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีต้นฉบับ ๑ ฉบับ ที่จัดเก็บ โดยรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยความตกลงที่จัดทำในภาษาอังกฤษ จีน และฝรั่งเศส จะมีคุณค่าเท่าเทียมกัน

## ตารางแนบท้าย เอ

หุ้นเริ่มต้นในหุ้นทุนจดทะเบียนสำหรับประเทศที่อาจเข้าเป็นสมาชิก ตามข้อบท ๕๘

|                                  | จำนวนหุ้น | เงินลงทุน<br>(ล้านบาทดอลลาร์สหรัฐ) |
|----------------------------------|-----------|------------------------------------|
| <b>ส่วนเอ สมาชิกภายในภูมิภาค</b> |           |                                    |
| ออสเตรเลีย                       | ๓๖,๙๑๒    | ๓,๖๙๑.๒                            |
| อาเซอร์ไบจาน                     | ๒,๕๔๑     | ๒๕๔.๑                              |
| บังคลาเทศ                        | ๖,๖๐๕     | ๖๖๐.๕                              |
| บรูไน                            | ๕๒๔       | ๕๒.๔                               |
| กัมพูชา                          | ๖๒๓       | ๖๒.๓                               |
| จีน                              | ๒๙๗,๘๐๔   | ๒๙,๗๘๐.๔                           |
| จอร์เจีย                         | ๕๓๙       | ๕๓.๙                               |
| อินเดีย                          | ๘๓,๖๗๓    | ๘,๓๖๗.๓                            |
| อินโดนีเซีย                      | ๓๓,๖๐๗    | ๓,๓๖๐.๗                            |
| อิหร่าน                          | ๑๕,๘๐๘    | ๑,๕๘๐.๘                            |
| อิสราเอล                         | ๗,๔๙๙     | ๗๔๙.๙                              |
| จอร์แดน                          | ๑,๑๙๒     | ๑๑๙.๒                              |
| คาซัคสถาน                        | ๗,๒๙๓     | ๗๒๙.๓                              |
| เกาหลี                           | ๓๗,๓๘๘    | ๓,๗๓๘.๘                            |
| คูเวต                            | ๕,๓๖๐     | ๕๓๖.๐                              |
| เคอร์กีซ                         | ๒๖๘       | ๒๖.๘                               |
| สปป.ลาว                          | ๔๓๐       | ๔๓.๐                               |
| มาเลเซีย                         | ๑,๐๙๕     | ๑๐๙.๕                              |
| มัลดีฟส์                         | ๗๒        | ๗.๒                                |
| มองโกเลีย                        | ๔๑๑       | ๔๑.๑                               |
| เมียนมา                          | ๒,๖๔๕     | ๒๖๔.๕                              |
| เนปาล                            | ๘๐๙       | ๘๐.๙                               |
| นิวซีแลนด์                       | ๔,๖๑๕     | ๔๖๑.๕                              |
| โอมาน                            | ๒,๕๙๒     | ๒๕๙.๒                              |
| ปากีสถาน                         | ๑๐,๓๔๑    | ๑,๐๓๔.๑                            |
| ฟิลิปปินส์                       | ๙,๗๙๑     | ๙๗๙.๑                              |
| กาตาร์                           | ๖,๐๔๔     | ๖๐๔.๔                              |
| รัสเซีย                          | ๖๕,๓๖๒    | ๖,๕๓๖.๒                            |
| ซาอุดีอาระเบีย                   | ๒๕,๔๔๖    | ๒,๕๔๔.๖                            |
| สิงคโปร์                         | ๒,๕๐๐     | ๒๕๐.๐                              |

|                               |                |                 |
|-------------------------------|----------------|-----------------|
| ศรีลังกา                      | ๒,๖๙๐          | ๒๖๙.๐           |
| ทาจิกิสถาน                    | ๓๐๙            | ๓๐.๙            |
| ไทย                           | ๑๔,๒๗๕         | ๑,๔๒๗.๕         |
| ตุรกี                         | ๒๖,๐๙๙         | ๒,๖๐๙.๙         |
| สหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์     | ๑๑,๘๕๗         | ๑,๑๘๕.๗         |
| อุซเบกิสถาน                   | ๒,๑๙๘          | ๒๑๙.๘           |
| เวียดนาม                      | ๖,๖๓๓          | ๖๖๓.๓           |
| <b>ส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร</b> | <b>๑๖,๑๕๐</b>  | <b>๑,๖๑๕.๐</b>  |
| <b>รวม</b>                    | <b>๗๕๐,๐๐๐</b> | <b>๗๕,๐๐๐.๐</b> |

|                                   |                  |                  |
|-----------------------------------|------------------|------------------|
| <b>ส่วนปี สมาชิกภายนอกภูมิภาค</b> |                  |                  |
| ออสเตรเลีย                        | ๕,๐๐๘            | ๕๐๐.๘            |
| บราซิล                            | ๓๑,๘๑๐           | ๓,๑๘๑.๐          |
| เดนมาร์ก                          | ๓,๖๙๕            | ๓๖๙.๕            |
| อียิปต์                           | ๖,๕๐๕            | ๖๕๐.๕            |
| ฟินแลนด์                          | ๓,๑๐๓            | ๓๑๐.๓            |
| ฝรั่งเศส                          | ๓๓,๗๕๖           | ๓,๓๗๕.๖          |
| เยอรมนี                           | ๔๔,๘๔๒           | ๔,๔๘๔.๒          |
| ไอซ์แลนด์                         | ๑๗๖              | ๑๗.๖             |
| อิตาลี                            | ๒๕,๗๑๘           | ๒,๕๗๑.๘          |
| ลักเซมเบิร์ก                      | ๖๙๗              | ๖๙.๗             |
| มอลต้า                            | ๑๓๖              | ๑๓.๖             |
| เนเธอร์แลนด์                      | ๑๐,๓๑๓           | ๑,๐๓๑.๓          |
| นอร์เวย์                          | ๕,๕๐๖            | ๕๕๐.๖            |
| โปแลนด์                           | ๘,๓๑๘            | ๘๓๑.๘            |
| โปรตุเกส                          | ๖๕๐              | ๖๕.๐             |
| แอฟริกาใต้                        | ๕,๙๐๕            | ๕๙๐.๕            |
| สเปน                              | ๑๗,๖๑๕           | ๑,๗๖๑.๕          |
| สวีเดน                            | ๖,๓๐๐            | ๖๓๐.๐            |
| สวิตเซอร์แลนด์                    | ๗,๐๖๔            | ๗๐๖.๔            |
| สหราชอาณาจักร                     | ๓๐,๕๔๗           | ๓,๐๕๔.๗          |
| <b>สัดส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรร</b>  | <b>๒,๓๓๖</b>     | <b>๒๓๓.๖</b>     |
| <b>รวม</b>                        | <b>๒๕๐,๐๐๐</b>   | <b>๒๕,๐๐๐.๐</b>  |
| <b>รวมทั้งหมด</b>                 | <b>๑,๐๐๐,๐๐๐</b> | <b>๑๐๐,๐๐๐.๐</b> |

## ตารางแนบท้าย ปี

### การเลือกตั้งกรรมการ

ให้สภาผู้ว่าการกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับการดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการแต่ละครั้ง โดยเป็นไปตามบทบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มออกเสียง ให้กรรมการแต่ละคนเป็นผู้แทนในกลุ่มออกเสียงที่มีหนึ่งสมาชิกหรือมากกว่า โดยอำนาจในการออกเสียงทั้งหมดของแต่ละกลุ่มออกเสียงให้ประกอบด้วย คะแนนเสียงที่กรรมการแต่ละคนได้รับภายใต้วรรค ๓ ของข้อบท ๒๘
๒. อำนาจในการออกเสียงของกลุ่มออกเสียง สำหรับการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ให้สภาผู้ว่าการกำหนดสัดส่วนร้อยละขั้นต่ำของอำนาจในการออกเสียงของกลุ่มออกเสียงสำหรับผู้ว่าการในการเลือกตั้งกรรมการที่จะเป็นผู้แทนของสมาชิกภายในภูมิภาค (กรรมการภายในภูมิภาค) และสัดส่วนร้อยละขั้นต่ำของอำนาจในการออกเสียงของกลุ่มออกเสียงสำหรับผู้ว่าการในการเลือกตั้งกรรมการที่จะเป็นผู้แทนของสมาชิกภายนอกภูมิภาค (กรรมการภายนอกภูมิภาค)
  - (เอ) สัดส่วนร้อยละขั้นต่ำสำหรับกรรมการภายในภูมิภาค ให้กำหนดเป็นร้อยละของคะแนนเสียงทั้งหมดที่มีสิทธิในการเลือกตั้งโดยผู้ว่าการที่เป็นผู้แทนของสมาชิกภายในภูมิภาค (ผู้ว่าการภายในภูมิภาค) โดยสัดส่วนร้อยละ ขั้นต่ำเริ่มแรกสำหรับกรรมการภายในภูมิภาค ให้เท่ากับร้อยละ ๖
  - (บี) สัดส่วนร้อยละขั้นต่ำสำหรับกรรมการภายนอกภูมิภาค ให้กำหนดเป็นร้อยละของคะแนนเสียงทั้งหมดที่มีสิทธิในการเลือกตั้งโดยผู้ว่าการที่เป็นผู้แทนของสมาชิกภายนอกภูมิภาค โดยสัดส่วนร้อยละขั้นต่ำเริ่มแรกสำหรับกรรมการภายนอกภูมิภาค ให้เท่ากับร้อยละ ๑๕
๓. สัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยน ในการปรับ เปลี่ยนอำนาจในการออกเสียงข้ามกลุ่มออกเสียง เมื่อจำเป็นต้องการลงคะแนนเสียงในรอบถัดไป ภายใต้วรรค ๗ ด้านล่าง สำหรับการเลือกตั้งแต่ละครั้ง สภาผู้ว่าการจะต้องกำหนดสัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยนอำนาจในการออกเสียงสำหรับกรรมการภายในภูมิภาค และสัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยนอำนาจในการออกเสียงสำหรับกรรมการภายนอกภูมิภาค โดยสัดส่วนการปรับเปลี่ยนแต่ละครั้งจะต้องสูงกว่าสัดส่วนขั้นต่ำในครั้งนั้น ๆ
  - (เอ) สัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยนสำหรับกรรมการภายในภูมิภาค ให้กำหนดเป็นสัดส่วนของคะแนนเสียงทั้งหมดที่มีสิทธิในการเลือกตั้งโดยผู้ว่าการที่เป็นผู้แทนของสมาชิกภายในภูมิภาค โดยสัดส่วนขั้นต่ำสำหรับกรรมการภายในภูมิภาค ให้เท่ากับร้อยละ ๑๕
  - (บี) สัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยนสำหรับกรรมการภายนอกภูมิภาค ให้กำหนดเป็นร้อยละของคะแนนเสียงทั้งหมดที่มีสิทธิในการเลือกตั้งโดยผู้ว่าการที่เป็นผู้แทนของสมาชิกภายนอกภูมิภาค โดยสัดส่วนร้อยละขั้นต่ำสำหรับกรรมการภายนอกภูมิภาค ให้เท่ากับร้อยละ ๖๐
๔. จำนวนผู้สมัคร ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง สภาผู้ว่าการจะต้องกำหนดจำนวนกรรมการภายในภูมิภาค และกรรมการภายนอกภูมิภาคที่จะคัดเลือก โดยเป็นไปตามการตัดสินใจเกี่ยวกับขนาดและองค์ประกอบของคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในวรรค ๒ ของข้อบท ๒๕
  - (เอ) จำนวนกรรมการภายในภูมิภาคให้มี ๙ ตำแหน่ง
  - (บี) จำนวนกรรมการภายนอกภูมิภาคให้มี ๓ ตำแหน่ง
๕. การเสนอชื่อ ผู้ว่าการแต่ละคนอาจเสนอชื่อได้เพียงหนึ่งคน โดยผู้สมัครสำหรับตำแหน่งกรรมการภายในภูมิภาค จะต้องได้รับการเสนอชื่อโดยผู้ว่าการภายในภูมิภาค และผู้สมัครสำหรับตำแหน่งกรรมการภายนอกภูมิภาคจะต้องได้รับการเสนอชื่อโดยผู้ว่าการภายนอกภูมิภาค

๖. การลงคะแนนเสียง ผู้ว่าการแต่ละคนอาจลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครได้เพียงหนึ่งคน โดยจะนับตามคะแนนเสียงทั้งหมดที่ผู้ว่าการได้รับจากสมาชิกที่ได้แต่งตั้งตนภายใต้วรรค ๑ ของข้อบท ๒๘ ทั้งนี้ การเลือกตั้งกรรมการภายในภูมิภาคจะต้องลงคะแนนเสียงโดยผู้ว่าการภายในภูมิภาค และการเลือกตั้งกรรมการภายนอกภูมิภาคจะต้องลงคะแนนเสียง โดยผู้ว่าการภายนอกภูมิภาค

๗. การลงคะแนนเสียงรอบแรก ในการลงคะแนนเสียงรอบแรก ให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่คัดเลือกได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ ทั้งนี้ ผู้สมัครนั้น ๆ จะต้องได้รับคะแนนเสียง อย่างน้อยเท่ากับสัดส่วนร้อยละขั้นต่ำในแต่ละกรณี

(เอ) หากไม่สามารถเลือกตั้งกรรมการได้ตามจำนวนที่ต้องการในการลงคะแนนเสียงรอบแรก และจำนวนผู้สมัครเท่ากับจำนวนกรรมการที่จะเลือกตั้ง สมาชิกว่าการจะต้องกำหนดวิธีดำเนินการต่อไป เพื่อให้การเลือกตั้งกรรมการภายในภูมิภาค หรือการเลือกตั้งกรรมการภายนอกภูมิภาคเสร็จสิ้นสมบูรณ์ แล้วแต่กรณี

๘. การลงคะแนนเสียงครั้งต่อไป หากไม่สามารถเลือกตั้งกรรมการได้ตามจำนวนที่ต้องการในการลงคะแนนเสียงรอบแรก และจำนวนผู้สมัครมีมากกว่าจำนวนกรรมการที่จะเลือกตั้ง ให้มีการลงคะแนนเสียงครั้งต่อไปตามความจำเป็น โดยสำหรับการลงคะแนนเสียงครั้งต่อไป

(เอ) ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนเสียงต่ำสุดในการลงคะแนนเสียงรอบก่อนหน้าจะไม่สามารถเป็นผู้สมัครในรอบถัดไป

(บี) การนับคะแนนเสียงให้นับเพียงจาก (๑) ผู้ว่าการที่ลงคะแนนเสียงแก่ผู้สมัครที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งในรอบก่อนหน้า และ (๒) ผู้ว่าการที่ลงคะแนนเสียงสำหรับผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งในรอบก่อนหน้านั้น จะทำให้คะแนนเสียงของผู้สมัครนั้นสูงกว่าสัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยนอำนาจในการออกเสียงภายใต้ข้อ (ซี) ด้านล่าง

(ซี) คะแนนเสียงของผู้ว่าการทั้งหมดที่ได้ลงคะแนนเสียงแก่ผู้สมัครแต่ละคนให้ได้รับการเพิ่มเติมตามลำดับลงมาจนกว่าคะแนนเสียงที่ได้จะเกินเกณฑ์สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงในแต่ละกรณี โดยคะแนนเสียงของผู้ว่าการที่ได้รับการนับในครั้งนั้น ให้ถือว่าได้ลงคะแนนเสียงทั้งหมดให้แก่กรรมการคนนั้น รวมถึงผู้ว่าการที่ได้ลงคะแนนเสียง ซึ่งเป็นผลให้คะแนนทั้งหมดเกินกว่าเกณฑ์สัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยนส่วนคะแนนเสียงของผู้ว่าการที่เหลือที่ยังไม่ได้รับการนับในครั้งนั้น ให้คะแนนเสียงทั้งหมดของผู้สมัครคนนั้นเกินกว่าเกณฑ์สัดส่วนร้อยละของการปรับเปลี่ยน จะถือว่าไม่ได้ลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนนั้น และให้สามารถลงคะแนนเสียงในรอบถัดไปได้

(ดี) หากการลงคะแนนเสียงในรอบถัดไปใด ๆ มีกรรมการเพียงคนเดียวที่จะได้รับการเลือกตั้ง การเลือกตั้งนั้นจะใช้เกณฑ์เสียงข้างมากทั่วไปของคะแนนเสียงที่เหลือ โดยให้ถือว่าคะแนนเสียงที่เหลือทั้งหมดได้รับการนับในการเลือกตั้งกรรมการคนสุดท้าย

๙. การมอบคะแนนเสียง ผู้ว่าการที่ไม่ได้ร่วมลงคะแนนเสียงสำหรับการเลือกตั้ง หรือคะแนนเสียงไม่ได้รับการนับในการเลือกตั้งกรรมการอาจมอบคะแนนเสียงให้แก่กรรมการที่ได้รับการเลือกตั้ง ทั้งนี้ การมอบคะแนนเสียงนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าการอื่น ๆ ทั้งหมดที่ได้คัดเลือกกรรมการคนนั้นก่อน

๑๐. เอกสิทธิ์ของสมาชิกผู้ก่อตั้ง การเสนอชื่อและการลงคะแนนเสียงโดยผู้ว่าการสำหรับตำแหน่งกรรมการและการแต่งตั้งกรรมการสำรองโดยกรรมการจะต้องเคารพหลักการที่สมาชิกผู้ก่อตั้งแต่ละรายได้รับเอกสิทธิ์ในการแต่งตั้งกรรมการหรือกรรมการสำรองของกลุ่มออกเสียงของตนอย่างถาวรหรือในระบบหมุนเวียน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยตกลงจะเข้าเป็นภาคีสมาชิก ข้อบทของความตกลงว่าด้วยธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Articles of Agreement of the Asian Infrastructure Investment Bank) เพื่อร่วมจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB)) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจเสริมสร้างความมั่นคง และพัฒนาความเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานภายในภูมิภาคเอเชียโดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และสาขาการผลิตอื่น ตลอดจนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนภายในภูมิภาคในการรับมือกับสิ่งท้าทายด้านการพัฒนาโดยการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับองค์กรเพื่อการพัฒนาอื่น ๆ ในระดับพหุภาคีและทวิภาคี ดังนั้น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อผูกพันซึ่งภาคีสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามข้อบทของความตกลงดังกล่าว อีกทั้งเพื่อให้รัฐบาลมีอำนาจถือประโยชน์จากการเป็นภาคีสมาชิก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย

พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย พ.ศ. ๒๕๕๙ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๔๔ ก วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

### เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากประเทศไทยตกลงจะเข้าเป็นภาคีสมาชิก ข้อบทของความตกลงว่าด้วยธนาคารเพื่อการลงทุน ในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Articles of Agreement of the Asian Infrastructure Investment Bank) เพื่อร่วมจัดตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB)) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจเสริมสร้างความมั่นคง และพัฒนาความเชื่อมโยงของ โครงสร้างพื้นฐานภายในภูมิภาคเอเชียโดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและสาขาการผลิตอื่น ตลอดจน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนภายในภูมิภาคในการรับมือกับสิ่งท้าทายด้านการพัฒนาโดยการ ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับองค์กรเพื่อการพัฒนาอื่น ๆ ในระดับพหุภาคีและทวิภาคี ดังนั้น เพื่อดำเนินการ ให้เป็นไปตามข้อผูกพันซึ่งภาคีสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามข้อบทของความตกลงดังกล่าว อีกทั้งเพื่อให้รัฐบาล มีอำนาจถือประโยชน์จากการเป็นภาคีสมาชิก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยาม “ข้อบทของความตกลง” หมายความว่า ข้อบทของความตกลงว่าด้วยธนาคาร เพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Articles of Agreement of the Asian Infrastructure Investment Bank) ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนามไว้เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ “ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชียที่จัดตั้งขึ้นตามข้อบทของความตกลง (มาตรา ๓)

๒. กำหนดขอบเขตการใช้บังคับให้บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ข้อบทของความตกลงมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยแล้วเป็นต้นไป โดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจจัดให้มีหน่วยงานเพื่อการติดต่อระหว่างประเทศไทยกับธนาคารโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นสถานที่รับฝากเงินและสินทรัพย์อื่น ๆ ของธนาคาร (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจทำการแทนรัฐบาลเพื่อถือเอาประโยชน์จากสมาชิกภาพในธนาคารตามที่กำหนดไว้ในข้อบทของความตกลง (มาตรา ๗)

๖. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้ว่าการและปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้ว่าการสำรองของประเทศไทยในสภาผู้ว่าการของธนาคารโดยตำแหน่ง (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าธนาคารเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามีภูมิลำเนาในประเทศไทย และกำหนดให้ธนาคาร ผู้ว่าการ ผู้ว่าการสำรอง กรรมการ กรรมการสำรอง ประธาน รองประธาน พนักงาน และลูกจ้างของธนาคาร รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาซึ่งปฏิบัติงานของธนาคาร ได้รับเอกสิทธิ์ความคุ้มกัน และการยกเว้นภาษีอากร ตามที่ระบุในข้อบทของความตกลงเพียงพอที่รัฐบาลได้รับและใช้บทแห่งข้อบทของความตกลงนั้น (มาตรา ๙)

นางสาววรรณนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ



พระราชบัญญัติ  
องค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒)  
พ.ศ. ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙  
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ  
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ  
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒)  
พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ  
องค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชน

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ  
องค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“การพิจารณากิจการตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะ  
ของ กพม.”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ มาตรา ๕/๓ มาตรา ๕/๔ มาตรา ๕/๕ มาตรา ๕/๖ มาตรา ๕/๗ และมาตรา ๕/๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๕/๑ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กพม.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการพัฒนาระบบราชการเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสี่คน ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน โดยในจำนวนนี้ ต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในการบริหารองค์การมหาชนอย่างน้อยสองคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเป็นผู้รับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการ ของ กพม.

มาตรา ๕/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๕/๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะดำรงตำแหน่งกรรมการ ที่ปรึกษา หรือตำแหน่งอื่นใดขององค์การมหาชนในเวลาเดียวกันไม่ได้

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการ ที่ปรึกษา หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดขององค์การมหาชนให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้กรรมการผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการ ที่ปรึกษา หรือตำแหน่งอื่นใดขององค์การมหาชนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออก ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาตั้งแต่นั้น

มาตรา ๕/๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและมีการแต่งตั้งกรรมการแทน หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระ อยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ ที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๕/๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕/๒

(๔) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๕/๓ วาระหนึ่ง

(๕) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือ หย่อนความสามารถ

มาตรา ๕/๖ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิแทนภายในสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ กพม. ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด ที่มีอยู่

มาตรา ๕/๗ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของ กพม. โดยอนุโลม

มาตรา ๕/๘ กพม. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิก องค์การมหาชน

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบาย แนวทาง และหลักเกณฑ์กลางที่เกี่ยวข้อง กับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก การบริหารและพัฒนา และการประเมินผลขององค์การมหาชน

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับการสรรหาประธานกรรมการ กรรมการในคณะกรรมการ และผู้อำนวยการ

(๔) เสนอแนะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน การถือหุ้นหรือการเข้าเป็นหุ้นส่วน การเข้าร่วมทุน ในกิจการของนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามมาตรา ๑๘ ต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา กรรมการตรวจสอบ และอนุกรรมการขององค์การมหาชนตามมาตรา ๒๖ รวมทั้ง อัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๔ ต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) กลั่นกรองการโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐให้แก่องค์การมหาชน ที่จะจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๙ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) เสนอแนะหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและบุคลากรของ องค์การมหาชนภายหลังการยุบเลิกองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี

(๘) เรียกให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา

(๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย

(๑๐) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนา และการประเมินผลขององค์การมหาชน เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ในกรณีที่มีปัญหาการเข้าซ้อนหรือขัดแย้งในการดำเนินกิจการขององค์การ มหาชนกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมาย ให้ กพม. เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและกำหนดระเบียบแบบแผนเพื่อการประสานงานระหว่าง องค์การมหาชน ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

คำวินิจฉัยและระเบียบแบบแผนที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้องค์การมหาชน ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คณะกรรมการมีจำนวนตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง แต่ต้องไม่เกินสิบเอ็ดคน โดยกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ภายใต้บังคับวรรคสาม คณะกรรมการขององค์การมหาชนอาจประกอบด้วยผู้แทนของส่วนราชการ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งก็ได้”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๙/๑ ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์การมหาชนเกินกว่าสามแห่งไม่ได้ ทั้งนี้ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วยการนับจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งไม่รวมถึงการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งที่ได้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินการขององค์การมหาชน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานขององค์การมหาชน
- (๒) อนุมัติแผนการลงทุนและแผนการเงินขององค์การมหาชน
- (๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การมหาชนในเรื่องดังต่อไปนี้
  - (ก) การจัดแบ่งส่วนงานขององค์การมหาชน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
  - (ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชน

(ค) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างขององค์การมหาชน

- (ง) การบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การมหาชน
- (จ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชน
- (ฉ) การแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ
- (ช) การกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายใน

(ซ) การกำหนดรูปแบบผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์การมหาชน และเครื่องหมายขององค์การมหาชน

(๔) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๔/๑ ในการควบคุมดูแลการดำเนินงานขององค์การมหาชน ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ

บ้านเมืองที่ดี ซึ่งต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ ความซื่อสัตย์สุจริต การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการได้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน และมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบตามมาตรา ๒๔ (๓) (ง) และคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

มาตรา ๒๖ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา กรรมการตรวจสอบ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๗/๑ ในการแต่งตั้งผู้อำนวยการต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องแต่งตั้งผู้อำนวยการ และหากมีเหตุผลจำเป็นให้คณะกรรมการขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวให้คณะกรรมการรายงานผลให้ กพม. เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ผู้อำนวยการนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถทำงานให้แก่องค์การมหาชนได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๘) ไม่เป็นผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์การมหาชนอื่น

(๙) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชนอื่น

(๑๐) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทบกับองค์การมหาชนนั้น หรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการขององค์การมหาชนนั้น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“การขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๘ (๒) ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลา ในสัญญาจ้าง”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ขององค์การมหาชน ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ และประกาศของคณะกรรมการ

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ วรรคสอง ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชนทุกตำแหน่ง

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการขององค์การมหาชน”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ เจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชนนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(๓) สามารถทำงานให้แก่องค์การมหาชนได้เต็มเวลา

(๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘ (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๑๐)

(๕) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชนอื่น เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๓๖

ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศซึ่งองค์การมหาชนมีความจำเป็นต้องจ้างตามลักษณะงานขององค์การมหาชนนั้น”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๕/๑ การขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๕ (๒) ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๘/๑ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชนมีเสรีภาพในการรวมกลุ่ม แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรายละเอียดแห่งการใช้เสรีภาพในการรวมกลุ่มตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ การบัญชีขององค์การมหาชน ให้จัดทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การมหาชน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชนทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง และลงโทษทางวินัยของผู้ตรวจสอบภายใน ให้ผู้อำนวยการและคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาร่วมกันแล้วเสนอให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อนจึงดำเนินการได้”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การมหาชน และเพื่อให้องค์การมหาชนมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจการตามความเหมาะสมภายใต้การกำกับดูแลโดยมีเป้าหมายที่แน่ชัด ให้องค์การมหาชนอยู่ภายใต้ระบบการประเมินผลขององค์การมหาชนตามที่ กพม. กำหนด

มาตรา ๔๓ ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ของการจัดตั้งองค์การมหาชน นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ ที่เกี่ยวข้องกับองค์การมหาชนนั้น เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้องค์การมหาชนชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำขององค์การมหาชนที่ขัดต่อกฎหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การมหาชน นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับองค์การมหาชนนั้น ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการได้”

มาตรา ๒๑ ให้องค์การมหาชนทุกแห่งดำเนินการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปยังคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการดำเนินการแทนและเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการขององค์การมหาชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการขององค์การมหาชนนั้นจนครบวาระ การดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งดังกล่าว

การนับวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ขององค์การมหาชนตามวรรคหนึ่ง ให้นับต่อเนื่องกับการนับวาระตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน และตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๓ ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการขององค์การมหาชนอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับเกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการขององค์การมหาชนหนึ่ง องค์การมหาชนใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี จนเหลือไม่เกินจำนวนที่กำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ดำเนินการดังกล่าว ในกรณีที่เป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทั้งหมดตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนด สามสิบวัน ในกรณีที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ห้ามมิให้ได้รับเบี้ยประชุมหรือผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังครบกำหนดสามสิบวันจนกว่าจะได้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนจนเหลือ ไม่เกินจำนวนที่กำหนด

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำ บทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชนซึ่งดำรงตำแหน่ง อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติ

องค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นแล้วแต่กรณี เว้นแต่การขาดคุณสมบัติหรือการมีลักษณะต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๕ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับผู้ดำเนินการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งผู้ดำเนินการต่อไปจนครบระยะเวลาตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง

มาตรา ๒๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการจัดตั้งองค์การมหาชนยังขาดมาตรการส่งเสริมและการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับทรัพยากรและบุคคล จึงไม่อาจบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามหลักการบริหารงานภาครัฐแบบใหม่ สมควรกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนเพื่อรับผิดชอบในการเสนอแนะนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนา และหลักเกณฑ์กลางที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี ปรับปรุงองค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขององค์การมหาชนและผู้อำนวยการขององค์การมหาชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะทำให้การบริหารงานและการปฏิบัติภารกิจขององค์การมหาชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

เนื่องจากในปัจจุบันการดำเนินงานขององค์การมหาชนบางแห่งที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน ยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีหน่วยงานของรัฐในรูปแบบองค์การมหาชน ผลการดำเนินงาน ยังขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีแนวทางการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จึงสมควรที่จะต้องแก้ไขร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชนซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การกำกับดูแล และการยุบเลิกองค์การมหาชน ในประเด็นต่าง ๆ รวม ๑๓ ประเด็น

พระราชบัญญัติองค์การมหาชนเป็นกฎหมายแม่บทที่วางหลักเกณฑ์และโครงสร้างขององค์การมหาชน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐในรูปแบบที่สาม เพื่อปฏิบัติการกิจของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะด้านและจำเป็นต้อง มีโครงสร้างการบริหารที่แตกต่างไปจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและ บุคลากรที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติการกิจตามวัตถุประสงค์นั้น หลักการสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ คือ การส่งเสริมให้องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ในการแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน รับผิดชอบ ในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง คุณสมบัติของ กรรมการและผู้อำนวยการ การบริหารงาน การพัฒนารวมทั้งการจัดตั้งและยุบเลิกองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมาย ฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๑ ครั้ง คือ พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติองค์การมหาชน ทั้ง ๒ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

### ๑. พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๙ ก วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของรัฐ หรือการดำเนินงานตามแผนงานหรือนโยบายเพื่อจัดทำบริการสาธารณะด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะมักจะมีปัญหาความสลับซับซ้อน ความขัดแย้ง ในการดำเนินการ การซับซ้อนของความรับผิดชอบในระหว่างส่วนราชการ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ก่อให้เกิดความล่าช้า และความไม่ยืดหยุ่นของกฎระเบียบราชการ ดังนั้น เพื่อลดปัญหาดังกล่าว และเพื่อเปิดโอกาสให้มีการจัดระบบ บริหารแนวใหม่สำหรับภารกิจของรัฐที่มีลักษณะเฉพาะในบางกรณี ให้มีความคล่องตัวและมีการใช้ประโยชน์ ในทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ตลอดจนเพื่อบูรณาการให้ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งหมดเข้าร่วมกันทำงานอย่างมีเอกภาพ และประสานงานกันเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงาน ซึ่งต้องอาศัย ความเร่งด่วน จึงสมควรมีกฎหมายให้ฝ่ายบริหารสามารถตั้งหน่วยงานบริหารเป็นองค์การมหาชนที่แตกต่างไป จนส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “องค์การมหาชน” “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “คณะกรรมการ” “ผู้อำนวยการ” (มาตรา ๓)

๒. หมวด ๑ การจัดตั้ง และวัตถุประสงค์ขององค์การมหาชน (มาตรา ๕ – มาตรา ๑๑)

เมื่อรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ และมีความเหมาะสมที่จะจัดตั้งหน่วยงานบริหารขึ้นใหม่แตกต่างไปจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีความมุ่งหมายให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จะจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

กิจการอันเป็นบริการสาธารณะที่จะจัดตั้งองค์การมหาชน ได้แก่ การรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา การศึกษาอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ การทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การพัฒนาและส่งเสริมการกีฬา การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการวิจัย การถ่ายทอดและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน หรือการดำเนินการอันเป็นสาธารณะประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ โดยต้องไม่เป็นการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก

๓. หมวด ๒ ทุน รายได้ และทรัพย์สิน (มาตรา ๑๒ – มาตรา ๑๘)

๓.๑ ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินการขององค์การมหาชน ประกอบด้วย

๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับโอนมา

๒) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม

๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

๔) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

๕) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินการ

๖) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การมหาชน

๓.๒ รายได้ขององค์การมหาชน ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง

๓.๓ ทรัพย์สินขององค์การมหาชนไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

๔. หมวด ๓ การบริหารและการดำเนินการ (มาตรา ๑๙ – มาตรา ๓๔)

๔.๑ ให้มีคณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชน ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการ และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

๔.๒ ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

๑) มีสัญชาติไทย

๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

๓) มีคุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการขององค์การมหาชนตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

๗) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

๔.๓ ประธานกรรมการและกรรมการขององค์การมหาชนจะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การมหาชนนั้น

๔.๔ ประธานกรรมการและกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง แต่ต้องไม่เกินคราวละสี่ปี เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๔.๕ ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่

๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

๕. หมวด ๔ เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในองค์การมหาชน (มาตรา ๓๕ – มาตรา ๓๘)

๕.๑ เจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

๑) มีสัญชาติไทย

๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

๓) สามารถทำงานให้แก่องค์การมหาชนได้เต็มเวลา

๔) ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น

๕) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ (๔) (๕) และ (๖)

๕.๒ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งอาจขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างในองค์การมหาชนเป็นการชั่วคราวได้

๕.๓ ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชนต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๖. หมวด ๕ การบัญชี การตรวจสอบ และการประเมินผลงานขององค์การมหาชน (มาตรา ๓๙ – มาตรา ๔๒)

๖.๑ การบัญชีขององค์การมหาชน ให้จัดทำตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การมหาชน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

๖.๒ ให้องค์การมหาชนจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

๖.๓ ให้องค์การมหาชนทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

๖.๔ ให้องค์การมหาชนมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจการตามความเหมาะสมภายใต้การกำกับดูแลโดยมีเป้าหมายที่แน่ชัด และอยู่ภายใต้ระบบการประเมินผลขององค์การมหาชนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๗. หมวด ๖ การกำกับดูแล (มาตรา ๔๓)

ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนใดมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การมหาชนนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การมหาชน

๘. หมวด ๗ การยุบเลิก (มาตรา ๔๔ – มาตรา ๔๕)

องค์การมหาชนเป็นอันยุบเลิกในกรณีเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานขององค์การมหาชนตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง เมื่อการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนนั้นได้ประกาศยุติการดำเนินการขององค์การมหาชนนั้นในราชกิจจานุเบกษา

## ๒. พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๒ ก วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันการจัดตั้งองค์การมหาชนยังขาดมาตรการส่งเสริมและการใช้ประโยชน์เกี่ยวกับทรัพยากรและบุคคล จึงไม่อาจบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามหลักการบริหารงานภาครัฐแบบใหม่สมควรกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนเพื่อรับผิดชอบในการเสนอแนะนโยบายแนวทางการดำเนินงาน การพัฒนา และหลักเกณฑ์กลางที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกองค์การมหาชนต่อคณะรัฐมนตรี ปรับปรุงองค์ประกอบ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขององค์การมหาชนและผู้อำนวยการขององค์การมหาชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะทำให้การบริหารงานและการปฏิบัติภารกิจขององค์การมหาชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชน (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้การพิจารณากิจการอันเป็นบริการสาธารณะที่จะจัดตั้งองค์การมหาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอแนะของ กพม. (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๕ วรรคสาม)

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน องค์ประกอบและกำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๕/๑ มาตรา ๕/๒ มาตรา ๕/๓ มาตรา ๕/๔ มาตรา ๕/๕ มาตรา ๕/๖ มาตรา ๕/๗ และมาตรา ๕/๘)

๔. กำหนดให้ในกรณีที่ปัญหาการเข้าซ้อนหรือขัดแย้งในการดำเนินงานขององค์การมหาชนกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายให้ กพม. เสนอ

คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและกำหนดระเบียบแบบแผนเพื่อการประสานงานระหว่างองค์การมหาชน ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

๕. กำหนดให้คณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชนมีจำนวนตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง แต่ต้องไม่เกินสิบเอ็ดคน โดยกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (มาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๑๙ วรรคสาม และวรรคสี่)

๖. กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์การมหาชนเกินกว่าสามแห่ง ทั้งนี้ ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งกรรมการด้วย (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๑๙/๑)

๗. กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๘. กำหนดให้ในการควบคุมดูแลการดำเนินงานขององค์การมหาชนให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ ความซื่อสัตย์สุจริต การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน (มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๔/๑)

๙. กำหนดให้คณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชนมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการได้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน และให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

๑๐. กำหนดให้คณะกรรมการของแต่ละองค์การมหาชนต้องดำเนินการแต่งตั้งผู้อำนวยการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่มีเหตุต้องแต่งตั้งผู้อำนวยการ และหากมีเหตุจำเป็นให้คณะกรรมการขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๖๐ วัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการรายงานผลให้ กพม. เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๒๗/๑)

๑๑. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารขององค์การมหาชน (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

๑๒. กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารในกรณีที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง (มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๓๐ วรรคสาม)

๑๓. กำหนดให้ผู้บริหารมีหน้าที่บริการกิจการขององค์การมหาชนให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ขององค์การมหาชน ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ และประกาศของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๑๔. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชน (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

๑๕. กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชนในกรณีที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง (มาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๓๕/๑)

๑๖. กำหนดให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การมหาชนมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มแต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง (มาตรา ๑๘ เพิ่มมาตรา ๓๘/๑)

๑๗. กำหนดให้การบัญชีขององค์การมหาชน ให้จัดทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การมหาชน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง (มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

๑๘. กำหนดให้องค์การมหาชนอยู่ภายใต้ระบบการประเมินผลขององค์การมหาชนตามที่คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนกำหนด และกำหนดให้องค์การมหาชนดำเนินกิจการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับองค์การมหาชนนั้น (มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)

๑๙. กำหนดให้องค์การมหาชนทุกแห่งดำเนินการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปยังคณะรัฐมนตรีภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ดำเนินการแทนและเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป (มาตรา ๒๑)

๒๐. กำหนดให้คณะกรรมการขององค์การมหาชนตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นคณะกรรมการขององค์การมหาชนนั้นจนครบวาระการดำรงตำแหน่งที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งดังกล่าว (มาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งกรรมการขององค์การมหาชนอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเกินกว่าจำนวนที่กำหนดในมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นลาออกจากตำแหน่งกรรมการขององค์การมหาชนหนึ่งองค์การมหาชนใด หรือมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน แล้วแต่กรณี จนเหลือไม่เกินจำนวนที่กำหนดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ามิได้ดำเนินการดังกล่าว ในกรณีที่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทั้งหมดตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วัน ในกรณีที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งห้ามมิให้ได้รับเบี้ยประชุมหรือผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังครบกำหนด ๓๐ วันจนกว่าจะได้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนจนเหลือไม่เกินจำนวนที่กำหนด (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับผู้อำนวยการหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การมหาชน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชน ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น แล้วแต่กรณี เว้นแต่การขาดคุณสมบัติหรือการมีลักษณะต้องห้ามนั้นเกิดขึ้นภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๔)

๒๓. กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับผู้อำนวยการซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการต่อไปจนครบระยะเวลาตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง (มาตรา ๒๕)



## พระราชบัญญัติ

โอนงบประมาณรายจ่าย

พ.ศ. ๒๕๕๙

## ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น บางรายการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๔ ให้โอนงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๒๒,๑๐๖,๕๕๕,๐๐๐ บาท ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ตามรายการดังต่อไปนี้ ให้แก่ งบกลาง หน่วยงานของรัฐสภา และกองทุน และเงินทุนหมุนเวียน ตามที่กำหนดในมาตรา ๕

|                                                               |     |             |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| ๑. สำนักนายกรัฐมนตรี                                          | รวม | ๘๔๘,๗๘๐,๑๐๐ | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี                             | รวม | ๔๔๔,๐๐๐,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนา<br>ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม |     | ๔๔๔,๐๐๐,๐๐๐ | บาท |
| (๒) กรมประชาสัมพันธ์                                          | รวม | ๑๘๗,๒๕๒,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร<br>ราชการแผ่นดิน          |     | ๑๘๗,๒๕๒,๐๐๐ | บาท |
| (๓) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี                                | รวม | ๑,๑๕๓,๕๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร<br>ราชการแผ่นดิน          |     | ๑,๑๕๓,๕๐๐   | บาท |
| (๔) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี                                 | รวม | ๖,๓๑๕,๐๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร<br>ราชการแผ่นดิน          |     | ๖,๓๑๕,๐๐๐   | บาท |
| (๕) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ                                     | รวม | ๒๙,๒๘๖,๐๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อย<br>ภายในประเทศ                |     | ๒๙,๒๘๖,๐๐๐  | บาท |
| (๖) สำนักงานงบประมาณ                                          | รวม | ๑๗,๓๗๘,๒๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน     |     | ๑๗,๓๗๘,๒๐๐  | บาท |
| (๗) สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ                            | รวม | ๑,๗๓๕,๖๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อย<br>ภายในประเทศ                |     | ๑,๗๓๕,๖๐๐   | บาท |
| (๘) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา                                 | รวม | ๑๕๘,๗๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนา<br>กระบวนการยุติธรรม           |     | ๑๕๘,๗๐๐     | บาท |
| (๙) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน                        | รวม | ๒๐,๒๗๘,๐๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร<br>ราชการแผ่นดิน          |     | ๒๐,๒๗๘,๐๐๐  | บาท |
| (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ<br>และสังคมแห่งชาติ   | รวม | ๑,๘๗๕,๙๐๐   | บาท |

|                                         |     |     |             |     |
|-----------------------------------------|-----|-----|-------------|-----|
| (ก) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร     |     |     |             |     |
| ราชการแผ่นดิน                           |     |     | ๑,๘๗๕,๙๐๐   | บาท |
| (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน | รวม |     | ๑๓,๘๐๒,๖๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานยกระดับความสามารถในการแข่งขัน |     |     |             |     |
| ของภาคอุตสาหกรรม                        |     |     | ๑๓,๘๐๒,๖๐๐  | บาท |
| (๑๒) กองอำนวยการรักษาความมั่นคง         |     |     |             |     |
| ภายในราชอาณาจักร                        |     | รวม | ๑๖๐,๔๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อย         |     |     |             |     |
| ภายในประเทศ                             |     |     | ๑๖๐,๔๐๐     | บาท |
| (๑๓) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้  |     |     |             |     |
| (องค์การมหาชน)                          |     | รวม | ๑๒๕,๓๘๔,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนาคุณภาพ       |     |     |             |     |
| การศึกษา                                |     |     | ๑๒๕,๓๘๔,๒๐๐ | บาท |
| ๒. กระทรวงกลาโหม                        | รวม |     | ๓๓,๑๘๕,๙๐๐  | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม           | รวม |     | ๑๑,๖๔๖,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ   |     |     | ๑๑,๖๔๖,๙๐๐  | บาท |
| (๒) กรมราชองครักษ์                      | รวม |     | ๑,๙๐๐,๐๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานเทิดทูน พิทักษ์ และรักษา      |     |     |             |     |
| สถาบันพระมหากษัตริย์                    |     |     | ๑,๙๐๐,๐๐๐   | บาท |
| (๓) กองบัญชาการกองทัพไทย                | รวม |     | ๓,๐๘๔,๖๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ   |     |     | ๓,๐๘๔,๖๐๐   | บาท |
| (๔) กองทัพบก                            | รวม |     | ๖,๘๑๙,๓๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ   |     |     | ๖,๖๔๗,๙๐๐   | บาท |
| (ข) แผนงานแก้ไขปัญาและพัฒนา             |     |     |             |     |
| จังหวัดชายแดนภาคใต้                     |     |     | ๑๗๑,๔๐๐     | บาท |
| (๕) กองทัพเรือ                          | รวม |     | ๒,๖๗๒,๑๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ   |     |     | ๒,๖๗๒,๑๐๐   | บาท |
| (๖) กองทัพอากาศ                         | รวม |     | ๗,๐๖๓,๐๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานเสริมสร้างระบบป้องกันประเทศ   |     |     | ๗,๐๖๓,๐๐๐   | บาท |

|    |                                                                          |     |               |     |
|----|--------------------------------------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| ๓. | กระทรวงการคลัง                                                           | รวม | ๒,๒๒๔,๙๗๙,๙๐๐ | บาท |
|    | (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง                                           | รวม | ๒๓๐,๒๖๖,๖๐๐   | บาท |
|    | (ก) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน                |     | ๒๓๐,๒๖๖,๖๐๐   | บาท |
|    | (๒) กรมบัญชีกลาง                                                         | รวม | ๓๐,๐๓๘,๕๐๐    | บาท |
|    | (ก) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน                |     | ๓๐,๐๓๘,๕๐๐    | บาท |
|    | (๓) กรมศุลกากร                                                           | รวม | ๓๔๕,๖๔๑,๔๐๐   | บาท |
|    | (ก) แผนงานส่งเสริมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ                                  |     | ๓๔๓,๑๕๗,๒๐๐   | บาท |
|    | (ข) แผนงานส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส<br>ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน      |     | ๑,๐๖๖,๕๐๐     | บาท |
|    | (ค) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน                |     | ๑,๔๑๗,๗๐๐     | บาท |
|    | (๔) กรมสรรพากร                                                           | รวม | ๓,๐๙๗,๕๐๐     | บาท |
|    | (ก) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน                |     | ๓,๐๙๗,๕๐๐     | บาท |
|    | (๕) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ                                  | รวม | ๗,๕๓๔,๔๐๐     | บาท |
|    | (ก) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน                |     | ๗,๕๓๔,๔๐๐     | บาท |
|    | (๖) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ                                            | รวม | ๑,๖๐๗,๘๐๙,๐๐๐ | บาท |
|    | (ก) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน                |     | ๑,๑๙๙,๐๐๐     | บาท |
|    | (ข) แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ                                         |     | ๑,๖๐๖,๖๑๐,๐๐๐ | บาท |
|    | (๗) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง                                              | รวม | ๕๙๒,๕๐๐       | บาท |
|    | (ก) แผนงานบริหารจัดการเศรษฐกิจมหภาค<br>ให้เกิดความยั่งยืน                |     | ๕๙๒,๕๐๐       | บาท |
| ๔. | กระทรวงการต่างประเทศ                                                     | รวม | ๑๑,๒๕๐,๐๐๐    | บาท |
|    | (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ                                     | รวม | ๑๑,๒๕๐,๐๐๐    | บาท |
|    | (ก) แผนงานส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง<br>ประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติ |     | ๑๑,๒๕๐,๐๐๐    | บาท |

|     |                                                             |     |             |     |
|-----|-------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| ๕.  | กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา                                 | รวม | ๖๗๒,๙๓๓,๐๐๐ | บาท |
| (๑) | สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา                     | รวม | ๓,๖๐๐,๐๐๐   | บาท |
|     | (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้<br>จากการท่องเที่ยวและบริการ  |     | ๔๘๖,๑๐๐     | บาท |
|     | (ข) แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา<br>และนันทนาการ           |     | ๓,๑๑๓,๙๐๐   | บาท |
| (๒) | กรมพลศึกษา                                                  | รวม | ๒๒๕,๔๔๖,๕๐๐ | บาท |
|     | (ก) แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา<br>และนันทนาการ           |     | ๒๒๕,๔๔๖,๕๐๐ | บาท |
| (๓) | กรมการท่องเที่ยว                                            | รวม | ๔๐๔,๓๐๒,๙๐๐ | บาท |
|     | (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้<br>จากการท่องเที่ยวและบริการ  |     | ๔๐๔,๓๐๒,๙๐๐ | บาท |
| (๔) | สถาบันการพลศึกษา                                            | รวม | ๓๙,๕๘๓,๖๐๐  | บาท |
|     | (ก) แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา<br>และนันทนาการ           |     | ๓๙,๕๘๓,๖๐๐  | บาท |
| ๖.  | กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์                  | รวม | ๓๕๒,๐๒๗,๙๐๐ | บาท |
| (๑) | สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม<br>และความมั่นคงของมนุษย์  | รวม | ๕,๙๓๔,๓๐๐   | บาท |
|     | (ก) แผนงานเสริมสร้างสวัสดิการสังคม<br>และยกระดับคุณภาพชีวิต |     | ๒๔๘,๖๐๐     | บาท |
|     | (ข) แผนงานจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว<br>และการค้ามนุษย์      |     | ๕,๖๘๕,๗๐๐   | บาท |
| (๒) | กรมกิจการเด็กและเยาวชน                                      | รวม | ๓๔๐,๓๒๘,๔๐๐ | บาท |
|     | (ก) แผนงานเร่งรัดและผลักดันการพัฒนาคน<br>ตลอดช่วงชีวิต      |     | ๓๓๑,๕๐๒,๔๐๐ | บาท |
|     | (ข) แผนงานเสริมสร้างสวัสดิการสังคม<br>และยกระดับคุณภาพชีวิต |     | ๘,๘๒๖,๐๐๐   | บาท |
| (๓) | กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว                              | รวม | ๒,๐๐๖,๐๐๐   | บาท |
|     | (ก) แผนงานเสริมสร้างสวัสดิการสังคม<br>และยกระดับคุณภาพชีวิต |     | ๒,๐๐๖,๐๐๐   | บาท |

|     |                                                                                                                             |     |             |     |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| (๔) | กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ                                                                                                   | รวม | ๒๗๓,๐๐๐     | บาท |
| (ก) | แผนงานเสริมสร้างสวัสดิการสังคม<br>และยกระดับคุณภาพชีวิต                                                                     |     | ๒๗๓,๐๐๐     | บาท |
| (๕) | กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ                                                                                       | รวม | ๓,๔๘๖,๒๐๐   | บาท |
| (ก) | แผนงานเสริมสร้างสวัสดิการสังคม<br>และยกระดับคุณภาพชีวิต                                                                     |     | ๓,๔๘๖,๒๐๐   | บาท |
| ๗.  | กระทรวงเกษตรและสหกรณ์                                                                                                       | รวม | ๗๘๑,๘๒๗,๐๐๐ | บาท |
| (๑) | สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์                                                                                           | รวม | ๑๕๓,๓๐๐     | บาท |
| (ก) | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๑๕๓,๓๐๐     | บาท |
| (๒) | กรมการข้าว                                                                                                                  | รวม | ๓,๖๕๖,๘๐๐   | บาท |
| (ก) | แผนงานสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง<br>และยั่งยืนแก่เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย                                                |     | ๒,๐๗๖,๒๐๐   | บาท |
| (ข) | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๑,๕๗๐,๕๐๐   | บาท |
| (ค) | แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา                                                                                              |     | ๑๐,๑๐๐      | บาท |
| (๓) | กรมชลประทาน                                                                                                                 | รวม | ๕๙๘,๖๙๓,๐๐๐ | บาท |
| (ก) | แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                                                                               |     | ๕๙๘,๖๙๓,๐๐๐ | บาท |
| (๔) | กรมประมง                                                                                                                    | รวม | ๓๘,๘๕๕,๖๐๐  | บาท |
| (ก) | แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจจืดจืด                                                                                                   |     | ๒๖,๕๐๑,๗๐๐  | บาท |
| (ข) | แผนงานส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส<br>ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน                                                             |     | ๕,๗๔๙,๔๐๐   | บาท |
| (ค) | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๕๕๖,๐๐๐     | บาท |

|     |                                                                                                                             |     |            |     |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (ง) | แผนงานส่งเสริมสินค้าด้านการเกษตร<br>และอุตสาหกรรมอาหาร                                                                      |     | ๕,๔๕๑,๐๐๐  | บาท |
| (จ) | แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน                                                   |     | ๖๐๗,๕๐๐    | บาท |
| (๕) | กรมปศุสัตว์                                                                                                                 | รวม | ๖,๓๖๑,๓๐๐  | บาท |
| (ก) | แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล                                                                                                  |     | ๑๐๓,๕๐๐    | บาท |
| (ข) | แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการ<br>ขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ                                                                |     | ๑,๗๕๓,๖๐๐  | บาท |
| (ค) | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๒,๗๙๑,๒๐๐  | บาท |
| (ง) | แผนงานส่งเสริมสินค้าด้านการเกษตร<br>และอุตสาหกรรมอาหาร                                                                      |     | ๑,๒๒๓,๐๐๐  | บาท |
| (จ) | แผนงานพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ<br>การใช้พลังงาน                                                                             |     | ๔๙๐,๐๐๐    | บาท |
| (๖) | กรมฝนหลวงและการบินเกษตร                                                                                                     | รวม | ๘,๗๗๕,๙๐๐  | บาท |
| (ก) | แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                                                                               |     | ๘,๗๗๕,๙๐๐  | บาท |
| (๗) | กรมพัฒนาที่ดิน                                                                                                              | รวม | ๖๖,๒๒๖,๗๐๐ | บาท |
| (ก) | แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                                                                               |     | ๖๔,๕๑๕,๖๐๐ | บาท |
| (ข) | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๑,๗๑๑,๑๐๐  | บาท |
| (๘) | กรมวิชาการเกษตร                                                                                                             | รวม | ๙,๖๘๗,๒๐๐  | บาท |
| (ก) | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๓,๑๗๔,๕๐๐  | บาท |

|      |                                                                                                                             |     |            |     |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (ข)  | แผนงานส่งเสริมสินค้าด้านการเกษตร<br>และอุตสาหกรรมอาหาร                                                                      |     | ๓,๓๐๒,๑๐๐  | บาท |
| (ค)  | แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา                                                                                              |     | ๓,๒๑๐,๖๐๐  | บาท |
| (๙)  | กรมส่งเสริมการเกษตร                                                                                                         | รวม | ๔๘๕,๙๐๐    | บาท |
| (ก)  | แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล                                                                                                  |     | ๑๑๙,๑๐๐    | บาท |
| (ข)  | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๓๖๖,๘๐๐    | บาท |
| (๑๐) | กรมหม่อนไหม                                                                                                                 | รวม | ๑,๐๐๓,๑๐๐  | บาท |
| (ก)  | แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนา<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้                                                                             |     | ๑๕๕,๖๐๐    | บาท |
| (ข)  | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๘๔๘,๕๐๐    | บาท |
| (๑๑) | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม                                                                                       | รวม | ๔๗,๔๖๒,๓๐๐ | บาท |
| (ก)  | แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล                                                                                                  |     | ๑,๓๒๕,๖๐๐  | บาท |
| (ข)  | แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                                                                               |     | ๑๔,๑๖๘,๔๐๐ | บาท |
| (ค)  | แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๑๕,๓๑๘,๗๐๐ | บาท |
| (ง)  | แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก                                                                                              |     | ๑๓,๙๑๕,๑๐๐ | บาท |
| (จ)  | แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน                                                   |     | ๒,๗๓๔,๕๐๐  | บาท |

|                                                                                                                                 |     |               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| (๑๒) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร                                                                                                   | รวม | ๔๖๕,๙๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิต<br>การสร้างมูลค่าภาคการเกษตร<br>และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่<br>เกษตรกรอย่างเป็นระบบ |     | ๔๖๕,๙๐๐       | บาท |
| ๘. กระทรวงคมนาคม                                                                                                                | รวม | ๒,๕๙๔,๙๐๙,๘๐๐ | บาท |
| (๑) กรมเจ้าท่า                                                                                                                  | รวม | ๘๐,๒๑๔,๔๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                                                                            |     | ๘๐,๒๑๔,๔๐๐    | บาท |
| (๒) กรมท่าอากาศยาน                                                                                                              | รวม | ๔๗,๔๓๘,๓๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ                                                                                         |     | ๒๕,๗๒๘,๐๐๐    | บาท |
| (ข) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                                                                            |     | ๒๑,๗๑๐,๓๐๐    | บาท |
| (๓) กรมทางหลวง                                                                                                                  | รวม | ๑,๓๓๕,๙๙๑,๑๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ                                                                                         |     | ๒๗๑,๓๔๒,๐๐๐   | บาท |
| (ข) แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการ<br>ขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ                                                                |     | ๑๓๑,๒๔๗,๐๐๐   | บาท |
| (ค) แผนงานส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส<br>ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน                                                             |     | ๖๗,๘๓๕,๐๐๐    | บาท |
| (ง) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                                                                            |     | ๘๖๕,๕๖๗,๑๐๐   | บาท |
| (๔) กรมทางหลวงชนบท                                                                                                              | รวม | ๑,๑๑๓,๘๒๖,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้<br>จากการท่องเที่ยวและบริการ                                                                      |     | ๗,๗๓๓,๓๐๐     | บาท |
| (ข) แผนงานส่งเสริมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ                                                                                         |     | ๒,๓๗๐,๐๐๐     | บาท |
| (ค) แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการ<br>ขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ                                                                |     | ๒๗๙,๑๗๘,๐๐๐   | บาท |
| (ง) แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนา<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้                                                                             |     | ๗,๐๑๓,๔๐๐     | บาท |

|                                                                               |     |               |                |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------|----------------|
| (จ) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                          |     | ๘๑๗,๕๓๑,๓๐๐   | บาท            |
| (๕) สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย                                        | รวม | ๑๗,๔๔๐,๐๐๐    | บาท            |
| (ก) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                          |     | ๑๗,๔๔๐,๐๐๐    | บาท            |
| ๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม                                      | รวม | ๒,๘๐๐,๘๕๓,๐๐๐ | บาท            |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ<br>สิ่งแวดล้อม                     |     | รวม           | ๒๑,๖๗๓,๔๐๐ บาท |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม                                       |     | ๒๑,๖๗๓,๔๐๐    | บาท            |
| (๒) กรมควบคุมมลพิษ                                                            | รวม | ๖,๐๗๔,๖๐๐     | บาท            |
| (ก) แผนงานส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส<br>ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน           |     | ๗๐๔,๒๐๐       | บาท            |
| (ข) แผนงานบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม                                       |     | ๕,๓๗๐,๔๐๐     | บาท            |
| (๓) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง                                              | รวม | ๓๒,๓๘๔,๐๐๐    | บาท            |
| (ก) แผนงานป้องกันและลดผลกระทบจาก<br>การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ              |     | ๑,๐๔๘,๕๐๐     | บาท            |
| (ข) แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน |     | ๓๑,๓๓๕,๕๐๐    | บาท            |
| (๔) กรมทรัพยากรธรณี                                                           | รวม | ๑,๗๐๘,๖๐๐     | บาท            |
| (ก) แผนงานป้องกันและลดผลกระทบจาก<br>การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ              |     | ๖๒๙,๖๐๐       | บาท            |
| (ข) แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน |     | ๙๔๑,๐๐๐       | บาท            |
| (ค) แผนงานฟื้นฟู ป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ                                   |     | ๑๓๘,๐๐๐       | บาท            |
| (๕) กรมทรัพยากรน้ำ                                                            | รวม | ๑,๑๑๗,๐๘๗,๘๐๐ | บาท            |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                             |     | ๑,๑๑๗,๐๘๗,๘๐๐ | บาท            |

|                                                                               |     |               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| (๖) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล                                                       | รวม | ๑,๓๑๙,๐๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                             |     | ๑,๓๑๙,๐๐๐     | บาท |
| (๗) กรมป่าไม้                                                                 | รวม | ๔,๗๕๕,๘๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ                                       |     | ๓๕๐,๐๐๐       | บาท |
| (ข) แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน |     | ๔,๔๐๕,๘๐๐     | บาท |
| (๘) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม                                              | รวม | ๑,๔๓๒,๗๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม                                       |     | ๓๔๖,๗๐๐       | บาท |
| (ข) แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา                                            |     | ๑,๐๘๖,๐๐๐     | บาท |
| (๙) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช                                   | รวม | ๒๔,๑๒๙,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้จาก<br>การท่องเที่ยวและบริการ                    |     | ๑๔,๗๐๙,๒๐๐    | บาท |
| (ข) แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน |     | ๘,๐๒๑,๖๐๐     | บาท |
| (ค) แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา                                            |     | ๑,๓๙๘,๒๐๐     | บาท |
| (๑๐) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม                       | รวม | ๑,๕๙๐,๒๘๘,๑๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม                                       |     | ๑,๕๙๐,๒๘๘,๑๐๐ | บาท |
| ๑๐. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร                                     | รวม | ๑๔,๘๓๔,๒๐๐    | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร                         | รวม | ๗,๓๔๕,๘๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล                                                |     | ๗,๓๔๕,๘๐๐     | บาท |
| (๒) กรมอุตุนิยมวิทยา                                                          | รวม | ๗,๓๓๓,๙๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานฟื้นฟู ป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ                                   |     | ๗,๓๓๓,๙๐๐     | บาท |
| (๓) สำนักงานสถิติแห่งชาติ                                                     | รวม | ๑๕๔,๕๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล                                                |     | ๑๕๔,๕๐๐       | บาท |

|                                                            |     |               |     |
|------------------------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| ๑๑. กระทรวงพลังงาน                                         | รวม | ๑๖,๓๕๗,๕๐๐    | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน                             | รวม | ๑,๙๘๓,๓๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ<br>การใช้พลังงาน        |     | ๑,๙๘๓,๓๐๐     | บาท |
| (๒) กรมธุรกิจพลังงาน                                       | รวม | ๓,๖๔๙,๕๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ<br>การใช้พลังงาน        |     | ๓,๖๔๙,๕๐๐     | บาท |
| (๓) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน                 | รวม | ๑๐,๗๒๔,๗๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ<br>การใช้พลังงาน        |     | ๑๐,๗๒๔,๗๐๐    | บาท |
| ๑๒. กระทรวงพาณิชย์                                         | รวม | ๑,๒๐๐,๘๐๐     | บาท |
| (๑) กรมการค้าภายใน                                         | รวม | ๒๙๘,๕๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพภาคการตลาด<br>การค้า และการลงทุน |     | ๒๙๘,๕๐๐       | บาท |
| (๒) กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ                         | รวม | ๙๐๒,๓๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพภาคการตลาด<br>การค้า และการลงทุน |     | ๙๐๒,๓๐๐       | บาท |
| ๑๓. กระทรวงมหาดไทย                                         | รวม | ๓,๑๔๒,๓๐๐,๕๐๐ | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย                             | รวม | ๑๐๘,๖๐๐,๙๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล                             |     | ๔๙,๕๑๓,๒๐๐    | บาท |
| (ข) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร<br>ราชการแผ่นดิน       |     | ๕๙,๐๘๗,๗๐๐    | บาท |
| (๒) กรมการปกครอง                                           | รวม | ๑๑๑,๕๓๒,๒๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานแก้ไขปัญหาด้านและพัฒนา<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้    |     | ๑๔,๓๗๗,๐๐๐    | บาท |
| (ข) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อย<br>ภายในประเทศ             |     | ๑๗,๖๙๕,๘๐๐    | บาท |
| (ค) แผนงานป้องกันปราบปราม และบำบัด<br>รักษาผู้ติดยาเสพติด  |     | ๕๑๓,๑๐๐       | บาท |

|                                                                               |     |               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| (ง) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร<br>ราชการแผ่นดิน                          |     | ๗๘,๙๔๖,๓๐๐    | บาท |
| (๓) กรมการพัฒนาชุมชน                                                          | รวม | ๕,๙๓๐,๖๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก                                            |     | ๕,๙๓๐,๖๐๐     | บาท |
| (๔) กรมที่ดิน                                                                 | รวม | ๑๒๙,๑๖๖,๓๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานป้องกันปราบปรามการทุจริต<br>และประพฤติมิชอบในภาครัฐ                 |     | ๔๙๐,๐๐๐       | บาท |
| (ข) แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน |     | ๘๗,๐๙๓,๗๐๐    | บาท |
| (ค) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร<br>ราชการแผ่นดิน                          |     | ๔๑,๕๘๒,๖๐๐    | บาท |
| (๕) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย                                              | รวม | ๓๒,๗๕๔,๕๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานฟื้นฟู ป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ                                   |     | ๓๒,๗๕๔,๕๐๐    | บาท |
| (๖) กรมโยธาธิการและผังเมือง                                                   | รวม | ๑๙๓,๘๓๒,๖๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล                                                |     | ๔,๑๔๕,๓๐๐     | บาท |
| (ข) แผนงานส่งเสริมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ                                       |     | ๒,๗๘๓,๓๐๐     | บาท |
| (ค) แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนา<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้                           |     | ๕,๒๔๐,๔๐๐     | บาท |
| (ง) แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน |     | ๘๕,๓๐๔,๙๐๐    | บาท |
| (จ) แผนงานฟื้นฟู ป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ                                   |     | ๙๖,๒๙๔,๔๐๐    | บาท |
| (ฉ) แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา                                            |     | ๖๔,๓๐๐        | บาท |
| (๗) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น                                              | รวม | ๒,๕๕๘,๕๑๑,๖๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                             |     | ๑,๐๖๗,๙๖๑,๘๐๐ | บาท |
| (ข) แผนงานป้องกันปราบปราม และบำบัด<br>รักษาผู้ติดยาเสพติด                     |     | ๑๐๐,๓๕๖,๖๐๐   | บาท |

|                                      |                                |               |     |
|--------------------------------------|--------------------------------|---------------|-----|
| (ค) แผนงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร  |                                |               |     |
|                                      | ราชการแผ่นดิน                  | ๒๒,๐๖๒,๕๐๐    | บาท |
| (ง) แผนงานส่งเสริมการกระจายอำนาจ     |                                |               |     |
|                                      | ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | ๑,๓๖๘,๑๓๐,๗๐๐ | บาท |
| (๘) เมืองพัทยา                       | รวม                            | ๑,๙๗๑,๘๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการกระจายอำนาจ     |                                |               |     |
|                                      | ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น | ๑,๙๗๑,๘๐๐     | บาท |
| ๑๔. กระทรวงยุติธรรม                  | รวม                            | ๙๘๘,๒๒๙,๐๐๐   | บาท |
| (๑) กรมคุมประพฤติ                    | รวม                            | ๖๒๖,๔๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานป้องกัน ปราบปราม และบำบัด  |                                |               |     |
|                                      | รักษาผู้ติดยาเสพติด            | ๖๒๖,๔๐๐       | บาท |
| (๒) กรมบังคับคดี                     | รวม                            | ๑,๗๗๗,๒๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนา       |                                |               |     |
|                                      | กระบวนการยุติธรรม              | ๑,๗๗๗,๒๐๐     | บาท |
| (๓) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน | รวม                            | ๙๒,๒๘๕,๘๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนา       |                                |               |     |
|                                      | กระบวนการยุติธรรม              | ๙๒,๒๘๕,๘๐๐    | บาท |
| (๔) กรมราชทัณฑ์                      | รวม                            | ๖๖๗,๐๐๗,๐๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานป้องกัน ปราบปราม และบำบัด  |                                |               |     |
|                                      | รักษาผู้ติดยาเสพติด            | ๒๑๗,๖๓๘,๐๐๐   | บาท |
| (ข) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนา       |                                |               |     |
|                                      | กระบวนการยุติธรรม              | ๔๔๙,๓๖๙,๐๐๐   | บาท |
| (๕) กรมสอบสวนคดีพิเศษ                | รวม                            | ๑,๕๒๓,๑๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนา       |                                |               |     |
|                                      | กระบวนการยุติธรรม              | ๑,๕๒๓,๑๐๐     | บาท |
| (๖) สำนักงานกิจการยุติธรรม           | รวม                            | ๑,๙๗๑,๓๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนา       |                                |               |     |
|                                      | กระบวนการยุติธรรม              | ๑,๙๗๑,๓๐๐     | บาท |

|                                                            |     |             |     |
|------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| (๗) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์                                  | รวม | ๒๒๓,๐๓๘,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม            |     | ๒๒๓,๐๓๘,๒๐๐ | บาท |
| ๑๕. กระทรวงแรงงาน                                          | รวม | ๕,๔๐๗,๗๐๐   | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน                              | รวม | ๔,๐๐๕,๓๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและคุ้มครองแรงงาน |     | ๔,๐๐๕,๓๐๐   | บาท |
| (๒) กรมการจัดหางาน                                         | รวม | ๑,๔๐๒,๔๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์         |     | ๑,๔๐๒,๔๐๐   | บาท |
| ๑๖. กระทรวงวัฒนธรรม                                        | รวม | ๒๗๕,๗๐๑,๒๐๐ | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม                            | รวม | ๒๒๓,๘๔๔,๖๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม  |     | ๒๒๓,๘๔๔,๖๐๐ | บาท |
| (๒) กรมศิลปากร                                             | รวม | ๑๕,๒๖๙,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ     |     | ๗๗๕,๓๐๐     | บาท |
| (ข) แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม  |     | ๑๔,๔๙๔,๖๐๐  | บาท |
| (๓) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม                                    | รวม | ๒๗,๔๑๑,๐๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม  |     | ๒๗,๔๑๑,๐๐๐  | บาท |
| (๔) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์                                  | รวม | ๙,๑๗๕,๗๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม  |     | ๙,๑๗๕,๗๐๐   | บาท |
| ๑๗. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี                         | รวม | ๓,๕๓๘,๙๐๐   | บาท |
| (๑) กรมวิทยาศาสตร์บริการ                                   | รวม | ๒,๖๕๑,๒๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา                         |     | ๑๓๔,๐๐๐     | บาท |

|                                                                |     |  |               |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|--|---------------|-----|
| (ข) แผนงานพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์<br>เทคโนโลยี และนวัตกรรม |     |  | ๒,๕๑๗,๒๐๐     | บาท |
| (๒) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ                                   | รวม |  | ๘๘๗,๗๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา                             |     |  | ๓๘๐,๔๐๐       | บาท |
| (ข) แผนงานพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์<br>เทคโนโลยี และนวัตกรรม |     |  | ๕๐๗,๓๐๐       | บาท |
| ๑๘. กระทรวงศึกษาธิการ                                          | รวม |  | ๑,๕๖๐,๐๗๔,๔๐๐ | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ                              | รวม |  | ๑๕,๗๔๓,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                  |     |  | ๑๕,๗๔๓,๐๐๐    | บาท |
| (๒) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน                      | รวม |  | ๙๗๖,๑๗๔,๒๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนา<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้            |     |  | ๔,๕๓๒,๑๐๐     | บาท |
| (ข) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                  |     |  | ๙๗๑,๖๔๒,๑๐๐   | บาท |
| (๓) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา                            | รวม |  | ๘๐,๕๕๙,๓๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                  |     |  | ๘๐,๕๕๙,๓๐๐    | บาท |
| (๔) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา                             | รวม |  | ๕๗๐,๕๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                  |     |  | ๕๗๐,๕๐๐       | บาท |
| (๕) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม                                       | รวม |  | ๑,๒๔๕,๐๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                  |     |  | ๑,๒๔๕,๐๐๐     | บาท |
| (๖) มหาวิทยาลัยรามคำแหง                                        | รวม |  | ๑,๓๗๙,๕๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                  |     |  | ๑,๓๗๙,๕๐๐     | บาท |
| (๗) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ                                 | รวม |  | ๘๑,๖๕๔,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                  |     |  | ๗๐,๙๔๔,๐๐๐    | บาท |

|                                                                         |     |            |     |
|-------------------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (ข) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                            |     | ๑๐,๗๑๐,๐๐๐ | บาท |
| (๘) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์                                        | รวม | ๑๓,๒๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๑๓,๒๐๐     | บาท |
| (๙) มหาวิทยาลัยนครพนม                                                   | รวม | ๖๖,๕๐๐,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๖๖,๕๐๐,๐๐๐ | บาท |
| (๑๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี                                         | รวม | ๒๘,๑๕๕,๕๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๒๘,๑๕๕,๕๐๐ | บาท |
| (๑๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ                                           | รวม | ๓๗,๕๔๐,๘๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๓๗,๕๔๐,๘๐๐ | บาท |
| (๑๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี                                           | รวม | ๖๖๑,๓๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๖๖๑,๓๐๐    | บาท |
| (๑๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม                                            | รวม | ๒๘๒,๓๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๒๘๒,๓๐๐    | บาท |
| (๑๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา                               | รวม | ๒,๔๕๗,๕๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๒,๔๕๗,๕๐๐  | บาท |
| (๑๕) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร                                            | รวม | ๙,๗๓๑,๗๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๙,๗๓๑,๗๐๐  | บาท |
| (๑๖) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม                                       | รวม | ๒๔,๔๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา<br>คุณภาพการศึกษา                           |     | ๒๔,๔๐๐     | บาท |
| (๑๗) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์<br>ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี | รวม | ๘๕,๐๐๐     | บาท |

|                                          |     |            |     |
|------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๘๕,๐๐๐     | บาท |
| (๑๘) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต             | รวม | ๔๕,๔๖๓,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๔๕,๔๖๓,๐๐๐ | บาท |
| (๑๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง              | รวม | ๖๖,๘๔๙,๕๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๖๖,๘๔๙,๕๐๐ | บาท |
| (๒๐) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา         | รวม | ๒๓๐,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๒๓๐,๐๐๐    | บาท |
| (๒๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์           | รวม | ๑๑,๘๑๖,๓๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๑๑,๘๑๖,๓๐๐ | บาท |
| (๒๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์          | รวม | ๑๑๐,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๑๑๐,๐๐๐    | บาท |
| (๒๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี  | รวม | ๖๒,๗๐๓,๑๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๖๒,๗๐๓,๑๐๐ | บาท |
| (๒๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ  | รวม | ๑,๐๐๐,๐๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๑,๐๐๐,๐๐๐  | บาท |
| (๒๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก | รวม | ๑๘,๑๙๕,๖๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานขยายโอกาสและพัฒนา              |     |            |     |
| คุณภาพการศึกษา                           |     | ๑๘,๑๙๕,๖๐๐ | บาท |
| (๒๖) มหาวิทยาลัยมหิดล                    | รวม | ๕๐,๙๒๙,๗๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข             |     | ๕๐,๙๒๙,๗๐๐ | บาท |

|                                                             |     |             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| ๑๙. กระทรวงสาธารณสุข                                        | รวม | ๓๘๓,๘๒๗,๖๐๐ | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข                            | รวม | ๓๑๕,๗๒๙,๕๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนา<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้         |     | ๕,๒๒๗,๙๐๐   | บาท |
| (ข) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                |     | ๖๙,๓๐๑,๖๐๐  | บาท |
| (ค) แผนงานพัฒนาระบบประกันสุขภาพ                             |     | ๒๔๑,๒๐๐,๐๐๐ | บาท |
| (๒) กรมการแพทย์                                             | รวม | ๔๗,๙๔๔,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                |     | ๓๕,๑๗๒,๙๐๐  | บาท |
| (ข) แผนงานป้องกัน ปรามปราม และบำบัด<br>รักษาผู้ติดยาเสพติด  |     | ๑๒,๗๗๒,๐๐๐  | บาท |
| (๓) กรมควบคุมโรค                                            | รวม | ๖,๖๓๑,๑๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                |     | ๖,๖๓๑,๑๐๐   | บาท |
| (๔) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและ<br>การแพทย์ทางเลือก           | รวม | ๑,๔๙๗,๙๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                |     | ๑,๔๙๗,๙๐๐   | บาท |
| (๕) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ                                 | รวม | ๔๘๗,๑๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                |     | ๔๘๗,๑๐๐     | บาท |
| (๖) กรมอนามัย                                               | รวม | ๑๑,๕๓๗,๑๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                |     | ๑๑,๕๓๗,๑๐๐  | บาท |
| ๒๐. กระทรวงอุตสาหกรรม                                       | รวม | ๓๖,๕๓๔,๘๐๐  | บาท |
| (๑) สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม                           | รวม | ๑๓๐,๒๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานยกระดับความสามารถ<br>ในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม |     | ๑๓๐,๒๐๐     | บาท |
| (๒) กรมโรงงานอุตสาหกรรม                                     | รวม | ๑,๒๔๐,๐๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานยกระดับความสามารถ<br>ในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม |     | ๑,๒๔๐,๐๐๐   | บาท |
| (๓) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่                     | รวม | ๑๒,๒๗๕,๐๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานยกระดับความสามารถ<br>ในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม |     | ๑๒,๒๗๕,๐๐๐  | บาท |

|                                                                     |     |               |     |
|---------------------------------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| (๔) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม                              | รวม | ๒๒,๘๘๙,๖๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานยกระดับความสามารถ<br>ในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม         |     | ๒๒,๘๘๙,๖๐๐    | บาท |
| ๒๑. ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง<br>หรือทบวง        | รวม | ๑,๔๘๐,๔๐๓,๓๐๐ | บาท |
| (๑) สำนักราชเลขาธิการ                                               | รวม | ๑๐,๒๙๖,๙๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานเงินทุน พิทักษ์ และรักษา<br>สถาบันพระมหากษัตริย์          |     | ๑๐,๒๙๖,๙๐๐    | บาท |
| (๒) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ                                           | รวม | ๑,๔๖๘,๔๕๒,๗๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้จาก<br>การท่องเที่ยวและบริการ          |     | ๕๖๐,๓๒๒,๔๐๐   | บาท |
| (ข) แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนา<br>จังหวัดชายแดนภาคใต้                 |     | ๘๕,๙๗๖,๖๐๐    | บาท |
| (ค) แผนงานส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส<br>ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน |     | ๒,๐๒๖,๖๐๐     | บาท |
| (ง) แผนงานเงินทุน พิทักษ์ และรักษา<br>สถาบันพระมหากษัตริย์          |     | ๑,๑๓๘,๐๐๐     | บาท |
| (จ) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อย<br>ภายในประเทศ                      |     | ๒๕๗,๘๓๙,๖๐๐   | บาท |
| (ฉ) แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข                                        |     | ๑,๖๕๓,๗๐๐     | บาท |
| (ช) แผนงานจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว<br>และการค้ามนุษย์              |     | ๘๑๐,๐๐๐       | บาท |
| (ซ) แผนงานป้องกันปราบปราม และบำบัด<br>รักษาผู้ติดยาเสพติด           |     | ๓,๑๔๑,๔๐๐     | บาท |
| (ฌ) แผนงานฟื้นฟู ป้องกัน และจัดการภัยพิบัติ                         |     | ๕๘,๖๐๐,๐๐๐    | บาท |
| (ญ) แผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนา<br>กระบวนการยุติธรรม                 |     | ๔๙๖,๙๔๔,๔๐๐   | บาท |
| (๓) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน                            | รวม | ๑,๖๕๓,๗๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานรักษาความสงบเรียบร้อย<br>ภายในประเทศ                      |     | ๑,๖๕๓,๗๐๐     | บาท |

|                                          |     |               |     |
|------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| ๒๒. หน่วยงานของรัฐสภา                    | รวม | ๒๕,๐๐๐,๐๐๐    | บาท |
| (๑) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร      | รวม | ๒๕,๐๐๐,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานสนับสนุนการจัดการของรัฐสภา     |     |               |     |
| ศาล และหน่วยงานอิสระของรัฐ               |     | ๒๕,๐๐๐,๐๐๐    | บาท |
| ๒๓. หน่วยงานอิสระของรัฐ                  | รวม | ๒๐๙,๑๑๑,๕๐๐   | บาท |
| (๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม |     |               |     |
| การทุจริตแห่งชาติ                        | รวม | ๑๕,๒๒๑,๖๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานป้องกัน ปราบปรามการทุจริต      |     |               |     |
| และประพจน์มิชอบในภาครัฐ                  |     | ๑๕,๒๒๑,๖๐๐    | บาท |
| (๒) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน           | รวม | ๔๒,๗๕๒,๘๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานสนับสนุนการจัดการของรัฐสภา     |     |               |     |
| ศาล และหน่วยงานอิสระของรัฐ               |     | ๔๒,๗๕๒,๘๐๐    | บาท |
| (๓) สำนักงานอัยการสูงสุด                 | รวม | ๑๕๑,๑๓๗,๑๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานสนับสนุนการจัดการของรัฐสภา     |     |               |     |
| ศาล และหน่วยงานอิสระของรัฐ               |     | ๑๕๑,๑๓๗,๑๐๐   | บาท |
| ๒๔. จังหวัดและกลุ่มจังหวัด               | รวม | ๒,๐๘๔,๐๐๘,๖๐๐ | บาท |
| (๑) จังหวัดนนทบุรี                       | รวม | ๔๑,๒๒๑,๔๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด        |     |               |     |
| และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ               |     | ๔๑,๒๒๑,๔๐๐    | บาท |
| (๒) จังหวัดปทุมธานี                      | รวม | ๙,๕๘๘,๕๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด        |     |               |     |
| และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ               |     | ๙,๕๘๘,๕๐๐     | บาท |
| (๓) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา               | รวม | ๑๒,๕๙๗,๒๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด        |     |               |     |
| และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ               |     | ๑๒,๕๙๗,๒๐๐    | บาท |
| (๔) จังหวัดสระบุรี                       | รวม | ๒๓,๙๓๙,๔๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด        |     |               |     |
| และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ               |     | ๒๓,๙๓๙,๔๐๐    | บาท |

|                                                                 |     |            |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (๕) จังหวัดชัยนาท                                               | รวม | ๔,๘๓๐,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔,๘๓๐,๙๐๐  | บาท |
| (๖) จังหวัดลพบุรี                                               | รวม | ๑๖,๘๓๒,๑๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๖,๘๓๒,๑๐๐ | บาท |
| (๗) จังหวัดสิงห์บุรี                                            | รวม | ๑๘,๖๙๔,๔๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๘,๖๙๔,๔๐๐ | บาท |
| (๘) จังหวัดอ่างทอง                                              | รวม | ๑๐,๗๖๒,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๐,๗๖๒,๒๐๐ | บาท |
| (๙) จังหวัดฉะเชิงเทรา                                           | รวม | ๒๗,๑๒๓,๖๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๗,๑๒๓,๖๐๐ | บาท |
| (๑๐) จังหวัดปราจีนบุรี                                          | รวม | ๒๗,๑๙๕,๗๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๗,๑๙๕,๗๐๐ | บาท |
| (๑๑) จังหวัดสระแก้ว                                             | รวม | ๒๓,๔๒๖,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๓,๔๒๖,๒๐๐ | บาท |
| (๑๒) จังหวัดนครนายก                                             | รวม | ๑๑,๑๔๔,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๑,๑๔๔,๒๐๐ | บาท |
| (๑๓) จังหวัดสมุทรปราการ                                         | รวม | ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ | บาท |
| (๑๔) จังหวัดกาญจนบุรี                                           | รวม | ๒,๗๓๕,๓๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒,๗๓๕,๓๐๐  | บาท |

|                                                                 |     |            |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (๑๕) จังหวัดนครปฐม                                              | รวม | ๘,๖๐๓,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๘,๖๐๓,๙๐๐  | บาท |
| (๑๖) จังหวัดราชบุรี                                             | รวม | ๑๙,๕๖๔,๗๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๙,๕๖๔,๗๐๐ | บาท |
| (๑๗) จังหวัดสุพรรณบุรี                                          | รวม | ๖,๔๗๗,๑๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๖,๔๗๗,๑๐๐  | บาท |
| (๑๘) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์                                     | รวม | ๕,๓๔๔,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๕,๓๔๔,๙๐๐  | บาท |
| (๑๙) จังหวัดเพชรบุรี                                            | รวม | ๔,๗๑๗,๗๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔,๗๑๗,๗๐๐  | บาท |
| (๒๐) จังหวัดสมุทรสงคราม                                         | รวม | ๖๕,๕๑๗,๘๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๖๕,๕๑๗,๘๐๐ | บาท |
| (๒๑) จังหวัดชุมพร                                               | รวม | ๖,๑๓๘,๐๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๖,๑๓๘,๐๐๐  | บาท |
| (๒๒) จังหวัดสุราษฎร์ธานี                                        | รวม | ๙๘๖,๙๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๙๘๖,๙๐๐    | บาท |
| (๒๓) จังหวัดนครศรีธรรมราช                                       | รวม | ๑๘,๓๒๐,๘๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๘,๓๒๐,๘๐๐ | บาท |
| (๒๔) จังหวัดพัทลุง                                              | รวม | ๑๐,๙๔๔,๙๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๐,๙๔๔,๙๐๐ | บาท |

|                                                                 |     |            |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (๒๕) จังหวัดระนอง                                               | รวม | ๘,๒๑๖,๘๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๘,๒๑๖,๘๐๐  | บาท |
| (๒๖) จังหวัดพังงา                                               | รวม | ๒๓,๕๒๗,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๓,๕๒๗,๒๐๐ | บาท |
| (๒๗) จังหวัดภูเก็ต                                              | รวม | ๒,๖๐๕,๒๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒,๖๐๕,๒๐๐  | บาท |
| (๒๘) จังหวัดกระบี่                                              | รวม | ๒,๙๘๔,๕๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒,๙๘๔,๕๐๐  | บาท |
| (๒๙) จังหวัดตรัง                                                | รวม | ๕๒,๘๒๔,๔๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๕๒,๘๒๔,๔๐๐ | บาท |
| (๓๐) จังหวัดสงขลา                                               | รวม | ๑๖,๘๖๕,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๖,๘๖๕,๒๐๐ | บาท |
| (๓๑) จังหวัดสตูล                                                | รวม | ๒๙๕,๒๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๙๕,๒๐๐    | บาท |
| (๓๒) จังหวัดปัตตานี                                             | รวม | ๔,๔๖๐,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔,๔๖๐,๙๐๐  | บาท |
| (๓๓) จังหวัดยะลา                                                | รวม | ๗,๖๒๔,๑๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๗,๖๒๔,๑๐๐  | บาท |
| (๓๔) จังหวัดนราธิวาส                                            | รวม | ๓๕๗,๙๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๓๕๗,๙๐๐    | บาท |

|                                                                 |     |            |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (๓๕) จังหวัดจันทบุรี                                            | รวม | ๒๔,๖๘๕,๘๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๔,๖๘๕,๘๐๐ | บาท |
| (๓๖) จังหวัดชลบุรี                                              | รวม | ๔,๘๐๔,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔,๘๐๔,๙๐๐  | บาท |
| (๓๗) จังหวัดระยอง                                               | รวม | ๒๐,๒๘๔,๖๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๐,๒๘๔,๖๐๐ | บาท |
| (๓๘) จังหวัดตราด                                                | รวม | ๑๐,๑๘๘,๘๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๐,๑๘๘,๘๐๐ | บาท |
| (๓๙) จังหวัดหนองคาย                                             | รวม | ๙,๒๙๐,๑๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๙,๒๙๐,๑๐๐  | บาท |
| (๔๐) จังหวัดเลย                                                 | รวม | ๗,๕๙๒,๕๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๗,๕๙๒,๕๐๐  | บาท |
| (๔๑) จังหวัดอุดรธานี                                            | รวม | ๑๕,๕๙๙,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๕,๕๙๙,๒๐๐ | บาท |
| (๔๒) จังหวัดหนองบัวลำภู                                         | รวม | ๓๔,๐๑๓,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๓๔,๐๑๓,๒๐๐ | บาท |
| (๔๓) จังหวัดนครพนม                                              | รวม | ๕๐๘,๒๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๕๐๘,๒๐๐    | บาท |
| (๔๔) จังหวัดมุกดาหาร                                            | รวม | ๒,๐๙๘,๘๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒,๐๙๘,๘๐๐  | บาท |

|                                                                 |     |            |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (๔๕) จังหวัดสกลนคร                                              | รวม | ๒,๐๖๕,๘๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒,๐๖๕,๘๐๐  | บาท |
| (๔๖) จังหวัดร้อยเอ็ด                                            | รวม | ๔๐๐,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔๐๐,๐๐๐    | บาท |
| (๔๗) จังหวัดขอนแก่น                                             | รวม | ๕๘,๔๑๐,๑๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๕๘,๔๑๐,๑๐๐ | บาท |
| (๔๘) จังหวัดมหาสารคาม                                           | รวม | ๖๑,๙๐๓,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๖๑,๙๐๓,๐๐๐ | บาท |
| (๔๙) จังหวัดกาฬสินธุ์                                           | รวม | ๕,๗๓๘,๘๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๕,๗๓๘,๘๐๐  | บาท |
| (๕๐) จังหวัดสุรินทร์                                            | รวม | ๔๐,๐๙๖,๙๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔๐,๐๙๖,๙๐๐ | บาท |
| (๕๑) จังหวัดนครราชสีมา                                          | รวม | ๖๓,๓๙๖,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๖๓,๓๙๖,๒๐๐ | บาท |
| (๕๒) จังหวัดบุรีรัมย์                                           | รวม | ๑๖,๒๐๐,๑๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๖,๒๐๐,๑๐๐ | บาท |
| (๕๓) จังหวัดชัยภูมิ                                             | รวม | ๒๓,๘๖๓,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๓,๘๖๓,๒๐๐ | บาท |
| (๕๔) จังหวัดอำนาจเจริญ                                          | รวม | ๑๓,๘๘๐,๑๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๓,๘๘๐,๑๐๐ | บาท |

|                                                                 |     |             |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| (๕๕) จังหวัดศรีสะเกษ                                            | รวม | ๖,๑๑๕,๗๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๖,๑๑๕,๗๐๐   | บาท |
| (๕๖) จังหวัดยโสธร                                               | รวม | ๑๒,๑๕๓,๑๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๒,๑๕๓,๑๐๐  | บาท |
| (๕๗) จังหวัดอุบลราชธานี                                         | รวม | ๑๐๒,๗๘๓,๔๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๐๒,๗๘๓,๔๐๐ | บาท |
| (๕๘) จังหวัดเชียงใหม่                                           | รวม | ๒๖,๕๓๑,๓๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๖,๕๓๑,๓๐๐  | บาท |
| (๕๙) จังหวัดแม่ฮ่องสอน                                          | รวม | ๕,๔๑๖,๕๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๕,๔๑๖,๕๐๐   | บาท |
| (๖๐) จังหวัดลำปาง                                               | รวม | ๙,๙๘๗,๕๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๙,๙๘๗,๕๐๐   | บาท |
| (๖๑) จังหวัดลำพูน                                               | รวม | ๑๐,๕๓๙,๓๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๐,๕๓๙,๓๐๐  | บาท |
| (๖๒) จังหวัดน่าน                                                | รวม | ๒,๐๖๗,๔๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒,๐๖๗,๔๐๐   | บาท |
| (๖๓) จังหวัดพะเยา                                               | รวม | ๑๔,๐๓๙,๓๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๔,๐๓๙,๓๐๐  | บาท |
| (๖๔) จังหวัดเชียงราย                                            | รวม | ๑๗,๐๔๔,๓๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๗,๐๔๔,๓๐๐  | บาท |

|                                                                 |     |            |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|------------|-----|
| (๖๕) จังหวัดแพร่                                                | รวม | ๔๒,๐๔๕,๔๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔๒,๐๔๕,๔๐๐ | บาท |
| (๖๖) จังหวัดตาก                                                 | รวม | ๒๘,๗๘๙,๒๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๘,๗๘๙,๒๐๐ | บาท |
| (๖๗) จังหวัดพิษณุโลก                                            | รวม | ๒๐,๘๓๓,๕๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๐,๘๓๓,๕๐๐ | บาท |
| (๖๘) จังหวัดสุโขทัย                                             | รวม | ๓๑,๒๗๙,๖๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๓๑,๒๗๙,๖๐๐ | บาท |
| (๖๙) จังหวัดเพชรบูรณ์                                           | รวม | ๑,๙๓๔,๐๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑,๙๓๔,๐๐๐  | บาท |
| (๗๐) จังหวัดอุตรดิตถ์                                           | รวม | ๓๐,๑๖๖,๓๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๓๐,๑๖๖,๓๐๐ | บาท |
| (๗๑) จังหวัดกำแพงเพชร                                           | รวม | ๓๓,๓๗๑,๗๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๓๓,๓๗๑,๗๐๐ | บาท |
| (๗๒) จังหวัดพิจิตร                                              | รวม | ๑๕,๔๗๖,๘๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๕,๔๗๖,๘๐๐ | บาท |
| (๗๓) จังหวัดนครสวรรค์                                           | รวม | ๔,๘๙๕,๗๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔,๘๙๕,๗๐๐  | บาท |
| (๗๔) จังหวัดอุทัยธานี                                           | รวม | ๒๕,๖๕๘,๗๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๕,๖๕๘,๗๐๐ | บาท |

|                                                                 |     |             |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| (๗๕) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑                                 | รวม | ๒๙,๐๐๒,๘๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๙,๐๐๒,๘๐๐  | บาท |
| (๗๖) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๒                                 | รวม | ๑๙,๙๒๘,๔๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๙,๙๒๘,๔๐๐  | บาท |
| (๗๗) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง                                 | รวม | ๑๒,๔๕๑,๕๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๒,๔๕๑,๕๐๐  | บาท |
| (๗๘) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑                               | รวม | ๑๗,๗๒๖,๗๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๗,๗๒๖,๗๐๐  | บาท |
| (๗๙) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย                              | รวม | ๔๔,๘๗๓,๕๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๔๔,๘๗๓,๕๐๐  | บาท |
| (๘๐) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน                             | รวม | ๑๒๒,๘๘๐,๙๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๑๒๒,๘๘๐,๙๐๐ | บาท |
| (๘๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน                                   | รวม | ๒๑,๓๑๘,๖๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๑,๓๑๘,๖๐๐  | บาท |
| (๘๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก                                    | รวม | ๓๖,๘๗๒,๒๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๓๖,๘๗๒,๒๐๐  | บาท |
| (๘๓) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑                   | รวม | ๕๓,๕๔๓,๑๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๕๓,๕๔๓,๑๐๐  | บาท |
| (๘๔) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒                   | รวม | ๒๓,๒๖๙,๑๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ |     | ๒๓,๒๖๙,๑๐๐  | บาท |

|                                                                                  |     |               |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|---------------|-----|
| (๘๕) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง                                    | รวม | ๓๗,๓๑๕,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ                  |     | ๓๗,๓๑๕,๐๐๐    | บาท |
| (๘๖) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑                                  | รวม | ๒๗,๑๕๖,๒๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ                  |     | ๒๗,๑๕๖,๒๐๐    | บาท |
| (๘๗) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒                                  | รวม | ๑๐๒,๘๖๗,๖๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ                  |     | ๑๐๒,๘๖๗,๖๐๐   | บาท |
| (๘๘) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑                                                 | รวม | ๗๒๘,๘๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ                  |     | ๗๒๘,๘๐๐       | บาท |
| (๘๙) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒                                                 | รวม | ๕๓,๙๖๕,๕๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ                  |     | ๕๓,๙๖๕,๕๐๐    | บาท |
| (๙๐) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑                                               | รวม | ๕๐,๐๖๙,๑๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ                  |     | ๕๐,๐๖๙,๑๐๐    | บาท |
| (๙๑) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒                                               | รวม | ๔๗,๔๒๑,๔๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมการพัฒนาจังหวัด<br>และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ                  |     | ๔๗,๔๒๑,๔๐๐    | บาท |
| ๒๕. รัฐวิสาหกิจ                                                                  | รวม | ๑,๕๕๙,๒๗๘,๔๐๐ | บาท |
| (๑) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร                                         | รวม | ๑๔,๐๐๐,๐๐๐    | บาท |
| (ก) แผนงานสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง<br>และยั่งยืนแก่เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย |     | ๑๔,๐๐๐,๐๐๐    | บาท |
| (๒) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย                                                   | รวม | ๒,๗๕๘,๑๐๐     | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้จาก<br>การท่องเที่ยวและบริการ                       |     | ๒,๗๕๘,๑๐๐     | บาท |
| (๓) การกีฬาแห่งประเทศไทย                                                         | รวม | ๒๐๘,๙๐๐       | บาท |
| (ก) แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา<br>และนันทนาการ                                |     | ๒๐๘,๙๐๐       | บาท |

|                                                                               |     |             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----|
| (๔) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ                                                  | รวม | ๓๕,๐๒๔,๙๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                          |     | ๓๕,๐๒๔,๙๐๐  | บาท |
| (๕) สถาบันการบินพลเรือน                                                       | รวม | ๖,๗๖๔,๒๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                          |     | ๖,๗๖๔,๒๐๐   | บาท |
| (๖) การรถไฟแห่งประเทศไทย                                                      | รวม | ๘๒๔,๖๕๔,๐๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาระบบบริหารจัดการ<br>ขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ              |     | ๕๒,๔๒๕,๙๐๐  | บาท |
| (ข) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                          |     | ๗๗๒,๒๒๘,๑๐๐ | บาท |
| (๗) การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย                                         | รวม | ๕๕๖,๔๖๒,๗๐๐ | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน<br>และระบบโลจิสติกส์                          |     | ๑๕๓,๐๘๓,๘๐๐ | บาท |
| (ข) แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ                                              |     | ๔๐๓,๓๗๘,๙๐๐ | บาท |
| (๘) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้                                                   | รวม | ๓,๔๑๕,๙๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้จาก<br>การท่องเที่ยวและบริการ                    |     | ๑,๖๘๕,๒๐๐   | บาท |
| (ข) แผนงานส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส<br>ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน           |     | ๑,๗๓๐,๗๐๐   | บาท |
| (๙) องค์การสวนพฤกษศาสตร์                                                      | รวม | ๔,๙๐๐,๙๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้จาก<br>การท่องเที่ยวและบริการ                    |     | ๓,๖๔๒,๖๐๐   | บาท |
| (ข) แผนงานรักษาความมั่นคงของ<br>ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา<br>ที่ดินทำกิน |     | ๑,๒๕๘,๓๐๐   | บาท |
| (๑๐) องค์การจัดการน้ำเสีย                                                     | รวม | ๑,๙๐๐,๐๐๐   | บาท |
| (ก) แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ                                             |     | ๑,๙๐๐,๐๐๐   | บาท |
| (๑๑) องค์การสวนสัตว์                                                          | รวม | ๒๑,๗๖๔,๕๐๐  | บาท |
| (ก) แผนงานพัฒนาและเพิ่มรายได้จาก<br>การท่องเที่ยวและบริการ                    |     | ๒๐,๔๑๑,๒๐๐  | บาท |

(ข) แผนงานรักษาความมั่นคงของ  
ฐานทรัพยากรธรรมชาติและแก้ปัญหา  
ที่ดินทำกิน

๑,๓๕๓,๓๐๐ บาท

(๑๒) การประปาส่วนภูมิภาค

รวม

๗๑,๑๔๑,๙๐๐ บาท

(ก) แผนงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๗๑,๑๔๑,๙๐๐ บาท

(๑๓) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

แห่งประเทศไทย

รวม

๑,๒๐๗,๔๐๐ บาท

(ก) แผนงานส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

๑,๒๐๗,๔๐๐ บาท

(๑๔) องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

รวม

๑๕,๐๗๕,๐๐๐ บาท

(ก) แผนงานพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยี และนวัตกรรม

๑๕,๐๗๕,๐๐๐ บาท

มาตรา ๕ งบประมาณรายจ่ายที่โอนตามมาตรา ๔ ให้ตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่าย  
สำหรับงบกลาง หน่วยงานของรัฐสภา และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ตามรายการดังต่อไปนี้

(๑) งบกลาง

เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

รวม

๒๑,๘๘๕,๕๕๕,๐๐๐ บาท

(๒) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รวม

๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(ก) แผนงานสนับสนุนการจัดการของรัฐสภา

ศาล และหน่วยงานอิสระของรัฐ

๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตและขยายพันธุ์พืช

รวม

๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น เป็นบางรายการ ไปตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หน่วยงานของรัฐสภา และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน และโดยที่การโอนงบประมาณรายจ่ายต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

## บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙

### ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙ ต่อประธานสภาิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ โดยมีหลักการสำคัญคือ “ให้โอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น เป็นบางรายการไปตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หน่วยงานของรัฐสภา และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน เป็นจำนวน ๒๒,๑๐๖,๕๕๕,๐๐๐ บาท” เพื่อให้สภาิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และในคราวการประชุมสภาิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙ ในวาระที่หนึ่ง จากนั้น พิจารณาในวาระที่สองโดยกรรมาธิการเต็มสภา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภแล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างและลงมติในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวันเดียวกันโดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ต่อไป

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๕๕ ก วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรโอนงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น เป็นบางรายการ ไปตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หน่วยงานของรัฐสภาและกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน และโดยที่การโอนงบประมาณรายจ่ายต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

### สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. งบประมาณรายจ่าย หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยกำหนดให้โอนงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๒๒,๑๐๖,๕๕๕,๐๐๐ บาท ให้แก่งบกลาง หน่วยงานของรัฐสภา และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน โดยให้โอนจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นซึ่งเป็นบางรายการของส่วนราชการ ๒๐ กระทรวงรวมถึงส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และอื่น ๆ ได้แก่ สำนักราชเลขาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และหน่วยงานของรัฐสภาโดยเฉพาะสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนหน่วยงานอิสระของรัฐ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานอัยการสูงสุด รวมทั้งจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

และรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การกีฬาแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ สถาบันการบินพลเรือน การรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ องค์การจัดการน้ำเสีย องค์การสวนสัตว์ การประปาส่วนภูมิภาค สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (มาตรา ๔)

๒. งบประมาณรายจ่ายที่โอนตามมาตรา ๔ ให้ตั้งไว้เป็นงบประมาณรายจ่ายสำหรับงบกลาง หน่วยงานของรัฐสภา และกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน ได้แก่

- (๑) งบกลาง เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น รวม ๒๑,๘๘๕,๕๕๕,๐๐๐ บาท
- (๒) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภารวม ๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๓) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตและขยายพันธุ์พืช รวม ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ



รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย  
(ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช ๒๕๕๗  
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)  
พุทธศักราช ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙  
เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๔/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ และให้คณะรัฐมนตรีแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการ

จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามมาตรา นี้ และให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญ ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวก และส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันที่แจ้งคณะรัฐมนตรี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก วรรคเจ็ด วรรคแปด วรรคเก้า วรรคสิบ วรรคสิบเอ็ด และวรรคสิบสอง ของมาตรา ๓๙/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘

“ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ และประกาศผลการออกเสียงประชามติ และจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสามเพื่อเผยแพร่ด้วยวิธีการใด ๆ ให้ประชาชนทราบได้โดยสะดวกและเป็นการทั่วไป

หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผลการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติต้องใกล้เคียงกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับอายุ ให้ผู้มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันออกเสียงประชามติเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกันด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเสนอภายในสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับฟังความคิดเห็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศประกอบการพิจารณาด้วย

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญส่งคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา

ภายใต้บังคับวรรคสิบสอง ในการออกเสียงประชามติตามมาตรา นี้ ถ้าผลการออกเสียงประชามติมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญมากกว่าคะแนนเสียงไม่เห็นชอบ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ และ

เมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้ โดยให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ก่อนนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายตามวรรคเก้า ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับผลการลงประชามติ

ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญและพระราชทานคืนมา หรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ให้นำมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม และในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๓๗/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากระหว่างคะแนนเสียงเห็นชอบกับไม่เห็นชอบเป็นเกณฑ์ และไม่ต้องให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้



รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย  
(ฉบับชั่วคราว)

พุทธศักราช ๒๕๕๗

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓)

พุทธศักราช ๒๕๕๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เป็นปีที่ ๗๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกจำนวนไม่เกินสองร้อยห้าสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ”

มาตรา ๔ ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตลอดจนร่างกฎหมายที่จะต้องตราขึ้นตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้รับความเห็นชอบในการประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

## บันทึกทำยรัฐธรรมนูญ

### รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙

#### ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญไทย มีที่มาเริ่มแรกจากการสถาปนาระบอบการปกครองใหม่ คือ การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ นับถึงปัจจุบัน มีรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรประกาศใช้บังคับมาแล้ว ๑๙ ฉบับ คือ

๑. พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕
๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕
๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๙
๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๔๙๐
๕. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๒
๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕
๗. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒
๘. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑
๙. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕
๑๐. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๗
๑๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙
๑๒. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐
๑๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑
๑๔. ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๓๔
๑๕. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔
๑๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
๑๗. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙
๑๘. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
๑๙. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

ปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นรัฐธรรมนูญไทย ฉบับที่ ๑๙ ซึ่งประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อีกจำนวน ๓ ครั้ง คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ โดยสาระสำคัญมีดังต่อไปนี้

## ๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๕๕ ก วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑

### เหตุผลในการประกาศใช้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า

โดยที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งประกอบด้วยคณะทหารและตำรวจได้นำความกราบบังคมทูลว่าตามที่ได้เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองขึ้นในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียงต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน จนลุกลามไปสู่แทบทุกภูมิภาคของประเทศ ประชาชนแตกแยกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ขาดความสามัคคีและมีทัศนคติไม่เป็นมิตรต่อกัน บางครั้งเกิดความรุนแรง ใช้กำลังและอาวุธสงครามเข้าทำร้ายประหัตประหารกัน สวัสดิภาพและการดำรงชีวิตของประชาชนไม่เป็นปกติสุข การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองการปกครองชะงักงัน กระทบต่อการใช้อำนาจในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร และในทางตุลาการการบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผล นับเป็นวิกฤติการณ์ร้ายแรงที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน แม้รัฐจะแก้ไขปัญหาด้วยกลไกและมาตรการทางกฎหมาย เช่น นำกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในภาวะต่าง ๆ มาบังคับใช้ ยุบสภาผู้แทนราษฎรและจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป และฝ่ายที่ไม่ได้เป็นคู่กรณี เช่น องค์กรธุรกิจภาคเอกชน องค์กรตามรัฐธรรมนูญ พรรคการเมือง กองทัพ และวุฒิสภา ได้พยายามประสานให้มีการเจรจาปรองดองกัน แต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ กลับจะเกิดข้อขัดแย้งใหม่ในทางกฎหมายและการเมืองเป็นวงวนแห่งปัญหาไม่รู้จักจบสิ้น ในขณะที่ความขัดแย้งได้ขยายตัวกว้างขวางออกไปและมีแนวโน้มจะรุนแรงมากขึ้นจนถึงขั้นจลาจลได้ทุกขณะซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตทรัพย์สิน ความสะดวกสบายของประชาชนผู้สุจริตกระทบต่อการทำมาหากินและภาวะหนี้สินของเกษตรกร โดยเฉพาะชาวนา การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศการป้องกันปัญหาจากภัยธรรมชาติ ความเชื่อถือในอำนาจรัฐ และความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติทั้งยังเปิดช่องให้มีการก่ออาชญากรรมและความไม่สงบอื่นเพิ่มขึ้น อันจะเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติและความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในที่สุด คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงจำเป็นต้องเข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ล้มเลิกลง ยกเว้นความในหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ โดยได้กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาไว้สามระยะคือระยะเฉพาะหน้า เป็นการใช้อำนาจจัดการใช้กำลังและการนำอาวุธมาใช้คุกคามประชาชน ยุติความหวาดระแวงและแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ที่สะสมมากกว่าหกเดือนให้คลี่คลายลงเพื่อเตรียมเข้าสู่ระยะที่สองซึ่งจะจัดให้มีรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว จัดตั้งสภาขึ้น ทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติและให้มีคณะรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดินแก้ไขสถานการณ์อันวิกฤติให้กลับคืนสู่สภาวะปกติฟื้นฟูความสงบเรียบร้อย ความรู้รักสามัคคี และความเป็นธรรม แก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง จัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเร่งด่วน จัดตั้งสภาพัฒนาปฏิรูปแห่งชาติและองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้มีการปฏิรูปในด้านการเมืองและด้านอื่น ๆ และให้มีการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่วางกติกาการเมืองให้รัดกุมเหมาะสมป้องกันและปราบปรามการทุจริต สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว และเป็นธรรม ก่อนจะส่งมอบภารกิจเหล่านี้แก่ผู้แทนปวงชนชาวไทยและคณะรัฐบาลที่จะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินในระยะต่อไป ในการดำเนินการดังกล่าวนี้จะให้ความสำคัญแก่หลักการพื้นฐานยิ่งกว่าวิธีการในระบอบประชาธิปไตยเพียงประการเดียว จึงจำเป็นต้องใช้เวลาสร้างบรรยากาศแห่งความสงบเรียบร้อยและปรองดอง เพื่อ นำความสุขที่สูญหายไปนานกลับคืนสู่ประชาชน และปฏิรูปกฎเกณฑ์บางเรื่องที่เคยเป็นชนวนความขัดแย้ง ไม่ชัดเจนไร้ทางออกในยามวิกฤติ ขาดประสิทธิภาพหรือไม่เป็นธรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของ

ชนในชาติ ซึ่งควรใช้เวลาไม่ยาวนาน หากเทียบกับเวลาที่จะต้องสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ถ้าปล่อยให้สถานการณ์ผันแปรไปตามยถากรรม จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติต่อไปนี้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะจัดทำขึ้นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป

### สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. พระมหากษัตริย์ โดยกำหนดให้บทบัญญัติของหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังคงใช้บังคับอยู่ต่อไป ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑.๑ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี และศาล

๑.๒ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจในการแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

๑.๓ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจในการยับยั้งร่างกฎหมายและร่างรัฐธรรมนูญ

๑.๔ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกำหนดและพระราชกฤษฎีกา พระราชทานอภัยโทษ ทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศ และแต่งตั้งข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการอื่นตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. คณะองคมนตรี เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งยังคงใช้บังคับอยู่ต่อไป

๓. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓.๑ กำหนดให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีจำนวนไม่เกิน ๒๒๐ คน (มาตรา ๖)

๓.๒ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกจากบุคคลภาคส่วนต่าง ๆ แล้วนำรายชื่อขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติ

๓.๓ กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด เช่น ต้องไม่ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองภายในเวลาสามปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติในขณะเดียวกันไม่ได้ เป็นต้น (มาตรา ๖ และมาตรา ๘)

๓.๔ กำหนดให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า ๒๕ คน มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑๔)

๔. คณะรัฐมนตรี

๔.๑ คณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี ๑ คน และรัฐมนตรีอื่นอีกจำนวนไม่เกิน ๓๕ คน (มาตรา ๑๗)

๔.๒ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และแต่งตั้งรัฐมนตรีตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๑๗)

๔.๓ คณะรัฐมนตรีต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ก่อนเข้ารับหน้าที่ (มาตรา ๑๗)

๔.๔ นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เสนอโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (มาตรา ๑๗)

๔.๕ กำหนดคุณสมบัติของนายกฤษฎมนตรีและรัฐมนตรี ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปี และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด เช่น ต้องไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองภายในเวลา ๓ ปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง นายกฤษฎมนตรีและรัฐมนตรีต้องไม่เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น (มาตรา ๒๐)

#### ๕. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๕.๑ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ประกอบด้วย บุคคลตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ (มาตรา ๔๒)

๕.๒ ในกรณีจำเป็นสามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมผู้ดำรงตำแหน่งในคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ แต่รวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คน (มาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๕.๓ คณะรักษาความสงบแห่งชาติสามารถกำหนดให้หน่วยงานใดทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ตามที่เห็นสมควร และสามารถแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อดำเนินการใด ๆ ที่เห็นสมควรได้ (มาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๕.๔ ก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะเข้ารับหน้าที่ให้อำนาจของนายกฤษฎมนตรีและคณะรัฐมนตรีเป็นอำนาจของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (มาตรา ๔๓ วรรคสอง)

๕.๕ ในกรณีจำเป็น เช่น เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูป เพื่อความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีอำนาจสั่งการ ระเบียบข้อบังคับ หรือกระทำการใด ๆ ได้ และให้ถือว่าการนั้นชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญ และเป็นที่สุด แต่ให้รายงานให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและนายกฤษฎมนตรีทราบโดยเร็ว (มาตรา ๔๔)

#### ๖. สภาปฏิรูปแห่งชาติ

๖.๑ กำหนดให้สภาปฏิรูปแห่งชาติ ประกอบด้วย สมาชิกจำนวนไม่เกิน ๒๕๐ คน (มาตรา ๒๘) ซึ่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกจากรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาเสนอ โดยในจำนวนนี้ให้คัดเลือกจากบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัดเสนอ จังหวัดละ ๑ คน (มาตรา ๓๐)

๖.๒ กำหนดให้สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด เช่น ต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต เป็นต้น (มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙)

๖.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาบุคคลต่าง ๆ ๑๑ คณะ และให้มีคณะกรรมการสรรหาประจำจังหวัด ๆ ละ ๑ คณะ เพื่อสรรหาจากบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งรายละเอียดกระบวนการสรรหาและคัดเลือกเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๓๐)

#### ๖.๔. อำนาจหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

๑) สภาปฏิรูปแห่งชาติมีหน้าที่ศึกษาและเสนอแนะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) การเมือง
- (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน
- (๓) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- (๔) การปกครองท้องถิ่น
- (๕) การศึกษา
- (๖) เศรษฐกิจ

- (๗) พลังงาน
- (๘) สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- (๙) สื่อสารมวลชน
- (๑๐) สังคม
- (๑๑) อื่น ๆ

ทั้งนี้ เพื่อให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย มีระบบการเลือกตั้งที่สุจริตและเป็นธรรม มีกลไกป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้กลไกของรัฐสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็วและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม

## ๒) สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๓๑)

(๑) จัดทำแนวทางและข้อเสนอการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และถ้าเห็นว่าจำเป็นต้องตรากฎหมาย ก็เสนอร่างกฎหมายนั้นต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรีได้ด้วย

(๒) เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้น

๖.๕ กำหนดให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ นำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และใช้บังคับได้โดยให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ (มาตรา ๓๗ วรรคสาม)

## ๗. คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ

๗.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยมีกรรมการจำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย ดังนี้ (มาตรา ๓๒)

- ๑) ประธานกรรมการตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเสนอ
- ๒) กรรมการจำนวน ๒๐ คน ตามที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอ
- ๓) กรรมการตามที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

เสนอฝ่ายละ ๕ คน

๗.๒ กรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี (มาตรา ๓๐) ต้องไม่เป็นสมาชิกและไม่ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองภายในเวลา ๓ ปีก่อนวันที่ได้รับการแต่งตั้ง (มาตรา ๓๓) โดยกำหนดประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติต้องแต่งตั้งกรรมการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีการเรียกประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ เป็นครั้งแรก (มาตรา ๓๒ วรรคสอง) และเพื่อประโยชน์แห่งการขัดส่วนตัวเสียห้ามกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่พ้นจากการเป็นกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๓๓ วรรคสอง)

## ๘. กระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญ

๘.๑ กำหนดให้สภาปฏิรูปแห่งชาติส่งความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่มีการเรียกประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ เป็นครั้งแรก (มาตรา ๓๑ วรรคสาม)

๘.๒ คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นหรือข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง)

๘.๓ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ต้องส่งร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำเสร็จแล้วให้สภาปฏิรูปแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (มาตรา ๓๔ วรรคสอง)

๘.๔ สภาปฏิรูปแห่งชาติ มีเวลาพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ๑๐ วัน แล้วมีเวลายื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติม ภายใน ๓๐ วัน ส่วนคณะรัฐมนตรี หรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติก็สามารถเสนอความเห็นหรือยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมได้ภายใน ๓๐ วัน (มาตรา ๓๖)

๘.๕ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน (มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง)

๘.๖ สภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับภายใน ๑๕ วัน (มาตรา ๓๗ วรรคสอง) ในกรณีเห็นชอบให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายภายใน ๓๐ วันนับแต่สภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้ (มาตรา ๓๗ วรรคสาม)

๘.๗ ในกรณีสภาปฏิรูปแห่งชาติไม่เห็นชอบหรือพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนดหรือ พระมหากษัตริย์ไม่เห็นชอบด้วย ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป และต้องแต่งตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติ และ คณะกรรมาธิการชุดใหม่ขึ้นมาแทน โดยที่คนเดิมจะกลับมาเป็นอีกไม่ได้ (มาตรา ๓๗ วรรคสี่ และมาตรา ๓๘)

๘.๘ ในกรณีคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญยกร่างไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้แต่งตั้ง กรรมาธิการชุดใหม่ขึ้นมาแทนภายใน ๑๕ วัน โดยที่คนเดิมจะกลับมาเป็นอีกไม่ได้ (มาตรา ๓๘)

๙. อื่น ๆ

๙.๑ คณะรัฐมนตรี และคณะรักษาความสงบแห่งชาติสามารถร่วมกันเสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) นี้ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

๙.๒ กำหนดให้บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มีระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ รวมทั้งการกระทำตามประกาศและคำสั่งดังกล่าว ชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญ และเป็นที่สุด และให้บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบ แห่งชาติที่ยังใช้บังคับอยู่มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก (มาตรา ๔๗)

๙.๓ บรรดาการกระทำทั้งหลายของหัวหน้าและคณะรักษาความสงบแห่งชาติรวมทั้งบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้กระทำเนื่องในการยึดและควบคุมอำนาจการปกครองแผ่นดิน ไม่ว่าจะกระทำในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ก่อนวันนั้น หรือหลังจากวันนั้น ให้ผู้กระทำพ้นจากความผิดและความรับผิดโดยสิ้นเชิง (มาตรา ๔๘)

## ๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๔ ก วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อกำหนดวิธีการจัดทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติอื่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

## สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจากคำว่า “เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง” เป็น “ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง” (มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๘ (๔))

๒. กำหนดเพิ่มเติมกรณีการถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายพระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กระทำต่อพระราชทายาท ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือต่อผู้แทนพระองค์ก็ได้ (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๑๙ วรรคหก)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมกรณีให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญอาจขยายระยะเวลาพิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญออกไปได้ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีระยะเวลาการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ของสภาพัฏฐรูปแห่งชาติ และแก้ไขเพิ่มเติมกรณีร่างรัฐธรรมนูญที่สภาพัฏฐรูปแห่งชาติเห็นชอบแล้วจะต้องนำไปให้มีการออกเสียงประชามติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐธรรมนูญกำหนด (มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๓๗)

๔. กำหนดเพิ่มเติมให้มีการดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติเมื่อผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม และมีผลทำให้บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ ดำเนินการแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาภายในระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด จากนั้น จึงให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๗/๑)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมการสิ้นสุดของสภาพัฏฐรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙) ซึ่งให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ ให้สภาพัฏฐรูปแห่งชาติเป็นอันสิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สภาพัฏฐรูปแห่งชาติพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

(๒) สภาพัฏฐรูปแห่งชาติพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จตามมาตรา ๓๗ ไม่ว่าจะมีมติเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญก็ตาม

เมื่อคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยกร่างรัฐธรรมนูญไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามมาตรา ๓๔ หรือเมื่อมีกรณีตาม (๑) หรือเมื่อสภาพัฏฐรูปแห่งชาติมีมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันสิ้นสุดลงด้วย แต่มิให้นำมาตรา ๓๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่กรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุดังกล่าว

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่สภาพัฏฐรูปแห่งชาติสิ้นสุดลงโดยคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยังไม่สิ้นสุดลง ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เว้นแต่จะมีประชามติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ในกรณีเช่นนั้น ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ แต่ในกรณีที่มิมีประชามติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเพื่อจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่นที่จำเป็นเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้ว การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้นั้น

ในกรณีที่สภาพัฏฐรูปแห่งชาติสิ้นสุดลง โดยคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยังไม่สิ้นสุดลง หากกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งในระหว่างนั้น ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการการยกร่าง

รัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วย  
กรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเท่าที่เหลืออยู่ และให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แต่งตั้งกรรมการ  
ยกร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างโดยเร็ว โดยมีให้นำมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม  
มาใช้บังคับ”

๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อรองรับในกรณีที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ  
สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ กรณีที่ร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้นไม่ผ่านการ  
ออกเสียงประชามติ อันเป็นผลให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๙ หรือกรณี  
ร่างรัฐธรรมนูญตกไป เพราะพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ และพระราชทานคืนมา  
หรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาตามมาตรา ๓๗ วรรคแปด และกำหนดให้มี  
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อสภาปฏิรูปแห่งชาติสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๘ (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑  
มาตรา ๓๙/๒ และมาตรา ๓๙/๓)

๗. แก้ไขให้นำในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญและพระราชทานคืนมา  
หรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้ว มิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป ตามมาตรา ๓๗  
วรรคแปด มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา ๓๗  
วรรคสี่เดิม มาเป็นมาตรา ๓๗ วรรคแปด (มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๔๖ วรรคห้า)

### ๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๒๕ ก วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

#### เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗  
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑)  
พุทธศักราช ๒๕๕๘ เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

#### สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)  
พุทธศักราช ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีและสภา  
นิติบัญญัติแห่งชาติทราบ และให้คณะรัฐมนตรีแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการจัดให้มี  
การออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๙/๑ และให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำคำอธิบายสาระสำคัญของ  
ร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญ ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวก  
และส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่แจ้งคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๓ แก้ไข  
เพิ่มเติมมาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม)

๒. การดำเนินการเพื่อการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑ วรรคสี่  
วรรคห้า วรรคหก วรรคเจ็ด วรรคแปด วรรคเก้า วรรคสิบ วรรคสิบเอ็ด และวรรคสิบสอง)

๒.๑ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ และประกาศผลการออกเสียงประชามติ และจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเผยแพร่ด้วยวิธีการใด ๆ ให้ประชาชนทราบได้โดยสะดวกและเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ต้องใกล้เคียงกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้าย ก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

๒.๒ การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่า จะให้ความเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ทั้งนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติ เพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกันด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเสนอภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๒.๓ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่า ๙๐ วัน แต่ไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วันนับแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ส่งคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒.๔ ในการออกเสียงประชามติ ถ้าคะแนนเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วย กับร่างรัฐธรรมนูญ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายใน ๓๐ วันนับแต่วัน ประกาศผลการออกเสียงประชามติ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและ ใช้บังคับได้ ทั้งนี้ ก่อนนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับผลการลงประชามติ

#### **๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙**

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๗๗ ก วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

#### **เหตุผลในการประกาศใช้**

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตลอดจนร่างกฎหมายที่จะต้องตราขึ้นตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้รับความเห็นชอบในการประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

#### **สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ**

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ปรับปรุงจำนวนสมาชิกจากจำนวนไม่เกิน ๒๒๐ คน เป็นจำนวนไม่เกิน ๒๕๐ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปี ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ (มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

๒. กำหนดให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา ๔)

นางวนิดา อินทรอำนาจ / จัดทำ

## บรรณานุกรม

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : ข้อมูลการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ สารบบ  
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.senate.go.th/w3c/senate/main.php> [๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐]

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมานิติบัญญัติ  
แห่งชาติ [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.senate.go.th/w3c/senate/> [๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐]

ราชกิจจานุเบกษา (๒๕๕๙) : ค้นหาราชกิจจานุเบกษา ประเภท ก เล่ม ๑๓๒ ชนิดพระราชบัญญัติ  
[ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/RKJ/special/search.jsp>  
[๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐]

ราชกิจจานุเบกษา (๒๕๕๙) : ค้นหาราชกิจจานุเบกษา ประเภท ก เล่ม ๑๓๓ ชนิดพระราชบัญญัติ  
[ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/RKJ/special/search.jsp>  
[๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐]

---

# ภาคผนวก

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย  
และวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๙

ภาคผนวก : ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๙

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                       | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ราชกิจจานุเบกษา |          |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | เล่ม            | ตอน      | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
| ๑.       | พระราชกำหนดการนำ<br>คนต่างด้าวมาทำงานกับ<br>นายจ้างในประเทศไทย<br>พ.ศ. ๒๕๕๙                      | อนุมัติพระราชกำหนดในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๙<br>วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการอนุมัติ<br>พระราชกำหนดฯ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๗๐ ก วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙<br>หน้า ๑ (ตามความในมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)<br>พุทธศักราช ๒๕๕๗)                                                                                                                                 | ๑๓๓             | ๗๐ ก     | ๑๕<br>สิงหาคม<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๒.       | พระราชกำหนดพิกัด<br>อัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๖)<br>พ.ศ. ๒๕๕๙                                        | อนุมัติพระราชกำหนดในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/ ๒๕๖๐<br>วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการอนุมัติ<br>พระราชกำหนดฯ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๑๐ ก วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙<br>หน้า ๑ (ตามความในมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)<br>พุทธศักราช ๒๕๕๗)                                                                                                                                 | ๑๓๓             | ๑๑๐<br>ก | ๒๖<br>ธันวาคม<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๓.       | พระราชกำหนดยกเว้น<br>และสนับสนุนการปฏิบัติการ<br>เกี่ยวกับภาษีอากรตาม<br>ประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๕๘ | อนุมัติพระราชกำหนดในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/ ๒๕๕๙<br>วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการอนุมัติ<br>พระราชกำหนดฯ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑ ก วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๙<br>หน้า ๑ (ตามความในมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)<br>พุทธศักราช ๒๕๕๗)                                                                                                                                     | ๑๓๓             | ๑ ก      | ๑<br>มกราคม<br>๒๕๕๙   | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๔.       | พระราชบัญญัติการเช่าที่ดิน<br>เพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒)<br>พ.ศ. ๒๕๕๙                            | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๕๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๓๘ ก     | ๒๙<br>เมษายน<br>๒๕๕๙  | ๘    | เล่ม ๑        |
| ๕.       | พระราชบัญญัติการประกอบ<br>ธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๔)<br>พ.ศ. ๒๕๕๙                            | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                             | ๑๓๓             | ๗ ก      | ๑๙<br>มกราคม<br>๒๕๕๙  | ๒๒   | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ราชกิจจานุเบกษา |          |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | เล่ม            | ตอน      | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
|          |                                                                                                           | พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตีเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |          |                       |      |               |
| ๖.       | พระราชบัญญัติการประกอบ<br>ธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕)<br>พ.ศ. ๒๕๕๙<br>(การจัดทำแบบจำลอง<br>ด้านเครดิต) | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๒/๒๕๕๘วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตีเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ | ๑๓๓             | ๑๑๔<br>ก | ๓๐<br>ธันวาคม<br>๒๕๕๙ | ๖    | เล่ม ๑        |
| ๗.       | พระราชบัญญัติการป้องกัน<br>และแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑ<br>ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙                                | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และส่งให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว<br>รายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตีเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙      | ๑๓๓             | ๓๐ ก     | ๓๐<br>มีนาคม<br>๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๘.       | พระราชบัญญัติการให้บริการ<br>ด้านนิติวิทยาศาสตร์<br>พ.ศ. ๒๕๕๙                                             | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และส่งให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว<br>รายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตีเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙  | ๑๓๓             | ๖๗ ก     | ๕<br>สิงหาคม<br>๒๕๕๙  | ๔๕   | เล่ม ๑        |
| ๙.       | พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม<br>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา                                                    | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๗๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการการกฎหมายกระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ๑๓๓             | ๒๓ ก     | ๑๕<br>มีนาคม          | ๔    | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                                                                               | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ราชกิจจานุเบกษา |       |                    |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|--------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | เล่ม            | ตอน   | วันที่ประกาศ       | หน้า |               |
|          | ความอาญา (ฉบับที่ ๓๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖ เกี่ยวกับการโอนคดี)                                                                                              | เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙                                                                                                                                         |                 |       | ๒๕๕๙               |      |               |
| ๑๐.      | พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                       | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๔๕/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดี ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕๘/๒๕๕๙ วันวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙       | ๑๓๓             | ๑๐๔ ก | ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙    | ๓๐   | เล่ม ๑        |
| ๑๑.      | พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ (การบังคับโทษปรับ การรอกการกำหนดโทษและรอกการลงโทษ และแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับโทษของผู้ใช้และผู้ถูกใช้) | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๕๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๓๑ ก  | ๗ เมษายน ๒๕๕๙      | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๑๒.      | พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับความผิดทางอาญา)                                                                  | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘      | ๑๓๓             | ๑๗ ก  | ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                                                                               | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ราชกิจจานุเบกษา |          |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | เล่ม            | ตอน      | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
| ๑๓.      | พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๒) พ.ศ. ๒๕๕๙<br>(มาตรการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นการถาวร)                                                   | วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙<br>พิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการเต็มสภา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙                                                                                                  | ๑๓๓             | ๒๑ ก     | ๔<br>มีนาคม<br>๒๕๕๙   | ๔    | เล่ม ๑        |
| ๑๔.      | พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๓) พ.ศ. ๒๕๕๙<br>(มาตรการปรับปรุงยกเว้นเงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ โดยไม่มีค่าตอบแทน) | วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และมอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลังพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๑๑๖<br>ง | ๒๒<br>ธันวาคม<br>๒๕๕๙ | ๑๑   | เล่ม ๑        |
| ๑๕.      | พระราชบัญญัติควบคุมการขอยาน พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                                                                    | วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘<br>และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙                    | ๑๓๓             | ๓๘ ก     | ๒๙<br>เมษายน<br>๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๑๖.      | พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                                        | วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน<br>เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙       | ๑๓๓             | ๘๕ ก     | ๒๖<br>กันยายน<br>๒๕๕๙ | ๙    | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                      | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ราชกิจจานุเบกษา |       |                 |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|-----------------|------|---------------|
|          |                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | เล่ม            | ตอน   | วันที่ประกาศ    | หน้า |               |
| ๑๗.      | พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                      | <b>วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๑</b> ครั้งที่ ๕๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๙<br>มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมการธิการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลังพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๑๐๔ ก | ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๒๗   | เล่ม ๑        |
| ๑๘.      | พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                      | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙                 | ๑๓๓             | ๓๓ ก  | ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๑๙.      | พระราชบัญญัติคำตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๙/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙                        | ๑๓๓             | ๗๔ ก  | ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๒๐.      | พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของทบวงการพลังงานหมุนเวียนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๙              | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน                                                                                                                                               | ๑๓๓             | ๗ ก   | ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙  | ๒๕   | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                          | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ราชกิจจานุเบกษา |      |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
|          |                                                                                                     | โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ ธันวาคม ๕๘                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                 |      |                       |      |               |
| ๒๑.      | พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙   | ๑๓๓             | ๖๗ ก | ๕<br>สิงหาคม<br>๒๕๕๙  | ๔๒   | เล่ม ๑        |
| ๒๒.      | พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การโทรคมนาคมทางดาวเทียมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙  | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙            | ๑๓๓             | ๕๗ ก | ๕<br>กรกฎาคม<br>๒๕๕๙  | ๕    | เล่ม ๑        |
| ๒๓.      | พระราชบัญญัติคุ้มครองประพจน์ พ.ศ. ๒๕๕๙                                                              | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๔๙/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๘๘ ก | ๓<br>ตุลาคม<br>๒๕๕๙   | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๒๔.      | พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ (การเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด)                 | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ๑๓๓             | ๖๓ ก | ๒๘<br>กรกฎาคม<br>๒๕๕๙ | ๑๕   | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                                | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ราชกิจจานุเบกษา |      |                 |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|-----------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ    | หน้า |               |
|          | (Madrid Protocol) และการขยายขอบเขตความคุ้มครองการปรับปรุงหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและระยะเวลาการจดทะเบียนการปรับปรุงค่าธรรมเนียม) | <b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                |                 |      |                 |      |               |
| ๒๕.      | พระราชบัญญัติรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐                                                                             | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๕๐ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙                        | ๑๓๓             | ๘๔ ก | ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๒๖.      | พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๕๙                                                  | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๕๐ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๕๘<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒ กันยายน ๕๘                | ๑๓๓             | ๒๓ ก | ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๒๗.      | พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙ (เพิ่มช่องทางชำระค่าปรับ)                                                   | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๗๑ ก | ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ | ๘    | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ราชกิจจานุเบกษา |      |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
| ๒๘.      | พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง<br>และวิธีพิจารณาคดีปกครอง<br>(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙<br>(การบังคับคดีปกครอง) | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๗๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติตั้งคณะกรรมการ<br>วิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ค. ๑๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙                         | ๑๓๓             | ๓๖ ก | ๒๖<br>เมษายน<br>๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๒๙.      | พระราชบัญญัติจัดตั้ง<br>ศาลอาญาคดีทุจริต<br>และประพฤติมิชอบ<br>พ.ศ. ๒๕๕๙                                  | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๗๑ ก | ๑๖<br>สิงหาคม<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๓๐.      | พระราชบัญญัติธนาคาร<br>แห่งประเทศไทย<br>(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙                                             | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๕๘ มีมติส่งให้คณะกรรมการ<br>การเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘                      | ๑๓๓             | ๒๑ ก | ๔<br>มีนาคม<br>๒๕๕๙   | ๔๔   | เล่ม ๑        |
| ๓๑.      | พระราชบัญญัติธุรกิจ<br>นำเที่ยวและมัคคุเทศก์<br>(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                     | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๔๑/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙      | ๑๓๓             | ๗๖ ก | ๓๐<br>สิงหาคม<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                     | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ราชกิจจานุเบกษา |          |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | เล่ม            | ตอน      | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
| ๓๒.      | พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                          | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙  | ๑๓๓             | ๗๑ ก     | ๑๖<br>สิงหาคม<br>๒๕๕๙ | ๑๑   | เล่ม ๑        |
| ๓๓.      | พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙                       | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๑๑๔<br>ก | ๓๐<br>ธันวาคม<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |
| ๓๔.      | พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๙                                                   | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙        | ๑๓๓             | ๓๘ ก     | ๒๙<br>เมษายน<br>๒๕๕๙  | ๔๙   | เล่ม ๑        |
| ๓๕.      | พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๙ (เพื่อจัดตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี                                                | ๑๓๓             | ๘๐ ก     | ๑๕<br>กันยายน<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๑        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                                | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ราชกิจจานุเบกษา |       |                 |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|-----------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | เล่ม            | ตอน   | วันที่ประกาศ    | หน้า |               |
|          |                                                                                                                           | เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                 |       |                 |      |               |
| ๓๖.      | พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๕๑/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๖๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙      | ๑๓๓             | ๑๑๔ ก | ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๑๐   | เล่ม ๒        |
| ๓๗.      | พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                        | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๗๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙                    | ๑๓๓             | ๔๖ ก  | ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ | ๑๒   | เล่ม ๒        |
| ๓๘.      | พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                        | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๖๗ ก  | ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๓๙.      | พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                                             | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                          | ๑๓๓             | ๖๗ ก  | ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙  | ๕๑   | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                            | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ราชกิจจานุเบกษา |      |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
|          |                                                       | พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                 |      |                       |      |               |
| ๔๐.      | พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย<br>ศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙                            | ๑๓๓             | ๓๓ ก | ๒๑<br>เมษายน<br>๒๕๕๙  | ๑๐   | เล่ม ๒        |
| ๔๑.      | พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย<br>ศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙         | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และส่งให้คณะกรรมการการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ<br>และผู้ด้อยโอกาสเพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ | ๑๓๓             | ๔๙ ก | ๒<br>มิถุนายน<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๔๒.      | พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย<br>สงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙   | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙                                         | ๑๓๓             | ๕๓ ก | ๒๑<br>เมษายน<br>๒๕๕๙  | ๓๙   | เล่ม ๒        |
| ๔๓.      | พระราชบัญญัติมาตรการ<br>ของฝ่ายบริหารในการป้องกัน     | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ๑๓๓             | ๓๘ ก | ๒๙<br>เมษายน          | ๓๙   | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                             | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ราชกิจจานุเบกษา |      |                        |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|------------------------|------|---------------|
|          |                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ           | หน้า |               |
|          | และปราบปรามการทุจริต<br>(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                          | รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตินเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙                                                                                                                                                            |                 |      | ๒๕๕๙                   |      |               |
| ๔๔.      | พระราชบัญญัติระเบียบ<br>ข้าราชการพลเรือน<br>ในสถาบันอุดมศึกษา<br>(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตินเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙    | ๑๓๓             | ๕๓ ก | ๒๑<br>มิถุนายน<br>๒๕๕๙ | ๒๗   | เล่ม ๒        |
| ๔๕.      | พระราชบัญญัติราชวิทยาลัย<br>จุฬาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙                                         | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๒/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตินเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ ธันวาคม ๕๘  | ๑๓๓             | ๗ ก  | ๑๙<br>มกราคม<br>๒๕๕๙   | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๔๖.      | พระราชบัญญัติล้มละลาย<br>(ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙<br>(การฟื้นฟูกิจการ)                    | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมิตินเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๔๖ ก | ๒๔<br>พฤษภาคม<br>๒๕๕๙  | ๒๔   | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                          | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ราชกิจจานุเบกษา |       |                 |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|-----------------|------|---------------|
|          |                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | เล่ม            | ตอน   | วันที่ประกาศ    | หน้า |               |
| ๔๗.      | พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙                              | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๑๐๗ ก | ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๔๘.      | พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙                    | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙        | ๑๓๓             | ๓๔ ก  | ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๔๙.      | พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                  | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการสาธารณสุข เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘                         | ๑๓๓             | ๔๔ ก  | ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ | ๔    | เล่ม ๒        |
| ๕๐.      | พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๔๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ พ.ศ. .... เป็นผู้พิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี   | ๑๓๓             | ๖ ก   | ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                 | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ราชกิจจานุเบกษา |      |                       |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|-----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ          | หน้า |               |
|          |                                                                                                                                                                                                                                                                            | เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                 |      |                       |      |               |
| ๕๑.      | พระราชบัญญัติวิธีพิจารณา<br>คดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                                                         | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว<br>รายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙                                                                                 | ๑๓๓             | ๔๖ ก | ๒๔<br>พฤษภาคม<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๕๒.      | พระราชบัญญัติวิธีพิจารณา<br>คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ<br>พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                                                                                                                                          | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และส่งให้คณะกรรมการวิชาการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติธุรกิจ<br>สถาบันการเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๘๖ ก | ๓๐<br>กันยายน<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๕๓.      | พระราชบัญญัติเวนคืน<br>อสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้าง<br>กิจการรถไฟไฟฟ้า โครงการ<br>รถไฟสายสีม่วง<br>บางใหญ่ - ราษฎร์บูรณะ<br>ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ<br>ในท้องที่อำเภอบางบัวทอง<br>อำเภอบางใหญ่ อำเภอมือง<br>นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี<br>และเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร<br>พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๖๐ มีมติรับหลักการ<br>และส่งให้คณะกรรมการการคมนาคม เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙                                                                                                  | ๑๓๓             | ๓๘ ก | ๒๙<br>เมษายน<br>๒๕๕๙  | ๒๐   | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ราชกิจจานุเบกษา |       |                 |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|-----------------|------|---------------|
|          |                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | เล่ม            | ตอน   | วันที่ประกาศ    | หน้า |               |
| ๕๔.      | พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๖๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๑/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ ธันวาคม ๕๘ | ๑๓๓             | ๑๐๙ ก | ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๕๕.      | พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญ จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๖๒/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙              | ๑๓๓             | ๑๐๙ ก | ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๒๔   | เล่ม ๒        |
| ๕๖.      | พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการยัญ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙                                      | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕๕/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๙                   | ๑๓๓             | ๑๐๔ ก | ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๕๗.      | พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙                           | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๕๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน                                                                                                                     | ๑๓๓             | ๑๙ ก  | ๑ มีนาคม ๒๕๕๙   | ๑    | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                                                          | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ราชกิจจานุเบกษา |       |                 |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|-----------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | เล่ม            | ตอน   | วันที่ประกาศ    | หน้า |               |
|          |                                                                                                                                                     | โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |       |                 |      |               |
| ๕๘.      | พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                                     | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๓๐ ก  | ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙  | ๑๐   | เล่ม ๒        |
| ๕๙.      | พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                                       | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙             | ๑๓๓             | ๑๐๗ ก | ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๔๑   | เล่ม ๒        |
| ๖๐.      | พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ (แก้ไขชื่อ จาก “ร่างพระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ....”) | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙           | ๑๓๓             | ๑๐๙ ก | ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ | ๓    | เล่ม ๒        |
| ๖๑.      | พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                                                                            | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญ จำนวน ๑๕ คน เป็นผู้พิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา                                                                                                                                                                                                                                                                                             | ๑๓๓             | ๕๗ ก  | ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ราชกิจจานุเบกษา |          |                               |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|-------------------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | เล่ม            | ตอน      | วันที่ประกาศ                  | หน้า |               |
|          |                                                                                                           | วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว<br>ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙                                                                                                                                                                               |                 |          |                               |      |               |
| ๖๒.      | พระราชบัญญัติสภาความมั่นคง<br>แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙                                                          | วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๔๙/๒๕๕๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๘๕ ก     | ๒๖<br>กันยายน<br>๒๕๕๙         | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๖๓.      | พระราชบัญญัติหลักทรัพย์<br>และตลาดหลักทรัพย์<br>(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙                                     | วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๓๖/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙       | ๑๓๓             | ๑๐๔<br>ก | ๑๑<br>ธันวาคม<br>๒๕๕๙         | ๖    | เล่ม ๒        |
| ๖๔.      | พระราชบัญญัติให้อำนาจ<br>ปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคาร<br>เพื่อการลงทุนในโครงสร้าง<br>พื้นฐานเอเชีย พ.ศ. ๒๕๕๙ | วาระที่ ๑ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ<br>และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณา<br>รายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา<br>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙<br>พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน<br>โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี<br>เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙      | ๑๓๓             | ๔๔ ก     | ๑๖<br><br>พฤษภาคม<br><br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                             | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ราชกิจจานุเบกษา |      |                         |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|-------------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ            | หน้า |               |
| ๖๕.      | พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙                                                        | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๕๗/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๗๔/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตราและมีมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘                                                                                                                                                       | ๑๓๓             | ๑๒ ก | ๘<br>กุมภาพันธ์<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๖๖.      | พระราชบัญญัติโอนงบประมาณ รายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙                                                             | <b>วาระที่ ๑</b> ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติรับหลักการ และตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา<br><b>วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการเต็มสภาและลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควร ประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้น ทูลเกล้าฯ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙                                                                                                                                                          | ๑๓๓             | ๕๕ ก | ๒๗<br>มิถุนายน<br>๒๕๕๙  | ๑    | เล่ม ๒        |
| ๖๗.      | รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑ วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b> ครั้งที่ ๕๓/๒๕๕๙ วันศุกร์ที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมตามประเพณี การปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อาศัยอำนาจตามมาตร ๕ ของรัฐธรรมนูญ โดยพิจารณาจาก บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ มายึดถือเป็นประเพณีฯ ซึ่งให้กระทำเป็นสามวาระ<br>- วาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม<br>- วาระที่ ๒ พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา<br>- วาระที่ ๓ มีมติให้ความเห็นชอบ<br>ส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๗๗ ก | ๑<br>กันยายน<br>๒๕๕๙    | ๑    | เล่ม ๒        |

| ลำดับที่ | ชื่อกฎหมาย                                                                                                         | การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ราชกิจจานุเบกษา |      |                      |      | รวมเล่มกฎหมาย |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|----------------------|------|---------------|
|          |                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | เล่ม            | ตอน  | วันที่ประกาศ         | หน้า |               |
| ๖๘.      | รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย<br>(ฉบับชั่วคราว)<br>พุทธศักราช ๒๕๕๗<br>แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)<br>พุทธศักราช ๒๕๕๙ | <b>วาระที่ ๑ วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓</b><br>ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมพิจารณา<br>ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามประเพณี การปกครองประเทศไทยในระบอบ<br>ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕<br>ของรัฐธรรมนูญ โดยพิจารณาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐<br>และรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ มายึดถือเป็นประเพณีฯ ซึ่งให้กระทำเป็นสามวาระ<br>- วาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม<br>- วาระที่ ๒ พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา<br>- วาระที่ ๓ มีมติให้ความเห็นชอบ<br>ส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ<br>วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ | ๑๓๓             | ๒๕ ก | ๒๒<br>มีนาคม<br>๒๕๕๙ | ๑    | เล่ม ๒        |